

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

evden çok uzakta

ROMAN

#1 NEW YORK TIMES BESTSELLER

KRISTIN
HANNAH

GECE YOLU VE ATİŞBÖCEĞİ YOLU'NUN YAZARI

Bütün evliliklerde bir kırılma noktası vardır.

Bütün aileler yara alır.

Bütün savaşların bir bedeli olur...

Yirmi yıllık evlilikleri bitme noktasına sürüklenirken birçok çift gibi Michael ve Jolene de çocuklar, kariyer, fatura, ev işleri gibi günlük yaşamın sıkıntılarıyla uğraşmak zorundadırlar. Ancak hayatları beklenmedik bir biçimde değişir, ailenin direği olan Jolene tehlikeli bir savaşa doğru ilerlerken, kızlarına tek başına nasıl ebeveynlik yapacağına dair en ufak bir fikri olmayan Michael evde kalır. Bir anne olarak ailesinden uzak kalmak Jolene için çok ıstırap vericidir ancak bir asker olarak da sorumlulukları vardır. Savaş Jolene'i hiç kimsenin öngöremediği biçimde değiştirecek, Michael ve Jolene'in en büyük korkularıyla yüzleşmelerini sağlayacaktır.

Kristin Hannah bu duygusal kitabında, âşık ve birbiriyle savaş halinde bir karı kocanın ilişkisine yoğunlaşarak sıkıntılı bir evliliğin mahrem topraklarında geziniyor.

Seni artık sevmiyorum. Dev bir dalga gibiydi o cümle, hiç umulmadık bir anda gelen, binaları temelinden yıkıp evleri un ufak eden bir dalga gibi...

“Cesur, gerçekçi ve düşündürücü bir roman.

Kristin Hannah tüm kalbiyle yazan şefkatli ve inandırıcı bir yazar.”

Luanne Rice

“Evden Çok Uzakta önce kalbinizi kıracak, sonra da sizi iyileştirecek.”

Janis Owens

“Bu kitap beni çok derinden etkiledi, herkese şiddetle tavsiye ediyorum.”

Francine Mara

Kapak Tasarımı: Michael Storings

Kapak Görselleri: merdiven - Tom Hallman;

dağ © Chuck Fishman/Getty Images;

suy ve ağaçlar © Paul Edmondson/Getty Images;

deniz kabukları © ZenShui/Laurence Mouton/Getty Images;

çocuk © Gennadiy Poznyakov/Fotolia

www.pegasusyayinlari.com

ISBN: 978-605-343-065-0



Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

KRISTIN HANNAH

EVDEN ÇOK UZAKTA

**İngilizceden Çeviren:
SOLİNA SİLAHLI**

PEGASUS YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Bu kitap, hayatlarımızı korumak adına her şeylerini feda eden Amerikan ordusunun cesur kadın ve erkeklerine ve onların ailelerine adanmıştır.

Ve tabii ki kahramanlarım Benjamin ve Tucker'a.

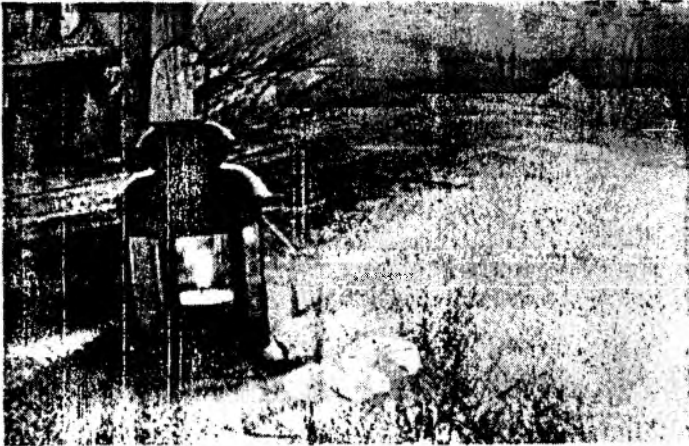
Birinci Kısım



Uzaklardan

Bazı şeyleri en iyi sakin zamanlarda, bazılarınıysa fırtınada
öğrenirsiniz.

—Willa Cather



Giriş



1982

Ona göre bazı aileler, yaz güneşinde soluk aldırın koca ağaclar ve güzelim fulyalarla kuşatılmış bir korunaktı. Diğerleriyse, ki onun içinde yaşadığı bu türdü, şarapnel ve vücut parçalarıyla dolu kanlı ve karanlık bir savaş meydanıydı.

Henüz on yedi yaşında olmasına rağmen Jolene Larsen savaşın ne demek olduğunu biliyordu. Kötü giden bir evliliğin içinde büyümüşü o.

En kötüsü Sevgililer Günü'ydü. Evde her zaman istikrarsız bir hava vardı. Özellikle televizyonda çiçek, çikolata ve kırmızı kalp şeklinde balonların reklamalarının verildiği o gün aşk, ebeveynlerinin umursamaz ellerinde bir silaha dönüşürdü. Tabii ki içkiyle başlardı her şey. Hem de her zaman. Tekrar tekrar doldurulan viski kadehleriyle. Böyle başlardı. Arkasından çığlıklar, gözyaşları ve fırlatılan eşyalar gelirdi. Jolene yıllardır annesine neden onu, yani babasını bırakıp gecenin bir yarısı kaçmadıklarını sorar dururdu. Annesinin yanıtı her zaman aynıydı: *Yapamam. Onu seviyorum.* Bazen korkunç kelimeler ağzından dökülürken ağlar, bazen acısı kolayca hissedilirdi

ama sesinin nasıl çıktığı değildi önemli olan; önemli olan tek taraflı aşkının trajik gerçekliğiydi.

Alt katta biri çığlık attı.

Annesiydi muhtemelen.

Ardından bir gürültü duyuldu, büyük bir şey duvara fırlatılmıştı. Kapı sertçe kapandı. Bu da babası olmalıydı.

Evden öfkeyle çıkmış (Başka bir çıkış şekli var mıydı ki?) ve kapıyı arkasından sertçe çekmişti. Yarın ya da ertesi gün, ne zaman parasız kalırsa o zaman dönecekti. Üzerine sinen içki ve sigara kokusuyla, ayık ve pişman olmuş bir halde sinsice mutfağa girecek, annesi de ağlayarak ona sarılacaktı. *Ah, Ralph... beni çok korkuttun... Özür dilerim, lütfen bana bir şans daha ver, seni çok sevdiğimi biliyorsun...*

Jolene tavanı aşırı eğimli yatak odasında, kafasını pürüzlü ahşap kirişlerden birine çarpmamak için eğilerek yürüdü. Burada tek bir lamba vardı, yaşlı bir adamın ağzındaki gevşek ve oynak son diş gibi kirişlerden birinden sarkan bir ampuldü o da.

Kapıyı açıp dinledi.

Bitmiş miydi?

Ağırlığı altında basamakların gıcırdadığını duyarak merdivenden aşağıya indi. Annesini oturma odasında, ağzından sarkan Camel sigarasıyla kanepeye yayılmış bir halde buldu. Sigaranın külleri dökülüp kucagında birikiyordu. Kavganın kalıntıları yere saçılmıştı; şişeler, kül tablaları ve kırık cam parçaları.

Birkaç yıl öncesine kadar Jolene annesinin kendini daha iyi hissetmesi için çabalarıydı. Ama buna benzer geceler onu da duygusuzlaştırmıştı. Artık tahammül gücü tükenmiş, ebeveynlerinin evliliğindeki dram onu fazlasıyla yıpratmıştı. Hiçbir şey değişmiyordu ve pisliği temizleme görevi her zaman Jolene'e düşüyordu. Kırık cam parçalarının üzerinden geçip annesinin yanına oturdu.

"Ver onu bana," dedi yorgun bir sesle ve yanık sigarayı alıp yerdeki kül tablasına koydu.

Annesi kafasını kaldırdığında gözlerinde hüznün vardı ve yanakları gözyaşlarıyla ıslanmıştı. "Onsuz nasıl yaşıyorum?"

Yanıt olarak arka kapı açıldı. Soğuk hava odaya dolmuş, yağmurla çam ağaçlarının kokusunu içeri taşımıştı.

"Geri döndü!" Annesi Jolene'i itip mutfığa koştu.

Jolene annesinin, *Seni seviyorum, hayatım. Özür dilerim, diyen sesini duymuştu.*

Yavaşıca doğrulup onlara döndü. Ebeveynleri filmlerde görülen kucaklaşmalardan birini yaşıyordu, savaştan sonra birbirini bulan âşıkların kucaklaşmalarından... Annesi çılgınca babasına kenetlenmiş, baklava desenli yün kazağını kavramıştı.

Sarhoşmuş gibi sallana sallana yürüyen babasını annesi ayakta tutuyordu sanki ama bu mümkün değildi. Hindi ayaklarını andıran uzun ve kemikli elleriyle uzun boylu, geniş omuzlu, iriyarı bir adamdı o. Annesiyse yumurta kabuğu kadar narin ve beyazdı. Jolene uzun boyunu babasından almıştı.

"Beni bırakamazsın," diye ağladı annesi, kelimeleri ağzında yuvarlayarak.

Babası bakışlarını kaçırdı. Bir an Jolene onun gözlerindeki acıyı, acıdan da kötüsü utanç, çaresizlik ve pişmanlığı gördü.

"Bir içkiye ihtiyacım var," dedi, yıllarca filtresiz sigara içmenin sebep olduğu pürüzlü sesiyle.

Annesinin elinden tutup onu mutfığa götürdü. Şaşkın görünen ama sersemce sırttan annesi, ayaklarının çıplak olmasına aldırmadan babasının arkasından gitti.

Joline ancak arka kapı açıldığında anlamıştı. "Hayır!" diye haykırdı, ayağa fırlayıp peşlerinden koşarak.

Bu şubat gecesinde hava soğuk ve karanlıktı. Yağmur çatıyı dövüyor, küçük bir dere gibi saçaklardan akıyordu. Babasının önem verdiği tek şey olan tomruk kamyonu kocaman, siyah bir böcek gibi araba yolunda duruyordu. Jolene ahşap verandaya çıkıp zincir testerenin üzerinden atladı.

Arabanın açık yolcu koltuğunda duraksayan annesi ona bakıyordu. Yağmur saçlarını çukur yanaklarına yapıştırmış, maskarası akmıştı. Titrek ve bembeyaz elini kaldırıp el salladı.

Babası, “Yağmurun altında durma artık, Karen,” diye bağırınca annesi hemen boyun eğmişti. Bir saniye içinde iki kapı da sertçe kapanmış ve araba geri geri gidip uzaklaşmıştı.

Ve Jolene yine yapayalnızdı.

Dört ay, diye düşündü duygusuzca. Yalnızca dört ay daha sabredek ve liseden mezun olup evden ayrılabilirdi.

Ev. Ne ev ama.

Ama ne yapacaktı? Nereye gidecekti? Üniversiteye gidecek parası yoktu ve Jolene’in çalışırken biriktirdiği parayı ebeveynleri her zaman bulup “ödünç” alırdı. İlk ayın kirasını bile çıkaramazdı.

Endişeli düşüncelere dalıp araba yolunun çamura bulanmasına neden olan yağmuru izleyerek orada ne kadar kaldığını bilmiyordu; tek bildiği gecenin bir yansı, müthiş bir rengin ortaya çıktığıydı.

Kırmızı. Kar, ateş ve kaybın rengi.

Polis arabası evin önünde durduğunda Jolene çok da şaşırmadı. Onu asıl şaşırtan ebeveynlerinin öldüğünü duymanın hissettirdiği duyguydu.

İçten döktüğü gözyaşlarıydı onu asıl şaşırtan.

Bir



Nisan 2005

Jolene Zarkades kırk birinci doğum gününde de her günkü gibi şafaktan önce uyandı. Hâlâ uyuyan kocasını rahatsız etmemeye özen göstererek yataktan kalkıp koşu kıyafetlerini giydi ve uzun sarı saçlarını atkuyruğu şeklinde toplayıp dışarı çıktı.

Havanın açık olduğu güzel bir bahar günüydü. Araba yolunda sıralanan erik ağaçları çiçek açmış, küçük pembe filizler yemyeşil alanları süslemişti. Yolun karşısındaki Sound, koyu ve canlı bir maviye boyanmıştı. Yüksek, karla kaplı Olympic Dağları tüm görkemiyle gökyüzüne doğru yükseliyordu.

Mükemmel bir manzara.

Sahil yolu boyunca tam beş buçuk kilometre koşup eve döndü. Araba yoluna döndüğünde yüzü kızarmış, nefes nefese kalmıştı. Verandasındaki birbiriyle uyumsuz ahşap ve hasır mobilyaların arasından geçip keskin odun kokusu ile taze kavrulmuş kahvenin baştan çıkartıcı, zengin kokusunun harmanlandığı evine girdi.

İlk yaptığı şey mutfaktaki televizyonu açmak oldu; CNN kanalına ayarlıydı. Kahvesini doldururken Irak Savaşı'na dair haberleri sabırsızca bekliyordu.

Bu sabah önemli bir çatışma olduğundan bahsedilmemişti. Gece ölen askerler –arkadaşları– olduğundan da bahsedilmiyordu.

“Tanrı’ya şükür,” dedi. Kahvesini alıp üst kata çıktı ve kızlarının odasının önünden geçip kendi odasına ilerledi. Hâlâ erkendi. Belki Michael’a uzun ve tutkulu bir öpücük verirdi. Davetkâr bir öpücük.

Ne zamandır sabahları sevişmiyorlardı? En son ne zaman sevişmişlerdi ki? Anımsamıyordu. Doğum günü bazı şeyleri değiştirmek için iyi bir fırsat olabilirdi. Kapıyı açtı. “Michael?”

Yatak boştu ve yapılmamıştı. Michael’ın uyurken giydiği siyah tişört buruşuk bir halde yere atılmıştı. Jolene tişörtü alıp özenle katladı ve yerine koydu. “Michael?” diye seslendi yeniden, banyonun kapısını açarak. Dalga dalga yükselen buhar görüşünü engelliyordu.

Her şey beyazdı; fayanslar, tuvalet, lavabonun tezgâhu. Düşün cam kapısından içeride kimse olmadığını fark etmişti. Islak bir havlu kayıtsızca küvete fırlatılıp kurumaya bırakılmıştı. Lavabonun üzerindeki ayna nemlenmişti.

Çoktan alt kata inmiş olmalıydı, büyük ihtimalle çalışma odasına. Belki de küçük bir doğum günü sürprizi planlamıştı. Eskiden yapardı böyle şeyler...

Çabucak aldığı düşün ardından uzun, ıslak saçlarını tarayıp topuz şeklinde ensesinde toplarken aynada kendine bakıyordu. Vücudunun diğer kısımları gibi yüzü de kemikli ve güçlüydü. Çıkkı elmacık kemikleri, yemyeşil iri gözlerini vurgulayan gür kahverengi kaşları ve biraz büyük sayılabilecek bir ağzı vardı. Onun yaşındaki kadınların çoğu makyaj yapıp saçını boyardı ama Jolene’in bunlara ayıracak vakti yoktu. Sarı saçlarının arasına her yıl eklenen bir iki kül rengi saç telinden ve gözlerinin kenarlarında oluşan küçük çizgilerden memnundu.

Uçuş tulumunu giyip kızları uyandırmaya gitti ama onların da odası boştu.

Çoktan mutfağa inmişlerdi. On iki yaşındaki kızı Betsy dört yaşındaki kız kardeşi Lulu'nun masaya oturmasına yardım ediyordu. Jolene, Lulu'nun tombul pembe yanağına bir öptücük kondurdu.

"Doğum günün kutlu olsun anne," dediler birlikte.

Jolene bu kızları ve hayatını ne kadar çok sevdiğini düşündü. Bu tür anların ne kadar az yaşandığını biliyordu. Onun gibi yetiştirilmiş biri nasıl bilmezdi? Gülümseyerek, daha doğrusu gözleri sevinçten parlayarak kızlarına döndü. "Teşekkürler kızlar. Kırk bir yaşına girmek için harika bir gün."

"Ne kadar yaşlı," dedi Lulu. "O kadar yaşlı olduğundan emin misin?"

Jolene kahkaha atarak buzdolabını açtı. "Babanız nerede?"

"Çoktan gitti," dedi Betsy.

Jolene ona döndü. "Gerçekten mi?"

"Gerçekten," dedi Betsy, annesine dikkatle bakarak.

Jolene gülümsemeye çalıştı. "İşten sonra bir sürpriz yapmayı planlıyor muhtemelen. Evet. Okuldan sonra parti yapalım o halde. Yalnızca üçümüz. Pasta da alırız. Ne dersiniz?"

"Pasta!" diye haykırdı Lulu, tombul ellerini çırparak.

Jolene, Michael'in unutkanlığından ötürü üzüntüye boğulabilirdi ama bunun ne anlamı olurdu ki? Mutlu olmak bir seçimdi ve o bunu biliyordu. Canını sıkan şeyleri düşünmemeyi tercih etmişti o; böyle yapınca sıkıntılar da kayboluyordu. Ayrıca Michael'in kendini işine adanması Jolene'in hayran olduğu taraflarından biriydi.

"Anneciğim, anneciğim, *patty-cake*¹ oynayalım!" diye haykırdı Lulu, oturduğu yerde sıçrayarak.

Jolene küçük kızına baktı. "Biri pastayı çok seviyor anlaşılan."

1 Küçük çocuklarla oynanan bir tür el çırpma oyunu. *Patty* sözcüğü Türkçede börek ve *cake* sözcüğü de pasta anlamına gelmektedir. (ç. n.)

Lulu elini kaldırdı. "Ben seviyorum!"

Jolene, Lulu'nun yanına oturup ellerini kaldırdı. Kızı avuçlarını hemen Jolene'in avuçlarına vurdu. "Pastacı, pastacı, bana biir..." Jolene duraksayıp Lulu'nun beklentiyle ışıldayan yüzüne baktı.

"Havuz!" dedi Lulu.

"Bana çabucak bir havuz yap. Çukur kaz, duvarlarını ör ve içini maviye boya, Lulu'mla yüzmeye gideceğiz." Jolene elini kızının eline son kez çarpıp kahvaltıyı hazırlamak üzere kalktı. "Hadi giyin Betsy. Yarım saat içinde çıkacağız."

Jolene tam zamarında kızları arabaya bindirdi. Lulu'yu anao-kuluna götürüp yanağına sevgi dolu bir öpücük kondurarak onunla vedalaştı ve büyük, yeşillikler içindeki bir tepede bulunan ortaokula yöneldi. En sol şeritte yavaşlayıp durdu.

"Arabadan inme," dedi Betsy arka koltuktan sertçe. "Üniforman üzerinde."

"Doğum günümde de izin yok mu?" Jolene dikiz aynasından kızına baktı. Sevimli, uysal, erkek tavırlı kızı, son birkaç ayda her şeyi -özellikle de diğer annelere benzemeyen annesini- potansiyel bir utanç kaynağı olarak gören bir ergene dönüşmüştü. "Çarşamba meslek tanıtım günü var," diye anımsattı kızına.

Betsy homurdandı. "Gelmek zorunda mısın?"

"Öğretmenin beni davet etti. Salyalarını akıtmayacağıma veya tükürmeyeceğime söz veriyorum."

"Hiç komik değil. Havalı öğrencilerin hiçbirinin annesi orduda değil. O uçuş tulumunu giymeyeceksin, değil mi?"

"Bu benim işim Betsy. Sanırım buna..."

"Off, iyi tamam." Betsy ağır sırt çantasını kapıp -bunun da istediği türden olmadığı belliydi, dün yeni bir çanta istediğini söylemişti- arabadan indi ve hızla bayrak direğinin altında duran iki

kıza doğru ilerledi. Betsy'nin son zamanlarda önemseydiği tek şey Sierra ve Zoe adlı bu iki kızla ilişkisiydi. Onu aralarına almaları için uğraşıyordu. Hava Kuvvetleri'nde helikopter kullanan bir anne üç katı utanç vericiydi belli ki.

Betsy eski arkadaşlarının yanına yaklaştığında, kızlar onu görmezden gelip tehlikeden kaçan balık sürüsü gibi aynı anda ona sırtlarını döndüler.

Jolene içinden bir küfür savurarak direksiyonu daha sıkı kavradı.

Betsy üzülüp utanmıştı. Omuzları düşmüş, yüzü asılmıştı. Bir zamanlar en yakın arkadaşları olan kızlara doğru gitmiyormuş gibi yapıp hemen geri çekildi. Tek başına okula doğru ilerledi.

Jolene orada o kadar uzun süre beklemişti ki birisi korna çaldı. Kızının acısını derinden hissetmişti. Jolene'in çok iyi anladığı bir şey varsa o da reddedilmektir. Kendisi de hep ebeveynleri tarafından seilmeyi beklememiş miydi? Betsy'ye güçlü olmayı, mutluluğu tercih etmeyi öğretmeliydi. Siz izin vermediğiniz sürece kimse sizi üzemez. İyi tasarlanmış bir saldırı en iyi savunmaydı.

Sonunda uzaklaştı. Yan yoldan şehrin sabah trafiğini aşırıp Bağimsızlık Koyu'na giden arka yollara saptı ve komşusunun araba yoluna kıvrılıp kornaya bastı. Bir araba tamircisinin yarı başındaki küçük, beyaz derme çatma bir evdi burası.

Uzun, siyah saçlarını sade bir topuzla toplayan en yakın arkadaşı Tami Flynn, üzerinde uçuş tulumuyla evden çıktı. Jolene, Tami'nin geniş esmer yüzünde tek bir kırışık olmadığına yemin edebilirdi. Tami bunu Amerikan yerlisi atalarına borçlu olduğunu söylerdi her defasında.

Tami, Jolene'in hiç sahip olmadığı ablasıydı. Tanıştıklarında ergenlik çağındaydılar. Hayatta başka ne yapabileceklerini bilmedikleri için on sekiz yaşında orduya katılmış ve lisedeyken helikopter pilotluğu eğitimi almışlardı.

Onları bir araya getiren uçuş tutkusuydu; hayata bakış açıları sayesinde asla sallantıya girmeyen güçlü bir arkadaşlıkları olmuştu. Orduda birlikte on yıl geçirmiş, evlilik ve özellikle de annelik ordudaki aktif görevlerini zora soktuğunda Hava Kuvvetleri'ne geçmişlerdi. Jolene ve Michael Bağımsızlık Koyu'ndaki eve taşındıktan dört yıl sonra Tami ile Carl da hemen yanlarındaki evi almıştı.

Tami ve Jolene hamileliklerini bile aynı dönemde yaşamış, o mucizevî dokuz ayı paylaşıp korkularını birbirlerinin şefkatli elleriyle yenmişlerdi. Kocalarının ortak noktası olmadığı için aileleriyle birlikte tatillere giden en yakın arkadaşlar olamasalar da Jolene bunu sıkıntı etmemişti. Önemli olan Tami'yle her zaman birbirlerinin yanında olmalarıydı. Ve gerçekten de öyleydiler.

Orduda "altı pozisyonundayım" demek arkada bir helikopter var ve saat altı konumunda uçuyor anlamına gelirdi. *Sana yardıma geldim. Sana destek olacağım*, demekti. Jolene birisinin arkasında olması duygusunu ordu, Hava Kuvvetleri ve Tami sayesinde öğrenmişti. *Arkadayım*.

Hava Kuvvetleri onlara iki dünyanın da kapılarını açmıştı; hem ülkelerine hizmet etmeye, ordunun bir parçası olmaya ve helikopter kullanmaya devam edecek hem de tam zamanlı annelik yapacaklardı. Hafta sonu eğitimleri de dâhil haftada en az iki sabah birlikte uçuyorlardı. Gezendeki en güzel yarım günlük işti bu.

Tami yolcu koltuğuna atlayıp kapıyı sertçe kapattı. "Doğum günün kutlu olsun, uçan kız."

"Teşekkürler." Jolene sırttı. "Benim günüm olduğuna göre benim istediğim şarkılar çalacak." CD çaların sesini açtığında *Purple Rain*'i söyleyen Prince'in sesi yükseldi.

Tacoma yolu boyunca sağdan soldan konuştular; konuşmadıklarındaysa gençliklerinin şarkılarını söylediler; Prince, Madonna, Michael Jackson. Hava Kuvvetleri'nin karargâhı olan Murray

Kampi'nu geçip Hava Kuvvetleri'nin uçaklarına ev sahipliği yapan Lewis Kalesi'ne doğru gittiler.

Jolene soyunma odasından ilkyardım malzemeleriyle dolu ağır uçuş çantasını aldı. Onu omzuna asıp Tami'nin peşinden kabul masasına gitti ve ek eğitim uçuşu devresini onaylattı, ödemesinin yapılması için imza attı, ardından asfalt piste yönelip yürürken kaskını taktı.

Çoktan orada olan ekip Black Hawk'u uçuşa hazırlıyordu. Helikopter, masmavi gökyüzünün altında koca bir yırtıcı kuşu andırıyordu. Ekip amirini selamlayıp uçuş öncesi kontrollerini yaptı, ekibe brifing verdi ve kokpitin sol tarafındaki koltuğuna oturdu. Tami de sağ tarafa oturup kaskını taktı.

"Tepedeki düğmelerle otomatik sigortaları kontrol et," dedi Jolene, helikopteri çalıştırırken. Motor gürledi, pervane önce yavaşça, ardından hızla, tiz sesler çıkararak hareket etmeye başladı.

"Hava Harekâtı. Yırtıcı Kuş sekiz-dokuz, uçuş izni istiyorum," dedi Jolene mikrofona. Ardından frekansları değiştirdi. "Kule. Yırtıcı Kuş sekiz-dokuz, kalkışa hazır."

Helikopterin havalanması için dengeleyici hareketi başlattı. Helikopter yavaş yavaş yükselmeye başlarken Jolene kontrolleri ustalikle yaptı; elleriyle ayakları tam bir uyum içindeydi. Cenneti andıran mavi, bulutsuz gökyüzüne yükseldiler. Çok aşağıda, çiçek açmış ağaçlar muhteşem bir renk cümbüşü yaratmıştı. Adrenalin damarlarında geziniyordu. Tanrım, yükseklerde olmayı nasıl da seviyordu.

"Bugün doğum günün olduğunu duydum komutarım," dedi ekip amiri mikrofondan.

"Kesinlikle doğru duymuşsun," dedi Tami sırtarak. "Neden kontrol onda sanıyorsun?"

Jolene nefes almak kadar ihtiyaç duyduğu bu hissin keyfine vararak en yakın arkadaşına sırttı. Yaşlanmak, yüzünün kırışması

ya da yavaşlamak umurunda değildi. "Kırk birinci doğum günüm. Bundan daha iyi bir şekilde geçiremezdim."

Washington'daki küçük Poulsbo kasabası, Bağımsızlık Koyu'nun kıyısına küçük, güzel bir kız gibi kurulmuştu. Göçmenler, serin mavi suları, yüksek dağları ve yemyeşil tepeleriyle İskandinav'daki anayurtlarını anımsattığı için bu bölgeye yerleşmişlerdi. Yıllar sonra aynı kurucular Ön Cadde'de dükkânlar açıp her birini İskandinav motifleriyle süslemişlerdi.

Zarkades ailesinde anlatılan efsaneye göre bu süslemeler Michael'ın annesini hemen etkilemiş, Ön Cadde'den geçtiği anda burada yaşamak istediğinden kesinlikle emin olduğunu söylemişti. Artık biri de annesine ait olan düzinelerce ilginç dükkânda, turistlere hitap eden çok güzel, el işi biblolar satılıyordu.

Burası Seattle merkezden en fazla on beş kilometre uzakta olmasına rağmen, bu birkaç kilometre bile sancılı bir yolculuk demektir. Son yıllarda Michael kasabanın Norveç'e özgü güzelliğini görmez olmuştu. Evden Bainbridge Adası'ndaki iskeleye her gün yaptığı uzun ve yorucu yolculuk ve hafta ortasındaki trafik gözünde büyümeye başlamıştı.

Poulsbo'dan Seattle'a iki şekilde gidilebiliyordu, karadan ve denizden. Arabayla iki saat sürüyordu. Bainbridge Adası ile Seattle Rıhtımı'ndaki iskele arası ise feribotla otuz beş dakikaydı.

Feribotla ilgili sıkıntı bekleme süresiydi. Arabanızı feribota bindirmek için erkenden sıraya girmeliydiniz. Michael yazın işe genellikle motosikletiyle giderdi; bugünkü gibi yağmurlu günlerdeyse, ki Kuzeybatı'da çok sık yağardı, arabayla giderdi. Bu yıl uzun bir kış ve yağmurlu bir bahar mevsimi geçirmişlerdi. Birbirini takip eden iç karartıcı havalarda otoparktaki Lexus'una biner, Sound'un dalgalı

sularından ağır ağır yükselen güneşi izlerdi. Ardından arabasını feribota doğru sürer, iç kısımlarda bir yere park eder, üst kata çıkardı.

Bugünse Michael feribotun iskele tarafında bulunan küçük formika masaya oturmuş, önüne bazı evrakları yaymıştı. Woerner davasının ifadelerine göz atıyordu. Müvekkilinin şüpheli ifadelerini vurgulayan yapışkanlı not kâğıtları sayfaların kenarlarında sarı piyano tuşları gibi sıralanmıştı.

Yalanlar Michael zararı en aza indirmesi gerektiği düşüncesiyle iç geçirdi. Bir zamanlar parlak ve aydınlık görünen idealleri, yıllar yılı suçluları savunmaktan körelmişti.

Geçmişte bu konuyu babasıyla konuşur, babası da belli bir bakış açısıyla kıyaslamalar yapar, Michael'a onların mesleğinin farklı olduğunu anımsatırdı.

Bizler son savunma kaleleriyiz Michael, bunu biliyorsun; öz-gürlük destekçileriyiz. Kötü insanların seni yıkmasına izin verme. Suçlu olanı koruyarak masum olanı koruyoruz aslında. Bu işler böyle.

Masumların oranı biraz daha fazla olsa iyi olurdu baba.

Öyle tabii ki. Hepimizin istediği de bu... Gerçekten önem taşıyan o davayı bekliyoruz. Birinin hayatını kurtarmanın ne demek olduğunu herkes-ten iyi biliyoruz. Fark yaratmanın ne demek olduğunu... Bizim yaptığımız bu Michael. İnancını kaybetme.

Michael karşısındaki boş sandalyeye baktı.

İşleri tek başına yürütmeye başlamasının üzerinden on bir ay geçmişti. Bir zamanlar zinde ve sağlam olan ve sürekli çok sevdiği hukukla ilgili konuşan babası hastalanmıştı. Ölümcül bir hastalığa yakalanmıştı.

Babasıyla neredeyse yirmi yıl boyunca omuz omuza çalışmış-lardı ve onu kaybetmek Michael'ı derinden etkilemişti. Kaybettikleri zaman için üzülüyordu, dahası değişik bir yalnızlık hissediyordu.

Yaşadığı kayıp kendi hayatına da göz atmasını sağlamış, gördükleri hiç hoşuna gitmemişti.

Babasının ölümüne kadar Michael kendini hep şanslı ve mutlu bir insan gibi görürdü, şimdiyse öyle hissetmiyordu.

Bu konuyu biriyle konuşmak, kaybını paylaşmak istiyordu. Ama kiminle? Karısıyla konuşamazdı. Mutluluğun bir tercih olduğuna ve gülümsemenin ters dönmüş somurtma olduğuna inanan Jolene'le konuşamazdı. Çalkantılı ve kötü geçen çocukluğu onu, mutlu olmayı tercih edemeyen insanlara karşı tahammülsüz yapmıştı. Her şeyin düzeleceğine dair neşeyle ettiği basmakalıp sözleriyse son zamanlarda Michael'ın sınırlarını bozmaya başlamıştı. Annesiyle babasını kaybettiği için kederin ne demek olduğunu bildiğini sanıyordu ama boğulmanın ne demek olduğundan bihaberdi. Nasıl bilebilirdi ki? Kaya kadar sağlamdı o.

Michael kalemini masaya vurdu ve pencereden dışarıya baktı. Sound bugün tunç renginde, ıssız ve gizemli görünüyordu. Bir martı tüm yaşam fonksiyonlarını kaybetmişçesine, görünmez bir hava akımına kapılarak süzülüyordu.

Jolene yıllar önce Bağımsızlık Koyu'ndan ev almaları için yalvardığında ona teslim olmamalıydı. Michael şehirden uzakta ya da ailesine bu kadar yakın bir yerde yaşamak istemediğini söylemişti ama sonunda pes etmişti. Jolene'in ricaları ve bebek bakıcılığı konusunda annesinin yardımına ihtiyaç duyacaklarına dair sunduğu mantıklı sebeplerle Michael ikna olmuştu. Ama eğer pes etmemiş olsaydı, nerede yaşayacağınız tartışmasını kaybetmiş olmasaydı, burada bulunduğu adama, babasına duyduğu özlemle her gün bu feribota binmek zorunda kalmayacaktı...

Feribot yavaşladığında Michael ayağa kalkıp dosyalarını topladı ve evrakı kuzu derisi çantasına yerleştirdi. İfadeye bakmamıştı bile. Kalabalığın arasına karışıp arabaların olduğu kata indi. Birkaç dakika

içinde feribottan inip arabasını bir zamanlar New York'un batısındaki en yüksek binayken şimdilerde birbirinden yüksek binaların arasında eski, gotik bir yapı olarak kalan Smith Tower'a doğru sürdü.

Dokuzuncu kattaki Zarkades, Antham ve Zarkades şirketinde her şey eskiydi –döşemeler, tamir görmesi gereken pencereler, birkaç kat boya– ama binanın kendisi gibi burası da tarih ve güzellik kokuyordu. Pencereler Elliott Koyu'na ve konteynerleri tankerlere yükleyen turuncu renkli vinçlere bakıyordu. Son yirmi yılın en büyük ve önemli cinayet davaları Theo Zarkades tarafından bu ofiste savunulmuştu. Babasının jüriyi ikna etme kabiliyeti baro toplantılarında hâlâ konuşulurdu.

"Selam Michael," dedi resepsiyon görevlisi gülümseyerek.

Michael onu selamlayıp yürümeye devam etti, ağırbaşlı avukat yardımcılarının, yorgun hukuk sekreterlerinin ve hırslı genç meslektaşlarının yanından geçti. Herkes ona gülümsemiş, o da hepsine karşılık vermişti. Eskiden babasının, şimdiyse kendisinin olan köşe ofiste sekreteriyle konuşmak üzere durdu. "Günaydın Ann."

"Günaydın Michael. Bill Antham seni görmek istiyor."

"Tamam. Geldiğimi söyle."

"Kahve ister misin?"

"Evet, teşekkürler."

Michael firmadaki en büyük oda olan ofisine gitti. Büyük bir pencere Elliot Koyu'na bakıyordu; odanın en iyi tarafı buydu, manzarası. Onun dışında ofis fazla sıradandı; hukuk kitaplarıyla dolu raflar, yıllarca üzerine basılmaktan aşınan ahşap döşeme, bir çift dolgulu sandalye, bir siyah süet kanepe. Odadaki tek özel eşya olan aile fotoğrafı bilgisayarının yanında duruyordu.

Evrak çantasını masaya bırakıp pencereye yanaşarak babasının çok sevdiği şehre baktı. Camda hayalete benzer kendi yansımaları

gördü. Dalgalı siyah saçlar, sert, köşeli bir çene, koyu renk gözler. Babasının gençlik haline benziyordu. Ama babası kendini onun kadar yorgun ve bitkin hissetmiş miydi hiç?

Biri arkasındaki kapıyı çalmış, hemen ardından da açmıştı. Babasının en yakın arkadaşı ve firmanın tek ortağı Bill Antham içeri girdi. Michael'ın babasının ölümünden beri Bill de yaşlanmıştı sanki. Belki de hepsi yaşlanmıştı.

"Selam Michael," dedi ve her adımıyla emeklilik yaşının çoktan geldiğini Michael'a anımsatarak ona yaklaştı. Geçen yıl dizlerinden ameliyat olmuştu.

"Otursana Bill," dedi Michael masanın en yakınındaki sandalyeyi işaret ederek.

"Teşekkürler," dedi Bill otururken. "Senden bir iyilik isteyeceğim."

Michael masasına döndü. "Elbette Bill. Sana nasıl yardımcı olabilirim?"

"Dün mahkemedydim ve Yargıç Runyon bana bir görev verdi."

Michael iç geçirip oturdu. Mahkemeler tarafından davalara atanmak savunma avukatlarının sık karşılaştığı bir durumdu; bir avukat isteyip de masraflarını karşılayamadığınız zamanlarda yargıç davaya herhangi bir avukatı atayabilirdi. "Dava konusu nedir?"

"Bir adam karısını öldürmüş. Öyle iddia ediliyor. Kadını kafasından vurmuş. Ekipler adamın kendini de vurmasını engellemişler. Televizyonda da gösterildi."

Televizyona da haber olmuş suçlu bir müvekkil. Harika. "Ve davaya senin adına bakmamı mı istiyorsun?"

"Aslında istemezdim... ama Nancy ile ben iki hafta sonra Meksika'ya gidiyoruz."

"Elbette olur," dedi Michael. "Hiç sorun değil."

Bill'in gözleri odada gezindi. "Her an karşıma çıkacak gibi hissediyorum hâlâ," dedi yumuşak bir ifadeyle.

"Ben de " dedi Michael.

Hayatları üzerinde büyük bir etkisi olan adamı anımsayarak bir süre bakiştılar. Sonra Bill kalkıp Michael'a tekrar teşekkür etti ve odadan çıktı.

Ardından Michael da işlerinin başına döndü ve zihnini tamamen çalışmaya verdi. İfadeleri, polis raporlarını ve dosyaları saatlerce inceledi. Her zaman güçlü bir iş ahlakına ve ondan da güçlü bir görev bilincine sahip olmuştı. Kederin önüne çıkardığı gittikçe yükselen dalgaların arasında, çalışmak onun için can yeleğiydi adeta.

Saat üçte Ann dâhili hattan onu aradı. "Michael? Jolene hatta."

"Teşekkürler Ann."

"Bugün doğum günü olduğunu unutmadın, değil mi?"

Lanet olsun.

Michael masasından kalkıp ahizeyi kaldırdı. "Selam Jo. Doğum günün kutlu olsun."

"Teşekkürler."

Jolene doğum gününü unuttuğunu bildiği halde Michael'a çıkmadı. Michael'ın tanıdığı insanlar arasında hislerine en hâkim olabileni oydu ve *asla* çıldırma noktasına gelmezdi. Michael ara sıra tartışmanın evliliklerine iyi geleceğini düşünürdü ama tartışmak için iki kişi gerekiyordu. "Bugünü sana ayıracığım. Marinadaki şu restoranda akşam yemeği yemeye ne dersin? Hani şu yeni açılan yerde."

Jolene'in karşı çıkmasına izin vermeden (ki kendi fikri değilse genelde böyle yapardı), "Betsy Lulu'ya iki saat göz kulak olacak kadar büyüdü. Evden bir buçuk kilometre uzakta olacağız," dedi.

Yaklaşık bir yıldır bu konuda fikir ayrılığı yaşıyorlardı. Michael on iki yaşında bir kızın çocuk bakıcılığı yapabileceğine inanıyor,

Erden Çok Uzakta

Jolene ise ona katılmıyordu. Hayatlarındaki her şeyde olduğu gibi bu konuda da son söz Jolene'deydi. Michael buna alışmıştı... ve artık bundan nefret ediyordu.

"Woerner davasının seni çok yorduğunu biliyorum," dedi. "Kızları erkenden yedirip üst katta onlara bir film koymama ve ikimiz için akşam yemeği hazırlamama ne dersin? İstersen bistrodan da yemek söyleyebiliriz. Oranın yemeklerini seviyoruz."

"Emin misin?"

"Önemli olan birlikte olmamız," dedi Jolene hiç düşünmeden.

"Olur," dedi Michael. "Sekizde evde olurum."

Michael telefonu daha kapatmadan başka bir şey düşünmeye başlamıştı.

İki



O akşam Jolene kıyafetlerini özenle seçti. Michael'la baş başa yemek yemeyeli çok olmuştu ve bu gecenin mükemmel olmasını istiyordu. Ve de romantik. Kızlara yemeklerini yedirdikten sonra banyo yaptı, tüylerini aldı, tenine turunc kokulu losyondan bolca sürdü ve en rahat kot pantolonuyla kayak yaka kazağını üzerine geçirdi.

Alt katta Betsy sehpanın üzerinde ev ödevini yaparken, en sevdiği san "battaniyecğine" sarılan Lulu da kanepeye uzanmış, *Küçük Denizkızı*'nı izliyordu. Hazırlık yapmadan kutladıkları doğum günü partisinin kalıntıları hâlâ yemek odasının masasında duruyordu; üzerinde mum delikleri olan pasta, Betsy'nin Jolene'e verdiği pembe günlük, Lulu'nun hediyesi olan simli saç tokası ve bir tomar buruşturulmuş ambalaj kâğıdıyla fiyonklar.

"O bana emir veremez," dedi Lulu, Jolene odaya girdiğinde.

"Ona susmasını söyler misin anne? Ödevimi yapmaya çalışıyorum," diye yanıtladı Betsy. "Yüksek sesle şarkı söylüyor."

Ve başlamıştı. Yükselen sesler birbirini bastırmaya çalışıyordu.

"O bana emir veremez," dedi Lulu tekrar inatçı bir tavırla.
"Ona söyle."

Betsy gözlerini devirip odayı terk etti ve ayaklarını yere vurarak üst kata çıktı.

Jolene çok yorulduğunu hissetti. On iki yaşında bir çocuğa ebeveynlik etmenin bu kadar yorucu olabileceği aklına gelmezdi. Bir kız gözlerini böyle devirebilir miydi? Jolene bunu yapmaya kalkışsa babası onu tokatlayıp odadan dışarı atardı.

Odanın bir köşesindeki oyuncak kutusuna koşan Lulu kutuyu karıştırmaya başladı. Geçen yılki Cadılar Bayramı kostümünün bir parçası olan kedi kulağı şeklindeki tacı kafasına takıp dönmeye başladı.

Jolene gülümsemeden edemedi. Yer yer aşınmaya başlamış gri kedi kulakları takmış dört yaşındaki kızı ellerini kalçasına koymuş karşısında duruyordu. Üçgen şeklindeki küçük gri kulaklar Lulu'nun pembe yüzünü çevrelemiş, ona her zamankinden daha afacan bir hava vermişti. Kimsenin açıklayamadığı bir sebeple Lulu bu tacı taktığında görünmez olduğunu sanıyordu. Şimdi de miyavlamaya başlamıştı.

Jolene dehşete kapılmış gibi kaşlarını çatıp etrafına bakındı. "Olamaz... Benim küçük Lucy Lou'ma ne oldu? Nereye gitti?" Odayı aramaya başlayıp televizyonun arkasına, dolgulu sarı sandalyenin ve kapının arkasına baktı.

"Buradayım anneciğim!" dedi Lulu abartılı bir kıkırdamayla.

"İşte buradasın," dedi Jolene iç geçirerek. "Çok korktum." Onu kucasına alıp üst kata çıkardı. Lulu'nun dişlerini fırçalayıp pijamasını giymesi sonsuza dek sürmüştü sanki ama küçük kızının bağımsız bir ruha sahip olduğunu bilen Jolene onu sabırla bekledi. Nihayet Lulu hazır olduğunda Jolene kızının yanına uzanıp onu kendine yaklaştırdı ve *Arkadaşım Canavar* kitabına uzandı. "Son" diye okuduğunda Lulu neredeyse uykuya dalmıştı.

Jolene kızının yanağına bir öpücük kondurdu. "İyi geceler, Kedicik."

"İyi geceler anneciğim," diye mırıldandı Lulu uykulu gözlerle.

Ardından Jolene koridordan Betsy'nin odasına gidip kapıyı çaldı ve içeri girdi.

Betsy sosyal bilgiler kitabı kucagında, yatakta oturuyordu. Açık sarı ipeksi saçları, incecik kollarına dalga dalga düşmüştü. Betsy günün birinde porselen gibi bir ten, sarı saçlar ve kahverengi gözlerle mükâfatlandırıldığını anlayacaktı ama şimdi şekle girmeyen düz sarı saçları ve sivilce dolu cildiyle bunu anlaması mümkün değildi.

Jolene kızının yanına gidip yatağın kenarına oturdu. "Kardeşine karşı daha hoşgörülü olabilirsin."

"Tam bir baş belası."

"Sen de öylesin." Jolene, Betsy'nin gözlerinin nasıl büyüdüğünü görünce nazikçe gülümsedi. "Ben de öyleyim. Aileler böyledir. Ayrıca neden böyle davrandığını biliyorum."

"Biliyor musun?"

"Bu sabah okulda Sierra ile Zoe'nin sana nasıl davrandığını gördüm."

"Sürekli beni gözetliyorsun," dedi Betsy, ama sesi boğuktu.

"Okula gidişini izledim. Buna gözetleme denmez sanırım. Geçen yıl üçünüz çok yakındınız. Ne oldu?"

"Hiç," dedi Betsy inatla ve diş tellerini gizlemek için dudaklarını birleştirdi.

"Yardım edebileceğimi biliyorsun. Ben de bir zamanlar on iki yaşındaydım."

Betsy ona, geçen yıldan beri aşına olduğu çıldırmış olmalısın bakişını attı. "Orası şüpheli."

"İstersen yarın okuldan sonra Seth'le takıl. Onunla ne kadar eğlendiğinizi unuttun mu?"

"Seth garip biri. Herkes öyle düşünüyor."

"Elizabeth Andrea, huysuz kızlar gibi davranmaktan vazgeç. Seth Flynn garip değil. O benim en yakın arkadaşımın oğlu. Saçlarını uzatmayı ve... sessizliği seviyorsa ne olmuş? O senin arkadaşın. Bunu unutma. Günün birinde ona ihtiyacın olabilir."

"Her neyse."

Jolene iç geçirdi. Bu filmi daha önce görmüştü; ne yaparsa yaparsın Betsy daha fazlasını anlatmayacaktı. *Her neyse* lafı son anlamına geliyordu. "Tamam." Eğilip Betsy'nin alınına bir öpücük kondurdu. "Seni çok seviyorum, gökteki yıldızlar kadar çok seviyorum."

Bu kelimeler ailenin sloganıydı, birbirlerine duydukları sevgiyi tek bir cümlede özetliyorlardı. *Sen de bana söyle Bets.*

Jolene bir süre oyalanıp bekledi ve beklentiye kapıldığı için kendine kızdı. Bir kez daha. Ergenlik dönemindeki bir çocuğa annelik etmek bir dizi hayal kırıklığı demekti. "Tamam," dedi sonunda ve ayağa kalktı.

"Neden babam hâlâ gelmedi? Bugün senin doğum günün."

"Birazdan gelir. Bugünlerde ne kadar yoğun olduğunu biliyorsun."

"Bana iyi geceler dilemeye gelir mi?"

"Elbette."

Betsy kafasını sallayıp okumaya devam etti. Jolene kapıya geldiğinde, "Doğum günün kutlu olsun anne," dedi.

Jolene gülümsedi. "Teşekkürler, Bets. Bana verdiğin günlük çok hoşuma gitti. Harika bir hediye."

Betsy içtenlikle gülümsedi.

Jolene alt kata indiğinde mutfaka geçti ve yemeği bir kenara koydu. Kırmızı şarap, sarımsak ve kekikle ağır ateşte pişirdiği sığır etinden oluşan akşam yemeği ocağın üstünde kaynarken kokusu

bütün eve yayılmıştı. Kızlar bu yemeği sevmezdi ama Michael'ın en sevdiği yemektir.

Omuzlarına pembe, yumuşak bir battaniye sarıp kendine bir bardak soda doldurdu ve dışarı çıktı. Verandadaki hasır sandalyelerden birine oturdu ve çıplak ayaklarını yıpranmış sehpaye yaslayıp tanıdık manzarayı izlemeye koyuldu.

Ev.

Her şey Michael'la tanışınca başlamıştı.

Bütün detayları anımsıyordu.

Anne babası öldükten dört gün sonra Jolene kendisine yardım edecek birilerini beklemişti. Polis, danışman, öğretmenler. Onlar öldükten sonra da ölmeden önceki gibi yapayalnız olacağını anlaması çok uzun sürmemişti. Karlı bir çarşamba sabahı, yatak odasının ince duvarlarından sızan soğuğa aldırmadan erkenden uyanmış, pileli yün etek, Shetland kazak, dize kadar uzanan çoraplar ve mokasen ayakkabıdan oluşan en güzel kıyafetlerini giymişti. Geniş mavi tacı saçlarının gözüne düşmesini engelliyordu.

Bebek bakıcılığından kazandığı son parayı alıp Seattle'ın merkezine gitmiş, ücretsiz avukat sağlayan bir kurumda Michael'la tanışmıştı.

Adamın esmer, hoş görünümü ve içten tebessümü tam anlamıyla aklını başından almıştı. Onun peşinden eski püskü ofisine gidip sıkıntısını anlatmıştı. "On yedi yaşındayım, iki ay sonra on sekizime basıyorum. Annem bu hafta öldü. Araba kazasında. Bir sosyal hizmet görevlisi gelip on sekizime basana kadar koruyucu aile yanında kalmam gerektiğini söyledi. Ama benim kimseye ihtiyacım yok. Sahte bir aileyeyse hiç yok. Banka temmuz ayında el koyana kadar kendi evimde yaşayabilirim. Sonrasında zaten liseden mezun oluyorum ve... istediğimi yapabilirim. Koruyucu aileye gitmemem için bana yardım eder misin?"

Michael gözlerini kısıp onu yakından incelemişti. "O zaman yalnız kalacaksın ama."

"Ben zaten yalnızım. Bu bir tercih değil, gerçek."

Michael nihayet, "Sana yardım edeceğim Jolene," dediğinde genç kız ağlamak istemişti.

Ardından, bir saat boyunca hayatını ona anlattı. Michael avukat-müvekkil gizliliğine ve ona istediği her şeyi anlatabileceğine, yine de buna onun karar vermesi gerektiğine dair bir şeyler söyledi. Gerçekleri gizlemeyi uzun zaman önce öğrenmişti o. İnsanlar alkolik bir ailede yetiştiğini öğrendiğinde ona hep acırlardı. Jolene bundan, yani birinin ona acımasından nefret ederdi.

İşleri bitip evraklar doldurulduğunda Michael ona, "Birkaç yıl sonra bana tekrar uğra Jolene. Seni yemeğe çıkarmak isterim," demişti.

Jolene ona tekrar uğrama fırsatını ancak altı yıl sonra bulabilmişti. Genç kadın orduda pilot olmuş, Michael ise babasıyla ortak bir avukatlık bürosu açmıştı ve ortak hiçbir noktaları yoktu. Ama Jolene daha ilk günden onda bir şey bulmuştu, değer verdiği bir idealizm ve kendisinininkine uyan bir ahlak anlayışı. Michael da onun gibi çok çalışıyordu ve görev bilinci gelişmişti. Ve sözünde durup onu yemeğe çıkarmıştı... İşte her şey böyle başlamıştı.

Jolene bunları anımsayıp gülümsedi.

Uzaktaki evlerden gelen sarı nokta biçimindeki ışıklar karanlık kıyıya vuruyordu. Puslu bulutlar ayın önünde sürükleniyordu; bulutlar yokken ay daha parlaktı. Karanlık iyice bastırmıştı. Saatine baktı. Sekiz buçuktu.

Hissettiği hafif hayal kırılganlığı içinden attı. Önemli bir şey olmuştu muhtemelen. Hayat bazen böyleydi. İşler nadiren mükemmel biçimde yürürdü. Birazdan gelecekti.

Ama...

Son zamanlarda farklılıklarını benzerliklerinden daha fazla dile getiriyorlardı. Michael onun orduyla bağlantısından her zaman nefret etmişti. Jolene onun için aktif görevini bırakıp Hava Kuvvetleri'ne geçmişti ama bu da Michael'a yetmemişti. Uçuşlar, hafta sonu eğitimleri ve ordudaki arkadaşlarıyla ilgili hiçbir şey duymak istemiyordu. O her zaman orduya karşı biri olmuştu ama Irak Savaşı başladığından beri fikirleri güçlenmiş, olaylara daha olumsuz bakmaya başlamıştı. Bir zamanlar birlikte paylaştıkları sessizlikleri garip bir hal almaya başlamıştı. Önem verdiğiniz şeyleri kocanızla paylaşamadığınızda kendinizi fazlasıyla yalnız hissediyordunuz. Normalde Jolene bu gerçekleri görmezden gelirdi ama bu gece yanındaki sandalyede ona eşlik eden yalnızca bu düşüncelerdi.

Ayağa kalkıp içeri girdi.

20. 50.

Sarı renkli ağır tencere kapağını açtı ve pişirdiği yemeğe baktı. Zengin sos neredeyse tamamen çekilmişti; kenarlara bulaşmış bir karartı gibi görünüyordu. Arka tarafta telefon çalınca Jolene ahizeye uzandı. "Alo?"

"Selam Jo. Geciktiğim için kusura bakma."

"Bir saat önce gecikmiştin Michael. Ne oldu?"

"Affedersin. Ne diyebilirim ki? İşe dalıp unutmuşum."

"Unutmuşsun," dedi Jolene, bu sözün ona acı vermemiş olmasını dileyerek.

"Telafi edeceğim."

Jolene tam, *Nasıl*, diyecekti ki o sözün çok anlamsız kaçacağına karar verdi. Neden durumu daha zora sokacaktı ki? Michael'ın amacı onu incitmek değildi. "Tamam."

"Hemen eve gelmeye çalışacağım ama..."

Jolene telefonda konuştuklarına memnundu; en azından gülümsemek zorunda kalmuyordu. Son zamanlarda Michael'ın fazla çabalamadığı, ailesinin ve karısının onun için çok da önem taşımadığı düşüncesi tekrar Jolene'in zihnine yerleşti. Yine de yıllar önce onu ilk öptüğü günkü kadar derin bir sevgi besliyordu kocasına.

Zaman gerek, diye düşündü. Önümüzdeki hafta veya ay düzeler. Michael hâlâ babasının acısını yüreğinde taşıyordu. Jolene anlayışlı olmalıydı.

"Doğum günün kutlu olsun," dedi Michael.

"Teşekkürler." Jolene telefonu kapatıp mutfak masasına oturdu. Aile fotoğrafları ve hatıralarla dolu olan ve kendi elleriyle onardığı mobilyalarla dekore edilmiş bu karanlık odada Jolene ansızın kendini yapayalnız hissetti. Özenle giydiği kıyafetleriyle orada otururken yapayalnızdı.

Sonra biri kapıyı çaldı. Jolene daha yerinden bile kalkmamıştı ki mutfak kapısı açıldı. Elinde bir şampanya şişesiyle Tami içeri girdi. "Yalnızsın," dedi usulca.

"İşe dalmış," dedi Jolene.

"Ben de bundan korkmuştum." Tami'nin gözlerinde beliren hüznün Jolene'in içini acıttı. Ardından Tami gülümsedi. "Evet. Tanıklar olmadan kırk bir yaşına girmek hiç iyi olmazdı," dedi kapıyı arkasından kapatarak. "Ayrıca *Dracula*'daki Gary Oldman gibi gözlerimin önünde kırılmaya başlayıp başlamayacağımı da merak ediyorum."

"Kırılmayacağım."

"Bilemezsin."

"Şampanya mı getirdin?" dedi Jolene bir kaşını kaldırarak.

"Kendime getirdim. Benim ebeveynlerim alkolik değildi. Sen her zamanki gibi soda içebilirsin."

Tami hiç zorlanmadan şampanya şişesini açıp kendine bir bardak doldurdu ve oturma odasına geçip kanepeye oturarak kadehini kaldırdı. "Sana içiyorum, hızla yaşlanan en iyi arkadaşım."

Jolene de Tami'nin peşinden oturma odasına gitti. "Benden yalnızca birkaç ay küüksün."

"Biz Amerikan yerlileri yaşlanmayız. Bilimsel bir gerçektir bu. Anneme baksana. Turp gibi."

Jolene sandalyeye oturdu ve çıplak ayaklarını altına topladı.

Birbirlerine baktılar. Michael'ın gelemediği yemekler, yoğunluğundan ötürü katılamadığı organizasyonlar gibi benzer gecelerin anıları şampanya kabarcıkları misali zihinlerine dolmuştu. Jolene insanlara, özellikle de Tami'ye zeki ve başarılı kocasıyla ne kadar gurur duyduğunu anlatıp dururdu ama son zamanlarda kocası mutsuz görünüyordu. Babasının ölümü onu altüst etmişti. Jolene onun ne kadar mutsuz olduğunu görse de nasıl yardım edeceğini bilemiyordu.

"Kalbin kırılmış olmalı," dedi Tami.

"Çok kırıldı," dedi Jolene usulca.

"Bu konuyu onunla konuşup ne hissettiğini söylemelisin."

"Ne anlamı var ki? Neden daha kötü hissetmesine sebep olayım? Hiçbir faydası olmaz Tami. Michael'ın iş ahlakını bilirsin. En sevdiğim yönlerinden biri de budur. Sorumluluklarından asla kaçmaz."

"Ailesiyle ilgili yükümlülükleri hariç," dedi Tami yumuşak bir sesle.

"Şu anda çok meşgul yalnızca. Babası öldüğünden beri..."

"Biliyorum," dedi Tami, "ve siz ikiniz bu konuda da konuşmuyorsunuz. Aslında hiç konuşmuyorsunuz."

"Konuşuyoruz."

Tami ona bir bakış attı. "Evliliklerde zor zamanlar yaşanabilir. Bazen içeri dalıp aşkın için savaşman gerekebilir. Daha iyi olmanın tek yolu bu."

Jolene kendi ebeveynlerini ve bir adamın aşkını kazanmak için annesinin nasıl mücadele ettiğini düşünmeden edemedi... Annesini hiç anlayamamıştı. "Bak Tami. Michael ve ben iyiyiz. Birbirimizi seviyoruz. Şimdi lütfen, *lütfe*n konuyu değiştirebilir miyiz?"

Tami yarısı dolu kadehini kaldırdı. "Arkadaşıma. Ucube bir yaşlı olamayacak kadar harikasın."

"Harika görüldüğüm dönemlerim oldu."

Tami bu söze kahkahayla güldü ve ailesiyle ilgili komik bir şey anlattı.

Zamanın nasıl geçtiğini fark etmeden saat on kırka gelmişti ve Tami boş bardağını masaya bıraktı. "Eve gitmeliyim. Carl'a, Letterman'in² programı başladığında evde olacağımı söyledim."

Jolene ayağa kalktı. "Geldiğin için teşekkürler Tam. Gerçekten buna ihtiyacım vardı."

Tami ona içtenlikle sarıldı. Birlikte arka kapıya yürüdüler.

Jolene arkadaşının araba yolundan geçip bitişikteki eve girişini izledi. Sonra kapıyı kapattı.

Sessizlik çökünce yine düşünceleriyle baş başa kalmıştı ve bu refakatçi hiç hoşuna gitmemişti.

Michael garaja girip arabasını Jolene'in SUV'sinin yanına park ettiğinde gece yarısıydı. Yanındaki koltukta bir düzine pembe gül duruyordu. Jolene'in kırmızı gül sevdiğini anımsadığında çoktan feribota binmiş, eve dönüyordu. Tabii ya. Kızlara özgü o yumuşak renk onun tarzı değildi, hiç olmamıştı, Michael'la ilk tanıştığı o üzüntülü günde bile.

2 David Michael Letterman, Amerikalı sunucu ve komedyen. (ç. n.)

On yedi yaşındaydı. İkinci el kıyafetler satan dükkândan alınmış elbisesi, darmadağınık uzun sarı saçları, ağlamaktan şişmiş güzel yeşil gözleriyle henüz bir çocuktuk ve ücretsiz avukat sağlama bürosuna eski püskü bir çantayla sırtı dik bir şekilde girmişti. Michael o zamanlar hukuk fakültesinin ilk yılında stajyerlik yapıyordu.

Jolene gözüne, hayatının en zor gününde bile yardım almayı reddeden inanılmaz derecede cesur bir kız gibi görünmüş ve ona, biraz daha büyüdüğünde tekrar gelmesini söyleyecek kadar âşık olmuştu. Asıl etkilendiğiyse genç kızın cesaretiydi.

Jolene altı yıl sonra ordu helikopter pilotu olarak hayatına tekrar girmişti. İlk görüşte aşka inanacak kadar genç ve bu duyguyu her gün yaşamayacağını bilecek kadar da olgundu artık. Bir Demokrat olan Michael, ordu mensubu Jolene'le ortak bir noktalarının olmamasını hiç önemsemedi. Jolene'in sevgisi, ona hayranlığı Michael'ın aklını başından alıyordu. Sevişmeleri de muhteşemdi. Her konuda olduğu gibi sekste de Jo kendini bütünüyle veriyordu.

Michael gülleri ve yanındaki Tiffany mücevher kutusunu alırken, pahalı bir hediye hatasını telafi edip etmeyeceğini düşünüyordu. Jolene hediye önceden aldığını gördüğünde doğum gününü ona hediye alacak kadar erken anımsadığını anlayacaktı ama bu yeterli miydi? Doğum günü yemeğini kaçırmış, daha doğrusu unutmuştu.

Birazdan yaşayacağı sahneyi düşünmek bile onu yeterince yormuştu. Jolene'i gülümsetmek için tüm cazibesini kullanacak, kendini affettirmek için yalvaracaktı ve Jolene de tüm asaletiyle ömrünü kabul edecek, her şey kısa sürede hallolacaktı ama karısının yeterince içten gülümsememesi Michael'ın o yeşil gözlerdeki acıyı görmesini sağlayacak, böylece onu yine hayal kırıklığına uğrattığını anlayacaktı. Buradaki kötü adam oydu; buna şüphe yoktu ve Jolene bunu ona milyonlarca şekilde anımsatacaktı. Ta ki yatağın kendi tarafına kıvrılıp gözlerini duvara dikerek farklı bir hayatı düşleyene kadar.

Michael arabadan inip eve gitti. Gülleri karanlık mutfakta bulunduğu vazoya koyup merdivenlere yöneldi.

Büyük yatak odasının ışıkları, pencerenin yanındaki masada duran küçük lamba hariç kapalıydı. Çiçekleri antika şifonyerin üzerine bırakıp banyoya girdi ve soyunup yatmaya hazırlandı. Yatağa girdiğinde yorgunu göğsüne kadar çekip karanlıkta öylece uzandı.

Eskiden karısının nefes alıp verişini dinlemek onu sakinleştirirdi ama şimdi çıkardığı en ufak ses uyumasına engeldi.

Michael gözlerini kapatıp en iyisinin olmasını dilerken bile ancak saatler sonra uykuya dalabileceğinin ve daldıktan sonra da seçilmemiş bir yola, yaşanmamış bir hayata dair kâbuslarla sürekli bölünecek hafif bir uykudan fazlasını beklememesi gerektiğinin bilincindeydi.

Saatler sonra uyandığında sanki hiç uyumamış gibiydi. Pencereden süzülen zayıf ışık adaçayı yeşili duvarlara ağaç dalı gibi gri bir renk vermişti. Koyu ahşap döşeme o yöne gelen bütün gün ışığını emiyordu.

Dirseklerini kaldırdığında yatak örtüsünün göğsünden düştüğünü hissetti.

Jolene de uyanmış, yanında uzanıyordu. Sarı saç bir yana kaymış, soluk yüzü ona dönmüştü.

Acısı şimdiden gözlerinden okunuyordu.

"Affedersin Jo." Michael uzanıp ona kısa bir öpücük verdi ve hemen geri çekildi. "Telafi edeceğim."

"Biliyorum. Yalnızca bir doğum günü. Belki de ben abarttım."

Michael yataktan kalkıp Tiffany kutusunu şifonyerin üzerinden aldı ve Jolene'e getirdi.

Jolene'in doğum günü için özel bir şey istediğini düşünmüştü. Hediye değil, hediye Jolene'in tarzı değildi. O... bir şey istiyordu. Michael ne istediğini anımsamıyordu ama kutuyu görünce Jolene'in

kaşlarını çattığını fark etmişti. Sonra o ifade kaybolmuş, Jolene ona gülümsemişti.

"Tiffany ha?" Jolene yatakta doğrulup yastığını sırtına yerleştirdi ve kutuyu açtı. İçinde beyaz deri kabında platin ve altın karışımı bir saat duruyordu. On iki rakamının yerinde küçük bir pırlanta vardı.

"Çok güzel." Jolene saati çevirdiğinde arkasındaki 41. doğum gününün kutlu olsun Jolene yazısını gördü. "Kırk bir," dedi. "Vay canına. Zaman çabuk geçiyor. Betsy yakında liseye başlayacak."

Michael, Jolene'in bunu söylememiş olmasını isterdi. Son dönemde zamanla arası iyi değildi. Kırk beş yaşındaydı, orta yaşlıydı yani. Yakında elli yaşında olacaktı ve farklı bir kimlik kurma ihtimali tamamen ortadan kalkacaktı. Üstelik o farklı kimliğin neye benzemesini istediği konusunda da en ufak fikri yoktu; tek bildiği mevcut benliğinin rengini kaybettiği idi.

Yatakta Jolene'in yanına oturdu. Karısına baktığında, ansızın ona ihtiyaç duyduğunu, ona karşı eskiden hissettiği duyguları yine hissetmek istediğini fark etti. "Sen nasıl başa çıktın... ölümleriyle? Yani gerçek anlamda başa çıkmaktan bahsediyorum. Hayatını değiştirmen gerekmişti."

Michael onun çekindiğini, ansızın gerilediğini hissetmişti. Bu soru Jolene'i yaralamıştı. Tekrar Michael'a baktığındaysa gülümsüyordu. "Seni öldürmeyen şey, güçlendirir. Sanırım ben mutlu olmayı tercih ettim."

Michael iç geçirdi. Yine o yavan sözler. Ansızın yine yorulduğunu hissetti. "Sana yatakta kahvaltı hazırlayacağım. Sonra da hep birlikte bisiklet gezisine çıkmaya ne dersin?"

Jolene kutusundan çıkarmadığı saati komodinin üzerine koydu. "Bu gece Yüzbaşı Lomand'ın evinde benim için doğum günü partisi düzenleniyor. Gelebileceğini söylemiştin."

İşte yine aynı şey: istekleri. Michael'ın unuttuğuna şüphe yoktu. "O insanlarla ortak bir noktam yok ki. Bunu biliyorsun." Michael ayağa kalktı ve şifonyere gidip en üstteki çekmeceyi açtı.

"Ben de onlardan biriyim," dedi Jolene ve yine aşına oldukları o tehlikeli sulara girdiler. "Benim için düzenlenen bir parti. Bir defalığına gelebilirsin."

Michael ona döndü. "Yarın akşam yemeğine çıkarız. Buna ne dersin? Dördümüz. Şu sevdiğin İtalyan restoranına gideriz."

Jolene iç geçirdi. Michael eskiden beri süregelen bu tartışmada karısının yeni bir hamle yapacağını biliyordu. Jolene onun ordu hayatının bir parçası olmasını istiyordu. Bunu hep istemişti ama Michael bunu yapamazdı, hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için anlayışına sahip o dik başlı insanların dünyasının bir parçası olamazdı. "Tamam," dedi Jolene sonunda. "Saat için teşekkür ederim. Çok güzel."

"Bir şey değil."

Bakıştılar. Sessizlik, kahvenin kokusu kadar yoğun ve acıydı. Söylenmesi gereken sözler vardı, uzun zamandır bastırılıp karanlığa gömülmüş sözler. Michael o sözleri bir kez dile getirdi mi, hislerini açığa vurdu mu, geri dönüş olmayacaktı.

O öğleden sonra ilerleyen saatlerde Tami elinde folyoya sarılı bir güveç kabıyla Jolene'in mutfağına geldi. "Evet?" dedi, kapıyı arkasından örterek.

Jolene oturma odasına bakıp çocuklarının orada olmadığından emin oldu. "Çok üzgündü," dedi. "Gül ve güzel bir saat verdi."

"Saate ihtiyacı olan asıl kendisi," dedi Tami ve Jolene'in bakışıyla omuz silkti. "Öyle bence."

"Anlıyorum," dedi Jolene. "Partiye gelmesini söyledim ama istemiyor."

“Üzıldüm,” dedi Tami.

Jolene gülümsemeye çalıştı. Tami için hayatın ne kadar farklı olduğunu düşünmeden edemedi. Carl ordu mensubu olmamasına rağmen Tami’ye tam destek veriyor, organizasyonlara katılıp karışının verdiği hizmetten ötürü onunla ne kadar gurur duyduğunu sık sık dile getiriyordu. Evlerinin duvarlarını süsleyen Tami’nin ordu fotoğrafları, Seth’in okul fotoğraflarıyla aile toplantılarında çekilen fotoğrafların yanında duruyordu. Jolene’in bütün üniformalı fotoğraflarıysa bir çekmecede duruyordu.

Tami’nin gözlerindeki hüsrân dolu ifadeye sırt çevirip merdivenlerin dibine yürüdü. “Kızlar!” diye seslendi. “Aşağıya gelin. Parti vakti.”

Lulu battaniyesini sürüyüp sırtarak aşağıya indi. Bir taçla tamamlanan pembe bir prenses elbisesi giymişti. Betsy kollarını kavuşturmuş bir halde merdivenlerin başında göründü.

“Lütfen beni gitmeye zorlama,” diye yalvardı Betsy.

“Birazdan çıkmalıyız.”

“Babam neden gelmiyor?”

“O çalışıyor,” dedi Jolene. “Sense çalışmıyorsun.”

Betsy avağını yere vurup döndü. “İyi,” dedi, odasına koşarak.

“Bir kızın olm. sını ne kadar çok istediğimi anımsıyorum,” dedi Tami, Jolene’in yanına gelerek. “Son zamanlarda bundan çok da emin değilim.”

“Ona sorsan söylediğim ya da yaptığım hiçbir şey doğru değil. Açıkçası her gün kalbimin küçük bir parçasını kırıyor. Meslek tanıtım toplantısına gidersem okula gelmeyeceğine yemin ediyor. Ona göre ordu mensubu bir anne, hapishanedeki anneden birazcık daha az utanç verici o kadar.”

Tami ona yaslandı. "Sen kurtlar tarafından büyütüldüğün için bilmezsin, bu normal. Ben on iki yaşındayken annem beni dilencilere satmaya çalıştığına yemin etmişti. Ama alan olmamış."

"Seth geliyor mu?"

"Tabii ki. O erkek. Onlar köpek yavrusu gibidir; kızlarsa kedi gibi. Beni mutlu edip video oyunu oynamaktan başka yapmak istediği bir şey yok. Facia bizim eve uğramadı henüz. Betsy'yi özlediğini biliyorum ama."

Jolene merdivenlere baktı. "Seth'e daha iyi davranmasını istedim."

Tami kafasını salladı. "Benim oğlum tam bir moda düşmanı. Biyoloji sorularını yanıtlamaktan hoşlanan asosyal bir tip. Betsy popüler kızlarla takılmak istiyor. Anlıyorum, gerçekten. Seth'le arkadaşlık etmek sosyal intihar gibi bir şey ve eskiden dost olmaları Betsy için bir şey ifade etmiyor. Ama Seth bunu anlamıyor. Betsy'nin neden kaykay yapmaktan vazgeçtiğini ve kum yengeci aramak istemediğini merak ediyor. Betsy'nin, doğum gününde ona verdiği poster hâlâ duvarında asılı."

Jolene ne diyeceğini bilemedi. Bir şey düşünmesine fırsat kalmadan Lulu son basamağa inip onlara doğru koştu. Jolene küçük kızını kucağına alarak SUV'sine taşıdı. Onu araç koltuğuna yerleştirdikten sonra eve döndü. "Hadi Betsy!"

iPod'unun kulaklıklarını kulaklarına takmış olan Betsy asi bir tavırla merdivenlerden indi. Mesaj açtı: *Geliyorum ama isteyerek değil.* Jolene bu önemsiz meydan okumaya izin verip kızının arkasından SUV'ye gitti.

"Seth nerede?" diye haykırdı Betsy, yolcu koltuğunun kapısını açarken.

Jolene de sürücü koltuğuna geçti. "O ve Carl bizi orada karşılayacaklar. Bu sabah balığa gitmişler. Ona iyi davran."

Betsy onu dinlemiyordu bile artık. Emniyet kemerini takıp iPod'uyla oyalanmaya başlamıştı.

"Müzik açalım mı?" diye sordu Jolene, Tami'ye.

"Günün kraliçesi sensin. Bu gece senin şerefine düzenleniyor."

"Öyleyse Madonna çalışıyorum." Jolene CD'yi taktı ve *Material Girl*'ün melodisi eşliğinde arabasını sürmeye başladı.

O ve Tami bir konuşuyor bir şarkı söylüyor, Lulu hiç durmadan konuşuyor, Betsy ise tek kelime etmiyordu.

Kısa süre sonra, garnizona yaklaşık kırk dakika mesafedeki Gig Harbour'a park ediyorlardı. Hava Kuvvetleri ekibi, eyaletin dört bir yanından gelmişti. Buraya gelmek için saatlerce yolculuk edenler bile vardı içlerinde.

Yüzbaşı, beyaz süslemeli, ötü verandalı ve Wedgwood³ mavisine boyanmış bir evde yaşıyordu. Çocuklar aynı anda bağırarak avluda koşturuyordu. Ev ve avlu, burada yaşayan ailenin –adamın– bir yansımasıydı. Her yer süslü ve bakımlıydı. Elli yaşındaki Yüzbaşı Benjamin Lomand, Jolene'in tanıdığı en iyi adamlardan biriydi.

Uçuş ekibinden birçok kişi aileleriyle birlikte çoktan gelmişti; Jolene çıkmaz yola yılan gibi kıvrılarak park etmiş rengârenk arabalardan bu sonuca varmıştı. Arka avluyu buradan göremese de kadın ve erkek askerlerin ellerinde yerli bira şişeleri ve kola kutularıyla barbekünün etrafında toplandıklarını, eşlerininse gruplar halinde sohbet edip çocuklarına göz kulak olduklarını biliyordu. Herkes gülümsüyordu.

Jolene arabayı otoparka sürüp park etti. Tami'nin kocası Carl ve oğlu Seth garajın önünde bekliyordu. El sallayıp otoparktaki arabaya doğru ilerlediler. Bol bir kot pantolon, Seahawks forması ve saçlarının döküldüğünü gizlemek için kafasına geçirdiği beysbol şapkasıyla

3 Josiah Wedgwood ve vârisleri tarafından kurulan porselen markası. (ç. n.)

Carl, Boeing firmasında işe girmiş lise futbol takımının iri yan yıldızı gibi görünüyordu. Gerçekten de doğru bir izlenim veriyordu, tek fark kendi tamirhanesi olan bir araba tamircisi olmasıydı.

Seth babasına hiç benzemiyordu. On iki yaşında, sivilcelerle dolu yüzü, ince yüzünde fazla iri görünen gözleri ve sırtının ortasına kadar uzanan kapkara saçlarıyla garip ve utangaç bir çocuktur. Bugün daracık bir Levi's kot pantolon (herkes bol pantolonların moda olduğunu bilirdi) ve kollarının inceliğini ortaya çıkaran Nine Inch Nails⁴ tişörtü giymişti.

Kocasının yaklaştığını gören Tami folyo kaplı güveç kabını da alarak arabadan indi.

"İşte hayatımın aşkı," dedi Carl kollarını açarak. Tami sırtarak yemeği ona uzattı. İçinde Tami'nin meşhur yedi katlı sosu vardı şüphesiz.

"Geçmiş doğum günün kutlu olsun," dedi Carl, Jolene de arabadan inerken.

"Teşekkürler Carl." Jolene arka kapıyı açıp Lulu'nun araç koltuğunun kemerini çözdü. Kraken'in⁵ kollarını çözüyordu sanki. Serbest kalan Lulu neşeli kahkahalar atarak kendisiyle oynayacak birini aramaya koyuldu.

Kulaklıklarını bir an olsun çıkarmayan Betsy de arabadan ağır ağır indi. Seth'i ve giydiği kıyafeti gördüğünde şaşkınlıktan ağzı açık kalmış, dudaklarıysa sımsıkı kenetlenmişti. Kızının, çocukluğundaki en yakın arkadaşıyla konuşurken görülmekten korktuğunu biliyordu. Bu yüzden onu biraz zorladı.

Ayağı tökezleyen Betsy neredeyse Seth'in üzerine düşüyordu. Genç çocuk onu tutup doğrulturken, "Yavaş..." dedi.

4 1988'de kurulmuş endüstriyel rock grubu. (ç. n.)

5 Efsaneye göre bir gemiyi, direk tepesine kadar uzanan kollarıyla devirebilen İskandinav mitolojisi kökenli deniz canavarı. (ç. n.)

"Umarım gören olmamıştır," dedi Betsy geri çekilip uzaklaşırken. Seth uzunca bir süre arkasından baktıktan sonra omuz silkip çimenliklere doğru gitti. Orada bağdaş kurup oturdu ve oyun konsolunda bir oyun oynamaya başladı.

Jolene, Seth'e iyi davranması konusunda Betsy'yi tekrar uyaracağına dair zihnine bir not aldı. Kızının nasıl bu kadar kaba olabildiğini gerçekten anlamıyordu.

Jolene kendi yaptığı, folyoya sarıllı cam kaptaki lahana salatasını alarak Carl ve Tami'nin peşinden arka bahçeye yürüdü. Evin köşesinden dolaştılar ve işte herkes oradaydı: Uçuş ekibi, arkadaşları. Yıllardır birlikte eğitim aldığı bu grup sık sık bir araya gelirdi. "Dışarıdaki" dünyada her biri farklı bir meslek icra ediyordu; dişçisi, kerestecisi, öğretmeni, tamircisi, her meslekten insan vardı. Ama ayda bir hafta sonu ve yazın iki hafta sonu omuz omuza eğitim alıp gururla ülkelerine hizmet eden askerlerdi onlar. Michael buna burun kıvrırsa da Jolene'in bu insanları sevdiği de bir gerçektir. Kendisi gibiydiler; ülkelerine hizmet etmeye, vatanseverliğe ve Amerika'nın güvenliğini sağlamaya olan inançları sayesinde orduya katılmışlardı. Onlar buna inanıyordu. Bu ekipte Jolene için hayatını tehlikeye atmayacak ya da Jolene'in uğruna hayatını tehlikeye atmayacağı bir kişi bile yoktu.

Geldiğini gördüklerinde hep bir ağızdan, "Mutlu Yıllar," diye şarkı söylemeye başladılar.

Saf ve tatlı bir mutluluk duyan Jolene kahkahalar attı. Mutluluğunda ufak bir çatlak vardı yalnızca; Michael'ın da yanında olmasını isterdi. Şimdi ona dönüp bu insanların onun için ne anlama geldiğini söylemek isterdi. Yaşadığı şu anın ne anlama geldiğini. Tanrı biliyordu ya, ebeveynleri doğum günlerini asla önemsemezdi.

Şarkı bittiğinde Jolene herkesin yanına gidip teşekkür etti ve tek tek her biriyle konuştu. Lahana salatasını güveç, tatlı, salata ve soslarla dolup taşan masaya bıraktığında, Owen "Smitty" Smith

ona bir bardak limonata sundu. Owen Hava Kuvvetleri'ne üniversite masraflarını çıkarmak için katılmıştı; yirmi yaşındaki çilli genç ekibin en genç üyesiydi.

"Teşekkürler Smitty," dedi Jolene.

Genç çocuk sırtınca dış telleri ortaya çıktı. "Doğum günün kutlu olsun Komutanım," dedi. "Annemle aynı yaştasın."

"Teşekkürler," dedi Jolene gülerek ve genç çocuk yeni sevgilisinin peşinden giderek oradan uzaklaştı.

"Kıdemli Subay Zarkades," dedi Jamie Hix, masada Jolene'e sokulup Corona şişesini ona doğru eğerek. Jolene'in ekibindeki diğer nişancıydı. Yirmi dokuz yaşındaki Jamie yeni boşanmıştı ve sekiz yaşındaki oğlunun vesayetini eski karısı Gina'dan almak için uğraşıyordu. Kısa süre önce gerçekleşen boşanmalarının ardından hukuki süreç her geçen gün biraz daha çetrefil bir hal alıyordu. "Kırk bir ha?"

Jolene önündeki sebze tepsisinden bir havuç alıp soşa batırdı. "İnanması güç."

"Michael'ın bugün gelememesi ne kötü."

Bu hassasiyet Jolene'i fazla şaşırtmamıştı; birçok arkadaşının Michael'ın bu tür organizasyonlara neden katılmadığını merak ettiğini biliyordu. Jolene'i korumaya çalışıyorlardı. O kadar uzun zamandır birliktelerdi ki aralarında gizli hiçbir şey kalmamıştı neredeyse. "Çok çalışıyor ve önemli bir işi var."

"Anlıyorum. Gina da pek katılmazdı."

Tespiti yerinde de olsa Jolene eşler arasında karşılaştırma yapılmasından hoşlanmazdı. Bunu dile getirecekti ama Jamie'nin gözlerindeki ifade kendini yalnız hissetmesine yol açmıştı. Bir şeyler söyleyip oradan uzaklaştı ve herkesin kahkahalar attığı barbekünün

yanından geçip yüzbaşının gül bahçesine geldi. Parlak, pembe tomurcuklara baktı. Pembe. O kırmızı gülleri severdi. Michael bunu bilirdi.

“İyi misin?” dedi Tami ona sokulup kalçasını Jolene’in kalçasına çarparak.

“Elbette,” diye yanıtladı Jolene çabucak.

“Ben yanındayım,” dedi Tami yumuşak bir sesle, Jolene’in zihninden geçenleri biliyormuş gibi. “Hepimiz.”

“Biliyorum,” dedi Jolene, çok değer verdiği insanlara bakarak. Kime baktıysa ona gülümseyip el sallamıştı. Onu seviyor, ona değer veriyorlardı; bu insanlar Michael ve kızları kadar ailesiydi. Hayatında şükran duyacağı çok şey vardı.

Michael’ın burada olmaması sorun değildi; onlar evli bir çiftti, yapışık ikizler değil. Hayatlarını her yönüyle paylaşmak zorunda değillerdi.

Üç



Çarşamba sabahı Jolene koşudan döndüğünde, penye pijamasının üzerine giydiği daracak sabahlığı ve pembe Ugg çizmeleriyle Betsy'nin verandada durduğunu gördü. Yüzünü öfkeyle buruşturmuştu, bugünlerde sık takındığı bir tavidir bu.

Soğuktan nefesi koca bir bulut oluşturan Jolene araba yolunu hızla geçti. "Ne oldu?"

"Bugün çarşamba," dedi Betsy, *kansersin* derken kullanacağınız bir ses tonuyla.

Ah, şu mesele. "Hadi kış kış." Jolene Betsy'yi eve yönlendirdi. İçerisi sıcaktı.

"Gitme anne. Hasta olduğumu söylerim."

"Ben meslek tanıtım toplantısına gidiyorum, Betsy," dedi Jolene kahve makinesinin düğmesine basarak.

Betsy memnuniyetsizce çığlığa benzer bir ses çıkardı. "İyi, hayatımı mahvet öyleyse." Sert adımlarla mutfaktan çıkıp merdivenlere yöneldi ve yatak odasının kapısını hızla kapattı.

"Olamaz, bunu yapamazsın," diye mınıldandı Jolene ve kızının arkasından üst kata çıktı. İkinci kattaki yatak odasının kapalı kapısına vardığında, kapıyı sertçe çaldı.

“Git buradan.”

Jolene kapıyı tekrar çaldı.

“Hadi gel. Nasılsa geleceksin. Bu aptal evde özel yaşam diye bir şey yok ki.”

Jolene hoş daveti kabul edip kapıyı açtı.

Betsy’nin odası, hem şu an odayı işgal eden on iki yaşındaki kişinin hem de birkaç ay öncesine kadar orada yaşayan erkeksi kızın bir yansımasıydı. Duvarlar hâlâ on yıl kadar önce Jolene’in seçtiği açık buğday sarısına boyalıydı. Beyaz çocuk yatağıyla makyaj masası ve çerçeveli Winnie the Pooh resimleri çoktan gitmişti. Yerlerini keten nevresimli dört direkli bir yatak, sarı renkli ve mavi kulplu antika bir makyaj masası ve çeşitli müzik gruplarının dağınık saçlı üyelerinin posterleri almıştı. Çocuklukla gençlik arasındaki savaş her yerde kendini belli ediyordu: Komodinin üzerinde makyaj malzemeleri, (Makyajlı bir yüzle evden dışarı çıkmasına izin yoktu gerçi.) bilye ve kumsaldan toplanmış taşlarla dolu cam bir kavanoz ve sekizinci doğum gününde Seth’in ona hediye ettiği, bir zamanlar en sevdiği şey olan böcek yakalama seti vardı. Dün okula giderken denenip çıkarılmış bir yığıl kıyafet de tomar halinde yerde duruyordu.

Besty öfkeli bir ifadeyle yatağına oturmuş, dizlerini göğsüne çekmişti.

Jolene de yatağın kenarına oturdu. Ortaokulda fazlasıyla zor günler geçiren kızı için üzülüyordu. Bir zamanların neşeli ve kendine güvenen o küçük kızı, birkaç huysuz kız ile ulaşılmaz sosyal hedefleri arasında kaybolup gitmişti; son zamanlarda kendine güveni o kadar azalmıştı ki hiçbir şey kolayca hallolmuyordu ve akranlarının onayını almayacak hiçbir şey yapmıyordu. Onlara uyum sağlamaktan daha önemli bir şey yoktu onun için ve belli ki bu çabası da pek işe yaramıyordu.

“Meslek tanıtım toplantısına neden gitmemi istemiyorsun?”

"Utanç verici. Sana söyledim: Havalı çocukların hiçbirinin annesi asker değil."

Jolene bu sözün kendisine acı vermesini engellemeye çalıştı ve büyük oranda da başarılı oldu. Bir iğnenin ucu hafifçe dokunmuş gibi bir acı duydu, o kadar. "Utanç verici olup olmadığını bilemezsin," dedi Jolene yumuşak bir sesle ve sarhoş annesinin sallana sallana veli toplantısına gelip kaypak bir dille, *Durumu nasıl*, diye sorduğu günü anımsadı.

"Sierra benimle dalga geçecek."

"Demek ki o iyi bir arkadaş değil, böyle düşünmeye ne dersin? Neden bana neler olduğunu anlatmıyorsun Betsy? Sen, Sierra ve Zoe her şeyi birlikte yapardınız."

"Sen benim hiçbir şey yapmama izin vermiyorsun. Onlar makyaj yapıp hafta sonu alışveriş merkezine gidebiliyorlar."

Yine aynı hikâye. "Sen makyaj yapmak için çok küçüksün. Anlaşmamıza göre on üç yaşına bastığın zaman makyaj yapıp kulaklarını deldirebilirsin. Biliyorsun."

"Sanki bu anlaşmayı kabul etmeme şansım vardı da," dedi Betsy acı acı.

"Maskara sürmediğin için seni beğenmiyorlarsa..."

"Hiçbir şey anlamıyorsun."

"Bets," dedi Jolene en nazik ses tonuyla. "Ne oldu?"

İşte bu işe yaramıştı, nezaket. Betsy gözyaşlarına boğuldu. Jolene yatağa eğilip kızını kollarının arasına aldı ve ağladığı süre boyunca onu bırakmadı. Artık vakti gelmişti. Betsy yüreği parçalanmışçasına, sevdiği birini kaybetmişçesine ağlıyordu. Jolene ona sıkıca sarılıp dalgalı saçlarını okşadı.

"Si-Si-erra geçen hafta okula sigara getirdi," dedi Betsy gözyaşlarının arasında. "B-ben bunun kurallara aykırı olduğunu söyledim, b-bana ezik d-dedi ve bir tane içmemi söyledi."

Jolene sakinleşmek için derin bir nefes aldı. "Sen de içtin mi?"

"Hayır, ama artık benimle konuşmuyorlar. Ben saftırığın te-kiymişim."

Jolene, Betsy bu tehlikeleri atlatıncaya kadar, bu sıkıntılarla baş edebilecek olgunluğa ve inceliğe erişinceye kadar kızına sarılmak istedi. Şimdi doğru olanı, mükemmel annelerin söyleyeceği şeyi söylemesi gerekiyordu ama o bu özellikten yoksundu. Orduya katılana kadar dik kafalılığı yüzünden hiçbir ortama ayak uyduramamıştı. Okulundaki çocuklar onun farklı olduğunu görürdü. Belki demode kıyafetleri ya da hiçbir zaman katılamadığı organizasyonlar, belki de hiç kimseyi evine davet edememesiydi bunun sebebi. Kim bilir? Çocuklar o yönden tam birer Jedi'dı⁶; Birlik'teki en ufak rahatsızlığı sezerlerdi. Jolene genç bir kız olduğu günlerde bile hislerini ayırttırıp içine gömmeyi becerebiliyordu.

Bu yüzden de bir yere dâhil olmayı hasta olacak kadar çaresizce istemenin ne demek olduğunu bilmiyordu. Başka zaman olsa Betsy'yle içsel güce, insanın kendine güvenine, hatta arkadaşlarını hoş görmesine dair konuşmalar yapardı.

Ama okul sınırlarında sigara içmekten bahsedildiğinde iş değişiyordu. Betsy'nin arkadaşları, daha doğrusu eski arkadaşları sigara içiyorsa Jolene daha katı olmalıydı.

"Sierra'nun annesini arayacağım..."

"Tanrım, tabii ki aramayacaksın. Aramayacağına söz ver. Ararsan sana bir daha hiçbir şey anlatmam."

Betsy'nin gözlerindeki korku dehşet vericiydi.

6 *Yıldız Savaşları*'nda başşın koruyucuları olarak tanınan grup. (ç. n.)

“Lütfen söz ver anne. Lütfen...”

“Tamam,” dedi Jolene. “Şimdilik bir şey söylemeyeceğim. Ama Sierra ile Zoe okulda sigara içiyorlarsa onların yolundan gitmek zorunda değilsin. Belki de yeni arkadaşlar edinmelisin. Atletizm takımındaki kızlar gibi. İyi kızlara benziyorlar.”

“Sen herkesin iyi olduğunu düşünürsün.”

“Seth’e ne dersin?”

Betsy gözlerini devirdi. “Yapma anne. Dün okula gitarını getirmiş ve öğle arasında çaldı. Çok kötüydü.”

“Eskiden gitar çalmasını dinlemek hoşuna giderdi.”

“Ne olmuş? Artık hoşuma gitmiyor. Herkes ona güldü.”

Jolene, Betsy’ye baktı; kızı çok mutsuz görünüyordu. “Ah, Betsy. Seth’e karşı nasıl bu kadar acımasız olursun? Sierra ile Zoe sana kötü davrandığında canının ne kadar yandığını hatırla.”

“Ben Seth’le arkadaşlık edersem kimse beni sevmez.”

“Lemming’ gibi olmamayı öğrenmelisin Bets.”

“O da nedir, kemirgen mi? Sence ben bir kemirgen miyim?”

Jolene iç geçirdi. “Keşke senin için her şeyi kolaylaştırabilseydim. Ama bunu ancak sen yapabilirsin. Olabildiğinin en iyisi olmaya çalışmalısın, Betsy. İyi bir arkadaş olursan iyi arkadaşların olur.”

“Benim için her şeyi kolaylaştırmak mı istiyorsun? Meslek tanıtım toplantısına gelme.”

Ve böylece başa döndüler. “Yapamam. Biliyorsun. Ben bir söz verdim. Birine söz verdiğinde o sözü tutmalısın. Onur böyle bir şeydir ve onur –ve sevgi– her şeyden önemlidir.”

“Yabii, tabii. Ne istersen yap o halde.”

7 Amiga için geliştirilmiş bir oyun. Bu oyunda birbirine tıpatıp benzeyen insanı fareler sürekli beraber hareket etmektedir. (yay. n.)

"Önümüzdeki yıl gönüllü olmayacağım. Buna ne diyorsun?"

Betsy ona baktı. "Söz mü?"

"Söz." Jolene, hayatının bir parçası olmayacağına söz verdiği için kızının yüzünde isteksizce de olsa bir tebessüm belirmesini umursamamaya çalıştı.

Meslek tanıtım toplantısı beklendiği kadar kötüydü. Betsy, Jolene'in ortaokuldaki varlığından utanç duymuştu. Jolene tatlı bir sesle çocuklara on sekiz yaşında girdiği uçuş okulu programını anlatırken elinden geldiğince sakın olmaya çalışıyordu. Geçen yılki kar fırtınasında Rainier Dağı'nda mahsur kalan dağcılar kurtarma operasyonuna katıldığını duymak çocukların hoşuna gitti. Gece görüş gözlüğü, tüfekler ve savaş eğitimiyle ilgili onu sorguya çektiler. Jolene, Black Hawk uçurmanın güzelliği de dâhil her konuyu fazla önemsemi-yormuş gibi anlatmaya çabalasa da, Betsy'nin sandalyesine iyice gömülüp görünmez olmaya çalıştığını fark etmişti. Konferansın sonunda kapıdan ilk çıkan Betsy'ydi. Spor salonunun diğer ucundaki Sierra ile Zoe, Betsy'yi işaret edip güldüler.

O zamandan beri Betsy daha asabi ve dengesiz olmuştu. Bağır-yor, ağlıyor, gözlerini deviriyordu. Yürümekten çok ayaklarını yere vuruyordu. Her yerde. Odaların içinde ve dışında, merdivenlerde. Kapılar artık kapanmıyordu, hızla çarpılıyordu. Telefon çaldığında hemen atılıyor, başka birini aradıklarını anladığında hayal kırıklığına uğruyordu. Kimserin onu aramaması, on iki yaşında biri için ıssız bir adada yalnız kalmak gibiydi. Jolene belki aşırı tepki gösteriyordu ama kızı için endişeleniyordu. Bugünlerde her şey onu sinirlendire-biliyor, depresyona sokabiliyordu.

"Bugün ilk atletizm yarışması yapılacak. Bunun ne demek olduğunu biliyorsun, değil mi? Olası bir utanç. Çok endişeleniyorum," dedi o sabah Michael'a. Kocasını yatakta yanı başında okuyordu.

Jolene bir yanıt beklediye de Michael'ın söyleyecek bir şeyi olmadığı veya onu dinlemediği belliydi. "Michael?"

"Ne? Ah. Yine mi o konu? O iyi Jolene. Her şeyi kontrol etmeye çalışmaktan vazgeç artık." Michael gazetesini bırakıp yataktan kalktı ve banyoya giderek kapıyı arkasından kapattı.

Jolene iç geçirdi. Ailevi sorunlarda her zamanki gibi yalnız kalmıştı. Yataktan kalkıp koşmaya gitti.

Döndüğünde duş alıp hemen giyindi ve saçını atkuyruğu şeklinde toplayıp kızları uyandırmaya gitti. Alt katta, mutfakta kendine bir fincan kahve doldurup kahvaltıyı hazırlamaya koyuldu. Yabancısız krep günüydü.

"Günaydın," dedi Michael arkasından.

Jolene dönüp ona baktı.

Gülümsüyordu ama yorgun ve bitkin bir tebessümdü bu; koyu gözlerine yansımamıştı. Onun gülüşü değildi, bir zamanlar Jolene'i kendine âşık eden o içten gülümsemeye hiç benzemiyordu.

Bir an kocasının ne kadar yakışıklı görüldüğünü düşündü. Kırk beş yaşında olmasına rağmen tek beyaz teli olmayan siyah saçları ıslak ve dalgalıydı. Dikkat çeken erkeklerdendi; Michael Zarkades bir yere girdiğinde fark edilirdi, o da bunun bilincindeydi ve bundan hoşlanıyordu.

"Yarışa geleceksin, değil mi? İşlerinin ne kadar yoğun olduğunun, eve bile zor geldiğinin farkındayım ama bu önemli, anlıyor musun? Sana ne kadar düşkün olduğumu biliyorsun," dedi Jolene.

Michael kahve fincanı ağzından birkaç santim ötedeyken duraksadı. "Daha kaç defa anımsatacaksın?"

Jolene gülümsedi. "Biraz takıntılı mıyım ne? Ne kadar şaşırtıcı. Orada olman önemli çünkü. Tam vaktinde. Betsy bugünlerde çok hassas ve ben..."

Betsy, "Anne!" diye bir çılgık atıp mutfaka geldi. "Turuncu kapüşonlu montum nerede? Onu bulmam!"

Sarı battaniyesine sarılan Lulu da sersemlemiş bir ifadeyle yanında belirdi. "Kapüşon, kapüşon."

"Kes sesini," diye haykırdı Betsy.

Lulu'nun suratı buruştu. Mutfak masasına doğru sürünüp sandalyeye tırmandı.

"Uğurlu montunu yıkadım Betsy," dedi Jolene. "Onu giymek isteyeceğini tahmin ettim."

"Öyle mi?" dedi Betsy ve biraz rahatlayarak sandalyesine çöktü.

"Kardeşinden özür dile şimdi," dedi Michael, tezgâhtaki yerinden.

Betsy özür niteliğinde bir şeyler gevelerken Jolene çamaşır odasına gidip montu aldı; Michael'ın hediyesiydi bu ve Betsy için bir tılsıma dönüşmüştü. Jolene onu babasıyla ilişkilendirdiğini biliyordu. Betsy babasının ilgisine ihtiyaç duyuyordu ve bazen elindeki tek şey o kapüşonlu mont oluyordu.

Betsy portakallı dondurma rengi montunu Jolene'den alıp giyindi.

Jolene kızının renginin ne kadar solgun olduğunu ve titrediğini gördü. Michael'ın da bunu fark edip etmediğini görmek için ona baktı ama o çoktan gazetesine dönmüştü. Yanlarında oturuyordu ama çok uzaklarındaydı. Ne zamandır bu durumda olduklarını düşündü Jolene.

Betsy masaya oturdu.

Jolene, Betsy'nin omzunu sıvazladı. "Heyecanlı olduğunu biliyorum. Antrenörünle konuştum ve dedi ki..."

"Antrenörümle mi konuştun?"

Jolene duraksayıp elini geri çekti. Yine yanlış bir şey yapmıştı belli ki. "Antrenmanlarda çok iyi olduğunu söyledi."

"İnanılmaz." Betsy kafasını iki yana sallayıp tabağındaki yabanmersininden gözleri ve çikolatalı sostan ağzı olan krepe baktı.

"Ben de krep adam istiyorum," diye haykırdı Lulu, ilgi odağı olmadığını kızarak.

"Gergin olman çok normal Bets," dedi Jolene. "Ama nasıl koştuğunu gördüm. Küçükler takımının en iyi koşucususun."

Betsy gözlerini ona dikti. "Ben en iyi *değilim*. Sen benim annem olduğun için böyle diyorsun. Bu kural gibi bir şey ebeveynler için."

"Benim tek kuralım seni sevmek," dedi Jolene, "ve seviyorum da. Seninle gurur duyuyorum Betsy. Şansını denemekten kaçmak, kendini soyutlamak çok ürkütücü bir şey. Denediğin için gurur duyuyorum. Hepimiz gurur duyuyoruz," dedi tezgâhın yanında durmuş gazetesini okuyan Michael'ı ima ederek. Michael'ın arkasında Jolene'in o hafta yapacaklarını ve gitmesi gereken yerleri not aldığı duvara asılı takvimi duruyordu. Koşu kelimesi bugünkü tarihin üzerine kalın kırmızı harflerle yazılmıştı.

Betsy, Jolene'in bakışlarını takip etti. "Sen koşuya gelecek misin baba? Üç buçukta başlıyor."

Ardından bir sessizlik oldu, beklediler. Ne kadar sürdü bu bekleyiş? Bir saniye mi? Bir dakika mı? Jolene, Michael'ın kafasını kaldırıp o etkileyici gülüşüyle kızına söz vermesini diledi.

"Michael," dedi sert bir sesle. Jolene kocasının işinin ne kadar önemli olduğunu biliyordu ve kendini işine adanmasına saygı duyuyordu. Aileyle ilgili etkinliklere katılmasını nadiren isterdi ama bu ilk koşu önemliydi.

Michael karısının ses tonuna kızarak kafasını kaldırdı. "Ne?"

"Betsy sana koşuyu anımsattı. Saat üç buçukta."

"Ah, tabii." Michael gazetesini bıraktı ve Jolene de dâhil birçok kadını baştan çıkaran o tebessümü takındı. Tüm içtenliğiyle Betsy'ye

Evden Çok Uzakta

gölümsediğinde yakışıklı yüzü hoş bir mizaca büründü. "Prensesimin bu önemli gününü nasıl unuturum?"

Betsy'nin tebessümü bütün yüzüne yayılmış, kocaman yamuk dişlerini ve diş telini ortaya çıkarmıştı.

Michael masaya doğru ilerleyip eğildi ve Betsy'nin kafasına bir öpücük kondurup Lulu'nun kafasını okşadı. Ardından kapıya gidip sandalyenin arkasındaki ceketle fayans tezgâhtaki evrak çantasını aldı.

Betsy babasının dikkatini çektiğine sevinmişti. "Biliyor musun..."

Michael evden çıkıp kapıyı arkasından kapatarak Betsy'nin lafını ağzına tıkamıştı.

Betsy, içindeki pamuk boşaltılmış bir bez bebek gibi öne yığıldı.

"Seni duymadı," dedi Jolene. "Feribota yetişmesi gerektiğinde nasıl oluyor bilirsin."

"Kulaklarını kontrol ettirsin," dedi Betsy tabağını kenara iterek.

Dört



Michael ofisinin penceresinden dışarıyı izliyordu, soğuk ve kasvetli bir gündü ve Seattle nem yüklü bir bulut kütlelerinin altında ezilmişti. Yağmur görüşü engelliyor, yüksek binaların sivri köşelerine yumuşak bir görüntü veriyordu. Aşağıda motosiklet üzerindeki kuryeler sinekkuşu misali trafiğin içinde zikzak çizerek ilerliyordu.

Arka tarafındaki dahili hat çaldı.

Michael yanıtlamak için döndü. "Selam Ann. Ne oldu?"

"Edward Keller hatta."

"Onu tanıyor muyum?"

"Bildğim kadarıyla hayır. Ama acılmış."

"Bağla." Michael masasının başına oturdu. Yabancılar'dan gelen acil aramalar savunma avukatlığının demirbaşydı.

Telefon çalar çalmaz Michael yanıt verdi.

"Michael Zarkades," dedi sadece.

"Benimle görüşmeyi kabul ettiğiniz için teşekkürler, Bay Zarkades. Bildğim kadarıyla siz oğluma mahkemece atanmış avukatısınız."

"Oğlunuz kim?"

"Keith Keller. Karısını öldürmek suçuyla tutuklandı."

Yargıç Runyon'un Bill'i atadığı davaydı bu. "Evet, Bay Keller. Ben de davayla ilgili çalışmalara başlamayı düşünüyordum." Masasının üzerindeki evraklar ve dosyaların arasından Keller dosyasını bulmaya çalıştı. Bulduğunda, "Ah, evet. Aslında bugün saat ikide oğlunuzla bir randevum var," dedi.

Saat ikide.

Lanet olsun.

Koşu.

"Onun için endişeleniyorum. Benimle konuşmuyor. Mahsuru yoksa gelip sizinle konuşmak isterim. Onun ne kadar iyi bir adam olduğunu bilmelisiniz."

Ama yine de cinayet işlemiş. "Sizinle daha sonra görüşmek isteyeceğime şüphe yok Bay Keller," dedi Michael. "Ama önce müvekkilimle görüşmeliyim. Sekreterime numaranızı bıraktınız mı?"

"Evet."

"Güzel."

"Bay Zarkades? O iyi biri. Neden böyle bir şey yaptı bilmiyorum."

Michael adamın bu son cümleyi kurmamış olmasını diledi. "Sizi arayacağım Bay Keller. Teşekkürler."

Michael telefonu kapatıp saatine baktı. 12.27'diydi. Keller'la olan randevusunu unutmuştu. Koşuya yetişmek için randevuyu iptal etmeliydi.

Bunun için hâlâ vakit vardı. Aslında erken de gidebilirdi. Keller'ın randevu defteri dolu olacak değildi ya.

Tekrar saatine baktı. Şimdi çıkarsa 12.45'te hapishanede olabilir, yeni müvekkiliyle görüştüktan sonra 2.05 feribotuna yetişebilirdi.

King County Hapishanesi'ndeki oda karanlık ve kasvetliydi. Duvarda CSI'daki çift yönlü aynadan yoktu. Onun yerine yıllarca kullanılmış olmanın izlerini taşıyan masanın tepesinde bir çift yeşil lamba ve köşede küçük metal bir çöp kutusu vardı. Silah niyetine kullanılabilecek hiçbir şey yoktu. Masanın ayakları beton zemine tutturulmuştu.

Michael, kısa sarı saçlara ve *steroid*'le veya takıntılı biçimde ağırlık kaldırmakla şişmiş bir vücuda sahip yeni müvekkilinin karşısındaki sandalyeye oturdu. Yanakları belirgindi ve dudakları yenmiş gibi görünüyordu.

Duvar saati sessizce geçen dakikaların kaydını tutuyordu.

Eh, çok da sessiz sayılmazdı.

Keith taş gibi hareketsiz oturmuştu, gri gözleri garip –rahatsız edici– bir şekilde ifadesizdi.

İkisi orada otuz beş dakikadan uzun bir süre yalnız oturdular. Keith tek kelime etmedi ama yüksek sesle nefes alıp veriyordu, gürültülü, burnu tıkanmış gibi.

Michael tekrar saate baktı –13.21'di– ardından masanın üzerindeki evraklara baktı. Şu ana kadar elinde yalnızca tutuklama raporu vardı ve bu da savunma temelini oluşturmak için yeterliydi. Polise göre Keith komşular yardım çağırana kadar etrafa saldırıp ateş açmıştı. Polis geldiğinde Keith evinde barikat kurup saatlerce beklemiş, bütün bunlar yaşanırken de –anlatılanlara göre– karısını kafasından vurmuştu. Raporda, polise teslim olmadan önce onları kendini vurmakla tehdit etmişti.

Çok saçmaydı. Keller yirmi dört buçuk yaşındaydı ve sabıkası yoktu. Michael'ın birçok müvekkilinden farklı olarak Keller bundan önce hiç tutuklanmamıştı, ergenliğinde hırsızlık bile yapmamıştı. Liseden mezun olduktan sonra Deniz Kuvvetleri'ne katılmış ve görevini başarıyla yerine getirmiş, sonra da iş bulmuştu. Ne çetelerle ilişkisi ne de uyuşturucu kullanmışlığı vardı.

“Ne olduğunu anlamam gerekiyor Keith.”

Keith, son kırk beş dakika boyunca gözünü sabit bir noktaya dikmişti.

Bir de şu titrek nefes alış verişleri devam ediyordu.

Michael iç geçirip saatine baktı. Bu genç adam kendine yardım etmek istemiyorsa bu onun bileceği bir işti. Michael yola çıkmalıydı artık yoksa feribotu ve koşunun ilk kısmını kaçıracaktı. “Pekâlâ Keith. Mahkemeden psikolojik değerlendirme isteyeceğim. Kendi savunmana yardımcı olamayacaksan yargılanamazsın. Hapishane yerine akıl hastanesine kapatılmayı mı tercih edersin? Sen tercih et.”

Hâlâ yanıt yoktu.

Michael yanıt alma ümidiyle bir dakika daha bekledi. Müvekkilinden hiçbir şey alamayınca ayağa kalkıp evraklarını topladı. “Ben senin tarafındayım Keith. Bunu unutma.”

Evraklarını çantasına koydu ve kapağını kapatıp kulpunu kavrayarak kapıya yöneldi. Tam gardiyanı çağırmak için düğmeye basıyordu ki Keith konuşmaya başladı.

“Neden konuşayım ki? Ben suçluyum.”

Michael durdu. Her şey bir yana genç adamın kurduğu cümle belki de en az verim alınabilecek bir cümleydi. Savunma avukatlarının bilmek istediği bu değildi. Savunmalarını sınırlayabilirdi bu. Michael yavaşça döndüğünde Keith’in kendisine bakmasını beklemişti ama genç adam ölümsüzlüğün sırrı kirli tınak aralarında yatıyormuşçasına gözlerini parmaklarına dikmişti. “Suçlu derken...”

“Onu kafasından ben vurdum.” Sesi boğuldu. Kafasını kaldırdı. Michael kedere aşınaydı ve bu adamın gözlerinde de kederi görebiliyordu. “Neden benim tarafımda olasın ki?”

Lanet olsun.

Şimdi avukat-müvekkil ilişkisini ve Amerikan hukukundaki yerini anlatması gerekecekti. Şu suçu kanıtlanana kadar masum olma hikâyesi. Saatine baktı. 13.37 olmuştu. Koşunun başlamasına yetişmesi mümkün değildi ama gecikebilirdi, değil mi?

Tekrar masaya dönüp oturdu ve evrak çantasından bir kâğıtla bloknot çıkardı. "Bu işin nasıl yürüdüğünü açıklamama izin verirsen..."

Saat 14.20'de Jolene kayınvalidesinin Yeşil Ev adlı bahçe malzemeleri dükkânının önüne park etti ve Lulu'yu içeri yönlendirdi.

Tavandan sarkan zil çınladı. Eskiden içindeki soda makinesiyle eski moda bir market olan küçük ve dar dükkân artık bahçıvanlar için gerçek bir hazineydi. Michael'ın annesi Mila dükkânı on yıl önce oyalanmak için açmıştı ama Theo'nun ölümünden sonraki aylarda sığınağı olmuştu. Oğlu gibi Mila da güçlü bir iş ahlakına sahipti ve son zamanlarda burada uzun saatler geçiriyordu.

"Yaya!" diye haykırdı Lulu aniden. Her zamanki heyecanıyla ileri atılmıştı. "Neredesin?"

Mila arka odanın ısıltılı boncuk perdesini araladı. "Torunumun sesini mi duydum?"

"Ben geldim yaya!" diye haykırdı Lulu.

Mila, kollarını örten bir tişört, yeşil kanvas önlük (kilolarını gizleyecek şekilde tasarlanmıştı) ve turuncu lastik çizmelerinin içine soktuğu bir kottan oluşur her zamanki iş elbisesini giymişti. Ağır makyajı yüzünün güzelliğini vurgulamıştı; yay gibi siyah kaşlar, ısıltılı kahverengi gözler ve sürekli gülümseyen dolgun dudaklar. Şivesi kadar görüntüsü de Yunanlılara benziyordu ve torunlarını da oğlu kadar şımartıyordu. Üstelik Jolene'in de hep özlemine çektiği annesi olmuştu.

Jolene genç bir anne olduğu yıllarda kayınvalidesinin yanına diz çöker, verimli toprakta çalışırdı. Başlangıçta zararlı otları ayırt etmeyi, sert köklerin önemini ve büyüme için gerekli güneş ışığı düzeyini öğrendiğini sanıyordu; zamanla kayınvalidesinin ona hayatı, sevgiyi ve aileyi öğrettiğini gördü. Michael ve Jolene kendi ailelerini kurmak için bir ev satın alacakları zaman, evin nerede olacağını asla sorgulamadı. Mila onu ilk kucakladığı ve “Onun için doğru kişi olduğunu biliyorsun, değil mi?” diye fısıldadığı anda bu kasaba Jolene’in “evi” olmuştu.

“Merhaba, Lucy Louida,” dedi Mila torununu güçlü kollarıyla sarıp kasarın yanındaki tezgâha oturttarak.

“Merhaba, *yaya*,” dedi Lulu sırtarak. “*Patty-cake* oynayalım mı?”

“Şimdi olmaz *kardia mou*?”

Jolene kayınvalidesinin arkasından ona sınıksı sarıldı. Yaşadığı sürece, Shalimar parfümü ona bu kadını anımsatacaktı.

Mila da ona sarılmak için geriye yaslandı. Ön kısmı kabarık, siyaha boyalı saç Jolene’in yanağını gıcıkliyordu. Sonra tombul ellerini birleştirdi. “Rüzgâr gibi koşan torunumu izleme vakti geldi. Gitmeye hazırım.” Mila, yardımcısı yaşlı adama bazı direktifler verdikten sonra güneşin bulutları neredeyse süpürüp götürdüğü ortaokula doğru yola koyuldular.

Parkur arı kovanı gibi işlekti; her tarafta turnuvalar için futbol sahasını ve koşu pistini düzenleyen öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynler vardı. Karşı takım sahanın diğer tarafında toplanmıştı. Mavi-altın rengi eşofmanını giyen Betsy takımıyla birlikte kale direğinin altında duruyordu. Geldiklerini görünce kafasını kaldırıp el sallayarak onlara doğru koştu.

Sırtarak, “Merhaba *yaya*,” dedi.

9 (Yun.) Kelime anlamı kalbim olan ve canımın içi, canım anlamlarında kullanılan sevgi ifadesi. (ç. n.)

Jolene bir anlık da olsa koşusunu izlemek üzere gelmelerinden gurur duyan kızına gülümsedi. O sırada boğazının hafifçe düğüm-lendiğini de hissetti. Kızı için çok önemli bir andı bu; okuldaki ilk atletizm yarışması. Jolene eğilip Betsy'yi öptü.

"Aman Tanrım." Soluğu kesilen Betsy kocaman olmuş gözlerle geriledi.

"Affedersin," dedi Jolene gülümsemeye çalışarak. "Kimse görmedi."

Mila kahkaha attı. "Dehşet, dehşet. Baban da herkesin içinde onu öpmemden nefret ederdi. Ama ben onun dehşete kapılmasını umursamazdım. Onu seven bir annesi olduğu için ne kadar şanslı olduğunu söyledim."

"Tabii tabii," dedi Betsy. Takımına bakıp alt dudağını gergin bir şekilde ısırdı.

Jolene ileri atıldı. "Buna hazırsın Bets."

Betsy kafasını kaldırdığında Jolene karşısında yine küçük kızını, kum kazıp tırtl bulan kızını gördü. "Kaybedeceğim. Sen de biliyor-sun. Düşebilirim bile."

"Düşmeyeceksin Betsy. Hayat bir elma gibidir. Tadına varmak için büyük bir lokma ısırmalısın."

"Evet," dedi Betsy üzgün bir ifadeyle. "Senin dediğinden."

"İyi şanslar demek," dedi Mila.

"İzlemek için tribünlere geçeceğiz," dedi Jolene.

"Babam nerede?" diye sordu Betsy.

"Birazdan gelir," dedi Jolene. "Feribot iskeleye yeni yanaşıyor. İyi şanslar bebeğim."

Jolene, Lulu'yu kucaklayıp tribünlere kadar taşıdı. Açık tribünde çoğu anne ve çocuklardan oluşan kırk kişi vardı. Ortalardaki sandal-

yelere gidip oturdular. Beş dakika kadar sonra kıpkırmızı bir suratla Tami koştura koştura geldi.

"Bir şey kaçırdım mı?" dedi Jolene'in yanına oturmak için kayarak.

"Hayır."

Saat tam üç buçukta silah patladı ve ilk yarış başladı, erkekler koşusu.

Lulu silah sesiyle çığlığı kopardı. Ayağa fırlayıp tribünde ileri geri koşarak, "Bana bak anne!" diye haykırdı.

Michael nerede?" diye sordu Mila endişeyle. "Dün ona anımsatmıştım."

"Gelmek üzeredir," diye yanıtladı Jolene. "Gelse iyi olur."

Jolene kafasını salladı.

Yarış bitmişti. Şimdi kızlarınki başlayacaktı.

Jolene çantasından cep telefonunu çıkarıp Michael'ı aradı ve doğrudan telesekretere bağlanınca öfkeyle ayağını yere vurdu.

Hadi Michael... vaktinde gel...

Saat 16.10'da Betsy'nin yarışı başlayacaktı, yüz metrelik koşu. *Koşucular yerlerini alsın...*

Jolene'in telefonu çaldı. Michael'dı. Hemen yanıt verdi. "Otoparktaysan koşman lazım. Yarışı başlıyor."

"Hapishanedeyim," dedi Michael. "Müvekkilim..."

"Yani gelemiyorsun," dedi Jolene sert bir sesle.

Aşağıda Betsy başlama çizgisine geçmişti. Eğildi, avuçlarını piste, ayaklarını bloğa yerleştirdi.

"Lanet olsun, Jo..."

Başlama atışı yapıldı. Jolene, "Kapatıyorum," dedi ve telefonu Michael'ın suratına kapattı. Ayağa kalkıp var gücüyle koşan Betsy'ye

tezahürat yaptı. Jolene'in yüreği gururla dolmuş, gözleri yaşarmıştı. "Hadi Betsy, koş!"

Betsy bitiş çizgisine ikincilikle vardı. Daha sonra eğilip nefesini düzenlemeye çalıştı ve ardından tribünlere baktı. Mutlu görünüyordu, gözleri zafer kazanmış bir tebessümle ailesini arıyordu.

Yavaş yavaş tebessümü kayboldu. Michael'ın orada olmadığını görmüştü.

Ardından takım arkadaşlarının yanına koştu.

Jolene yavaşça sandalyesine çöktü. Ebeveynlerin ilgisine ihtiyaç duymanın, görmezden gelinmenin ne demek olduğunu ve ne kadar acı verdiğini biliyordu. Çocuklarının o acıyı asla tatmasını istemezdi. Aşırı tepki verdiğinin farkındaydı. Alt tarafı bir koşuydu bu ama kızının ilk koşusuydu. Betsy bugün yaşadığı acıyı kim bilir ne kadar zaman zihninden atamayacaktı? Ayrıca Michael tercihini nasıl bu kadar kolay değiştirebilmişti?

Bir yarış daha vardı -220 metre- ve Betsy kendini yarışa vermişse de zafer hürsı kaybolmuştu; gülümsemesi de. Dördüncü oldu. Ondarı sonra yarışlar devam ettikçe etti ve Lulu da tribünde ileri geri koştu ama üç yetişkin orada öylece oturmaktan başka bir şey yapamadı.

"Anlamıyorum," dedi Mila sonunda. "Ona iki defa anımsattım."

"Ben de birkaç defa anımsattım," dedi Tami. "Unutmasının tek mantıklı açıklaması beyinde tümör olması olabilir. Affedersiniz Bayan Zarkades, ben yalnızca diyorum ki..."

"Bu konuda babasına çekmiş," dedi Mila. "Michael'ın müsabakalarına gelmesi için Theo'ya yalvarırdım ama her zaman çalışırdı. İşleri çok önemlidir."

"Aileleri de öyle," dedi Jolene kısık bir sesle.

Mila iç geçirdi. "Evet. Ben de babasına böyle derdim."

Lulu, Jolene'in önünde fırl fırl dönerken sandalyeye çarptı. Gözleri her an çılgık atabilirim ya da uykuya dalabilirim bakışına bürünmüştü.

Saat beş buçukta yarışlar bittiğinde Jolene, Lulu'nun minik elini kavrayıp ayağa kalktı. "Evet, hadi gidelim."

Tribünün basamaklarından, her iki okul takımının atletlerinin de ortalıkta dolandığı sahaya indiler.

"İşte orada," dedi Lulu, kale direğinin dibinde tek başına duran Betsy'yi işaret ederek.

Jolene, Betsy'ye içtenlikle sarıldı. "Seninle gurur duyuyorum."

"İkinci olduğum için mi? Aman ne büyük olay," dedi Betsy geri çekilerek.

Jolene, kızının hissettiği acının kırılgan bir öfkeye dönüştüğünü görüyordu. Bugünlerde Betsy'nin tarzı böyleydi; her türlü şiddetli duygu öfkeye dönüşüyordu.

"Ben böyle koşan birini hiç görmedim, *kardia mou*. Fırtına gibiydin."

Betsy gülümsemeye bile çalışmadı. "Teşekkürler *yaya*."

"Pizza ve dondurmaya ne dersin?" diye önerdi Mıla, ellerini çıparak.

"Çok iyi olur," dedi Betsy somurtkan bir ifadeyle.

Birlikte dışarı yürüdüler. Jolene ve hatta Betsy, herkesin Michael'ın yokluğunu maskeleyen ümidiyle bir ağızdan konuştuğunun farkındaydı. Sonraki bir saatte biraz daha yüksek sesli kahkahalar atıp komik olmayan şakalar yapmaya başladılar. Betsy'ye ne harika olduğunun kaç defa söylendiğini Jolene anımsamıyordu bile. Kelimeler kızının kırılgan duvarlarına çarpıyor, en ufak bir tebessüm sergilemesini engelliyordu. Masada boş bir sandalye vardı ve herkes bunun fazlasıyla farkındaydı.

Restorandan ayrılıp eve dönerken Jolene, Michael'a o güne kadar hiç hissetmediği kadar öfke duyuyordu.

Kocası onu hayal kırıklığına uğratabilirdi. Lanet olsun ki o bir yetişkindi ve bununla baş edebilirdi. Ama kızlarının kalbini kırmasına izin veremezdi.

Arabada o gereksiz kişiden bahsedebilen tek kişi Mila'ydı. Evinin önüne geldiklerinde, arabadan inmeden önce Betsy'ye dönüp, "Baban da bugün bizimle olmayı isterdi. İsteddiğini biliyorum," demişti.

"Çok da umurundaydı," demişti Betsy de.

Mila buna bir yanıt düşünür gibiydi ama sonunda bir şey söylemek yerine hüzünlü bir tebessümle emniyet kemerini çözmüş, arabadan inmişti.

Eve vardıklarında Jolene arabayı garaja park edip Lulu'nun araç koltuğunu çözdü.

"Babam nerede?" dedi Lulu uykulu gözlerle.

"Gelemeyecek kadar yoğundu," dedi Betsy sert bir sesle. "Umurumda da değil ya." Bu sözün ardından arabanın kapısını hızla çarpıp eve girdi.

Jolene, Lulu'yu kucaklayıp üst kata taşıdı. Küçük kızını yatmaya hazırlayıp ona bir hikâye okudu ve üzerini örttü. Lulu kafasını daha yastığa koymadan uykuya dalmıştı.

Daha sonra Jolene, Betsy'nin odasına gidip kapıyı çaldı ve içeri girdi.

Betsy çoktan yatağına girmiş, sivilceli yüzü ovalanmaktan pembe bir renge bürünmüştü. Mavi-altın sansı koşu forması yere fırlatılmıştı. Kazandığı kırmızı kurdele komodinin üzerinde duruyordu.

Jolene yatağa gidip kızının yanına oturdu. Betsy kenara kayıp annesine yer açtıktan sonra ona yaslandı.

"Bu defaki bahanesi neymiş?"

Jolene ne diyebilirdi ki? Michael'ın iş ahlakıyla görev bilincinin bazen ailesini gölgede bıraktığını mı? Onu bu yüzden suçlayamazdı: Bu ikisinin ortak yanlarından biriydi. Üstelik Michael bunu babasından öğrenmişti. Zarkades erkekleri karlılarıyla çocuklarını hayal kırıklığına uğratabilirlerdi ama bir müvekkili asla yarı yolda bırakmazlardı. "Ah, bebeğim... bazen sevdiğimiz insanları affetmemiz gerekebilir. Bu kadar basit. Üstelik babanın işinin ne kadar önemli olduğunu biliyorsun. İnsanların hayatı ona bağlı."

"Umurumda değil," dedi Betsy ama gözlerinde yaşlar birikmişti.

Jolene, Betsy'yi kendine çekti. "Tabii ki umursuyorsun. Sen onu çok seviyorsun ve buna hakkın da var. Ama o da seni seviyor Betsy."

"Her neyse."

"Bugün gerçekten de harikalar yarattın, biliyorsun değil mi?"

Jolene, Betsy'nin biraz olsun rahatladığını hissetti. "Bir bakıma."

Uzunca bir süre orada uzanarak kayda değer tek laf etmediler. Sonunda Jolene kızının alnına bir öpücük kondurup iyi geceler dileyerek alt kata indi.

Boş ve kapkara ocağı arkasına verip soğuk tuğla şömine taşına oturarak ellerine baktı. İçinden, kızlarını hayal kırıklığına uğrattığı için Michael'a bağırıyor, ağzına geleni söylüyordu.

Bu defa her şeyi söyleyecekti. Kocasının dikkatini çekip insanın hayatta kaybedileceği anlar olduğunu anlamasını sağlayacaktı. Öyle çoktu ki bu anlar bir ilişkiyi bile bitirebilirlerdi.

Kocasının arabasının sesini duyduğunda saat dokuzu biraz geçiyordu. Birkaç dakika sonra Michael üzüntüsünü belli eden bir tavırla mutfağa girdi. "Selam Jo. Affedersin geciktim ama koşuyu kaçırdıktan sonra aceleyle eve gelmemin bir anlamı olmayacağını düşündüm."

Jolene ayağa kalktı. "Gerçekten böyle mi düşündün?"

"Benim yapmam..."

"Halletmen gereken bir şey vardı. Ne kadar da şaşırtıcı. Ve tabii ki senin işlerin her şeyden daha önemli. Çok şaşırdım."

"Lanet olsun Jo, isteyerek olmadı. Dinleseydin..."

"Kızının duygularını incittin," dedi Jolene ona doğru ilerleyerek. Michael bir seksen üç boyunda uzun boylu bir adamdı ama ayağındaki ayakkabılarıyla Jolene ondan yalnızca iki santim kısa kalıyordu. "Biz neden senin için artık önemli değiliz Michael?"

Michael'ın ifadesi değişti. Bakışları sertleşirken bir adım geriledi. "Yapmak istemediğin bir konuşmaya girişme Jo."

"Bunun anlamı nedir?"

"Neden geç kaldığımı umursamıyorsun ve bir mazeretim olabileceğine inanmıyorsun. Önemli bir mazeret. Hayatımızın her anını nasıl yaşayacağımızı belirlemenden sıkıldım. *Sen* istediğin için burada yaşıyoruz. Kuralları sen koyuyorsun, nerede yaşayacağımıza, nerede tatil yapacağımıza, hafta sonlarımızı nasıl geçireceğimize hep sen karar veriyorsun. *Benim* ne istediğimi en son ne zaman sordun?"

"Sakın her şeyin benim hatam olduğunu söyleme. Bu evi birlikte aldık Michael. Sen ve ben, her şeyi birlikte yaptığımız günlerde. Ve eğer ailemizi yönetmeye çalışıyorsam bunun tek sebebi bu işi *birinin* üstlenmesi gerektiğindendir. Son zamanlarda senin önem verdiğin tek şey işin."

"Beni dinlemiyorsun bile. Ben burada bir şey söylemeye çalışıyorum."

"Ne söyleyebilirsin ki Michael? Kızının bugün sana ihtiyacı vardı, bir kerecik. Her ne yapıyorsan bırakıp gelebilirdin. Ama olur mu? Bizi yine ikinci plana attın sen."

Jolene bizi demek istememişti aslında, yalnızca *kızını* demek istemişti. Kızımızı demeliydi. Bu onlarla ilgili bir tartışma değildi.

"Lanet olsun Jo. Yalnızca bir koşu bu, düğünü değil. Benim babam da her karşılaşmama gelmezdi ama beni sevdiğini bilirdim."

"Sen de öyle bir baba mı olmak istiyorsun? Seninki gibi. Lise mezuniyetine gelemeyecek kadar yoğun bir baba." Jolene fazla ileri gittiğini fark etti, bunu Michael'ın burnunu çekişinden anlamıştı. "Affedersin. Öyle demek istemedim. Babanı ne kadar çok sevdiğini biliyorum ama..."

"Buna daha fazla devam edemeyeceğimi," dedi Michael yumuşak bir sesle ve kafasını iki yana salladı.

Jolene kaşlarını çatı. "Neye?"

"Bunu artık istemiyorum."

"Neler oluyor Michael? Bu gece her şeyi berbat ettin. Neden..."

Michael ona baktı. "Seni sevmiyorum Jo."

"Ne?"

"Seni artık sevmiyorum."

"Ama..." Jolene içinde bir şeylerin yırtıldığını hissetti, kasları kemiklerinden ayrılıyordu sanki. Tezgâhın kenarına yaslandı. Kafasındaki uğultunun arasında küçük bir iç çekiş sesi duydu. Çok yavaş bir şekilde dönerken aklından, *Lütfen Tanrım, o olmasın*, diye geçiriyordu.

Betsy ikincilik ödülüyle oturma odasında duruyordu. Neler olduğunu anlamış, gözleri yavaş yavaş büyümüş ve nefesini tutmuştu. Sonra da dönüp merdivenleri koşarak çıkmıştı.

Beş



Michael o sözleri yüksek sesle dile getirdiğine inanamadı.
Seni artık sevmiyorum.

Öyle demek istememişti; öfkenin şekillendirdiği kelimeler hiçbir uyan vermeden dudaklarından dökülmüştü. Ama oradaydılar, onu beklemiş, içinde büyümüşlerdi. Üstelik daha önce bu sözleri düşünmüştü, itiraf edemeyeceği kadar çok defa üstelik.

Jolene'den özür dileyebilir, hemen olmasa da kısa sürede onu affetmesini bekleyebilirdi. Ailelerinin, bu ailenin, Jolene için anlamı büyüktü ve Michael'ı seviyordu. Michael bunu biliyordu, her zaman da bilmmişti; onu yaraladığı bu gece bile Jolene'in onu sevdiğini biliyordu.

Michael da onu sevmek *istiyordu*. Ama bu ayrı şey değildi ve artık ona yetmiyordu. Şimdi geri çekilir, o sert sözleri geri alıp yumuşatır, farklı bir şekle sokarsa hiçbir şey değişmezdi. Karısının kurallarına ve düzenine göre yaşamaya devam edip onun gücünün altında tamamen ezilirdi.

Jolene'e yeteceğini sanmıyordu. Çocuklarını sevmesi, işinde başarılı olması ve elinden geleni yapması ona yetmiyordu. Jolene o sessiz ve ustaca tarzıyla hep daha fazlasını isteyecekti; çocukluğunda

göremediği sevgiyi Michael'ın telafi etmesi gerekiyordu ve bu onun altından kalkamayacağı bir şeydi.

Jolene'in istediği adammış gibi davranmaktan sıkılmıştı. Olmak istediği kişiyi bulmasının vakti gelmişti sonunda.

Bu karar onu özgür kılmıştı. Jolene'e bütün bunları anlatmak, kendini daha iyi hissetmek için her şeyi anlamasını sağlamak istiyordu ama şimdi bunun sırası değildi. Buradan gitmeliydi. Arabasının anahtarlarına uzanmıştı ki Jolene ona, "Betsy'yle konuş," dedi.

O karmaşada bunu unutmuştu. *Seni artık sevmiyorum*, dedikten sonra ona ilk defa baktı. "Ben mi?"

Jolene, Louvre'daki mermer heykelleri andırıyordu. Kendisini duygusal olarak kapatmış, güvende olmak için hislerini gizlemişti.

"O senin kızın Michael ve onu kırdın. Daha iyi hissetmesini sağlayacak biri varsa o da sensin. Belki o seni affeder."

Michael karısının vurgusunu fark etmişti. "Senden beni affetmeni istemedim Jo," dedi.

Michael bu sözün Jolene'i ne kadar incittiğini gördü. "Biliyorum Michael, istemedin. Boşanmak mı istiyorsun?"

"Bilmiyorum. Belki de."

"Belki de."

O anda karısının kendisine nasıl baktığını gördü. Aşk söz konusu olduğunda Jolene hemen tutucu birine dönüşüyordu. Aşk ya bütün sıcaklığıyla oradaydı ya da kül kadar soğuk bir ölüydü. Onun için orta bir yer yoktu ve belirsizliğe tahammül etmezdi. Jolene'in ona bakış tarzı kendini küçülmüş hissettirdi ve böyle hissettiği için de ondan nefret etti. O her zaman gereksiz derecede güçlüydü, kalbi böylesine kırılmışken bile. Karısının yerlere kapanıp onu ne kadar çok sevdiğini söylemesini mi isterdi?

Michael, Jolene'in yanından uzaklaşıp merdivenlere yöneldi.

Betsy'nin kapalı kapısının önünde durup kapıyı çaldı.

"Git buradan anne."

Michael kapıyı açıp, "Benim," dedi.

Betsy onu görünce ağlamaya başladı. "Seni gö-görmek i-istemiyorum. G-git buradan."

"Ağlama Lil Bit," dedi Michael. Uzun zamandır kullanılmayan çocukluk lakabını duyunca Betsy daha da şiddetli ağladı.

Michael yatağa yanaşıp kızıyla yüz yüze olacak şekilde yanına oturdu. Nedense onun karşısında dik oturamamıştı; omuzları ansızın omurgası erimeye başlamış gibi düşmüştü. "Betsy," dedi yorgun bir sesle.

Betsy burnunu çekip ıslak kirpiklerinin altından babasına baktı.

Michael kızının yaşlı gözlerinde yaptıklarının, söylediklerinin anlamını gördü. Jolene'e aşkı birlikte kurdukları yaşamlarının yalnızca bir parçasıydı, ailelerinin iskeletiydi o ama bundan fazlası vardı. Çocukları enerji ve kas gücüydü. Yaşamlarının kalbiydi. Hepsini birden yıkp dökmeden bir sevgiyi diğerlerinden ayırması mümkün müydü?

"Koşuyu kaçırdığım için üzgünüm."

"Önemi yok. Ben kazanmadım," demişti ama Michael kızının gözlerinde hayal kırıklığını görebiliyordu.

"Önemli olan orada yarışman. Hayatında birçok galibiyet ve mağlubiyet yaşayacaksın. Onların hepsi seni sen yapan şeyler. Seninle gurur duyuyorum."

Betsy gözlerini silip babasına baktı.

Michael kızının ne düşündüğünü görebiliyordu. İç geçirip elini saçına götürdü. Hafifçe dönüp bilinçsizce pencereden dışarıya baktı.

"Yetişkinler kavga eder," dedi kızına bakamayacak kadar utanarak. Yalan mı söylüyordu? Onu bile bilmiyordu. On dakika önce her şey çok açıktı, karısına aşkı tükenmişti. Ama şimdi o anın,

birbirine bağılı yaşamlarının okyanusuna düşen bir su damlası olduğunu görüyordu. "Lulu'yla sürekli kavgaya etseniz de birbirinizi seviyorsunuz, değil mi?"

"Ama dedin ki..."

"O sözü unut gitsin Betsy. Öyle demek istemedim."

"Yanlışlıkla mı söyledin?"

Michael nihayet kızına bakabildi. "Yanlışlıkla söyledim," diye tekrarladı, hiç aşına olmadığı bir kelimeymiş gibi. "Tartışmamızı duyduğun ve koşuyu kaçırdığım için özür dilerim. Beni affedecek misin?"

Betsy ona öyle uzun bir süre bakmıştı ki Michael sonunda "hayır" diyecek sandı. Ama sonunda ciddiyetle kafasını salladı.

Michael eğilip kızını kollarının arasına aldı. Tekrar ağladığını fark ettiğinde onu bırakmayıp ağlamasına izin verdi. Betsy sonunda sustuğunda Michael onu bırakıp yatağına yatırdı ve yanında durdu.

Betsy ona baktı. "Annemi seviyorsun, değil mi?"

Michael evet dedi -doğru olan yanıt- ama kızının gözlerindeki hüzünden, bunu söylemek için çok beklediğini ve sessizliğin o sözlerden daha inandırıcı geldiğini anlamıştı.

Michael kızının yanından ayrılıp tekrar alt kata indiğinde Jolene'le yüzleşmemeye çalıştı ama Jolene orada değildi. Odayı toparlayıp ışıkları söndürmüştü.

Tam Jolene'e yaraşır bir davranış. Her şey paramparça olurken bile ortalığı düzenlerdi.

Jolene nasıl becerdiğini kendisi de bilemeyerek merdivenlerden yatak odasına tek parça halinde gelebilmişti. Her nasılsa kalbi hâlâ atıyor, beyniye en temel sinyalleri gönderiyordu; nefes al, ayağını kaldır, ileriye doğru adım at.

Kapıyı sessizce arkasından kapatırken neden sertçe çarpmadığını merak etti. Belki de *çat* gibi bir ses kendini daha iyi hissetmesini sağlayabilirdi.

Pencereden geceyi ve yana kaymış Büyükayı takımyıldızını gördü.

Yatağına oturmak isterken birkaç santimle kaçırıp yere oturdu.

Dizlerini göğsüne çekip karanlığa bakarak orada öylece kalakaldı.

Seni artık sevmiyorum.

Caru öyle yanmıştı ki kalbi duracak sanmıştı.

Kocasıyla paylaştığı yatağı yaslandı.

Bunu ya da kocasını düşünmek istemiyordu ama kendini nasıl tutabilirdi ki?

Michael onu değiştirmiş, bütünlemişti. Belki de o öyle sanıyordu.

Orduda kendini buluyordu; havada tutkularına kavuşuyordu. Ama Michael'la tanışana kadar eksik tarafları bütünlenmemişti.

Ona yardım eden genç avukatı bulması için Tami onu yüreklen-dirmiş, uçuş okulu da bunu yapabileceği güveni vermişti. Zarkades, Antham ve Zarkades'te onu bulmak zor olmamıştı.

Geri geldin demek, demişti Michael bekleme odasında onu gör-rünce. Ağzından çıkan ilk kelimeler bunlardı. Aradaki altı yıl bir solukta geçmiş gibi gülümseyerek söylemişti o sözleri. Jolene o anda Michael'ın da kendince onu beklediğini anlamıştı. *Geri geldim,* diye yanıtlamış, Michael elini tuttuğundaysa hiç şaşırmamıştı. Bir baş-langıçtan öteydi yaşadıkları; aşk derin masmavi bir suydü ve onlar da o suya dalmıştı. Jolene aşka nasıl inanacağını bilmese de Michael onu kendisiyle birlikte sürüklüyordu; her şey bu kadar basitti. İlk öpüşmeleriyle Jolene o ana kadar aşına olduğu aşk kavramını unutup Michael'a ve sonsuza dek sürecek aşklarına inanmıştı.

Bu süreçte aşkın bir de karanlık yüzünün olduğunu unutmuştu. Gün ışığının altında yıllarca kalmak onu kör etmişti. Michael'a kalbini

vermiş, kendi elleriyle ambalajlayıp ona sunmuştu ve Michael'ın ona iyi bakacağından bir an olsun şüphe etmemişti. Son birkaç yıldır Michael ondan uzaklaşıp ofiste çok uzun saatler geçirdiğinde bile Jolene yeminlerinin geçerliliğine inanmış, kocası adına mazeretler bulmuştu. *Tıpkı Polyanna gibi, hep olumlu düşünürdü...*

Aşağıda bir kapının sertçe kapandığını duydu, ardından bir araba çalıştı. Jolene pencereye yanaşıp orada durdu ve kocasının gidişini izlerken geri dönüp dönmeyeceğini merak etti.

Dönmedi.

Jolene gecenin tahammül edilmez saatlerini temizlik yapıp çamaşırları yıkayarak geçirdi. Halıları süpürdü, tozları aldı, gümüşleri cilaladı ve tuvaleti ovaladı; zihnini kocasının kurduğu, *Seni artık sevmiyorum*, cümlesinden uzaklaştıracak her şeyi yaptı.

Ama işe yaramıyordu. O kelimeler onu değilse de yaşama bakış açısını değiştirmişti.

Dünyasını değiştirmek, bir kadının ayaklarının altındaki zemini çürütmek için yeterli olan üç kelime. Dev bir dalga gibiydi o cümle, hiç umulmadık bir anda gelen, binaların temelini yıkıp evleri un ufak eden bir dalga gibi.

Sabah öyle yorgundu ki ayakta duracak hali, kahve yapacak sabrı yoktu. Tek istediği bu sessiz evden kaçmak, helikopterine binip uçmaktı. Onun yerine pembe ve lavanta renkli şafak vaktinde on kilometrelik koşuya çıktı ama o da işe yaramamıştı.

Geri dönüp uzun bir duş aldıktan sonra eski bir kotla gri bir askeri eşofman üstünü üzerine geçirip Betsy'yi uyandırmaya gitti. Kapıyı çalıp içeri girdi. "Selam Betsy," dedi gülümsemeye çalışarak. Dün gece kızıyla konuşmalıydı, iyi, güçlü bir annenin yapması ge-

reken buydu ama Jolene kızının karşısında gözyaşlarına boğulup Betsy'yi daha çok korkutmaktan çekindi.

"Hiçbir şey söyleme," dedi Betsy duygusuzca.

"Babanın seninle konuştuğunu biliyorum. Ben sandım ki..."

"O konuda konuşmak İSTEMİYORUM."

Jolene ne söyleyeceğini bilemediği için durdu. Bir çocukla yetişkin meseleleri nasıl konuşulurdu? Betsy'nin üzerine ne zaman gitmesi ve geri çekilmesi gerektiğini hiç bilemiyordu. Nedense geri çekilmesi gerektiği zamanlarda hep üstüne gitmiş oluyordu. Bu da Jolene'in kusurlarından biriydi; dayanma konusunda iyiydi ama boş verme konusunda başarısızdı.

Açıkça gördüğü bir şey de vardı: Betsy korkmuş, kafası karışmış ve öfkeliydi. Ona yardım etmek için Jolene'in elinden bir şey gelmezdi. Kendisinin bile anlamadığı bir konuda kızına ne söyleyebilirdi ki?

Onun yerine Jolene kızının yanına gidip onu ayağa kaldırdı ve sımsıkı sarıldı. Bu harekete herhangi bir söz eklememek büyük bir çaba gerektiriyordu ama Jolene bunu başarmış, boş vermişti.

Betsy'nin bezgin iç geçişini duyduğunda kızının ne hissettiğini biliyordu. Ebeveynlerin kavga ettiğini görmek dehşet vericiydi. Betsy'nin dün geceyi unutmayacağını ve Michael'ın bu sabah evde olmadığını anlayacağını biliyordu.

Lulu en sevdiği sarı battaniyesini peşinden sürükleyerek odaya girdi. "Bana da sarıl."

Jolene kollarını açtığında Lulu ileri atılıp minik bedenini ablasının bedenine sarmıştı. Orada öylece kaldılar ve sonunda Lulu geri çekildi. Dağınık siyah saçlarını kaşıyıp gözlerinin önünden çekti. "Cap'n Crunch¹⁰ yiyebilir miyim?"

10 Özellikle Amerikalı çocukların çok sevdiği tatlı mısır gevreği markası. (ç. n.)

"Olmaz. O özel sabahlar için," diye yanıtladı Jolene otomatik olarak.

"Bugün de özel bir gün olabilir," dedi Lulu neşeyle.

"Bugün özelin tam tersi bir gün," dedi Betsy acıyla.

"Niye?" Lulu sebebini bilmek istiyordu.

Jolene iç geçirdi. "Hadi kızlar. Kahvaltımızı yapalım artık."

Alt kata inerken Jolene, Betsy'nin bakışlarını üzerinde hissetti. Mutfakta Betsy her şeyin farkına varmıştı; krep yapmak için un ve yumurtaya uzanan ellerinin hafifçe titrediğini, iç geçirme tarzını, buzdolabının kapısını açıp içine bakış şeklini. Böylesine gözlem altında olmaya daha fazla dayanamadı. Sonunda tabaklarına Cherios¹¹ doldurdu.

"Babam nerede?" diye sordu Lulu, kaşığına doğru sayıda gevrek tanesi alıp almadığına odaklanırken.

"Ofiste," dedi Jolene, Michael bu gece de gelmezse ne söyleyecekti acaba?

Betsy öfkeyle baktı. "Bu saatte mi gitti?"

Jolene kendine biraz daha kahve doldurmak için döndü. "Erken saatteki feribotu yakalaması gerektiğinde nasıl olduğunu biliyordunuz," diye yalan söyledi kızına bakmadan.

O an uzayıp gitmişti; Betsy'nin şüpheli bakışlarını sırtında hissetti. "Acele edin," dedi. "Yirmi dakika içinde çıkmalısınız."

Kahvaltı biter bitmez Jolene hazırlıklarını tamamlamaları için kızları üst kata çıkardı. Tam vaktinde evden çıktılar ve saat dokuzda Jolene yine evdeydi.

Arabayı garaja park edip komşu eve gitti. Bir Ford kamyoneti tamir etmekle uğraşan Carl'a el sallayıp ön kapıya yürüdü. Kapıyı açtı ve, "Selam Tam," dedi içeri girdiği anda.

11 Mısır gevreği markası. (ç. n.)

Eski mavi bir sabahlıkla kuzu derisi terlikler giyen Tami oturma odasında büyük bir kupadan kahvesini yudumluyordu. Arkasındaki ahşap panel duvarlar beyaz çerçeveli düzinelerce aile fotoğrafıyla doluydu. Tam ortada Tami'nin orduda çekilmiş bir fotoğrafı vardı.

"Selam uçan kız," dedi Tami sırtarak. Mavi kareli kanepeye oturmuş, terlikli ayaklarını cam sehpa uzatmıştı.

Jolene, Tami'ye baktı ve bir an hiçbir şey söyleyemedi, kelimeleri ağzından çıkaramıyordu.

Tami kaşlarını çattı ve kahve fincanını elinden bıraktı. "Ne oldu Jo?"

"Michael beni artık sevmediğini söyledi," dedi usulca.

"Yani..."

"Bana o cümleyi tekrar kurdurma."

Tami yavaşça ona doğru yürüyüp Jolene'i kucakladı ve ona sınıksı sarıldı. Jolene'in de kollarını kaldırıp Tami'ye sarılması biraz zaman almıştı ama bir kez sarılınca kendini geri çekemedi. Ağlamak istiyordu, çaresizce bu acıdan kurtulmanın bir yolunu arıyordu ama gözyaşları akılmıyordu.

"Ona ne söyledin?"

"Ne mi söyledim?" Jolene onu bıraktı. "*Seni sevmiyorum* sözünden sonra söyleyecek bir şey var mıdır?"

Tami iç geçirdi. "Çiftler kavga eder Jo. Bağırıp çağırır, istemedikleri sözler sarf eder, çekip gider, ardından geri gelirler. Michael aptalca bir laf etti ama öyle demek istemedi diye düşünelim. Onu affedebilirsin. Bu her şeyin sonu değil."

Jolene, Tami'nin sesinin altında yatan acıyı hissetmiş, Carl'ın on yıl önce yaşadığı ilişkiyi anımsadığını fark etmişti. "İnsanları affedip sana acı verdikten sonra bile onları sevmenin ne demek olduğunu biliyorum."

Jolene de biliyordu. Yarın, önümüzdeki hafta ya da gelecek ay değişirler umuduyla çocukluğunu ebeveynlerini affederek geçirmişti. Ama hiç değişmemiş, onu hiç sevmemişlerdi. Bu basit gerçeği kabullendiğinde iyileşmeye başlamıştı. Onların sevgisine ihtiyaç duymadığını düşündüğünde bütünlenmiş, öyle kalmıştı. Tami'nin ne demek istediğini anlıyordu; lanet olsun, durum tam tersi olsa aynı sözleri Jolene ona söylerdi. Bir cümle bir evliliği bitiremezdi. Ama tek başına götürmesi de mümkün değildi. Annesinden bu kadarını öğrenmemiş miydi?

"Bence öyle demek istememiştir. Michael seni seviyor."

"Buna inanmak istiyorum," dedi Jolene kısık bir sesle ve gerçekten de öyleydi; Michael'a ve onu sevdiğine inanmak istiyordu ama güveni sarsılmıştı. Ona tekrar yürekten inanmaktan korkuyordu. Michael onu sevmekten vazgeçebiliyorsa, bütün her şeyin ne anlamı vardı ki?

"Eminim..."

Tami sözünü bitirmeden telefonu çaldı. Mutfağa gidip telefona yanıt verdi. "Ah, buyurun efendim." Jolene'e dönüp ağız hareketiyle, *Ben Lomand*, dedi ve ardından telefona, "Gerçekten mi? Anlıyorum. Ne zaman efendim? Bu kadar acele mi? Ah. Tamam. Jolene ve ben listemizdeki kişilere haber vereceğiz. Teşekkürler efendim." Tami yavaşça telefonu kapatıp Jolene'e döndü.

"Sevk ediyoruz."

Altı



Jolene ve Michael Bağımsızlık Koyu'ndaki evi ilk gördüklerinde çok güzel, güneşli bir temmuz günüydü. Michael'ın evinde öğle vakti düzenlenen barbekü partisinin ardından arabayla gezip birlikte olmanın keyfine varıyorlardı. Ev aramıyorlardı.

Ama işte oradaydı, yolun kenarındaki posta kutusuna gelişigüzel yaslanmış satılık levhası onları bekliyordu. Önü açık verandası, sessiz kasaba yolunun kenarında sıralanmış üç parça yeşil alanıyla sevgiye muhtaç küçük bir çiftlik eviydi burası. Yolun karşısında ufak bir toprak parçası vardı. Yol ve hilal biçimindeki kumsal arasında sıkışmış gibiydi.

Onları çeken evin denize sıfır olmasıydı. Evle ilgili yaptıkları ilk şey kumların üzerine bir güverte inşa etmek olmuştu. O ve Michael kahkahalar atıp konuşarak, hayaller kurarak kendi elleriyle yapmışlardı burayı.

Dört Temmuz'da barbekü yaparız... Betsy'ye *sand dollar*¹² bulmayı öğretiriz... ve güneş suyun içinde kaybolurken kâğıt tabaklardan akşam yemeğimizi yeriz...

12 Denizyıldızı gibi derisi dikenliler familyasından bir canlı türü. (ç. n.)

Rüzgârlı asfalt yolun yanında dar bir yeşil alandı burası ama Jolene'in hayali, cennetten köşesiydi. Denizin kokusu ve dalgaların sesi onu rahatlatıyordu. Enerji toplayıp düşünebilmek için buraya gelirdi. Özellikle de Betsy'nin doğumundan sonra, bir çocuk daha istediği ama hamile kalamadığı dönemde. Regl kanaması her başladığında buraya gelir, ağlardı. Duaları kabul edildiğinde Tanrı'ya şükretmek için geldiği yer de burası olmuştu.

Şimdi, paslanmış metal bir ocağın yanındaki ahşap bahçe sandalyelerinden birine oturmuştu. Yağmur yağıyordu ama Jolene pek farkında değildi. Düşen yağmur damlalarıyla çiçek bozuğu bir görünüme bürünen gri suyu izlerken düşünüyordu: *Çocuklarım bunun üstesinden nasıl gelecek? Ben nasıl geleceğim? Michael nasıl gelecek?*

Hayat üç saat içinde nasıl bu kadar değişebilirdi...

Göreve çağrılacaklarını biliyorlardı; en azından 11 Eylül'den beri biliyorlardı. Yine de Michael'la bu konuyu hiç konuşmamışlardı. Nasıl konuşabilirlerdi ki? Michael onun ordudaki kariyerine dair hiçbir şey duymak istemiyordu. Ne zaman sevk edilen diğer askerlerin bahsini açsa Michael Irak'a birlik gönderilmesinin saçmalığından dem vurup öfkelenirdi.

Michael'ın ne düşündüğünü, ne gördüğünü biliyordu. Ordunun karanlık yüzünü, yaptığı hataları, askerlerle emeklileri yarı yolda bırakan subayları biliyordu o. Jolene'e göre durum farklıydı. Hava Kuvvetleri onun ailesiydi.

Onur. Görev. Sadakat. Bunlar Jolene için birer sözcükten öteydi; onun bir parçasıydı. O her zaman iki kadın olmuştu; hem anne hem de askerdı o ve bu görev onu ikiye ayıran kanayan bir yaraydı.

Ergenliğin zorlu yollarında Betsy'ye kim yardımcı olacak, kim ona kötü kızlar ile erkeklere ve ne iyi ne kötü olanlara karşı tavsiyelerde bulunacaktı? Lulu'yu anaokuluna kim götürecekti, kâbus görerek uyandığında kim ona sarılacaktı?

Üstelik her zaman bir risk vardı. Jolene helikopter pilotuydu. Michael ve çocuklara savaştan ve tehlikeden uzak olacağını söyleyecekti ama bu doğru değildi. Helikopterler her zaman vurulurdu.

Eve döneceğiz, demişti Tami.

Jolene evet anlamında kafasını sallamıştı ama herhangi bir söz verilemeyeceğini biliyordu, ikisi de biliyordu. Artık bir önemi de yoktu. Yarın ve gelecek onların kontrolünde değildi. Şimdilik yerine getirmeleri gereken bir işleri vardı, bu zamana kadar eğitimini aldıkları bir işti bu. Siviller bunu anlamazdı, belki anlamaları mümkün değildi ama kendisine ihtiyaç duyulan bir asker her zaman göreve hazır olmalıydı. Korksa bile, çocuklarının ona ihtiyacı olsa bile. Jolene'in orduya destek vermesinin, ülkesi için hizmet etmesinin vakti gelmişti.

Elini göğsüne götürdü, yavaş ve düzenli kalp atışlarını hissetti. Gözlerini kapatıp kalp atışlarının çakıl taşlarına vuran dalgalarla karışmasını ve kendi nefesini duydu. Gözyaşları gözlerini açıtır yanaklarına akarak yağmurla karıştı. Her şeyi gözünde canlandırdı; vedalaşmayı, özlemi, kaybı. Kızlarının kendisi için ağladığını, neden gittiğine bir anlam veremeden ona ulaşmaya çalıştıklarını hayal etti.

Ama başka şansı yoktu. Bu düşünceyle içini garip bir huzur kapladığını hissetti ve durumu kabullenip kim olduğunu anımsadı. Sevk edilirse gideceğine söz vermişti.

Çocuklarından ayrı kalmaktan nefret ediyordu, kendini bıraktığı takdirde onu yutacak güçte bir tutkuyla nefret ediyordu hem de ama başka şansı yoktu. Bir yıllığına Irak'a gidecek, görevini yerine getirip ailesinin yanına dönecekti.

Onlara böyle söyleyecekti... inandığı şeyi.

Bu ana hazırды, her zaman hazırды. Yirmi yılı aşkın bir süredir bunun için eğitim almıştı. Küçük bir parçası kendini sıramak için gitmek de istiyordu aslında. Gitmek istiyordu... ama ayrılmak istemiyordu.

Elini yavaşça göğsünden çekip kucağına bıraktı. Yonca yaprağı biçiminde ayağının yanında toplanmış kuru beyaz *sand dollar*'lar ona geçen yazı anımsattı. Eğilip bir tanesini aldı ve başparmağını pürüzlü yüzeyinde gezdirdi. Sonra ayağa kalktı.

Savaşa gidiyordu.

Jolene saat birde yuvayı aradı ve Lulu'nun daha geç saate kadar kalmasını ayarladı. Ardından Michael'ı ofis numarasından aradı. Telefonda o kadar uzun süre bekledi ki Michael'ın ona yanıt vermeyeceğini sandı ve nihayet konuştuğunda sesinden çok meşgul olduğu anlaşıyordu."

"Selam Jo. Ne oldu?"

"Bu gece eve gelmelisin," dedi.

Michael duraksadı; Jolene onun nefesini duyabiliyordu. "Bugün çok işim var. Bu geceyi ofiste geçireceğim sanırım."

"Yapma lütfen," dedi Jolene, sesinin yalvarıyormuş gibi çıkmasından nefret ederek. "Bir gelişme oldu. Seninle konuşmalıyım."

"Bence biraz ayrı kalmalıyız."

"Lütfen Michael. Bu gece seninle konuşmalıyım."

"Tamam. Saat altı feribotuyla gelirim."

Sonraki birkaç saatte Jolene geleceği düşünmemeye çalıştı ama mümkün değildi. Çocuklarını alma saati yaklaştığında iyice çöktüğünü hissetti. Onları görme fikri, gözlerine bakıp ısıltılı tebessümlerini görmek ve yakında yaşayacakları acıyı bilmek dehşet vericiydi. Dengesini kaybedip tökezledi. Bir ara mutfakta Betsy'nin sarı servis aracı şeklindeki bir çerçevede duran fotoğrafı gözüne iliştiğinde oturması gerekti.

Bunu aşmam için bana yardım et, diye dua etti birden fazla defalar.

Yuvaya vardığında arabayı öne park edip yavaşça içeriye doğru ilerlerken, henüz arka bahçeye açılan kapıya varmadan çocukların kahkaha dolu seslerini duymuştu.

“Anneciğim!” dedi, hatta çığlık attı Lulu, ellerini havaya kaldırıp ayağa fırlayarak. Jolene’e doğru koşarak kendini onun kollarına attı.

“Gözüne bir şey mi kaçtı anneciğim?” diye sordu Lulu. “Çünkü bu öğlen benim de gözüme kum kaçmıştı ve beni ağlattı.”

“İyiymim, Lucy Louida,” dedi Jolene, sesinin boğulduğunu Lulu’nun fark etmemesine minnettar olarak. Onu arabaya taşıyıp arka koltuğa oturttu ve arabayı ortaokula doğru sürdü. Her zamanki gibi Betsy okuldan son çıkanlardan biriydi. Görünmek istemiyormuş gibi diğer çocukların arkasına gizlenmişti. Ardından SUV’ye koşmuş, arka koltuğa oturup kapıyı sertçe kapatmıştı.

Jolene dikiz aynasından kızına bakınca dehşete kapıldı. *Şu sıralar çok hassas...*

“Bütün gün orada oturacak mısın?” dedi Betsy kollarını kavuşturarak.

Betsy annesi olmadan yedinci sınıfta ne yapacaktı? Regl olmaya başladığında ne olacaktı? Kim ona yardım edecekti?

“Anne,” dedi Betsy sertçe. “Beyin ölümün mü gerçekleşti?”

Jolene önlerindeki trafiği takip etti. Konuşmak, bir şeyler söylemek istiyordu ama gırtlığı gerilmişti. Mila’nın evinin önünde durduğunda akmayan yaşlar gözlerini acıtmaya başlamıştı.

Kayınvalidesinin evi on yedinci yüzyıldan kalma L şeklinde bir yapıydı. İki tarafındaki daha yeni evlere kıyasla küçüktü ama üzerinde kurulduğu arazi göz kamaştırıcı güzellikteydi. Deniz kıyısındaki bu ağaçlıklı arsa Lemolo Koyu’nun sakin sularına bakıyordu. Etrafını yaprak dökmeyen devasa ağaçlar sarmıştı; ağaçların pürüzlü kahverengi gövdelerinin dibinde rengârenk çiçekler açmıştı. Mila bu

bahçeyi görölmeye değer kılmişti; her yıl, kuzeybatı bahçelerinin muhteşem örneklerinin yer aldığı yerel tur listesine alınırdı. Evin önündeki su sığ ve temizdi; yazın yüzülebilecek kadar ısınırdı.

“Neden buraya geldik?” diye sordu Betsy.

Jolene yanıt vermedi. Onun yerine arabayı garajın önüne park edip kızları arabadan indirdi. Daha ön kapıya varmamışlardı ki Mila evin yan tarafından göründü. Parlak turuncu lastik çizmelerinin içine sıkıştırdığı kotunun üzerine bol, penye bir tişört giymişti. Onlara el sallayıp içtenlikle gülümsedi. Liz Taylor tarzı kabank siyah saçlarını renkli bir şal çevrelemişti ve kulaklarından da yumruk büyüklüğünde birer halka sarkıyordu. Sol elinde emaye bir sulama kabı vardı. “Selam kızlar,” dedi.

“Son anda aradığım için kusura bakma,” dedi Jolene, arabanın kapısını kalçasıyla kapatarak.

Mila bahçevan eldivenindeki toprağı silkeleyince hepsi çizmelerine döküldü. “Ah tatlım, aileler bunun için var.”

Lulu arabadan indiğinde kedi kulaklarını takmış, miyavlayarak dikkat çekmeye çalışıyordu.

“Yine mi ayrı şey,” dedi Betsy kardeşini iterek.

Mila sulama kabını yere koyup etrafına bakındı. “Hummm. Torunum nerede Jolene? Onu evde mi bıraktın? Yoksa arabada mı?”

Lulu kıkırdadı.

“O ses de neydi?” dedi Jolene.

Lulu tacı çıkardı. “Buradayım ben *yaya*.”

Mila, Lulu’yu kucaklayıp sarıldı.

Jolene bir an hiçbir şey söyleyemedi. Geleceğin ağırlığı göğsünde öyle bir baskı oluşturmuştu ki nefes alamadı.

Mila kaşlarını çatı. “İyi misin Jo?”

"İyiym. Michael'la konuşmamız gerekiyor, hepsi bu. Mahsuru yoksa kızları yarın alırım."

Mila ona yaklaştı. "Oğluma de ki daha çok çabalaması gerekiyor. İş önemli olabilir ama aile de önemli. Babasına da bunu öğretmeye çalıştım ama..." omuz silkti. "Sen bu işi benden iyi becerirsin."

Jolene yalnızca kafasını sallayabildi. Michael'ın koşuyu kaçırmasının üzerinden bir ömür geçmişti sanki. *Ben sevk edildim*, diye ağzından kaçırıyordu neredeyse. Mila'ya söylemeye, anne şefkati görmeye ihtiyacı vardı ama yapamadı, henüz hazır değildi.

Hoşça kal deyip arabaya döndü. Eve vardığında midesi bulanmaya başlamıştı.

Bu sevk edilme işi her şeyi değiştirmişti. Michael bunu görecekti. Sorunları her neyse ya da her neydiyse bir kenara bırakmak zorundaydılar. Şimdi çocukları, aileleri için Michael'la bir araya gelmeleri gerekiyordu. Ve ona şimdi ihtiyacı vardı, gerçekten ihtiyacı vardı. Michael'ın sevgisi geceleri onu orada ısıtacaktı, tıpkı çocuklarının sevgisinin onu geri getireceği gibi.

Tami'nin söylediklerini anımsadı. *Çiftler kavga eder. Söylemek istemedikleri sözler eder, çıkıp giderler.*

Geri gelirler.

Jolene böyle bir şeyi hiç görmemiş olmasına rağmen buna inanmak, güvenmek istedi. Michael'ı affetmek ve sözlerini zihninden silmenin bir yolunu bulup eski hallerine geri dönmek istedi.

Tek yapması gereken ona bir şans daha vermektir.

Bunu yapabildirdi; kocasını hâlâ sevdiğini gösterebilecek kadar güçlü olabilirdi. Onu beklerken kendine söylediği sözler bunlardı.

Ve bekledi.

Nihayet saat yedide Michael mutfığa girer girmez kendine bir viski koydu.

"Selam," dedi Jolene, ocağın yarındaki sandalyeden kalkarak.

Michael döndü. Ocağın üzerinden gelen ışık altında yorgunluktan da öte bir haldeydi. Saçları darmadağınktı. Gözlerinin altı dün gece pek uyuyamamış gibi morarmıştı.

"Jo," dedi usulca; sesindeki nezaket Jolene'i hem şaşırtmış hem de üzmüştü. Bir solukta eskiden nasıl olduklarını ona anımsatmış, ürpermesine sebep olmuştu.

Eski hallerine, kocasına duyduğu ihtiyaç canını yakıyordu. "Ben sevk edildim."

Michael nefes alamıyormuş gibi kaskatı kesildi.

"Şaka yapıyorsun, değil mi?" diyebilirdi sonunda.

"Tabii ki şaka yapmıyorum. Kim savaşa gittiğine dair şaka yapar?" Jolene'in sesi çatladı. Bir an gücünü kaybetti. Onu kollarına almasına ve her şeyin üstesinden geleceklerini söylemesine nasıl da ihtiyacı vardı. "Savaş eğitimi almak için önce Fort Hood'a gideceğim, oradan da Irak'a."

"Sen Hava Kuvvetleri'ndesin, Tanrı aşkına. Gerçek bir asker değilsin."

Jolene geri çekildi. "Sana bir iyilik yapıp söylediğin şeyi unuttacağım."

"Savaşa filan gitmeyeceksin Jo. Yapma. Kırk bir yaşındasın..."

"Şimdi mi hatırladın?"

"İnsanlar orada ölüyor."

"Farkındayım Michael."

"Onlara bir anne olduğunu söyle. Çocuklarını bırakıp gitmeni bekleyemezler."

"Erkekler her gün çocuklarını bırakıp savaşa gidiyor."

"Bunu biliyorum," diye çıkıştı Michael. "Ama sen annesin."

"Ondan önce de askerdim."

"Bu lanet olası bir oyun değil Jo. Savaşa gitmeyeceksin. Onlara böyle söyle."

Jolene şaşkın bir halde ona baktı. "Askeri mahkemeye çıkartılırım. Hapse girebilirim. Sakın girmezsin deme."

"O halde istifa et."

Michael bu sözü söyleyebildiğine göre onu hiç tanımamış demektir. Onur onun için yalnızca bir kelimeydi ve avukatlar kelimelerle oynardı. Ordudan kovulmanın ne demek olduğuna dair bir fikri yoktu. "Ben söz verdim Michael."

"O halde neden benimle evlendin?" diye çıkıştı Michael.

"Seni orospu çocuğu," diye bağırdı Jolene ona. "Ben seni bunca yıldır hep sevdim. Sana taptım. Ve dün gece sen bana beni artık sevmediğini, belki boşanmak bile isteyebileceğini söyledin. Bu da yetmezmiş gibi, beni hiç tanımayan bencil bir aşâğılığın teki olduğun için Hava Kuvvetleri'nden istifa etmemi söylüyorsun."

"Hangi anne çocuklarını bırakıp gider?"

Jolene derin bir iç geçirdi. Yüzüne tokat atsa daha az acıttırdı herhalde. "Bunu bana ne *hakla* söylersin? Bu ailedeki en güvenilirmez kişi olan *sen*. Onlardan ayrılmacağımı düşününce içim parçalanıyor ama gitmeliyim." Sesi boğuldu. "Gitmeliyim."

"Yani savaşa gidiyorsun," dedi Michael.

"Bu bir tercihmiş gibi konuşuyorsun Michael. Burada bir tercih söz konusu değil. Ya savaşa gideceğim ya da hapse. Bunu nasıl anlamazsın? Ben sevk edildim."

"Ve benim sinirlenmeme şâşıyorsun. En başından o orduya katılmanı istemedim ben."

"Yaptığım şeyi bu kadar basite indirgediğin için teşekkür ederim."

"Savaş –ve özellikle de bu savaş– çok anlamsız. Belki Colin Powell değilim ama yine de helikopterlerin önemli hedefler olduklarını biliyorum. Ne söylememi bekliyorsun? 'Aferin Jolene. Irak'a git ama dikkatli ol. Biz seni bekleyeceğiz,' mi demeliyim?"

"Evet," dedi Jolene usulca. Mücadele etmekten sıkılmıştı. "Gerçekten güzel olurdu."

"O halde yanlış adamla evlendin demektir."

"Belli oluyor. Bir de iyi tarafından bak Michael. Bir süre ara vermek istemiyor muydun?"

"Lanet olsun, Jo."

"Asıl sana lanet olsun Michael." Jolene bunu söylerken arkasını dönüp odadan çıktı. Çok istese de koşmadı. Merdivenleri çıkıp oodasına giderken başı yukarıda, omuzları dikti.

Alt katta bir kapı kapandı. Jolene çocukluğunu ve uzaktan duyduğu kavgaları anımsadı. Kendi kocasının evden çekip gidişini dinleyen bir kadın olacağı aklına bile gelmezdi. Ama o üzücü sesin acısı içini yakarken bile, *Git Michael, kaç tabii*, diye düşündü.

Bunu tahmin etmeliydi. Kimsenin yanında olacağına, *kalacağına* güvenmemesi gerektiğini biliyordu. Ama bunu, yine yalnız olduğunu ve üstesinden gelebilecek kadar güçlü olduğunu bilmesine rağmen yüreğinin parçalandığını hissetti. Daha fazla ayakta duramayacağını fark ederek yatağına oturdu.

Bir süre sonra yatak odasının önünden bir gıcırta duyuldu ve kapı açıldı. Michael hem kızgın hem de yenik bir ifadeyle orada duruyordu. Saçları, ellerini sürekli saçlarının arasında geçirmiş gibi darmadağınaktı ki muhtemelen öyle yapmıştı. Gerginliğini gösteren bir alışkanlıktı bu. Bir elinde yarısına kadar dolu bir içki –şüphesiz viski– duruyordu. Jolene bir an o eli incelediğini fark etti; kocasının parmakları uzun ve zarifti. Jolene ona hep bir piyanistin ya da ressa-

mın ellerine sahip olduğunu söylerdi. O elleri vücudunda hissetmek hoşuna giderdi.

Ama o eller nasır tutmamıştı, kol emeği harcamamıştı. Kendi ellerinden farklı, düşünen bir adamın elleriydi onlar. Belki de her şey buna dayanıyordu. Belki de elini ilk tuttuğu anda bu gerçeği fark etmeliydi.

"Gidiyorsun," dedi Michael. Sesi ince ve Jolene'in daha önce hiç duymadığı türden, öfkesinin yatıştığını gösteren bir çınlama gibi çıkmıştı.

"Gitmeliyim," dedi Jolene.

"Sana burada ihtiyacımız olması umurunda mı?"

"Tabii ki umurumda."

Michael içkisini bitirip odaya girdi. Boş kadehini komodinin üzerine bırakıp yatakta Jolene'in yanında oturdu ama ona dokunacak kadar yaklaşmamıştı. İç geçirerek kendini öne doğru bıraktı. Dalgalı bir tutam saç öne düştü. Jolene ona, keskin hatlı profiline, yenik düşmüş omuzlarına baktığında, Michael'ın babasının ölüm döşeğinde olduğu haftayı anımsadı. Michael, Theo'yu o halde, solgun, ifadesiz, acı içinde makinelere bağlı görmeye dayanamamıştı. Yatağın kenarına oturmak istemişse de uzun süre kalamamıştı. Jolene kocasını, zaman zaman koridorda volta atıp zayıf bir adam olduğu için kendine kızarken bulurdu. Öyle zamanlarda yanına gidip ona sarılır, Michael kendini toparlayıncaya kadar onu bırakmazdı. Michael acı çektiğinde onunla ilgilenmek Jolene için alışkanlığa dönüşmüştü. Ama şimdi daha önce görmeye cesaret edemediği şeyi görüyordu; Jolene'in aşkı tek taraflıydı. O veren, Michael ise alan taraftı.

"Tamam, o halde," dedi Michael sonunda.

Jolene rahatladığını hissetti. Kalbi küt küt atıyordu, şu ana kadar ne kadar gergin olduğunu fark etmemişti. "Yani bekleyecek misin beni?" dedi.

"Ne zaman gidiyorsun?"

"İki hafta sonra. Normalden erken. Özel durumlar yüzünden."

"Ve bir yılığına gideceksin."

Jolene kafasını salladı. "Altı ay sonra izin alabilirim. İki haftalığına eve gelebilirim."

Michael tekrar iç geçirdi. "Yarın çocuklara söyleriz. Anneme de."

"Tamam," dedi Jolene ama o kelime fısıltı gibi çıkmıştı; söyle-
necek daha çok şey, yapılacak planlar, çözülecek sıkıntılar vardı ama
ikisi de bir şey söylemedi.

Defalarca seviştikleri yatakta sessizce oturup boş boş etrafa
baktılar, ta ki ışıkları söndürme vakti gelene kadar.

Yedi



Ertesi sabah Michael ve Jolene, Mila'nın evine gittiler. Michael araba yoluna girip motoru durdurdu. Sabahtan beri ilk kez Jolene'e bakıyordu. "Hazır mısınız?"

Jolene kocasının gözlerindeki öfkenin yatıştığını gördüğünde kendini tamamen boş ve yalnız hissetti. Yanıt vermeye bile gerek duymadı. Onun yerine kapı koluna uzanıp kapıyı açtı ve arabadan indi. Ön kapıya yürüdüklerinde Michael'ın ne kadar mesafeli durduğunu fark etti.

Michael kapıyı çaldı. Birkaç dakika içinde içeriden ayak sesleri geldi. Kapı açıldığında karşılarında karmakarışık siyah saçları ve pembe bluzuyla Mila duruyordu. Arkasındaki odanın duvarları açık yeşildi, pencereleri denize bakıyordu ve ellili yıllardan kalma bambu mobilyalar ahşap döşemenin üzerine yerleştirilmişti. "Ah, erkencisiniz!" dedi, onları oyuncak, kitap ve DVD'lerin ortalığa saçıldığı oturma odasına alarak.

Lulu üzerinde oturduğu krem rengi tüylü kilimden hemen fırladı. Kafasında kedi kulağı tacı vardı.

"Birileri yine görünmez oldu," dedi Mila, hafifçe gülümseyerek.

Jolene düşünceli bir ifadeyle kaşlarını çatarak birini anyormuş gibi yaptı. "Hımm... Mila, Lulu'yu gördün mü? Benim küçük yavruma ne olduğunu merak ediyorum. Benim Lucy Louida'mı gören var mı?"

Lulu kıkırdadı.

Michael kaşlarını çattı. "Siz neden bahsediyorsunuz? O şu..."

Lulu tacını çıkarıp sırttı. "Buradayım anneciğim!"

Jolene ileri atılıp Lulu'yu kollarına aldı. "Tabii ya." Jolene burununu Lulu'nun kadifemsi boynuna yaslayıp küçük kızlara özgü tatlı kokusunu zihnine kazımak istercesine içine çekti.

"Anneciğim," diye inledi Lulu annesinin kollarından kurtulmaya çalışarak. "Beni boğuyorsun."

Jolene, Lulu'yu saran kollarını gevşetip onu serbest bıraktı.

"Aç mısınız?" diye sordu Mila. Kaşlarını çatarak boş bir DVD kutusunu almış, içindeki diski anyordu.

"Aslında sana ve kızlara söylemek istediğimiz bir şey var," dedi Michael gergin bir sesle.

"Öyle mi?" Mila kafasını kaldırdı. "Kötü bir şey mi oldu?"

Michael kenara çekildi. "Bu Jolene'in şovu anne. Haberi o verecek."

Mila kaşlarını çattı. "Jo?"

"Betsy nerede?" dedi Jolene sesini fazla yükseltmeden. Helikopter uçurup makineli tüfeklerle ateş edebilir, sırtında ağır bir yükte on beş kilometre koşabilirdi ama şu birkaç kelimeyi çocuklarına söyleme düşüncesi onu tamamen güçsüz bırakıyordu.

"Ben onu çağırırım," dedi Lulu ve koşarken, "Bet-sy! Buraya gel!" diye haykırdı.

Mila, önce Jolene'e, sonra Michael'a, ardından tekrar Jolene'e baktı.

Sonra Betsy uykulu gözlerini ovuşturarak Lulu'nun peşinden oturma odasına geldi. Kocaman bir tişörtle beyaz kısa bir çorap giymişti. "Beni neden uyandırdınız?"

Lulu'yu kucaklayan Jolene onu kanepeye götürüp oturdu. "Otur Betsy. Sizinle konuşmalıyız çocuklar. Önemli bir konu."

Michael kanepede Jolene'in yanına oturdu.

Betsy aniden durdu. "Boşanıyor musunuz?"

"Elizabeth Andrea," dedi Mila. "Neden böyle saçma..."

Michael iç geçirdi. "Hadi otur Betsy."

Önlerindeki fildişi renkli tüylü halıya çöken Betsy kollarını kavuşturup çenesini dışarı çıkardı. "Ne oldu?"

Herkes Jolene'e bakıyordu. Sinirleri bozulmuştu, Michael'a baktı ama o da omuz silkmekten başka bir şey yapmadı.

Bu işte tek başınaydı. Ne şaşırtıcı. Jolene iç geçirip Betsy'ye, sonra da Lulu'ya baktı. "Size anlattığım orduya katılma hikâyemi anımsıyorsunuz, değil mi?" dedi. "On sekiz yaşındaydım ve ne yapacağımı bilemiyordum. Annemle babam yeni ölmüştü. Çok yalnızdım. Ne kadar yalnız olduğumu tahmin edemezsiniz. Her neyse sizler benim o zamanlar kurduğum hayallerimdiniz ve sonra gerçek oldunuz tabii ki."

Betsy sabırsızca iç geçirdi. "Öff. Ben tekrar uyumaya gidebilir miyim artık?"

"Bu konuda iyi olduğum söylenemez," dedi Jolene.

"Söyle onlara," dedi Michael.

Lulu, Jolene'in kucağında sıçramaya başladı. "Söyle anne."

Jolene derin bir nefes aldı. "Ben Irak'a yardıma..."

"Ne?" diye haykırdı Betsy ayağa fırlayarak.

"Ha?" dedi Lulu.

"Ah, Jolene," diye mırıldandı Mila elini ağzına götürerek. Pencerenin yanındaki kereviz rengi içi dolgulu sandalyeye çöktü.

"Olamaz," dedi Betsy. "Aman Tanrım, kimsenin annesi savaşa gitmiyor. İnsanlar bunu öğrenecek mi?"

"Endişelendiğin şey bu mu?" diye sordu Michael.

Jolene kontrolünü kaybetmeye başlamıştı.

"Ama sen *annesin*," diye haykırdı Betsy. "Benim sana *ihtiyacım* var. Ya öldürülürsen?"

Lulu'nun gözleri yaşla doldu. "Ne?"

"Öyle bir şey olmayacak," dedi Jolene sesinin gözyaşlarıyla boğulmasını engellemeye çalışarak. "Ben bir kadınum. Kadınları çarpışmalara yollamıyorlar. Ben takviye güç olarak gidiyorum. Güvende olacağım."

"Bunu bilmiyorsun. *Bilemezsin*," dedi Betsy. "Onlara gitmeyeceğini söyle. Lütfen anneciğim..."

O küçük *anneciğim* sözü Jolene'in kalbini küçük parçalara ayırmıştı sanki. Betsy'ye sarılıp onu rahatlatmak istiyordu ama ne diyebilirdi ki? Güçlü olmaları gereken bir zamandı bu. "Gitmeliyim, bu benim işim," dedi Jolene sonunda.

"Gidersen seni affetmem," dedi Betsy. "Yemin ederim affetmem."

"Ciddi olmadığını biliyorum," dedi Jolene.

"Sen orduyu bizden daha çok seviyorsun," dedi Betsy.

Hemen yanındaki Michael içini çekti ama Jolene onu duymazdan geldi.

"Yapma Bets," dedi usulca. "Sen ve Lulu benim ciğerlerimdeki havasınız. Damarlarımdan akan kansınız. Siz olmazsanız benim kalbim durur. Ama bunu yapmam gerekiyor. Bütün çalışan kadınlar zaman zaman çocuklarını bırakmak zorunda kalıyor..."

"Hah!" diye haykırdı Betsy. "Ben salak değilim. O anneler iş gezilerinde vuruluyorlar mı?"

"Eve döneceksin, değil mi anneciğim?" diye sordu Lulu, alt dudaklarını ısırarak.

"Tabii ki döneceğim," dedi Jolene. "Hep dönmedim mi? Kasım ayında da iki haftalık iznim var. Belki Disneyland'e bile gidebiliriz. Ne dersiniz?"

"Senden nefret ediyorum," dedi Betsy ve odadan çıkıp kapıyı arkasından sertçe kapattı.

Mila yavaşça yerinden kalktı. Jolene'e doğru yürüdü ve bacaklarını kontrol edemiyormuş gibi aniden durdu. "Ne kadar kalacaksın orada?" diye sordu. Sesi, güçlü görünme çabasının içinde kayboldu.

"Bir yıl," diye yanıtladı Michael.

Lulu kaşlarını çatı. "Bir yıl ne kadar? Önümüzdeki hafta gibi mi?"

Jolene kocasına döndü. "Sen Betsy'yle konuşsan iyi olur."

"Ben mi? Ben ona ne diyebilirim ki?"

Bu tek soru Jolene'i altüst etmeye ve korkutmaya yetmişti. Kocasını tek başına ebeveynlik yapabilecek miydi? Jolene'in artık güvenmediği konularda çocukları ona güvенеbilecek miydi?

Jolene ayağa kalktı. Lulu'yu yere bırakmaya çalıştıysa da küçük kızı kollarını ona dolamış bırakmıyordu. Michael ve Mila'ya hiçbir şey söylemeden oturma odasından çıktı ve kucagında Lulu'yla birlikte koridorun sonundaki misafir odasına gitti. Kızların ikisiyle aynı anda konuşması doğru değildi ama böyle bir durumda ne yapsa doğru olurdu ki?

Kapıyı çaldı.

"Git buradan," diye bağırdı Betsy.

"Gidiyorum zaten," diye yanıtladı Jolene. "O yüzden konuşmamız gerekiyor." Bir an bekleyip kendini toparladı ve duvarları 1970'lerin duvar kâğıtlarıyla kaplı, beyaz mobilyalı odaya girdi.

Betsy dizlerini göğsüne çekmiş, hasır başlıklı iki yataktan birinde oturuyordu. Çok öfkelenmiş görünüyordu.

"Oturabilir miyim?" diye sordu Jolene.

Betsy umursamaz bir ifadeyle başını sallayıp yana kaydı. Jolene ile Lulu yanına oturdular. Jolene konuşmaya balıklama atlamak istediysen de Betsy'nin zamana ihtiyacı olduğunu bildiği için beklemeyi tercih edip Lulu'nun saçlarını okşamaya başladı.

Sonunda Betsy, "Anneler çocuklarını bırakmamalıdır," dedi.

"Evet," dedi Jolene, o sözlerin keskin ucunun kalbinin derinliklerine saplandığını hissederek. "Bırakmamalıdır ve çok üzülüyorum bebeğim, inan bana."

"Gitmeyeceğini söylersen ne olur?"

"Beni askeri mahkemeye çıkarıp hapse atarlar."

"En azından *hayatta kalırsın*."

Jolene kızına baktı. İşte oradaydı, gençlik öfkesinin altında yatan korku. "Bir anne olarak güvende olmanızı sağlayıp siz büyürken yanınızda olmak benim görevim."

"Ben de öyle diyorum."

"Ama nasıl bir insan olmanız gerektiğini öğretip size örnek olmak da benim görevim. Verdiğim sözü tutmazsam size nasıl bir ders öğretmiş olabilirim? Korkak veya onursuz biri gibi davranırsam ne olur? Birine verdiğiniz sözü tutun, korksanız da, canınızı yaksa da, sizi üzse de. Ben uzun bir zaman önce bir söz verdim; senden ve Lulu'dan ayrılmak yüreğimi parçalasa da bu sözü yerine getirmeliyim... ve bilmelisin ki gerçekten yüreğim parçalanıyor."

Jolene gözyaşlarına hâkim oldu. Hayatta hiçbir şey canını bu kadar yakmamıştı, Michael'ın onu artık sevmediğini söylemesi bile. Ama yoluna devam etmeliydi, kızının onu anlamasını sağlama-lydı. "Sen güvende ve sevgi dolu bir ailede büyüdün, bu yüzden bu dünyada kendini yapayalnız hissetmenin ne demek olduğunu bilmiyorsun. Ben orduya katıldığında hiçbir şeyim yoktu. Hiçbir şeyim, hiç kimsem yoktu. ~~Yapayalnızdım.~~ Ve şimdi arkadaşlarımın bana ihtiyacı var; Tami'nin, Smitty'nin, Jamie'nin. Tüm ekibin. Yanla-

rında olmalıyım. Üstelik ülkemin de bana ihtiyacı var. Bunları henüz anlayamayacak yaştasınız biliyorum ama Amerika'nın güvenliğini sağlamak gerektiğine inanıyorum. Gerçekten inanıyorum ve sözümü tutmalıyım. Bu kadarını anlayabiliyor musun?"

Betsy'nin gözlerinden yaşlar aktı. Alt dudağı isyan edercesine titriyordu. "Sana ihtiyacım var," dedi kısık bir sesle.

"Biliyorum," dedi Jolene, "benim de size ihtiyacım var bebeğim. Hem de çok..." Sesi yine boğuldu; devam etmek için hafifçe öksürüp gırtlakını temizlemesi gerekmişti. "Ama telefonda konuşup e-posta yazacağız, hatta eski moda mektuplar bile yazarız. Siz daha farkına varmadan eve dönmüş olacağım."

Lulu annesinin koluna yapıştı. "Ben anaokuluna başlamadan eve döneceksin, değil mi?"

Jolene gözlerini kapattı. Bunu nasıl yapacaktı?

"Anneciğim?" dedi Lulu titrek bir sesle.

"Hayır," dedi Jolene sonunda. "Anaokuluna başladığında burada olmayacağım Lulu ama baban evde olacak..."

Lulu ağlamaya başladı.

Michael şimdi tek başına oturduğu kanepeden annesine baktı. Kadının gözlerindeki endişeyi görüyordu. Jolene her şeyin üstesinden tek başına gelmeye çalışırken onun neden burada olduğunu düşünüyordu.

Mila ona uzun bir bakış attı. Sonra oturma odasından çıkıp birkaç dakika sonra bir elinde kahve fincanı, diğerinde de baklava tabağıyla geri geldi. Tabii ya. Yemek. Her şeyin yanıtı yiyecekteydi ona göre.

Mila kahve fincanıyla tabağı Michael'ın yanına koyup kanepede yanına oturdu ve elini oğlunun dizine koydu. "Benim gençliğimde... savaş vardı... Yunanistan zor günler yaşıyordu. Babam, amcalarım ve kuzenlerim savaşa gitti. Birçoğu da geri dönmedi. Ama ailemiz gücünü kaybetmedi ve inanç bizi bir arada tuttu."

Michael kafasını salladı. Hayatı boyunca annesinin hikâyelerini dinlemişti. II. Dünya Savaşı ona uzaktı; düşman ateşinde kaybettiği akrabalarını düşündü. Bir kitaptaki isimlerden başka bir anlamı yoktu onun için. Düşünmeden baklavaya uzanıp yemeye başladı. Tanırım, keşke babası da burada olsaydı.

"Ben yanınıza taşınır, kızlarla ilgilenirim."

"Hayır, anne. Evde sana verebileceğimiz bir oda yok, üstelik sen dükkânla ilgileniyorsun. Birini tutarım."

"Kesinlikle olmaz. Benim toruncuklarımla bir yabancı ilgilenmeyecek. Ben dükkâna yarım zamanlı çalışacak birini daha alırım."

"Orası iki çalışanı kaldırmaz."

"Olabilir, ama ben hallederim. Hafta içi her gün okuldan sonra sizin eve gelirim. Lulu'yu yuvadan alıp Betsy'nin servis aracını karşılarım. Biz idare edebiliriz. Bana güven, kızlar da sana güvenecek."

"Her gün mü anne? Çok zor olacak."

Mila oğluna gülümsedi. "Ben de zoru seven bir kadınum, bilmiyor musun? Sana yardım etmeme izin ver Michael."

Michael ne yanıt vereceğini bilemedi. Hayatının bir anda nasıl değiştiğini bile algılayamıyordu henüz.

"Bunlar detaylar sadece, asıl önemli olan bunlar değil." Mila ona baktı. "Şimdi ona destek verip çocuklarına iyi olacaklarını söylemelisin."

"İyi... olacaklar mı?"

"Şu anda endişelenmen gereken çocukların değil Michael. Onlara da sıra gelecek."

"Ya Jo?" dedi Michael. "O iyi olacak mı?"

"Bizim Jolene'imiz dişi bir aslan gibidir."

Michael kafasını sallamakla yetindi.

"Onu şimdiden hayal kırıklığına uğratiyorsun. Baban da böyleydi, huzur içinde yatsın. Bencildi. Şu anda kendini düşünmemelisin." Mila oğlunun yanağını okşayıp çocukluğunda sıkça yaptığı gibi parmaklarını yüzünde gezdirdi. "Onunla gurur duymalısın Michael."

Michael kafasını sallayıp annesine katılması ve elbette karısıyla gurur duyduğunu söylemesi gerektiğini biliyordu ama bunu yapamıyordu.

"Ne gerekiyorsa yapacağım," dedi onun yerine ve bu sözle annesini de hayal kırıklığına uğrattığının farkındaydı.

Daha kaç kişiyi hayal kırıklığına uğratacaktı acaba?

* * *

Michael hafta sonunu bir başkasının hayatını izlediği hissine kapılarak geçirdi. Betsy şiddetli öfke nöbetleri geçirmek ve çaresizce annesine kenetlenmek arasında gidip geliyordu. Lulu'nun kafası o kadar karışmıştı ki her şeye ağlayıp huysuzlanıyordu. Michael onları bu halde görmeye dayanamıyor, kızlarının gözlerindeki acıya bakamıyordu ama Jolene güçlendirilmiş çelik kadar güçlü bir savaşıydı. Kızlara nasıl temkinle yaklaşıp şefkat gösterdiğini görüyordu. Acısı ancak kimsenin ona bakmadığı zamanlarda ortaya çıkıyordu; gözyaşları yemyeşil gözlerinden süzüldüğünde Jolene hemen dönüp elinin tersiyle onları siliyordu.

Bir saat önce Jolene çocukları yatmaya götürmüştü. Tanrı onu affetsin ama Michael karısını yine yalnız bırakmıştı.

Şimdi oturma odasında şöminenin önünde duruyordu. Parlak turuncu ve mavi alevler kütüklerin tepesinde dans ederek ısıyı dalgalar halinde yayıyordu ama Michael yine de üşüyordu. Hatta donuyordu.

Mutfağa baktı. Lavabonun üzerindeki pencereden denizin üzerinde titreşen ay ışığını görebiliyordu.

"Uyudular," dedi Jolene odaya gelerek. "Şimdi konuşabiliriz."

Michael, *Hayır, artık konuşmak istemiyorum, bu konuyu konuşmaya henüz hazır değilim, olmaz, demek istedi.* Bu bencilce olurdu ama burada çocukların hem annesi hem de babası olarak tek başına bırakılmak onu sinirlendiriyordu. Tabii ki bundan kimseye bahsedemezdi. Birdenbire üzerine yıkılan bu işi yapmak istemediğini, yapabileceğinden de emin olmadığını kime söylese, aşağılık herifin teki olduğunu söylerdi. Aynı anda hem on altı kişilik bir firmayı idare edip müvekkilleri savunabilecek hem de iki çocuğa bakmanın getireceği okula götürüp getirme, geziler, yemek pişirme, çamaşır, ev ödevleri gibi günlük angaryaların altından kalkabilecek miydi?

Düşüncesi bile sinir bozucuydu.

"Nasıl üstesinden geleceğim?" dedi Jolene'e dönerek. "Benim bir işim var."

"Annen büyük ölçüde yardımcı olacak. Dükkâna bir eleman daha alacakmış ki bu harika olur. Kızlara bir bakıcı tutmak istemem, korkarlar ve allak bullak olurlar," dedi Jolene. "Özellikle Betsy, son günlerde çok hassas ve çocuklar çok zalim olabiliyor. Onun sana ihtiyacı olacak Michael. İkisinin de. Gerçekten yanlarında olman gerekiyor. Ben isterim ki..."

"İstersin ki..." O cümle Michael'ın sabrını yeterince tüketmişti. "Klasik Jo işte. Giden sensin ama yokluğunda işleri nasıl idare etmem gerektiğine dair direktifler vermekten de geri durmuyorsun."

"İşlerden bahsetmiyorum Michael. Çocuklarımdan bahsediyorum."

Michael bunu söylerken karısının sesinin çatladığını fark etti. Sözlerinin onu ne kadar incittiğini görebiliyordu. Birkaç ay önce olsa döner, onu kollarına alıp özür dilerdi. Şimdiyse somurtuk bir ifadeyle orada öylece durup çoraplı ayaklarının altındaki sert ahşap

döşemeye boş boş bakmaktan başka bir şey yapamıyordu. O kelimelerin yankısı –boşanma– aralarında asılı kalmıştı.

Jolene uzun bir süre bekledi. Nefesi kıyıya vuran dalgalar gibi düzensiz ve hırlıtlıydı. Michael karısının ona kızdığını hissedebiliyordu. Ardından Jolene sessizce odadan çıktı.

Pazartesi sabahı Tami çocukları okula bıraktıktan sonra evin önünde kornaya bastı.

Jolene araba yoluna çıkıp arkadaşının kocaman beyaz arabasına bindi.

Birbirlerine baktılar ve kelimelerin eşlik etmediği o bakışta korkularını, ümitlerini ve kaygılarını ifade ettiler.

Tami iç geçirdi. “Nasıldı?”

“Çok zor,” dedi Jolene. “Ya seninki?”

“Ömrümden ömür gitti.” Arabayı geri vitese alıp yola çıktı. Çok geçmeden eyaletler arası yolda Tacoma’ya doğru ilerliyorlardı.

“Seth’e söylediğimde soğukkanlı davranmaya çalıştı,” dedi Tami, kilometreler süren aşına olmadıkları bir sessizliğin ardından. “Geri dönmezsem ne olacağını sordu. Henüz on ikisinde bile değil. O yaştaki bir çocuğun böyle şeyler düşünmemesi gerekir.”

“Betsy köpürdü. Onu bırakıp gidersem beni affetmeyeceğini, orduyu ondan fazla sevdiğimi söyledi.”

“Carl ağladı,” dedi Tami ikinci uzun sessizliğin ardından. “Daha önce ağladığını hiç görmemiştim. Şey gibiydi...” Sesi boğuldu. “Tanrım, bu gerçekten çok zor.”

Jolene gırtlığında hissettiği yumruyu yuttu. “Hangisi daha kötü,” dedi usulca, “sen savaşa giderken ağlayan bir adam mı yoksa ağlamayan mı?”

Bu sözün ardından ikisi de sustu. Kilometreleri hızla kat edip kısa süre sonra karargâha vardılar ve kontrol noktasına doğru ilerlediler.

Kimliklerini gösterip askeri selamladıktan sonra karargâha girdiler.

Black Hawk sınıfının önündeki koridorda, duvar boyunca sıralanmış sandalyelerde oturan birkaç asker gördüler. Heyecanlı ve hevesli görünen gençler dışında kimsenin konuştuğu söylenemezdi. Dış telleri ve sivilceleriyle yavru köpekler kadar enerjik görünen genç Smitty sırtarak çatışmaların nasıl olduğunu soruyor ve oradakilere hadlerini bildireceklerine dair bir şeyler söylüyordu. Jolene, genç adamın annesi kim bilir ne hissediyordur, diye düşündü...

Jolene ve Tami beton duvara yaslanıp sıralarını beklemeye koyuldular.

Sınıfın kapısı açıldı. Jamie Hix dışarı çıktı. Kısa ve sarı asker traşlı saç, yanık tenli ve geniş alnunu kaplamıştı. Gri gözlerinin kenarlarında çizgiler vardı. Bu çizgiler yeniydi, görevlendirildiklerini öğrendikten sonra göz çevresine yerleşmişlerdi belli ki. Küçük oğlunu düşündüğüne şüphe yoktu. Eski karısı bu görevi fırsat bilip oğlunu ondan iyice uzaklaştırmıyordu? "Senin sıran Jo," dedi.

Jolene kafasını sallayıp sınıfa girdi. İçeride, üzeri evrakla dolu uzun masaya oturmuş üniformalı bir adam vardı.

"Amir Zarkades?" dedi Jolene'e bakarak. "Rahat duruşa geçin ve oturun. Ben Yüzbaşı Reynolds. Jeff."

Jolene sırtı tüfek kadar dik bir şekilde yüzbaşının karşısındaki sandalyeye oturup ellerini kucağına koydu.

Yüzbaşı ona birkaç evrak uzattı. "Aile planınız burada. Kızları-nız Elizabeth Andrea Zarkades ve Lucy Louida Zarkades'le kocanız Michael Andreas Zarkades ilgilenecek. Doğru mu?"

"Evet, efendim."

"Kayınvalideniz de yardımcı olabilecek anladığım kadarıyla."

"Evet, efendim."

Yüzbaşı evraklara göz atarken kalemını tıkrdatıyordu. “Ev-
liliklerde görevlendirilme zor olabilir. Bu planla ilgili herhangi bir
kaygınız var mı?”

“Hayır, efendim,” dedi Jolene.

Yüzbaşı kafasını kaldırdı. “Vasiyetiniz var mı?”

“Evet, efendim. Ben bir avukatla evliyim.”

“İyi.” Yüzbaşı evrakı ona doğru itti. “Aile planınızı imzalayıp
tarih atın. Ve cenaze evrakını da. Ölümünüz halinde Michael’a haber
verilmesini istersiniz sanırım. Başka kimse var mı?”

“Hayır, efendim.”

“Pekâlâ, Amir Zarkades. Bu kadar. Çıkabilirsiniz.”

Jolene ayağa kalktı. “Teşekkürler efendim.”

“Bu arada sevdiklerinize mektup yazmanızı tavsiye ederim.”

Jolene kafasını salladı. Mektup. Vedalaşmak için. Bu dünyada
en çok sevdiği insanlarla vedalaşacağı mektuplar yazmasını *tavsiye*
ediyorlardı. Bunu gözünde canlandırmaya çalıştı... Gelecekte bir gün
Betsy bir mektup açıyor, annesinin el yazısına bakıp son sözlerini
okuyor. O son sözler ne olurdu? Daha ne söyleyeceğini bile bilme-
den, henüz bir ömür birlikte geçiremeden ne söyleyebilirdi? Lulu
ağlayıp inleyecek, minik üçgen biçimli yüzünü buruşturarak, *Annem*
nereye gitti, diye haykıracak, olanlara kendince bir anlam vermeye
çalışırken kapkara gözlerinden yaşlar akacaktı.

“Umarım güvende olursunuz Amir Zarkades. Tanrı sizi korusun.”

Sonraki iki hafta çok hızlı geçti. Jolene en az bir düzine yapılacaklar
listesi yazıp düzeltti ve yeniden yazdı, aklına gelen her şeyi ancak
üç cilde sığdırabildi. Okuyamayacağı dergi aboneliklerini iptal
etti, yazın çimleri biçmesi için komşunun oğluyla anlaştı, kış için
jeneratörü kontrol ettirdi ve faturaların birçoğunu ödedi. Geceleri
bu hazırlıkları yaparken, gündüz de karargâhta savaş hazırlığı ya-

piyordu. Ekibiyle o kadar çok birlikte uçmuşlardı ki artık tek vücut olmuşlardı sanki. Mayıs başına geldiklerinde o ve ekibi bir an önce gitmek istiyordu. Bu işi yapacaklarsa bir an önce *gitmeliydiler*. Dönüş günlerini saymaya ancak o zaman başlayabilirlerdi.

Evde hayat sonu gelmez ıstıraplı anlarla dolmuştu ve uzun uzun vedalaşmalarla geçiyordu. Her bakış, her kucaklaşma, her öpücük acılarının ağırlığını üzerlerine yüklüyordu. Jolene buna daha ne kadar katlanabileceğini bilmiyordu. Bebeklerine her baktığında boğazı düğümleniyordu.

Bir de Michael vardı.

Birlikte geçirecekleri zaman darılırken Michael ondan gittikçe uzaklaşıyor, ofiste daha uzun zamanlar geçiriyordu. Jolene onun bakışlarını üzerinde neredeyse hiç hissetmiyor, hissettiğindeyse gözlerindeki kızgınlığı görüyordu ve Michael gözlerini hemen kaçınıyordu. Jolene onunla her şeyi, görevi, kendi hislerini, Michael'ın hislerini konuşmak istiyordu ama her girişimi geri çevrildiği için o da sonunda pes etmişti.

Görünüşe bakılırsa Michael ona gerçeği söylemişti: Onu artık sevmiyordu.

Kocasının yanına uzandığı uykusuz gecelerde ona dokunmaktan korkarken, kocasının kendisine dokunması için yanıp tutuşan Jolene artık umursadığından da şüphe ediyordu. Kocasının soğukluğunu korku ve kaygı olarak yorumlayıp ona inanmak istese de sonunda doğal optimizmi onu yarı yolda bıraktı. Belki de ilk defa ona bu kadar ihtiyaç duyarken Michael onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Tıpkı ebeveynleri gibi.

Karargâhtaki uzun günün ardından gece saatlerce ayrılık hazırlığı yapmıştı. SUV'sini garaja götürüp park etmiş, gücünü toplamak için dakikalarca karanlıkta oturmuştu. Toparlandığından emin olunca arabadan inip içeri girmişti.

Sarı bir ışığa bürünen ev, domates ve baharatta pişen koyun eti kokusuyla dolmuştu. Tarçın kokusuysa havayı biraz yumuşatmıştı. Kızların bir yerlerde konuştuklarını duydu ama sesleri kısıktı. Bugünlerde kimsenin söyleyecek fazla sözü yoktu. Herkes nefesini son vedaya saklıyordu. Özellikle Betsy için çok zordu; aşırı tepkiler veriyor, sinir krizleri geçiriyor, kapıları çarpıyordu. Annesi "o saçma sapan savaşa" gideceği için belli ki sınıfından biri onunla dalga geçmişti ve Betsy'nin de sınırları bozulmuştu. Eve geldiğinde ordudan ayrılması için Jolene'e yalvarmıştı.

Jolene paltosunu girişe asıp mutfığa gittiğinde Mila lavaboda akşam yemeğinden kalma bulaşıkları yıkıyordu. Michael hâlâ ofisteydi. Son zamanlarda eve saat ondan önce pek gelmiyordu.

Saat 20.10'da güneş batmaya başlamıştı; pencereden görünen manzara bir Monet tablosunu andırıyordu. Tunç, altın ve lavanta renkleri yan yana dizilmişti.

Jolene, Mila'nın arkasında durup omzuna dokunduğunda kadının gül kokulu şampuanının kokusunu aldı. "Selam Mila. Musakka mı yaptın?"

"Tabii ki. En sevdiğin yemektir o."

Bu günlerde Jolene'in melankoliye kapılması için bu kadarı bile yeterliydi. Kayınvalidesinin kolunu sıktı. "Bu gece geldiğin için teşekkür ederim."

"Senin yemeğin dolapta. Mikrodalgada üç dakika ısıtman gerekiyor," dedi Mila, son tabağı da kurularıp setin üzerine yerleştirerek. "Bugünkü eğitim nasıldı?"

Jolene geri çekildi. "Harika. Gitmeye hazırım artık."

Mila dönüp Jolene'e baktı. "Betsy'ye, Lulu'ya ve oğluma rol yapman gerekiyorsa yap ama bana yapma Jo. Benim karşımda güçlü durmana gerek yok. Asıl ben senin karşımda güçlü durmalıyım."

"O halde biraz korktuğumu sana söyleyebilir miyim?"

"Unutuyorsun Jo. Ben daha önce bir savaş yaşadım. Yunanistan'da. Askerler hayatımızı kurtardı. Ben senin yaptığın işle gurur duyuyorum ve eminim kızların da ileride gurur duyacaktır."

O birkaç kelimeyi duymak gerçekten çok rahatlatıcıydı. "Ya oğlun?" diye sordu Jolene sonunda.

"O bir erkek ve korkuyor. Korkan bir erkekle uğraşmak hiçbir zaman kolay değildir. Yine de seni seviyor. Bunu biliyorum. Sen de onu seviyorsun."

"Bu yeterli mi?"

"Sevgi mi? Her zaman yeterlidir, *kardia mou*."

Sevgi. Jolene o kelimeyi zihninde evirip çevirdi, Mila'nın haklı olup olmadığını, böyle bir zamanda sevginin yeterli olup olmayacağını düşündü.

"Eve sağ salım ve güçlü dönmeni bekleyeceğiz. Bizim için endişelenme."

Jolene bu noktada başka şansı olmadığını biliyordu. Sevdigi insanları burada bırakmak zorundaydı. Ailesini özleyebilirdi ama özlem duygusu derinlere gömülecekti. "Bunu yapabilirim," dedi usulca. Hayatı boyunca duygularını bastırmıştı. Korkuyu ve özlemi nasıl bir kutuya koyacağını ve saklayacağını bilirdi. "Yapmalıyım."

"Oğlum üstesinden gelecektir," dedi Mila. "Bu yönden babasına çekmiş. Michael sorumluluklarından asla kaçmaz. Seni hayal kırıklığına uğratmayacak."

"Nereden biliyorsun?"

Mila gülümsedi. "Bilirim."

Sekiz



Mayıs ayının ilk haftası Michael, Keller davasını üstlenip birinci dereceden cinayet suçuna itiraz ettiklerini bildirmiş, davayla ilgili araştırmalara başlamıştı. Mümkün olan her şeyi bulması gerekiyordu ve müvekkili hâlâ konuşmuyordu. O günkü hapishane görüşmesinde Keith, "Ben suçluyum," demiş, ardından tekrar sessizliğe gömülmüş, Michael'ın sorularını donuk bir ifadeyle yanıtlamıştı. Arada bir, "Onu öldürdüm," diye mırıldanıyordu ama o kadar. Bu da pek işe yarar bir bilgi değildi.

Bu arada evde de Jolene ona yapılacaklar listelerini verip duruyordu. Ne zaman bakışlarını yakalasa bir dizi iş sıralıyordu: Kasım ayında boruları sarmayı... bitkileri gübrelemeyi... barbekü ızgarasını temizlemeyi unutmama. Birlikte geçirdikleri akşamları bu şekilde dolduruyordu. Gün içinde karargâhta savaş hazırlığı yapıyordu. Michael karısının bir an önce gitmek istediğini hissedebiliyordu. Dün gece ona *gitmek ve bir an önce görevini yerine getirip eve dönmek* istediğini söylemişti.

Yakında istediği olacaktı.

İki gün sonra Michael karısıyla vedalaşacak, askeri otobüsle gözden kayboluşunu izleyecekti.

Sabırlı, güçlü ve içten olmayı çalışıyordu. Ama geçen ay kendiyle ilgili bir şey öğrenmişti: Bencildi. Aynı zamanda kaygılı, ürkek ve kızgındı. Doğrusunu söylemek gerekirse en çok da kızgındı. Jolene'in orduyu ailesine tercih etmesine, yıllar önce ordudan ayrılmamış olmasına, kendisinin bu konularda hiç söz sahibi olamamasına kızıyordu.

Jolene'in önerdiği o saçma sapan aile bireylerini savaşa hazırlama toplantısı da ne büyük bir fiyaskoyla sonuçlanmıştı. Bütün günü koşturmakla geçirdiği gibi, o toplantıya da güç bela yetişmişti. Nefes nefese kalmış bir halde koştururken çantasındaki evraklara göz atmış, odaya girdiğinde görüşeceği kişinin adını bulmaya çalışmıştı.

Kadınlar. Tek gördüğü buydu. Odada en az elli kadın vardı muhtemelen; birçoğu bağırıp ağlayan çocukları susturmakla meşguldü. Sehpanın üzerindeki büyük bir tabelada şöyle yazıyordu: *Askerlerimize Destek Olun*. Altında madde madde sıralanmış bir liste vardı. *Gönderilecek paketler. Aramalar. Yalnızlık. Seks. Finansal Destek*. Karısının görevlendirilmesi sonucu karşılaşacağı sıkıntıları yabancılarla konuşmayı çok isterdi ya.

Michael içeri girer girmez odadaki bütün kadınlar ona döndü. Herkes susmuştu.

"Affedersiniz, yanlış gelmişim," deyip hemen oradan uzaklaştı.

Orada oturup asker kocaları görevdeyken nasıl iyi bir eş olabileceklerini konuşan kadınları dinlemeye hiç niyeti yoktu.

Nereye gitse haberi ondan önce gidiyordu sanki. Jolene'in Irak'a gideceğini duyanların ona bakış tarzından nefret ediyordu. *Karın savaşa mı gidiyor*, diyen gözlerle kaşlarını çattıklarını görüyor, onu mutfak önlüğüyle gümüş rengi kâsedeki kek malzemelerini çırparken hayal ettiklerini tahmin ediyordu. Liberal, entelektüel arkadaşlarıysa ne tepki vereceklerini bilemiyorlardı. Konuyu hemen George Bush'a ve savaşın arkasında yatan politikaya çevirip Jolene'in hayatını

bir hiç uğruna riske attığını savunuyorlardı. Bu söylenenlere karşı Michael'ın söyleyecek ne gibi bir sözü olabilirdi ki?

Savaşı olmasa da savaşılanları destekleyebileceğini biliyordu. Benimsemesi gereken onurlu davranış buydu ama bunu karısı için yapamazdı. Onun kararını destekleyemezdi.

Jolene de bunu biliyor, kocasının öfkesini ve kızgınlığını görüyordu. Bu tür olumsuz duyguları gizleyemeyecek kadar birbirlerini iyi tanıyorlardı. Onları koruyan sevgileri olmadan ikisi de alevler arasında kalmış kurbanlar kadar yaralıydılar ve her dokunuş canlarını yakıyordu.

Bu yüzden Michael da ona bakmıyor, hiç dokunmuyor, kendini işe veriyordu. Son iki haftayı böyle geçirmişti. Ondan kaçarak. İşe erkenden gidiyor, eve mümkün olduğunca geç dönüyordu. Geceleri o ve Jolene yatağın iki ucuna kıvrılıyor, karanlıkta soluyup hiçbir şey söylemiyor, birbirlerine dokunmuyorlardı. İkisi de fazla uyumuyordu ama ikisi de orada teselli buluyordu. Jolene sevişmek için bir defa ona dokunmaya teşebbüs etmiş, usulca, *Ben gidiyorum Michael*, demişti. Michael ise karısının ilişkiye girme teşebbüsüne kızıp ona sırt çevirmişti. Ertesi sabah karısının gözlerindeki acıyı ve küçük düşmüşlüğü görmüş, bundan utanmıştı ama hislerini değiştirmenin bir yolunu bulamıyordu.

Masasının başında otururken dahili hat çaldı. Sekreteri ona King County avukatının randevularına tam zamanında geldiğini bildirdi.

"Gelsin," dedi Michael sandalyesinde doğrularak.

Davacı avukat Brad Hilderbrand ofise girdi. Michael, Brad'i iyi tanırdı: Politikacılara özgü kaypak maskesinin altında tutucu biri yatıyordu. Cinayet suçuna sert, katillereyse daha da sert yaklaştığı için seçilen Brad işini iyi yapardı çünkü parti siyasetine inanırdı. "Michael," dedi gülümseyip elini uzatarak.

Tokalaştılar. Michael Brad'in gülümsemesinden tehlikenin yaklaştığını anlamıştı.

"Keller davasında bir tanığın ortaya çıktığını bilmeni isterim," dedi Brad.

"Bu bilgiyi mümkün olduğunca erken öğrenmeni istedik. Keller itiraf etti. Davayı düşürmek istememin sebebi bu."

"Gerçekten mi?"

Brad bir evrak dosyasını masaya koydu. "Bu Terry Weiner'ın ifadesi. Keller'm hücre arkadaşı ve savcılığın muhbiri."

"Doğru mu anladım? Hapiste olduğu son birkaç hafta içinde babasıyla, avukatıyla ya da mahkemenin atadığı psikiyatristle bile konuşmayan Keith Keller ansızın hücre arkadaşına mı içini döktü?"

"Onun söylediklerini alıntılıyorum: 'Fahişe susmak nedir bilmiyordu, ben de icabına baktım.'"

"Kısa, tam yerinde ve anımsanması kolay. Anlıyorum. Dur tahmin edeyim, bu sözde tanık salıverildi."

"Üzerinde uyuşturucu bulundurmaktan içerideydi yalnızca."

"Uyuşturucu müptelası. Harika." Michael dosyayı alıp açtı ve ifadeyi gözden geçirdi. "Tanığın tutuklama raporunun kopyasını görmeliyim."

"Sana yollarım."

"Elinde bu küçük kurmacadan başka bir şey yok mu?"

"Bu kadarının yeterli olduğunu ikimiz de biliyoruz Michael." Brad duraksayıp anlamlı bir bakış attı. "Kartını duydum. Savaşa gidiyormuş. Asker ailesi olduğunuzu bilmiyordum."

"Asker ailesi mi? Ben bu şekilde tanımlamazdım."

"Gerçekten mi? Yine de garip. Her neyse anladığım kadarıyla çocuklarla sen ilgileneceksin."

Brad'ın sesinde alaycı bir ton mu vardı? "Benim için endişelenme Brad. Ben onları okula götürüp yemek yaparken de mahkemede kıcına tekme yi basabilirim."

Akşam yemeğinin ardından Jolene ellerini lavabodaki sıcak, deterjanlı suya sokmuş, bahçesinin manzarasına bakıyordu. Bu gece inanılmaz derecede güzeldi; yıldızlı gökyüzü, ay ışığıyla yıkanan dalgalar, içinden ışıklar saçılıyormuş gibi görünen çitler. Gözlerini kapatsa bu manzara eşliğinde yaşanmış binlerce anıyı anımsayacağını, kızlarının kahkahasını duyup kendi ellerinin arasındaki minicik elleri hissedeceğini biliyordu.

Hoşça kalın. Son iki haftadır bu sözü zihninde defalarca tekrarlamıştı. Görüntülere, anılara, anlara, resimlere, insanlara. Onu bekleyen hayata doğru giderken, geride bırakacağı hayata dair anılarını da yanında götürmek için hepsini saatlerce zihnindeki not defterine kaydetmeye çalışmıştı.

Ellerini sudan çıkarıp kuruladı ve lavabonun tıpasını çıkarıp içindeki suyu boşalttı. Sonra yavaş yavaş boş mutfaktan çıktı.

Oturma odası aydınlıktı, bütün lambalar yanıyordu ve şöminede alevler dans ediyordu. Televizyondaysa kimsenin izlemediği bir dizi oynuyordu. Televizyonu kapattı ama ansızın etrafı saran sessizlikten bunalıp tekrar açtı. Merdivenleri çıkarken basamakların gıcirtısını dinleyerek yoluna devam etti. Betsy odasında ev ödevi yapıyordu ve Lulu çoktan uyumuştı. Betsy'nin kapısında duraksayıp parmak uçlarını ahşap kapıda gezdirdi. Niyeti içeri girip büyük kızının yanına oturmak ve görevini tam olarak anlamasını sağlamaktı. Ama bu gece yapması gereken bir şey daha vardı. Elinden geldiğince ertelediği bir şeydi bu.

Yatak odasına gidip lambayı yaktı ve kapısını örttü. Orada durup kocasıyla paylaştığı odasına bakarken anılar zihnine dolmuştu. *İşte*

bu yatak Michael, hadi alalım... Ne kadar sağlam baksana, bu yatakta bir sürü bebek yapabiliriz... İndirimden aldıkları dolap ve satın aldıkları ilk önemli şey olan Doğu işi hali.

İç geçirerek dolaba gitti ve çorap çekmecesindeki kamerayı çıkararak yeni aldığı tripoda yerleştirdi. Kamerayı battal boy yatağa çevirdi ve "Kayıt" düğmesine bastı. Yatağa oturup etrafındaki yastıkları kabarttı ve sıradan bir uykudan önce masalı okuyacakmış gibi gülümsemeye çalıştı. "Selam Lulu." Sesi boğuldu. Derin bir nefes alıp tekrar denedi. "Bu kaydı senin için yapıyorum." Lulu'nun en sevdiği kitap olan *Professor Wormbog Canazor Peşinde*'yi eline aldı. Kocaman renkli kitabı açıp gerekli bütün seslendirmeleri ve heyecanı katarak hikâyeyi yüksek sesle okudu. Bittiğinde kitabı kapayıp kameraya döndü, gözyaşları gözlerini acıtıyordu. "Lucy Louida, seni gökyüzündeki yıldızlar kadar çok seviyorum. İyi uykular bebeğim. Göz açıp kapayınca kadar eve döneceğim."

Yataktan kalkıp kamerayı kapattı. Kaseti çıkarıp yeni bir tane taktı. Bu kez yatağın kenarına oturup doğrucu kameraya baktı. "Betsy," dedi yumuşak bir sesle, "seninle nasıl vedalaşacağımı bile bilmiyorum. Bana şu anda ne kadar ihtiyacın olduğunu, okulda bir sürü şeyle uğraştığını biliyorum ve hayatın boyunca ihtiyaç duyacağın bütün öğütleri vermek istiyorum ama o kadar vaktimiz yok, değil mi? Neden vaktimiz yok?" İç geçirdi. "Bana kızdığını biliyorum Lil Bit ve gerçekten çok üzülüyorum. Umarım bir gün anlarsın. Benim seninle gurur duyduğum gibi belki sen de benimle gurur duyarsın. Ben seninle gerçekten gurur duyuyorum. Güçlü, güzel, zeki ve vefalı bir kızsın. Yokluğumda bazı sıkıntıların üstesinden gelmen gerekecek ve zor olacağını biliyorum ama sonunda başaracaksın." Jolene bir an için gözlerini kapatıp söyleyecek daha çok şeyi olduğunu düşündü. Sonraki on dakikada kızına erkekler, kızlar, dersler, âdet kanaması ve makyaj yapmaya dair tavsiyelerde bulundu. Konuşmasının sonuna geldiğinde tükenmişti. Söyleyecek çok söz vardı ama zaman yoktu.

“Seni gökyüzündeki yıldızlar kadar çok seviyorum Betsy. Ve senin de beni sevdiğini biliyorum. Biliyorum,” dedi yalın bir ifadeyle ve gülümsedi.

Yorgun bir halde ayağa kalkıp kaseti yine değiştirdi. Bu Michael içindi ama yatağın kenarına oturup küçük, siyah objektife bakar bakmaz içini bir kayıp duygusu sardı. Birlikte geçirdikleri onca yılın ardından şimdi ona ne söyleyeceğini bilemiyor, hatta Michael’ın onu dinleyeceğinden veya önemseyeceğinden bile şüphe duyuyordu. Ayağa kalkıp kamerayı kapattı. Birinin üzerine LULU, diğerine de BETSY yazdığı iki kaseti çekmeceye yerleştirdi.

Ve şimdi sıra başka bir şeye gelmişti.

Odanın köşesindeki masaya giderken onu ilk gördüğü zamanı anımsadı. Michael kahkahalar atarak, *Bu gördüğüm en çirkin şey, kaç defa boyanmıştır kim bilir, demişti.* Jolene ise Michael’ı elinden tuttuğu gibi masaya doğru çekiştirip, *Daha dikkatli bak, hayatım, demişti.* Orada, özellikle bu iş için aldığı yeşil, metal bir kutu duruyordu. Onu alıp parlak, ahşap masanın üzerine koydu. Ardından bu hafta aldığı dosya kâğıtlarını çıkarıp son mektuplarını yazma işine girişti. Hiçbir zaman okunmamalarını ümit ederek...

Benim sevgili Elizabeth Andrea’m, bu mektubu yazmak bugüne dek yaptığım en zor şey. Ne söyleyeceğimi bilmediğim için değil (ki gerçekten de bildiğimi söyleyemem), ben gittiğim için bu mektubu okuyacağın ve annesiz bir kız olmanın nasıl bir şey olduğunu göreceğin fikrine katlanamadığım için...

Gözyaşlarının arasında yazdıkça yazdı, yazdı, ta ki ekleyecek bir kelime dahi bulamayınca kadar. Yine de yeterli gelmiyordu. Bitirdiğinde elleri titriyordu. Lulu’nun mektubunu yazmak daha

kolaydı; yazdığı her kelimeye Jolene, annesini neredeyse tamamen unutacak bir çocuğu düşünüyordu...

Michael, diye başladı üçüncü mektubuna, kalem kâğıdın üzerinde duraksamış, gözyaşları sel halinde kâğıda düşüyordu. *Seni ilk günümüzden son günümüze kadar sevdim. Bebeklerimize iyi bak... Beni her zaman anımsamalarını öğret onlara.*

Mektupları katlayıp her birini kendi zarfına koydu ve cüzdanıyla ehliyetini metal kutunun içine yerleştirdi.

Kasayı kaldırıp çekmeceyi kapattıktan sonra orada oturup içinin boşaldığını hissederek geceyi izledi. Ayağa kalktı –ayaklarında derman kalmamıştı, düzgün yürüyemiyordu artık– ve dolaba gidip büyük yeşil asker çantasını aldı. Onu yatağa fırlatıp hazırlanmaya koyuldu.

Listesindeki eşyaları bulup üniformalarını katlamakla o kadar meşguldü ki kapının çaldığını duymamıştı ama Betsy ansızın yanında bitivermiş, kamuflaj üniforması, toprak rengi bot ve asker yeşili tişörtlerle dolu asker çantasına bakıyordu.

"Selam Bets," dedi Jolene.

Betsy kaskatı bir halde yatağa doğru yürümüş, bakışları asker çantasının yanında duran küçük gümüş asker künyesine takılmıştı. Onu alıp üzerinde Jolene'in görevinin yazılı olduğu dikdörtgen parçaya baktı.

"Sierra senin insanları öldüreceğini söyledi," dedi yumuşak ve boğuk bir sesle. "Sonra Todd da gülüp, 'Hayır, öldürmeyecek, kadınların atış yapamayacağını herkes bilir,' dedi."

"Betsy..."

"Bir defasında bir askerin kimliğinin künyesi sayesinde bulunduğu bir film izlemiştim. Bu künyeler bunun için mi takılıyor? Kimliğini belirlemek için mi?" Betsy'nin gözleri yaşla dolmuştu.

"Bana bir şey olmayacak Betsy."

"Gitmemeliydin."

Jolene güçlükle yutkundu. Betsy'yi kollarının arasına alıp onu sıkıca sarmak ve gitmeyeceğine söz vermek isterdi. "Keşke elimde olsa."

"Eve sağ salım döneceğine söz ver."

"Ah, Betsy..." Jolene, şu an konuşulanları asla unutmayacak bir kıza tutamayacağı bir söz vermemek için doğru sözleri bulmaya çalıştı. "Seni çok seviyorum..."

Betsy yaralı bir kuş gibiydi. Boğuk bir sesle gözyaşları akmaya başladı ve, "Bu söz vermek sayılmaz!" dedi. Ardından künyeyi yere fırlatıp koşarak odadan çıktı ve kapıyı arkasından hızla çekti.

Jolene künyesini almak için yavaşça eğildi. Onu boynuna takarken bitkin bir halde iç geçirdi. Çantasını hazırlayıp Betsy'nin yanına gidecek, kızının onu anlaması için yeniden uğraşacaktı.

Bu gece birlikte geçirecekleri son geceleriydi. Jolene gün boyunca kızlarının yanından ayrılmamış, Betsy'nin okulu kırmasına izin vermişti. Üçü birlikte sinemaya gitmiş, kayak yapmış, Red Robin'de¹³ öğle yemeği yemişlerdi.

Şimdi güneş batmak üzereydi.

Bu son gece için Jolene'in bir planı vardı. Akşam yemeğini hep birlikte Crab Pot'ta¹⁴ yemek istiyordu. Yaklaşan ayrılıklarında yanında tılsım gibi taşıyacağı son bir anı olsun istiyordu.

Crab Pot yıllarca "onların" restoranı olmuştu. Kuzeybatı'nın kızgın, miskinleştiren sıcaklarında oraya yürür, sular çekildiğinde kumsalda dolaşır, yol boyunca sık sık yarışırlardı. Akik taşı, sand

13 ABD'li restoran zinciri. (ç. n.)

14 Seattle, Washington'da bir balık restoranı. (ç. n.)

dollar ya da muhteşem bir beyaz taş bulan genellikle iki top dondurmayla ödüllendirilirdi.

Yıllarca Michael da onlara katılmıştı. Parlak renkli kovaları, plastik kürekleri, kucak dolusu havluları, çantalarca güneş koruyucu kremleri taşımıştı. Ama babasının ölümünden beri değişmişti. Belki, bir anlığına da olsa, geçmişteki günlerini anımsamasına yetecek kadar zamanda geri gidebilse, bu gece Jolene'in en çok ihtiyacı olan şeyi ona sunabilirdi: Gitmeden önce ailece geçirecekleri bir geceyi. Michael'ın kızlarla ilgilenebileceğini, eve dönmelerini bekleyeceğini ve döndüğünde hâlâ kendisini bekleyen bir kocası olacağını bilmek istiyordu.

"Hadi çocuklar," dedi Jolene tekrar. "Akşam yemeği için Crab Pot'a gidelim."

Yalnızca Lulu neşelendi.

"Çok soğuk," dedi Betsy ve iPod'undan dinlediği şarkıya tempo tutarken kulaklığını düzeltti. "Yaza kadar kimse Pot'a gitmez. Yalnızca yaşlılar olur."

Michael uzaktan kumandayı televizyona doğrultmuş, kanallar arasında geziniyordu. Sessizce omuz silkti.

Bu Jolene için yeterli bir anlaşmaydı. "Harika. Demek ki gidiyoruz. Paltolarınızı giyinin çocuklar. Dışarısoğuk olabilir." Sonraki on dakikada hepsini kontrol etti; paltolarını ve çizmelerini giydiklerinden ve battaniyelerini aldıklarından emin oldu. Ne olur ne olmaz diye arabanın arkasına dört şezlong attı. On dakika sonra kıyı yolunu takip eden rüzgârlı yolda ilerliyorlardı.

Crab Pot lokantası yerel bir işletmeydi. Elli yıl önce Norveçli bir balıkçı tarafından yapılmış, yol ve kumsal arasındaki mükemmel konuma yerleşmiş ahşap bir binaydı. Gri güvertesi yıpranmıştı ve piknik masaları, balık ağından çitler ve Noel ışıklarıyla dekore edilmişti. Yazın masaların üzerine kırmızı-beyaz plastik masa örtüleri

kaplardı ama yalnızca yerli halkın uğradığı ölü sezonda masalar çıplak olurdu.

İçerinin çukurlu zemini, Kalaloch yakınlarındaki ıssız sahilten getirilen kalın bir kum tabakasından oluşmuştu. Ahşap duvarlar resim, günü geçmiş av ehliyeti, banknot gibi rengârenk anıların altında kaybolmuştu. Kim ne isterse duvara iliştiirmişti. Kâğıtların arasında birkaç iç çamaşırı bile vardı.

Lulu nereye gideceğini biliyordu. Kendi yeriymiş gibi ortalıkta gezinip kasanın yanındaki pencereye koşarak bir şeye işaret etti. “Bu biziz,” dedi onu dinlemesi mümkün olan herkese. Restoranda yalnızca birkaç müşteri vardı ve kimse kafasını çevirip ona bakmadı.

Uzun yıllardır orada çalışan beyaz saçlı kadın garson, “Tabii ki Lulu. O benim de en sevdiğim fotoğraflarınızdan biri,” dedi.

Lulu gülümsedi.

Garson –Inga– onları kapının yanındaki masaya aldı. “Her zamankilerden mi istersiniz?” diye sordu saçına iliştiirdiği kalemini alarak. O kalemi sırf gösteriş olsun diye çıkarmıştı; kimse Inga’nın siparişleri not aldığını görmemişti.

“Aynen öyle,” dedi Jolene, mutlu görünmeye çalışarak. “İki Dungeness yengeci, dört unlu tereyağı sosu ve iki porsiyon sarımsaklı ekmek.”

Karşılıklı iki sıranın olduğu masaya oturdular. Michael ile Betsy bir sıraya, Lulu ile Jolene ise diğerine. Yemek boyunca Jolene neşeli bir sohbet başlatmaya çalıştıysa da plastik önlüklerini çıkartırlarken artık ümidini kaybetmişti. Gerçekten de yalnızca o ve Lulu konuşuyordu. Michael ve Betsy konuşmaya daha çok omuz silkme ve homurdanmayla katılıyordu. İkisi de bu son gecede pek mutlu değildi ve Jolene’in bunu fark etmesini istiyorlardı. En azından Jolene’in anladığı buydu. Flynn’ler restorana girdiğinde Michael hesabı ödüyordu.

"Aman ne güzel," dedi Betsy oturduğu yerde büzüşüp saçlarını yüzüne düşürerek.

"Tami!" Jolene ayağa kalktı ve masanın etrafını dolaşarak arkadaşına sınımsıkı sarıldı. Onların da buraya geleceğini tahmin etmeliydi. Gülümseyerek geri çekildiğinde, "Fotoğraf çekilelim!" dedi.

Tami, Seth ve Carl hemen bir araya gelip birbirlerine sarıldılar ve fotoğraf makinesine gülümsediler. Jolene, Crab Pot'un konuklarının kullanımına sunduğu eski hantal Polaroid kamerayla fotoğraflarını çekti. Bu da geleneklerinin bir diğer parçasıydı; her ziyarete duvara asılacak bir aile fotoğrafı da dahildi. "İşte çıktı," dedi. Flynn'ler etrafına toplanıp fotoğraflarının basılışını izlediler. Fotoğraf çıktığında, ki güzel bir kare olmuştu, Carl onu kapının yanındaki duvara astı.

"Sıra sizde," dedi Tami, fotoğraf makinesini Jolene'den alarak.

Jolene ailesini yanına toplayıp Betsy (büyük kızı ne kadar da ince ve uzundu) ile Lulu'ya (bebeğine) sarıldı. Michael hemen arkasında durmuştu. Tami gülümseyin dediğinde hepsi gülümsedi.

Flaş.

Sonra Betsy ile Michael yanlarından uzaklaşarak dışarı çıktılar. Jolene ise orada durup onları izledi.

Tami, Jolene'in elini sınımsıkı tuttu. "Dert etme," dedi yumuşak bir sesle.

Jolene kafasını hafifçe iki yana sallayıp gülümsemeye çalıştı. Ellerini bırakmadan güverteye çıktılar. Hava kararmıştı. Keskin ve pürüzlü dolunay karla kaplı dorukları aydınlatıyor, dalgalara ışık huzmeleri yolluyordu.

Güvertenin sonunda Carl, Michael'm yanında duruyordu. Eşlerinin arkadaşlığı dışında tek bir ortak noktaları olmayan iki adamın yan yana olmaktan rahatsızlık duydukları bu mesafeden bile

anlaşıyordu. Michael ellerini cebine sokmuş, ağır ağır ilerliyordu. Serin hava ensesindeki saçları havalandırıyordu.

Seth, Lulu'yla birlikte kumsala yürüyordu. Suyun kıyısında çöküp bir şeye baktılar. Jolene Betsy'nin onlara yanaşmak istemesine rağmen geride durduğunu görebiliyordu.

"Hadi Betsy," diye onu teşvik etti Jolene. Betsy bir dakika durak-sadıktan sonra harekete geçip güvertenin basamaklarından kumsala indi. Yanlarına gittiğinde Seth kafasını kaldırıp utangaçça gülümsedi.

"Bizsiz ne yapacaklar?" dedi Jolene kısık bir sesle.

"Biz onlarsız ne yapacağız?" diye yanıtladı Tami de.

Soğuk hava burun deliklerini üşüttü hafif esinti rüzgâra dö-nüşünceye, Michael ve Carl birbirlerine söyleyecekleri bir şeyleri varmış gibi davranmaktan vazgeçene kadar orada durdular. Sonra Flynn'ler restorana, Jolene'in ailesi ise evlerine döndü.

Arabayı park edip sıcak ve ıslıklı evlerine döndüklerinde ciddi bir ifadeye bürünmüşlerdi. Lulu bile durumdan etkilenmişti.

"Annecim," dedi oturma odasına geldiklerinde, "doğum gü-nümde dönmüş olacaksın, değil mi?"

Betsy gözlerini devirdi.

"Doğum gününde burada olmayacağım Lulu. Ama eminim baban senin için güzel bir parti düzenleyecektir."

"Öyle mi?" Lulu yüzünü ekşitip düşüncelere gömüldü. "Ya dişim düşerse? O zaman gelecek misin?"

Michael oturup televizyonu açtı.

Betsy saf öfke dolu bir ses çıkarıp odadan çıktı. Ayaklarının basamaklarda çıkardığı ses bütün evde yankılanmıştı.

"Peki yatmadan önce kim bana hikâye okuyacak?" dedi Lulu kaşlarını çatarak.

"Lulu tatlım, oyuncaklarını topla. Ben birazdan gelirim."

Jolene gücünü kaybetmiş bir halde Betsy'nin peşinden üst kata çıkıp kapıyı çaldı.

"Git buradan," diye haykırdı Betsy.

"Ciddi olmadığını biliyorum," dedi Jolene. "En azından bu gece."

Uzun bir sessizliğin ardından Betsy, "İyi, gel," dedi.

Jolene odaya girip yatağa gitti.

Betsy yana kaymasa da Jolene yanına oturdu. Kızına sarılıp onu kendine çekti.

"Uğraşıyorum anne," dedi Betsy sonunda.

"Biliyorum."

"Haberlerde..."

"Haberleri izleme Betsy. Bir yararı olmaz."

"Neyin yararı olur peki?"

Jolene iç geçirdi. "Bak ne diyeceğim. Saatlerimizin alarmını ayarlayalım. Alarm öttüğü anda birbirimizi düşüneceğimize söz verelim."

"Tamam."

Sessizce saatlerinin alarmını ayarladılar.

"Künyeyle ilgili o şeyi söylememeliydim," dedi Betsy boğuk bir sesle.

"Sorun değil Betsy."

"Seni özleyeceğim," dedi Betsy bir dakika sonra. "Sana neden kötü davrandığımı bilmiyorum..."

"Farkındayım bebeğim. Ben de on iki yaşındaydım bir zamanlar. Çok fazla endişelerin var." Jolene, Betsy'yi yanağından öptü.

Uzunca bir süre orada oturup birbirlerine sarıldılar. Sessizliğin içinde Jolene yüreğinin parçalandığını hissetti. Yarın nasıl gidecekti? Ailesini nasıl bırakacak, çocuklarıyla nasıl vedalaşacaktı?

Betsy'ye ömrü boyunca bilmesi gereken her şeyi söylemek istiyordu. Seks, erkekler, uyuşturucu, makyaj, politika, üniversiteye giriş ve yanlış tercihler konusunda onu uyarmak istiyordu. Ama bunun için hem çok erken hem de çok geçti.

Sonunda kızının yanağına bir öpücük kondurup, "Alt kata gelebilecek misin artık?" dedi ve kalktı.

"Televizyon izlemek istemiyorum. Sanırım kitap okuyacağım," dedi Betsy.

Jolene ısrar edemedi. Aslında o da alt kata inmek istemiyordu. "Tamam."

Aşağıya indiğinde Michael televizyon izliyor, Lulu da kanepede yanına oturmuş, inatla annesinin ne zaman döneceğine dair sorular sormaya devam ediyordu.

"Buraya gel Lucy Lou," dedi Jolene, kızını kucağına alarak. "Banyo yapma vakti."

Jolene, Lulu'yu üst kata taşıyıp uzun ve eğlenceli bir banyo yaptırdıktan sonra yatmaya hazırladı.

Jolene dün geceki kitabı ararken Lulu'nun yataktan inip yıpranmış kendi kulağı şeklindeki tacını taktığını ve tekrar yatağa uzandığını gördü.

Lulu oynamak istiyordu demek ki. Jolene yatağa dönüp aniden durdu. "Ah olamaz. Lulu nereye gittin? Periler seni kaçırdı mı yoksa?"

Lulu garip bir ses çıkarıp elini ağzına götürdü.

"Rüzgâr mıydı bu?" Jolene pencereyi açtı. "Lulu, dışarıda mısın?"

Lulu tacını çıkarıp gözyaşlarına boğuldu. "Sen eve dönene kadar görünmez kalmak istiyorum."

"Ah, Lulu," dedi Jolene, Lulu'nun daracık yatağına uzanıp onu kollarına alarak.

"Sen gidersen beni kim bulacak?"

Jolene ona daha sıkı sarılıp kaçıracağı şeyleri düşündü.

Lulu anaokuluna başlayacak, servisle okula gidecek, yeni arkadaşlar edinecekti ve tüm bunlar Jolene'in yokluğunda olacaktı. "Seni seviyorum Lucy Louida. Bunu sakın unutma, tamam mı?"

"Tamam." Lulu örtülerin altına gizlenip gözlerini kapattı. Birkaç dakika içinde uykuya dalmıştı.

Jolene kızının yanaklarını öpüp odadan çıktı. Çıkarken çekmecedan Lulu'nun sarı plastik tokalarından birini alıp cebine attı.

Alt kata indiğinde evinin sessizliği onu şaşkına çevirdi.

"Michael?"

Yanıt alamadı. Bütün odalara baktıysa da onu göremedi ama arabası garajdaydı. Sonunda ön tarafta bir şey gözüne ilişti.

Mutfak penceresinin önünde durup dışarıya baktı. Ay ışığı iskelede oturan bir silüeti sıyrıp geçiyordu.

Her zaman giriş kapısında duran çizmeleri giydi. Kapüşonlu montunun fermuarını çekip evden çıktı ve anayola giden çitler boyunca yürüdü.

Karşıya geçince iskeleyle giden basamakları indi. Dolunay yolunu aydınlatıyordu. Yüksek, çıtırtılı bir ses çıkaran bir şeye bastı.

"Beni buldun demek," dedi Michael, bir şeyi dudaklarına götürerek.

Jolene kocasının yanındaki sandalyeye oturdu. Michael metal ocakta bir ateş yakmıştı ve ısısı Jolene'e doğru yayılıyordu.

"Sarhoş olmamam gerektiğini söyleyeceksin eminim."

Jolene iç geçirdi. Bu noktaya nasıl gelmişlerdi ve eski günlerine nasıl döneceklerdi?

Dönemeyeceklerdi.

Jolene uzandı ve, "Ben de içebilir miyim?" dedi, şişeyi kocasından alıp acı viskiden bir yudum içti. Midesine kadar içinin yandığını hissetti.

"Üzülüyorsun sanırım," dedi Michael.

Jolene kafasını salladı. Hem ailesinin geçmişi hem de mesleği sebebiyle genellikle alkolden uzak dururdu. Sarhoşken helikopter kullanamazdı ve uçuş kabiliyetini riske atacak hiçbir şey yapmazdı. "Ben de insanım Michael. Aslında şu anda sarhoş olmak iyi bir fikirmiş gibi geliyor."

"Korkuyorum Jo," dedi Michael usulca. "Bunun altından kalabilir miyim bilmiyorum."

Jolene bir şeyler daha söylemesini bekledi, hatta ona dokunmasını. Herhangi bir girişimde bulunmadığını görünce ona döndü.

Profilden bakınca, ay ışığı yüz hatlarını keskinleştiriyor, mesafeli ve soğuk görünüyordu. Jolene, en ufak bir rahatlama onu mahvedecekmiş gibi kocasının dudaklarını büktüğünü gördü ve evlilikleri tehlikeyken onu bırakıp gitmek zorunda olduğu için daha çok üzüldü. Kocasının onu hâlâ sevdiğini ya da yeniden sevebileceğini bilmek istiyordu.

"Bana bak," dedi Jolene.

Michael viskisinden büyük bir yudum daha alıp ona döndü.

Öpüşecek kadar yakınlardı; ikisinden birinin ufak bir hamlesi yeterliydi ama ikisi de birbirine yanaşmadı.

"Orada yaralanma Jo," dedi Michael sabit bakışlarla.

Jolene o sözlerde, çoktan kaybolduğunu düşündüğü şefkati gördü ve bu da içinin tatlı ve hoş bir ümitle dolmasına sebep oldu. Belki onarabilirlerdi, belki geçirecekleri güzel bir an her şeyi yoluna koyabilirdi. Şu anda kocasına çok ihtiyacı vardı; onun aşkını yanında götürmeliydi.

Erden Çok Uzakta

Yavaşça elini kocasının boynuna götürdü ve onu kendine çekip öpmeye başladı ama kalp atışları hızlanıp içi tutkuyla dolarken bile kocasının geri çekildiğini hissedebilmişti. Bir yabancıyı öpmek gibiydi.

Küçük düşmüş bir halde geri çekildi. "Bebeklerime iyi bak," diye fısıldadı.

Michael yuvarlanan dalgaları izleyerek içmeye devam etti.

"Böyle bir şey söyleme ihtiyacı duyman ne kötü," dedi Michael.

Jolene ayağa kalkıp eve döndü, yapayalnız.

Dokuz



Michael tek başına uyandı. Şafak sökmeden çok önce Jolene'in yataktan kalktığını duymuştu. Lambayı açmadan üniformasını giyip asker çantasını alarak yatak odasından çıkmış, kapıyı sessizce örtmüştü. Michael uyuyor numarası yapmıştı. Ardından dışarıdan gelen korna sesini duymuştu. Tami, Jolene'i almaya gelmişti.

Ve işte Michael tek başınaydı. Bir daha hiç uyuyamaz sanıyordu ama her nasılsa uyumuş, yatağın yanındaki alarmin ötmesiyle uyanmıştı.

İşte büyük gün gelmişti. Kızları uyandırıp uzun ve sıcak bir banyo yaptı.

Sevkiyat töreninde ne giymesi gerektiğini bilmediği için en sevdiği siyah pantolonuyla V yaka kaşmir kazağını giydi ama aynaya baktığında karşısında bir yabancı duruyordu sanki. Koyu renk gözleri kötücül bir ifadeye bürünmüştü ve altındaki gölgeler haftalardır düzenli bir uyku çekmediğini ele veriyordu.

"Baba?" Betsy üzerinde dizine kadar uzanan bir tayt, geniş gümüş bir kemerin bel kısmını sardığı uzun pembe bir kazak ve Ugg çizmeleriyle odaya girdi. Uzun sarı saçları sırtına doğru dalga dalga düşüyordu.

İnsanların bundan şarkı söylemeye başladığı Disney çocuk gösterisine hazırlanmış gibi bir hali vardı.

"Böyle mi gideceksin?" diye sordu Michael.

"Ne giyeceğime sen karışamazsın."

"Neden? Ben senin babanım."

Betsy gözlerini devirdi. "Lulu'nun bizimle gelmediğini söylemeye geldim."

"Ne demek istiyorsun? O daha dört yaşında."

"Kaç yaşında olduğunu biliyorum baba. Bizimle gelmeyeceğini söylüyorum ben. Ayrıca tacını takmış."

Michael bir tacın ne gibi bir fark yaratacağını bilmiyordu. "İyi." iç geçirdi. Saat henüz on biri biraz geçiyordu ama şimdiden yorulmuştu. "Hadi gel," dedi Betsy'ye ve koridora çıktı.

Lulu'nun odası yağmalanmış gibi görünüyordu. Her yer oyuncak ve elbiselerle doluydu; yatak örtüleri çekiştirilip yere yığılmıştı.

Eski püskü Cadılar Bayramı kostümünü giymiş, odanın bir köşesinde incecik bacaklarını göğsüne çekerek oturmuştu. Gözleri ağlamaktan kıpkırmızı ve ıslak, yanaklarıysa al aldı.

Michael saatine baktı. Geç kalmışlardı. "Hadi kalk Lulu. Bunun için vaktimiz yok. Annelerle vedalaşmalıyız."

Michael ona uzandığında Lulu, "Beni göremezsin!" diye haykırdı.

Michael kaşlarını çatı.

Betsy babasının bileğini kavradı. "Lulu o taci taktığında görünmez oluyor."

"Ah, Tanrı aşkına..."

"Lulu," dedi Betsy tatlı bir tonda. "Neredesin? Gitmeliyiz?"

Lulu yanıt vermedi.

Michael şimdiki yerden çıkmıştı. Üstelik Jolene henüz gitmemişti.

"Lulu'nun vedalaşmaktan ne kadar korktuğunu biliyorum ama annemizin güvende olması için bizim öptüğümüze ihtiyacı var," dedi Betsy.

Lulu gözyaşlarına boğuldu. Tacı kafasından çıkarıp ayağa kalktı. "Gitmesini istemiyorum. Akşam yemeğine gelecek mi?"

Betsy kardeşinin elini tuttu. "Hayır."

"Doğum gününe?" dedi Lulu ümitle, kedili tacına sıkıca tutunarak. Bu soruyu en az elli defa sormuştu.

"Hadi," dedi Michael bitkin bir ifadeyle. "Kıyafetini değiştirmeliyiz Lulu."

"Hayır!" diye haykırdı kız babasından kaçarak. "Ben kedi kustumümle gideceğim!"

"Vazgeç baba, bana güven bu konuda," dedi Betsy.

"İyi," dedi Michael iç geçirerek. Lulu'yu kucağına aldı ve üçü birlikte arabaya gittiler.

Yol boyunca derin ve garip bir sessizliğe gömülmüşlerdi.

Michael'ın annesini aldıklarında, kadıncağzı sessizliği konuşarak bozmaya çalıştı ama o da neşeli iyimserliğini çok geçmeden kaybetti. Michael radyoyu açınca Clint Black sessizliği bozdu.

Michael nöbet kulesinde durup üniformalı ciddi görünümülü genç adama kendisiyle annesinin kimliklerini uzattı.

"Geçebilirsiniz efendim," dedi nöbetçi sonunda, iki kimlik kartını da ona geri vererek.

Karargâh çok hareketliydi. Arabalar, kamyonetler, üniformalı askerler her yeri doldurmuştu. Betsy talimatları okuyup onları otoparka yönlendirdi ve oraya vardıklarında sevkıyat töreninin hangarda yapılacağını öğrendiler.

Dördü birlikte helikopter, kargo jetleri ve küçük uçaklarla dolu, yan kısımları açık ve geniş bir yapı olan hangara yürürken de konuş-

madılar. Bir bölüm uçaklardan arınmış, onların yerine bir dizi metal sandalye yerleştirilmişti. Arka duvarda ahşap bir kürsü duruyordu. Sol tarafında dev bir televizyon ekranı vardı. Kirişlerden koca bir afiş sarkıyordu. **DİKKATLİ OLUN YIRTICI KUŞLAR.**

Hangarın ortasında bir çift Black Hawk duruyordu; çocuklar ve ebeveynlerle çevrelenmişlerdi. Önlerindeki uzun ve alçak masada TSSB'den¹⁵ intihardan korunmaya ve çocuklar için yaz kamplarına kadar her konuda broşürler vardı.

Ön sıradaki sandalyelere oturdular. Lulu, Michael'ın kucağına oturmuş, başparmağını emiyordu. Artık parmağını emmiyormuş rolü yapmaktan da vazgeçmişti. Sonraki yarım saatte mekân çoğu kadın, çocuk ve yaşlı adamlardan oluşan insanlarla dolmuştu. Ellerinde poster ve çiçekler vardı. Helikopterlerin yanında haber ekibi toplanmıştı; mavi kostümlü güzel bir kadın mikrofona konuşuyordu.

Ardından yandaki kapı açıldı ve kalabalık sükûnete boğuldu. Müzik başladı; bağcıklı, kum rengi çizmelerinin içine sıkıştırdıkları üniformaları ve gösterişli bereleriyle beş asker enstrüman çalarak tek sıra halinde içeri girdi. Şarkının sonunda bandocular duvar boyunca dizildi. Dimdik duruyorlardı, omuzları gergin, başları dikti ve dikkatlerini önlerindeki bayraklara vermişlerdi.

Kürsüde, üniformalı bir adam mikrofona uzanıp bu önemli günde toplanan herkesi selamladı. Ardından dönüp bir emir verdi ve hangarın devasa kapıları yavaş yavaş açıldı. Makaralar ortalığı saran öğütücü bir ses çıkarıyordu. Kapılar açıldığında yetmiş altı kişilik Yırtıcı Kuş ekibini oluşturan üniformalı askerler görüldü.

Taş gibi suratlarla gitmeye hazır bir şekilde dışarıda duruyorlardı. Karısı da oradaydı, ön sırada, diğer ailesinin arasında çok uzun ve çok güçlü görünüyordu. Amir Kıdemli Subay 3 Zarkades. Michael

15 Travma Sonrası Stres Bozukluğu. (ç. n.)

onu güçlükle tanıdı. Kırk milyon dolarlık bir uçaktan ve bir sürü kişinin hayatından sorumluydu karısı.

Birliğin önünde duran bir asker, "Selam dur!" diye biten bir şeyler söyledi ve Yırtıcı Kuşlar selam verip hangara ilerledi.

"Bayanlar baylar, ulusal marş için ayağa kalkmanızı rica ediyorum."

Michael her şeyi çok uzaklardan izliyordu sanki. Ulusal marşın bitiminde görevli birlik üyeleri toplanıp bacakları ayrık, elleri arkalarında dururken komutan konuşmacıyı takdim etti. Bir çift üniformalı adam bayrakla bir çeşit seremoni gerçekleştirdikten sonra onu sarıp bir kutuya koydular. Birlik savaştan dönünceye kadar bayrak oradan çıkarılmayacaktı.

Washington Eyaleti Valisi kürsüye çıktı. Hangar, annelerinin kucağında ağlayan bebekler dışında sessizliğe gömülmüştü.

"Karşımda hepinizin tanıdığı cesur adamlarla kadınlar duruyor," diye başladı konuşmasına. "Onlar bizim ağabeylerimiz, ablalarımız, komşularınız, ebeveynlerimiz, çocuklarımız ve arkadaşlarımız. Onlar bizim kahramanlarımız. Askerlere, ailelerine ve birliklerimizi destekleyen herkese duyduğumuz minnettarlığın derinliğini anlatmaya sözler yetmez. Biz korunaklı evlerimizde beklerken gösterdiğiniz bu cesaret ve fedakârlıktan ötürü teşekkür ederiz." Vali kafasını notlarından kaldırıp mikrofona yaklaştı. "Karşımda bugün göreve gidecek olan askerler duruyor. Ülkemize hizmet etmeye gönüllü oldukları ve bu girişimde başarılı olmak adına hazırlanıp eğitim aldıkları için hepimiz onlarla gurur duyuyoruz. Ama burada toplanan bizler bu askerlerden ve aileleri olan sizlerden cesaretin ötesinde şeyler istediğimizi biliyoruz. Eyaletimizin bu cesur askerleriyle bire bir konuşma fırsatını yakalamış biri olarak onlara, "Bu sevgiyatla ilgili en büyük kaygınız nedir?" diye sordum. Hiçbirinin kendi güvenliklerine dair kaygı duymadığını öğrenmek eminim hiçbirinizi şaşırtmayacaktır. Onlar sizin için kaygılanıyorlar. Sevdikleriyle vedalaşmak bütün

askerler açısından en zoru.” Vali duraksadı. “Şükran borçlu ulusumuzun, bu askerlere minnetten başka sunacağı bir şey yoktur.” Birliklere baktı. “Evimizde güvende olmanızı sağlamak için kendinizi tehlikeye atmanız fazlasıyla alçakgönüllü bir davranış. Size teşekkür ediyoruz ve güvende olmanız için dua ediyoruz. Tanrı bu birliği ve Amerika’yı korusun.”

Bir asker, “Başçavuşum, savaşçılar aileleriyle görüştürün,” dedi.

Daha sonra söylenenler alkışlar arasında kayboldu. Seyirciler ayakta alkış tutarken ağlıyor, kalabalık gruplar halinde birliğe doğru akın ediyordu.

Michael yerinden kımlıdayamadı. Askerlerin yanından gelip geçerek ailelerini aradıklarını görüyordu; hiçbirinde korktuklarına dair bir işaret yoktu. Gururluydular. Güçlü. Kendinden emin.

İleride Jolene ve Tami’nin birlikte geldiklerini gördü. Haber ekibi onlarla konuşuyordu. Michael yaklaştığında muhabirin, “İki yakın arkadaşlar ve birlikte Black Hawks uçuruyorlar. Güzel bir hikâye...” dediğini duydu.

Jolene, “Sandığınız kadar az rastlanan bir durum değil. Affedersiniz hanımefendi,” dedi. Kameraları itip kalabalığın arasından ilerleyen Mila’ya doğru yürüdü.

Michael ne yöne baksa hayal kırıklığıyla cesaret görüyordu. Kucağında bir aylıktan büyük görünmeyen bir bebekle üniformalı askeri gördü. Asker, yokluğunda bebeğinin minik suratında ortaya çıkacak tüm değişiklikleri gözünde canlandırabilmek için yaşlı gözlerini ondan ayırmıyordu. Onun yanında hamile bir kadın kocasına sarılmış, ağlayarak yokluğunda kendine iyi bakacağına söz veriyordu.

Ve işte Jolene de oradaydı, Michael’ın annesine öyle sıkı sarılmıştı ki birbirlerine yapışmış gibiydiler.

Lulu, Michael’ın boynuna daha sıkı sarıldı. “Hadi baba. Gidecek.”

Michael karısına doğru yürüdü. Böyle şeyler olmasını beklemiyordu doğrusu. Nasıl bekleyebilirdi? Zekâsıyla her zaman gurur duymuştu ama bu defa yanılmıştı; bencilliği, politik görüşü veya bilgisi gözlerini kör etmişti. Yıllarca terörizmle mücadeleye dair haberleri, çöllerdeki askerlerin görüntülerini izlemişti ve hepsinin ardındaki politikaya, silahların imhası ve George Bush'un savaş ıları, silahlanma ve bölgeye birlik gönderilmesi üzerine düşünceler üretmişti. Korunaklı ve güvenli ülkesinde yaşarken, arkadaşlarıyla bu konuları tartışırdı. Savaşın gerçek bedeline dair konuşmalar yapardı.

Hiçbir şey bilmiyormuş. Savaşın bedeli buradaydı, bu salonda. Parçalanmış aileler, babası yanında olmadan doğan bebekler, annelerinin yüzünü unutan bebekler. Savaşın bedeli, evine yaralanarak dönecek... belki de hiç dönemeyecek kendi yaşıtı ve oğlu yaşında olabilecek askerlerdi.

Karısı *savaşa* gidiyordu. *Savaşa*. İşin bu en önemli tarafını nasıl gözünden kaçırmıştı? O ölebilirdi.

"Rahatla," dedi Jolene nazikçe.

Michael, gözlerinde akmasına engel olmaya çalıştığı yaşlarla ona baktı. "Bunu nasıl yapılabiliyorsunuz? Hepiniz..."

Lulu kollarını açıp Jolene'e doğru eğildi. "Beni bırakma anneciğim. İyi bir kız olacağım. Bir daha görünmez olmayacağım."

Jolene küçük kızını kollarına alıp ona içtenlikle sarıldı. "Sen dünyanın en iyi kızıydın zaten Lucy Lou..." Lulu'nun kostümüne altından bir çift kanat rozeti taktı. "Bu kanatlara baktığında seni düşündüğümü bil Lulu. Tamam mı?"

Michael uzanıp Jolene'in elini tuttu. Bunu daha önce yapmalı, yanında olacağını söylemeliydi. Jolene elini öyle sıkı tutmuştu ki adamın canı yanmıştı. İkisine birden sarılmak istediye de buna cesaret edemedi. Karısını öpecek kadar yaklaşırsa yüreği parçalara

ayrılabilir, salonda ağlayan tek adam olabilirdi. Kızları böyle bir manzaraya tanık olmamalıydı.

Geride duran Betsy kollarını kavuşturmuş, kalçasını dışa çıkarmış, ağzını sımsıkı büzmüştü.

"Video ve e-posta yollarım. Mümkün olduğunca çok aramaya çalışırım," diye söz verdi Jolene hepsine.

"Biz iyi olacağız," dedi Mila, Jolene'e ve ona sarılıp Lulu'yu kucağına aldı. "Bizi merak etme."

Jolene, Betsy'nin yanına gidip kızının yanaklarını okşayarak gözlerine bakmasını sağladı. "Saatimi ayarladım. Ya sen?"

"Yedide," dedi Betsy sertçe ve bakışlarını çevirdi.

Jolene eğilip Betsy'nin gözlerine baktı. "Seni gökyüzündeki yıldızlar kadar çok seviyorum." Duraksadı. Michael onun beklediğini biliyordu. İçinden, *Sen de ona söyle Bets*, dedi ama sessizlikten başka bir şey duyulmadı. Ta ki Jolene dayanılmaz derecede üzgün bir ifadeyle doğrulana kadar.

Arkalarındaki hoparlörden gelen ses askerlere otobüslere binmelerini söyledi. Kalabalık büyük bir dalga gibi kapılara doğru ilerledi.

Ve dışarı çıktılar. Ağlayan ve onlara uzanmaya çalışan ailelerinin arasında, sırtlarında çantalarıyla dimdik yürüyen askerler, asfalt yolda bekleyen sıra sıra otobüslere doğru ilerliyordu.

"İyi bir kız olacağım," dedi Lulu şiddetle ağlayarak.

Jolene kızlarını öptü sımsıkı sarıldı... ve sonra onları bıraktı.

Michael karısının kendisine doğru geldiğini gördü. Bir an için orada yalnızca ikisi vardı sanki; ne çocuklar ne askerler ne ağlayan bebekler. Etraflarındaki her şey belirsiz bir ses ve uğultudan ibaretti.

Michael ne yapacağını ya da ne söyleyeceğini bilemedi. Parçalanmış bir evliliği bir öpücük veya dokunuşla tamir edemezdi ama

onları bu noktaya getirmekten ötürü utanç duyuyor, düzeltmek için geç kaldığını hissediyordu.

"Michael," dedi Jolene ve gözyaşlarının gözlerine battığını hisetti. "Kendine iyi bak."

Bu veda çok yetersizdi; yaşadıkları zararın göstergesiydi bu.

"Sen de *kendine* dikkat et. Eve dön..."

"Onlar için mi?"

"Sen yalnızca eve dönmeye bak." Michael sonunda onu kollarının arasına alıp sımsıkı sarıldı. Jolene yanından uzaklaşana kadar da karısının ona sarılmadığını fark etmedi.

Acı dolu son bir bakışın ardından Jolene asker kalabalığının arasına karıştı ve otobüs hareket etti.

Betsy, "ANNE!" diye haykırıp annesinin içinde olduğu otobüse doğru koştu. Sesi gürültünün arasında kaybolmuştu.

Michael gözyaşları durmayan Lulu'yu kucağına alıp onu yatıştırmaya çalıştıysa da kız histerik bir şekilde ağlıyordu.

Arka sıralardaki otobüslerden birinden Jolene penceresini açtı. Ailesine baktı ve onlara gönderdiği tebessüm otobüsün hareket etmesiyle kayboldu.

Ve gitmişti.

"Ona 'Seni seviyorum' demedim," dedi Betsy, gözyaşlarına boğularak.

Karısı gitmeden önceki aylarda Michael yatağın "kendi" tarafında yatardı. Aralarındaki tutkunun öldüğünün kanıtı misali aralarında uzanan beyaz pamuktan örtülere baktı. Şimdi, gerçekten yalnız uyanmış bu sabah bunun ne kadar da yanıltıcı olduğunu gördü. Bütün o geceler boyunca yanında hayatını paylaştığı eşi, karısı vardı. Yalnız

olmak ayrı olmaktan başka bir şeydi, fazlasıyla farklı. Dün gece sık sık ona doğru uzanmış, eline boşluktan başka bir şey geçmemişti.

Uyanır uyanmaz aklına ilk gelen şey şu oldu: O gitti.

Michael yatakta doğruldu. Yanındaki komodinin üzerinde Jolene'in "Kutsal Kitabı", Michael'ın yeni sorumluluklarını sıraladığı sonsuz bir listenin bulunduğu üç ciltlik bir not defteri duruyordu. Jolene o deftere Michael'ın ihtiyaç duyabileceği her şeyi yazmıştı; elektrikli aletlerin garantileri, tarifler, tamircilerin, temizlikçilerin ve bebek bakıcılarının listesi. Michael defteri alıp "Günlük Planı" kısmını açtı.

Kahvaltı hazırla. (Her güne özel bir program yapmıştı.)

Kızları giydir. Dişlerini fırçaladıklarından emin ol.

Betsy'yi okul servisine bindir. Geliş saati: 8.17.

Lulu'yu yuvaya bırak. 8.30. Jolene ona yuvanın adresini de yazmıştı ki bu Michael'ı kızdırmıştı. Hem Jolene, kendisinin o adrese gerek duyacağını düşündüğü için ve hem de buna gerçekten ihtiyaç duyduğu için. Örtüleri üzerinden atıp banyoya doğru ilerledi. Uzun ve sıcak bir banyonun ardından güne başlamaya hazırdı. Lacivert yün pantolonu ve tertemiz Armani frak gömleğini giyip odadan çıktı.

Karanlık koridorda yürürken kızların kapılarını çalıp uyanmalarını için seslendi.

Alt kata inince kahve yaptı ve iki kişilik yaptığını çok geç fark etti. Sonra sabırsızca beklemeye koyuldu. Kahve piştiğinde cam demliği alıp kendine bir fincan doldurdu.

Ama makinenin çalışması durmadığı için kahve damlamış, ısıtıcıya sıçramıştı. Demliği yerine bırakıp cızırtıya kulak asmadan listeye baktı.

Bugün "palyaço" krepli kahvaltı günüydi.

Ha.

Onun yerine dolapları karıştırıp eline geçen mısır gevreği kutusunu sertçe masaya koydu. Birkaç kâseyle kaşık çıkarıp verandadan gazetesini aldı ve okumaya başladı.

Saate tekrar baktığında 8.07 olmuştu.

"Lanet olsun." Gazeteyi elinden fırlatıp merdivenlere koşarak Betsy'nin kapısını açtı.

Kızı hâlâ uyuyordu.

"Lanet olsun Betsy, kalksana."

Betsy gözlerini kırıştırarak yatakta oturdu ve başucundaki saate bakıp çığlığı kopardı.

"Beni vaktinde uyandırmadın!" Kızın yüzündeki dehşet başka bir zaman olsa korkuk görünebilirdi. Betsy'nin, tıpkı annesi gibi dakik olduğunu bilirdi, koşturmaktan da nefret ederdi.

"Kapını çalıp seslendim," dedi Michael ellerini çırparak. "Hadi bakalım giyin."

"Zamanım yok. Zamanım yok." Betsy yataktan fırlayıp aynaya baktı. "Saçlarım," diye homurdandı.

"Kahvaltı masasında olman için beş dakikan var."

"Duş almayacak mıyım?" Yine dehşet dolu bir bakış. "Ciddi olamazsın."

"Ciddiyim. On iki yaşındasın. Ne kadar kirlenmiş olabilirsin ki? Hadi."

Betsy babasına bir bakış attı.

"Kaldır kıçını." Michael, Lulu'nun odasına yürüdü. Her zamanki gibi küçük kıızı, etrafını çevreleyen içi dolgululu hayvanlar âleminde örtülerinin üzerine yayılmış, uyuyordu. Michael oyuncakları bir kenara itip kızının yanına bir öpücük kondurarak yüzüne düşen saçlarını itti. "Lulu tatlım, uyanma vakti."

"Uyanmak istemiyorum," dedi kız diğer tarafa dönerek.

"Yuvaya gitme vakti."

"İstemiyorum."

Michael lambayı açıp kızının dolabına gitti. En üstteki çekmeceyi açıp küçük, pembe çiçekli bir külot, beli lastikli pembe kadife bir pantolon ve yeşil bir kazak çıkardı. "Hadi Lulu, giyinmelisin."

"Bunlar yaz kıyafetleri baba. Hem de uygun değil. Sarı ka-
zağımı ver."

"Bunu giyeceksin."

"Giymem."

"Giyeceksin."

"Annem bana iste..."

"Buraya gel Lucy," dedi Michael sertçe.

Lulu yüzünü buruşturup yataktan kalktı ve babasına doğru yürüdü. Michael onu giydirdiği süre boyunca küçük kız sızlanıp durdu.

"İşte," dedi nihayet giyindiğinde. "Harika oldu."

"Çok çirkin oldum."

"Hiç de değil."

Lulu şifonyerinin üzerindeki bir çift karada uzandı. "Onu takar mısın baba? Onu takınca annem beni düşünecek. Ah! İğnesini batırdın."

"Affedersin," diye mırıldandı Michael. Kızını kucaklayıp alt kattaki mutfığa indirdi ve onu bir sandalyeye oturtup bir kâseye mısır gevreği koydu.

"Bugün palyaçolu krep günü," diye babasını bilgilendirdi neşeyle ve kanatlarına baktı. "İstersen takvime bak."

"Bugün Captain Crunch günü."

"O özel günler için. Annem eve mi döntüyor?"

"Bugün değil." Michael kâseye süt doldurdu.

Betsy koşarak mutfağa geldi ve bir anda durdu. "Okula bu halde gidemem," diye haykırdı, kollarını dehşetle kaldırarak. "Saçma bak."

Gerçekten de elektroşok tedavisi görmüş gibi görünüyordu. "Dalgalandırmak için bir şey sür."

Betsy'nin gözleri o düşünceyle büyüyüp yüzü soldu. "Hayatımı mahvetmeye başladın bile."

"Annem daha eve dönmüyor," dedi Lulu gözyaşlarına boğularak.

"Ye," diye Lulu'ya çıktı Michael; Betsy'ye ise, "Hemen otur," dedi.

Dışarıda eski bir motorun tıktırısıyla yeri ezen tekerleklerin uğultusu duyuldu. Michael mutfak penceresinden baktığında araba yolunda duran sarı servis aracını gördü.

"Geç kaldım," diye söylendi Betsy. "Gördün mü?"

Michael arka kapıya gidip kapıyı açtı ve, "Bekle..." diye bağırdı.

Arna geç kalmıştı. Otobüs hareket etmişti.

Michael kapıyı sertçe kapattı. "Ders kaçta başlıyor? Lanet olası listesinde *bu* yazmıyor."

Betsy ona baktı. "Bilmiyor musun?"

"Ye. Sonra dişlerini fırçala. İki dakika içinde çıkıyoruz."

"İlk derse girmeyeceğim," dedi Betsy. "Aaaah giremem. Zoe ve Sierra o derste olacaklar ve saçlarını gördüklerinde..."

"Okula gidiyorsun. Feribota yetişmeliyim." Michael duvar saatine bakıp yüzünü ekşitti. Feribota yetişemeyecekti ki bu da ilk toplantıyı kaçıracağı anlamına geliyordu.

Betsy kollarını kavuşturdu. "Açlık grevine başlıyorum."

"İyi," diye çıktı Michael. "Aç kal." Tabakları toplayıp lavaboya, mısır gevreğiyle sütü de yerlerine koydu. Girişte Lulu'nun plastik çizmelerini bulup aldı.

Betsy mutfakta yerinden kımıldamıyordu. Dışarı çıkardığı çenesi ve kısık gözleriyle isyankarca sandalyede oturmuştu.

"Ben geç saatte okula gitnem. Herkes bana bakacak," dedi.

"Sen kim olduğunu sanıyorsun, Madonna mı? Saçın kötü diye okula gitmezlik edemezsin. Sırt çantanı al."

"Hayır."

Michael ona baktı. "Sırt çantanı al ve hazırlan Betsy yoksa elinden tutup seni ilk derse zorla sokarım."

Betsy dehşet içinde ağzını açıp hemen kapattı. "Her neyse. Gidiyorum."

Michael mutfaktan oturma odasına baktığında Lulu'nun battaniyesi ve içi dolgulu balinasıyla kanepeye uzanmış, Jolene'in kendisine hikâye okuduğu videoyu izlediğini gördü. "Lulu gel de çizmeni giydireyim. Lulu. Buraya gel."

"Tacını takmış," dedi Betsy ciddi bir ifadeyle.

Michael oturma odasına girip Lulu'yu kaldırdı. Bu hareketle teç kafasından kaydı.

"Ben görünmezim!" diye haykırdı küçük kız.

Michael çığlıklarına aldırmadan onu taşıyıp arabaya götürdü ve araba koltuğuna yerleştirdi. Sessiz ve öfkeli Betsy kardeşinin yanına oturdu.

Lulu göz yaşlarına boğuldu. "Ben annemi istiyorum!"

"Evet," dedi Michael motoru çalıştırarak. "Hepimiz istiyoruz."

Jolene'siz geçen ilk hafta Michael'ı çığına çevirmişti. Ev ve çocuklarla ilgili yapacak bu kadar iş olduğunu bilmiyordu. Annesinin sınırsız enerjisi olmasa tam zamanlı çalışacak birini işe alması gerekecekti. Tam bir cankurtarandı şüphesiz. Jolene, Lulu'yu yuvadan sonra saat dörde kadar süren kreşe yazdırmıştı. Bu da annesinin saat dörde

kadar çalışabileceği, ondan sonra Lulu'yu kreşten alıp Betsy'den önce eve varabileceği anlamına geliyordu. Torunu eve geldiğinde evi boş bulmamalıydı, Jolene'in en sıkı kurallarından biriydi bu. Michael saat altda eve gelene kadar annesi yemeği pişirmiş, çamaşırları yıkamış olurdu. Yükünün büyük kısmını üzerinden almıştı.

Yine de bu işi pek beceremiyordu. Betsy sürekli sızlanıp duruyordu; Michael onun en ufak şeylere verdiği tepkileri anlamakta güçlük çekiyordu. Yok yere ağlama nöbetlerine yakanabiliyor, beş dakika sonra eşekarı kadar çılgınlaşılabiliyordu. Lulu'yu idare etmek de kolay değildi. Hemen her zaman tacını takıyordu. Jolene eve dönünceye kadar "göyünmez" kalacağına yemin etmişti ve Michael bu oyunu oynamayı reddedip onu kucağına aldığı anda ölüm perisi gibi inleyip annesini özlediğini söyleyerek ağlamıştı.

Tam bir felakete dönüşeceğinin işaretlerini veren Keller davası vardı bir de. Keith mahkemenin atadığı psikiyatrist de dahil henüz kimseyle konuşmamıştı. Michael müvekkilinin hakkını hızlı yargıda bulmaya karar verdiyse de şu anda mahkemeye çıkacak akli yeterliliği olup olmadığı konusu sorguya açıldı.

Dahili hattı çaldı. "Michael? Bay Keller seni görmek istiyor."

"Gelsin." Michael dosyayı kapatıp bir kâğıt çıkardı.

Edward Keller yavaşça ofise girdiğinde gergin görünüyordu. Neredeyse bütünü tıraş edilmiş saç ve Tom Selleck bıyığıyla iri yarı bir adamdı. Kareli gömleği ve Wrangler kot pantolonuyla solgun ve terli görünüyordu.

Michael ayağa kalkıp elini uzattı. "Selam Ed. Ben Michael. Sonunda görüşebildiğimize sevindim."

Ed onunla tokalaştı. "Karım gelemedi. Denedi ama... henüz konuşabilecek durumda değil. Emily kızımız gibiydi. Çok zor..."

"Anlıyorum," dedi Michael ki gerçekten de anlıyordu. O suç ve kurbanların dünyasında yaşıyordu; sevilen kişinin iğrenç bir

suç işlediği anlaşıldığında yaşanan kederin korkunçluğuna zaman zaman tanık oluyordu. Ed ve karısı bu tür davaların unutulmuş kurbanlarıydı.

"Benimle konuşmuyor," dedi Ed. "Orada durup duvara bakıyor."

"Açıkçası şu anki asıl sıkıntımız da bu Ed. Tek konuşan davacı avukat ve söyledikleri hiç hoşuma gitmiyor. Keith'i birinci derecede cinayetle suçlayacaklar. Keith'in cinayeti işlediğini itiraf ettiğini söyleyen bir tanık bulduklarını iddia ediyorlar."

Ed sefil görünüyordu. Sandalyesine gömüldü. "O çok iyi bir çocuktur. Herkes tarafından sevilir. Cana yakındır. Marketten aldıklarınızı taşımanıza yardım etmeyi öneren, gününüzün nasıl geçtiğini soran tiplerdendir. Lisede bir sürü kızla çıktı, lider ruhluydu ve eğlenceliydi ama Emil'yle tanıştığında onun doğru kişi olduğunu anladı."

"Sorunlar ne zaman başladı?"

"Ne?"

"Evliliklerinde."

"Ah, hiç sorun yoktu ki."

"Ed," dedi Michael düz bir tonda. "Bir şeyler ters gitmiş."

Ed kafasını eğip ellerine baktı. "Biz de bu soruyu kendimize milyonlarca defa sorduk. *Depresyonda mıydı? Kavga ettiklerini duyduk mu? Hiç mutsuz olduğundan bahsetmiş miydi?* Bizim ailemiz her şeyi ince eleyip sık dokur. Onların mutlu bir evliliği vardı; bize göre öyleydi. Emily onun Irak'tan dönmesini dört gözle bekledi. Ona her gün mektup yazdı."

Michael adama sert bir bakış attı. "Irak mı? Burada Irak'ta hizmete gittiğine dair bir bilgi yok. Yalnızca Deniz Kuvvetleri'ne katıldığı yazıyor."

"İki defa gitti. İkinci defa eve döndüğünde değişmişti."

"Ne demek istiyorsun?"

"Hepimiz ne kadar değiştiğini g6rd6k. Onu 6rk6t6rseniz -ki bu 6ok kolaydı- bir anda soluğunuzu kesecek kadar hızlı bir hamlede bulunabilirdi. Fazla uyumadığını biliyordum. Emily bana yatağın yanında dolu bir t6fek tuttuğunu s6ylemişti. Tanrı yardımcım olsun, ona bir erkeğin ailesini koruması gerektiğini s6yledim."

Michael, TSSB yazıp altını 6izdi. "Bildiğin kadarıyla Emily'ye vurdu mu?"

"Son birkaç g6nd6r ben de bunu d6ř6n6yorum. Keith sinirli ve gergindi. Bir aile yemeğinde yok yere erkek kardeşine sataştı. Bakışları da hepimizi 6rk6tt6. O bizim Keith'imiz değildi. Onunla bu konuyu konuşmak istediğimde 6ok fazla kahve i6tiğini s6yledi ama ona inanmadım. Sanırım Irak'ta başına her ne geldiyse Emily'yi o y6zden 66ld6rd6."

Michael notlarına şunu da ekledi: *Irak'ta ne oldu? Tahamm6l sınırı mı kalmadı? "Yardım aldı mı?"*

"Denedi. Askeri Hastane'de Prozac yazıp g6nderdiler."

Michael kalemini d6ř6nceli bir şekilde masaya vurdu. Demek m6vekkili ordudan yardım istemişti. Bunu 6ęrendięi iyi olmuştu. "Tamam Ed. Bana anlattıklarından yola 6ıkararak araştırma yapacağım ama Keith'le konuşmalıyım ve Keith'in de bir psikiyatristle konuşması gerekli. Tabii hepsinin bir an 6nce olması gerekiyor."

"O konuş..."

"Konuşmazsa hapse girer Ed. B6y6k ihtimalle de m6ebbet."

Ed bu s6zle irkildi ki Michael'ın amacı da buydu. Ardından gelen sessizlikte Michael i6 ge6irdi. "Seni korkutmak istemiyorum ama benimle konuşmadığı s6rece oğluna yardım edemem. Her hik6ye iki y6nl6d6r. Ben ondan dinlemeliyim."

"Konuşmasını sağlarıım," dedi Ed.

Michael ona baktı. "L6tfen Ed ve 6abuk ol."

On



Fort Hood'daki ilk hafta dersler, görevler, bürokratik işler ve konferanslarla geçmişti. Orduda aktif olarak çalıştığı günlerin üzerinden yıllar geçtiği için Jolene ordu hayatında ne kadar fazla bürokratik iş olduğunu, günün büyük bölümünün "panik içinde bekleyerek" geçtiğini unutmuştu. Son yedi gün boyunca kuyruklarda beklemişti ya da ona öyle gelmişti. Malzeme sırasında, konferans sırasında, evrak imzalatma sırasında... Hazırlık sürecinden geçmişler, tıbbi tahlillere, muzyenelere, atış denemelerine, finansal incelemelere ve personel kaydı yenileme türünden işlemlere tabi tutulmuşlardı.

Fort Hood'da güne erken başlanıyordu; kahvaltı saat 04.30'daydı. Hemen ardından Irak'a dair bilmeleri gereken her şeyin anlatıldığı derslere giriyorlardı: Örümcekler, akrepler, el yapımı bomba düzenekleri, cinsel taciz, kimyasal silahlar. Liste böyle uzayıp gidiyordu. En kötüsü de telefon hatlarıydı. Nasıl olsa Irak'ta çalışmayacağı için Jolene'e cep telefonunu evde bırakması söylenmişti. Bu uyarıya kulak asmakla hata etmişti. Çünkü serbest olduğu vaktinin büyük kısmını evi aramak için telefon kuyruklarında geçiriyordu. Genellikle telefonu kullanma sırası ona geldiğinde kızlar çoktan uyumuş oluyordu. Michael'la yaptığı birkaç konuşma kısa ve resmiydi. Telefonu

kapatmadan önce ikisi de *Seni seviyorum* dememişti. Öyle zamanlarda kendini evi aramadan öncekinden de yalnız hissediyordu.

Şimdi birlik kavurucu Teksas güneşinin altında tam donanımlı olarak kurumuş kan rengindeki kirli yollarda ilerliyordu. Birliğe Jamie liderlik ediyordu. Tepelerinde tek başına merakla uçan bir şahin, M-16 9 mm kuşanmış üniformalı, kasklı askerlerin bu sıcakta neden koştuğunu anlamaya çalışıyordu şüphesiz. Yolun kenarından ilerleyerek el yapımı bomba düzeneklerini arıyorlardı.

Jolene bunun önemli, hatta hayat kurtaran bir şey olduğunu biliyordu ama onlarınki hava muharebesine destek verecek bir hava birliğiydi. Kendini bir askeri aracın içinde Sadr veya Bağdat yollarında bulması, el yapımı bomba düzeneklerinden daha büyük tehditler altında olduğu anlamına gelirdi zaten.

Hava da ne kadar sıcaktı...

Bu eğitimin ardından atış alanına gittiklerinde Jolene öyle terlemişti ki terler kaskının altından gözlerine akıyordu.

"Zarkades, yerine geç!"

"Anlaşıldı efendim."

Atış alanındaki yerini alıp tüfeğini kaldırdı. Nişan alıp tetiğe bastı.

"İyi atıştı, komutan. Bunun gibi on atış daha yaparsan uygulama aşamasına geçebilirsiniz."

Sonraki dört saat boyunca Jolene kendisinden istenen her şeyi yaptı: Kalk, otur, sürün, ateş et, koş. Daha sonra telefon kuyruğunun bu saatte daha kısa olacağı ümidiyle o ve Tami karargâha yöneldiler.

Yanılmışlardı. En az kırk asker etkisini yitiren güneşin altında çoktan sıraya girmiş, bir şeyler okuyor, konuşuyor, müzik dinliyordu.

Jolene yavaştı. "Lanet olsun." Tam dönüyordu ki Smitty'nin ona el salladığını gördü. Dördüncü sıradaydı. Kir pas ve ter içindeki yüzü, Jolene'in oğlu olabilecek kadar genç görünüyordu.

"Selam Smitty," dedi Jolene ona doğru ilerleyerek.

Smitty diş tellerini göstererek karşılık verdi. "Selam komutanım."

Tami, Jolene'in yanına geldi. "Annemi mi arayacaksın yoksa senin için eriyip biten bir kız arkadaşın mı var?" diye sordu Smitty'ye.

"Ben ikinize yer tuttum," dedi Smitty. Jolene ile Tami'nin şaşkın bakışları arasında sözlerine devam etti. "Kız arkadaşım henüz istedir. Onu bir saat daha arayamam. Ayrıca," ikisine birden utangaçça sırtı, "çocuklarınızın yerinde olsam ben de annemin aramasını beklerdim."

Smitty gerileyerek sırasıyla onlara bıraktı.

"Aramak istediğin biri olmadığından emin misin?" diye sordu Jolene. "Kardeşlerini?"

"Hayır. Bugün büyükannemi ziyarete gidiyorlar."

Jolene, koca bir tebessümle ona gülen Tami'ye baktı. "Büyüksün Smitty," dedi Tami.

Kadınlar sıraya girdi; Smitty de ısıklık çalarak uzaklaştı.

Telefon etme sırası onlara geldiğinde Tami ileri atılıp evini aradı. Jolene arkadaşının tekdüze konuşmasını dinlerken sabırsızca ayağını yere vuruyor, pantolonunun sert kumaşına parmaklarıyla fiske atıyordu. Ve sonunda onun sırası gelmişti. Tami telefonu kapatır kapatmaz Jolene ileri atılıp sayısız elin dokunuşunun ısıttığı modası geçmiş ahizeyi kaplığı gibi evinin numarasını çevirdi.

Yanıt veren Betsy'ydi. "Alo?" demiş, hemen ardından da, "annem anıyor," diye haykırmıştı.

Jolene binanın güneşten ısınmış tarafına yaslanıp arkasındaki kuyruğu görmezden gelmeye çalışıyordu ama bu mümkün değildi. Ortalıkta gezindiklerini, konuşup güldüklerini duyabiliyordu. "Selam Bets. Haftan nasıl geçti? Dün arayamadığım için özür dilerim. Bütün gün ve gece boyunca yoğunluk."

Betsy hernen okulda yaşanan bir olayı anlatmaya başladı. Betsy beden eğitimi dersinde voleybol takımına yedek olarak seçilmişti. Sierra ve Zoe onu aşağılamaya başlamışlardı ve sürekli ona bakıp güllüyorlardı. Sonunda da Betsy dayanamayıp onları susturmak için bağırınca ceza almıştı. "Ben! Ceza aldım ama onların hatasıydı. Beden eğitimi öğretmenimi arayıp beni bu dertten kurtarabilir misin?"

Jolene'in on dakika konuşma hakkı vardı ve Betsy altı dakikasını kendi hikâyesini anlatmakla harcamıştı. "Ah tatlım, bunun yapamam ama istersen..."

"Anlıyorum. Çok meşgulür. Boş ver anne. Lulu! Sıra sende!"

"Öyle konuşma Betsy," dedi Jolene: suçluluk duygusu yeniden su yüzüne çıkarken. "Konuşmak için çok az vaktimiz var."

"Belli."

"Sana en kısa zamanda bir e-posta yazacağım, olur mu?"

"Dediğim gibi anne, boş ver. Sana ihtiyacım yok. Lulu'yu veriyorum."

"Betsy seni seviyorum."

Ahizenin diğer ucundan yalnızca nefesi duyuluyordu; sonra telefonu Lulu aldı. Onun da sesi heyyum çekmiş fare gibi çıkıyordu. Jolene için düdük makarnası ve iple yaptığı şeyi anlattıktan sonra Lulu, "Bu gece bana masal okumanı istiyorum," dedi.

"Okuyamam bebeğim."

Lulu göz yaşlarına boğuldu. "Baba, eve daha gelmiyormuş."

"Selam Jo," dedi Michael bir saniye sonra, sesi Jolene'in bir anda hissettiği kadar yorgun geliyordu.

"Lulu hoşça kal ya da 'Seni seviyorum' demedi."

"Üzülüyor Jo. Ama düzelir. Sen nasılsın?"

Jolene on bir dakikadır telefondaydı ve arkasındaki askerler sabırsızlanmaya başlamıştı. "Kâbus görüyor mu yine? Eğer görüyorsa sarı battaniyesiyle pembe kurdelesine ihtiyacı var demektir."

"Hadi Jo. Anneleriyle vedalaşp onu savaşa yolladıktan sonra bile kızların iyi olmasını mı bekliyorsun?"

Arkasından biri, "Hadi hanımefendi. Hepimizin ailesi var," dedi.

Jolene'in söylemek istediği çok şey vardı ama buna zaman yetmezdi. Michael'in sessizliği içini kemiriyordu. "Bu gece Betsy'ye bir e-posta yazacağım. Okula gitmeden önce okumasını sağlayabilir misin?"

"Elbette. Vaktin doldu mu?"

"Evet."

"Konuştuğumuza sevindim Jo," dedi Michael, Jolene'in güçlükle duyduğu bir sesle.

Jolene, "Hoşça kal," diye mırıldanıp telefonu kapattı. Başka bir asker ona yaklaşp ahizeyi kaldırdı.

Jolene geri çekildi; Tami'nin yanına geldiğini hissetti. Tekrar barakalarına döndüler.

"Betsy on dakika boyunca bana gününün nasıl geçtiğini anlattı ve cezasının iptal edilmesi için beden eğitimi öğretmenini aramamı istedi," dedi Jolene.

Tami kısık sesle güldü. "Savaşa gitsek de anneliğe aynen devam ediyoruz. Ya Michael?"

"Ben savaşa giderken kızların iyi olmasını nasıl beklediğimi sordu."

"Henüz savaşa gitmedik bile."

Jolen iç geçirdi. "Seth nasıl?"

"Beni se... özlüyor ve benimle gurur duyuyor. En azından böyle söylüyor. Carl'a sorarsan uyumuyormuş ve Xbox'ının¹⁶ fişini çekmiş. İnsan katatürlerinin havaya uçtuğunu görmek istemediği için artık video oyunu oynamayacakmış. Ona o aptal oyuncağın başından kalkmasını defalarca söylememe rağmen..."

"Bunun üstesinden nasıl geleceğiz?" diye sordu Jolene kısık sesle.

Tami'nin buna verebileceği bir yanıtı yoktu. Barakalarına döndüklerinde banyo malzemelerini alıp duşlara gittiler. Ardından yemekhaneye gidip Jamie ve Smitty de dahil birliğin birkaç üyesiyle birlikte oturdular. Uzun zamandır ocağın üzerinde olan sosun ve mısır lapasının kokusu her yarı sarmıştı. Askerlerin sesinin uğultusu jet motorunu andırıyordu.

Smitty kremalı mısırından koca bir parçayı ağzına tıktırırken bir yandan da atış alanıyla ilgili konuşuyordu. Jamie yemeğine bakıp çatalıyla köftesini dürttü. Diğerleriyle arasına bir mesafe koymuştu sanki ve Jolene sebebini anlamıştı.

"Oyuna dahil olmalıyız Jo," dedi Tami. "Şu anda öncelikle askeriz. Böyle olmalı yoksa..."

"Ölürüz," dedi Jolene yumuşak bir tonda. Tami'nin haklı olduğunu biliyordu; kendisi de aynı şeyi defalarca düşünmüştü. Jamie'nin zihnini meşgul eden de buydu muhtemelen. Savaş oyunlarının, eninde sonunda katılacakları savaşın önemi. Jolene'in, ailesine karşı hislerini şimdilik bir kutuya koyup kaldırması gerekiyordu. "Onları özlemekten nasıl vazgeçerim bilmiyorum. Kendimi hep suçlu hissediyorum. Telefonda konuşurken doğru şeyler söylersem iyi olacağımızı sanıyorum."

"Buraya gelmeden önce Carl'la bu konuyu konuştuk. Onun bir parçası olmaktan vazgeçip buranın bir parçası olmam gerektiğini söyledi. Onu sevdiğimi bildiğini ve şimdilik kendimi ve etrafımdaki

insanları düşünmem gerektiğini söyledi." Tami ona baktı. "İki hafta sonra Irak'ta olacağız Jo. Kendini Poulsbo'dan kurtarmalısın artık. Evle ilgilenme konusunda Michael'a güven."

"Michael'a güven," dedi Jolene duygusuzca.

"Başka şansın yok."

Jolene, Tami'nin haklı olduğunu biliyordu ama boşver demesi kolaydı. Çocukluğunda terk edilmenin ne demek olduğunu biliyordu o ve bu durum tamamen farklı da olsa, çocuklarının onları neden bırakıp gittiğini anlayabileceklerinden şüpheliydi. "Erkekler yıllarca bu işi nasıl yapmış? Çocuklarını geride bırakıp nasıl savaşa gitmişler?"

"Karıları evdeydi," dedi Tami.

O gece geç saatte, Tami uyuduktan sonra Jolene dizüstü bilgisayarını açtı. O kadar yorgundu ki gözleri kapanıyordu ama kızına yazmalıydı.

Sevgili Betsy,

Cezalandırmanın konusunda sana yardım edemediğim için özür dilerim. Bu konuda söyleyeceklerim de hoşuna gitmeyecek belki. Netice itibarıyla sen kuralları çiğnemişsin. Davranışlarımızın sonuçlarına katlanmak zorundayız. Bunu biliyorsundur. Elbette Zoe ve Sierra seni kıskırtıp alay ettikleri için hatalılar. Ama seni sen yapan verdiğin tepkilerdir.

Bu konuda söylenecek çok şey var ve birlikte olmadığımıza çok üzülüyorum. Anneler ve kızları kanepeye uzanıp her konuda konuşmalıdır. Biz de en kısa zamanda bunu yapabileceğiz. Göreceksin. O zamana kadar ortaokuldaki sıkıntıların üstesinden nasıl geldiğini benimle paylaşmanı isterim. Kötü kızları iyi bilirim.

Ben senin yaşındayken kimse beni sevmezdi. Ben eski püskü kıyafetler giyen ve hiçbir zaman öğle yemeği parası olmayan kızdım

Erden Çok Uzakta

onlar için. Kimseyi de davet edemediğim için arkadaş da edinemedim. Korkunçtu. Yapayalnızdım. Senin bunları yaşamamı istemiyorum.

Dışlanmanın ve alaya alınmanın ne demek olduğunu çok iyi biliyorum. Bu yüzden ben de o kızları dışladım ve bu da bana kendimi kötü hissettirdi.

Bana ne iyi geldi biliyor musun? Orduya katılmak ama uçmayı öğrendiğim için değil (ya da yalnız bu sebepten değil), Tami'yle orduda tanıştığım için.

Başlangıçta onunla konuşmaya korkuyordum. O kendinden çok emindi. Uçuş okulundaki tek kadınlar olmamızı hiç umursamıyordu. İlk hafta boyunca ondan sürekli uzak durdum çünkü beni sevmeyeceğini sanıyordum. Ve ne oldu biliyor musun?

Onunla konuşmamı BEKLİYORMUŞ.

Tek bir tebessümün ne kadar önemli olabileceğini de işte o zaman anladım. İnsanlara onlarla arkadaşlık kurmaya hazır olduğunu göster ve sana bir şans verirlerse kullan, korkma. Tami'yle yapmam gereken tek şey merhaba deyip yemekhanede yanına oturacak cesareti kendinde bulmak olmuştu. Bir cümlemin, bir merhabanın hayatımı ne zaman değiştireceğini bilemezsin.

Keşke yanında olup sana ne kadar güzel, akıllı ve yetenekli olduğunu söyleyebilseydim ama şimdilik mavi ekrandaki bu sözlerle yetinmen gerekecek. Güçlü ol Betsy. Kendine inanırsan her şey yoluna girecektir.

Seni gökyüzündeki yıldızlar kadar çok seviyorum.

Bu kadarı yetmemişti. Hem de hiç. Ama buradan ancak bu kadarını söyleyebiliyordum.

Yarın Lulu'ya yazacaktı.

Esneyerek Gönder tuşuna tıkladı.

Mayıs ayının son perşembe günü Michael erkenden uyarıp kahvaltı hazırladı. Biraz çabalayıp kızları planlı bir şekilde hazırlarsa sorun kalmayacağını düşünüyordu. Jolene gittiğinden beri işlerinden geri kalıyordu; toplantılara, feribota, akşam yemeğine yetişemiyordu. Her zaman ters giden bir şey çıkıyordu. Bugün güzel ve huzurlu bir sabah geçirmeye kararlıydı.

Betsy Vegaslı revü kızlarından daha yoğun bir makyajla mutfığa geldiğinde yine geç kalacağını anlamıştı.

"Şaka yapıyorsun sanırım," dedi Michael gazetesini bırakarak.

Betsy babasına sırtını döndü. "Neden?" dedi buzdolabını açarak.

"Okula o makyajla gidemezsin."

Betsy ona döndü. "Ne makyajı?"

"Okuma gözlüklerim gözümde Bets. Kör değilim. Git yüzünü yıka hemen."

"Yıkamazsam ne olur?"

"Yıkamazsan..." Michael gözlerini kıstı. "Bugün sınıfınıza gönüllü rehberliğe gelirim. Sosyal bilgiler dersi için. Anayasayı okumuyor musun?"

"Öyle bir şey yapamazsın."

"Dene istersen."

Betsy babasına uzun bir süre baktı ve ayağını sürüyerek mutfaktan çıktı. Döndüğündeyse tam bir baş belası gibi dolap kapılarını çarpıp kendi kendine bir şeyler murıldandı, kahvaltı boyunca ağlayıp annesinin ne zaman döneceğini soran Lulu'ya sataştı.

Michael ofise gittiğinde, son birkaç haftada yapamadığı işlerini yetiştirmeye çalıştı ama yapacak çok şey vardı. Şirketin yönetimi ve müvekkillerinin davaları biraraya geldiğinde altından kalkması zor

bir iş yükü ortaya çıkıyordu. Şimdi de Keith Keller'ın askeri kayıtlarını araştırıyordu. Haftalar önce yapmalıydı bunu.

Sekreterini çağırdı. "Ann? Keith Keller'la ilgili bir gelişme var mı?"

"Hayır, Michael."

"Teşekkürler." Tekrar masasının üzerine yığılmış evraklara döndü. Kalemine uzandığında telefon çaldı.

"Selam Michael," dedi annesi. "Seni işyerinden aradığım için kusura bakma ama lastiğim patladı. Bahçe malzemeleri fuarı için Tacoma Mall'a gelmiştim. Lulu'yu vaktinde alıp Betsy'den önce evde olmam mümkün değil."

"Sen iyi misin?"

"İyiyim, iyiyim. Tamirciyi bekliyorum. Bugün atletizm antrenmanından sonra Betsy'yi eve Sarah Wheller bırakacak. Saat beş civarı. Lulu'yu da dört buçukta almak gerekiyor."

Michael saatine baktı. 15.33'tü. Bir sonraki feribot on iki dakika içinde kalkıyordu. Kaçırırsa Betsy döndüğünde evi boş bulacaktı ki bu Jolene'in asla olmaması gerekenler listesindeydi. Aslında on iki yaşında bir çocuğu neden karşılamak gerektiğini de anlamıyordu ya neyse. "Tamam anne, teşekkürler."

"Başına iş açtığın için kusura bakma. Ah, lanet. Telefonum bıplıyor. Bu şarjının bittiği anlamına mı geliyor? Michael? Beni duydun mu?"

"Duyuyorum anne. Sorun değil. Teşekkürler." Michael telefonunu kapatıp ihtiyacı olan evrakları toplayarak ofisinden çıktı. "Yazılması gereken bazı evrakları masamın üzerinde bıraktım. Bir de Keller'ın babasını arayıp oğluyla mutlaka konuşmam gerektiğini söyle," dedi Ann'e, kadının masasının önünden geçerken. "Bana ihtiyacın olursa cep telefonundan ulaşabilirsin "

"Dönüş çeyrek geçse randevun ne olacak?"

"İptal et. Hemen çıkmalıyım," dedi omzunun üstünden ve yürümeye devam etti.

Dışarıda yağmur kararlı bir şekilde yağıyordu. Araba farları yağmurun altında ışıltıyor, ıslak sokaklarda hareket eden ve sonu gelmeyecekmiş gibi görünen belirsiz sarı toplara benziyordu. Ofisinden uzaklaştıkça şehrin fırtınalı ve karmaşık geçmişinin izleri kendini gösteriyordu; silah dükkânları, pornografik kitap dükkânları, karanlık ve köhne barlar. Feribot terminaline kadar uzanan trafikte dur kalk ilerliyor, her kırmızı ışıktaki saatine bakıp küfrediyordu.

Bilet sırasını gördüğünde başının dertte olduğunu anladı. Aniden bugünün Anma Günü'nden önceki perşembe olduğunu anımsadı. Turistler yollara dökülmüş, Bainbridge Adası'na ve güzel Olympic Yarımadası'na akın ediyordu. Michael parmaklarını deri kaplı direksiyonda tıkrıdattı öne eğildi ve bilet alma sırası kendisine gelinceye kadar önündeki arabayı takip etti. "Hangi feribot?" dedi gergin bir sesle.

"18.20."

"Lanet olsun." Michael hızlıca bir hesaplama yaptı: Feribotu beklese eve 19.20'den önce varamazdı.

Ama çevreden dolaşabilirdi; Kitsap Yarımadası, Seattle merkezden feribotla yalnızca otuz beş dakika sürmesine rağmen, Poulsbo'ya Tacoma yoluyla karadan ulaşmak da mümkündü. İki saatten biraz kısa bir sürede eve varabilirdi. Üstelik saat da henüz dörde çeyrek vardı. Trafik yoğunlaşmadan önce Tacoma yoluna girebilirdi.

"Teşekkürler." Sıradan çıkıp tekrar şehre yöneldi. On dakikadan kısa bir sürede I-5 Güney yönünde ilerliyordu. Cep telefonunu çıkarıp annesini aradı ama yanıt alamadı. Muhtemelen şarjı bitmişti. Sonra kreşi arayıp öğretmene Lulu'yu biraz geç alacağını bildirdi.

Saat dörttü.

Ve evet, Betsy'den önce eve varamayacaktı.

Evden Çok Uzakta

Jolene'in ne söyleyeceğini biliyordu, o hayal kırıklığına uğramış bakışlarını da yöneltecekti ama Michael yalnızca birkaç dakika gecikecekti, on beş veya yirmi dakika o kadar. Tanrı aşkına, Betsy on iki yaşındaydı, on beş dakika evde yalnız başına kalabilirdi. Taş çatlasın yarım saat.

Müziği açtı. U2 konser albümüydü bu ve artık saғанarak şeklinde yağın yağmurda arabasını sürmeye devam etti. Narrows Köprüsü'ne gelinceye kadar trafik ilerliyordu.

Yüksek yeşil direkler yağmurun altında koca koca merdivenleri andırıyordu.

Trafik de durmuştu. Uzakta kırmızı ambulans ışıklarını göre-biliyordu.

"Lanet olsun," diye küfretti cep telefonunu açarak. Evi arayıp Betsy'ye bir mesaj bıraktı. "Trafikte kaldım Betsy. Sakın bir yere gitme. En kısa zamanda evde olacağım. En geç altıda. İstersen beni arayabilirsin. Cep telefonum açık."

Yağmur ön camını döverken sıkışık arabaların arasında oturdu... oturdu... ve oturdu. Arada bir nabzının yükseldiğini hissediyordu ama yapabileceği hiçbir şey yoktu. Saat 17.40'ta tekrar evi aradı. "Lanet olsun Betsy, açsana." Betsy yanıt vermeyince kapatıp annesinin evini aradı. O da yanıt vermeyince bir mesaj daha bıraktı.

Barikatlar kaldırılıp trafik açıldığında saat neredeyse 18.20'ydi. Michael sertçe gaza basıp son hız eve doğru gitti. Kreşin otoparkına park ettiğinde başı çatlıyordu. Küçük, korunaklı evin içinde onu bekleyen öğretmeni buldu. "Affedersiniz," dedi saçını yüzünden çekerken. "Narrows'da bir kaza vardı. Berbatı ve elimden geldiğince çabuk geldim."

Kadın kafasını salladı. "Olur böyle şeyler. Biliyorum. Ama Lulu üzgün." Yana çekildi.

Michael açık kapıdan Lulu'nun, bebekler ve içi dolgulu hayvanlarla dolu parlak renkli oyun odasında yapayalnız oturduğunu gördü.

"Geç kaldın," dedi babasına bakarak. "Diğer annelerin hepsi vaktinde geldi."

"Biliyorum. Affedersin." Michael kızına paltosunu giydirip öğretmenle vedalaştıktan sonra onu arabaya götürdü.

Lulu yol boyunca onunla konuşmadı ama doğrusu Michael'ın son günlerde en son umursayacağı şey dört yaşında birinin öfkesiydi.

Eve girdiklerinde kızının poposuna hafif bir şaplak atıp iyi bir kız olmasını söyledi. "Betsy! Eve geldik," diye seslendi Michael kapıyı arkasından kapatarak. "Kızgın olduğunu biliyorum ama aşağıya gel de konuşalım."

Michael çantasını mutfak masasına bırakıp kırıyatını gevşetti. "Betsy?" diye seslendi tekrar.

"Burada değil," dedi Lulu odaya gelerek.

"Ne?" Michael kızına baktı. "Ne demek istiyorsun?"

Lulu eski püskü sarı battaniyesine sarınmış bir halde orada duruyordu. "Betsy evde değil."

"Ne?" Michael öyle yüksek sesle bağırmuştu ki Lulu şaşkına dönmüştü. Kızının yarından geçip merdivenleri tırmandı; Betsy'nin odasına vardığında kapıyı açıp ona seslendi.

Yanıt yoktu.

Kızının evde olmadığını anlayana kadar evin içinde koşturup ona seslendi.

Alt katta Lulu ağlıyordu. "Gitmiş. Olamaz... biri onu kaçırmış."

"Kimse onu kaçırmadı," diye mınıldandı öfkeyle Michael, annesini evden aramak için telefona giderken. Annesi yanıt verdiğinde, "Neden mesajlarını dinlemiyorsun? Betsy yanında mı?" diye sordu.

"Ne? Ben eve daha yeni geldim. Neler oluyor?"

"Geciktim," dedi Michael burnundan soluyarak. "Evde değil." Annesinin yarut vermesine fırsat vermeden telefonu kapattı. İçini derin ve yoğun bir korku sardı. "Arkadaşlarını arayacağım," dedi telefonu tekrar eline alarak ama duraksadı. "Lulu, ağlamayı kes artık. Betsy'nin arkadaşları kimler?"

Lulu feryat ediyordu. "Bilmiyorum. O gitti."

Michael okulu aradı ama telesekreterle karşılaştı.

Küfrederek telefonu kapattı.

"Belki de kaçmıştır," dedi Lulu.

Michael verandaya gitti. Yağmur hızlanmıştı; çimenleri döverek araba yolunda çamurlu su birikintileri oluşturunuyordu. Suyun soğukluğunu, koyu ve o koyun çocuklarını nasıl da cezbedtiğini düşündü. "Betsy! Neredesin?"

Michael, Betsy'nin adını andıkça Lulu daha şiddetli ağlıyor, o ağladıkça Michael'ın parığı büyüyordu. Hangi akla hizmet böyle bir şey yapmıştı? Arabasını merkezde bırakıp feribota arabasız binmeli, eve taksiyle gelmeliydi. Ya da Carl'ı arayabilirdi. Neden bu çözüm aklına daha önce gelmemişti? *Lanet olsun*. Ya adamın teki Betsy'nin servis aracından inişini izleyip onu takip ettiyse?

Kızına tekrar seslenip Lulu'yu bir futbol topuymuş gibi belinden kavradığı gibi yağmurun altında komşunun evine koştu. Koşarken Lulu'yu düzeltip bir dakikadan kısa bir sürede Carl ve Tami'nin evine vardı. Kapıyı çaldı.

Kapıyı Carl açtı. "Michael, ne oldu?"

Michael yağmurdan ıslanan gözlerini sildi. "Betsy evde değil ve bu saate kadar gelmiş olmalıydı. Belki buraya uğramıştır diye düşündüm."

Carl ağır ağır kafasını sallayınca Michael midesinin altüst olduğunu hissetti. Bir an kusacağını sandı.

Seth ağzında bir lolipopla oturma odasına geldi. Elinde yırtık pırtık bir *Yaban Diyarlardaki Yabancı*¹⁷ kopyası vardı ve daracak bir pantolon, boğazlı spor ayakkabılar ve Gears of War¹⁸ tişörtü giymişti. Siyah saçlarını geriye tarayıp samuray tarzında toplamıştı. "Ne oldu?"

"Betsy eve gelmemiş," dedi Carl. "Michael da endişeleniyor."

"Ben onun nerede olabileceğini tahmin ediyorum," dedi Seth.

"Gerçekten mi?" dedi Michael. "Nerede?"

Seth kitabını kanepeye fırlattı. "Burada bekleyin." Michael'ın yanından geçip dışarı çıktı.

Michael ve Lulu da araba yoluna doğru onun peşinden gittiler. Carl bir şemsiye alıp posta kutusunun orada onlara yetmişti. Seth yolda duraksayıp her iki yöne baktı ve karşıya geçip kumsala indi.

Tek başına denize yaklaşmamalı. Yağmur tepelerindeki şemsiyeye vuruyor, nefes alış veriş seslerini bastırıyordu.

Saatler kadar uzun gelen dakikalardan sonra Seth yanında Betsy'yle birlikte tekrar ortaya çıktı. Kumsal yolundan caddeye doğru tırmanıyorlardı. İkisi de sınısıklamdı.

Michael öyle rahatlamıştı ki neredeyse yere yığılacaktı. "Betsy, Tanrı'ya şükür."

Yaklaştıkça kızının öfkesini ve ne kadar kınıldığını görebiliyordu. "Nasıl yaparsın?"

"Affedersin Betsy."

Betsy ıslak saçlarını yüzünden çekti. "Ben geldiğimde evde olman gerekirdi."

"Biliyorum, biliyorum."

17 Bilimkurgu yazarı Robert A. Heinlein'in 1961 tarihli romanı. (ç. n.)

18 Bir video oyunu. (ç. n.)

"Okuldan döndüğümde evde mutlaka biri olmalı."

"Affedersin. Ama tek başına kalacak kadar büyüdüğünü düşünmüştüm."

"Off!" Betsy babasını itip eve girdi ve kapıyı arkasından hızla çekti.

Michael, Seth'e minnettar bir bakış attı. "Teşekkürler Seth."

"Harrison'ların iskelesindeki büyük ağacın yanı. Üzgün olduğunda hep oraya gider."

"Tamam, teşekkürler." Komşunun çocuğunun Betsy'yi kendisinden iyi tanınması Michael'ı utandırdı. Dönüp eve gitti. Lulu'yu büyük bir havluya sarıp televizyonun karşısına oturtuktan sonra Betsy'nin odasına gitti.

Betsy ona sırtını dönmüştü. Islak saçlarından yağmur suyu damlıyor, gömleğini lekeliyordu. Pencereden dışarı bakıyordu. "Affedersin Bets. Dinleseydin..."

Betsy onunla yüzleşmek için döndü. "Anlamıyor musun? Öldün sandım."

"Anlıyorum." Bunu nasıl tahmin etmemişt? Jolene, Betsy'nin korkularını biliyor, onu bundan korumaya çalışıyordu. Betsy yanında kalan tek ebeveynini kaybetmekten endişe duyacaktı elbette. "Affedersin Betsy. Her şeyi berbat ettim ama bir daha olmayacak. Tamam mı?"

Betsy'nin gözleri yaşla doldu. Aceleyle gözlerini sildi.

"Hep yanında olacağım"

Alt katta telefon çaldı.

Bir dakika sonra Lulu çığlığı bastı: "Annem anıyor!"

Betsy, Michael'ı itip alt kata koştu.

İsteksizce Michael da peşinden gitti. Jolene'in zamanlaması hiç iyi olmamıştı.

"Anne," dedi Betsy, öfkeli bir ifadeyle telefonu kulağına tutarken. "Bugün eve döndüğümde babam evde yoktu. Beni unuttu. Sen burada olsan böyle bir şey yaşanmayacaktı."

Lulu, Betsy'nin üzerine atladı. "Geri ver! Ben konuşuyordum annemle..."

Betsy kardeşini itti. Lulu poposunun üzerine düşüp, "Ben konuşmak istiyorum!" diye haykırdı.

"Betsy," dedi Michael, "izin ver Lulu da konuşsun."

Betsy suratını buruşturduysa da Lulu'nun konuşmaya dahil olmasına izin verdi. İki kız birlikte masaya oturup birbirlerini bastırmaya çalışırcasına konuşuyordu.

Michael iç geçirerek mutfığa gitti ve kendine içecek bir şey koydu. On dakika sonra Betsy telefonu ona uzattı. "Seninle konuşmak istiyor baba. Her zamanki gibi bize ayıracak fazla vakti yok."

Telefonu alan Michael oturma odasına geçip oturdu. "Selam Jo."

"Gerçekten onu unuttun mu Michael?"

"Dırdırlanıp duracaksan zahmet etme Jolene. Yeterince kötü hissediyorum kendimi zaten."

Bir duraksamanın ardından, "Onu korkutmuşsun."

"Bana bilmediğim bir şey söyle."

Bir duraksama daha oldu. "Yarın gidiyoruz," dedi Jolene. "Irak'a."

"Bir ay mı oldu?"

"Evet, Michael."

Çılgınca geçen son dört haftada Michael bugünün tarihini unutmuş, hatta karısının savaşa gideceği bile aklından çıkmıştı. Tabii ki gerçekten unutmamıştı; o bilgi telaşlı günlerinde bir gölge misali nadiren aklına gelir olmuştu. Şimdiye kadar Jolene güvende olduğu için Michael'ın kendini düşünmesi daha kolaydı.

"Balad'dan nasıl iletişim kurabileceğimizi ya da orada ne kadar kalacağımızı bilmiyorum. Elimden geldiğince sık arayacağım." Jolene duraksadı. "Michael kızların bana mektup veya internet bağlantımız olursa e-posta yollamasını çok isterim."

Michael karısının oradaki hayatını düşündü. Kızlar olmadan dünyası ne kadar da boştu kim bilir. Böyle bir şeyi istemek zorunda kalmaktan bile utanıyordu. Özellikle de Jolene'in ondan veya herhangi birinden bir iyilik istemekte ne kadar zorlandığını bildiği için. "Bundan emin olabilirsin."

"Teşekkürler. Şey, artık kapatmalıyım. Sıradakiler sabırsızlanmaya başladı."

"Jo?"

"Evet?"

"Dikkatli ol," dedi Michael. "Kendine iyi bak."

Jolene iç geçirdi. "Hoşça kal Michael."

"Hoşça kal."

Michael'ın tek istediği tezgâha gidip içkisini doldurarak dibine kadar içmekti. Hatta sarhoş bile olabilirdi.

Onun yerine pizza dükkânını arayıp akşam yemeği siparişi vererek üst kata çıktı.

Betsy'nin odasının kapısı açıktı. İçeriye baktığında kızının orada olmadığını gördü ve koridordan banyoya doğru ilerledi.

Betsy aynada yüzüyle oynuyordu.

"O şeyleri sıkmamalısın," dedi.

Betsy dönüp "ÇIK DIŞARI," diye haykırarak kapıyı babasının suratına sertçe kapattı.

Michael, kızı yaptığının farkına varır da ondan özür diler ümi-diyle orada uzunca bir süre beledi.

Ama hiçbir şey olmadı.

Sonunda alt kata indi ve Lulu'nun Jolene'in veda videosunu tekrar tekrar izlediğini gördü.

Homurdandı.

Pizza geldiğinde ücretini genç çocuğa ödeyip kutuyu masaya götürdü ve "Akşam yemeği," diye seslendi.

"Pizza doğum günlerinde yenir baba. Akşam yemeği değildir," dedi Lulu iç geçirerek. Babasının yanından geçip sofraya otururken Mila yüzünde kızgın bir ifadeyle eve girdi.

"Bir daha telefonu suratıma kapatma genç adam. Betsy iyi mi?"

"Burada," dedi Michael. "Ne kadar iyi olduğunu bilemiyorum."

"Şükürler olsun. Bundan böyle..."

"Lütfen anne. Bana yarın bağırırsın. Rezil bir gündü zaten."

Annesi ona baktı. "Daha fazla çabalamalısın Michael," dedi düz bir sesle.

"Evet, farkındayım."

Mila ona kendini daha kötü hissettirecek bir şey söylemeden Michael mutfaktan çıkıp nihayet sessiz bir yer bulup çalışma odasına geçti. Kapağı arkasından kapayıp masa başındaki sandalyeye oturdu.

Michael bunu yapabileceğini hiç düşünmemişti. Çocuklarıyla da bu kadar ilgilenebiliyordu işte.

Ona neler oluyordu böyle? Mahkeme salonlarında, ofisinde, müvekkilleriyle ilişkilerinde bu kadar başarıyla kendi ailesine karşı nasıl bu kadar başarısız olabiliyordu?

İç geçirdi. Karısı gideli daha bir ay olmamıştı ve o kendi evinde hissettiği başarısızlıktan bitkin düşmüştü.

On bir



Ertesi sabah Betsy onunla hâlâ konuşmuyordu. Michael erkenden uyanmış, kahvaltı hazırlayıp kızları vaktinde okula götürmüştü. Geç de olsa masasının başına oturduğunda çok yorulmuştu. Ama en azından burada işinin ehliydi.

Beklediği telefon saat on birde geldi.

Keith görüşmek istiyordu. Nihayet.

Michael notlarını alıp ofisten çıktı. On beş dakika sonra King County Hapishanesi'ne varmış, kir içindeki görüşme odasında oturmuştu.

Keith üzerinde turuncu hapishane tulumu, kelepçeli elleri ve taş zemine çarpıp şingırdayan ayaklarındaki zincirle odaya girdi.

"Bizi yalnız bırak," dedi Michael gardiyana. "Ve zincirlerini de çöz."

"Efendim..."

"Zincirlerini çöz," diye tekrarladı Michael. "Riskin farkındayım."

Gardiyan kaşlarını çatı ama kendisine söyleneni yaptı ve odadan çıkıp kapının önünde nöbet tutmaya başladı.

Keith, Michael'ın karşısındaki masada dimdik oturuyordu. Tepelerindeki soluk ışıktaki şaşırtıcı derecede genç ve sağlıklı görünüşü-

yordu. Asker tıraşına alışkın sakalları artık uzamıştı. "Babam seninle konuşmam gerektiğini söyledi."

"Seni hapishaneden çıkarmaya uğraşıyorum ama işimi kolaylaştırmıyorsun."

"Peki birinin beni kurtarmasını hak etmediğimi hiç düşündün mü?"

"Hayır," dedi Michael düz bir ses tonuyla. "Düşünmedim. Babam da öyle. Geceleri uykusunda ağladığını öğrendiğim annem de."

"Saldırısı mı geçtin?"

Michael not defterini açıp kaleminin kapağını çıkardı. "Benim neden burada olduğumu biliyorsun Keith. O gün neler olduğunu anlatacağına dair babama söz vermişsin. Ve askerlerin sözlerini tuttuklarını da bilirim."

"Ben hayatımın aşkını öldürdüm," dedi Keith ve gözlerinden duyulduğu da okunuyordu. "Öyle olmalı."

"Ne? 'Öyle olmalı' derken ne demek istiyorsun?"

"Ben deliyim," dedi Keith kısık sesle. "Öyleyim sanırım. Kendi karımı öldürdüğümü bile anımsamıyorum. Sence bu akıllıca bir şey mi?"

Michael müvekkilini inceledi. Doğrusu bu davaya dair öğrendiği ilk güzel haberdi bu. Acıyı hissedip de bunu iyi olarak nitelendirecek kadar analitik düşünmekten nefret ediyordu ama kalp acısından yola çıkıp sebebe ulaşmak onun işiydi. Hukuk her ne kadar bir kurallar dizisi olsa da adalet değişkendi. Mahkemede anlam belirsizliğine, duygulara ve sempatiye her zaman yer vardı. "Bana olanları anlat Keith, dakikası dakikasına."

Keith duygusuzca duvara bakıyordu. Michael o boş bakışların genç adamın gözlerinde yeniden belirdiğini gördü.

"Pike Place'e gitmek istedi. Bunun kötü bir fikir olduğunu biliyordum ama sebebini bilmediğim için, ona da söyleyemedim. Ve biliyorsun ki ben Emily'yi seviyorum... seviyordum ve özellikle ben Irak'tan döndükten sonra onun istediklerini yaptık."

"Neden özellikle döndükten sonra?"

"Benimle geçinmek zorlaşmıştı. Sürekli onu kızdıracak bir şey yapıyordum. Her neyse, pazar alanına gittik." Öyle uzun bir süre duraksadı ki Michael tam müdahale edecekken Keith tekrar konuşmaya başladı. "Güneşli bir gündü. Pazar alanı kalabalıktı. Piyano çalanlar, hokkabazlar, sihirbazlar, balıkçılar, otlakçılar. Sana çarpan, önüne çıkıp sana bir şey satmaya çalışan biriyle karşılaşmadan yürümek mümkün değildi.

Keith gözlerini titreyen ellerine dikti. "Sinirlenip gerilmeye başlarken Athenian'da tekila içmeye gittim ama bu da beni yatıştırmamıştı. Sinirlerim çok gergindi. Son zamanlarda sinirlerim hep gergindi. O gün de her hareketlilik beni ürkütmüştü, kalbim küt küt atıyordu. İnsanların beni takip ettiğini düşünüyordum. Bu yüzden Emily çiçek alırken ben de Athenian'a geri gidip birkaç tekila daha içtim.

"Kaç tane?"

"Çok." Keith iç geçirdi. "İçkinin işe yaramadığını biliyorum. Emily'yle bu konuda çok tartıştık. Çok fazla içtiğimi ve kabalaştığımı düşünüyordu. O gün kabalaştığının ben de farkındaydım."

"Irak'tan önce de içer miydin?"

Keith omuz silkti. "Pek sayılmaz."

"Döndüğünde?"

"Çok. Bazen... kafamın içindeki uğultuyu dindiriyordu. Ama o gün işe yaramamıştı."

"Daha da kötüye götürdü seni."

Keith kafasını salladı. "Pazardan çıkıyorduk. O ana kadar ben iyice sinirlenmiş, sarhoş olmuştum ve bir sokak çocuğu bana saldırdı. Emily yalnızca bize doğru yanaştığını söyledi ama bana öyle görünmedi. Belki de çok hızlı gelmişti. Upuzun saçları, İsa tarzı sakallıyla serseri tipli adama öyle sert bir yumruk attım ki yere düştü. Burnunun kanadığını gördüm. Emily beni artık tanıyamadığını haykırıyordu... bense tir tir titriyordum. O andan sonra anımsadığım Emily'nin oturma odamızın salonunda yattığıydı." Keith kucağındaki elini bir kenetliyor bir serbest bırakıyordu. "Sanki başka birinin gördüğü kâbusa uyanmıştım. Her taraf kan içindeydi, ben, duvarlar, Em. Kafasının yarısı... kan içindeydi. Eğilip ona suni teneffüs yaptım. Sürekli bağırıp ağlıyordum. Ve ancak tüfeğimi, kendi tüfeğimi görünce ne yaptığımı anladım."

"Ve tek anımsadığın da bu."

"Aynen öyle."

"Pekâlâ. Seni psikiyatristle görüştüreceğim. Benim için bunu yapar mısın?"

"Elbette. Ne fark edecek ki zaten? Deli olduğumu söylemesi için bir doktora ihtiyacım yok."

Michael müvekkiline bakıp *Bu adamın benim yardımına ihtiyacı var*, diye düşündü. Olayların aleyhlerine olduğunu biliyordu ve uzun zamandır ilk defa içinde ümit yeşermişti. Bu önemli davalardan birine dönüşebilirdi. Keşke babası da burada olup görseydi. "Ben randevuyu ayarlarım."

Sevgili Anneciğim,

Buna İNANAMAYACAKSIN. Babam bana bir cep telefonu aldı. Yalnız bana ait. Dün yemekhaneye gittiğimde onu masaya bıraktım. O anda Sierra'nın yüz ifadesini görmeliydin. ÇATLADI. Yalnızca liseye gidenlerin cep telefonu var. Sierra'ya isterse birini

Kristin Hannah

arayabileceğini söyleyince aradı ve sınıfa benimle birlikte yürüdü. Bir tebessümün fark yaratacağını söylemiştin ya sanırım haklısın. Belki yine benimle arkadaş olmak ister. Onu gerçekten özliyorum. Şey şimdilik bu kadar, babam bana sesleniyor. Her zamanki gibi çok stresli. Dün çöpleri çöp kamyonuna atmayı unutmuştu. Hepimiz seni özledik. Çok öpüyorum.

Betsy

Sevgili Betsy,

Cep telefonu haberine sevindim. Acil durumlar için faydalı olacaktır. Ona iyi bak ve dikkatli kullan. Ama rüşvetle kendini sevdirmeye çalıştığın kişinin sana gerçek bir arkadaş olmayacağını söylemeden de edemeyeceğim. Bu konuyu daha sonra konuşuruz. SONUNDA bugün Irak'a gidiyoruz. Vardığımda tekrar yazarım. Seni gökyüzündeki yılsızlar kadar çok seviyorum.

Annen

Not: Umarım ev işlerinde babana yardım ediyorsundur...

Jolene kargo uçağından inip Balad'ın düz topraklarına ayak bastığında fırına girmiş gibi hissetti. Küçük kum granülleri sıcak havada görünmez bir halde ilerliyor, gözlere, kulaklara, burun deliklerine, saça, boğaza yapışıyordu. Jolene ağzını kapatıp burnunu korumak istediye de sulanan gözleriyle dimdik durup bekledi.

Beklediği çok şey vardı: Siparişler, malzemeler, nakliye. Yolculukları sonsuza dek sürecekti sanki. Teksas'tan Almanya'ya, Kuwait'e, Tallil'e, Al Kut'a ve sonunda Balad Hava Üssü'ne inmişlerdi.

Üsse doğru esen rüzgâr ateş kadar sıcaktı. Jolene birkaç saniyede terlemeye başladı. Saatlerce beklemiş gibi hissettikten sonra o ve Tami, onlardan öncekilerden kalma raptiye ve çivi delikleriyle dolu ahşap panelli küçük bir karavana yerleştiler. Bir çift çökük yatak ve bir çift lekeli metal dolap içerideki tek mobilyalardı.

Jolene ağır asker çantasını yere bırakınca yerden toz kalktı. Bu tozun hayatındaki yeniliklerden yalnızca biri olduğunu biliyordu. Yeni verilen kaba kumaşlı yatak örtüleri ve evden getirdiği yastığıyla yatağa oturunca yatak gıcırdadı.

“Birkaç resim ve postere ihtiyacımız var,” dedi Tami, kendi yatağına oturup öksürerek. “Keanu Reeves veya Johnny Depp gibi.”

Jolene iç geçirip arkadaşına baktı. Karavana toz, sıcaklık ve onlardan önce orada kalanların kokusu sinmişti. Rüzgâr odayı sarıp pencerelerle kapılara çarpıyor, içeri girmeye çalışıyordu.

Aniden siren çalmaya başladı.

Kapıya ilk giden Jolene’di. Tami için kapıyı açıp arkadaşını bileğinden kavradığı gibi çıkardı. Siren ve hoparlör onların karavanlarının önündeki direğe asılı olduğu ve SİĞİNAKLARA GİDİN! diye sürekli tekrarlanan anons çok yüksek olduğu için Jolene başka hiçbir şey duymadı.

Üssün etrafına yerleştirilmiş düzinelerce betondan sığınak vardı. Jolene ile Tami en yakındaki sığınağa koşup içeri girdiler.

İçeride başka kimse yoktu. Dört bir yanlarında havan toplanı patlarken onlar karanlık sığınakta oturdular. Beton parçaları dökülüyordu. Yakınlarda bir yerlerde bir roket hızla çarpıp patladı. Keskin duman kokusu kapı aralığından içeri sızıyordu.

Ardından her şey bitti.

Jolene ayağa kalktığı anda bacaklarının hafifçe titremesine şaşırmadı.

"Burada yalnız olduğumuzun farkında mısınız?" dedi Tami.
"Diğerleri nerede?"

Jolene kapıyı açtı. Yıldız yağmurunu andıran güneş ışığı gözle-
rini kör ediyor, havaya karışan kapkara duman gözlerini yakıyordu.
Birlikler hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu. Karavanlar arasında
bisikletle geziyor, portatif tuvalet sırasında bekliyor, futbol oynuyor-
lardı. Tami'ye döndü. "Balad'a Mortaritaville"9 dendiğini duymuştum.
Şimdi sebebini anlıyorum."

Siren sesi yeniden duyuldu. Havan topu sol taraflarında bir yerde
patladı ve beton bir duvar havaya uçtu. Her tarafı duman kapladı.

"Buna alışmamız biraz zaman alacak," dedi Tami, ortalık sa-
kinleştiğinde.

Jolene en yakın arkadaşına baktı ve ayrı şeyi düşündüklerini
anladı. Önlerindeki bir yıl boyunca günün her anı öldürülebilirlerdi;
karavanlarında otururken, kâğıt oynarken veya duş alırken.

Her an öldürülebileceklerini, sakatlanabileceklerini veya parçalara
ayrılacaklarını bilerek nasıl yaşayacaklardı? Ama bu korkudan
daha kötüsü çocukları için duyduğu kaygıydı. İlk kez, *Ya eve döne-*
mezsem? Çocuklarım bensiz nasıl yaşar, diye düşündü.

Bütün gün süren form doldurma, birlikte hizmet edeceği kadın ve
erkeklerle tanışma, akreplerden yer tespit cihazlarına kadar üsle
ilgili her konuda sonu gelmeyen tavsiyeler işitme işlerinin ardından
Jolene nihayet saat on birde duşa girebildi. Üste çok az kadın olduğu
için duş sırası çok uzun değildi ama kadınlar karanlıkta oraya tek
başlarına yürümüyordu. Ordu büyük yol kat etmişti ama yeterince
değil. "Savaş arkadaşlığı" teşvik ediliyordu.

19 Irak'taki en sık saldırıya uğrayan Amerikan üssü Balad'a Roma mitolojisinde Ölüm
Tanrıçası'na verilen isim olan Morta'dan türetilmiş ve Ölüm Şehri anlamına gelen bu
isim verilmiştir. (yay. n.)

Exden Çok Uzakta

Duştan sonra o ve Tami sessizce karavanlarına döndüler.

İçeri girer girmez Tami yatağına yığıldı ve çok geçmeden uykuya daldı.

Jolene de yorgunluktan bitap düşmüştü ama sabırsızlığı onu uyutmayacağı için dizüstü bilgisayarını açıp eve bir mektup yazmaya karar verdi. Henüz internet bağlantısı yoktu ama mektubu bugün yazıp yarın muhabere merkezinden nasıl yollayacağını öğrenebilirdi. Ailesiyle hemen iletişim kurmalıydı ve şimdilik ancak bu kadarı mümkündü.

Her şeyi detaylarıyla gözünde canlandırırdı; aile, onun ailesi onları bir araya getiren mektupla kanepeye oturmuştu. Mektubu Betsy okuyordu.

Henüz buraya yeni varmış olmamıza rağmen üs dört defa bombalandı.

Jolene bu cümleye verecekleri tepkiyi gözünün önüne getirdi... ve eve ne tür mektuplar yollaması gerektiğini anladı.

Canlarım, diye yazdı, öyle derin bir özlem duymuştu ki devam etmesi neredeyse imkânsızdı. Derin bir nefes aldı.

Uzun bir uçuşun ardından buraya vardık ve itiraf etmeliyim ki yoruldum. Betsy burası o kadar düz ve her yer aynı renkte ki inanamazsın, nereye baksan soluk başak rengi. Hava da nasıl sıcak anlatamam. Sanırım daha uçaktan inmeden terlemeye başlamıştım.

Tami ile ben küçük bir karavanı paylaşıyoruz. Sanırım üniversite yurtları da böyledir. Buraya biraz ev havası katmak için fotoğraf ve posterlere ihtiyacımız var. Bu konuda bize yardımcı olabilir misiniz? Mümkün olduğunda size fotoğraf da yollayacağım...

Jolene söylemek istediği her şeyi yazdı. Enerjisi tükendiğinde bilgisayarı kapatıp dolabına koydu. Betsy'nin doğum gününde

hediye ettiği günlüğü de o zaman fark etmişti. Onu alıp kucağına koydu ve kapağını açtı. Eve döndüğünde bu günlüğü Betsy'ye geri vermeye karar vermişti ama henüz yirmi dört saat dolmadan bunun olmayacağını anladı. Artık Amir Zarkades olduğu için ve korkularıyla tereddütleri hakkında ailesine söylediklerinden fazlasını kimseye söyleyemeyeceğı için içini dökebileceğı bir şeye ihtiyacı vardı.

Günlüğü açıp yazmaya başladı.

MAYIS 2005

Bu günlüğü senin için yazacaktım Betsy. Bütün hislerimi buraya dökerek, eve döndüğümde onu sana verip *Al, ayrıldığımız süre içinde aklımdan geçen her şey burada*, diyecektim. İhtiyacın olacak bütün tavsiyeleri verecektim, sana bir faydam dokunacaktı. Dünyanın öbür ucunda olsam da mükemmel anne olabilecektim.

Ama doğrusunu istersen senin annen olmak benim yüreğimi parçalıyor. Nasıl güçlü olacağımı, sana ve Lulu'ya karşı duyduğum sevgiyi şimdilik nasıl rafa kaldıracağımı bilemiyorum. Bunu beceremezsem kimseye bir faydam dokunmaz.

Burada, senin bana verdiğin bu sayfalarda kendimle yüzleşmeliyim. Umarım korkularımı kâğıda dökmek onları biraz olsun hafifletir. Belki günün birinde onu sana veririm, beni sert bir şekilde yargılamayacağın kadar büyüdüğünde.

Üs bugün dört defa bombalandı. Dördüncü defa siren çaldığında Tami'yle birbirimize bakıp omuz silkerek karavanımızda kaldık. Giysilerimi yerleştirmeye devam ettim ama mermi ve havan toplarının sesini dinlerken kızlarımla

Evden Çok Uzakta

vedalaşma fırsatım olur mu diye düşünüyordum ki o sırada atışlar bitti.

Bitti.

Son zamanlarda bu kelime hayatıma gittikçe daha fazla girmeye başladı sanki. Evliliğimin başına gelen bu örneğin.

Bitti.

Michael olmadan burada kendimi yapayalnız hissediyorum. Bazen hâlâ eve dönmemi beklediğine inanmaya çalışıyorum. Beni hâlâ sevdiğine...

Sonra bomba seslerine uyanıyorum. Bu ülkeye geleli henüz bir gün olmasına rağmen düşündüğüm şey şu: Ben burada öleceğim.

Bunu neden daha önce hiç düşünmedim?

Michael öğle vakti ofisten çıktı ve şehrin kuzeyine gitti. Arabasını kenara çekip kendisine verilen adresi kontrol etti. Kaşlarını çatarak arabasının camından dışarıya baktı. Evet, burasıydı.

Psikiyatristin ofisi çok da iç açıcı sayılmazdı. Aurora Meydanı'nın kötü bir noktasında, yüzyılın ortalarından kalma perişan halde bir evdi. Korna çalan arabalarla dolu yol sıkıştı.

Michael pas tutmuş bir pikap ile ıslıl ıslıl yeşil bir elektrikli arabanın arasına park etti. Çatlaklarla dolu desenli kaldırımında ilerleyip hafif eğimli ön verandaya geldi ve kapıyı çaldı.

Omuzlarına kadar uzanan beyaz saçları ve uzun, kırışık yüzüyle ince, uzun boylu ve yaşlıca bir adam kapıyı hemen açtı. En az yirmi yıl öncesinden kalma mavi kareli takımı ve küf yeşili gömleğiyle Ichabod Crane²⁰ ile fazla tanınmayan bir İngiliz rock müzisyeni arası

20 Washington Irving'in ilk olarak 1820'de basılmış *The Legend of Sleepy Hollow* adlı kısa öyküsünün ana karakteri. (ç. n.)

bir şeye benziyordu. Muhtemelen yetmiş yaşındaydı ama ilginç bir şekilde genç görünüyordu.

Michael doktorun bu adam olmamasını ümit etti. Jüri uzmanların uzman gibi görünmesini isterdi.

"Michael Zarkades olmalısın," dedi adam elini uzatarak. "Christian Cornflower. Hastalarımın çoğu bana Doktor C. der. İçeri gel."

Doktor geri çekildi. Ön odada bembeyaz antika bir masada, telefonda konuşurken bir yandan da parmaklarıyla klavyeyi tıkırdatan mor saçlı, gümüş huzmalı genç bir kız oturuyordu. Geçerken kıza kafasını sallayan doktor Michael'ı rahat koltuklar ve modası geçmiş meşe bir masanın olduğu odaya yönlendirdi. Gül desenli duvar kâğıdının üzerine *Bugün geri kalan hayatının son günü* türünden tıgla işlenmiş özlü sözler asılmıştı.

Nihayet büyük bir odaya geldiler. Büyük bir pencere, parlak yeşil yapraklarla donanmış, meyve veren çok güzel bir elma ağacının dallarına bakıyordu. Bu odadaki duvarlar 1970'lerdeki modaya uygun olarak tahta kaplamaydı ve dört bir yana yine bazı özlü sözler ile çerçeve içindeki Harvard, Johns Hopkins ve Berkeley diplomaları asılıydı.

Doktor antika maun masasının arkasındaki koltuğuna yerleşti.

Michael da masaya bakan rahat, içi dolgulu, püsküllü, kır-muzu-kadifeden bir sandalyeye oturdu. "Sizi bana özellikle tavsiye ettiklerini söylemeliyim Doktor Cornflower. Ben genç bir adamı temsil ediyorum..."

"Keith Keller."

Michael kaşlarını çatı. "Telefonda müvekkilimin adını belirtmemiştim."

Christian şekilde omuz silkti. "Woodstock'a gitmiş biri gibi görünebilirim, ki ne yazık ki kaçırmıştım, ama görünüşe aldanmayın. Ben

zeki bir adamım Michael. Karısını kafasından vurup polisi kendini öldürmekle tehdit ederek saatlerce uğraştıran Keith Keller'ın kazanılması imkânsız savunmasını üstlenmişsin. Tanrı aşkına televizyonda defalarca gösterdiler. Ekipler onu dışarı çıkardığında üzerine bulaşan kanları da kameralar gösterdi. Herkes onun yaptığını düşünüyor. Biraz zeki bir adamsan –ki öyle olmanı umuyordum– er veya geç kapımı çalacağını biliyordum.

“Neden?”

“Ben Travma Sonrası Stres Bozukluğu alanında uzmanım. Keith Keller'ın Deniz Kuvvetleri'nde olduğunu duyar duymaz davasını inceledim. Irak'ta iki defa görev yapmış.” Kafasını iki yana salladı. “Savunma Bakanlığı, Irak'tan dönen birliklerine yardım etme konusunda ihmalkâr davranıyor. Bu lanet savaş bitene kadar hayatlarını toparlamaya çalışan ciddi travmalar geçirmiş yüz binlerce askerimiz olacak. Bu genç kadın ve erkeklere yardım etmeye başlamazsak Keith'in yaşadığı şey ne yazık ki sık sık yaşanacak.”

Michael defterini çıkardı. “Devam et.”

“1967'de Vietnam'daydım. Savaşın iyi adamları nasıl yuttuğunu gözlerimle gördüm. Üstelik Vietnam'da en azından kurtlarını dökebileceklerin yerleri de vardı. Ama Irak'ta hiçbir şey yok ve hiçbir yer güvenli değil. Bir asker, yolun karşısına geçmesi için yardım ettiği güler yüzlü bir kadın tarafından havaya uçurulabilir. Vietnam'da da bu tür olaylara rastlanırdı ama Irak'ta olağan bir duruma dönüşmüş. Yollara üzerine basanı öldüren el yapımı bombalar yerleştirilmiş. Bombalar çöp yığınlarının arasında, hayvanların, insanların üzerinde, kanallarda. Orada hiçbir yerde güvende olamazsınız. Askerlerimiz ağır bir Travma Sonrası Stres Bozukluğu'yla dönüyor.”

“Ağır bir TSSB kişinin mantıklı düşünme kapasitesini azaltabilir mi?”

"Kesinlikle. Bu davada sorulması gereken de bu. Karşımızdaki karısını öldürmüş bu kişi kötü bir adam değil. Keith Keller ülkesine hizmet etmiş ve fiziksel olarak hasar görmeden dönmüş olsa da her şey burada bitmiyor. Yine de doğru bir teşhis koymam için onunla konuşmalıyım."

"TSSB konusunu biraz daha açabilir misin?"

"Eminim Keith karısını öldürdüğünün farkında bile değildi. Nerede olduğunu veya ne yaptığını bilemeyecek kadar akı karışmıştı muhtemelen. Tabii onunla konuşuncaya kadar kesin bir şey söyleyemem. Ancak tecrübelerime dayanarak şunu söyleyebilirim ki birliklerimizin büyük kısmı eve dönüşte TSSB yaşıyor ve bu durum kişilikle ilgili değişimlere sebep oluyor. Baktığımızda Keith Keller'ın savaştan önce iyi bir adam olduğunu görüyoruz."

Michael kalemini not defterine hafifçe vururken olasılıkları düşünüyordu. Cornflower ona cinayet işleyen birini savunabileceği bir sebep vermişti ama bu o kadar da kolay değildi. Jüri üyeleri genellikle sanığın cezai ehliyetinin olmaması üzerine kurulu savunmaları kabul etmezlerdi. Delilikten de nefret ederlerdi.

Christian parmak uçlarını birleştirdi. "TSSB meşru bir psikiyatrik bozukluktur ve on yıllardır bilinmektedir. Kişi bu bozukluk yüzünden tamamen aciz kalabilir. Orada ne olduğunu... şey... aslında sen de herkes kadar biliyorsundur."

Michael kaşlarını çatı. "Ne demek istiyorsun?"

"Anladığımı kadarıyla sen de asker ailesisin. Karın şu anda Irak'ta helikopter pilotu olarak görev yapıyor, değil mi?"

"Gerçekten de iyi bir araştırma yapmışsın."

"Kiminle konuştuğumu bilmek hoşuma gider. Karın sana orada olanları anlatıyor mu?"

Michael doktorun onu araştırmış olmasından hoşlanmamıştı. Oturma pozisyonunu değiştirdi. "Daha yeni gitti ama kadınlar çarpışmalara girmiyormuş. O daha çok komutanları taşımakla görevlendirilecek."

"Öyle mi?" dedi Michael'a bakarak. Sonra gülümsedi. "O bir anne ne de olsa. Çocuklarını koruma içgüdüğü ağır basmıştır. Elbette." Doktor duraksadı.

"Elbette ne?"

"Bilmen gereken bir şey var: Bazı klişeler doğrudur ve savaş tam bir cehennemdir. Her an korku içinde yaşamaktır ve korkmadığın zamanlarsa tam anlamıyla patlama noktasında adrenalin yüklenmişsin demektir. Sevdiğin -içtenlikle sevdiğin- insanların yanı başında paramparça olduklarını izlemektir. Kanalda kopmuş bir bacak görüp geride o kişiden, arkadaşından hiçbir parça kalmadığı için o bacağı alıp bir çantada saklamaktır. Ruhun karanlık gecesidir Michael. Orada tek bir cephe yok. Her gün, her gittikleri yerde savaş var. Bazıları diğerlerinden daha iyi baş edebiliyor. Sebebini bilmiyoruz ama bildiğimiz bir şey var: İnsan zihni öyle bir kıyımı, belirsizliği ve dehşeti güvenli ve sağlıklı biçimde atlatamaz. Yapamaz. Kimse savaştan gittiği gibi dönmüyor."

"Keith'le görüşüp durumunu değerlendirecek misin? TSSB savunması yapacaksam teşhis konmasına ihtiyacım olacak."

"Elbette," dedi Christian. "Bu genç adama yardım etmekten onur duyarım."

Onur duymak. Michael'ın müvekkillerinden birine dair uzun zamandır hissetmediği bir duyguydu bu. Birçoğu suçlunun önde gideniydi. Adalet sisteminin bir parçası olmaktan gurur duyuyordu ama suçlu bir müvekkilini savunmaktan pek değil.

Onura çok önem veren Jolene aklına geldi. Bu davayı alması hoşuna giderdi. Michael ayağa kalkıp Dr. Cornflower'la tokalaştı ve, "Teşekkürler," dedi.

Eve dönerken yol boyunca Keith'i ve bu yeni savunmayı düşündü... ve eskiden iyi ve terbiyeli olan bu genç adama Irak'ta ne olduğunu.

Orada ona ne oldu?

Sonra da, *Jolene, orada sana ne oluyor, diye düşündü.*

Her zamanki gibi eve yine geç kalmıştı; Betsy'nin bakışlarından dakikaları saydığı, ne kadar geç kaldığını yüzüne vurmak için beklediği belliydi. Ergen kızından endişe dolu bir azar daha işitmeyi hak ettiğini bilmesine rağmen buna dayanabileceğini sanmıyordu.

Annesi mutfağa geldi. "Fazladan bir saat beklemenin benim için bir sakıncası yok. Merak etme."

"Teşekkürler anne."

Michael bunu söylerken telefon çaldı.

Betsy çılgık attı, gerçekten yüksek perdeden bir çılgıktı. "Ben bakarm!"

Michael merdivenlerde gürleyen ayak seslerini duydu.

Kederli bir tebessümle annesini arka kapıya geçirdi. "Tekrar teşekkürler anne."

Annesi onu yanaklarından öptü. "Bu arada Jolene'den bir e-posta geldi. Lulu okumak için can atıyor ama ona sen eve gelinceye kadar okumak yok dedim ve biraz... heyecanlı."

Michael annesini öptü ve arabasına binene kadar arkasından baktı. O olmadan bütün bunların üstesinden gelemeyeceğini bir kez daha düşündü. Michael onu yolcu ettikten sonra mutfağa döndü ve kendine bir içki koydu.

Lulu mutfağa koştu. "Annemden bir e-posta geldi. Şimdi okuyabilir miyiz?"

"Önce bir şeyler içip kıyafetlerimi değiştirsem?"

"Hayır babacığım. SONSUZA KADAR bekledim zaten."

Michael, Jolene'in takvimine göz attığında bugünkü akşam yemeğinde kızarmış tavukla pilav olması gerektiğini gördü. Buna mantar çorbasının da dâhil olabileceğini düşündü. "Tamam. Sen git ablanı çağır. Ben bilgisayarımın başında bekliyorum."

Lulu üst kata koştu. Birkaç saniye sonra minik suratı asılmış, kıpkırmızı yanaklarla geri geldi. "Telefonda konuşuyor."

"Kapatmasını söyle."

"Kapatmaz ki."

"Şey, o halde bekleyebiliriz..."

"HAYIRHAYIRHAYIRHAYIRHAYIR!" diye inledi Lulu. Gözleri yaşla dolmuştu.

Michael bu evin patronu olduğunu biliyordu ama açıkçası Lulu'nun öfke nöbetini de çekebileceğini hiç sanmıyordu. İç geçirip üst kata çıktı ve telefonda konuşan Betsy'yi odasında buldu. "Arka-daşını daha sonra arayabilir misin tatlım? Kardeşin kriz geçirmeden annenin mektubunu okuyacağız."

Betsy babasına sırtını dönüp konuşmaya devam etti.

"Betsy," dedi Michael, ikaz edici bir tonda.

"Dışarı çık baba. TELEFONDAYIM."

Michael telefonu kızının elinden alıp, "Seni on dakika sonra arayacak," dedi ve kapattı.

Betsy, babası nükleer bir savaş başlığını ateşleyen kırmızı düğmeye basmış gibi, *Arayan Sierra'ydı*, diye öyle bir çığlık attı ki Michael bir an sağır olduğunu sandı.

"Mektubu okuyacağız. Alt kata gel." Michael onu öfkesinden dumanlar yayar halde orada bırakıp çalışma odasına indi.

Lulu'yu masasının başındaki sandalyeye oturttu ve kanepeye gidip Betsy'nin gelmesini bekledi. Fazla uzun sürmedi. Betsy merdivenleri paldır küldür inip, *Ee, neredeymiş bu aptal mektup*, diye mırıldandı.

Betsy, Lulu'yu yana kaydınp oturunca Lulu da ablasının kucağına tırmanıp, "Oku Betsy," dedi.

Betsy e-postayı açtı.

Bilgisayar ekranını bir fotoğraf doldurdu. Fotoğrafta Jolene ile Tami birbirlerine sarılmış bir açık hava pazarının önünde duruyorlardı. Her şey yıkanmış gibiydi, yağmur yağıyormuş ya da rüzgârlıymış gibi biraz bulanık görünüyordu. Ama ne kadar içten güldüklerini görmemek imkânsızdı.

"Anneciğim." Lulu, Jolene'i işaret etti.

Betsy ekranı aşağı kaydırıp mektubu yüksek sesle okumaya başladı. "Uzun bir uçuşun ardından buraya vardık..."

... ve itiraf etmeliyim ki yoruldum. Betsy burası o kadar düz ve her yer aynı renkte ki inanamazsın, nereye baksan soluk başak rengi. Hava da nasıl sıcak anlatamam. Sanırım daha uçaktan inmeden terlemeye başlamıştım.

Tami ile ben küçük bir karavanı paylaşıyoruz. Sanırım üniversite yurtları da böyledir. Buraya biraz ev havası katmak için fotoğraf ve posterlere ihtiyacımız var. Bu konuda bize yardımcı olabilir misiniz? Mümkün olduğunda size fotoğraf da yollayacağım...

Bu gece yemekhanede yemek yedik. Lulu senin en sevdiğin şeftalili tart vardı. Mila Yaya'nınki kadar lezzetli değildi ama bana evi anımsattı.

Biz 131. yedek destek grubuyuz. Tanıştığımız herkes çok iyi. Eminim burada bir sürü arkadaş edineceğiz.

Erden Çok Uzakta

Evet çocuklar, artık biraz uyusam iyi olacak.

Hep sizi düşünüyorum ve sizi dünyalar kadar seviyorum.

İkinizi de öpüyorum

Anneniz

Not: Matematik sınavında başarılar Bets. İyi bir not alacağından eminim. Seninle gurur duyuyorum! ☺

"Tekrar oku," dedi Lulu. "Benimle ilgili olan kısmı. Babacığım, tekrar okumasını söyler misin?" diye sızlandı.

"İşte okuyorum. Büyük marifet. Çok sıcakmış," dedi Betsy. Michael'a dönüp baktı. "Artık odama çıkıp Sierra'yı arayabilir miyim?"

"Olur," dedi Michael kızını neredeyse hiç dinlemeden. Betsy yanından koşup giderken Michael oturduğu yerden kalkıp bilgisayarın karşısına geçti.

Kameraya gülümseyen üniformalı iki kadının fotoğrafına baktı.

"Mutlu görünüyor," dedi Lulu.

Michael bugün öğrendikleriyle bu fotoğrafları bağdaştıramadı. Savaşı, arkadaşlarının vücut parçalarını bulmayı, yol kenarlarındaki bombaları ve şarapnel yağmuruyla ilgili duyduklarını düşündü.

İki çok yakın arkadaş kameraya gülümsüyordu.

Michael o anda Cornflower'ın ne demek istediğini anladı. O bir anne. Çocuklarını koruma içgüdüsüdür.

Bu fotoğraf gerçek değildi, tıpkı görevlendirilmesine dair söylediği diğer şeyler gibi. *Orada tek bir cephe yok, her yerde savaş var*, demişti Cornflower. Demek ki orada güvenli bir yer de yoktu.

Her zaman kahraman, her zaman anne olan Jolene, endişelenmelerini gerektirecek bir durum olmadığını karutlamak için oradaki hayatını ballandırarak anlatıyordu. Tohumları erkenden ekmisti

zaten. Beni çarpışmaya yollamayacaklar. Ben komutanları taşıyacağım. Tehlikeli bir durum yok.

Michael ona inanmıştı çünkü inanmak istemişti. Görmezden gelmişti. Oysa önemsemeliydi. Bunun bir *savaş* olduğunu biliyordu. Bu savaşın aslında var olmayan kitle imha silahlarının sebep olarak kullanılmış olduğu politik bir savaş ve de Saddam Hüseyin'i devirmek için bir taktik olduğu yönündeki fikirleriydi böyle düşünmesine yol açan. Neden bunu gerçek bir savaş olarak görmediğini ya da bir iki can kaybıyla sonuçlanacağını düşündüğünü bilmiyordu.

Haberlerde su dağıtan Iraklı çocuklarla poz veren askerlerin fotoğraflarını görmüş, canlı bombalarla ilgili haberi okumuştı ama bu iki durumu, yeri zihninde ayırmıştı, Jolene ona çatışmadan uzak duracağını söylediğinde ona inanmak istemişti.

Jolene onun aptalın teki olduğunu düşünmüştü muhtemelen.

Kendini düşünmekle, Jolene'in tercihinin *kendi* hayatına etkilerine sinirlenmekle o kadar meşguldü ki kansının nerede olduğunu ve ne yaptığını gerçek anlamda düşünmemişti.

Geceleri evden kilometrelerce uzakta, her an bir bombanın karavanına isabet edip onu öldürebileceği bilinciyle yapayalnız yatağına uzandığında kim bilir ne hissediyordu?

Haziran ayı Michael anlamadan geçip gidiyordu; günler yağmur gibi geçiyor, ayaklarının altındaki toprakta yok olup gidiyordu. Evde işini düşünüyordu, işte de evi. Sürekli bir koşturmaca halindeydi ve her nasılsa sürekli geç kalıyordu. *Özür dilerim*, en çok kurduğu cümle olmuştu. Son birkaç haftadır, son birkaç yılda dile getirdiğinden çok daha fazla dile getirmişti bu sözleri.

Okul yılının sonunda programını yeniden ayarlamak zorunda kalmıştı. Annesi kızlar konusunda hâlâ en büyük desteği idi ama yazın Yeşil Ev'de işler yoğun olduğu için Michael'ın evine eskisi kadar

sık gelemiyordu. Böylece Michael da çalışma günlerini haftada dört güne indirdi. Cuma gününden pazartesiye kadar evden çalışıyor, bir yandan da babalık görevlerini işleriyle dengelemeye uğraşıyordu. Market alışverişi, yemek pişirmek veya bulaşık yıkamakla meşgul olmadığı anlarda rapor yazıp davaları inceliyordu. Kızları günlük kamplara mümkün olduğunca çok yollamaya çalışıyordu ama buna rağmen işleri yetiştiremiyordu. Onları bir yerden diğerine götürmek ya da götürecek birini bulmak çok zamanını alıyordu. Nihayet geçen hafta işlerini gereğince yapamadığını itiraf etmiş, küçük davaların bir kısmını ortaklarına devretmişti.

Böylece Keller savunması üzerinde çalışmaya daha çok zamanı kalmıştı.

Bugünkü planı, Keith'i tutuklayan polisler ve hapishane muhbirine sorulacak sorular üzerinde çalışmaktı.

Erkenden uyanıp kahvaltı hazırlamak üzere alt kata indi. Saat onda kızları büyükannelelerine "yardım etmeleri" için Yeşil Ev'e bırakacak, saat ikide alacaktı. Çalışmak için yeterli bir süre değildi ama bugünlerde azla yetinmesini biliyordu.

Lulu hemen soru yağmuruna tutmuştu bile onu: *Bugün güneşli bir gün babacığım. Plaja gidebilir miyiz? Annem bizi hava güneşliken götürürdü. Kumdan kale yapabilirim. Sen kumdan kale yapmasını biliyor musun babacığım?*

Sorular birbiri ardına geldiği için Michael bir şeyler mırıldanıp kahvesini televizyonun karşısında içmeyi tercih ederek oradan uzaklaştı.

Bir hata daha. CNN, bir canlı bombanın Bağdat'ta altı kişiyi öldürdüğü haberini vermişti.

Telefon çaldı.

Lulu, "Ben bakarım!" diye öyle yüksek bir çığlık attı ki muhtemelen çevredeki köpekler koşarak gelmişti.

Lulu'nun telefona koşup, "Anneciğim?" diye açtığını gördü. Ardından küçük kızının tebessümü kaybolup omuzları düştü. Ahizeyi yerine bırakıp mutfağa döndü ve sandalyesine tırmandı. "Sierra arıyor," dedi üzgün bir sesle. "Betsy onunla konuşuyor."

On beş dakika sonra Betsy fırtına gibi alt kata indi. "Sierra'yle alışveriş merkezindeki sinemaya gideceğiz," dedi.

Michael eğilip televizyonu kapattı. "Lütfen isteğini soru cümlesi olarak ifade eder misin?"

"Tabii. Biraz para alabilir miyim?"

Michael, *Babacığım, alışveriş merkezine gidebilir miyim, demek istedin sanırım*, diyecekti ki kızının kılığını görünce bu söz çok anlamsız kaldı.

Yüzünde *Rocky Horror Picture Show* filmine yetecek kadar makyaj vardı ve kıyafeti de aynı şekilde uygunsuzdu: pembe Ugg çizmeler, saçaklı minicik bir kot etek ve karnını iki santim açıkta bırakacak biçimde kesilmiş dar beyaz bir tişört.

"O giydiğin de ne öyle?"

Betsy ona baktı. "Off, kıyafet işte."

"Annen o kıyafetlerle dışarı çıkmaya izin vermezdi."

"O burada değil ama."

"O yüzünün hali ne peki?"

"Hiç."

"Makyaj yapmışsın."

"Yapmadım."

Michael kızının karşısında durup ona yalan söyleyebildiğine inanmadı. "Yapmadın mı? *Tootsie*'nin²¹ yakın çekim haline benziyorsun."

"O da ne demek?"

21 Yönetmenliğini ve yapımcılığını Sydney Pollack'ın üstlendiği 1982 yapımı komedi filmi. Filmde Dustin Hoffman kadın gibi giyinerek bir müzikaldeki kadın rolü için seçmelere katılır ve kazanır. (yay. n.)

"Evden bu halde çıkamazsın demek küçük hanım."

"Tabii ki çıkarım. Sierra'nın ağabeyi yarım saat içinde beni alacak"

"Sierra'nın ağabeyi mi? Kaç yaşındaymış?"

"Son sınıfa gidiyor."

"Umarım üniversite son demek istedin, çünkü on sekiz yaşında biri seni alışveriş merkezine götüremez."

"Hayatımı mahvediyorsun."

"Biliyorum. Daha önce de söylemiştin. Bana Sierra'nın numarasını ver. Annesini arayacağım. İnsan gibi giyinirsen ben sizi oraya götürürüm."

"Ölürüm de vermem."

"Öyle mi? Ben de alışveriş merkezine gitmen konusunda aynısını söylüyorum. Sana kalmış bebeğim." Michael omuz silkip tekrar televizyonu açtı ve kanalı değiştirdi. Yeni bir Spielberg filminin reklamı dönüyordu. *Dünyalar Savaşı* ekranı kapladı.

Savaş. Her yerde.

Betsy ayak diretti.

Michael onu görmezden geldi. Son birkaç haftada ergenlik öncesi çocuklara ebeveynlik etmeye dair her şeyi öğrenememiş olabilirdi ama birkaç değerli ders almıştı: Sözünden dönme. Arkadaş baskısını kullan. Bir de soğukkanlılığını koru. İkisi de delirirse hiçbir yere varamazlardı.

"Tamam. Yapmadığım makyajı silmeye çıkıyorum."

"Kıyafetini de değiştir."

"Aaah!" diye bağırdı Betsy üst kata koşarken. Michael kızının üst kattan gelen tepinmelerini duyabiliyordu.

Michael kafasını iki yana salladı. Bu kadar heyecana gerek yoktu.

Michael, masa başındaki sandalyelerden birinin üzerine yerleştirdiği mindere diz çöküp oturmuş olan Lulu'nun yanına mutfağa girdi. *Benim Annem Özgürlük İçin Savaşıyor* boyama kitabıyla boyama kalemleri önündeydi. Amerikan bayrağının kırmızı çizgilerini boyuyordu.

"Neden bizim bayrağımız yok babacığım?" dedi Lulu. "Annem gitti."

Michael durdu. Bunu daha önce nasıl düşünmemiştii? Cornflower ve Keller'dan öğrendiği her şey tekrar zihnine dolmuştu.

Onlar asker ailesiydi.

Bunu sürekli duyardı; insanlar ona söyleyince omuz silker, durup düşünmezdi; benim karım yalnızca Hava Kuvvetleri'nde. Orduda olan KENDİSİ olmadığı için, ona gerçekmiş gibi görünmüyordu ve Tanrı biliyordu ya karısının orduyla ilişkisinden hoşlanmıyor, onu desteklemiyordu.

Yine de onlar asker ailesiydi ve karısı savaştaydı. Üstelik dört yaşındaki kızı bu gerçeği ondan önce görmüştü.

Lulu'nun üniformalı annesini uğurlayan küçük kız resmini boyamasını izlerken kızının saçını okşadı. "Biz de asarız," dedi kısık bir sesle.

Betsy tekrar odaya girip Michael'ın arkasında durdu. "Yeterince iğrenç görüldüğüme göre artık gidebilir miyim?"

Michael döndü.

Betsy Michael'ın çok kısa olduğunu düşünse de tartışmaya değmeyecek eteğine, *Ups! Yine Yaptım*, baskılı bir tişört ve parmak arası terliklerine baktı. Makyajını büyük oranda silmişti ama gözündeki mavi maskarayla allığı hâlâ biraz dikkat çekiyordu.

Betsy babasının bunları görmediğini mi sanıyordu?

"Evet?" dedi Betsy ve bu sözle sesi boğuldu. Michael bunun kızı için ne anlam ifade ettiğini gördü ve düşüncelere daldı. Ergenlik öncesi kızların birbirleriyle oynadığı oyunlar ona hep saçma gelmişti. Betsy'nin neşesi, eski bir arkadaşının yorumuyla arında öfkeye dönüşebilirdi. Saçına gülen biri her şeyi mahvedebilirdi. "Hadi baba, Sierra'yla görüşeceğim. Beni aramasını çok uzun zaman bekledim. Gitmem lazım. Lüüütfeeeeen."

Belki de korkak olduğu düşünülebilir ama Michael'ın kızını kırması mümkün değildi. O kadar çaresiz ve yapayalnızdı ki. Üstelik Michael, Sierra'nın geri dönüşünün Betsy için ne anlam ifade ettiğini de çok iyi biliyordu. "İyi görünüyorsun Betsy. Alışveriş merkezine gidebilirsin. Ama Sierra'nın annesini aramalıyım."

"Ben zaten aradım. Babamın Tod'un arabasına binmeme izin vermediğini söylemek çok utanç vericiydi."

"Korkunç," diye ona hak verdi Michael.

"Her neyse, Bayan Phillips on dakika içinde bizi alacak. Şimdi biraz para alabilir miyim?"

"Ne kadar istiyorsun?"

"Elli."

"Dolar mı?"

"Tamam." Betsy imalı imalı iç geçirdi. "Yirmi beş olsun."

Michael elini cebine götürüp cüzdanını çıkardı. Michael parasını sayarken Betsy çığıltısı kopardı.

"Geldiler! Çabuk parayı ver baba. Hemen! Acele et! Beklemeden gidebilirler."

"Seni arabaya götüreceğim."

"Hayır!"

Michael gülümsedi.

Betsy yüzünü ekşitti. "İyi."

Michael kızıyla birlikte evden çıkıp mavi bir minibüsün beklediği araba yoluna gitti.

Arabayı bir kadının kullandığını anlamak için yeterliydi bu.

"Al Betsy," dedi Michael kızına otuz dolar uzatarak. Betsy parayı avını yakalayan yırtıcı bir kuş gibi kaptı ve büyük ihtimalle hoşça kal benzeri bir şeyler mırıldandı.

Sürücü koltuğunun penceresi açıldı. "Selam," dedi kadın. "Ben Stephanie. Anladığım kadarıyla Betsy arabayı Tod'un kullanacağını sanmış." Gülümsedi. "Öyle bir şey mümkün olamaz."

Michael da kadına gülümsedi. "Bunu duyduğuma sevindim. On sekiz yaşındaki halimi anımsıyorum. Yola odaklanmak aklımdaki son şeydi."

"Kocam da aynısını söylüyor." Stephanie arka koltuğa bakıp yaklaştı. "Kızları tekrar bir arada görmek güzel. Jolene nasıl?"

İnsanlar bu soruyu ona sürekli soruyordu. Hiçbir zaman tam olarak ne diyeceğini bilemiyordu. "İyi."

"Selamımı söyle."

"Söylerim." Michael geri çekilip arabanın yola çıkıp uzaklaşmasını izledi.

Tekrar eve döndü. Verandada duraksayıp etrafına bakındı. Güneş ışığı beyaz suntalara dokunup sandalyelerin soluk minderlerini ısılatıyordu. Çimlerse hâlâ güz ve yemyeşildi. Yaz sıcaklığı buraya henüz tam anlamıyla gelmemişti. Aşağıda, yolun karşısında günlerini kumsalda geçirmek üzere toplanmış, ateş yakıp sandalyelerini dizen aileyi gördü. Eskiden olsa serinletici içecekler ve sandalyelerle Jolene de çoktan kumsala inmiş olurdu.

İçeri girdi. "Hey Lulu," dedi kapıyı arkasından kapatarak. "Bayrağımızı bulmama yardım eder misin?"

On iki



Sevgili Anneciğim,

Hayatımın EN GÜZEL hafta sonunu geçirdim! Ne olduğuna inanamazsın. En iyisi başından anlatayım. Artık bir cep telefonum olduğunu, Sierra'nın çok hoşuna gittiğini ve birlikte oturduğumuzu anımsıyorsundur. Sonra beden eğitimi dersinde benimle konuştu ve Jimmy'nin söylediği bir şey hakkında ona yalan söylediği için Zoe'yle tartıştı. Anlayacağın Sierra yine benim arkadaşım! Geçen hafta birlikte alışveriş merkezine gidip Dünyalar Savaşı'nı izledik, harikaydı.

Ve bil bakalım ne oldu? Zoe de oradaydı ve onunla konuşmadık.

Babam temmuzda Sierra'yla birlikte kano kampına gidebileceğimi söylüyor. Çok güzel, değil mi?

Her neyse hepsi bu kadar. Burada her şey yolunda.

Lulu artık eskisi kadar görünmez olduğuna inanmıyor ki bu da güzel. Babama bir bayrak astırdık.

Şimdilik bu kadar. Babam akşam yemeğine yine pizza istedi ve ben ananaslı istedim. Dikkatli ol anneciğim.

Sevgiler,

B.

Not: Sierra birini vurup vurmadığını soruyor. Vurdun mu?

Sevgili Betsy,

Vay canına. Ne çok haber varmış! Sierra'yla arkadaşlığımızın düzelmesine sevindim. Siz uzun zamandır arkadaştınız ve arkadaşlık ilişkileri önemlidir. AMA dikkatli ol. Sierra'nın sigara olayını unutmuş değilim ve doğrusunu istersen bazen gerçekten de kaba bir kız olabiliyor. Dikkatli ol.

Ayrıca Sierra ile Zoe seni dışladığında kendini nasıl hissettiğini de unutma. Birine o şekilde davranan, eğlence olsun diye bir kızın hislerini inciten biri mi olmak istiyorsun? Zoe'ye kötü davranma. İyi bir kız ol, bunu yapabileceğini biliyorum.

Eğlenceli bir yaz geçirmeye başladığınıza sevindim. Orada olmayı çok istedim. Sizi çok özledim.

Ve benim için endişelenmeyin. CNN'deki o haberi gördüğünü biliyorum ama ben iyiyim. Buranın tehlikeli bir yer olduğu da bir gerçek. Ama Tami ile ben genellikle tehlikeden uzak bölgelerde uçuyoruz. Komutanlarla malzeme taşıyoruz. Benim için endişelenmeyin. Gerçekten.

Sizi dünyalar kadar seven anneniz.

Not: Babana söyle bu kadar pizza yeter! Ve hayır, kimseyi vurmadım. Sierra gerçekten bunu sordu mu?

TEMMUZ 2005

Bir zamanlar "Ayrı bokun laciverti" cümlesinin geçtiği bir Stephen King kitabı okumuştum. Geçen hafta Irak'ta aynen böyle günler yaşadık. Her gün şafak sökmeden uyanıyor, emirleri alıyor, uçağı kontrol ediyor, uçuyordum.

Bugünse on dört saatlik bir göreve gittim. Doğrusu Tami ile ben o kadar yoruluyoruz ki yatmadan önce neredeyse hiçbir şey

konuşmuyoruz. Sıcaklık ve toz dayanılmaz. Çoğu günler sıcaklık 50 derecenin üzerindeyken kask, eldiven taktığımı ve kurşun geçirmez yelek giydiğimi düşün. şey, görevden sonra pek hoş kokmuyorum sanırım.

Geceleri çok fazla uçuş yapıyoruz, sıcaklar yüzünden böylesi daha iyi. Bazen askeri hastane helikopterlerine destek veriyoruz ve bunun da kolay olmadığını belirtmeliyim. O görüntüler gözümün önünden gitmiyor; her tarafı kan içinde, paramparça olmuş, yardım edin diye inleyen askerler.

Daha dn hastane çadırlarından birinin önünde bir çocukla kaldım. Çok gençti, yirmi beşinde yoktu ve kurtulamayacağını biliyordum. Ben doktor değilim ve yaraları o kadar korkunçtu ki şimdi bile anlatamam. Devam edemeyeceğini biliyordum. Her neyse elini tuttum ve söylediklerini dinledim. Ağzından oğunlukla, "Karıma onu sevdiğimi söyle," sözleri dökülüyordu. Ben de syleyeceğime, karısına mektup yazacağıma söz verdim. Başka ne yapabilirim ki? Ama onu bıraktığımda, o genç adam öldüğünde, devam eden sa-vaşın gürültüsünü, bağıran doktorların ve yakınlarda bir yere inen bir helikopterin sesini dinlerken orada durup düşündüm: Böyle bir durumda ben ne derdim? Tabii ki dünyalar kadar sevdiğim çocuklarımı düşünürdüm ama ya Michael? Beni artık sevmediğini biliyorum. Sözler yeterli bir kanıt değilse bile, geldiğimden beri bir mektup yazmaması her şeyi yeterince açıklıyor. İyi ama ben artık onu seviyor muyum?

Gerçek şu ki ben ona her zaman elimi uzatırım. Bunu biliyorum. Uzandığım yerde olmak istemeyen bir adama elimi uzatırım.

Tıpkı annem gibi.

Temmuz sonunda Michael ve kızlar bir rutin oturtmuşlardı. Bu hafta Betsy bir haftalığına, kano yapmayı öğreneceği Orcas Adası'ndaki

yaz kampına gidiyor, Lulu ise hafta sonunu büyükannesiyle geçiriyordu. Michael'ın aldığı son habere göre düdük makarnadan bir şeyler yapıyorlardı.

Çocuklar olmadan ev sessizdi. Belki de aşırı sessizdi.

Geç oluyordu; gece çöküyordu. Ofiste geçirdiği uzun günün sonunda Michael eve gelip bir kâse kuru üzümlü müsli yemiş, tekrar işe koyulmuştu. Keith Keller'ın askerlik kayıtlarına nihayet ulaşmıştı ve belgeler, görüşmelerin dökümleriyle birlikte mutfak masasında duruyordu. Geçen hafta Dr. Cornflower'ın yanı sıra Ed ve karısıyla da konuşmuştu. Ordu ve sivil hayattan olası tanıkların listesi de vardı.

Herkes Keith'in savaşa gitmeden önce sıradan bir kasabalı genç olduğu konusunda hemfikirdi. Çeşitli burslar kazanmış, beyzbol oynamış, liseden mezun olmuştu. Kapı komşularının kızına kelimenin tam anlamıyla âşık olmuştu. Golf kulübünde DJ'in müziğiyle eğlenip konukların kendi içki ücretlerini ödedikleri bir düğün yapmışlardı. Balayına da Honolulu'ya gitmişlerdi.

Ve 11 Eylül olayı.

O gün Keith'in hayatının yönünü değiştirmişti. 93 Uçuşu'nda, doğudaki üniversiteleri araştırmaya giden bir arkadaşı vardı. Keith kazayı duyup Amerikan topraklarında ani ve beklenmedik bir şekilde başlayan terör olaylarını gördüğünde Deniz Kuvvetleri'ne yazılmıştı.

Öyle bir çocuktu, demişti Ed, kafasını iki yana sallayarak. Keith o çözümün bir parçası olmak istedi.

Böylece Keith acemi birliğinde eğitim aldıktan sonra savaşa gitmişti. Irak'a iki defa gitmişti ve Ed, büyük bir emekle büyüttüğü oğlunu her defasında biraz daha değişmiş bulmuştu.

Michael, ekibinin topladığı bilgileri inceledi. Keith, savaşın en ölümcül bölgelerinden biri olan Sünni üçgenindeydi. Yol kenarındaki bombalar bir yıl boyunca her gün, en az iki defa ~~denizden~~ birini vuruyordu, demişti Keith. Etrafınızdaki her şey havaya uçuyordu. Arkadaşlarınızın

çoğu ölmüştü... Eve döndüğümde duyduğum sesler korkunçtu. Biri kapıyı sertçe kapattığında ya da bir araba çalıştığında yere yatıyorum. Aniden yüzüme yansıyan ışık beni dehşete düşürebiliyor.

Michael geriye yaslandı. Neden bu ölüm ve yıkımlardan, askerlerin aldığı yaralardan kendisinin haberi yoktu? Tanrı aşkına 2005 yılındaydılar. Savaş bir süredir devam ediyordu. Gerçekler daha açık bir şekilde görünmeliydi. Gece bültenleri, kargo uçaklarıyla bayrağa sarılı tabutlarda eve getirilen askerlerin görüntülerini yayınlıyordu muhtemelen.

Michael ayağa kalkıp masadan uzaklaştı. Keller davası onu derin bir sıkıntıya sokmuştu ama her zamanki sebepten değil. Müvekkiliyle ilgili bilgileri okudukça Jolene için daha fazla endişelenmeye başlıyordu.

Dolaptan bir Corona alıp kapağını açtı ve verandaya çıktı. Orada hemen yanındaki rengi solmuş beyaz hasır sandalyenin arkasına dokundu. *Neden yeni mobilyalar alalım ki?* Bu sandalyeyi yolun kenarında bulduklarında söylemişti bunu Jolene. O zamanlar sevgileri paralarından daha çoktu ve Michael ona karşı çıkamıyordu, kullanılmış berbat bir sandalye konusunda bile. *Ben hikâyesi olan bir sandalye istiyorum.*

Etrafını saran gece sessizdi. Bir yerlerde bir çakal uludu; kederli, matem dolu bir sestir bu.

Aşağıdaki yolda bir bisiklet Flynn'lerin araba yoluna girdi. Seth'ti bu. Michael ansızın Betsy ile Seth'in hep birlikte bisiklet sürdüğü, Jolene'inse endişelendiği günleri anımsadı...

Michael, Seth'e el salladı.

Seth onu görünce onun araba yoluna girdi.

"Selam Seth," dedi Michael, Seth garajdaki aparatlardan yansıyan ışığa doğru ilerlerken. Çökmüş yanakları ve düz, siyah saçlarıyla Seth her zamanki gibi garip ve ince görünüyordu. Bu gece baştan

aşağı siyahlar içindeydi. Gece bisiklet sürerken siyah giymek hiç iyi bir fikir değildi.

Bisikletten indi. "Selam Bay Z."

"Nasılsın Seth?"

Çocuk omuz silkti. "İyiym sanırım. Büyükannem yanımda. Bu gece için bir film kiralamaş. Muhtemelen genel izleyiciye hitap eden ve başrolünü bir köpeğin oynadığı bir filmidir. Babam bazı araba parçalarını bulmak için bu hafta Ellensburg'a gitti. Betsy hâlâ kano kampında mı?"

Michael kafasını salladı. "Pazar gününe kadar."

"Öyle mi?"

Michael kaşlarını çattı. "Kola ister misin?"

Seth sırtınca diş telleri ortaya çıktı. "Süper!"

Michael bunu evet kabul edip içecekleri almak üzere içeri girdi. Verandaya döndüğünde Seth tırabzanlara yaslanıyordu; bisikletini çakıl taşlı araba yoluna yatırmıştı.

Michael oturdu. Bu çocuğu iyi tanuması gerekirdi. Hep yakınlarında olmuştu; bir zamanlar o ve Betsy hiç ayrılmazlardı ama doğrusu Michael bunca yıldır bu çocukla taş çatlasa on kelime ancak etmişti. Carl'la da öyle. Michael'ın onlarla paylaşacağı bir şey yoktu. Şu ana kadar.

"Seth, Betsy'yle aranızda ne geçti? Bir ara birbirinizden ayrılmazken artık sizi bir arada göremiyorum."

"O kızlarla takılmaya başladı. Ben onlara dişi kurt diyorum. O Sierra ve Zoe denen kızlara. Benim bir ezik olduğumu düşünüyorlar. Sanırım Betsy de onlar gibi düşünüyor."

Michael kaşlarını çattı. "Ben öyle düşündüğünü sanmam."

"Öyle mi dersin?" diye mırıldandı Seth. "Ben okulun en popüler erkeği değilim ne de olsa."

"Ben de değildim," dedi Michael. "Takımın kaptanı Jerry Lundberg'di ve şu anda hapiste. Sanırım lise onun hayatının en parlak dönemiydi."

Seth kolasından bir yudum alıp ardından, "Dün bir bombalama olmuş. CNN'de gördüm. Bir helikopter düşmüş. Askerlerden biri öldüğünde akrabalarına bilgi verilinceye kadar üsle irtibatın kesildiğini biliyor muydun? Her an birinin aramasını bekliyorum. Ama bence iyiler," dedi.

Michael gün boyunca mahkemede idi. Eve döndüğünde de televizyonu açmamıştı. "Bilmiyordum," dedi gergin bir tonda.

"Annem bana Jo'yla çekildikleri fotoğrafları yollayıp duruyor. Tatilde çekilmişler gibi; kızlar eğleniyor. Benim aptal olduğumu sanıyor."

"Hayır," dedi Michael kısık bir sesle. "O yüzden değil."

Seth ona baktı. "Babam iyi olduğuna inanırsak iyi olacağını söylüyor."

"Evet," dedi Michael yarısına kadar içtiği birasına bakarak.

"Onu unutmaktan korkuyorum."

Michael uzaklara baktı. Bunun nasıl olabileceğini, birini nasıl unutabileceğini biliyordu. O da bunu yapmamış mıydı? Jolene yanı başında dururken onu unutmamış mıydı?

Michael ne kadar sessiz kaldığının farkında değildi ama biraz sonra Seth hafifçe öksürerek, "Kola için teşekkürler Bay Z. Eve gitsem iyi olacak. Geciktiğim zaman büyükanmem Muhafız Birliği'ni arayabilir, benim ailemde bu kesinlikle şaka değildir. Ben Lomand'ı arar, o da beni azarlar," dedi.

Michael gülümsedi. "Seninle konuşmak güzeldi Seth. Babana selam söyle."

Çocuk giderken arkasından, "Arada bir Betsy'yi görmeye gel," diye seslendi.

Seth ona döndü. Siyah gözlerindeki hüznü Michael'ı şaşırtmıştı. "Umarım."

* * *

Michael, modern zamanlarda yaşamış olsaydı, Dante'nin kızlarıyla birlikte alışveriş merkezine gitmeyi cehennemin bölümlerinden biri olarak nitelendireceğinden emindi. Özellikle de on iki yaşındaki kızının yeni barıştığı en yakın arkadaşına doğum günü hediyesi bulmaları gerekiyorsa. Bir saattir buradaydılar ve hiçbir şey bulamamışlardı. Işıltılı taçlara, boyun bölgesi yırtık tişörtlere ve erkek gruplarının posterlerine o kadar çok bakmıştı ki çığlığı basabilirdi.

Şimdi Wal-Mart'ın kozmetik katındaydılar. Lulu, tasmaşını geren bir pitbull'a benziyordu; Michael'ın elini tutmuş, onu ucuz ışıltılı bir şeye doğru çeğiştiriyordu.

"İşte," dedi Betsy içinde makyaj malzemelerinin olduğu küçük, parlak pembe çantayı işaret etti. "Bunu beğenir."

"Sierra'nın makyaj yapmasına izin var mı?"

Betsy babasına imalı bir bakış attı. "Makyaj yapamayan tek kişi benim."

Michael kızına baktığında gözünün altına bulaşmış maskara izlerini ve savaş boyasını andıran alıği gördü. "Evet ve sen de yapmıyorsun. Çok iyi. Anladım. Hadi gidelim."

"Çok pahalı."

"Al onu." Michael sırf dışarı çıkabilmek için her şeyi alabilirdi.

Lulu, "Ben de bir şey istiyorum babacığım," dedi ve elini çeğiştirdi.

"Ambalaj kâğıdıyla kart almalıyım," dedi Betsy.

Michael yüksek sesle homurdandığından emindi. Yine de kızının peşinden kozmetik bölümünden sırada ne varsa o yöne gitti ve yol boyunca Lulu'yu dinledi: *Baba dur! Şunu, şunu, şunu ve şunu istiyorum!*

Hediye ambalaj bölümünde Betsy öyle ani durdu ki Michael ona çarptı. Lulu, "Olamaz Betsy..." diye bağırdı.

"Tuvalete gitmeliyim," dedi Betsy.

"Hadi Betsy, bekleyemez..."

Betsy babasına döndü. "*Şimdi.*"

Betsy bunu öyle sert söyledi ki Michael kaşlarını çatı. Bir iç daha geçirerek kızının peşinden tuvaletlere doğru ilerledi. Betsy ara ara durup peşinden gitmekten vazgeçmesini söylüyordu ama Michael ne yapabiliirdi ki? Son dönemde çocuklarından birini kaybedeceği endişesi içini sarmıştı. Jo'ya, *Bilmiyorum, bir an kafamı çevirdim yalnızca,* dediği kâbuslar görüyordu.

Beklemek için şu rahatsız sandalyelerden birine oturdu.

"Babacığım *patty-cake* oynayalım mı?" dedi Lulu, ellerini bir pandomimci gibi kaldırarak.

"Ha?"

Lulu ağlamaya fırsat bulamadan Betsy solgun ve dehşet dolu bir suratla tuvaletten döndü. Dizleri tutmuyormuş gibi garip yürüyordu.

Michael endişelenerek ayağa kalktı. "Betsy?"

Betsy etrafına bakındı. Babası biraz daha yüksek bir sesle ona tekrar seslendiğinde irkildi. "Şışt."

Michael ona yaklaştı. "Tatlım, sorun nedir?"

Betsy babasına baktı. Ağzı kımıldamıyordu, gözleriniyse kocaman açmıştı. "Âdetim başladı."

Michael'ın midesi tam anlamıyla çalkalanmaya başladı. "Öyle mi?"

Lulu yüksek sesle, "Âdet nedir?" deyince Betsy eliyle kardeşinin ağzını kapattı.

Lulu anında çığılı kopardı.

"Kes artık Lulu," diye söylendi Michael. Betsy'ye dönüp "Ne yapacağız?" diye sordu.

"Bir şeye... ihtiyacım var."

"Bir şey. Evet." İhtiyacı olan bir kadındı ama onu bulmak mümkün değildi. Michael kızının elini tutup onunla alışveriş merkezinde gezinmeye başladı. Betsy eliyle poposunu gizleyerek odun gibi yürüyordu.

Kadın Ürünleri.

Burada bulabilirlerdi şüphesiz. Michael rengârenk ürünlerin arasından kızının hangisine ihtiyaç duyabileceğini bulmaya çalıştı. *Kanatlar! Yapışkan şeritler! Emici!*

Betsy her an kusabilirmiş gibi görünüyordu. "Hadi baba, al artık birini."

Hadi Michael. Hamle yap artık. Sana şimdi ihtiyacı var. "Tamam," dedi sertçe ve ürünlere yaklaşip üzerlerini okumaya başladı.

"Baba," dedi Betsy sinirlenerek ve topuklarının üzerinde zıplamaya başladı. "Hadi."

Bir ürünün hangi özelliğiyle diğerinden üstün olduğunu anlamadığı için pahalı olanı alıp kızına uzattı.

Betsy'nin nefesi kesildi. "Ben alamam. Ya tanıdığım biri görürse? Aman Tanrım."

"Haklısın," diye kafasını salladı Michael. "Tuvaletlerin orada serü bulurum."

Betsy minnettarlıkla gülümseyip koşmaya başladı. Michael bir türlü yerinde durmayan ve sızlanan Lulu'yu kucağına aldı. Kasaya giden yol boyunca Lulu avazı çıktığı kadar "âdetâdetâdet" diye şarkı

söyledi. Kasiyer kadına garip bir ifadeyle gülümseyip elinde küçük plastik bir poşetle tuvaletlerin olduğu tarafa koştu.

Betsy arka duvarın orada ayağını sabırsızca yere vurarak bekliyordu.

"Bunu... humm, şey... nasıl kullanacağını biliyor musun?" diye sordu Michael.

"Matematik problemi değil ya baba." Michael kızının alaycı olmaya çalıştığını anlamıştı ama sesi yeterince sert değildi. Paketi alıp tuvalete koştu.

En az on beş dakika sonra Betsy Michael'a bakarak tuvaletten ağır ağır çıktı. Korkmuş ve çok küçük görünüyordu; kadınlığa adım attığının işareti sayıldığı için, bu durum biraz da ironikti. Yavaş yavaş arkasını döndü. "Bir şey görüyor musun?"

"Hayır," dedi Michael yumuşak bir sesle. "Bir şey belli değil."

"Artık *gidebilir* miyiz?" diye inledi Lulu.

Michael küçük kızını kucakladı ve bir kez daha hediye ambalaj bölümüne gittiler. Ambalaj kâğıdı, kart, seloteyp ve fiyonk alırken Lulu iyice kontrolden çıkmıştı ama onun sızlanmalarına ve isteklerine katlanmak, Betsy'nin sessizliğine katlanmaktan kolaydı.

Kızının durumu Michael'ın içini parçalamıştı. Bunun hafızasına kazınacak anlardan biri olduğunu ve annesinin onu hayal kırıklığına uğratarak gittiği, babasınınsa yeterince yardımcı olamadığı bir gün olarak anımsayacağını biliyordu.

Michael, kızının bugüne geri dönüp baktığında içinin sızlamasını önleyecek bir şey yapmak istiyordu. Kuyumcu vitrininin önünden geçerken bunları düşünüyordu. "Hey Betsy," dedi, "kulaklarını deldirmeye ne dersin? Bugün kampanya yapıyorlar."

Evden Çok Uzakta

Betsy nefesini tutup kırmızı, beyaz ve mavi plastik renkli diş tellerini göstererek sırttı. "Annem on üç yaşına kadar beklemem gerektiğini söylüyor."

"On üçüne geldin sayılır. Hem artık... bir kadın sayılırsın," diye mırıldandı, bunu söylediğine çok da memnun olmadan. "Ayrıca annene söylemek zorunda da değiliz."

Betsy, Michael'a sımsıkı sarıldı. "Teşekkürler baba."

"Ne? Ben DE istiyorum!" dedi Lulu sesini yükselterek.

Michael ırkıldı, küçük kızı tarih öncesinden kalma, kapana kısılmış bir çeşit kuş misali cırlamıştı. Michael etrafına bakındı, tabii insanlar onlara bakıyordu. *Lütfen babacığım, lütfenlütfenlütfenlütfen...*

Sevgili Anne,

Babam sana mektup yazmam gerektiğini söylediği için ben de yazmaya karar verdim. Âdetim başladı. Hem de Wal-Mart'ta, babamlayken.

Bana yorgan gibi bir ped aldı. Sierra'nın annesi dedi ki bir adamı kadınlara özgü bir şey almaya gönderince böyle olurmuş. Off.

Sana ihtiyacım olduğunda yanımda olmadığın için teşekkür ederim.

AĞUSTOS

İnanılmaz sıcak. Kendi ter kokuma o kadar alıştım ki artık kötü koktuğumu fark etmiyorum. Buz gibi havaların hayalini kurmaya başladım. Uyuduğumda yaptığım bu.

Komutan dün gece bir toplantı yaptı. Bize zaten bildiğimiz bir şeyi, işimizin gittikçe zorlaşacağını söyledi. Sürekli vuruluyoruz ve ateş altında kalıyoruz. Görünüşe bakılırsa havada saldırıları artıracakız. Yaşasın!

Betsy de benim yokluğumda âdet görmeye başladı. Açıkçası kendimi öyle kötü hissettiğim ki bu konuda bir şey yazamadım. Onun hayatını kaçınıyorum. Kaçınıyorum.

Ağustosun ortasında Dr. Cornflower, Keith'le ilgili psikiyatrik değerlendirilmesini sundu. Teşhisi: Şiddetli Travma Sonrası Stres Bozukluğu. Doktor ayrıca Keller'ın akli dengesinin yerinde olduğunu, yargılanabileceğini, sürecin nasıl işleyeceğini anladığını belirtmişti.

Bu da mahkemeye çıkacağını gösteriyordu. Mahkeme günü belirlendi.

Michael etrafında oturan gayretli ve hırslı genç yüzlere baktı. Toplantı masasında oturmuşlardı. Savunma ekibine seçilen üç ortak da sınıfının birincisi olarak mezun olmuştu ve haftada en az altmış saat çalışıyordu. Üstün bir savunma avukatı olabilmek için bilgiye aç olmalıydınız ve onlar da öyleydi.

"Artık başlayabiliriz. TSSB için cezai ehliyet savunması yapacak ve böyle bir amacı olmadığını iddia edeceğiz. Keith'in karısını öldürme amacı gütmeyeceğini kanıtlayacağız; amaç yok ve bu bir cinayet sayılamaz. Bu davada olayın kasti bir cinayet olmadığına dair alınacak en ufak kararın bir zafer sayılacağını unutmayın. Bununla birlikte jüri üyeleri cezai ehliyetle ilgili savunmalardan en az delilik kadar nefret ettikleri için uzmanlara, tanıklara ve istatistiklere ihtiyacımız olacak." Michael ekibindekilere bazı görevler verdi. Bazıları hükümle ilgili araştırmalar yapacak, jüri açıklamalarını, Washington'daki ve diğer yerlerdeki örnek davaları inceleyecekti. Diğerleri önemli duruşmalardaki kararları inceleyecekti. "Özellikle Irak'tan dönenlerle ilgili kazanılmış TSSB davalarını bulmalıyız. Pazartesi gününe kadar savunmamızı güçlendirecek bilgilerin taslağını istiyorum. Hilary sen buradan başlayabilirsin. İhtiyacın olan bütün raporlar ve uzman bilgilerine sahipsin. Kanıt olabilecek her şeyi topla. Sorusu olan?"

Sessizlik oldu.

“Güzel.”

Michael ayağa kalkınca ekibi de kalktı. Toplantı odasından çıkarken Michael evraklarını çantasına yerleştirdi ve ofisine yöneldi. Sonraki birkaç saatte bilgisayarının başından kalkmadan TSSB savunmasına dair hemen hemen bütün davaları buldu.

Eve dönerken feribotta hâlâ bu konu üzerine çalışıyordu. Cornflower’ın raporunu tekrar gözden geçirdi, özellikle de Keith’in kendi hikâyesini anlattığı bölümü.

Ramadi’de havan topuyla bu defa kimin çadırı vurulacak diye iddiaya girerdik... Bir gün tuvaletten döndüğüm sırada bizim havan topumuza bir bomba isabet etti... Hiçbir şey yapamadık... Arkadaşlarımız çığlıklar atarak diri diri yandı... Bir de onları çuvallara koyma işi vardı; vücut parçalarını... bacak ve kolları toplayıp çuvallarda taşıdık. Arkadaşının kolunu taşımak çok garip bir duygu...

Michael raporu bıraktı. *Jolene orada neler yaşıyordu? Neler görüyordu?* Bu soru bir defa aklına gelince zihninden atması mümkün olmadı. Karısını düşündü ve ilk defa aklına en kötüsü geldi...

Yeşil Ev’in önüne park ettiği sırada ortalık hâlâ aydınlıktı. Gök-yüzü lavanta rengine bürünmüş, çok güzel görünüyordu.

Annesi endişeli bir ifadeyle onu kapıda bekliyordu.

“Özür dilerim, geç kaldım,” dedi.

Annesi sabırsızca elini sallayıp oğlunun affını geçiştirdi. “Betsy’nin canı sıkkın. Sierra adlı şu arkadaşı onu arayıp bugün bir helikopter pilotunun vurulduğunu söylemiş. Onu sakinleştirmeye çalıştıysam da...”

Michael gözlerini annesinden öteye dikti; bebeğine kâğıt fincandan çay içiriyormuş gibi yapan Lulu'nun köşedeki sergi masasında oturduğunu gördü. "Nerede?"

"Dışarıda, büyük kayanın yanında."

Michael kafasını salladı. "Akşam yemeğine Pot'a gidiyoruz. Bize katılmak ister misin?"

"İsterdim ama gelemem. Helen'le birlikte bu gece vitrini değiştireceğiz. İşçi Bayramı²² yaklaşıyor. Ucuzluk da başlar."

Michael eğilip annesinin yanağına bir öpücük kondurdu. "Teşekkürler anne." İç geçirip dükkâna yönelerek biblo, çiçek saksısı ve bahçe aletleriyle dolu rafların önünden geçti. Arka kapıda bir an duraksayıp gücünü topladı ve Ön Caddé'deki dükkânlarla marina arasındaki otoparka çıktı. Orada, çimlerin arasında, rıhtıma bakan iri bir kaya parçası vardı. Michael bildi bileli çocuklar o kayanın tepesine inip çıkar, etrafında koştururdu. Şimdi, sapsarı saçları ılık yaz esintisiyle uçuşurken gözlerini denize diken kızı o kayanın tepesine tünemişti. Yüzlerce tekne aşağıdaki durgun denizde sallanıyordu.

Michael kayanın yanına geldi. "Selam," dedi kafasını kaldırarak.

Betsy gözyaşlarının yuvarlanmak üzere olduğu soluk, sivilceli yüzüyle babasına baktı. Gözlerinde insanı telaşlandıran bir durgunluk vardı. "Selam baba. Geciktin."

"Özür dilerim."

Michael orada durmuş, söyleyecek mantıklı bir şeyler düşünürken Betsy'nin saatinin alarmı öttü. Kızı saatini çıkarıp yere fırlattı.

Michael eğilip saati aldı ve dünyanın öteki ucundaki karısının da aynı anda dinlediği *bip bip bip* sesini dinledi. Bir an *karısının* o halini, saatine bakıp muhtemelen kendini evden çok uzakta hissettiğini gözünde canlandırdı.

22 ABD'de eylül ayının ilk pazartesi günü kutlanır. (ç. n.)

"Annen iyi," diyebilirdi sonunda. Doğrusu Jolene'in iyimser ve güvende olduğunu temin eden mektuplarına inandığı zamanlarda, yani Keller davasından önce her şey çok daha kolaydı. Şimdi Michael neyin ne olduğunu kavrayabiliyordu. Haklı korkular hissedene bir çocuğu nasıl yatıştırabilirdi ki, üstelik kendisi de aynı kaygıları taşıırken? "Onun helikopteri değil Betsy."

Betsy kayanın üzerinden kaydı. "Ama olabilirdi."

"Ama değil," dedi Michael kısık bir sesle.

Bu söz üzerine Betsy'nin gözleri yaşanıp dudakları titredi. Michael kızının huzurunun iyice kaçmış olduğunu gördü. "Bu defalık," dedi.

"Bu defalık."

"Onu unutmaya başladım," dedi Betsy ve Jolene'in yolladığı fotoğrafı cebinden çıkardı. "Bu... bu o değil. O yalnızca bir asker değil."

Michael gerçeği yansıtmak ne gibi bir şey söyleyebilirdi? "Hadi Crab Pot'a gidip fotoğrafına bakalım. O zaman onu anımsarsın."

Betsy kafasını salladı.

Bu kadarı yeterli değildi.

Michael kızının eline uzandı. Bazen dokunmaktan başka bir şey yapamazdınız.

Akşam yemeğinin ardından Michael kızları eve götürüp üst kata koşuolarını izledi. Crab Pot'taki yemeğin onları nasıl etkileyeceğini tahmin etmeliydi. Jolene'in yokluğu fazlasıyla hissedilmişti. Lulu ile Betsy, annelerinin duvara asılı Polaroid fotoğrafının karşısında en az on dakika kalmışlardı. Lulu yemek bile yememiş, kanatlı rozeti tutup ağlamıştı.

Michael kendine bir içki koyup koya çöken karanlığı pencereden izlemeye koyulmuştu ki Lulu'nun arkasından geldiğini fark

etti. Küçük kızı maymuna benzer bir hareketle babasının vücuduna kenetlendi. "Betsy ağlıyor babacığım," dedi her zamanki tiz sesiyle.

Michael iç geçirip kızının alınına bir öpücük kondurdu.

"Annemle ilgili," dedi kendisi de gözyaşlarına boğularak. "Kayboldu ya da yaralandı, değil mi?"

Michael kızına daha sıkı sarıldı. "Hayır, bebeğim. Annen iyi."

"Annemi özledim."

Michael kızını kucağında sallayıp gözyaşları dinene kadar onu rahatlatmaya çalıştı. Lulu biraz yatıştığında Michael onu kanepeye oturtup *Küçük Denizkızı* DVD'sini açtı. Bu Lulu'yu en azından bir süreliğine oyalardı. Tabii bu saatte yatmalıydı. Geç olmuştu. Ama Jo'dan ve olabileceklerden başka bir şey düşünemiyordu.

Öyle bir karar almamasına rağmen ayakları onu çalışma odasına götürmüştü. İçeri girip kapıyı örttü. Elleri titriyordu; bardağındaki buzlar tıkrırdıyordu.

Olabilirdi.

Michael kanepeye çöküp kafasını eğdi. Betsy annesini unutmaktan endişe ediyordu. Ama Michael, Jolene'i çoktan unutmamış mıydı? Onunla birlikte yaşıyor, onunla uyuyordu ama her nasılsa evlendiği kadını unutmuştu. Michael sol yanına baktığında Jolene ile kendisinin çerçeveli fotoğrafını gördü; yıllar önce, Seattle'daki botanik parkında çekilmişlerdi. O zamanlar çok genç ve âşıklardı. *Şu ördek ailesine bak Michael, günün birinde biz de böyle bebeklerimizle birlikte gelineceğiz...* O Jolene'in içtenlikle güldüğü o tek fotoğraf sayesinde Michael onu anımsamıştı.

Ayağa kalktığında dengesi hafiften bozulmuştu. Kitaplığa gidip deri kaplı bir fotoğraf albümüyle eski bir VHS kasedini buldu. İkisini kolunun altına sıkıştırıp oturma odasına gitti ve Lulu'ya onu takip etmesini söyleyerek üst kata çıktı.

Betsy'nin kapısını çaldı. "İçeri gelebilir miyiz?"

"Olur."

Michael Lulu'yu odaya taşıyıp Betsy'nin yanına oturdu. Kızlarını iki yanına alıp albümü açtı.

Saydam, parlak bir plastikle kaplı ilk sayfada karısının genç kızlığına dair o güne dek gördüğü birkaç fotoğraf vardı. Rengi solmuş bir kot ve ucuz, V yaka bir kazakla bir kayanın üzerinde duruyordu. Gözünü kameradan biraz uzağa dikmiş, görünmeyen bir uzaklığa bakarken upuzun sarı saçları rüzgârın etkisiyle yüzüne düşmüştü. Sol tarafta oradan uzaklaşan bir adam vardı; tek görebildiğiniz yırtık pırtık kotuyla tabanı aşınmış siyah çizmeleriyle.

Jolene hayatının izinin sürülebileceği bu albüme bu fotoğrafla başlamasını fotoğrafın çok simgesel ve açıklayıcı olmasıyla açıkladı: Annesi yoktu ve babası da gidiyordu. Michael bu fotoğrafları defalarca görmüştü ama şimdi ona gerçekten bakıyor, karısının ne kadar ince ve narin olduğunu görüyordu. Saçları haftalardır taranmamış gibiydi ve gözlerindeki yitik ifade içler acısıydı. Çekip giden adamı izliyordu. Michael bunu neden daha önce fark etmemişt?

"Burada on beş yaşlarında. Senden çok da büyük değil Betsy."

"Üzgün görünüyor," dedi Betsy.

"Biz daha doğmadığımız için," dedi Lulu, Jolene'in bu fotoğrafa yaptığı yorumu tekrarlayarak.

Michael sayfaları ağır ağır çevirip kızlarını Jolene'in hayatına doğru bir yolculuğa çıkardı. Jolene'in üniformasıyla helikopterinde otururken, frizbi oynarken çekildiği fotoğrafları vardı. Art arda baktıkları fotoğrafların her birinde Jolene biraz daha uzun, biraz daha güçlü görünüyordu ama Michael ancak düğün fotoğraflarını gördüğünde âşık olduğu kadını görebilmişti. Jolene tören boyunca hem gülüp hem ağlamış, hayatının en mutlu gününü yaşadığını söyleyip durmuştu.

Michael da onu öpüp *hayatımızın en mutlu günü*, demişti. *Hayatımız boyunca birbirimizi seveceğiz* Jo.

Elbette seveceğiz, demişti Jolene de gülerek ve yıllar yılı buna inanmışlardı... ta ki bu inançları tükenene kadar. Hayır, ta ki Michael'ın inancı tükenene kadar.

"Çok güzel görünüyor," dedi Lulu.

Michael, Jolene'in hayatı boyunca neler kaybettiğini, asla sahip olmadığı ve üstesinden geldiği şeyleri biliyordu. Buna rağmen bu fotoğrafların hepsinde inanılmaz derecede mutlu görünüyordu. Michael onu mutlu etmişti; başından beri bildiği bir şeydi bu. Unuttuğu bir şey varsa o da Jolene'in onu ne kadar mutlu ettiğiydi.

"Ne zaman eve dönecek?" diye sordu Lulu. "Yarın mı?"

"Kasım'da," dedi Betsy iç geçirerek. "O da iki haftalığına."

"Ya," dedi Lulu cılız, tiz bir sesle. "O zamana kadar ben beş yaşında mı olacağım?"

"Evet," dedi Betsy. "Ama doğum gününde burada olmayacak."

Lulu'nun ağlamasına fırsat vermeden Michael kalkıp kasedi taktı. Jolene göreve gittiğinden beri kızlar takıntılı bir halde, Michael'ın "veda videosu" dediği ve Jolene'in kızları için tek tek kaydettiği görüntüleri izliyorlardı. Ama bunu yıllardır izlememişlerdi.

Michael Oynat düğmesine basınca film başladı. Ekranda ilk olarak kucağında iki litrelik süt şişesinden büyük görünmeyen bebeği ve uykulu gözleriyle bakan Jolene göründü. "Hayranlarına merhaba de minik Elizabeth. Yoksa Betsy mi olsun Michael? Betsy'ye daha çok benziyor sanki, ne dersin?"

Şimdi de Betsy'nin yeni yürümeye başladığı, kahkahalar atarak vücudunu ileri attığı görüntüler gelmişti... Jolene ellerini çırpıp sevinçle, "Bak Michael, sakın bu görüntüyü kaçırma..." diye haykırıyordu.

Michael'ın on iki yıllık hayatı kırk iki dakikalık bir bant kaydına sığmıştı.

Durdur düğmesine bastı.

İşte bu onun Jo'suydu. Görüntü donunca karısının güzel yüzü çarpılmıştı ama pikselli, yumuşak renklerin arasından bile Michael onun gülümsemesinin gücünü görebiliyordu.

Kendi hayatını, hayallerini, ümitlerini ve korkularını karısının gözlerinde görüyordu.

Seni artık sevmiyorum.

Böyle bir sözü ona nasıl söylemişti? Ettikleri yemine, hayatlarına nasıl bu kadar yukarıdan bakabilmişti?

Michael karsına üzgün olduğunu söylemek istiyordu ama zaman ve mekân onları ayırmıştı. Söylemek istediklerini söylemek için kasım ayını beklemesi gerekecekti. Jolene onu dinlemek ister miydi peki?

"Yarın alışverişe gidip ona bir koli yollayalım," dedi Betsy.

"Yaşasın!" dedi Lulu, ellerini çırparak.

Michael hiçbir şey söylemeden kafasını salladı ve gözyaşlarını kızlarının görmemiş olmasını diledi.

* * *

Gövdesindeki on beş kiloluk zırhla Jolene Black Hawk'u Bağdat'a doğru götürdü. Kaskının altında biriken terler saçlarını ıslatıp boynuna doğru akıyordu. Cildi kıpkırmızıydı; nefes alıp vermekte güçlük çekiyordu. Eldivenlerin içindeki elleri kaygan ve ıslaktı. Helikopterin kapıları açıkken bile içerisi fırın gibiydi. Şişesindeki su en az 122 derecedeydi ve serinlettiği söylenemezdi. Tami sağ koltuktaydı.

Üç helikopter art arda kararmaya başlayan gökyüzüne doğru yükselmışti. Karmaşa içindeki Bağdat aşağılarındaydı.

"Ateş hattındayız, ateş hattındayız..." Radyodan diğer pilotun sesi duyuldu.

Bu uçtukları bölgenin sıcak ve misafirperver olmadığına işaretti. Her şey olabilirdi; havan topu, füze, RPG²³ ve bir tür silahlı çatışma olabilirdi.

Jolene mikrofona, "Yırtıcı Kuş sekiz-dokuz doğuya sapıyor. Bölgeye tahmini varış süresi dört dakika."

Helikopteri döndürdü, aracın burnunu düşürüp hızını artırarak ilerledi.

Tak-tak-tak-tak. Mermiler helikoptere vuruyordu. Ses öyle gürültüydü ki kaskına ve kulaklıklarına rağmen Jolene irkildi.

"Ateş aldık," dedi Tami sertçe.

"Sıkı tutun," dedi Jolene, sola doğru ani bir dönüş yaparak.

Mermilerin helikoptere çarparken çıkarttıkları *çın-çın-çın* seslerini duyuyordu. Yağmurun tenekeye çarparken çıkardığı sesi andırıyordu. Helikopterin içini bir duman bulutu sardı.

"İşte," dedi Tami. "Saat üç yönünde."

Bir grup isyancı aşağıdaki çatılardan ateş açıyordu. Makineli bir tüfekten sarı alevler saçılıyordu.

Jolene tekrar sola yöneldi. Dönüşü yaptığı sırada sağındaki helikopter patladı. Yanan metal parçaları Jolene'in helikopterine çarptı. Isı dalgalar halinde yayılıp onları bir o yana bir diğerine salladı.

"Bıçak sıfır-dört, duyuyor musunuz?" dedi Tami radyoya. "Yırtıcı Kuş sekiz-dokuz konuşuyor."

23 Sovyet yapımı, güdümsüz bir tür tanksavar silah. (ç. n.)

Yanlarındaki helikopter yere doğru bir spiral çizdi. O sırada kapkara bir bulut yukanya doğru yükseldi. Jolene aşağıya bakıyordu.

Tami kazanın koordinatlarını üsse bildirdi. "Bıçak sıfır-dört, duyuyor musunuz?"

Jolene bir dizi hızlı dönüş yapıp kaçtı, uçuş hızını değiştirip irtifasını değiştirdi. Yukarı, aşağı, bir yandan diğerine.

Menzil dışına çıktıklarında arka tarafa bakmak için döndü. "Herkes iyi mi?" dedi ekibine ve herkesten yanıt geldi.

Jolene diğer Black Hawk'un peşinden helikopter pistine indi. Yeleğini çıkarıp emniyet kemerini çözerken titriyordu.

Koltuğundan inip asfalt piste ayak bastı. Gökyüzü tunç rengine boyanmıştı ama bu belirsizlikte bile kaza bölgesinden yükselen kalın siyah duman kütesini görebiliyordu. Gözlerini kapattı ve o patlamadan kimsenin sağ çıkamayacağını bildiği halde, düşen helikopterdeki askerler için dua etti. Birkaç saniye sonra jet motorlarının gürültüsü karanlık gökyüzünü sardı; bombalar patlayıp kırmızı alevler yayıyordu. Jolene askeri hastane helikopterinin bir an önce olay yerine gidip kurtulanlarla kurbanların yerini belirleyeceğini biliyordu.

Aracınız düşman topraklarında alev almuşken siz kurtulmuş ancak yaralı bir halde bekliyorsanız, bu hayatınızın en uzun bekleyişi olurdu muhtemelen.

Farklı bir yol izleyebilir miydi? Yapacağı farklı bir tercih sonucu değiştirebilir miydi? Birbirlerini koruyacak şekilde uçuyorlardı ama Jolene yanındaki uçağı korumamıştı; yakında, dünyanın öbür ucundaki ekipler askerlerin ailelerine kötü haberi verecekti.

Tami ile Jamie yanına geldi. Mermi darbeleriyle delik deşik olan helikopterlerinin önünde duruyorlardı.

Kimse konuşmadı. Doğru noktaya isabet eden bir merminin, bir RPG atışının havaya uçurabileceğini hepsi biliyordu.

“Kim acıktı?” diye sordu Jamie, kaskını çıkararak.

“Ben mütemadiyen açım,” dedi Smitty öksürerek yanlarına gelirken. O ünlü tebessümünü takınmıştı ama bu defa gözlerine yansınamıştı. Bu gece Smitty ilk defa yaşlı görünüyordu. “Viski bana her zaman uyar.”

Yeşil Bölge’ye doğru yürürken Jamie’nin çenesi her zamanki gibi çalışıyordu. Söylediği her şey komikti ve herkes onları gülümsetecek bir şey arıyordu. Hazır kızartmalarını yiyip ev yapımı *milkshake*’lerini içerken onarım ekibi helikopterlerini tamir etti. Bu arada akıllarından asıl geçen konu dışında her şeyden konuşuyorlardı.

Geceyarısı olduğunda yine havalarıp Bağdat’a doğru uçtular. Şehrin en tehlikeli kısımlarına girmişlerdi. Arada bir, helikopter sesi duyanların göremedikleri bir şeyi vurma ümidiyle gökyüzüne açtıkları rastgele ateşin sesi yükseliyordu. Balad’a yara almadan döndüler.

Jolene motoru durdurdu. Pervaneler kademeli olarak yavaşladı, her döngüde *pır pır* sesi biraz daha hafifledi.

Jolene nihayet oturduğu yerde rahatlamıştı. Gece görüş gözlükleriyle dünya çok biçimsiz görünüyordu. Siyah asfalt pistte önünde ilerleyen hayalete benzer yeşil şekiller görünüyordu.

Garip bir şekilde bedenden ayrılan ruhları düşündü; bu da ona kaybettikleri ekibi anımsattı.

“Oğlum suççieğı olmuş,” dedi Jamie arka taraftan. “Bunu size söylemiş miydiniz?”

Jolene’in ihtiyacı olan da buydu: Evini anımsatacak bir şey. “Çocuklar çabuk iyileşir. Bir yıl sonra aklına bile gelmeyecek. Betsy her yemekte çilekli dondurma isterdi.”

“Yarında olmadığımı anımsayacak mı?”

Jolene’in buna kolay bir yanıtı yoktu.

Gece gözlüklerini ve kaskını çıkarıp emniyet kemerini çözdü. Asfalta ayak bastığında yorgun düştüğünü hissetti ve bu sıradan bir yorgunluk değildi; iliklerine kadar hissettiği şiddetli bir yorgunluktu.

Bu gece mümkün olan her şeyi yaptığını, hata yapmadığını bilmek istiyordu ama ona bunu söyleyecek kimse yoktu, kimseye inanmazdı zaten. Bu ona burada ne kadar yalnız olduğunu anımsatmıştı. Michael'ı arayıp ona gününün nasıl geçtiğini anlatabilmeyi ve kocasının sesinin onu biraz olsun yatıştırmasını isterdi. Buradaki askerlerin çoğu evlilik cankurtaranına sarılıyordu. Tami ve Carl gibi.

Burada mahremiyet kaldığı söylenemezdi ve Tami ile Jolene rutin olarak telefon kuyruklarına birlikte girdikleri için birbirlerinin konuşmalarını da duyabiliyorlardı. Tami'nin, *Seni çok seviyorum hayatım, sesini duymak bile gücümü toplamama yetiyor*, diye fısıldadığını duyuyordu.

Michael ve kendisinin de bir bütünün iki yarısı oldukları günlerini anımsadı. Tami yanına gelip kalçasını onun kalçasına vurdu. "İyi misin?"

"Hayır. Ya sen?"

"Hayır. Hadi evi arayalım. Kocamın sesini duymalıyım," dedi Tami.

Telefon kulübelere doğru yürüdüler. Kuyruk şaşırtıcı derecede kısaydı. Önlerinde yalnızca iki asker vardı.

Jolene, önce Tami'nin konuşmasına izin verdi ve arkadaşının, "Carl? Hayatım? Seni çok özledim..." dediğini duydu.

Jolene onu dinlememeye çalıştı. Aslında şu anda Michael'a, kocasının onu sevdiğini ve beklediğini, orada sandığı kadar yalnız olmadığını, evlerinde bir hayatı daha olduğunu söylemesine çok ihtiyacı vardı.

Nihayet sıra Jolene'e geldiğinde, birinin telefonu açması ümidiyle evi aradı. Orada cumartesi öğleden saat ikiyi çeyrek geçiyordu henüz.

"Alo?"

"Selam Michael."

Jolene gözlerini kapayıp kocasının gülümsediğini hayal etti. Ona çok fazla şey söylemek, duygularını paylaşmak istiyordu ama nasıl yapabilir ki? Michael onu asla anlamayacaktı. O Carl gibi değildi; Jolene'in burada yaptığı şeyle gurur duymuyordu. Birlikte görev yaptığı diğer askerleri ne kadar umursadığını anlaması mümkün değildi. Bu düşünceyle Jolene kendini daha uzak, daha yalnız hissetti.

Michael sandalyesine otururken çıkan gıcırtyı duydu, dünyanın öbür ucundan gelen böylesine sıradan bir ses Jolene'e geride bıraktığı insanları ve onu içermeyen anılar biriktirerek kendi hayatlarını yaşadıklarını düşündürdü.

"Nasılsın Jo?"

Jolene ağzının titrediğini hissetti. Michael'ın ses tonu çok şefkatliydi; Jolene kendine kocasının bu soruyu gerçekten bilmek istediği için sormadığını arımsattı. Jolene'in görevine dair bir şeyi ne zaman duymak istemişti ki? Bu gece arkadaşlarının öldürüldüğünü, hatta az da olsa kendi hatası yüzünden bunun yaşanmış olabileceğini ona söyleyemezdi. Michael ona savaşın saçmalık olduğunu ve askerlerin bir hiç uğruna öldüğünü söyleyecekti yine. Jolene doğrulup hafifçe öksürdü. "Kızlarım nasıl? Lulu doğum gününün heyecanını yaşamaya başladı mı?"

"Seni özleyiyorlar. Betsy vurulan helikopter pilotu haberini duymuş. Çok üzgündü."

"Ona benim cepheden çok uzakta olduğumu söyle."

"Gerçekten öyle misin peki?"

Jolene bu geceyi düşünüp ürperdi. "Elbette. Ben güvendeyim." Michael'ın duymak istediği cümle buydu. "Kızlarla konuşabilir miyim?"

"Annem onları sinemaya götürdü."

"Öyle mi?"

"Seninle konuşamadıklarına üzülecekler. Seni çok özlediler. Lulu doğum günü partisine yetişip yetişemeyeceğini sorup duruyor."

Seni çok özlediler. Onlar... "Artık kapatmalıyım."

"Kapatma. Ben bir şey söylemek istiyorum..."

Hep kendi isteklerinden bahsederdi zaten. Düşüncesi bile Jolene'i bitkin düşürmeye yetti. Ona ihtiyaç duymakla aptallık etmişti. "Kapatmalıyım Michael. Arkamda uzun bir kuyruk var."

"Kendine iyi bak," dedi Michael kısa bir duraksamanın ardından.

"Elimden geleni yapıyorum." Jolene'in sesi çatladı. Telefonu kapatıp arkasını döndü.

Tami ağzından çıkan her kelimeyi duymuştu. "Sıcak bir duşa ne dersin?" dedi arkadaşı ona sarılarak.

Jolen onayladı. Karavanlarına dönüp malzemelerini aldıktan sonra duşlara yöneldiler. Jolene, Tami'ye bir şeyler söylemeye, davranışlarının altında vatan bazı duygular üzerine sıradan konuşmalar yapmaya çalıştıysa da beceremedi.

Bu geç saatte bile üs yoğundu. Otuz bin kadın ve erkek yaşıyordu burada. Arada bir gelip giden sözleşmeli askerler buna dâhil bile değildi.

Jolene duşa girerken parmak arası terliklerini giydi ve suyu açtı. Soğuktu.

Evde aldığı duşları veya sıcak suyu düşünmemeye çalışarak hızlıca keselenip tenindeki teri ve kumu üzerinden attı. Kurulandıktan sonra kumlu ve kirli birlik üniformasını giydi.

"Açıkgası sıcak olmasını umuyordum," dedi Tami yorgun bir tebessümle.

"Evet."

Duş kabinlerinden çıkıp kendi karavanlarına döndüler.

Jamie ile Smitty, Tami ile Jolene'in karavanının karşısındaki kendi karavanlarının kapısının önünde ters çevirdikleri iki kovanın üzerine oturmuş, onları bekliyorlardı. Smitty'nin yanında mavi ve beyaz renkli içecekler vardı. "İster misiniz?" diye sordu. Jolene onun gülümsemek için ne kadar zorlandığını gördü. Çok iyi silah kullanabilir, cesur bir asker olabilirdi ama o yine de yirmi yaşında bir çocuktı ve bu gece onu sarsmıştı. Büyük ihtimalle gece rahat uyuyamayacaktı; hiçbirini uyuyamayacaktı.

Tami ile Jolene yanlarına oturdular; Tami kapının önündeki basamaklara, Jolene ise Smitty'nin yanındaki kovaya. Hava biraz serinlemiş olmasına rağmen arkalarındaki metal gün boyu biriken sıcaklığı yaymaya devam ediyordu. Kapının her iki yanında kum torbaları yığılmıştı. Sıra sıra kum torbaları hemen hemen sürekli atılan havan toplarından biraz olsun korunmalarını sağlıyordu. Jolene'in karşısındaki kendi karavanlarının kapısı, iki buçuk metre bile uzatında sayılmayacak bir mesafedeydi.

"Bill Diehler Bıçak sıfır-dörtteydi," dedi Tami ciddiyetle.

Jolene, Bill'i gözünün önüne getirdi: Fort Worth'lu kırmızı yüzlü iri yarı Hava Kuvvetleri pilotu. Düşünü için onu bekleyen kızının fotoğrafını daha geçen hafta göstermişti.

Jolene gözlerini kapatır kapatmaz pişman oldu; o son birkaç saniyeyi yeniden yaşadı; çatıdaki nişancıları, üzerlerine yağın kurşunları... Sola dönmüş, Bıçak sıfır dörtten uzaklaşmıştı.

"Ekip amiri Wally Toddan'dı," dedi Jamie. "Karısı hamile olduğunu yeni öğrenmiş. Dün pazardan çocuğa bir futbol topu almıştı. Daha gönderememiş olmalı."

Jolene bunu, babasını hiç tanımayacak bir çocuğu düşünmek istemedi.

"Onlar kahramandı," dedi Jamie ciddiyetle.

"Kahraman," dedi Jolene, o kelimeyi ve anlamını düşünerek.

Gazlı içecek kutularını, düşen arkadaşlarının anısına sessizce tokuşturdular. Sonra sessiz kaldılar. Ardından Tami ayağa kalktı. "Ben yatıyorum. Saat çok çabuk 04.30 oluyor. Sen Jo?"

Jolene, Smitty ile Jamie'ye döndü. "Siz iyi misiniz?"

Jamie sırtıttı. "Bomba gibiyiz komutanım. Ben bu çocuğa göz kulak olurum," dedi.

Smitty bu söze gülümsedi. "O tehlikeye atlamayacak kadar yaşlı zaten."

Jolene ve Tami birlikte dar kaldırımdan karanlık ve pis kokulu karavanlarına girdiler. Tami lambayı açıp Jolene'e baktı. "Elinden geleni yaptığını biliyorsun. Bu gece olanlar senin hatan değildi."

Jolene arkadaşını şu ankinden daha fazla sevemezdi. Konuşursa sesinin titremesinden korkup kafasını salladı.

"Senin için endişeleniyorum," dedi Tami, yatağına oturup kafasını kaldırarak. "Lanet olsun, aslında ikimiz için de endişeleniyorum. Eve sağ salım dönelim istiyorum."

Jolene de kendi yatağına oturdu. Tami'nin koyu gözlerindeki korkuyu gördü ve bu onu etkiledi, içindeki sınıksı bir düğüm atılmış şeyi çözdü. "Ben de öyle," dedi usulca.

"Eğer gidemezsek..."

Bu geceye kadar Jolene bu sözü her söylediğinde Tami'yi susturmuştu ama şimdi sessizce bekledi.

"Ben eve dönemezsem," dedi Tami yumuşak bir sesle, "Seth'e göz kulak olacağını biliyorum. Beni unutmamasını sağla."

Jolene ciddiyetle kafasını salladı. "Benim kızlarımın da sana ihtiyacı olacak."

Tami kafasını salladı.

"Ama döneceğiz," dedi Jolene.

"Elbette döneceğiz."

Birbirlerine bakıp gülümsediler. Jolene nasıl görüldüğünün farkında değildi ama Tami'nin gözlerindeki korkuyu görebiliyordu. İkisi de bundan hiç olmadıkları kadar eminlerdi.

AĞUSTOS

Bir arkadaşımın öldüğünü nasıl yazabilirim ki? Yavaş yavaş içinde büyüyen korkuyu ve karmaşayı hangi sözlerle tarif edebilirim? Mümkün değil. Bunu yazmak istemiyorum. Duman kokusunu, delinen metalin korkunç sesini ya da silah seslerini anımsamak istemiyorum. Wally Toddan'ı, genç yaşta dul kalan karısını, babasının tebessümünü asla görmeyecek bir bebeği veya kilisede babasının koluna girmeden yürüyecek bir gelini düşünmek istemiyorum.

Huzur içinde yat Bıçak sıfır-dört ekibi, tek söyleyebileceğim bu. Bütün söyleyebileceğim bu. Siz kahramandınız ve sizi özleyeceğiz.

On üç



Sivil halkı ve Iraklı birlikleri Bağdat ve civarına doğru taşımakla geçen uzun ve işkence kıvamında sıcak bir uçuşun ardından Jolene bitkin düşmüştü. Onlar gittiğinde Balad yeniden saldırıya uğramıştı ve bu defa ciddi hasarlar vardı. Şarapnel parçalarının tahtaya ve metale verdiği zarar inanılmazdı. Askeri araçlarla binalar yerle bir olmuştu.

Jolene bir yanında Tami, diğerinde Jamie'yle birlikte helikopterden uzaklaştı. Kimse bir şey söylemiyordu.

"Haberleşme merkezine gitmeliyim," dedi Tami. "İnternet bağlantısı onarılmış mı bakmalıyım. Ailemden haber alamazsam aklımı kaçırmam."

Üçü birlikte hafifçe dönüp karavanların arasındaki karanlık ve tozlu yolda yürüdüler.

Geceyarısını geçmişti ve bu kadar geç bir saatte bile üs çok hareketliydi. Haberleşme karavanında Tami, "Burada bekleyin," deyip içeri girdi. Bir dakika sonra bezgin bir ifadeyle geri döndü. "Hâlâ internet yok. Lanet olsun."

Jolene iç geçirdi. Üsse yöneldiler; Jamie onlardan ayrılmış yemekhaneye giderken, Tami ve Jolene de karavanlarına döndü.

Erden Çok Uzakta

Konuşamayacak kadar yorgun bir halde yataklarına çöküp dizüstü bilgisayarlarını açtılar. Yarın gönderebilmeyi ümit ettikleri mektuplarını yazacaklardı.

Canlarım, diye başladı Jolene.

Koli için teşekkür ederim. Sizden bir kargo almanın benim için ne anlam ifade ettiğini bilemezsiniz. Çok güzel çilek kokulu şampuanı Betsy, parlak saç tokasını da Lulu seçmiştir eminim. Saçında harika durdu.

Son zamanlarda uçuşlarımız çok sıklaştı. Karavanımdan genellikle 04.30'da çıkıyorum, yemekhaneye, ardından da helikoptere gidiyorum. Akşam saat dokuzdan önce karavanımıza döndüğümüzde kendimizi şanslı sayıyoruz. O saate kadar halimiz kalmıyor. Ama siz hiç aklımdan çıkmıyorsunuz. Özellikle de saatimin alarını öttüğünde Betsy. Umarım o anlarda sen de beni düşünüyorsunuzdur. ☺

Dün evi aramayı denedim ama telefonlar çalışmıyordu ve bu e-posta imdadıma yetişti! Size üssün içinde kurulan açık tezgâhlardan oluşan pazardan hediyeler aldım. Tam bir çılgınlık diyebilirim. Tami ile benim alışverişe zaman bulmamıza şaşırmadığınızdan eminim. Ah biz kadınlar, hiç değişmeyeceğiz sanırım.☺

Yarın fiçilerin yanında bir parti verilecek. Duyduğuma göre sosis ve bezelye de olacaktı. Tıpkı oradaki kumsal partileri gibi!

Çok uzakta olduğumu biliyorum ama Lulu'nun doğum günü partisinde yanınızda olduğumu düşünceğim. Umarım hediyeler elinize zamanında geçer! Mumlarını söndürürken anneni düşün bebeğim. ☺ Sizi seviyorum.

Birazdan ayakta uyuyacağım için artık yatsam iyi olacak. Saat çok çabuk 04.30 oluyor.

Kristin, Hannah

*Betsy ortodontist randevunu babana anımsatmayı unutma.
Önümüzdeki hafta gideceksin. Lulu sen de doğum günü partinden
bir fotoğraf yollar mısın? Son yolladığınız duvarımda.*

Jolene parmaklarını bilgisayarın klavyesinden çekti. Michael'a da bir şeyler yazmak istiyordu ama ne yazabilirdi ki? Burada olduğu süre boyunca kocası ona tek bir şey yazmamıştı. Onunla iletişime geçmeye çalıştığında, kendisini sevmeyen adama tutunmaya çalışan annesini anımsıyordu.

Her gün sizi düşünüyorum ve sizi çok seviyorum. Dünyalar kadar.

*Unutmayın: Sizi tekrar görmeme doksan bir gün kaldı. Disneyland'e
gider miyiz?*

Öpüyorum,

Anneniz

Jolene Irak'taki yaz mevsiminde hissettikleri sıcaklığı hayal bile edemezdi daha önce. Her yanı, saçları, gözleri, burnu kum içindeydi. Teri bir bile kumluydu ve duş alır almaz tekrar terliyordu.

Ülkeye ilk geldiği günden beri aldığı her nefesin son nefesi olabileceğini ve gecelerinin günlerinden daha iyi geçmeyeceğini anlamıştı. Alevler, havan toplan ve annelerinin yüzünü unutan bebek rüyaları görüyordu.

Yaralanmalar onu daha büyük bir dehşete düşürüyordu: RPG'ler ile el yapımı bombalar vücutları paramparça ediyor, kollar ve bacaklar havaya uçup pisliğin içine düşüyordu.

Ama bugünkü kadar korktuğu bir gün olmamıştı.

“Kahramanlık görevi”ni üstlenmişti ki bunun anlamı, çölü geçip ölen askerlerden geriye kalanları almaktır.

Son zamanlarda bu işi çok sık yapmıştı; onları ne zaman görse böyle çaresiz, donuk, gözü yaşlı bir halde eğreti bir sedyeyle taşınanın kendisi veya ekibi olduğunu düşünüyordu.

Şimdi hastane çadırının önünde, onun gibi görevli ekiplerle bekliyordu. Kavurucu ve dayanılmaz sıcaklara rağmen hepsi dimdikti. Pilot olarak Jolene ve Tami helikopterde bekleyebilirlerdi ama bu onlara doğru gelmiyordu. Bu yüzden saygı göstererek ekipleriyle birlikte bekliyorlardı.

Merkezin dışındaki hastane çadırı öğle sıcaklığında kavruluyordu.

Hastane sıra sıra dizili kirli beyaz kanvas çadırlardan oluşuyordu. İçeride yerler betondu ve üzerinde kan lekeleri vardı. Jolene içeri girmedi; burada beklemesi gerekiyordu. Kahramanlık görevinin kuralları çok belirgindi.

Ayrıca içeriğin nasıl görüldüğünü de biliyordu: Hafif ve ağır yaralılarla dolu hasta yatakları vardı. Modern çağda en korkunç yaralar bile iyileştirilebiliyordu. Doktorlar mucizeler yaratıyordu.

Orada yalnızca askerler yatmıyordu. İçeride patlayan bir el yapımı bombanın yakınından geçen veya havan topunun isabet ettiği Iraklı siviller, kadınlar ve çocuklar da vardı. İğrenç koku, kavurucu sıcaklığın etkisiyle daha da yoğunlaşmıştı.

Bir doktor kanvas çadırdan çıktıktan sonra giriş aralığını iyice açtı. Dört sedye taşıyan altı asker peşinden çıktı. Her sedyede askerlerin siyah torbalar içindeki cesetleri vardı.

Jolene ve Tanu hemen hazırola geçip onları selamladılar. Birbirlerine bakışları ruh halleri kadar belirsizdi: İkisi de o torbanın içindeki onlardan biri olsa ne hissederdiler diye düşünüyordu. Yakınlara bir yerlere bir havan topu düştü ve betonun üzerinde patladı. Kimse yer bile çekilmedi.

Doktor Jolene'in hissettiği kadar yorgundu. Torbaların içindeki cesetlere sırasıyla dokunup, "Teşekkürler," dedi sadece.

Jolene'in boğazı düğümlendi. Kaybedilen askerlerin böyle bir saygıyı hak ettiklerinin bilinciyle sedyelere baktı. Torbalardan biri küçüktü, hem de çok küçük ki bu kötü bir şeydi. Vücut parçalarının kaybolduğu anlamına geliyordu bu. Muhtemelen RPG veya el yapımı bombanın sonucuydu. Her bir cesedin yanında şahsi eşyalarının bulunduğu küçük, temiz bir torba vardı. Torba kanlı parmak izleriyle lekelenmiş de olsa, Jolene saati, künyeyi ve alyansı görebildi.

Bu da ona Jolene'in künyesine bakıp ölen askerlerin kimliğinin nasıl belirlendiğini soran Betsy'yi anımsattı.

Sessizlik biraz daha devam ettikten sonra çadırın içinden biri, "Kaptan Craig," dedi ve doktor tekrar içeri girdi.

Sedyelerle sessiz bekçilerinin liderlik ettiği iki Black Hawk ekibi üssü geçip bekleyen helikoptere gittiler. Bu noktada da nakliye biçimi kurallarla belirlenmişti.

Jamie ve Smitty cesetleri tekrar selamladı; ardından ölen askerleri özenle helikoptere yükleyip aynı özenle yerleştirdiler.

Yükleme süreci devam ederken bazıları üniformalı, bazıları sivil kıyafetli askerler her yönden gelip helikopterin açık yan kapılarının her iki tarafında iki sıra oluşturarak ölen arkadaşlarını son defa selamladılar.

Jolene ölen askerlerin kim olduklarını merak etti. Koca mı? Baba mı? Anne mi? Aileleri dünyalarının değiştiğinden haberdar edilmişler miydi?

Jolene ve Tami başlarıyla işaretleşip helikoptere bindiler. Bugün Tami sol koltuktaydı. Öne eğilip kahramanlık görevi kartını ön cama yerleştirdi.

Jolene ise sağı koltuğına yerleşip uçuş öncesi kontrollere başladı. Helikopterin kapıları kapalıydı. Birkaç dakika içinde bej rengi kumun içinde fırıl fırıl dönerek havalandılar.

Aşağıdaki askerler dağılmaya başlamıştı.

Bağdat Havaalanı'na uçuşta ekip bütün kahramanlık görevlerinde olduğu gibi sessizdi. Akıllarında ölen askerler vardı. Son birkaç ayda savaş şiddetlenmeye başlamıştı. Vurulmak ve vurmak çok sıradan olmuştu. Jolene uykusunda makineli bir tüfeğin bir helikoptere çarptığını duyup çığlık atarak uyanıyordu. Geçen hafta bir mermi pencere camını paramparça ederek içeri girmiş, Jolene'in kaskına çarparak kafasının yanından geçmişti. Jolene kafasında vız diye bir ses duymuş, uçuşunu sürdürmüştü. O günden sonra kâbuslar görmeye başlamış, kafasının parçalandığını, vücudunun otuz santimlik küçücük bir siyah torbarun içinde çocuklarına geri yollandığını hayal eder olmuştu.

Balad'a döndüklerinde Jolene bitkinliğin de ötesinde bir haldeydi. Haftalardır adamakıllı uyumuyordu ve bu durum ona ağır bir darbe vurmuştu. En son ne zaman gecenin bir yarısı havan topu saldırısı yapılmadığını anımsanıyordu bile. Bombardımanın arasında uyuyor, alarm sesiyle uyanıyordu.

Görevin sonunda bakım ekibi helikopteri kontrole geldi. Jolene ve ekibi oradan uzaklaştı. Bu karanlık gecede herhangi bir samimi yaklaşıma, "hadi yemekhanede pasta yiyelim" teklifine yer yoktu. Jolene gibi hepsi bugün naklettikleri bedenlerle onları birbirlerinden ayıranın küçücük bir şans parçacığı olduğunu düşünüyordu.

"İyi misin Tami?" dedi Jolene karavanlarına vardıklarında.

Tami durdu. "Hayır, pek sayılmaz."

Karavana girdiler. Tami lambanın düğmesine dokundu; tavan-daki floresan yandı ve küçük karanlık oda bir anda aydınlandı. Her yerde aile fotoğrafları vardı ve duvarda Johnny Depp'in *Karayip Korsanları* posterı asılıydı.

Tami yatağına oturur oturmaz ortası çöktü ve asker yeşili yatak örtülerinden bir toz kütleşi yükseldi. Alarm öttü.

Jolene karavanlarının önünden koşan ayak seslerini duyuyordu. Tami'nin tam karşısına çökmüştü.

Bir yerlerde bir şey patlamıştı; karavanın lambası titreşip ardından tekrar yandı.

Alarm susup ortalık sakinleştğinde Tami hiçbir şey olmamış gibi konuşmaya devam etti: "Carl, Seth'in zorlandığını söylüyor. Çocuklar bizden ötürü onunla dalga geçiyormuş. Bu yüzden birkaç ergenin kıcına tekme basmak geliyor içimden."

"Michael kızların iyi olduğunu söylüyor."

Tami kafasını kaldırdı. "Tıpkı senin ondan gerçekleri gizlediğin gibi."

"Biz neredeyse hiç konuşmuyoruz. Bana tek bir e-posta yolla-madı." Jolene eğilip botlarının bağcıklarını çözdü.

"Haftada bir defa bir paket alıyorsun. Sence onları kim alıp post alıyor?"

"Bence Mila ve kızlar."

"Sen ona yazdın mı?"

Jolene iç geçirdi. "Yazmadığımı biliyorsun. Ne diyeceğim?"

"Belki o da aynı şeyi düşünüyordur."

"Ayrılmak istediğini söyleyen ben değilim ki."

"Buradan bile evliliğini tehlikeye atacak türden bir tutum mu sergileyeceksin?"

"Ben başlatmadım."

"Kimin umurunda? Bugün ne yaptığımızı düşünsene." Tami parmaklarını şıklattı. "İşte bu kadar çabuk oluyor Jolene. Ölüm ve yaşam." Parmaklarını tekrar şıklattı. "Ölüm. Böyle zamanlarda ihtiyaç duyduğumuz şeyleri söylemeli, oyunlar oynamamalıyız. Anne ve babanın ilişkisinin sende izler bıraktığını biliyorum. Bunu

anlıyorum, gerçekten. Ama kocanla konuşacak cesareti kendinde bulmalısın. Yoksa her şeyinizi kaybedeceksiniz."

"Senin için söylemesi kolay Tam. Senin kocan seni seviyor."

"Kolay değil Jolene. Bunların hiçbirisi kolay değil, biliyorsun. Michael seni seviyor," dedi Tami. "Biliyorum."

"Hayır, ben sevdiğini sanmıyorum."

"Sen onu seviyor musun?"

İşte aylardır kendine sormaktan kaçındığı soru gelmişti. Bu soruyu kendisine soramamıştı. "Onu sevmekten nasıl vazgeçeceğimi bilmiyorum," diye yarut verdi kendini şaşırtarak. "Karuma işlemiş. Ama..."

"Ama ne? Yanıtın bu değil mi?"

"Hayır." Jolene iç geçirdi. Gerçekten de bu konuyu düşünmek ya da konuşmak istemiyordu. "Sevgi yalnızca bunun bir parçası. Affetmek gibi. Onu affetsem de nasıl unutabilirim ki? Beni sevmekten vazgeçti Tam. Yalnızca vazgeçti. Gözlerime baktı ve beni artık sevmediğini söyledi. Bir daha ona nasıl güvenirim? Aşkımızın bir kullanım süresi varsa evliliğimize, sonsuza dek birlikte olma yemini bize nasıl inanabilirim?"

"Pes etme yeter. Tek söyleyebileceğim bu. Ona bir mektup yaz. Başla."

Jolene bunun iyi bir tavsiye olduğunu biliyordu. Aşk için mücadele etmeye inanırdı; en azından bir defa bunu yapmıştı. Son zamanlarda neye inandığını ve kim olduğunu anımsamakta güçlük çekiyordu. "Korkuyorum," dedi uzun bir sessizliğin ardından.

Tami ona hak verdi. "Kalbini kırdı."

Jolene kirli ve pis kokulu karavanlarında karşısına oturduğu arkadaşına baktı ve burada bile ayrılmadıkları için ne kadar şanslı olduklarını düşündü. "Burada benimle birlikte olduğuna seviniyorum Tami. Sen olmasan ne yapardım bilmiyorum."

Tami gülümsedi. "Ben de seni seviyorum Jo."

On dört



“Hızla kötüye giden bir acil durum söz konusu,” dedi yüzbaşı. “Çok hassas bir bölgede arama kurtarma ekibine ihtiyacımız var. Hava şartları buna çok az imkân tanıyor. On beş dakikadan kısa bir sürede iki helikopterin havalanması gerekiyor.” Haritadaki bir noktayı işaret etti. “Şurası. İki birliğimiz düşman ateşine maruz kaldı.”

“On dakika içinde havalanabiliriz,” diye onu temin etti Jolene. Tami’ye baktığında Tami onu kendinden emin bir ifadeyle onayladı ve asfalt yola doğru ilerlediler. Yol boyunca hiç konuşmadılar.

Üssün diğer ucuna yürürken rüzgâr tenlerine ve gözlerine batan bir toz bulutunu üzerlerine savurdu; bayrağı devirip savurdu. Jolene ekibini aceleyle kontrol edip kokpitin sol tarafındaki koltuğuna yerleşti.

Helikoptere ilk binen oydu ama birkaç saniye içinde ekibin tamamı içerideydi. Jolene uçuş öncesi kontrolleri yapıp kuleye uçuş bilgisi verdi ve motoru çalıştırdı.

Elleri ve ayakları tam bir uyum içinde kontrolleri yaparken helikopter de yavaş yavaş yükseliyordu. Yükseldikleri her milde kum fırtınası da şiddetini artırıyor, rüzgâr ön camlarını tokatlıyordu.

"Durum kötüleşiyor," dedi Jolene. Uzanıp mafsallı anahtarları çevirdi ve göstergeye baktı. Fırtına şiddetle esiyor, Black Hawk'u yana yatırıyordu. Hava boşlukları pervaneyi çekiyordu; helikopter bir an için iki yüz fit aşağıya kaydı. "Sıkı tutunun çocuklar," dedi Jolene. Düğmelere basıp kontrolü ele geçirerek Hawk'u doğrulttu.

Girdabın içinde alçalabilmek için Jolene'in tüm gücünü kullanması gerekmişti. Aşağıdaki arazi sarp ve kayalıktı.

"İniş yapabileceğimiz bir yer yok," diye seslendi Jamie.

"Anlaşıldı," dedi Jolene. Kuyruk ve pervane arasındaki en uygun dengeyi kurmak için iki pedalı da kullanıyordu.

"İşte şurası," dedi Smitty. "Saat bir yönünde."

Jo helikopteri havada tutuyordu ama her anı büyük bir mücadeleydi. Fırtına üzerlerine esiyor, helikopteri dövmeye devam ediyordu. Aşağıdaki engebeli çölde yalnız iki asker görüyordu. Ateş aldıkları belliydi. Mermiler helikopteri mahvetmişti.

Jamie kapıyı açıp aşağıyı kontrol etti.

"Temiz," dedi birkaç saniye sonra. "İnebiliriz."

Kum ve rüzgâr kuvvetle esiyor, Hawk'u bir o yana bir diğerine sallıyordu.

"Alçalıyoruz ve yavaşlıyoruz," dedi Jolene mikrofona. Helikopteri yavaş yavaş yere indirdi. Diğer helikopter onları korumak için havada kalmıştı.

İki askeri kurtardıkları sırada Jolene göstergelerini kontrol etti.

Askerler güvenle helikopterin arka kısmına bindirildiğinde Jolene nihayet biraz daha kolay nefes alıp vermeye başlamıştı. Birkaç saniye içinde tekrar havalanmış, üsse doğru gidiyorlardı.

Bağdat yakınlarında başka bir helikopterin düştüğünü ve bütün ekibin öldüğünü öğrendiler.

O gece Jolene uyuyamadı. Ne zaman gözlerini kapatsa yere çarpan helikopterler, çığlık atan insanlar görüyordu. Bayrağa sarılı tabutlar içindeki siyah giysili çocukları görüyordu; üniformalı bir asker Jolene'in ön kapısına doğru ilerliyordu... Sonunda pes etti. Küçük lambasını açıp günlüğüne uzandı.

AĞUSTOS

Uçmayı seviyorum. Hep sevdim ve burada olmaktan, işimi yapıp ülkeme hizmet etmekten dolayı gururluyum. Ama son zamanlarda bu korkuyu yaşıyorum, göğsümden bir kuş kanatlanıp uçmak istiyormuş gibi korkunç, dehşet verici bir şey bu.

Gördüğüm şeyleri unutamıyorum. Uykumda bile onlardan kurtulanıyorum; vücuttan kopan kol ve bacaklar, ölen askerler, karavan duvarlarına asılı sıcaktan kıvrılan çocuk fotoğrafları. Ne zaman uçsam aynı şeyi düşünüyorum: Bu son uçuşum mu olacak? Ailemin kötü haberi aldığını hayal ediyorum.

Tami, Michael'a ulaşmam gerektiğini söyleyip duruyor. Yüzleştiğimiz şeylerle mücadele etmesinde Carl'ın ona ne kadar yardımcı olduğunu, inat ettiğimi ve evliliğimi tehlikeye atacağımı söylüyor.

Ama tavsiyesine nasıl uyabilirim ki? Michael'la nasıl konuşabilirim? Beni ilk öptüğü andan beri sevdiğim Michael'la, ailem olan Michael'la. Ya da beni sevmediğini söyleyene kadar öyle olan Michael'la. Annemin bunu yapmasına, onu artık sevmeyen bir adamın peşinden koşmasına yıllarca tanık oldum. Bu onu mahvetmişti. Onun gibi olacağım asla aklıma gelmezdi. Onun gibi miyim gerçekten?

Burada kendimi mi kaybediyorum, yoksa onu sevmekten mi vazgeçiyorum? Yoksa bu da savaşın bir parçası mı? Evdekileri bu kadar düşünmemem gerektiğini biliyorum. Beni kurtaracak olan, yardımına yetişecek olan buradaki arkadaşlarım.

Evden Çok Uzakta

Yine de bazen bu kadarı yetmiyor. Bazen... Michael'a ihtiyacım oluyor.

Ona ihtiyacım var. Ama ihtiyacım olmasını istemiyorum. Yanımda olacağına inanmıyorum. Artık inanmıyorum.

Kendimi yalnız hissettiğime şüphe yok. Ve lanet olası saatimin alarmı ötüyor ve bana anımsattığı şey...

Ağustos ayı, sıcak ve gökyüzünün masmavi olduğu miskin günlerle geçti. Betsy ile Lulu çoğu zaman kamplara katılıp Yeşil Ev'de Mila'yla vakit geçirerek oyalanıyorlardı. Lulu'nun beşinci doğum günü partisi herhangi bir aksilik olmadan kutlansa da, önceki kutlamaların biraz daha sessiz bir versiyonu olmuştu.

Bu perşembe sabahı güneş tüm sıcaklığı ve ışıltısıyla bulutsuz mavi bir gökyüzüne doğmuştu. Pırl pırl bir yaz günü olacaktı. Saat dokuz buçukta Michael evdeki bilgisayarının başından kalkıp üst kata çıktı. Kızların yatak odalarının kapısını çalıp, "Uyanın uykucular, *yaya* yarın saat sonra sizi almak için burada olacak," dedi.

Ardından alt kata inip kahvaltayı hazırladı. Fransız usulü böğürtlenli tost. "Hadi kızlar," diye seslendi tekrar.

Kahvesini yudumlarken oturma odasındaki televizyonu açtı.

"... Bağdat'taki şiddetli çatışmada. Oklahoma City'den kıdemli kadın subay Sandra Patterson'ın kullandığı Black Hawk helikopteri bir RPG tarafından vuruldu ve birkaç saniyede parçalanarak tüm mürettebatın hayatını kaybetmesine..."

Gözleri ıslıl ıslıl parlayan üniformalı askerler teker teker ekranı doldurdu...

"Kadınların çatışmalara girmesine izin verilmediğini sanıyordum," dedi Betsy sessizce Michael'ın arkasından.

Michael içinden, *Tanrı yardımcım olsun*, diye düşündü. Haberi duyması yeterince kötü değilmiş gibi, şimdi bir de kızını rahatlatması gerekecekti. Gerçekler açıkça ortadayken onu nasıl inandırabilirdi ki?

Jolene ne yaptı? Michael'ın ne yapmasını istedi?

Michael yavaşça döndüğünde kızının gözlerindeki yaşları gördü. Şu anda o da kendisi kadar ürkek ve kırılmıştı.

"Bize yalan söylüyor," dedi Betsy. "O mektuplarla fotoğraflar... hepsi yalan."

Michael kızının elini tuttu ve birlikte kanepeye gidip oturdular. "Endişelenmemizi istemiyor."

"Sen endişeleniyor musun?"

Michael kızına, ürkek gözlerine baktı ve vereceği yanıtı hiç unutmayacağını anladı. Ona yalan mı söyleyecekti? Gerçeği nasıl gizleyebileceğini biliyordu ama bir defalığına da olsa kendi gibi olmayı tercih etti. "Endişeleniyorum," dedi sonunda kızını kucağına alarak.

"Ben de." Betsy küçüklüğünde yaptığı gibi kollarını babasının boynuna dolayıp yüzünü de onun boynuna gömdü. Michael kızının ağladığını fark etmiş, narin omuzlarının titremesini, kendi tenindeki ıslaklığı hissetmişti ama başka bir şey söylemedi.

Betsy solgun yüzü gözyaşlarıyla ıslanmış halde titreyerek geri çekildiğinde, Michael sevgisini ifade etmenin tüm sözlerden daha güçlü olacağını hissetti. "Seni seviyorum Betsy ve hepimiz sonunda iyi olacağız. Buna inanmalıyız. O bize, evimize geri dönecek."

Betsy alt dudaklarını ısırarak hafifçe kafasını salladı.

"Hey," dedi Lulu da odaya girerek. "Bana da sarılın."

Michael kollarını açtı ve Lulu ablasının yanına tünedi. "Bugün kızınızı kumsala götürsem iyi olacak," dedi Michael bir süre sonra.

Lulu geri çekilip gözlerini kocaman açtı. "Sen mi?"

"Arra bugün iş günü," dedi Betsy de.

"Yeterince çalıştım bugün," dedi Michael. Aşına olmadığı bu kelimeler neşelenmesini sağladı. Sehpanın üzerindeki telefona uzanıp annesini aradı. "Selam anne. Bugün kızlarla birlikte evde kalacağım. Kumsalda biraz takılacağız. Sen de gelmek ister misin?"

Annesi güldü. "Dükkânda ilgilenmem gereken birkaç işim var. Ben sizi orada bulsam olur mu?"

"Harika," dedi Michael telefonu kapatırken. Ardından şaşkın şaşkın bakan kızlarına dönüp, "Neden oturuyorsunuz hâlâ? Kumsala gitmiyor muyduk?"

"Yaşasın!" diye haykırdı Lulu, babasının kucagından inip üst kata koşarken.

Michael garajda Jolene'in her şeyi özenle düzenlediğini gördü; katlanmış şezlonglar, marshmallow kızartma çubukları, lamba gazı, soğutucu. Betsy ile Lulu bikinilerini giyip plaj havlularıyla alt kata inene kadar Michael soğutucuyu doldurmuştu. "Lulu'nun hazırlanmasına yardım ettim," dedi Betsy gururla.

Kahvaltıdan sonra Michael soğutucuyu alıp kızlara da kova ve kürekleri taşıtarak kumsala doğru yürümeye başladılar. Bu sabah sessiz görünen sokağın karşısına el ele tutuşarak geçtiler ve küçük iskelelerine vardılar.

Kumdan kale yapıp deniz kabuğu arayarak ve dalgalı serin suda oynayarak bütün günlerini orada geçirdiler. Öğleye doğru Michael küçük iskelelerindeki yuvarlak, metal, taşınabilir ocakta ateş yaktı ve alevlerin üstünde sosis kızarttılar.

Saat bir civarında Michael'ın annesi geldi ve eğlenceye katıldı. Aylardır ilk kez Betsy ergenlik öncesine özgü tavırlarını bir kenara atmış, yine çocuk olmuştu. Akşama doğru gökyüzü lavanta rengine bürünüp hayaleti andıran ay aşağıdaki kumsalda oynayanlara bakmak için ortaya çıktığında, battaniyelere sarınıp yan yana dizdikleri şezlonglarında oturuyorlardı.

"Babacığım," dedi Lulu, babasının kolunun altından. "Ben okula gitmekten korkuyorum. Önümüzdeki hafta ne zaman? Annem gelebilir mi?"

Michael'ın için kaplayan duygu göğsünü iyice gerdi. "Annen seni okula götürmek isterdi eminim ama gelemes. Ben gelsem olur mu?"

"Elimi tutacak mısın?"

"Elbette."

"Neden bütün gün gidiyorum peki? Annem öğleye kadar gideceğini söylemişti."

"Şimdi her şey değişti tatlım. Tam gün gitmen gerekiyor."

"O gittiği için mi?" diye sordu Lulu uykulu gözlerle ve bikinisine takılı kanatlı broşuna dokundu.

"Aynen öyle."

"Ya korkarsam?"

"İlk gün her zaman korkutucudur," dedi Betsy usulca. "Ama herkes seni sevecek Lulu. Çok iyi bir öğretmenin olacak, Bayan MacDonald. Ben onu çok severdim."

"Öyle mi?" dedi Lulu, pek ikna olmamış bir ifadeyle.

Michael gülümsedi. "Sana nasıl olacağını anlatayım..."

Michael küçük kıızıyla anaokulu, öğretmenler ve tatillerle ilgili konuşurken, başka bir dünyadan başka bir adama dönüşmüştü sanki. Yıllarca dünyada bir fark yaratmak için didinip durmuş, bunun için deliler gibi çalışmış ve şimdi iskelede çocuklarıyla birlikte otururken, ağzından çıkan sözlerin daha önce hiç olmadığı kadar önemli olduğunu hissetti.

Michael'ın kaçırdığı her organizasyonda Jolene'in ona anlatmak istediği de buydu. *Önemli*, derdi.

"Peki babacığın," dedi Lulu sonunda. "Sanırım bunu yapabilirim çünkü artık büyük bir kızım. Ama elimi tutman ve pembe kurdelemi almam lazım."

"Ah Lulu," dedi Michael. "Sana söz veriyorum ki o günü kaçırmayacağım."

Bir süre sonra kızlar şezlonglarında uykuya daldığında ve dalgalar kıyıdaki çakıl taşlarına vurup yıldızlar ışıldadığında Michael'ın annesi ona baktı. "Jolene bugün seninle gurur duyardı," dedi usulca.

Michael Lulu'nun kapkara kafasının üzerinden annesine baktı. "Ben onu hayal kırıklığına uğrattım," dedi.

Annesi her şeyi biliyormuşçasına hüzünlü bir tebessümle kafasını salladı.

Eylül ayı fazlasıyla kanlı geçmişti. Vurularak üsse dönen helikopter sayısı sanki her geçen günle birlikte artıyordu. Kahramanlık görevleri ve canlı bombalar olağan bir duruma dönüşmüştü. Jolene artık pazara hiç gitmiyordu; video filmler satan o tatlı çocuğun günün birinde göğsündeki bombayı patlattığı fikrine kandanamıyordu. Son birkaç gündür yağmur yağıyordu; üs koca bir çamur gölüne dönüşmüştü. Karavanın beton zemini kir içindeydi. Kıpırmazı yapışkan çamuru çizmelerinizden temizlemenin imkanı yoktu.

Bu gece gökyüzü açık, kapkara ve yıldızlarla ışıldıyordu. Bundan birkaç ay öncesine kadar gökyüzündeki bu görüntü ona aynı yıldızların altında huzurla uyuyan ailesini anımsatırdı. Şu günlerdeyse evde neler olduğunu düşünemiyordu. Buna kafa yoramayacak kadar meşgul ve bitkindi. Artık sürekli havada, birlikleri yerlerine, işçileri çalışma sahalarına götürüyor, sivilileri ve komutanları taşıyordu. Havadan saldırı görevlerine de daha sık gidiyor, birlikleri görev bölgelerine götürüyordu.

Tami'yle birlikte Birlik'in uçuş planlama odası olarak kullandığı karavana doğru gidiyordu. Konuşmuyorlardı; ikisi de konuşamayacak kadar yorgundu. Saat 22.00 olmuştu ve bugün iki görevi yerine getirmişlerdi. Dün daha yoğun geçmişti.

Jolene çamurlu ahşap basamaklardan çıkıp karavana girdi. Duvarlar plan, rapor, broşür, takvim gibi kâğıt parçalarıyla doluydu. Bütün helikopterlerin rotası buradan izleniyordu. Her masada bir bilgisayar ekranı vardı. Makineli tüfeklerini, mühimmatı ve uçuş malzemelerini burada saklıyorlardı.

Jolene karavana adım atar atmaz elektrikler kesildi ve her yer karanlığa gömüldü. Birinin, "Lanet olsun, yine mi?" dediğini duydu.

Jolene jeneratörün birazdan devreye gireceğini biliyordu ama beş dakika içinde helikopterinde olması gerekiyordu. "Zarkades efendim," dedi karanlığa doğru. "Yırtıcı Kuş sekiz-dokuz için bir görev var mı?"

Bir kâğıt hışırtısının ardından kontrplak zemindeki ayak seslerini duydu. "Hava saldırısı komutanım. Sen ve Yırtıcı Kuş dört-iki Al Anbar'a gidiyorsunuz. Hendekte tuzığa düşen bir deniz birliğimiz var. Ateş alınışlar."

Jeneratör devreye girmiş, elektrikler gelmişti.

Yüzbaşı Will "Kovboy" Rossen karşısında durmuş, enür veriyordu.

"Evet, efendim."

Yüzbaşı onayladı. "Dikkatli olun."

Jolene ve Tami gözetleme odasının bitişiğindeki küçük odadan eşyalarını aldılar. Jolene ağır yeleşini giyip uçuş çantasını aldı. Çamurlu yollarda yürürken yağmur başladı. Jolene kafasını kaldırdığında gri bulutların yıldızları gizlediğini gördü.

"Lanet olsun. Hava bozuyor," dedi Jolene.

Çamura bata çıka adımlarını hızlandırarak ilerlediler. Jolene Jamie'nin yanına geldiğini hissetti ama helikoptere doğru ilerlerken ikisi de tek kelime etmedi. Sonra yürürken bir yandan da kaskını takan Smitty'yi gördü.

"Sol koltuğa oturma sırası sende mi?" dedi Tami helikopteri kontrol edip gitmeye hazırlanırken.

Jolene kafasını sallayıp sol taraftaki koltuğa yerleşti ve kemerini taktı. Gece görüş gözlüklerini kaskından geçirip yerleştirdi.

Beş dakikadan kısa bir süre içinde kalkışa geçmiş, bulut kütlelerinin hemen altından uçmaya başlamışlardı.

Bu iki helikopterli bir görevdi. Sürekli irtibat halinde Bağdat üzerinden Felluce'yi geçerek Al Anbar'a doğru kapkara çölü geçiyorlardı.

Kuzey yönünden Falluce hava sahasına girdiklerinde makineli tüfek sesleri duyulmaya başladı. Hafif silahlar *tak-tak-tak* sesleriyle helikopterin gövdesini hedef almıştı.

"Yırtıcı Kuş sekiz-dokuz alev aldı, saat yedi yönünde, iki yüz metre," dedi Jolene mikrofona. Diğer helikopterden hemen yanıt geldi.

"Yırtıcı Kuş dört-iki, saat dokuz yönünde, sağa yatıyor."

Küçük bir köyün üzerinden uçuyorlardı. Çatılardan birine yerleştirilen bir makineli tüfek onları vuruyordu.

Jolene aşağıdaki bölgeyi inceledi; gece görüş gözlükleri karanlıkta hareket eden düzinelerce yeşilimsi-beyaz noktayı açığa çıkarıyordu. Hendekte tuzağa düşen askerler miydi bunlar yoksa onları arayan askerler miydi?

Bir RPG helikopterin gövdesine öyle sert çarptı ki Jolene yana uçtu, sağ ayağı havaya kalkıp gösterge paneline çarptı.

Kokpitin içini duman sardı. Helikopterin arka kısmı alevler içindeydi; Jolene ısıyı hissediyordu. Ekibine seslendiğinde yanıt

alamadı. Ayarları yapmaya çalışıp havada kalmak için uğraştı ama saatte yüz elli mil hızla düşüyorlardı.

İki numaralı motor çıldırmıştı, gösterge paneli karardı. Hiçbir şey görünmüyordu. Motorun sıcaklığı bile.

Tekrar ekibine seslendi, çarpma anı için destek oluşturmalarını istedi ve "imdat" sinyali verdi ama duman o kadar yoğundu ki nefes alamıyordu. Çarpma öncesi tek söyleyebildiği "İmdat" sözü olmuştu.

Keith Keller'ı sorgulayan polis memurlarının ifadelerini incelemekle geçen uzun günün ardından Michael yorgunluktan bitmiş halde eve gelip Jolene'in üç sayfalık listesinde bulduğu tavuk ve pilav tarifine göre kızlarına akşam yemeği pişirdi. Kızları uyuduktan sonra boş oturma odasına geçip tek başına orada dururken evin ne kadar da sessiz olduğunu hissetti.

Alışkın olmadığı bir duygu içini sardı. Öyle ki ne olduğunu anlamak için biraz düşünmesi gerekti. Yalnızlık.

Uzun zamandır evin annesi olmaktan, çocuklarının sorumluluğunu üstlenip yemek pişirmekten ve alışveriş yapmaktan duyduğu rahatsızlık bir şekilde hafiflemişti. Onu yüklenmek istemediği ve altından nasıl kalkacağını bilmediği bir sorumluluğun altına sokan Jolene'i suçlayıp durmuştu. Ama son birkaç haftada her şey değişmişti. O değişmişti. Yeni bir yönünü keşfetmişti; Lulu yatmadan önce ona masal okumayı, hikâyelerle ilgili garip sorularını dinlemeyi, minik parmaklarıyla resimleri göstermesini seviyordu. Akşamları Betsy'nin yanında oturup birlikte televizyon izlerken okuldan bahsetmesini seviyordu. Ekip halinde alışveriş yapmayı, birlikte çalışmayı, masa oyunları oynarken onları güldürmeyi seviyordu.

Jolene'i özlüyordu. Onsuz hayatının neye benzeyeceğini nasıl öngörememişti?

Ama karısı çok uzaktaydı ve her gün kurşunlara hedef oluyor, el yapımı bombalardan sakınmaya çalışıyor, Michael'ın hayal bile edemeyeceği biçimde değişiyordu. Peki giderken yanında götürmesi için ona ne vermişti? *Seni artık sevmiyorum.*

Televizyona doğru gitti. Her zamanki gibi gönderdiği son kayıtları aygıtın içindeydi; kızlar bıkmadan usanmadan onu izliyordu.

Oynat düğmesine bastı.

İşte karşındaydı, üniformalı Jolene, kameraya gülümsüyor, Balad civarındaki arazileri işaret ediyordu. *En güzel tırtılları burada yiyoruz...*

Karısı.

Kayıt bittiğinde karısının son görüntüsü ekranda donmuştu. Tamîyle birlikte üniformalarının içinde, birbirlerine sarılmışlardı. Jolene neşeyle gülümsüyordu ama Michael karısının gözlerindeki gerçeği görüyordu. Korkuyordu ve yalnızdı.

Onunla o kadar çok konuşmak istiyordu ki göğsünde derin bir acı duyuyordu.

Onu arayabilmesi mümkün değildi. Tek yapabileceği ona bir e-posta atmaktı.

O güne dek yapmadığı şeyi yapmalıydı. Geçen haftalarda birkaç defa yeltenmişti ama yollamadan önce hepsini silmişti. Önceki davranışlarından öyle utanç duyuyordu ki şimdi ona bir mektup yazıp her şey normalmiş gibi davranamazdı.

Oturma odasından çalışma odasına geçti ve bilgisayarının başına oturup Başlat düğmesine bastı.

Jolene, diye yazdı, ardından durup sildi ve tekrar başladı.

Benim Jo'm...

Sana ilk ne zaman böyle seslenmiştim, anımsıyor musun? Botanik parkında kiraladığımız tekneyle sazların arasında yüzen ördek yavrularını izlerken.

"Annelerini nasıl bulduklarını merak ediyorum," demiştin ve bu sözün çocukluğunda ne kadar acı çektiğini anlamamı sağlamıştı. O günleri anlatman uzun zaman almıştı ve sonunda anlattığında... beni sevdiğini anlamıştım. Gözlerine baktığımda kendi hayallerimi görüyordum. Birbirimize en son ne zaman baktık? Bilmiyorum. Her neyse ördek yavrularına dönelim. "Biliyorlar işte. Senin benim Jo'm olduğunu bildiğim gibi," demiştin ben de sana.

"Senin olmak istiyorum," demiştin.

Seni o kadar çok seviyordum ki bu bana acı veriyordu. Yatağa uzandığımda seni korkunç şekillerde kaybettiğimi düşünürdüm. Hastalıklı bir şey bu, değil mi? Ama öyle yapıyordum. Seni o kadar çok seviyordum ki seni kaybedeceğimi ya da kendi yok oluşumu düşünmem gerektiğini sanıyordum. Sen de beni öyle mi seviyordun?

Sanırım evet.

Peki sonra ne oldu? Ne zaman iki âşık olmaktan vazgeçip yalnızca kızların ebeveynlerine, ardından da oda arkadaşlarına dönüştük? Suçu kendimde aramak yerine sende aramaya başladığımda mı? Sanırım her şey babamın ölümüyle birlikte başladı. Daha önce hiç kimseyi kaybetmemiştim. O şekilde parçalara ayrılmanın ne demek olduğunu bilmiyordum ve bununla baş etmeyi de beceremedim. Sanırım hayatımda yanlış olan her konuda seni suçladım.

Geri dönmek için çok mu geç?

Umarım değildir.

Her şeyin yolunda olduğunu, bir şekilde idare ettiğimizi sanıyordum ama ne kadar yanıltıcı ve seni ne kadar kırdığını şimdi anlıyorum. Affedersin.

Affedersin. Şu anda tek bildiğim bu. Bir çok yönden savaşın yalnızca savaşanları değiştirmedeğini biliyorum. Evdekiler de değişime uğruyor.

Seni özliyorum.

Yazdıklarına baktı. Çok kısaydı. Ondan af dilemişti ama o bunu kabul edecek miydi?

Jolene Michael'ı affedecek miydi? Bunu bilmenin tek yolu vardı.

Gönder düğmesine bastı.

Jolene uyandığında gözleri sulanmıştı ve öksürüyordu, ağzında ise kan tadı vardı. Tekrar ekibine seslendi ama yanıt alamadı. Tami yanı başında, emniyet kemeri bağlı, baygın bir halde öne doğru yatmıştı.

Jolene kendi emniyet kemerini çözmeye çalıştı. Üçüncü hamlede problemin kaynağını gördü. Sağ kolu kan revan içindeydi. Elini güçlkle kaldıracabiliyordu ve parmaklarını kımıldatamıyordu. Sol elini kullanarak, acil durum bildirimi için yanmış ve inanılmaz derecede sıcak gösterge paneline dokundu.

"İmdat," dedi, konuşmakta ve odaklanmakta güçlük çekerek. Radyo çalışmıyordu. Tekrar bayıldı. Kendine geldiğinde bu defa çalışmasını ümit ederek radyodan koordinatlarını tekrar verdi. Arama kurtarma tespit cihazına ihtiyacı vardı. Neredeydi? *Düşün.*

"Tami," dedi Jolene, en yakın arkadaşına ulaşmaya çalışırken ama kımıldayamıyordu. Kemerini çözmeye çalıştı ama yapamıyordu; ona bir şey olmuştu. Vücudu tepki vermiyordu. Sağ ayağında bir sorun vardı.

Tuk-tak-tak.

Yine ateş ediliyordu. Uzaktan gelen boğuk sesli konuşmaları, gürleyen ayak seslerini duyuyordu.

Buradan kurtulmalıyım, yer bildirimi yapmalıyım.

Tak-tak-tak.

Hâlâ ateş ediyorlar.

Silahını çıkarmaya çalıştı ama sağ elini kullanamıyordu.

Sonunda emniyet kemerini çözüp acı içinde kıvrılarak kokpitte süründü. Tami'yi tutup kemerini çözdü ve onu kendine çekti. Gözleri ifadesiz bakan, dudakları uyuşmuş Tami bir yana kaydı. Jolene Tami'nin kaskını çıkardığında kafasına aldığı yarayı gördü. Kan boşalıyordu.

"Sakın beni bırakma Tami..."

Jolene tekrar helikopterin arka kısmına baktı. Gövdenin sağ tarafı uçmuştu, metal eriyip için için yanıyordu. Kanvas bantlar ve ağlar ateş almıştı. Göğsünde bir delik açılan Smitty yana kaydı; yarası kanıyor, göğsünden dumanlar yayılıyordu. Gözleri düz ve ifadesizdi. Ölmüştü. Jamie bir köşeye büzüşmüştü. "Jamie! Jamie!"

Hepsini helikopterden çıkarmalıydı.

Hareket ederken midesi bulandı. Ayağında hissettiği ağrı dayanılmaz boyuttaydı. Jolene kusup yeniden denedi. Sol eliyle silahını çıkardı ve titreyen eliyle kaldırıp dumanların içinde etrafını görmeye çabaladı. "Tami, seni dışarı çıkaracağım, sonra yer bildirimi yapmalıyız. Radyoya ihtiyacımız var. Jamie uyan. *Jamie!* Smitty'yi dışarı çıkar. Bana yardım et."

Jolene sağlam kolunu kaldırıp helikopterin berbat haldeki gövdesine ulaşmaya çalıştı. *Tak-tak* sesleri yükselmiş, daha sıklaşmıştı. Tami'yi kavrayıp gevşek vücudunu sırtına almaya çalışarak kokpitten çıkar çıkmaz şiddetle yere yığıldı. Kalçasında müthiş bir acı hissetti.

"Komutanım..."

Jamie'ydi bu. Yoksa o sesi hayal mi etmişti? "Jamie?" dedi ama sesi bir kurbaganıkinden farksızdı. Tami'nin ağır bedeni üzerinde, güçlükle nefes aldığı yerde öylece kaldı. "Hadi Tami, uyan, *lütfe*..."

Jolene bileğindeki saatin alarminin yapayalnız sesini duydu ama bu gerçek değildi. Gerçek olmadığını biliyordu. Çığlık ve silah seslerinin arasında saatin alarm sesini duyması mümkün değildi.

"Affedersin Tam," dedi arkadaşını pisliğin içine sürükleyerek. Görüşü bulanıklaşırken, kafasının içindeki basıncı hissediyordu.

Arkasında helikopter patladı. Kendini Tami'nin üzerine atıp arkadaşının bedenini kendi bedeniyle korudu. Bir şey Jolene'e hızla çarptı ve onu yana yatırdı... pisliğin içinde sersemleyerek karanlık gökyüzüne bakıyor, metal parçalarının havai fişek gibi karanlığa doğru yükselip üzerine yağdığını görüyordu.

Saatinin alarmını tekrar duydu... yoksa başka bir şey miydi? Bir çığlık mı? Bir bomba onu sıyrıp mı geçmişti? Biri mi bağırıyordu? *BetsyLuluMichael* diye düşündü ve arkasından düşmeye, yok olmaya başladı... ve sonunda her şey kayboldu.

On beş



Michael mutfak pencersinde durmuş, yaklaşan geceyi izliyordu. Eylül ortasıydı ve serindi. Fısıltıyı andıran esinti, devasa sedir ağaç dallarını, uzun boylu otlarla dans ettiriyordu. Kumsalda yürüyüş yapma günleri yaklaşmıştı; soğuk, dondurucu sabahları ve dur durak bilmeden yağan yağmurlarıyla sonbahar geliyordu. Erik ağaçlarının yapraklarını döktüğünü, onları görmeden de söyleyebilirdi.

Lavanta rengi ışıktaki kendi arazilerini belirleyen beyaz çitlere baktı. *Bu bizim, demişti Jolene, uzun zaman önce çitleri yerleştirmesine yardım ederken. Zarkades ailesi. Bu çitleri gören herkes bizim buraya ait olduğumuzu bilecek.*

Koy yolunda bir araba batan güneşe karşı farları yanarak ilerliyordu. Michael arabanın yaklaştığını gördü. Küçük, resmi görünümlü bir araçtı. Yolun eğimli yerinde araba yavaşladı... kendi araba yolunda iyice yavaşlayıp döndü ve park etti.

Michael'ın parmakları yumuşak, beyaz fayansın üzerinde kıvrıldı. *Dön ve uzaklaş buradan... yanlış yerdesin...*

Arabadan bir asker inip kapıyı sertçe kapattı ve eve doğru döndü.

Aman Tanrım.

Michael gözlerini kapattı. Öyle güç nefes alıyordu ki sersemlemişti.

Kapı zili çok çirkin ve ahenksizce çaldı.

Michael kaskatı kesilmiş bir halde kapıya gidip açtı. "Öldü mü?"

"Ben Yüzbaşı Lomand..."

"Jolene öldü mü?"

"Yaşıyor."

Michael kapıya tutunurken, bir an dizlerinin onu taşımayacağından korktu.

"Bu şekilde geldiğim için çok üzgünüm. Nasıl bir duygu uyardığının farkındayım ama bu haberi... bir yabancıнын telefonla size bildirmesini istemedim. İçeri girebilir miyim?"

Michael sersemlemiş bir halde kafasını sallayıp yana çekilirken, *İyi ama sen de yabancısın,* diye düşündü. Adam eve girip oturma odasına yöneldi. Daha önce buraya gelmiş gibiydi ki muhtemelen gelmişti ama kim olduğu hakkında Michael'ın en ufak bir fikri yoktu.

Yüzbaşı kanepenin yanında ayakta durdu ve şapkasını çıkardı. Şefkat dolu gözlerle Michael'a baktı. "Birkaç saat önce Jolene'in Black Hawk'u vurulmuş."

Michael tuğla şömineye doğru yavaşça çöktü. Arkasında alevler yükseliyordu. Çok yakındı ve çok sıcaktı ama o hiçbir şey hissedemiyordu.

"Şu anda Landstuhl, Almanya'ya naklediliyor. Avrupa'daki en büyük Amerikan Askerî Hastanesi. Emin ellerde."

"Emin ellerde," diye tekrarladı Michael, zihnini çalıştırmaya uğraşarak. "Durumu nasıl?"

"Detayları bilmiyorum efendim," dedi Lomand.

"Tani de ayrı helikopterde miydi?"

"Evet," dedi Yüzbaşı Lomand. "Ama durumuyla ilgili bir bilgim yok. Hayatta olduğu dışında."

"Ne yapabilirim? Ona nasıl yardımcı olabilirim?"

"Dua et Michael. Şu anda tek yapabileceğimiz bu. Bilgi alırmaz, Kızılhaç görevlilerinden biri seni arayacak."

Michael ellerine baktığında titrediklerini gördü. Aklına komik, aptalca şeyler geldi. Kalp atışlarını, sekmeleri, evin bir yerlerinden gelen sesleri duyuyordu.

"Arkadaşlarımız daha sonra uğrayacak. Yardım için," dedi Lomand.

Michael yabancıların ona nasıl yardım edeceğini bilmiyordu ama umurunda olmadığı için hiçbir şey söylemedi. Nedense kelimeler aniden tehlikeli gelmeye başlamıştı; duymak veya düşünmek istemediği çok şey vardı. Bu adamın gitmesini istiyordu. "Onu görmeliyim." Emin olduğu tek şey buydu.

"Elbette."

Lomand acı içinde orada durdu. "O bir savaşçı," dedi kısık bir sesle.

"Evet." Michael onu daha fazla dinleyemeyecekti. "Teşekkürler..." Adamın adını söylemek istedi ama unutmuştu. Ayağa kalkıp çıkışa kadar ona eşlik etti. Yüzbaşının arkasından geldiğinin, ahşap zemin üzerindeki ayak seslerinin farkındaydı ama ikisi de konuşmuyordu.

Kapıda yüzbaşı, "Onun için dua ediyoruz," dedi.

Michael kafasını salladı. Konuşacak, hatta *Teşekkür ederim*, diyecek gücü bile kendinde bulamadı. Kapıda durup yüzbaşının silahtı belinde, şapkası düzgünce kafasında ve kolları yanlarında arabasına doğru gidişini izledi.

Michael zaman kavramını kaybetmişti. Bir an orada durmuş bir anın arabasına gidişini izlerken şimdi soğuk havada açık kapının

önünde durmuş, gittikçe kararan gökyüzünün altında yapayalnız avluya bakıyordu.

İş hayatı boyunca kurbanlarla sanıkların defalarca *Ne yaptığımı anımsamıyorum... ve Öylesine söyledim, zihnim boşaldı sanki* dediklerini duymuştu.

Şimdi bunun nasıl bir duygu olduğunu, zihnin nasıl kapana-bildiğini, çalışmadığını anlayabiliyordu.

Yavaşça kapıyı kapatıp sıcak mutfığa döndü. Tek duyabildiği kendi kalp atışları, kendi soluğu ve tekrar tekrar duyduğu o kelimelerdi.

Vurulmuş.

Belki de şimdi ölüyordu... yapayalnız bir halde.

Michael gözlerini kapattı ve böyle bir ihtimali, onu kaybettiğini, cenazeyi, söylenecek sözleri, hissedeceklerini hayal etti. Bunları düşünmek ona acı verse de kendine engel olamıyordu. Bu acıyı yaşamak *istiyordu*; bunu hak etmişti. Üstelik kendini hazırlamazsa en kötüsüyle nasıl baş edebilirdi ki?

Sorun şuydu ki o en kötüsünün ne olabileceğini bilmiyordu, bunu tanımlayamıyordu. Çocuklara haberi vermek, onları karısı olmadan büyütmek, başaramamak, tökezlemek; karısının savaşa gitmesine izin veren dul bir adam olarak arkadaşlarının karşısına çıkmak, tutulmayan sözler; onсу eve dönmek ve yalnız yatmaya alışmak.

Onu özlemek.

En kötüsü bu olurdu. Aptal gibi *Seni artık sevmiyorum* derken bütün bunları aklına nasıl getirmemişti? Sonra en kötüsünün dönuştükleri kişiler olduğuna karar verdi. Jolene onun gözünde hem büyüyor hem de küçülüyordu; Michael'ın olduğu yerlerde sınır bozucu şekilde kilit adam rolünü üstleniyordu. Michael onun gücüne, bağımsızlık duygusuna öfke duyuyordu. Güvenilmez olduğunu

bile bile Jolene'in ona ihtiyaç duymasını istiyordu. Sorunun kaynağı kendisi olduğu halde, mutsuzluğundan onu sorumlu tutuyordu.

Ve Şimdi belki de onsuz yaşamak zorunda kalacaktı. Bu fikir kahrediciydi. Olacakları tahmin edebilirdi –konuşmalar, sorumluluklar, insanı içine çıktığı zamanlar– ama asıl gerçek, kalbinin atmadığı bir hayatı srdrmektir, işte bunun üstesinden gelemezdi.

Mutfak tezgāhına doğru güçlükle ilerleyip telsiz telefonu aldı. Annesinin numarasını çevirmesi üç dakika sürdü. Parmakları titrediği için sürekli yanlış numara çeviriyordu. Michael'ın sesini duymaktan mutlu olan annesi yanıt verdiğinde Michael'ın içi acıyla dolmuş, boğazı düğümlenmiş güçlükle konuşabilmişti.

“Seiyam Michael. Sesini duymak ne güzel. Ben de dkkānda bazı kutuları boşaltıyorum. Konuştuğumuz konuda...”

“Jolene,” dedi Michael, gözyaşları gözlerini acıtırken.

“Michael?” dedi annesi usulca. “Ne oldu?”

Michael eğilip kafasını mutfak duvarına yasladı (güneş rengi duvar kağıdına, *Mutfağın güneşli olması gerekmez mi Michael? Evin kalbi burada atıyor*). Artık hiçbir şey göremiyordu. “Jo’nun helikopteri vurulmuş. Yaşıyor. Almanya’daki hastaneye götürülüyor.”

Annesinin i geçirdiğini duydu. “Aman Tanrım. Nasıl...”

“Tek bildiğim bu anne.”

“Ah, *kardia mou*. Çok zldm...”

Yumuşak bir dille söylenen sevgi sözcükleri Michael'ın soğuklanılığını bozmuştu. Derin, titrek bir nefes aldı ve daha önce hiç ağlamadığı, babasının ölümüne bile ağlamadığı bir şiddetle ağlamaya başladı. Gülümseyen, kağkahalar atan, kızlarını güçlü kollarına alan, kucağında eviren, kolunu onun beline dolayan, geceleri ona sımsıkı sarılan Jolene'i düşündü.

İçinin boşaldığını hissedene kadar ağladı ve doğrulup gözlerini sildi. Annesi hâlâ konuşuyor, bir şeyler söylüyordu... Michael onu duyuyordu ama dinlemiyordu. Şu anda onu hiçbir şey rahatlatamazdı. "Bana biraz zaman ver anne. Kızlara söylemem için bana birkaç saat izin ver," dedi.

Michael telefonu kapattığında annesi hâlâ konuşuyordu.

Michael bir an kusacağını sanarak mutfak lavabosuna eğildi. Kötü bir haber aldığında böyle yapardı; babasının kanserinin yayıldığını ona söylediklerinde kusmuştu örneğin. Kendini kontrol edip nabzının normale dönmesi için yutkundu. *Ölebilirdi*. Gözünün önündeki gümüş rengi musluk bulanıklaştı ve taze gözyaşları yanaklarından beyaz porselenin üzerine akmaya başladı.

Ne zamandır lavaboya eğilmiş, ağlıyordu?

Tekrar düzenli nefes alıp verdiğinde yüzünü silip nabzının düzene girmesi için uğraştı. Yavaş yavaş evin içinde gezinerek üst kata yöneldi. Çıktığı her basamak, Rocky Dağları'nı bisikletle tırmanmak gibi bir zaferdi. Eetsy'nin kapısına vardığında terlemeye başlamıştı.

Kapıda durdu ve onlara bundan daha kötü bir haber vermemek için dua etti... Sonra genç kızların mahremiyete önem verdiği için kapıyı çalması gerektiğini çok geç fark ederek içeri girdi.

İki kızı birlikte Jolene'in masal okuduğu bant kaydını izliyorlardı.

Michael tam orada, kızının odasının kapısında durup dönmek istedi. Onlara haberi verdikten sonra asla eskisi gibi olmayacaklardı. Şu andan itibaren kötü şeyler yaşanabileceğini, dikkatiniz başka yerdeyken bile başınıza kötü şeyler gelebileceğini öğreneceklerdi. Helikopterler vurulabilirdi. Anneler yaralanabilir... hatta daha kötü şeyler olabilirdi.

Michael gerçek anlamda tökezledi.

"Annemin bana masal okumasını izlemek ister misin babacığım?" diye sordu Lulu.

Michael kımıldamaya çalıştıysa da orada durmuş, hafifçe sallanırken destek almak için kapaıya tutunmuştu. Sonra ilerleyip televizyonu kapattı.

Betsy kaşlarını çatı. "Ne oldu?"

Sorunun peşinden gelen sessizlikte Betsy'nin benzi attı. "Anneme bir şey mi oldu?"

"Annem eve mi dönüyor?" dedi Lulu. "Yaşasın! Nerede?"

Ümit, diye düşündü Michael. Kendi korkularını bir kenara atıp onlara ümit vermeliydi.

Ama ya bu asılsız bir ümit olursa? Jolene'in ne kadar ağır bir yara aldığını, hatta kurtulup kurtulmayacağını bile bilmiyordu.

Vurulmuş.

Michael güçlükle nefes alıp gözyaşları belirmeden gözlerini sildi.

"Söyle," dedi Betsy zalimce. Kızının korktuğunu, buna rağmen bir yetişkin gibi davranmaya çalıştığını görmek Michael'ın içini parçalamıştı. Yere yığılmış kıyafetlerin arasından geçip yatağa oturdu. Lulu bir anda Michael'ın göğsüne atladı.

"Annem nerede baba?" diye sordu sıçrayarak.

Michael dimdik oturup bacaklarını uzattı. "Buraya gel Betsy," dedi usulca.

Betsy gözlerini babasının üzerinden ayırmadan temkinli bir şekilde yatağın diğer ucuna giderken, Michael kızının dudaklarının istemsizce titrediğini görmüştü.

"Anneniz bir kaza geçirmiş," dedi iki kızını da kollarına aldığında. "Şimdi gerçekten de çok iyi bir hastaneye götürülüyor. Ve... iyileşecek. Bunu söyleyemedi, o kelime ağzından çıkmadı.

Lulu babasının kollarından kurtulup bacaklarına oturdu ve ona baktı. "Annem yaralandı mı?"

"İyileşecek mi?" diye sordu Betsy yumuşak bir sesle.

Michael hayatı boyunca kendini acı verecek ölçüde yetersiz hissetmemişti. "İyileşeceğine inanmalıyız. Onun için dua edeceğiz."

Betsy soğukkanlılığını yitirmişçesine ona baktı. Gözünden yaşlar akmaya başlamıştı; vücudu titriyordu.

Lulu gözyaşlarına boğuldu.

Michael ikisini de kollarına alıp onlara kenetlenirken kendi gözyaşlarını engellemeye çalıştı.

Sanki saatlerce ağlamışlardı. Sonunda Lulu geri çekildi. Kıvrır kıvrır siyah saçları ıslaktı ve pembe yanaklarına yapışmıştı. "Annem canı yanıyorsa ona dondurma verirler mi? Ben merdivenlerden yuvarlandığımda annem bana dondurma vermişti. Hatırladın mı Betsy?"

"Çilekli," dedi Betsy ve Lulu kafasını salladı.

"Çikolata parçacıklı."

Betsy gözlerini silip burnunu çekti. "Geçen yaz plajda ayağını incitmişti, hatırladın mı Lulu? Bileği şişip morarmıştı ve korkunç görünüyordu ama hiç acımadığını söylemişti bize. Yalnızca bir gün koşmamıştı o kadar."

"Marketteki köpek onu ısırduğında da ısırıldığı yer kanamıştı ama annem acımadığını söylemişti. Çünkü o bir asker, öyle demişti. Onda bir askerin gücü var. Değil mi babacığım?"

Michael yalnızca başıyla onaylayabildi. Onlara göre bu hikâyeler Jolene'in ait olduğu yere, evine döneceğine dair teselli edici hikâyelerdi ama Michael'ın tek düşünebildiği çöle düşüp patlayan helikopterlerin derin yaralanmalara sebep olduğuydu. Jolene'in görevi süresince ona yollamadığı mektupları, ona söylemediği ve söylediği –*Seni artık sevmiyorum*– sözlerini düşünürken midesi bulanıyordu.

İki saat sonra annesinin gelmesine minnettar kalmıştı.

“Annem yaralanmış *yaya*,” dedi Lulu ağlayarak.

Mila öne atıldı. “Senin annen bir savaşçı Lucy Louida. Bunu sakın unutma. şu anda güzel şeyler düşünmeliyiz. Pijamalarınızı giydikten sonra size bir hikâye okumaşna ne dersiniz?”

Michael kendini kızlarından kurtarıp ayağa kalktı. Annesine doğru yürürken ayakları titriyordu.

“Ah Michael,” dedi annesi oğlu ona yaklaşırken. Sesi titremiş, gözleri yaşla dolmuştu.

“Sakın,” dedi Michael, annesinin uzattığı elinden kaçararak. şu anda, çocuklarının önünde teselli edilmek istemiyordu. Annesinin bir dokunuşuyla yere yığılabilirdi. Yanından geçerek koridora yürüdü.

Odanın kapısını kapattıktan sonra alt kata indi. Ne kadar geçtiğini kestiremediği bir süre boyunca evin içinde gezinip eşyalara öylece baktı. Kitaplıktaki düğün fotoğrafına, birlikte yaptıkları sehpaye, mutfak duvarına asılı duran ve üzerinde *Sen Özelsin* yazan tabağa.

Telefon çalar çalmaz Michael yanıt verdi. “Michael Zarkades, buyurun.”

“Merhaba Bay Zarkades. Ben Kızılhaç’tan Maxine Soil.”

Michael ahizeyi daha sıkı kavrarken, *Lütfen Tanrım, iyi olsun*, diye düşündü. “Karım nasıl?”

“Helikopteri dün gece Al Anbar’da vuruldu. Çatışma sebebiyle kurtarma çalışmaları uzadı. Detaylar hakkında malumatın yok ve ekibin diğer üyelerine dair bilgi veremem. Ancak hayatta ve azimli olduğunu söyleyebilirim. Balad’da tedavi görmüş ve şu anda da Landstuhl, Almanya’ya götürülüyor.”

Bir anda rahatladığını hisseden Michael mutfak zeminine dizüstü düştü. “Tanrı’ya şükür,” diye mırıldandı. Kızılhaç görevlisinin hasta-neyle ilgili konuştuğunu duyuyordu ama pek dinlediği söylenemezdi.

Evden Çok Uzakta

Michael telefonu kapatıp dışarı çıktığında onu buz gibi bir hava karşıladı. *Jo, artık eve döneceksin... iyileşeceksin...*

Kendi düşüncelerine öylesine dalmıştı ki yolun karşısındaki iskelede duran adamı ancak bir süre sonra görebildi. Kim olduğunu seçemese de, uzaktaki sokak lambasından yansıyan ışığın aydınlattığı siluetin kime ait olduğunu anlamıştı.

Kapıyı arkasından kapatıp çakıl taşlı araba yoluna çıkarken küçük gri taşların ayaklarının altında ezildiğini duyuyordu. Denizden gelen sülfür kokusu suların çekildiğine işaret etti.

"Carl?" dedi yaklaşarak. "Lomand sana da uğradı mı?"

Carl kafasını salladı. "Evden çıkmak istedim. Seth... ona ne diyeceğimi bilemiyorum. Tami'nin annesi yanında."

"Evet. Benim annem de kızların yanında. Tami nasıl?"

"Lanet ordu ve Kızılhaç bana bir bok söylemiyor. Hayatta. Durumu kritik. Tek bildiğim bu. Ya Jo?"

"Hayatta ve azimli. Tek bildiğim bu. Ekibin geri kalanına dair bir bilgin yok."

"Bugün Tami'den bir mektup aldım. Sanırım görevden önce yollamış. Çok şeydi..." Carl'ın yorgun sesi gittikçe kayboldu. Sonra kısık bir sesle, "Mektubu okudukça bunlar son sözleri mi diye düşündüm," dedi.

Michael ne yanıt vereceğini bilemediği için hiçbir şey söylemedi. Ama sessizlik de katlanılmazdı. "Yanmı uçakta yer buldun mu?" diye sordu sonunda.

"Evet. Sen?"

"Evet." Michael siyah suya bakıp kıyıya vuruşunu dinledi. Orada durdukça endişesi artıyordu. Sonunda Carl'la ortak bir konu

bulmuştu ama bu onları gerçekten bir araya getirmiyordu. "Şey, ben artık kızların yanına dönsem iyi olacak. Yarın görüşürüz."

"Haklısın." Carl duraksayıp döndü. "Buraya geldiğin için teşekkürler Michael."

Michael kafasını salladı ve eve girdi ama girer girmez Carl'ın yanında kalmadığına pişman oldu. Nereye baksa Jo'yu görüyordu.

Bir mektup aldım...

Çalışma odasına gidip bilgisayarını açtı ve e-postalarına baktı.

İşte gelen kutusundaydı: Jolene'in askeri e-posta adresi kalın ve siyah harflerle yazılmıştı.

Ne zaman yazmıştı? Dün, uçuştan önce mi?

Michael mektubu açtı.

Canlarım,

Bu hafta yolladığınız paket için teşekkür ederim. Kendimi kraliçeler gibi hissettim diyebilirim! Herkes lezzetli tatlılarımdan istedi ve baklava muhteşemdi. Bir ısırık aldım ve hepinizi düşündüm. Yaya'nıza bana baklava yapmasını öğrettiği hikâyeyi anlatmasını söyleyin. Onun en başarılı öğrencisi olmadığım kesin. Betsy kadar iyi değilim en azından. ☺

Evi aklıma ne getiriyor bir de biliyor musunuz? Buradaki hava. Eylül ayı geldi ve çölde bile yağmur yağıyor. Üs koca bir çamur batağına döndü. Görsen çok hoşuna giderdi Lulu. Şap! Şap! Şap!

Bugünlerde burada her şey aynı monotonlukta geçiyor. Çok fazla uçuyorum. Kısa süre önce Yeşil Bölge denen bir yere uçtuk ve milkshake içtik. Leziz!

Evden Çok Uzakta

Black Hawk evden uzakta olduğum süre içinde evim oldu. İçinde çok fazla malzeme var. Her şey elimin altında. Ne zaman GPS'e²⁴ baksam sizi, evi düşünüyorum ve gün sayıyorum.

O zamana kadar beni ne kadar özleyeceğinizi biliyorum ve benim de sizi aynı ölçüde özleyeceğimi bilin. Her sabah uyandığımda aklıma ilk siz geliyorsunuz, yatmadan önce de en son sizi düşünüyorum.

Lulu, okuldaki ilk gününle ilgili haberleri dinlemek için nasıl sabırsızlanıyorum bilemezsin. Hâlâ biraz korktuğunu biliyorum ama herkesin ilk gün biraz korktuğunu unutma. Yeni arkadaşlar edindin mi? Öğretmenin nasıl? Her şeyi anlat bana!

Betsy, bugünlerde bazı zamanlar kendini ne kadar yalnız hissettiğini tahmin edebiliyorum. Ortaokul hiç kimse için kolay değildir, özellikle de annesi için endişelenen ve arkadaşlarıyla sıkıntı yaşayan biri için. Hayat çok karmaşık, özellikle de şimdi. Bu karmaşayı kabullenerek yaşamak işe yarayabilir. Korkularını Sierra'yla, Seth'le ya da babanla paylaşmaktan çekinme. Duymak istediğin şeyin kimden geleceğini bilemezsin. Ayrıca bir kız arkadaş en zor zamanlarında imdadına yetişebilir. Biliyorum çünkü Tami burada bana her gün yardımcı oluyor.

Burada, uzakta olsam da öğrendiğim bir şey var ki birbirimize sahip olduğumuz için çok şanslıyız.

İkinizi de dünyalar kadar seviyorum.

Anneniz

Michael geriye yaslandı. İkinizi de... dünyalar kadar seviyorum.

Bunu hak etmişti tabii ki ama yine de canı yanmıştı. Mektubunun bir şeyleri değiştirebileceğini sanıyordu ama neden değiştirecekti

24 Küresel Konumlandırma (ç. n.)

ki? Bir mektup, üstelik de çok geç gelmiş bir mektup verdiği zararı telafi etmeye yetmezdi.

"Michael?" diye ona seslenen annesi çalışma odasına girdi.

Michael ağır ağır döndü. Sandalyesi gıcırdadı. "Jo'dan bir mektup gelmiş. Kızlar sabah okumak isterler."

"Benimle gel," dedi annesi.

Michael annesini izleyip çalışma odasından oturma odasına geçti. Annesi orada pencerenin yanındaki içi dolgulu sandalyeye oturdu. Michael da kanepenin minderlerine gömüldü. Aralarında Jolene'in ilk boyama projesi olan açık mavi renkli ve yaşadıkları hayatın izlerini üzerinde barındıran antika sehpa duruyordu. Bir kurşun kalem, marketten alınma bir çerçevenin içindeki iki fotoğraf, kızlardan birine ait olan mum, okunmamış bir dergi. Jolene burada olsa sehpanın üzeri daha temiz olurdu.

"Kızların için güçlü olmalısın," dedi annesi. "Hepsi için."

"Gitmeden önce," dedi Michael, cümlesini kurmaya çalışırken bile düşüncesini yüksek sesle dile getiremeyeceğini biliyordu. Kendinden utanacaktı ama elinde değildi, "O gitmeden önce onunla evli kalmak istemediğimi söyledim."

Bu söz üzerine annesinin yüzü düştü. "Onu o sözle mi uğurladın?"

"Evet."

"Ah Michael." Mila derin bir iç geçirdi. "Ben de merak ediyordum. Mektupları..."

"Kızlara yazıyordu. Evet."

"Anlıyorum," dedi Mila. "Aptallık etmişsin tabii ki. Ama aşk konusunda hepimiz bazen aptallık ederiz. Babanla bizim sorunlarımız yok muydu sanıyorsun? Bir defasında altı aylığına evi terk etti. Sen küçüktün. Bahaneler uydurdum. Bekledim. Artık önemi olmayan uzun bir hikâye bu ama sonunda geri döndü ve ben de

onu kabul ettim. Yeniden mutlu olmanın bir yolunu bulduk. Siz de bulacaksınız.” Mila oturduğu yerden kalktı ve sehpanın etrafından geçti. Kanepeye oturup oğluna sarıldı ve onu kendine çekerek gergin sinirlerini ancak bir annenin yapabileceği şekilde yatıştırmaya çalıştı. “Ben kızlarla ilgilenirim. Sen onun yanına git Michael.”

Uzunca bir süre orada oturdular. Annesi sonunda uyuyakaldığında Michael kalktı. Annesinin üzerine onun işlediği örtülerden birini örtüp karanlık evin içinde gezinmeye başladı. Sürekli kızlarını kontrol edip kapılarında durdu ve uykularında onları izlerken uyanacakları yeni dünyadan nefret ettiğini düşündü. Uyuyamadığı için saat beşte kahve içmeye başladı. Uykusu yoktu ama yorgunluktan sendeleyerek sürekli bir şeylere çarpıp devirdiği için kahve içiyordu. Bazen Jolene’in gülümseyen görüntüsü gözünün önüne geliyor, bir çeşit geçici körlük yaşıyordu. O anlardan birinde sandalyeye çarpıp aile fotoğraflarından birini devirmişti.

Zilin sesine uyandı. Zil sesiyle yerinden sıçrarken mutfaktaki tahta sandalyede uyuya kaldığını fark etti. Dengesini kurmaya çalışarak gidip kapıyı açtı.

Karşısında üç adam duruyordu. Kendilerini Jolene’in muhafızları olarak tanıtmışlar, yardım etmek için ne gerekiyorsa yapacaklarını belirtmişlerdi. Yolda bir arabanın Carl ve Tami’nin evinin önünde durduğunu gördü. Muhtemelen o arabada da üç asker vardı ve yardım teklif etmek için gelmişlerdi.

Michael onlardan kurtulmaya çalıştıysa da başaramadı ve onları oturma odasına davet etti. Adamlar duvarın dibinde dizildiler. Her şeyi yapabileceklerini söylediler; çocukları arabayla bir yere götürebilirler, market alışverişi yapabilirler, çimleri kırabilirlerdi.

“Anne?” dedi Michael annesini uyandırmaya çalışarak.

“Ha?” Mila baygın bakışlarla kalktı.

“Bazı konuk...”

Sözünü bitiremeden kapı zili tekrar çaldı.

Bu defa gelenler üç asker eşiydi. Her biri elinde folyoya sarılı yiyecek kabı ve sebze dolu torbalarla verandada bekliyorlardı. Ağlamadan Michael'a hüznü ve anlayışlı bakışlarla sarıldılar ve ardından getirdikleri yiyecekleri düzenlemeye koyuldular. Kısa süre içinde ev kızarmış jambon koktu. Kızlara kahvaltı hazırlıyorlardı.

Saat dokuzda kızlar kalabalık olmasına rağmen sessiz evin alt katına indiler. Lulu etrafındaki kargaşaya bir göz attıktan sonra büyükannesinin kucağına sığındı. Betsy iPod'unun kulaklıklarını takip bir köşeye oturdu ve müzik dinleyip elektronik oyunlar oynadı.

Michael ona bir şey söylemek üzereydi ki kapı zili tekrar çaldı.

Daha fazla yardım fikrinden bunalmış halde gidip kapıyı açtı.

Karmakarışık bir ruh haliyle kapıyı açtığında gördüklerini algılaması biraz zaman almıştı. Kısa saçlı, aşırı makyajlı tanıdık görünümüne bir kadın verandada duruyordu. Elinde bir mikrofon vardı. "Ben KOMO TV'den Dianna Vigan. Siz Michael Zarkades misiniz?"

Michael duyusuzca kafasını sallarken insanların çit kenarına buketler yerleştirdiklerini gördü. Biri posta kutularının direğine sarı bir kurdele bağlamıştı.

"Eşiniz yardımcı pilot olarak en yakın arkadaşı Kıdemli Subay Tamara Flynn'le birlikte mi çatışmaya katıldınız? Bildiğim kadarıyla henüz ergenlik çağında girdikleri uçuş okulunda tanışmışlar. Karınızla gurur duyuyor olmalısınız. Nasıl..."

"Yorum yapmıyorum." Michael kapıyı kapatıp geri çekildiğinde odanın sessizliğe büründüğünü fark edince üzüldü. Muhafızlar, asker eşleri ve kendi ailesi aynı anda ona bakmıştı. Bir şekilde başarısız olmuştu, bu kadarı açıktı. Ne söylemesini beklemişlerdi? Karısıyla gurur duyduğunu mu? Vurulduğu için *gurur* duyduğunu mu?

Ondan böyle bir şey söylemesini nasıl beklerlerdi? Dünyası paramparça olurken o kelime ağzından nasıl dökülürdü?

On altı



Gri bir duman kütlesi dışında gökyüzünün hiç görünmediği Seattle'ın sisli günlerinden biriydi. Jolene, üzerinde yüzdüğü suyla birlikte sallanan uzaktaki feribotun sis düdüğüne duydu; arkasından bir martı sesi duydu.

Betsy bu martıları beslemeye bayılır. Kaç defa feribotun güvertesinde buz gibi esen rüzgâra rağmen el ele tutuşarak hiç çaba harcamadan süzülüyormuş gibi görünen boncuk gözlü kuşlara yem atmışlardı?

Bir arabanın korna sesi duyuldu.

Jolene kafası karışarak kaşlarını çatı.

Ses değişerek ısrarla *bip-bip-bip* diye öttü.

Jolene ansızın gözlerinin kapalı olduğunu fark etti. Ağzı o kadar kurumuşt ki yutkunamıyordu. Hayır. Ağzında bir şey vardı.

Yavaş yavaş uyanarak gözlerini açmaya uğraştı.

Tepesinde, gökyüzü yerine parlak ışıklı beyaz bir tavan vardı. Jolene gözlerini kırptırdı. Etrafını yüksek stantlarda duran monitörler çevirmişti ve makinelerden sürekli bip sesleri geliyordu.

Ağzındaki şey de bir hortumdu. Başka bir hortum da sağındaki makineden göğsüne doğru gidiyordu.

Gürültülü bir emme sesi gelip gidiyor, yükselip alçalıyordu.

Evden Çok Uzakta

Ayak sesleri duydu, ardından bir kapı açılıp kapandı.

Düşünmeye ihtiyacı vardı. Neredeydi? Ne olmuştu?

Beyaz önlüklü uzun boylu bir adam gelip yatağının kenarına oturdu. Mor eldivenler giymiş, burnuyla ağzına beyaz maske takmıştı. Yarım daire biçiminde bir mahremiyet sunan perdeyi açtı.

Bir yatak. Evet. Yataktı bu. Jolene yataktaydı.

“Komutanım,” dedi adam. “Uyanmışsınız.”

Jolene konuşmaya çalıştı ama hortum ağzını tıkanmıştı.

Ağrı. Çok *ağrısı* vardı. Aniden gelip onu etkisi altına almıştı; uzun zamandır bu acıyı hissediyor muydu? Yanındaki monitör daha hızlı biçlemeye başladı.

“Sakin olun komutanım,” dedi yabancı maskesinin ardından. “Korkunç bir kaza geçirdiniz. Anımsıyor musunuz? Helikopteriniz vuruldu.”

Adam kelimeyi lastik gibi uzatarak söylemişti: ka-zaaa.

Dumanlar. Yanan metal parçaları. *Tami*.

Kan damarlarına adrenalin pompalandı. Ağrıları artmıştı. Nereden geliyordu bu kadar ağrı? Bilmiyordu, ayırtıramıyordu.

Tami’yi, ekibini sormak istiyordu ama konuşabilmesi mümkün değildi. Yabancıya bakıp *lütfe*n diye düşündü...

Uzanıp adamın kolunu kavradığını ve ekibinin durumunu öğrenmek istediğini ona söylediğini hayal etti ama hiçbirini yapamıyordu. Tami’yi, onu taşıdığını ve iyileşeceklerini söylediğini anımsıyordu.

Yüzü kanlar içindeydi... her yeri.

Adam, Jolene’in yatağının yanındaki torbaya bir şeyler yapınca sis bulutu ansızın geri gelip etrafını sardı ve oradan tamamen uzaklaşınca kadar görüşünü bulandırdı. Arka verandasındaydı şimdi.

Ayaklarını tırazbanlara dayamış, avluda koşturan Lulu'nun tiz sesini, hatta uzaklardan gelen dalganın hışırtısını dinliyordu.

Ağrıları onu uyandırdı.

Jolene gözlerini açtı, nefes nefese kalmış bir halde ciğerlerine hava doldurmaya çalıştı. Hortum ağzından çıkmıştı. Ne zamandır burada böyle yatıyor, şuuru bir açılıp bir kapanıyordu?

Zamanın akışını takip edemiyordu. Uyandığında, sersem ve kafası karmakamış bir halde oluyordu. Hemşireler birkaç defa odasına girdiğinde haberleri vermeleri için onlara yalvarmıştı ama aldığı tek yanıt acıyan *zavallı kadın* bakışıyla yüzbaşıyı arayacaklarına dair verdikleri sözdü ve yüzbaşı gelmişse bile Jolene uyurken gelmişti.

Jolene şimdi uyanıktı. Yatağı hafifçe kaldırılmış, makinelerin bir kısmıysa götürülmüştü. Tepedeki lambalar acımasızca gözlerini alıyordu. Sağ taraftaki küçük pencereden yağmur yağdığını görebiliyordu. Belli belirsiz, uzunca bir an evde olduğunu düşündü...

Odayı inceledi, pencerenin yanındaki küçük metal sandalyeyi, köşede, tavanla duvar arasına yerleştirilmiş televizyonu, griye boyalı duvarları gördü. Sonra yavaş yavaş aşağıya baktı. Sağ kolu bileğinden dirseğine kadar alçıya alınmıştı. Ama asıl dikkatini çeken bu değildi.

Sağ bacağı bacağa benzemiyordu. Dizinden hafifçe bükülerek beyaz çarşafın üzerine yerleştirilmişti. Kalçasından aşağısı şiş, mor, cerahatli bir yığına benziyordu; kar beyaz örtülerin üzerinde duran fazlaca pişmiş sosis gibiydi. Dört büyük metal vida bacağı bir arada tutuyordu. Bir hortum sayesinde bacak, yaradaki irini emip plastik bir poşete aktaran bir vakuma bağlanmıştı. Ayak bileğinde kemik parçacıkları çıkıntı yapmıştı. Ve koku... yanık ve çürük kanşımı koku iğrençti.

Jolene bu görüntü karşısında öğürerek elini ağzına kapattı; kusmamak için kendini zor tuttu. "Aman Tanrım..." diye mınıldandı.

Kapısı açıldı ve beyaz önlüklü uzun boylu bir adam içeri girdi. "Uyanmışsın," dedi, maskesiyle ağzını ve burnunu kapatarak.

Adam yatağın diğer yanına gelip Jolene'in yanında durdu. "Ben Yüzbaşı Sands."

"Ekibim ne durumda?"

"Komutanım soğukkanlılığını korumalısın."

Jolene kımıldamaya çalıştı ama gövdesinde güç yoktu. Harcadığı yetersiz çaba onu nefes nefese ve ter içinde bırakmıştı. "Ekibim... ve Tami," diye sordu kısık sesle ve kafasını kaldırdı. "Amir Flynn nasıl?"

"Amir Flynn üst katta."

"Yaşıyor," dedi Jolene tekrar yastıklara gömülerek. "Tanrı'ya şükür. Onunla konuşabilir miyim?"

"Henüz olmaz komutanım. Beyin travması geçirmiş. Onu çok yakından izliyoruz."

"Hix?"

"Çavuş Hix de burada. Kalçasına bir şarapnel saplanmış ama çabuk iyileşiyor. Diğer nişancı Owen Smith ne yazık ki kurtulamadı."

"Aman Tanrım." Smitty. Jolene onun içten gülüşünü... ve göğsündeki yarayı anımsadı. *Ben size yer tuttum komutanım. Annemle konuşmak isterdim.*

"Artık sizinle ilgili konuşabilir miyiz komutanım?" diye sordu doktor nazikçe.

Jolene sersemlemiş halde kafasını kaldırdığında doktorun gözlerinde gördüğü merhametten nefret etti. "Öleceğimi mi söyleyeceksin?"

"Ciddi bir yara almışsın Jolene. Sana bu konuda yalan söylemeyeceğim. Senin gibi patlama yaralanmalarında en büyük kaygımız enfeksiyondur. İçinde her şey saklı olabilir; kir, cam, metal parçaları. Bacağının kangren olmasından endişeleniyoruz. Her gün debride ediyoruz. Ve çok kan kaybettiğin için karaciğer ve böbrek

fonksiyonlarını kontrol ediyoruz. Ayrıca bugün sağ elinden ameliyat olacaksın. Bir şarapnel parçası bileğindeki sinirlerden birine zarar vermiş. Onu kısmen kullanabileceğini ümit ediyoruz.”

Kısmen kullanmak.

“Yüzündeki yaralar zamanla iyileşecek ama onları da yakından takip ediyoruz. Dediğim gibi seninki patlama yaralanması.”

Jolene o anda yüzüne dokunmak için içinde müthiş bir istek duydu. *Yüzüm.*

Jolene ne kadar korktuğu belli olmasın diye gözlerini kapattı ama hata etmişti. Korkunun karanlığında kızlarının kendisi için ağladığını, eve dönmesi için ona yalvardıklarını gördü. “Lütfen,” diye mırıldandı, sesinin titremesine öfkelenerek. Tanrı aşkına o bir *askerdi* ve doktorun gözlerine bakamıyordu. “Ölmemem lazım. Benim çocuklarım var yüzbaşı. Lütfen.”

Doktor Jolene’in sol eline dokundu. Plastik eldivenin soğukluğunu teninde hissetti; gerçek bir temas değildi bu ama ne fark ederdi ki? Böylesine bir risk altındayken bir yabancıнын dokunuşu ne anlam ifade edebilirdi ki?

Michael’a ihtiyacı vardı şimdi. Michael onunla ilgilenirdi.

Bir zamanlar sunduğu aşkla onu hayata döndüren Michael. Zihninin derinlerinde Michael’la bir sorun olduğunu, bir şeylerin ters gittiğini görebiliyordu ama bir süre sonra morfin onu uyuşturduğunda Jolene yine kocasının yanında, onun elini tutmuş, sevdiği adamla kumsalda yürüyordu...

CNN’in Jolene’in kazasını dünyaya duyurduğu gün saat ikide Michael ve Carl Almanya’ya gitmek üzere uçağa bindiler.

Soğuk ve karanlık bir gecede Frankfurt’a indiler. Sonu gelmeyen beton binalara ve havaalanı pistine yağmur serpiştiriyordu.

Valizleriyle birlikte gümrükten çıktıklarında Michael etrafına bakındı. "Bizi karşılaması için birini göndereceklerini söylemişlerdi," dedi Carl'a. Birkaç dakika sonra üniformalı genç bir adam onlara yaklaştı. "Bay Zarkades? Bay Flynn?"

"Biziz," dedi Car. "Ben Flynn."

Genç asker Michael'a küçük, temiz bir plastik torba uzattı. İçinde Jolene'in alyansı, künyesi ve camı parçalanmış eski saati vardı. Michael onlara baktı. On iki yıl boyunca Jolene'i alyanssız bir kez olsun görmemişti. *Bu gerçek*, diye düşündü. Savaşta yaralanmış karısını görmeye gidiyordu. "Teşekkürler," dedi boğuk bir sesle.

Asker onları havaalanı binasından çıkarıp dışarda bekleyen arabaya yönlendirdi. Kısa bir yolculuğun ardından Landstuhl Yerel Tıp Merkezi'ne vardılar.

Yağmur rüzgârla birlikte hastanenin girişine doldu. Neon ışıkları kadar aydınlatılmış lobide Michael ve Carl askeri protokol kasırgasının içine çekildi. Doktorlar, hemşireler, papazlar, irtibat subayları onları karşılamak üzere bekliyordu. Hepsi mor plastik eldivenler takmış, dimdik, hareketsiz ve gülümsemeden duruyordu. Michael birkaç defa karısını görmek istediğini belirttiyse de her defasında beklemesini gerektiren bir bahane vardı.

Volta atmaya, ardından öfkelenmeye başladı. "Lanet olası ordu," diye mırıldandı, kalabalık koridorda bir aşağı, bir yukarı yürürken. Beyin cerrahı Carl'ı almaya geldiğinde Michael'ın sabrı tükenmişti.

Tekrar danışmaya gitti. "Ben Michael Zarkades. Karım Jolene Zarkades'i görmek için dünyanın bir ucundan kalkıp geldim. Kendisi kıdemli subay. Beklemekten sıkıldım. Hangi odada kaldığını söylerseniz çok sevineceğim."

Hemşire bir dosyaya bakıp kafasını kaldırdı. "Yüzbaşı Sands beklemenizi isedi. Sizi kendisi bilgilendirmek istiyor. Affedersiniz efendim..."

Arka tarafta bir karmaşa yaşandı. Michael dönüp baktığında askerlerin sedyelerle ön kapıdan içeri getirildiklerini gördü. Doktorlar ve hemşireler hemen sedyelere doğru koştu; bir papaz gelip askerlerden birinin elini tutup haç çıkardı.

Michael danışma masasının üzerinden eğilip dosyadan Jolene'in oda numarasına baktı ve doğruca asansörlere yöneldi.

"İmdat!" diye bir çığlık attı Jolene gördüğü kâbustan uyanarak. Ayaklarını çekerek oturma pozisyonuna geçmeye yeltendiyse de kımıldar kımıldamaz sağ tarafında şiddetli bir sancı hissetti. Nefesini tutup tekrar yastıklara gömüldü.

Her zamanki gibi gözlerini açar açmaz ilk fark ettiği şey, berbat durumdaki kötü kokulu bacağı olmuştı. Vakumun çıkardığı ses öyle gürültülüydü ki diğer sesleri bastırıyordu, kalp atışlarını bile. Ağrısı dayanılmaz boyuttaydı.

Ama kendi ağrılarından çok Tami'yi düşünüyordu: Tami, Smitty ve Jamie'yi.

Hayatı boyunca iyimser olmuş, kendini buna zorlamıştı. Artık o ümitleri solmuştu. Ya Tami kurtulamazsa? Peki ya Smitty'nin annesine ne diyecekti? *Fotoğrafını bana defalarca gösterdi... Birlikte tenis oynadığınız fotoğrafı...*

Onun hatasıydı. Hem de bütünüyle. Bu vicdan azabıyla nasıl yaşırdı? Yaşamak istiyor muydu ki?

Bu dehşeti uyuyarak bastırma düşüncesiyle morfin düğmesine dokundu.

Ardından yatağını çevreleyen perde aralığında onu gördü.

Michael.

Michael hemşireyle tartıştı ve sonunda pes etti.

"Doktor Sands'i beklemeliydiniz. Üstelik her ne şekilde olursa olsun oraya maske ve eldivensiz giremezsiniz," dedi kadın sertçe.

"Pekâlâ." Michael maskeyle eldivenleri kapıldığı gibi oradan uzaklaştı. İkisini de taktıktan sonra karsının kapısının önünde duraksayıp derin bir nefes aldı ve içeri girdi.

Ansızın, buraya böyle şiddetle girmemesi gerektiğini, Jolene'in durumunu öğrenmek için doktoru beklese daha iyi olacağını düşündü...

Yatağın bir bölümü bir perdeyle çevrelenmişti; buradan karsını göremiyordu. "Jolene?"

Kapıyı arkasından kapattı. İlk dikkatini çeken kokuydu. Midesini bulandıracak ölçüde pis bir koku odaya hâkimdi. Öğürdü ve kusmamak için kendini zor tuttu.

Michael gergin bir şekilde dudaklarını ıslatıp ilerledi ve perdeyi açtı.

Karısı tanınmayacak haldeydi. Yüzünün sağ tarafındaki yaralardan kan sızıyordu, sol tarafıysa şişmiş ve zedelenmişti. Çenesindeki derin yaraya dikiş atılmıştı. Dudakları kupkuru ve çatlamıştı. Uzun saçları cansızca bir yanından sarkıyordu.

Ama Michael'ı asıl dehşete düşüren bacağıydı. Tabii ona artık bacak demek mümkünse. Morarmış, soyulmuş, eğrilmiş ve kırılmıştı. Normal boyutunun iki katı şişmişti; dizindeki ve ayak bileğindeki büyük metal çiviler onu birarada tutuyordu. Mavi-mor karışımı etinden bir kemik çıkmıştı. Ve koku...

Michael kusacağını sandı. Onur kırıcı korkunç bir andı bu.

Maskenin arkasından kesik kesik nefes alıp vermeye çalıştıysa da kokuyu alıyordu. Şu anda güçlü olup karsını düşünmesi gerektiğini biliyordu ama boğuluyormuş gibi hissediyordu kendini. Nefes alamıyor, sakinleşemiyordu.

"Jo," dedi yumuşak bir sesle. Sesi çatlamış, hızlı hızlı nefes alıp vermeye başlamıştı. "Affedersin," dedi sonunda –sonunda– ona bakacak gücü kendinde bularak. Acıma ve dehşet dolu gözlerle baktığını biliyordu; bunun için yapabileceği bir şey yoktu. Buraya bu kadar hazırlıksız bir şekilde gelmemeliydi. Jolene için güçlü ve kendinden emin olması gerekiyordu ama yapamıyordu. "Doktorla konuşmadım... Bilmiyordum. Beklemeliydim..." Michael ona dokunmak için elini uzattıysa da yaraları görünce geri çekildi. "Seni incitmek istemedim."

"Bunun için artık çok geç," dedi Jolene kısık bir sesle. Gözyaşları belirmişti.

"Jolene..."

Jolene kanlı, şişmiş yüzünü diğer yöne çevirdi. "Tami yanılıyor," dedi sakın bir sesle, Michael'dan çok kendine.

"Ne? Tami'ye ne olmuş?"

"Bizim için artık çok geç Michael. Bu konuda haklıydın." Boğuk bir sesle söylediği sözler Michael'a kendini daha da kötü hissettirdi. Jolene uzanıp morfin düğmesine bastı ve bir süre sonra uykuya daldı.

On yedi



Onu yine yarı yolda bırakmıştı. Yaralı bacağını görür görmez paniğe kapılmıştı, o kadar. Neden kimse onu uyarmamıştı? Bilse belki başlangıçtaki tepkisini maskeleyebilirdi.

Belki. Doğrusunu söylemek gerekirse bundan da şüpheliydi. Jolene'in aldığı yaralar onu çok etkilemişti. Ona nasıl yardım edebilirdi ki?

"Bay Zarkades?"

Michael döndüğünde odaya giren beyaz önlüklü, uzun boylu, kır saçlı adamı gördü. Ameliyat maskesinin üzerindeki gri gözleri ciddi görünüyordu.

"Geciktiğim için kusura bakmayın Bay Zarkades. Burada acil durumlarla sık karşılaşıyoruz. Ben Yüzbaşı Sands. Jim. Onu görmeden önce sizinle konuşmak istemiştim."

Michael ayrı utanç duygusunu yeniden hissetti. Ardından kendine, orduya, vaktinde gelmeyen bu adama, Tanrı'ya kızdı. "İyi olurdu."

"Benimle gelin," dedi Sands, onu kalabalık koridora yönelterek. Dışarısı odadan odaya koşturan hemşirelerle doluydu.

"Gördüğünüz gibi," dedi Sands, Jolene'in odasının kapısını kapattıktan sonra. "Karıınız ciddi yaralar almış. Birçok konuda

kaygılarımız var ama en önemlisi enfeksiyon. Onunki gibi patlama yaralanmaları gerçekten tehlikelidir. Yaralara ne bulaştığını hayal bile edemezsiniz. Bakteriler çabuk yayılır. Bacağı her gün debride ediyoruz, ameliyathanede temizliyoruz ama doğrusunu isterseniz pek ümitli değilim.”

“Ümitli değilim derken?”

“Bacağını kaybedebilir. Sağ elini tekrar kullanıp kullanamayacağına dair henüz bir fikrimiz yok.”

“Ben ona nasıl yardımcı olabilirim?”

“Biz elimizden geleni yapıyoruz. Yüzündeki yaralar çabuk iyileşecek.”

Michael doktora teşekkür edip Jolene’in yatağının yanında beklemeye gitti. Saatlerce orada durmuş, karısını izlemiş, uyanmasını beklemişti. Ondan özür dilemek, farklı bir yaklaşım sergilemek ve iyi bir adam olabilmek için sabırsızlanıyordu. Jolene’in yokluğunda olgunlaşmıştı ve ona bunu gösterebileceği ilk fırsatta da başarısız olmuştu. Bütünüyle.

Sonunda bitkin bir halde odadan ayrılp hastanenin çıkışına yöneldi. Ama asansörlere geldiğinde Carl ve Tami aklına geldi. Hemşireye yoğun bakım ünitesinin ne tarafta olduğunu sordu ve Tami’nin odasının bulunduğu bir üst kata çıktı.

Camdan, kafasını eğmiş gözyaşları yanaklarını ıslatan Carl’ın karısının başucunda durduğunu gördü. Michael tam uzaklaşıyordu ki Carl kafasını kaldırp onu gördü. Gözlerini silip doğrularak yataktan uzaklaştı ve kapıyı açtı.

“Nasıl?” diye sordu Michael.

“Beyin travması.” Carl omuz silkti. “Uyanabilir de uyanmayabilir de. Tamamen iyileşebilir de iyileşemeyebilir de. Beyninde ödem oluştuğu için kafatasının bir kısmını almışlar. Jo nasıl?”

Michael gözyaşlarının akmak üzere olduğunu hissedince şaşırıldı. Onları silmedi bile. "Bir bacağına kaybedebilir ve sağ elini şimdilik kullanamıyor."

Birbirlerine baktılar. Belki bu teşebbüs rahatlatıcı olabilirdi ama değildi. Michael çok iyi tanımadığı bu adamla kalıp korkularını paylaşamazdı. "Anlıyorum. Ben Landstuhl Konuk Evi'ne gidiyorum." Burası yaralı askerlerin ailelerinin kalması için Amerikalı bir hayırsever tarafından yaptırılmıştı.

"Ben bu gece burada uyuyacağım. Bana bir yatak getirecekler."

Michael da bunu akıl etmeliydi. Yarın görüşeceklerine dair bir şeyler geveledikten sonra hastaneden çıktı. Yarım saat sonra Landstuhl Konuk Evi'ndeki yatak odasında banyosu ve çift kişilik bir yatağı olan donanımlı, küçük bir odaya yerleşmişti.

Rahatsız yatağına oturup boş boş bakınırken bugünkü hatasını telafi etmenin bir yolunu bulmaya çalıştı. Tam da Jolene'in kendisinden beklediği şekilde bir tepki verdikten sonra onu değiştiğine nasıl ikna edebilirdi ki?

Sözleştikleri saatte evi aradı. Betsy yanıt verdi. Yarım yamalak bir merhabanın ardından, "Annem nasıl?" diye sordu.

Michael ne diyebilirdi ki? Gerçek muhtemelen kızına kâbuslar gördürecekti ama en kötüsüne hazırlıklı olması gerekiyordu, değil mi? Kendisi de hazırlıklı olsa daha kolay baş edebilirdi. Ucuz ve sallanan yatak başına yaslandı. "Kendini daha iyi hissettiğini ve sizinle konuşmak için sabırsızlandığını söyledi."

"İyi ama nesi var?"

Michael duraksadı. Kızının korkularını dindirip ona umut aşlamak için şimdi doğru bir şeyler söylemenin vakti gelmişti. Seçeneklerini -doğru veya yalan- gözden geçirip yarı doğru bir şey söylemeye karar verdi. "Sağ eli ve bacağı yaralanmış. Onları tedavi etmeye çalışıyorlar."

"Solak olduğuna göre fazla sıkıntı yok," dedi Betsy.

"Evet," dedi Michael boğuk bir sesle.

"Baba? Bana söylemediğin bir şey mi var?"

Michael hafifçe öksürdü. "Bir şey yok Betsy. Henüz her şeyi bilmiyoruz. Bazı testler yapmaya devam ediyorlar. Eminim kısa zamanda..."

"Bana çocukmuşum gibi davranıyorsun. Lulu!" diye bağırdı kızı, "babam telefonda. Sana annemin vurulduğunu ama iyi olduğunu söylemek istiyor."

"Betsy..."

"Babacığım?" dedi Lulu tiz bir sesle. "Annem iyileşti mi? Ona dondurma verdiler mi?" Michael elini saçlarında gezdirirken iç geçirdi. Lulu'yla birkaç dakika konuştu ama doğrusu ne kendisinin ne de kızının ne söylediği konusunda bir fikri vardı. Ardından telefonu annesi aldı.

"O nasıl Michael?"

"Onu hayal kırıklığına uğrattım anne," dedi Michael sakince. Annesinden çok kendine söylemişti bunu. Kelimeler ağzından dökülür dökülmez de hata ettiğini, annesine söylenmeyecek sözler olduğunu anladı ama hemen bir tavsiyeye ihtiyacı vardı ve yanlış bir bilgiye dayanan bir tavsiyenin hiçbir önemi yoktu.

"Neye ihtiyacı olduğunu anlamayı sağlayacaktır Michael. Onu dinle yeter ki."

Birkaç dakika daha konuştular. Michael telefonu kapattıktan sonra gözlerini yumdu ve hiç uyuyamayacağını düşündü ama nasıl oluyorsa güneş ışığı odaya süzülürken kirpiklerini kırıştırarak uyandı.

Başucundaki saat yediyi çeyrek geçtiğini söylüyordu.

Kendini yaşlanmış ve yorgun hissederek yataktan kalktı. Duş alıp tıraş olduktan sonra giyindiğinde biraz daha kendine gelmişti.

Ama yalnızca tekrar Jolene'in başucuna gidip tüm korkularını, suçluluk duygusunu ve öfkesini yeniden hissedinceye kadar. Michael karısının sağ bacağına kaybetmesinden, sağ elini kullanamamasından ve dolayısıyla bambaşka birine dönüşmesinden korkuyordu. Böyle bir yara almanın, böylesine bir kaybın ona neler hissettirebileceğini düşündü. Önceki benliğini bulması mümkün müydü?

Michael karısının hayatı böylesine kritik bir noktadayken, uzuvları için endişelendiği için kendinden utandı ve kendini böyle bir tehlikeye atıp yaralandıktan sonra hiçbirisi eskisi gibi olmayacağı için sinirlendi.

Kendi zayıflığından da nefret ediyordu, sanki en kötü kişilik özellikleri ortaya çıkıyordu. Ne olursa olsun karısının yaşamasını isteyen türden bir adam olmak istiyordu ki öyleydi de ama bacağına kaybedip elini kullanamazsa ona eskisi gibi bakamayacağına da inanan türden de bir adamdı aynı zamanda.

Michael Jolene'in vücudundaki hortumlara dokunmamaya özen göstererek ona yaklaştı.

Karısının yüzü kızarmıştı; sarı ve mor berelerin altındaki cildi kırmızımsı bir tondaydı. Sürekli ter döküyordu ve nefesi kesik kesikti. Kirli ve yağlı saçı yaralı yüzüne düşmüştü. Dudakları pütür pütür çatlamış, rengi gitmiş ve soyuluyordu. Yanında dudak nemlendiricisi getirmesi gerektiğini düşündü. Güneşin altında bırakılmış çöpe benzeyen koku daha da fenaydı bugün. Öğürmemek için kendini zor tuttu.

Örtülerden aşağıya baktı. Örtünün üzerindeki sağ bacağı hâlâ şişti ve garip görünüyordu. Ayağı doğal olmayan bir biçimde sağa dönmüştü. Sürekli vızıldayan vakum yaradan yapışkan sarı bir sıvıyı emiyordu.

Michael karısının uyanmaya başladığını, nefesinin tıkanıldığını fark etti.

"Mi...chael," dedi, ona bakmak için kafasını yana çevirerek. Bakışları donuktu ve bir yere odaklanamıyordu. "Buradasın... ne... güzel..."

"Daha önce de buradaydım, anımsadın mı?"

Jolene kaşlarını çatıp dudaklarını yaladı. "Öyle mi?"

"Jo?" Ona söyleyeceği çok şey vardı ama nereden başlamalıydı? Daha bunlar olmadan evliliklerine yeterince zarar vermişti. Michael karısının alnına düşen saçları çekerken alnını hissetti.

Yanıyordu.

"Dur biraz..." dedi kelimeleri söylemeye çalışarak. "Sen beni sevmiyorsun..."

Michael hemşire düğmesine bastı. İçeri gelen hemşireye, "Çok ateşi var," dedi.

Hemşire Michael'ı öyle hızlı itti ki Michael sendeledi. Birkaç saniye içinde odaya hemşireler dolmuş, Jolene'in ateşini ölçüp örtülerini üzerinden atıyorlardı. Hemşirelerden biri bacadaki sargı bezini çıkardı.

Yayılan koku Michael'ın kusmasına sebep olacaktı neredeyse.

"Onu acilen ameliyathaneye götürün." Bu Dr. Sands'di. O ne zaman gelmişti?

"Bir dakika," dedi Michael, Jolene doğru koşup eğilerek. "Seni seviyorum Jolene... Gerçekten seviyorum."

Ama çok geç kalmıştı. Jolene'in bilinci yerinde değildi. Hemşireler onu götürürken Michael orada durdu.

En yakın arkadaşını taşıyarak bataklığı andıran çamurda sürünüyordu.

"Dayan Tami... sakın ölme... oraya varacağız..."

İyi ama nereye gidiyorlardı? Tami'yi nereye sürüklüyordu?

Yakınlarda bir yere bomba düşmüştü. Gökyüzü alevlerden, mermi ve yanan metalden geçilmiyordu. Bir helikopter yere çarpıp alev alev yandı.

Vücudunu Tami'ye siper edip onu korudu ama gece sükûneti çöküp Jolene geri çekildiğinde Tami gözlerinin önünde iyice büzüşmüş, burnundan... ağzından... gözlerinden kan gelmeye başlamıştı. Her yerde kan ve duman vardı. Jolene, "HAAAAAYIIIIIR!" diye çığlık attı.

Çığlık atarak uyandı.

Nerede olduğunu anımsaması için birkaç saniye geçti; hastanede idi. Almanya'da.

Büyük bir dikkatle hareket edip kafasını yastığından kaldırdı. Sersemlemişti ve bir yere odaklanamıyordu. Biraz da midesi bulanıyordu. Dar aralıktan etrafındaki makineleri gördü. Sürekli vızıldayıp uğuldayan vakum gitmişti. Çürümüş et kokusu da. Şimdi burnuna antiseptik ve plastik kokusu geliyordu yalnızca.

Bir dirseğinin üzerinde doğrulmaya çalıştı ama çabası onu güçsüz bıraktı. Güçlkle nefes alıp sersem bir halde bacaklarına baktı.

Bacağına.

Yatağının sağ tarafının dizinden aşağı kısmında dümdüz serili beyaz örtülerden başka bir şey görünmüyordu. İyileşme sürecinde doktorlarla hemşirelerin sürekli içeri girip çıktığını belli belirsizce anımsıyordu.

Bacağını kesmişlerdi. Dizinden aşağısını kesmişlerdi.

Jolene bir yastık alıp ağzını kapattı ve keder ve acıyla feryat etti; boğazı kuruyana, gözleri yanana, göğsü acıyana kadar bağırdı. Dengesi bozulmuştu, bir tür engelli sayılacağı, kırık dökük yeni hayatını gözünde canlandırdı. Her görüntü kabullenmesi gereken yaralarla doluydu. Artık Black Hawk'la uçamayacak, kumsalda koşamayacak, bir yaz günü kızlarını kucaklayıp onları döndüremeyecekti.

Sonunda kin bir halde yastığına gömülüp gözlerini kapattı. Keder onu soğuk olmayan bir boşluğa sürüklüyordu. Bacağı kesilmişti, evinden uzak bir hastane odasındaydı ve ne konuşabileceği en yakın arkadaşı ne de onu okşayıp sakinleştirecek kocası yanındaydı.

Michael.

Jolene onu düşünerek nefesini dışarı verdi.

Şimdi yanında kalacaktı; o böyle biriydi. Michael Zarkades sorumluluk sahibi biriydi. Jolene'in perişan halini görünce evliliğini tekrar sahiplenecekti. Acıma duygusu onu Jolene'e geri getirecekti, görev bilinci onu orada tutacaktı. Burada olma sebebi de bu değil miydi? Yaralı karısının yanında olan sorumluluk sahibi koca.

Biri nazikçe yüzüne dokundu. Gözlerini yavaşça açıp odaklanmaya çalıştı. Hâlâ damarlarında dolaşan ilaçlar onu rahatsız ediyordu.

Michael yorgun gözlerle ona gülümsedi. Üzerindeki pahalı, yüksek yakalı siyah kazağı, her bir yanından çekistirilmiş gibi garip sarkmıştı. Tabii ki ona nazikçe dokunacaktı. Jolene yaralı bir özürliydi; Michael ona dokunmaktan, geri kalan parçalarının da kınılmasından korkacaktı elbet. "Uyandın mı uykucu?" dedi.

"Michael," dedi Jolene, inanılmaz derecede üzgün hissederek. "Neden buradasın?" Sesinin düzgün çıkması için çok çabalıyordu. Konuşmaya dermanı yoktu.

"Sen benim karımsın."

Jolene yutkundu; boğazı kupkuruydu. Zihninin içinde düşünceler dönüp duruyordu. "Boşanmak istedin."

"Jo, buraya geldiğimden beri sana bunu söylemeye çalışıyorum. Ben seni seviyorum. Ben aptallık etmişim. Affet beni."

Aylardır duymayı beklemediği sözlerdi bunlar, çölde hemen her gece rüyasında gördüğü; duymak için yanıp tutuştuğu sözler.

şimdi... umurunda bile değildi. Sözleri anlamsızdı artık. Morfin pompasını çekip ilacın çabuk etki etmesi için dua etti.

"Bize bir şans ver Jo. Şu anda bana ihtiyacın var."

"Benim kimseye ihtiyacım olmadı bugüne dek." Jolene iç geçirdi.
"Tanrı'ya şükrediyorum bunun için."

"Jo lütfen..."

"Bana yardım etmek mi istiyorsun Michael? Eve git. Evi bir özürünün kullanabileceği hale sok. Kızlarımı buna hazırla. Beni bu halde görmek onlar için kolay olmayacaktır. Hazırlıklı olmaları gerek." Jolene gözlerini kapattığında, gereksiz gözyaşlarını hissetti yine. Neyse ki morfin etki etmiş, yavaş yavaş kendinden geçmeye başlamıştı.

Michael eğilip Jolene'in yanağına bir öpücük kondurdu. Dudaklarının kendi tenine tanıdık yumuşak dokunuşu onu neredeyse öldürüyordu. Neredeyse ona uzanıp çok korktuğunu ve ona ne kadar ihtiyacı olduğunu söyleyecekti.

Onun yerine, "Git... buradan..." dedi. Artık ona ihtiyacı olduğunu kabul etmek istemiyordu.

Sanki uzaktan kocasının uzaklaşan ayak seslerini, kapının açılıp kapandığını duyar gibi olmuştu. Son anda, *Geri dön*, diye düşündü. Ama artık çok geçti. Gitmişti ve o da uykuya dalıyordu.

Bilinçli olarak düşündüğü son şey artık yapamayacaklarının listesiydi: Koşmak. Uçmak. Güzel ve bütün olmak. Güçlü olmak. Çocuklarını kucaklamak.

Michael.

On sekiz



Jolene'in bacağı kesildikten yirmi dört saat sonra yataktan kalkması istendi. Başta onu tekerlekli sandalyeye oturtmaya çalışan hemşirelerle tartıştıysa da bunun Tami'yi görmek için bir fırsat olduğunu düşündü.

Şimdi yataktan kalkıp tekerlekli sandalyeye oturmuştu.

"Rahat mısınız efendim?" diye sordu genç hemşire, Jolene'in sandalyeye oturmasına yardım ederek.

Black Hawk'un pilot koltuğuna oturmasının üzerinden kaç gün geçmişti? Oysa şimdi sentetik bir sandalyeye oturabilmek için bile yardıma ihtiyacı vardı. Gazlı beze sarılı bacağı tam önündeydi şimdi. "İyiyim, teşekkürler. Amir Tami Flynn'i görmek istiyorum. Yoğun bakımda."

"Siz oraya götüreyim."

Sağ elini kullanamadığı için *bunu* bile tek başına yapamıyordu. Hemşire tekerlekli sandalyenin arkasına geçip Jolene'i odadan çıkardı.

Ortopedi bölümü kendisi gibi hastalarla doluydu. Bacakları kırılmış, incinmiş ya da kesilmişti. Birçoğu erkekti ve gençti. Çocuk gibi görünüyorlardı. Hatta birinin diş telleri bile vardı.

Bu da ona Smitty'yi anımsattı.

Erden Çok Uzakta

Güler yüzü, hantal yürüyüşü, at gibi kahkaha atan Smitty'yi; birbiri ardına Mountain Dew gazozu içip kızların onunla yatmak için yarıştığına yemin eden Smitty. Irak'a gideceği için çok heyecanlanan Smitty.

Orada birkaç kişiye haddini bildiririz, değil mi komutanım?

Bira içemeyecek kadar genç ama savaşta başını dik tutup ülkesi uğruna ölecek kadar yaşlıydı.

Asansörde Jolene kesilip bandajlanarak artık işe yaramaz hale gelen bacağından başka bir yere bakmadı.

Kütüğe benziyordu.

Midesi bulanarak hemen bakışlarını çevirdi. Ve utandı. Kendi vücuduna bakmaya cesaret edemezse nasıl yaşayabilirdi? Doktorlarla hemşireler korkaklığını önemsemiyor gibiydi. Sürekli ona mide bulanmalarının ve korkularının normal olduğunu, kaybettiği bacağının yasını tutmasının normal olduğunu söyleyip duruyordu. Günün birinde yine eski benliğine kavuşacağı konusunda onu temin ediyorlardı.

Yalancılar.

Üçüncü katta asansörden inip kalabalık yoğun bakım koridoruna geldiler. Burada da çalışanlar sürekli bir koşturmaca halindeydi.

Hemşire kapalı bir kapının önünde durdu. Metal yüzeye biri asker andını yazmıştı. Biri değildi bu. Carl'dı. O sözleri karısı için yazmıştı çünkü onu çok iyi anlıyordu. Tamî'nin, odasına gelen herkesin bilmesini isteyeceği şeyi biliyordu çünkü: Bu yatakta yatanın bir asker olduğunu.

Jolene bu sözleri yıllardır okumamıştı.

Ben bir Amerikan askeriyim.

Ben bir savaşçı ve bir ekibin üyesiyim

Amerika halkına hizmet edip Ordu Değerleri'ne göre yaşıyorum.

Kristin Hannah

Görevimi her zaman üstün tutacağım.

Yenilgiyi asla kabullenmeyeceğim. (Bu cümlenin altı çizilmişti)

Asla vazgeçmeyeceğim.

Düşen bir arkadaşımı yalnız bırakmayacağım.

Disiplinliyim, fiziksel ve zihinsel olarak güçlüyüm.

Bir savaşçı olarak eğitildim.

Silahımı, ekipmanımı ve kendimi korurum.

Ben bir uzman ve profesyonelim.

Amerika Birleşik Devletleri'nin düşmanlarına karşı

göreve hazırım.

Özgürlük ve Amerikan yaşam tarzının bekçisiyim.

Ben bir Amerikan askeriyim.

Jolene güçlükle nefes alabildi.

Hemşire kapıyı açtı ve onu ileri teknolojiyle donanmış küçük odaya soktu. Carl ellerini kucağında birleştirmiş, karısının başucunda oturuyordu.

"Jolene," dedi Carl ayağa kalkarak. Jolene onun yürüyüşünden uzun zamandır orada oturduğunu söyleyebilirdi. "Ben ona yardımcı olurum," dedi Carl, hemşireye. Hemşire Jolene'in omzuna elini dayayıp dokunuşuna anlam kazandıracak bir süre orada tuttu ve ardından odadan ayrıldı.

Carl eğilip Jolene'in yaralı yanağına hafif bir öpücük kondurdu. Jolene sağlam elini uzatıp Carl'ın elini tuttu. "Nasıl?"

Carl omuz silkti. "Açıkçası beyin hasarlarında kimse kesin bir şey söyleyemiyor. Komada. Kendine geldiğinde daha net bir yanıt alabileceğiz."

Carl onu yatağa yanaştırdı. Jolene kafasını yukarıya diken bir çocuk gibi bu kadar kısa olmaktan nefret etti. Oturur pozisyonundan

dünyanın ne kadar farklı göründüğünü şimdiden anlamıştı. Yine de Tami'yi profilden görebiliyordu. Arkadaşının yüzü morarmış ve deforme olmuştu. Mike Tyson'la on iki raund maç yapmış gibiydi. Şişmiş üst dudağı yarılmıştı. Kafasına bandaj sarılıydı, sargı bezi yer yer kana bulanmıştı. "Ayağa kalkmama yardım et," dedi Jolene usulca.

Carl onun sandalyeden kalkmasına yardım edip dik durmasını sağlamak için yanına geçti.

"Selam uçan kız," dedi Jolene. Tami'nin eline dokunmak istiyordu ama gücü ve konsantrasyonu ancak ayakta durmasına yetiyordu. Sağlam eliyle yatağın demirlerine tutundu. "Özür dilerim," diye fısıldadı.

"Bunu söylediğini duysa kızardı," dedi Carl kısık bir sesle.

Jolene kafasını salladı. Bu doğrudu. Tami, Jolene'in kazadan kendini sorumlu tuttuğunu duymak istemezdi ama başka ne düşünebilirdi ki? "Burada olduğumuzu biliyor mudur acaba?"

"Biliyor."

Jolene buna inanmak istedi. İçinde ani bir kayıp duygusu, keder hissetti.

Yirmi yılı aşkın bir süredir yakın arkadaşlardı. Tami, Michael ve kızlar kadar Jolene'in ruhuna işlemişti. Onu kaybetme düşüncesi...

Hayır. Böyle düşünmeyecekti. "Bize geri döneceksin Tam. Döneceğini biliyorum. Sırf dikkat çekmek için bunu yaptığını biliyorum."

Tami'ye kendi yaralarını, Smitty'yi ve alt kattaki odada hızla iyileşen ve her gün Tami'yi soran Jamie'yi anlattı. Evden, kumsaldan ve denizkabuğu toplayıp uçurtma uçurarak geçirecekleri yazdan bahsetti.

"İkimiz birlikte kumsalda koşacağız yine." Konuşurken sesinin yavaş yavaş kaybolduğunu duydu. Gözleri yaşla dolarak sustu. Tek yapabileceği dua etmektir. "Geri dön Tam."

"Ya..."

"Hayır. Ölmeyecek," dedi sakince. "Beni duyuyor musun uçan kız? Ölmene izin vermiyorum. Ben tek bacak ve tek kolla yaşayacaksam eğer sana ihtiyacım olacak." Bu sözle olanları, uzaktan beliren kaybının büyüklüğünü fark etti ve gözlerini kapayıp geri dön diye düşündü.

Kaygan metal demirlere tutundu. Bacağı ağırmaya başlamıştı ama kımıldamadı. Tami uyanıncaya kadar burada kalmak istiyordu.

En yakın arkadaşına bakıp hayatları birkaç saniyede gözünün önünden geçti. Üniformalarıyla kokpitte birlikte geçirdikleri gençlik günleri, kendilerini ispat etme çabaları... ve birlikte olgun birer kadına dönüşmeleri, birlikte savaşmaları, birbirlerine anlattıkları fıkralar. Hep birliktelerdi onlar, yan yana, Madonna'dan Tim McGraw'a kadar her şeyi dinleyip birbirlerine güç vermişlerdi. Asker gücü.

"Beni yakında eve yollayacaklar," dedi Carl'a.

"Bu harika bir haber," dedi Carl.

Jolene ona baktı. Tami'yi burada bırakıp eve gitme fikri dayanamayacak kadar ağırdı. "Onu nasıl bırakırım?"

"Yapmalısın," dedi Carl nazikçe. "Gitmeni isterdi. Çocuklarının yanına git Jolene."

Tami ile Carl'ın yanında ne kadar kalmıştı? Dakikalarca mı? Saatlerce mi? Bilmiyordu. Arkadaşının yanında kaldığı sürece zaman anlamını yitiriyordu, bacağındaki ağrıyı bile görmezden gelmişti. Carl'a söyleyebileceği doğru kelimeleri bulmaya çalışıyor, ona gerçekten ümit aşılacak istiyordu ama dakikalar geçtikçe Jolene kuvvetten düşüyordu. Durumunu açıklayacak kelime buydu. Sonunda acı dolu bir sessizlikte oturdular ve Jolene hemşireyi çağırıp onu odasına götürmesini istedi.

Kendi yatağına uzandığında gözlerini kapattı ve Tami'nin uyanmaması, Smitty'nin eve dönmeyeceği gibi kötü şeyler düşünmemeye çalıştı.

İnsanların girip çıkarak onu kontrol ettiklerinin, ilaçlarını verdiklerinin ve bacağından arta kalanı kaldırıp büküklerinin, yaralarını temizlediklerinin farkındaydı. Saatler geçiyordu. Gözlerini yummaya, her şeyi görmezden gelmeye çalışıyordu.

"Jo?"

Michael'ın sesini duyduğunda içini bir yorgunluk hissi kapladı. "Eve dönmeni istediğimi anımsıyorum."

"Ciddi değildin. Seni sevdiğimi söylemeye çalışıyorum Jo. Ve beni affetmeni istiyorum."

Jolene onu umursamadı bile. Artık umursayacak halde değildi. Güvenilmez bir aşkın nesi iyi olabilirdi ki? Jolene yavaşça kafasını çevirip Michael'ın gözlerine baktı. "Eve dön ve çocuklarla ilgilen Michael. Lütfen." Sesi boğuldu. "Lütfen. Sana ihtiyaçları var. Benim yok."

"Jolene..."

Gözyaşları gözlerine batıyordu. "Git Michael. Birkaç gün sonra evde olacağım. Beni taburcu edecekler. Biliyorsun. Zaten benimle birlikte uçamazsın. Git. Çocuklarımızla ilgilen. Bana ancak bu şekilde yardımcı olabilirsin."

"Peki," dedi Michael usulca, yanlış olduğunu bilse de bu fırsatı yakaladığı için memnunmuş gibi. "Gideceğim ama sen döndüğünde evde seni bekliyor olacağım."

"Ne mutlu bana," diye mırıldandı Jolene gözlerini kapatarak.

Uzun eve dönüş uçuşunda Michael kendine Jolene'in kendisinden yapmasını istediği şeyi yaptığını söylüyor ve zaman zaman doğru yaptığına da inanıyordu. Ama çoğunlukla gerçeğin farkındaydı:

Kaçıyordu, babası ölürken yaptığı gibi. Başarısız olmuştu, yaraya benzer morumsu ve çirkin bir şeydi bu. Sevdiği insanları acı çekerken görmeye dayanamıyordu.

Utançtan da kötüsü suçluluk duygusuydu. Bütün bunlara kendisinin sebep olduğunu düşünmeye başlamıştı. Düşüncesiz sözlerle Jolene'in kalbini kırmış, kendince haklı bir öfkeyle onu savaşa yollamış, tehlikeli bir seçim yaptığı için onu suçlamıştı.

Her şeyi mahvettiği o geceye geri dönmek için neler vermezdi. Onu sevgi dolu sözlerle savaşa yollamış olsa ona bütün halinde döner miydi? O zaman daha güçlü mü olurdu? Helikopterin yönünü bir saniye önce değiştirebilir miydi?

Bu soruların yanıtının hayır olduğunu biliyordu. Jolene olağanüstü bir pilottu. Ve eğer berbat geçen çocukluk döneminde önemli bir yetenek geliştirmişse, o da acısını bir kenara bırakıp yoluna devam edebilmesiydi.

Michael şimdi eve varmak üzereydi. Feribot Bainbridge Adası'na yanaştığında arabasını feribottan dışarı sürüp Agate Pass Köprüsü'nden geçti ve ağaçların dizileceği Noel'e kadar boş olan havai fişek stantlarının önünden kartpostal güzelliğindeki Poulsbo'ya doğru ilerledi.

İlk tabelayı kitapçada gördü: *JOLENE ZARKADES VE TAMI FLYNN, DUALARIMIZ SİZİN İÇİN. BİR AN ÖNCE EVİNİZE DÖNÜN.*

Her yerde benzer tabelalar vardı ve telefon kulübelerine, veranda trabzanlarına ve çitlere kocaman sarı kurdeleler bağlanmıştı.

Kasabadan çıkışta sarı kurdeleler posta kutularında, ön kapılarda ve elma ağaçlarının dallarında görülmeye devam ediyordu.

Michael eve yaklaştıkça çitlerdeki kurdelelerin arttığını gördü. Verandalarındaki bayrak bu durgun gecede aşağıya sarkmıştı. Direklerden birinin dibinde yaprakları solup kararan buketler mezarı andırıyordu.

Michael arabayı garaja çekip bir süre tek başına karanlıkta oturdu. İç geçirdi ve sonunda eve girdi.

Annesi şöminenin başında parlak ateşin karşısına oturmuştu. Michael'ın içeri girmesiyle annesi Costco'dan aldığı pahalı, taşlı okuma gözlüklerinin üzerinden ona baktı. Kitabını elinden bıraktı ve ayağa kalkıp kollarını açtı.

Michael annesi kollarına ona dolayınca kadar birine sarılmaya ne kadar ihtiyacı olduğunu fark etmeden ona doğru yürüdü.

"Her şeyi anlat," dedi annesi, onu kanepeye yönlendirerek.

Michael, "Doktoru beklemeliydim ama ne kadar sabırsız olduğumu bilirsin," diyerek başladı ve her şeyi anlatıp, "Benim önceden gelip evi ve kızları hazırlamamı istedi," diye devam etti.

"Onu bırakmamalıydın," dedi annesi.

"Onu dinlememi, neye ihtiyacı olduğunu bana onun bir şekilde belli edeceğini sen söyledin."

"Michael," dedi annesi, kafasını iki yana sallayarak.

"Biliyorum." Michael elini saçında gezdirip iç geçirdi. "Beni kovdu."

Annesi onun çok iyi bildiği *cık* sesiyle, "Erkekler ne kadar aptal. Affedersin ama bu doğru. *Lütfen git* demesi gerçekten gitmeni istediğini göstermez," dedi.

"Ben düşünce okuyamam."

"Belli."

"Daha fazla konuşmak istemiyorum. Kendimi yeterince berbat hissediyorum. Daha kötü hissettirmene gerek yok."

Annesi ona baktı. "Karın Almanya'da, yaralı ve korkuyor ve kaybettiği ekip arkadaşının yasını tutup en yakın arkadaşı için endişelenirken sen onu yalnız bırakıp geliyorsun. Sence durum bundan kötü olabilir mi Michael?"

"Ne yapacağımı bilmiyorum anne. Ben bu konularda hiç başarılı olamadım ki."

"Ne yapacağın ortada Michael. Üst kata çık ve çocuklarına annelerinin durumunu anlat. Ağladıklarında onlara sarıl, sonra da aileni ve bu evi karının dönüşüne hazırla. Bir daha da aynı hataya düşme. Bir dahaki sefer Jolene'e baktığında onu kayıplarıyla birlikte bir bütün olarak gör ve onu sevdiğini söyle. Onu seviyorsun, değil mi?"

"Seviyorum ama bana inanmıyor. Şu durumda inanmıyor."

"Kim inanırdı? Aptallık ettin. Gururunu yenip onu... belki kendini de ikna et. Kolay olmayacak biliyorum." Mila oğlunun kalçasına hafifçe vurdu. "Şimdi yukarıya çık ve kızlara annelerinin savaştan döneceğini söyle."

"Yatıyorlar mı?"

"Seni bekliyorlar."

Michael bu söz üzerine iç geçirip tek başına taşınması gereken bu yeni yükün altında kendini yorgun hissetti. Yana eğilip annesinin yanağına bir öpücük kondurdu ve merdivenlere yöneldi.

Betsy'nin odasının önünde duraksayıp cesaretini topladı. Kapıyı çaldı ve içeri girdi. Kızlar yerde bir masa oyunu oynuyordu.

Michael aralarında diz çöktü. Lulu hemen babasının büyük dizine tırmanıp kollarına boynuna doladı ve fırl fırl dönen bir buz patencisi gibi geriye yattı. "Selam babacığım!"

"Annem nasıl?" diye sordu Betsy sakıngan bir ifadeyle.

Lulu babasının kucağında sıçradı. "Bizimle oynamak ister misin babacığım?"

"Baba?" dedi Betsy. "Annem nasıl?"

Michael derin bir iç geçirdi. "Bir bacağına kaybetti."

Lulu put kesildi. "Nerede kaybetmiş?"

"Kesmişler salak," dedi Betsy geri çekilip ayağa kalkarak.

"Ne?" diye ılığı kopardı Lulu.

"Betsy," diye çıkıştı Michael, "kardeşini korkutma. Lulu, annen iyileşecek, yalnızca bacağının bir kısmını kaybetti. Yine de yürüyüp istediği her şeyi yapabilecek. Ama bir süre bizim yardımımıza ihtiyacı olacak. Üç gün sonra eve dönecek."

"Annem bacağınyı kaybetti, Tami komada ama her şey yoluna girecek. Hepimiz iyi olacağız. Tıpkı eskisi gibi." Betsy'nin sesi boğuldu ve kapıya koşup ardına kadar açtı. "Sen de annem de yalancısınız," dedi gözlerini silerek. Sonra odadan çıkıp kapıyı arkasından hızla çekti.

"Bacağı nerede babacığım?" dedi Lulu ağlamaya başlayarak.

"Jo?"

Jolene, Jamie'nin sesini duyunca gözlerini açtı.

Jamie birlik üniformasını giymiş, kapıda bekliyordu.

"Selam." Jolene güçlü görünmeye çalışarak ona gülümsedi. Bu günlerde cesaret ve içsel gücünün kalmadığına inanıyordu. Aksayarak da olsa onu ayakta yürürken görmek güzeldi. Dün de ziyaretine gelmişti.

Jamie kapıyı arkasından kapatıp odaya girdi. Gözlerindeki bakışlar öyle şefkat doluydu ki Jolene yine ağlamaya başlayacaktı. Jamie onun ne hissettiğini biliyordu.

"Senin hatan değil Jo," dedi.

"Smitty öldü. Tami komada. Helikopteri ben uçuruyordum," dedi Jolene.

"Onu helikopterden dışarıya sen taşıdın Jo. Sen." Jamie onun kesik bacağına baktı. "Onunla en yakın arkadaşını taşıdın. Smitty'yi oradan çıkarmak için çırpınırken seni gördüm. Ben de Smitty'yi çıkardım ama geç kalmıştım."

Jolene, Jamie'nin hissettiği suçluluk duygusunu fark etti.

"Ben onu gördüm Jamie. O zaten ölmüştü."

Jamie ona baktı. "Sakin pes etme," dedi boğuk bir sesle.

"Bu kadın olmaya nasıl alışırım bilmiyorum." Paramparça haldeki vücudunu işaret etti.

"Sen bir askersin Jo. İçinde var."

"Öyle mi?"

"Ben tekrar Irak'a dönüyorum," dedi Jamie sonunda.

Jolene boğazı düğümlenerek kafasını salladı. Kocasına o güne dek gösteremediği dürüstlüğü bu adama göstermişti sanki. "Dikkatli ol Jamie."

Jamie uzun bir süre ona baktı. "Sen benim kahramanımsın komutanım. Bunu bilmeni istiyorum. Ve gökyüzünde seni özleyeceğimi bil."

Sonra Jamie gitmiş, Jolene yalnız kalmıştı.

EYLÜL

Solak olduğuma sevinmeliymişim. Bu sözü çok duyuyorum. Ama herhangi bir şey için nasıl sevinebilirim bilmiyorum.

Yarın eve gidiyorum ve Tami hâlâ uyanmadı. Carl doktorların kafalarını sallamaya ve onu Tami'nin ölümüne "hazırlamaya" başladıklarını söylüyor. Onu kaybetmeye kendimizi nasıl hazırlayabiliriz ki?

Detone, mai tai'a²⁵ bayılan ve ne zaman duracağını bilmeyen Tami. En yakın arkadaşım. Şu anda durmayacağı kesin.

Carl bu sabah gelip benimle vedalaştığında gözlerinde gördüğüm korku midemi altüst etmeye yetti. "Bugün kalbi durdu. Tekrar çalıştırdılar ama..." dedi ve devamını getiremeden ikimiz de ağlamaya başladık. Tami'nin "kahramanlık ölçüsü" hakkındaki fikirlerini Carl

25 Rom, likor ve misket limonu ihtiva eden bir kokteyl. (ç. n.)

bilmediği için ona Tami'nin zaten bir kahraman olduğunu ve asla vazgeçmeyeceğini söyledim. Asla.

Jolene irkilerek uyandı. Bir an nerede olduğunu tamamen unutmuştu, sonra gerçekler zihnine üşüştü. Tami koridorun sonundaki bir yatakta yatıyordu, Michael gitmişti, kendisi ise eve dönmeye hazırlanıyordu.

Eve.

Gözlerini açtığında elbise biçimindeki üniformasıyla bir kadın askerin yatağının kenarında *Stars and Stripes*'ın²⁶ son sayısını okuduğunu gördü. Jolene yatağının yanındaki düğmeye bastı ve kadınla yüz yüze durana kadar yatağı kaldırdı.

"Merhaba komutanım," dedi kadın ve gazeteyi yatağın ayak tarafındaki düzgün örtülerin üzerine, Jolene'in bacağına olması gereken yere değil de biraz gerisine bıraktı.

"Seni tanıyor muyum?"

"Hayır. Ben Leah Sykes. Kuzey California'dan," dedi hoş ve aksarlı sesiyle.

"Öyle mi?"

"Dokuz ay sonra ilk defa Landstuhl'a geliyorum. Bazı şeylerle yüzleşebilmek zaman alıyor."

"Moral subayı mısın?"

Leah güldü. "Sayılmaz. Kocam burada olsa telkin edici türden bir kadın olmadığımı söylerdi eminim. Ama sen öylesin. Helikopter pilotu olduğunu öğrendim."

Jolene bacağına olması gereken yere baktı. "Kabalık etmek istemem Leah ama çok yorgunum..."

"Dişi Aslan Programı'nı duydun mu?"

Jolene iç geçirdi. "Hayır."

26 ABD ordu gazetesi. (ç. n.)

"Birkaç yıl önce faaliyete başladı. Tarih bilgin zayıftır. Sorun şu ki denizciler zemin araştırması yaparken, erkekler tarafından aranmayı reddeden Iraklı kadınların gerçek direnişiiyle karşılaştılar. Kadın askerler gerektiği için gönüllü aranmaya başlandı. Tedarik işinden sıkılan bazılarımız gönüllü olduk. Ben de ilk gönüllülerden biriyim."

Jolene kadına daha yakından baktı. Sarıya boyalı örölmüş saçları, maskaralı kirpikleriyle yurt öğrencilerini andırıyordu.

"Deniz savaş birliğı dahilinde gönderildik. Bazı özel eğitimlerden geçtik. Bir hafta çok da yeterli değildi açıkçası ama gittik. Hoşuma gitti, yani birlik. Kimin aklına gelirdi ki? Amigo takımı koçumun değil tabii ki. Ama *senin* gelirdi." Leah yatağıın yanından uzaklaştı. Hareketleri tuhaftı. Garip, aksak biçimde yürüyordu ve yürürken yüzünü ekşitiyordu.

Ardından Jolene bacaklarını gördü: Yürüyüş ayakkabılarının üzerinde iki çelik çubuk vardı.

Jolene şikâyet ettiğı için kendinden utandı. En azından geride bir bacağı kalmıştı. "İki bacağına da mı kaybettin?"

"El yapımı bomba. Sana yalan söyleyemem. Önünde zor bir yol var. Herkesin canına okudum. Kocam bana nasıl katlandı bilmiyorum."

"Helikopter uçurabilecek miyim dersin?"

Leah'nın hüznönlü bakışları yanuttan da beterdi. "O kadarını bilemem. Ama kendini bulacaksın. Zamanla."

Böylesine sıkıntılı bir durumla yüzleşen kadının cesaretini görmek ona bir şeyler ifade edebilirdi. Üzerinden çok uzun zaman geçmiş gibi gelen o eski günlerde ederdi. Şimdi tek istediğı yalnız kalmaktı. Kendine acıdığı sıcak ve karanlık sulara dalmak istiyordu ve öyle de yaptı; gözlerini kapattı.

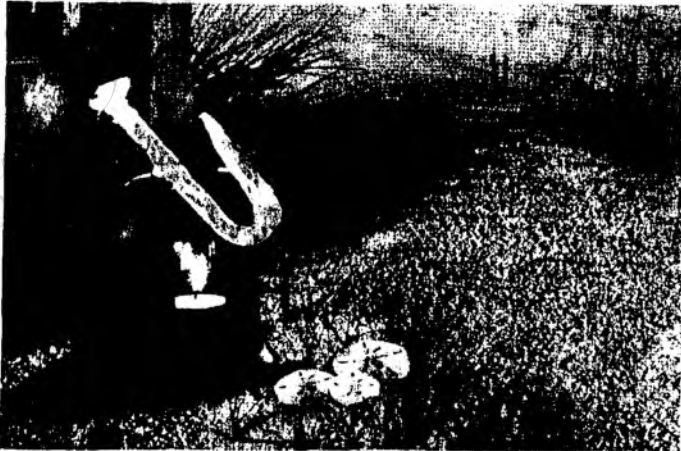
Ne zaman uyansa Leah orada, yanı başında duruyordu.

İkinci Kısım



Bir Askerin Kalbi

Bilgelik bizi bulmaz;
Başka birinin bizim yerimize çıkamayacağı
bir yolculuğun ardından
onu biz buluruz.
—MARCEL PROUST



On dokuz



Michael ve kızlar bütün günü alışveriş merkezinde geçirdi. Listelerindeki şeyleri dur durak bilmez bir görev bilinciyle bulmaya çalışan arama kurtarma köpekleri gibiydiler. Yeni yatak, yeni çarşaf, yeni yorgan, bir sürü yastık. Akrilik boya, renkli kâğıt, hem ince hem kalın uçlu rengârenk fosforlu kalemler.

Red Robin'de öğle yemeği yedikten sonra aldıklarını bagaja yerleştirip arabaya doluştuklarında Lulu aşırı düzeyde adrenalin salgıyordu. O kadar çok ve hızlı konuşuyordu ki ona ayak uydurmak mümkün değildi. Michael artık sorularını yanıtlamaya bile çalışmıyordu. Bütün soruları, "Annem eve döndüğünde..." diye başlıyordu.

"... en sevdiği şarkıyı söyleyeceğiz. En sevdiği şarkı hangisi Betsy?"

"... SÜRPRİZ! diye bağıracağız."

"... dans edeceğiz. O dans etmeyi sever. Ah, ama bacağı yok. Dans etmek yerine ne yapabiliriz?"

"... ona dondurma veririm."

Betsy bile ona ayak uyduramıyordu.

Poulsbo'ya vardıklarında Michael'ın annesini Yeşil Ev'den aldılar. O da yanında bir sürü çiçek getirmişti, güller, orkideler, parlak sarı kasımpatları. Jolene'in odasını çiçeklerle donatmak istiyordu.

"Her şeyi aldık *yaya!*" diye haykırdı Lulu, Mila yolcu koltuğuna oturup kapıyı kapattığı esnada. "Annem ÇOK mutlu olacak."

Mila gülümsedi. "Yalnızca kızlarını görmek bile onu çok mutlu edecek."

Lulu yine konuşmaya başladı. Bu defaki konusu boyamakla ilgiliydi ve yola koyuldular. Michael ölü sezonda oldukları için sessiz olan kasabaya doğru arabayı sürüp koy yoluna girdi. Öğleden sonra geç bir saatti ve güneş ışığı Sound'u ıslıdattıyordu.

Eve varır varmaz hazırlıklara başladılar. Betsy renkli kâğıtları mutfak zeminine serip kendisi de başına diz çöktü. Akrilik boyalarını özenle düzenleyip ayrıntıları üzerine uzun uzun tartıştıkları EVE HOŞ GELDİN ANNECİĞİM posterini hazırlamaya koyuldu. Lulu kâğıdın her yerinde güneş ve pembe kalpler olmasını istedi; Betsy gökkuşağı ve Amerikan bayrağı istedi. İşleri bittiğinde kâğıdın yalnızca iki santimlik kenar kısmında boşluk kalmıştı.

"Ne diyorsun baba?" dedi Betsy sonunda kaşları çatık, diz çökmüş halde üzerinde çalıştığı afişi göstererek. "Sence beğenir mi?"

Afişe bakında resim, renkler ve sevgi görünüyordu. En güzeli de köşedeki resimdi; yanlarında kıvrıkcık saçlı iki kızlarıyla el ele tutuşmuş bir kadınla adam resmi. Bu dört figür kocaman pembe bir kalbin içinde resmedilmişti.

Yine böyle olabilecek miyiz Jo, diye düşündü Michael tebessümünü kaybetmemeye çalışarak. "Harika olmuş."

"Şimdi kek yapalım," dedi Betsy. "En çok limonlu keki sever."

"Ben de yardım edeceğim!" dedi Lulu.

Betsy Michael'a öfkeli bir bakış attı. "Tek yaptığı kaşığı yalamak baba. Bir de parmağını karışımın içine sokup duruyor."

"İkiniz birlikte yapabilirsiniz," dedi babası. "Bu önemli bir gün. Hatta en önemli günümüz. Anneniz savaştan dönüyor ve bu dünyada bizim için en önemli kişi olduğunu ona göstermeliyiz."

Betsy ayağa kalktı ve Michael'ın yanına gitti. "Geri döneceği için heyecanlanıyor mudur baba?"

Kendi endişesinin kızı tarafından dile getirilmesi Michael'ı şaşırtmıştı. "Neden soruyorsun tatlım?"

"Ona iyi davranmadığım zamanlar oldu."

O hissi biliyorum. "Sebebini anlıyordu bence. Senin için ne kadar zor olduğunu biliyordu."

"Son zamanlarda bize fazla mektup yollamıyordu."

"Çok yoğundu. Eylül ayında savaş iyice kızışmıştı."

"Sebebi bu mudur?"

"Ne demek istiyorsun?"

Betsy keskin ve sorgulayan bakışlarını babasına dikti. "Belki de sebep sizin kavganızdı. Onu artık sevmediğini söylediğin kavganız."

Michael irkildi. Demek Betsy unutmamıştı; bundan sonra ne yaşarlarsa yaşasınlar belki de o anı hayatı boyunca anımsayacaktı. Bunca zamandır içinde bu kaygıyı mı taşıyordu? Michael ne demeliydi ki? "Yetişkinler tartışır, bunu sana söylemiştim."

"Sen ona hiç yazmadın. O da sana yazmadı. Ben aptal değilim baba."

"Tabii ki aptal değilsin ama..."

"Ya değiştiyse?"

Michael bunun için de endişeleniyordu. Kızına gülümsedi ve o gülümsemenin hissettiğinden daha içten görünmüş olmasını diledi. "Annen eve geleceği için heyecanlı Betsy. Hiç endişelenme. Onu ne kadar özlediğimizi göstermemiz yeterli."

“Ben de onu özledim. Ona sınıksız sarılmak için can atıyorum. Ve beni dünyalar kadar sevdiğini söylemesini istiyorum.”

Michael kızına sarıldı. “Yine eskisi gibi mutlu olacağız Betsy,” dedi sesini elinden geldiğince güçlü çıkarmaya çalışarak. “Göreceksin. Yarından itibaren.”

Dokuz gün önce Jolene en yakın arkadaşıyla üste yürürken havadan şikâyet ederek, *Bu lanet olası çamurda yürümek çok zor*, diyordu. Black Hawk’un kokpit kapısının kenarını kavrayıp kolayca helikoptere binmiş, ayaklarını pedallara dayamıştı. Kim olduğunu kesinlikle biliyordu o zamanlar.

Şimdi yine havadaydı ama bütün dünyası değişmişti. Diğer altı yaralı asker, birkaç doktor ve siville birlikte bir nakliye uçağında eve gidiyordu. Hastalar uçağın ön kısmında, iç duvarlara sürgülenmiş yataklardaydı. Soluk renkli, ince bir perde onları diğer yolculardan ayırıyordu. Eskiden olsa Jolene çektiği acıya kayba rağmen gülümsemenin bir yolunu bulurdu; herkesin rahat etmesi için uğraşır. Ama o günler geçmişte kalmıştı. Yatağında uzanmış, kaybettiği ayağının yerindeki zonklamanın yarattığı korkunç acıyla dişlerini gıcırdatıyordu.

Uçak Seattle’a vardığında yanında oturan hemşire, “Neredeyse evine geldin komutanım. Eminim mutlusundur,” dedi.

Jolene kafasını çevirip hiçbir şey söylemedi. Hemşire haklıydı; eve döndüğüne mutlu olmalıydı. Aylarca bu anın, kızlarını tekrar görebilmenin hayalini kurmuştu. Tabii o hayalde kendi ayaklarıyla yürüyüp diz çöküyor, kızlarını kucaklamak için kollarını ardına kadar açıyordu.

Ne olmuştu ona böyle?

Eve dönebildiğine sevinmesi gerekirdi. Smitty onun yerinde olabilmek için neler vermezdi? Ya da Tami. Bu düşünce kendini suçlu

ve küçülmüş hissetmesine sebep oldu. Ama hissettiklerine karşı ne yapabiliirdi ki? Böyle hissediyordu, hislerini kontrol edemiyordu.

Bu defa kafasını başka yöne çevirip her şey çok iyiymiş gibi davranamıyordu. Yepyeni ve ürkütücü bir uyuşukluk kaplamıştı içini. Belki de bunları hissetmekten, duygularını serbest bırakırsa cıgılık atacağından ve bir daha susamayacağından korkuyordu.

Uçak yere inip pistte ilerlemeye başladı. Hemşire, "Boeing Field Havaalanı'na hoş geldin komutanım. Şimdi seni ambulansla rehabilitasyon merkezine nakledeceğiz," dedi.

Jolene teşekkür etmek istedi ama kalbi öyle hızlı atıyordu ki başı dönmeye başlamıştı. Buna hazır değildi. Aslında çocuklarını görmekten korkuyordu. Ona ne oluyordu böyle?

Üniformalı bir binbaşı yanı başında belirdi ve Jolene'in tişörtüne bir madalya taktı. Jolene'le konuşup ona güçlükle duyabildiği bir şeyler söylüyordu. Helikopterinin vurulmasına ve genç bir adamın ölümüne sebep olan bir kadına madalya verilmemeliydi.

Yine de bir şey söylemeye, en azından bir, "Teşekkür ederim efendim," demeye bile tenezzül etmedi.

Sedyeyle onu uçağın orta kısmından rampaya, oradan da hastaların çeşitli hastanelere ve rehabilitasyon merkezlerine götürecek ambulansların sıra sıra dizildiği Boeing Field'a taşıdılar. Kuzeybatı'ya döndüğünü gerçek anlamda ona ilk anımsatan yüzüne vuran yağmur olmuştu. Gri gökyüzüne bakarken kendini ambulanda, ülkesine hizmetlerinden ötürü ona teşekkür eden doktorun yanı başında uzanırken buldu.

Kuzeye giderken uykuya dalmış olmalıydı çünkü tekrar uyan-
dığında durmuşlardı. Bu defa doktorlar onu çocuk gibi kaldırıp
tekerlekli sandalyeye oturttukten sonra dikkatli hareketlerle bacak-
larına bir battaniye örtmüşlerdi.

Ailesi rehabilitasyon merkezinin girişinde toplanmıştı. Michael ve Mila'nın elinde çiçekler vardı. Lulu'nun yüzünde koca bir tebesümle heyecandan yerinde duramadığını buradan bile görebiliyordu. Kızların elinde üst kısmı gökkuşağı renklerinde, maviye boyalı, yağmur damlalarının ıslattığı SENİ ÖZLEDİK yazılı bir afiş vardı.

"ANNECİĞİM!" diye haykırdı Lulu ve diğerlerine önderlik ederek ona doğru koştu. Betsy tam arkasındaydı.

Betsy, Jolene'in bacağından arta kalan kısma çarptı.

Bacağına müthiş bir sancı saplanan Jolene, "Lanet olsun Betsy, dikkat etsene!" dedi kendini tutamadan.

Betsy gözlerinde yaşlar birikerek geri çekildi.

Jolene acısı dinene kadar dişlerini gıcırdatıp kesik kesik nefes alıp verdi. "Özür dilerim Betsy," dedi beceriksizce gülümsemeye çalışarak.

"Özür dilerim," diye mırıldandı Betsy kırılmış ve kızgın bir ifadeyle.

Lulu gözyaşlarına boğulmak üzereydi. "Anneciğim?"

Jolene'in üzerine aniden bir yorgunluk çöktü. Zamanı nasıl birkaç dakika geri sarabileceğini, eskisi gibi nasıl gülümseyeceğini bilmiyor, bacağı acıdan zonkluyordu.

Michael onun yanına gelip tekerlekli sandalyenin kontrolünü aldı. "Anne, sen çocukları Jolene'in odasına götür. Biz kayıt yaptırdıktan sonra geleceğiz."

Mila kafası karışmış görünen kızları binaya yönlendirdi.

"Teşekkürler," dedi Jolene.

"Seni görecekleri için çok heyecanlandılar."

Jolene kafasını salladı.

Michael onu aydınlık lobiden danışmaya götürdü. Michael orada kaskatı bir ifadeyle gülümseyen Jolene'i tanıtıp birkaç evrak imzaladı. Sonra da onu koridordan geçirip dev EVE HOŞ GELDİN ANNECİĞİM afişinin duvara yaslandığı küçük odaya götürdü. Bir çiçekçi dükkânını dolduracak kadar çok buket vardı ve her yerde bir aile fotoğrafı duruyordu. Mila ve kızlar pencere kenarında duruyorlardı ama bu defa yüzlerinde belirsiz, çekingen bir tebessüm vardı.

Jolene onları rahatlatmak istedi ama yatağından sarkan üçgen biçimli zımbırtıyı gördüğünde, *Bu artık benim gerçeğim. Oturmak için bile yardıma ihtiyacım var*, diye düşündü ve aynı sersemlik hissi yeniden içini kaplayıp tüm vücuduna yayıldı...

Hadi Jo gülümse artık, eskiden olduğun kişiymişsin gibi yap... gülümseme somurtmanın ters halidir yalnızca. Yapabilirsin.

Michael onu yatağa yaklaştırdı ve aniden durunca Jolene öne doğru yalpaladı. Michael battaniyenin altındaki kesik bacağa baktı. "Yatağa uzanabilecek misin?"

Jolene'in yanıt vermesine fırsat kalmadan biri açık kapıyı tıklattı. Jolene dönüp baktığında uzun saçları örgülü iri yarı siyahi bir adamın odaya girdiğini gördü. Pembe önlüğüyle Michael'ın yanında geçerken piyango kazanmış gibi gülümsüyordu. Adam inanılmaz nazik bir hareketle Jolene'i sandalyeden kaldırıp yatağa yatırdı. Terliğini çıkarıp bir kenara koydu ve üzerini parlak mor bir battaniyeyle örttü. İşi bittiğinde eğilip nazik bir sesle, "Nefes alıp ver Jolene. Bunu atlatacaksın. Güçlü ve kararlı biri olduğumu biliyorum," dedi.

Jolene şaşkınlıkla adama baktı. "Sen kimsin?"

Adam gülümsedi. "Ben fizik terapistin Conny'yim. Bu akşam altıda vücut esnetme hareketleri için görüşeceğiz."

"Sende Conny tipi yok."

“Tatlım ben hayatım boyunca duydum bu sözü.” Adam telessümünü bozmadan kendini aileye tanıttı, Michael’la tokalaşıp odadan ayrıldı.

Ve işte yine Jolene ailesiyle baş başaydı.

Sevdiklerine baktı. Neşelenmek istiyordu ama nafi. Kaybı onu hem dehşete düşürmüş hem de depresyona sokmuştu. Hiçbir şey hissetmiyordu.

Lulu diğerlerinin yanından ayrılp yatağa yanaştı. Jolene’in bacağının olması gerektiği yerdeki dümdüz örtülere baktı. Kaşlarını çatıp eğildi ve boş noktaya dokundu. “Evet, bacak gitmiş. Peki nerede?”

“Orada değil Lulu. Bacağım çok kötü yaralanmıştı ve beni iyileştirdiler. Artık çok iyiyim.” Jolene’in sesi yalan söylediğini ele veriyordu.

Lulu parmak uçlarına yükselip Jolene’in alçık koluna ve ucu görünen şişmiş, soluk, kullanılamaz haldeki parmaklarına baktı. “Yine de iki elin var,” dedi Betsy’ye dönerek. “İki eli var Bets. *Patty-cake* oynayabiliriz yarı.”

Betsy yanıt vermedi. Orada durmuş, üzgün bir ifadeyle Jolene’e bakıyordu. O da korkmuştu. Neden korkmasıı ki? Annesi vücudunun bir parçasını kaybederek eve dönmüşü. Gelecek için çok da iç açıcı bir görüntü değildi. Üstelik annesinden duyduğu ilk sözler öfke doluydu.

Jolene tam da şu anda sesinin tonunu ayarlayıp, *Bir bacağımı kaybettim ama kimin iki bacağı ihtiyacı var ki*, diyerek hepsini rahatlatmalıydı belki ama yapamadı. Yapamadı. Bacağına bakacak cesareti bile yokken nasıl önemseymiormuş gibi davranabilirdi ki?

Mila, Betsy’nin arkasına geçip elini torununun omzuna koyarak destekledi. “Kızların seni tekrar gördükleri için çok heyecanlılar. Gece gözlerini bile kırpmadılar neredeyse.”

Jolene kayıncıvaldiesinin sesindeki tereddütü ve üstü kapalı sitemi fark etmişti. Jolene durumu daha farklı bir şekilde idare etmeliydi.

"Kendini toparlayacaksın," dedi Mila, Betsy'nin yere bakıp başparmağının turnağını kemirdiği rahatsız edici sessizliğin ardından.

Jolene başını salladı. Buna inanmak istiyordu. "Elbette toparlayacağım. Uzun bir uçuştı ve bacağım ağıyor hepsi bu."

"Biraz zaman alacak."

Jolene dişlerini gıcırdattı. Yüzündeki ifadenin gülümsemeye benzemesini diledi.

"Pekâlâ," dedi Mila, "artık eve gidip annenizin dinlenmesine izin verelim."

"Evet," dedi Betsy çabucak.

"Beni öp anneciğim!" dedi Lulu, annesine sarılmak için kollarını açarak.

Michael onu kaldırıncı Lulu eğilip kollarını Jolene'in boynuna sardı ve yavru tavşan gibi kendi boynuna yasladı. "Seni seviyorum anneciğim."

İşte yine karşısına çıkmıştı. Sevgi. Jolene'in kalbi dolup taşmıştı yine. Ağlamaya başladığının farkında bile değildi. Kızına öyle sıkı sarıldı ki ikisi de nefes alamadı. "Ben de seni seviyorum Kedici. Sizi seviyorum Betsy ve Mila. Affedersiniz çok yorgunum. Uzun bir uçuştı."

"Anlıyoruz, değil mi kızlar?" dedi Mila, Betsy'nin omzunu sıvazlayarak.

"Betsy?" dedi Jolene. "Hoşça kal öpücüğü vermeyecek misin?"

"Canını acıtmak istemiyorum," dedi Betsy somurtkan bir ifadeyle.

"Betsy," dedi Mila ikaz edici bir sesle.

Betsy kazık gibi yürüyerek Jolene'in yanağına eğildi. Işık hızıyla çabucak bir öpücük kondurup geri çekilen Betsy yataktan uzaklaştı.

Jolene sol eliyle onlara el sallayıp arkalarından baktı. Yalnızca Betsy kapıda durmamış, ona bakıp gülümsememişti.

Michael yatağın yanında duruyordu.

"Ev hazır sayılır," dedi. "Hava Kuvvetleri'nden arkadaşların bir rampa yapmama yardım ettiler. Benim ofisimi yatak odasına çevirdik. Merdiven çıkmayacaksın."

"Ayrılmak istiyordun zaten."

"Yapma Jo. Lütfen. Uğraşıyorum."

Gerçekten de uğraşıyorsun Michael. Jolene kendini hiçbir şey yapamayacak kadar yorgun hissederek iç geçirdi. Ne tartışacak ne rol yapacak ne de bir şey hissedecek gücü vardı. Bugün kötünden daha kötüye gidiyordu ve sonu gelmeyecekmiş gibiydi. En kötü yarasının kesik bacağı olduğunu sanıyordu ama bir terslik daha vardı; içindeki uyumsuzluk hissi. Buluşmanın en başına gidip bu defa gerçek bir anne gibi davranmak istiyordu. "Güle güle Michael," dedi.

"Ben kendinden uzaklaştırmaya çalışıyorsun."

Jolene acı acı güldü; gülümsemesi bir süre sonra hıçkırıklara dönüştü. Örtüleri üzerinden atıp ona normal boyutunun iki katı şişmiş, diz altından kesilip gazlı bez ve elastik bandajla sarmalanmış yarım bacağıny gösterdi. "Şuna bak Michael. *Bana* bak."

Kocasının gözlerindeki acıma ve hüznü Jolene'i mahvetti. "Jo..."

"Dışarı çık Michael. Lütfen. *Lütfen*. Çok yorgunum."

"Seni Almanya'da bıraktığım için annem canıma okudu. Dediğine göre bir kadın git dediğinde, aslında kal demek istemiş."

"Bu kadın onlardan değil. Git diyorsam git demek istemişimdir."

Kollarını kavuşturup etkili bir iç geçirmek istiyordu ama tabii yalnızca bir sağlam kolu vardı. O eli de örtüsünü üzerine çekmek için kullandı ve gözlerini kapattı.

Michael'ın kendisine doğru geldiğini duydu, eğilip alına bir öpücük kondurduğunda nefesini hissetti. Nazik dokunuşu karşısında Jolene ağlamak istiyordu. Güçlkle yutkunup hiçbir şey söylemedi.

Nihayet kocası gitmişti ve yine yalnız kalmıştı.

Uzunca bir süre sonra uykuya daldı.

Jo! Beni bırakma...

Tami çığlık atıp ağlıyor... burnundan, ağzından ve gözlerinden kan boşalıyor... Jolene uzanıp onu kurtarmaya çalışıyor ama bir bomba düşüyor... patlıyor. Kapkara gece alevler içinde, şarapnel yağıyor ve artık Tami'yi bulamıyor. Bir yerlerden Smitty'nin kendisine seslendiğini, tuzağa düştüğünü haykırdığını duyuyor. Jolene dumanların arasında öksürerek onlara seslenirken pisliğin üzerinde sürünüyor, arıyor...

Jolene acıdan nefes nefese kalmış bir halde uyandı. Sanki biri ayağını ters yöne büküyor, kemikleri çatırdıyordu.

Sağlam eliyle tepesindeki kolu kavrayıp oturma pozisyonuna geçene kadar vücudunu kaldırdı. Güçlkle solurken dümdüz örtüye baktı. "Artık yoksun," diye çığlık attı. "Artık canımı yakmaman gerek."

Kendini yatağa bırakıp beyaz fayans kaplı tavana bakarken dişlerini gıcırdattı. Gözyaşları gözlerini yakıyordu. Tamamen teslim olursa gözyaşlarından oluşan nehirde kaybolabilirdi belki. Ama ağlamanın ne anlamı vardı ki? Er ya da geç gözlerini silip aşağıya baktığında bacağı yine orada olmayacaktı.

"Çok sık rastlanan bir durum biliyorsun."

Jolene iç geçirip kafasını çevirdi. Yastığının dalgalı yüzeyinden siyah adamın kapısında durduğunu gördüğünde neden geldiğini anlamıştı. *Yardıma.*

"Git buradan Conny," dedi.

Adam yine de odaya girdi.

Yürürken cebinden bir şey çıkardı. Paket lastiği gibi bir şeydi bu ve saçlarını at kuyruğu şeklinde topladı. Pırlanta küpeleri koyu renk kulaklarında ışıltıyordu.

"Her erkek pembe önlük giyemez," diye gözlemini dile getirdi alaycı bir ifadeyle.

"Her kadın da helikopter kullanamaz." Adam Jolene'in yatağının yanında durdu. "İzin verir misin?"

"Ne için?"

"Oturmana yardım etmeme," dedi nazikçe.

Jolene güçlükle yutkundu ve adamın gözlerine baktı. Adamın siyah gözlerindeki şefkat artık orada olmayan bacağına ağrısı kadar Jolene'in canını yaktı. "Git buradan." Kelimeler boğuk bir sesle çıkmıştı ağzından.

"Burada öylece yatıp kendine acıyacak mısın?"

"Evet," dedi Jolene. Şu anda tek yapmak istediği buydu, yalnız bırakılmak. Ömrü boyunca Polyannacılık oynayıp pozitif düşüncenin gücüne inanmak ona ne kazandırmıştı? Tami yaralıydı, evliliği bozulmuştu ve tek başına yataktan bile kalkamıyordu.

Adam kolunu Jolene'in sırtına götürüp onu doğrulttu ve yastıkları da düzgünce sırtına yerleştirdi.

Jolene başta biraz karşı çıksa da umursamayacak kadar depresif bir halde sonunda pes etti.

Jolene doğrulduğunda adam nezaket ölçüleri dahilinde geri çekildi ama ortamı tamamen ona bırakmadı. "Dediğim gibi, çok sık karşılaşıyoruz."

Jolene konuşmak istemiyordu ama inat etmenin bu adama sökmeyeceğini de anlamıştı. Pusu kuran avcılar kadar sabrı olduğuna bahse girerdi.

"Pekâlâ. Çok sık karşılaştığın nedir?"

"Kaybedilen bir bacağının ağrısı. Çok garip. Gerçekten de ayağın ağrıyormuş gibi."

Bu açıklama Jolene'in ilgisini çekmişti. "Evet. Ağrısı devam ettiği sürece onu nasıl unutabilirim ki?"

"Bence yakın bir zamanda unutmayacaksın, sence?"

"Bence de."

"Sinir uçlarını hissediyorsun. Onlar da en az senin kadar şaşkınlar. Hiçbir şey onlara olağan gelmiyor; ayağı arıyorlar."

"Ben de öyle."

"Sinirler tamamen iyileşinceye kadar hissedeceğin acıyla baş etmene yardım edebilir, birkaç rahatlama tekniği öğretebilirim. Egzersiz ve sıcak banyo da işe yarar."

"Morfin yeterince işe yarıyor."

Adam yine güldü. "Asker kız, sana artık morfin vermeyeceğiz. Acıyı hissetmemek için kendini uyuşturamazsın."

"Daha iyi bir fikrin var mı?"

"Var tabii ki. Almanya'da hangi fizik tedaviyi uyguladılar?"

Jolene alçılı kolunu kaldırdı. "Buna ne diyorsun? Koltuk değneği kullanamam sanırım."

Adam düşünceli bir ifadeyle kaşlarını çattı. "Tanrım, haklısın. Demek o kolunla başlayamayacağız."

"Bak Conny benimle uğraşmak eğlenceli olabilir ama çok yorgunum. Dün gece neredeyse hiç uyumadım. Daha sonra gelsen olmaz mı?"

"Şimdi buradayım."

"Gitmeni rica ediyorum. Hatta istiyorum."

"Dur bakalım. Kafan karıştı sanırım asker kız. Kendini koca bir helikopterde, beni de ekibinden biri mi sandın?"

"Bak Con..."

"Hayır, *sen* bak. Torunumun bana dediği gibi bana patronluk taslayamazsın. Patron benim. Ailen iyileşmen için dünya kadar para ödüyor ve iyileşeceksin."

"Kımlıdayamıyorum. Anladın mı?"

Adam gülümsedi. "Evet, biliyorum. Durum çizelgeni okudum. Bir de şu dümdüz örtüyle iflas etmiş kol var. Senden kımlıdamanı istemiyorum. En azından şimdilik."

"Ne istiyorsun peki?"

"Yalnızca başlamanı. Tekrar helikopter kullanmak istediğini sanıyordum."

"Bacağımı bir çeşit sihirle yeriden mi çıkartacaksın?"

Bu söz adamı güldürdü. "İtiraf etmeliyim ki bana daha kibar biri olduğunu söylemişlerdi."

"Ya evet. Bir uzvumumu keserken kibarlığımı da onunla birlikte aldılar."

"Yapacağımız şey şu. Gerçekten kolay, yapabileceğin bir hareketle başlayacağız."

"Seksek mi oynayacağız?"

"Bacağına nasıl bandajlayacağımı öğreteceğim. Doğru ve sıkıca sarmak acıyı biraz olsun hafifletir. Küçük kızlarından birini kundakladığını düşün."

Jolene adamdan kaçmak istediye de gidebileceği bir yer yoktu. "Hayır. Git."

Adam elini yatak başına dayayıp Jolene'e doğru eğildi. At kuyruğu bir tarafa düştü. "Bakmak istememeni anlıyorum ama o senin bir parçan Jolene, vücudunun parçası. Kendine nasıl bakacağını öğrenmelisin. Yavaş yavaş göstereceğim."

"Bakmak istemiyorum. Git," dedi bu defa kısık bir sesle söylemişti. Nefes almakta güçlük çekiyordu. Panik onu tüm gücüyle ele geçirmişti.

Adam yatak başından uzaklaşıp Jolene'in bacağına doğru kaydı ve hemen örtüyü açtı.

Jolene battaniyesine uzanıp tutmaya çalıştı ama adam tekrar çekti.

Jolene alt yarısını gördü; bir bacağındaki mavi pijamasının altından düzgün, açık tenli ayağı görünürken, diğeri makasla kesilmiş kumaşın içinden çıkıntı yapıyordu.

Şişmiş, kocaman olmuş, uç kısmı yuvarlanıp beyaz sargı bezine sarılmıştı.

"Derin bir nefes al," dedi adam.

"Ben... yapamam."

"Bana bak Jolene," dedi adam.

Jolene bir elini yumruk yaptı. Nefes almaya çalıştı ama olmadı.

"Bana bak."

Adam bunu söylerken elleri Jolene'in bacağından geriye kalan yere kaydı; artık bacak diyorlardı buna. *Kütük* demek istemezlerdi; o çirkin bir ifade olurdu.

Yapabilirsin Jo, diye düşündü çaresizce. Sen her şeyin üstesinden gelirsin. Yeter ki başka tarafa bakma. En zoru ilk bakıştır. Ama bu konuşan eski Jo'ydu ve sesi kısıktı. Aldırmamak kolaydı.

Conny elastik bandajı yavaşça çözdü, o kadar yavaş ki her hareketini öğrenmesi için ona süre tanıdığını Jolene anlamıştı. Adam Jolene'in bacağına hafifçe kaldırıp sargı bezini arka taraftan çözüp ön tarafa geldi.

Jolene kusacak gibi oldu. *Dayan Jo. Dayan.* Tırnakları avuçlarına batarken terlemeye başladığını hissetti.

Conny bandajın son kısmını da çıkarıp sağlam bacağına yanına bıraktı. Geriye yalnızca yumuşak bir gazlı bez parçası kalmıştı. Jolene onun altından şiş ve yaralı tenindeki renk değişimini görebiliyordu. Gözlerini kapattı.

"Jo?"

"Bakmıyorum," diye fısıldadı. "Bakamam."

"Nefes almaya devam et. Dediğimi yap. Bacağına masaj yapacağım, tamam mı? Kan dolaşımı için iyi gelir. Hazır olduğunda nasıl yapıldığını sana öğretirim."

Adamın eli Jolene'in tenine dokunduğunda Jolene hafif bir iğrenti hissiyle irkildi. Elinde değildi; hafifçe inledi.

"Nefes al asker kız."

Jolene derin bir nefes alıp dışarı verdi.

Yavaş yavaş adamın parmaklarının hareketini, masaj yapmasını, gergin kasların gevşediğini hissetmeye başladı ve bunun bir çeşit sihir olduğunu düşündü. Omuzları rahatlamış, yumruğu açılmıştı. Kafası hafifçe öne eğildi.

Adam sonunda, "İşte oldu," dediğinde Jolene uyumak üzereydi. Artık gözlerini açabilirsin Jolene."

"Üstü örtülü mü?"

"Evet. Üstün örtülü."

Jolene adamın kelimeyi hafifçe vurguladığını fark ederek kafasını hafifçe eğdi ve gözlerini açtı.

Elastik bandaj şimdi biraz daha sıkı bir şekilde sarılmış, küçük gümüş rengi bir çift çengel iki tarafa takılmıştı.

"Teşekkürler," dedi Jolene. "Acıyı biraz azalttı.

"Daha da iyi *olacaksın* Jolene. İnan bana."

"Ben aslında bu kadar sevimsiz biri değilimdir."

Adam yatağın başına gelip Jolene'in yanında durdu. "Sevimsiz değilsin. Yalnızca korkuyorsun. Benim karım sevimsizin tekidir ama." Gülümsedi. "Ve onu deli gibi seviyorum."

"Ben eskiden korkmazdım da."

"Demek ki kendine yalan söylüyordun. Hepimiz zaman zaman korkarız."

Jolene buna bir yanıt vermedi. Yıllar boyunca kendine çok yalan söylemişti. Alan söylemiş ya da görmezden gelmişti. Hayatını başka türlü nasıl sürdürebileceğini bilmiyordu. Üstelik böyle yapmakta da haklıydı. Bu korku dayanılmazdı. Bu korku kim olduğunu ortaya çıkarmıştı, bandajını çıkardığında görünen inanılmaz acılar ve çirkinlikler gibi.

Sinir uçları, Conny sıkıntının onlardan kaynaklandığını söylemişti. Kesilen şeyler, aile ve evlilik gibi çabucak biten veya ölen şeyler sonsuza dek acı verirdi.

Michael'in onun daha güçlü olmasını, daha fazla çabalamasını, iyileşebileceğine inanmasını beklediğini biliyordu. Ama Jolene daha iyi olmak istemiyordu. O eski hayatını, eski benliğini geri istiyordu ama ikisini de kaybetmişti, bacağı gibi kesilip gitmişti.

"Dene. Tek istediğim bu."

Dene. Bu da inanmanın farklı bir ifadesiydi ve Jolene bundan bıkmıştı.

“Git artık Conny,” dedi iç geçirip gözlerini kapatarak.

EKİM

Dışarıda yağmur yağıyor. Tek görebildiğim gözyaşları. Benim ciddi bir sorunum var ve sebebi kesilen bacağım değil.

Zayıf birine dönüşüyorum. Kendime acımaya başlıyorum ve bundan utanç duyuyorum ama elimde değil. Conny suratında o saçmasapan koca tebessümle odama gelip tek yapmam gerekenin denemek olduğunu söylüyor. Takma bacakla tenis oynayan kadınların fotoğraflarını gösteriyor ve ne demek istediğini anlıyorum, gerçekten anlıyorum. Ama umursayamıyorum. Tami yatağında ölümle pençeleşirken ve bir tabutun içinde toprağın bilmem kaç metre derinliklerine gömülen Smitty bir daha asla gülümseyerek gelip, *Hey komutanım kâğıt oynayalım mı*, diyemeyecekken benim yürümeye ne hakkım var?

Sekiz gündür buradayım ve Michael hemen her gün ziyaretime geliyor. Geldiğinde uyuyormuşum gibi yapıyorum. Yatağında yatığım yerden nefes alıp verişini dinlerken gözlerimi hiç açmıyorum. Nasıl bir korkağa dönüştüm ben böyle? Kızları bir daha ziyaretime getirmedi. Sebebini biliyorum. Korkuyorlar. Beni gördüklerinde değiştiğimi anladılar ve hayatlarının eskisi gibi olup olmayacağını merak ediyorlar. Betsy bacağıma çarptığında ona bağırdım. Aslında bağırarak istememiştin ama bunu değiştirmek için ne yapabilirim şimdi? Onları rahatlatmak benim görevim biliyorum ama yapamıyorum. İçinden gelmiyor. Ne zaman onları düşünsem ağlıyorum.

Belki uyuyabilsem kendimi toparlarım. En azından biraz daha iyi olabilirim. Ama gecelerim kâbus dolu. Ekibimin sürekli arkam-

dan ılık attığını duyuyorum. Tamı'nin bana ulaşmaya çalıştığını görüyorum. Öyle kötü ki gözlerimi hiç kapatmamaya çalışıyorum. Michael ofisindeki deri koltuğa oturmuş, pencereden o soğuk ve kasvetli ekim gününü izliyordu. Saat sabah 10. 42'ydi ve karısı döneli dokuz gün olmuştu.

Şimdi fizik tedavi görüyor, bugüne dek kolayca yaptığı şeyleri nasıl yapacağını öğrenmeye çalışıyordu.

Dahili hattı çaldı. "Michael, Dr. Cornflower seni görmeye geldi."

"Gelsin," dedi ayağa kalkarak.

Chris odaya girdi.

"Chris," dedi Michael zihnini toparlamaya çalışarak. "Merhaba, geldiğin için teşekkürler."

Chris yüzüne düşen bir tutam asi saçı karmakarışık at kuyruğunun içine sıkıştırdı. Bugün üzerinde siyah bir tişört, püsküllü süet bir yelek, bol kargo pantolon ve siyah lastik ayakkabılar vardı. Pahalı, deri bir postacı çantasını gövdesine çaprazlamasına takmıştı. Çantayı çıkarıp içinden aldığı yeşil dosyayı masaya bıraktı. "Keith'in karısını öldürürken Travma Sonrası Stres Bozukluğu ve Dissosiyatif Bozukluk yaşadığına dair herhangi bir kuşku kalmadı."

"Mahkemede bunu teyit edebilir misin?"

Chris oturup bacak bacak üstüne attı. "Ederim."

"Takım elbiseyle mi?"

Chris gülümsedi. "Neler bulduğumu bilsen şaşarsın Michael."

"Güzel. O halde bana ihtiyacım olanı söyle," dedi Michael tekrar masasının başına oturarak.

"İncelemen için detaylı bir rapor hazırladım. O yüzden şimdi yalnızca önemli noktalara değineceğim. Öncelikle nasıl teşhis koyduğumuzu açıklayayım. Hastanın ciddi yaralanmalara veya ölümlere tanık olup olmadığını anlamamızı sağlayacak sorular sorarız. atış-

malardaki TSSB'ye sebep olan bazı olaylar saldırıya uğramak ya da pusuya düşmek, roket veya havan topu saldırısına maruz kalmak, vurulmak, düşmanın veya sivil birinin ölümüne sebep olmak ve ciddi yaralar almış bir Amerikan askeri görmek. Kişi arkadaşının öldüğünü ya da yaralandığını gördüğünde daha etkili izler bırakır. Bildiğin gibi Keith'in birliği savaşta en şiddetli çarpışmalara maruz kaldı. İsyanlıların saldırıları ve havan topları durmak bilmiyordu. İlk dönemde onun ekibinden altmış dört kişi ölmüş. Bilmediğin şey şu ki Keith sıklıkla "paketleme" ile görevlendirilmiş ki bu da vücut parçalarını topladığı anlamına gelir. *Arkadaşlarının vücut parçalarını.*

"Tanrım," diye mırıldandı Michael.

"Anladığım kadarıyla halk pazarna gitmek durumunu tetiklemiş. Kalabalık ve hareket aşırı temkinli olmasına ve saldırganlaşmasına sebep olmuş. Sakinleşmek için içmiş ama işe yaramamış. Evsiz adam onlara yaklaştığında Keith eğitimini aldığı şekilde tepki göstermiş. Ona saldırmış. Evde ne olduğunu tam anlamıyla anımsamıyor ama yüksek ses, güçlü ışık gibi başka bir tetikleyici unsurun onu savaş günlerine götürdüğünü tahmin ediyorum. Bu dissosiyatif olayda Keith eğitildiği şekilde tepki göstermiş, kendini savunup karısını öldürmüş."

"Bu tip dissosiyatif bozukluklarda kişinin rasyonel düşünebildiği anlar olmaz mı?"

"Eğer kişinin bilinçli olarak bir şey yapıp yapamayacağını soruyorsan, yanıtım hayır. Ayrıca profesyonelce düşündüğümde Keith Keller'ın öldürme amacı güdebileceğine inanmıyorum."

Michael düşünceli bir ifadeyle arkasına yaslandı.

"O iyi bir adam Michael, zihninin baş edemeyeceği şeyler yaşıyıp gördü. Onu yaşamdan uzaklaştırıp bir yere kilitlemek onun ve dolayısıyla ailesinin yaşadığı trajediyi şiddetlendirmekten başka işe yaramaz. Hastaneye yatırılıp tedavi edilmeli."

Michael kendi dosyasını açtı. "Askeri İşler Departmanı 'hafif anksiyete bozukluğu' yaşadığına inanıyor. TSSB teşhisi koymamışlar."

"Askeri İşler," dedi Chris kafasını iki yana sallayarak. "Hükümet ve askerlerimiz konusundaki başarısızlıklarına dair fikirlerimi söylemeyeyim. Bu çok kötü. Ordu TSSB'yi zayıflık ve korkaklıkla eş görüyor. Ama eninde sonunda anlayacaklar, özellikle de birlikler birden çok defa savaşa gittiği için. Askeri İşler'in ve hükümetin *evdeki* askerlerinin ihtiyaçlarını görmelerini sağlamalıyız. Bu konuya ışık tutup esrar perdesini aralamalıyız. Bu dava önemli Michael. Kim bilir belki başka bir askere yardım eder ve o hayatları kurtarabilirsin."

"TSSB'nin yeterince üzerinde durulduğu bir davaya rastlamadık."

"Her şeyin bir ilki vardır," diye gülümsedi Chris.

Michael kafasını sallayıp pencereden gri ipekten incecik bir iplik gibi binaların keskin hatlarına yumuşak bir görünüm vererek yağın yağmura baktı. Gözyaşını andırıyordu.

Bu davanın onun için anlamını, neden bu kadar önemli olduğunu ansızın kavradı. "Karım," dedi usulca. "Savaşta bacağına kaybett. Ekibinden biri öldü. En yakın arkadaşı hâlâ komada. Her neyse, Jolene eve döndü ve çok değişti. Çocuklarımızdan uzaklaştı ki onlara tapardı. Sürekli öfkeli ve huzursuz. Ona yardım etmek istiyorum ama nasıl yapacağımı bilmiyorum."

Duraksama oldu; sessizlikte Michael, Chris'in onu incelediğini hissedebiliyordu. "Askeri helikopter pilotuydu, değil mi?" dedi Chris sonunda.

Michael doktora döndü. "Evet. Bunun özel bir anlamı mı var?"

Chris gülümsedi. "Sen askerlikten gerçekten de anlamıyorsun. Karının güçlü olduğu anlamına geliyor bu Michael. Ona istediğini vermeyen bir düzende istediğini almaya çalıştığı bir hayat süren güçlü bir kadın o."

"Evet Jo öyle biri."

"Onun gibi bir kadın kolay kolay yardım istemez."

"Beni kendinden uzaklaştırıyor."

"Elbette uzaklaştı. Asker tarzı, ordu mantığı. Güçlü ol, kendin yap, görevi tamamla. Seni kendisinden uzaklaştırmasına izin verme. Farkında olmasa da sana şimdi ihtiyacı var. Ayrıca TSSB semptomları gösterip göstermediğine de bak. Kâbuslar, uyuyamama, aşırı tedirginlik, ani öfke nöbetleri, depresyon ya da hissizlik."

"Teşekkürler Chris," dedi Michael.

Sonra doktor kalktı ve tokalaştılar.

Doktor yürüyüp kapıyı açtıktan sonra arkasına baktı. "Polyester mi olsun kadife mi bu arada?"

"Ne?"

"Takımum."

"Ben alabilirim..."

"Hugo Boss olsun," dedi Chris ofisten sıntarak çıkarken.

Yirmi



Ertesi gün Michael uykusuz geçen bir başka gecenin ardından bitkin bir halde uyandı. Sürünerek yataktan kalktı ve sıcak bir duşla canlanmaya çalıştı ama bu onu daha yorgun hissettirmekten başka işe yaramadı. Sandalyenin arkasına astığı dünkü iş kıyafetlerini giydi. Dolabına gidip temiz bir şeyler seçmekten kolaydı böylesi. Bugünlerde sıkça olduğu üzere kıyafetleri her tarafa saçılmıştı; sandalyeye asılmış, yerde yığın halinde birikmiş, yatak kenarındaki tabureye bırakılmıştı.

Betsy'nin odasına gidip kapıyı tıkladıktan sonra aralayarak, "Giyin Betsy. On dakika sonra kahvaltı hazır."

Kapıyı kapatıp Lulu'nun odasına gitti. İçeride bir oyuncak ve giysi bombası patlamıştı sanki. Odayı Lulu'ya toplatması daha doğru olurdu ama açıkçası kendisinin toplaması çok daha kolaydı. Ve bu sabah da aynı şeyi düşünüp yapmıştı. Neyse ki temizlikçi kadın haftada bir imdadına yetişiyordu; yoksa ev çöplüğe dönecekti.

"Hey Lulu," dedi eğilip kızının yanağına bir öpücük kondurarak.

Onu kaldırıp banyoya götürdü ve minik dişlerini fırçalaması için geçen sonsuz sürede onu bekledi. İş bittiğinde Lulu zafer kazanmışçasına gülümsedi. "Ben büyük bir kızım."

"Okula gic erken ne giymek istiyorsun?" dedi Michael. Son birkaç ayda boyu bir golf sopasını geçmese de bir kıza ne giyeceğini söylemenin hiç iyi bir fikir olmadığını öğrenmişti. Yoksa gözyaşları hemen akardı.

Lulu odasına dönüp eşya yığınının arasında elleri kalçasında durmuş, dağınıklığı inceliyordu.

Michael içinden ona kadar saydı.

Sonunda Lulu papatyalarla süslü pembe pantolonuyla *Oyuncak Hikâyesi* baskılı mavi tişörtünü seçti. Yeşil çizgili çorapları ona palyaçoya benzer bir görüntü vermişti ama Michael'ın umurunda değildi. Birlikte merdivenlerden indiler. Mutfakta Michael, Jolene'in yemek panosuna baktı, yeni öğrendiği hayatı kolaylaştırma yollarından biriydi bu da. Yumurtalı ekmek hazırlamak için malzemeleri çıkardığında Lulu da masayı hazırlamaya koyuldu. Yalnız çatal bıçakların takurtısıyla bozulan uyumlu bir sessizlik içinde çalışıyorlardı.

Betsy odaya gelip, "Şu televizyoncu kadın yine annem ve Tami'yle ilgili konuşuyor," dediğinde Michael ikinci kahvesini içiyordu.

Michael şaşırmanmıştı. Geçen hafta yerel haberlerde birlikte kaza yapan ve birbirlerinin en yakın arkadaşı olan kadın helikopter pilotlarına çok fazla yer verilmişti. "Kahvaltıya otur," ağzından çıkan tek sözdü.

Kızlar kahvaltılarını yiyip meyve sularını içerken Michael o gün yapması gereken işleri düşündü. Keller davasıyla ilgili bulgular tam hız devam ediyordu ve Michael duruşmaya hazırlanıyordu. Sorular ve birtakım stratejiler düşünmek için zihnini boşaltmalıydı.

Ama tek yaptığı Jolene'i düşünmekti. Onu ayıplıyordu. Belki de herkes aynı şeyi yapıyordu. Jolene döndüğünden beri Betsy'nin suratı yine asılmış, sevecenliğe gömülmüştü. Annesinin çok önemli, hayatında büyük bir rolü olan bir kadına yoi açacak şekilde zarar gördüğüne

inanıyordu ve hepsinden kötüsü Jo'ya kızılıyordu. Savaşı gitmesine, yaralanmasına, değişmiş biri olarak dönmesine kızılıyordu.

Saat 08.20'de kızların ikisi de servis otobüsüne binmiş, okula gidiyordu. Michael feribota binip karşıya geçmiş, Seattle'a varınca kuzeye yönelmişti.

On beş dakika sonra rehabilitasyon merkezinin önüne arabasını park etti. Paltosunu çıkarıp koluna takmakla fazlaca oyalanarak içeri girdi.

"Bay Zarkades?"

Michael fizik terapi uzmanının ona doğru geldiğini gördü. Conny her zamanki gibi bol, pembe önlük giymişti ve gri örgüleri, *Av* filmindeki yaratık gibi her adımda sallanıyordu.

"Selam Conny," dedi Michael. "Jolene nasıl? Eminim seni çok meşgul ediyordur."

"Pek sayılmaz."

"Tuvalete gitmek dışında yataktan kalkmıyor. Tabii yardıma ihtiyaç duyduğu için tuvalete gitmekten de nefret ediyor. Kesik bacağının bakımını öğrenmemek için direniyor. Bacağı bakmıyor bile. Tabii ki bu sıra dışı bir durum değil. Kabullenmek yıllar sürebiliyor. Ama denemeye bile yanaşmıyor."

"Jolene mi denemiyor?" Michael kaşlarını çatı.

"Canı yanıyor," dedi Conny, "ve tek sebebi de bacağı değil. Onu anlıyorum ama on gün oldu. Artık fizik terapiye başlaması gerek."

Michael kafasını salladı. Dönüp Jolene'in odasının bulunduğu uzun ve aydınlık koridorda yürüdü. Kapıyı bir kez çalıp içeri girdi.

Jolene yatağında dik oturmuş, ifadesizce televizyona bakıyordu. Uzun sarı saçları bakımsız ve aşağı sarkmıştı. Michael karısının ne kadar solgun ve zayıf görüldüğünü gördü. Kilo kaybı elmacık kemiklerini iyice belirginleştirmiş, dolgun dudakları solgun ve

çatlamıştı. Gözlerinin altındaki mor halkalar uykusuz gecelerinin kanıtıydı. Michael battaniyenin altındaki düzlüğü fark etmedi bile. Ona, karısına bakıyordu.

Jolene korkmuştu; Michael bunu artık görebiliyordu. Ve de depresyondaydı.

"Conny fizik tedaviye başlamak istemediğini söyledi," dedi arkasından kapıyı örtüp yatağa yanaşarak.

"Git buradan Michael."

"Pes etme Jo."

Jolene üzerindeki örtüleri atıp bandajlı yarım bacağına gösterdi. Hâlâ çok büyük ve şişti. "Artık pes ettim."

Michael karısının sesindeki titremeyi duymuştu ve onun için duyduğu üzüntü yüreğini parçalıyordu. Bunu ona söylemek, acısını yürekten hissettiğini söylemek istiyordu ama birbirlerinden çok uzaklaşmışlardı. Jolene artık onu duymazdı bile.

"Neden geldin?" diye sordu.

"Seni seviyorum Jolene."

"Gözlerindeki acımayı görmediğimi mi sanıyorsun?" dedi. "Sırf öyle gerektiği için burada durduğunu bilmediğimi mi sanıyorsun? Ben senin için görevden başka bir şey değilim."

Michael güçlükle yutkundu. Bu öfkeyi hak etmişti ve karşı koyamayacaktı. Şimdilik bozulan evliliklerinden daha önemli bir şey vardı.

Seni kendisinden uzaklaştırmasına izin verme.

Cornflower haklıydı. Michael karısını geri istiyorsa, ki istiyordu, onu tekrar kazanmak için mücadele edecekti. Çok kolay olmayacağı da belliydi.

"Yeter," dedi Michael sertçe. "Bu yalnızca senin sorunun değil. Bu bizim hayatımız. Bencillik ediyorsun."

"Ne hakla bana böyle bir şey söylersin?"

"Orada öylece yatıp kaybettiğin şeyin yasını tutamazsın."

"Kesilen şey demek istedin sanırım. Söylesene. Ona baksana Michael."

"Uçmak isteyen *sendin* Jo. Sen. Çatışmak, savaşmak, yapabileceğin her şeyi yapmak istedin. Yaptın ve şimdi buradasın."

Jolene'in benzi attı. "Kes."

"Acemi birliğindeki ve uçuş okulundaki hikâyelerin tümünü anımsıyorum. Black Hawk'una binen adamların at kuyruğunu görünce bir kadınla uçmayacaklarını söyleyip helikopterden indiklerini de biliyorum. Hepsine yanıt verdiğini söylemiştin bana. Güçlü olduğunu söylemiştin."

Jolene yatağının yanı başındaki plastik su şişesini kapıp ona fırlattı. Şişe birkaç santimle Michael'ın kafasının yanında geçip durup çarptı ve sular üzerine aktı. "Odamdan çık. Bu dünyada bana yardımcı olacak son kişi sensin."

"Jo..."

"Çık!"

"Neden? Kendine acımaya devam etmen için mi?"

"Ne hissettiğim hakkında en ufak fikrin yok Michael."

"Ben seni istiyorum Jo. Bunun bir önemi yoksa bir de şöyle düşün: Kızlarının sana ihtiyacı var."

Kızlarının adı geçince Jolene kendini bıraktı. Michael daha fazlasını söyleyecek, onu zorlayacaktı ama karısının yenik düşmüş halini görünce yapamadı.

İç geçirerek odadan çıktı ve kapıyı arkasından kapattı.

Conny onu bekliyordu. Koyu renk saçları, göğsünde kavuşturduğu kollarıyla iriyarı adam duvara yaslanmıştı. "Bizim asker kız ateş püskürüyor. Nasıl gitti?"

"Beni burada istemiyor."

"Odasına kim girse Jolene böyle patronluk mu taslayacak?" dedi Conny düşünceli bir ifadeyle. "Yani yatağından kalkamayan bir kadından bahsediyorum. Üstelik de motivasyona ihtiyacı var. Sence de öyle değil mi?"

Michael terapistte baktı. "Çocuklarına bir şey fırlatacağını sanmıyorum."

Conny sırttı. "Haklısın. Ben de sanmıyorum."

Cumartesi günü Jolene yatağında oturmuş, açık kapısının önünden gelip geçerken ziyarete geldikleri aile üyeleriyle neşe içinde konuşan ziyaretçi kalabalığını izliyordu.

Conny'yi odasından atmış, kitap okumaya çalışıyordu. Ama daha yeni okuduğu cümleyi unutuyordu. Sonunda pes edip gözlerini kapattı.

O kısacık anda yine Black Hawk'taydı ve düşüyordu.

Vurulduk. Tami...

Gözlerini açtı. Tanrım bütün bunlardan, çektiği acıdan, kâbuslardan nasıl da yorulmuştu... yalnızca yorgunluktu hissettiği.

"Selam Jolene."

Hafifçe döndüğünde kapıda duran Conny'yi gördü. Odadan def olup gitmesini söylemeye fırsat kalmadan Michael kızlarla birlikte odaya girdi. Hep birlikte hareket ediyorlardı; Michael'ın eli kızların omuzundaydı. Lulu geçen yıl Jolene'in ona diktiği küçük kamuflaj üniformasını giymiş, yakasına da kanatlı broşunu takmıştı. Uzun siyah

saçları, minyon suratını çevreleyen karmakarışık bir kuş yuvasını andırıyordu. Çorapları da giysisiyle uyumlu değildi.

"Selam anneciğim!" dedi Lulu gülümseyerek. Doğruca yatağa yürüdü ve metal raylara tutunup salladı. "Babam dedi ki bir an önce iyileşmen için çok iyi küçük askerler olmalıymışız. Ben hazırım. Gördün mü?" Üniformasını göstermek için kendi etrafında döndü.

Michael, Betsy'nin omzunu sıvazlayıp onu teşvik etti. Betsy ileri atıldı. "Selam anne." Jolene'e bakmayıp saçları yüzünü kapatsın diye kafasını eğiyordu.

Jolene, Betsy'nin yaralı ve kızgın gözlerine baktı. "Geçen gün sana bağırdığım için affedersin," dedi usulca.

Betsy omuz silkip bakışlarını kaçırdı. Doğrusu nereye bakacağını da bilmiyordu; hâlâ yara bere içindeki yüzüne ya da olmayan bacağına bakamazdı. "Önemli değil," diye mırıldandı.

Jolene hatasını nasıl telafi edeceğini bilemiyordu. Odadaki sessizlik büyüdü. Ardından Michael, "Conny fizik tedaviye başlaman için biraz motivasyona ihtiyacın olduğunu söyledi. Kızlara karşı gelemeyeceğini düşündüm. Zor ve ürkütücü bir iş olduğunun farkındalar ve yardım etmek istiyorlar," dedi.

"Yardım etmek istiyoruz! Biz kâbus gördüğümüzde senin bize yardım ettiğin gibi," dedi Lulu, planı çok iyi kavradığını göstermeye hevesli bir ifadeyle.

Jolene dün gece neler olduğunu gözünde canlandırabiliyordu. Michael kızları yanına çağırmış, annelerinin canının yandığını ve korktuğunu ve ona yardım etmeleri gerektiğini söylemişti.

Jolene çocuklarına baktığında içi öyle acıdı ki nefes alamadığını sandı. Michael'ın ne beklediğini biliyordu. Bütün bunlar yaşanmadan önceki kadın olmasını bekliyordu. Ama o kadın gitmişti; çölde vurulup ölmüştü.

Lulu *Dora the Explorer*²⁷ sırt çantasını çıkardı. İçinden başparmağını emerken okşadığı özel sarı battanieresini çıkardı. Yatağa yaklaşıp, "Al anneciğim," dedi ciddiyetle. "Battanieresini alabilirsin."

Bu söz Jolene'in yüreğini parçalara ayırmıştı. Bir an için hissetmişti, bir zamanlar içini dolduran sevgiyi. Bir zamanlar Lulu'nun küçük beyaz beşiğinde ne güzel durduğunu hatırladığı eski ve yıpranmış battanieresini aldı. Ve o anda hayatını, sevebilme yetisini, annelik duygusunu yeniden hissetmek istedi. "Teşekkürler Lucy. Ona iyi bakırım."

"Ama kendini daha iyi hissettiğinde onu geri alırım, tamam mı?"

"Elbette."

Beklenti içinde hepsi ona bakıyordu.

Hadi Jo. Rol yap.

Jolene sonunda gülümsedi. Çocuklarını hayal kırıklığına uğrattı. "Pekâlâ Conny. Ne yapmam gerekiyor?"

"Yanıtı biliyorsun Jolene. Bacağını nasıl bandajlayacağını öğreneceksin."

Jolene bir anda gelen bulantıdan nefret ederek kafasını salladı. "Tamam. Ama bu sırada çocukların odada kalmasına gerek yok."

"Neden?" dedi Michael, yatağın yanına gelerek.

"Bunu görmemeliler," dedi Jolene ona yalvaran gözlerle. Michael'ın da korktuğunu görebiliyordu.

"Bunu mu? Seni mi demek istiyorsun Jo? Bu konuyu konuştuk," dedi Michael kızlara bakarak. "Bu sensin ve biz seni seviyoruz ve sen yaralandın. Korkmuyoruz. Bizi asıl korkutan görmediklerimiz."

"Kâbuslar ve dolaptaki canavarlar gibi," dedi Lulu. "Işığı açtığında puf diye giderler ve güvende olursun."

27 Amerikan yapımı eğitici bir çizgi film. (ç. n.)

Jolene, Michael'a bakıp dudak hareketiyle *lütfe*n dedi.

Kalıyoruz, dedi Michael da aynı şekilde.

Conny yatağın ortasına gidip Jolene'in ailesinin karşısında örtüleri açtı. Jolene görüntü karşısında Betsy'nin irkildiğini gördü. Kızı kapıya doğru gerilemişti.

Jolene dişlerini gıcırdatırken Conny'nin koyu renk parmakları elastik bandajı çözüyordu. "Sekiz rakamı şeklinde, gördün mü? Ay-nen bu şekilde sarıyorsun, şişmesini önlemek için sıkacaksın biraz."

Biraz sonra bandaj tamamıyla çıkmıştı; yumuşak beyaz gazlı bez kalmıştı yalnızca.

Sol eliyle battaniyeyi kavrayıp avucunun içinde sıkı. Michael elini Jolene'in elinin üzerine koyup tuttu.

Jolene yarım bacağı ilk kez gördü ve midesi bulanmaya başladı. Kocaman ve şişmişti. Çok çirkin bir görüntüydü. Gözlerinde yaşlar birikti ve onları kontrol etmeye çalıştı.

"Lavaboya gitmeliyim," dedi Betsy hırıldayarak ve odadan hızla çıkıp kapıyı arkasından örttü.

"Futbol topuna benziyor," dedi Lulu ilgili bir ifadeyle kaşlarını çatarak.

Michael Jolene'e baktığında Jolene kendi duygularının yansımasını onun gözlerinde gördü: Korku, kayıp, üzüntü, acıma.

"Hadi Jolene," dedi Conny.

Jolene titrek bir nefes alıp yavaş, çok yavaş bir şekilde eğilerek Conny'nin onun yanına koyduğu yeni gazlı bezi aldı.

"Dikkatlice," dedi Conny ve elini Jolene'in elinin üzerine koyup nasıl bandajlayacağını ona gösterdi.

Cildi gergin ve hassastı, şişmişti, her nasılsa ona ait değildi sanki. Boğazı düğümlendi, yutkundü ve devam etmeye çalıştı.

Betsy ve Lulu için, diye düşündü defalarca. Hiçbir şey olmamış gibi davran, acımıyor ya da mideni bulandırmıyormuş gibi. Onların tanıdığı anneleri ol yine.

Jolene bacağına sıkıca sarıp küçük gümüş rengi kancaları taktı ve sırtını yaslayıp oturdu. Battaniyeye uzandığında gözyaşları gözlerine batıyordu.

"İyi iş çıkardın," dedi Conny. "Neredeyse mükemmel." Lulu'ya baktı. "Sen ve annen çok cesursunuz."

"Biz askeriz," dedi Lulu. "Şey ama ben yalnızca asker rolü yapıyorum."

Conny gülmüştü. "Bu her şeyi açıklıyor. Şimdi küçük hanım, annenin egzersiz yapmasına yardım edecek bir şeyler getirmem gerekiyor. Bana yardım eder misin?"

"Edebilir miyim babacığım?" diye sordu Lulu.

"Elbette."

Onlar gittiğinde Jolene bitkin bir halde yastık yığınına yaslandı.

"İyi misin?" diye sordu Michael karısına eğilerek.

Jolene şu anda onunla uğraşacak halde değildi. Kendini çok zayıf ve savunmasız hissediyordu ve göz göze geldikleri o anda Jolene aşkı düşündü. Hiçbir şey onu daha fazla korkutamazdı. Kalbini uzun zaman önce ona vermiş, yıllarca onda bırakmıştı ama Michael onu kırmıştı. Vücudu bu kadar parçalanmışken Jolene daha fazla parçalanmasına izin veremezdi. "Neden buradasın Michael? Bizim evliliğimiz bitti biliyorsun."

"Bitmedi."

Jolene oturmaya çabalarırken, bu kadar basit bir şey yapmak için bile denge kuramayıp nefes nefes kaldığına sinirleniyordu. Örtüleri üzerinden attı. "İstediğin bu mu?"

"Evet."

Jolene derin bir nefes aldı. "Bana yalan söyleme Michael."

"Yalan söylemiyorum. Yokluğunda çok şey öğrendim ben Jolene. Seni... beni... bizi. Seni sevmediğimi söylemekle aptallık etmişim. Seni sevmemem mümkün mü?"

Jolene bunun doğru olmasını diledi, o kadar çok istedi ki içi özlem doldu. Ama artık kalbi kırık ve Michael her zaman sorumluluk sahibi biri olmuştu. Paylaştıkları şeylerden biri de buydu. Ne kadar isterse istesin, yaralı karısını bırakıp gitmezdi.

"Geri döndük anneciğim," dedi Lulu, Conny'yle birlikte odaya dönerek. "Conny dedi ki yakalamaca oynayacağmız!"

Jolene yorgunlukla iç geçirdi. *Gerçekten mi? Tek elle mi? Biraz garip olmaz mı,* demek istediye de hiçbir şey söylemedi. Sessiz kalmak küçük bir zafer hissi vermişti. Hafif ve ümit dolu bir tebessümle baktı. "Tamam Lulu," dedi. "Ben yakalamaca oynamayı severim. Hadi başlayalım."

Michael Jolene'in yatağının kenarında duruyordu.

Jolene, fizik tedavi seansının hemen ardından uyuyakalmıştı. Michael buna çok da şaşırmamıştı. Çok bitkin düşmüş olmalıydı. Bugün helikopter uçuran o kadını görmüştü. Savaşçı kadını.

Karısının kabuk bağlamış, yaralı yüzüne baktı. Her zaman, ofisine ilk geldiği o günden beri, Jolene'i gövdesi çelikten bir savaşçı gibi görmüştü.

Kırılganlığını ise şimdi görüyordu. Belki de ilk defa Jolene'in ona ihtiyacı vardı. Bunun onun için ne büyük bir anlam taşıdığı, onun yanında olmayı ne kadar çok istediği Michael'ı şaşırttı.

Nazikçe karsının yüzüne dokundu. "Seni kayıp mı ettim Jo?" diye fısıldadı.

Lulu'nun koridordan gelen cırtlak sesini duyunca döndü ama gözlerindeki yaşları silmek için artık geç kalmıştı. Lulu ona, "Bak baba, dondurma aldık," derken Michael gözlerini sildi.

Elinden geldiğince gülümsemeye çalışarak tekrar karsına döndü ve yanağına bir öpücük kondurup bir an daha oyalandı. Sonra doğrulup kızlarla birlikte odadan çıktı ve onları arabaya yönlendirdi. Feribot sırasında bekleyip karşıya geçtikleri eve dönüş yolu boyunca Lulu konuştu. Kendisi de bir tekerlekli sandalye istiyordu.

Koy yoluna girdiklerinde Lulu şarkı söyleyip ellerini çırpmaya başladı; sonra da annesiyle *patty-cake* oynuyormuş gibi yaptı. "Annem gibi yapmama yardım eder misin Betsy. *Patty-cake, patty-cake...*"

"Onu bir sağlam eli var," diye atıldı Betsy. "Seninle *patty-cake* oynamasını nasıl bekliyorsun?"

Lulu nefesini tuttu. "Bu doğru mu babacığım? Ona susmasını söyle. O alçıyı çıkardıklarında annem iyi olacak, değil mi?"

Michael arabayı garaja çekti ve Jolene'in SUV'sinin yanına park etti. "Birbirinizle uğraşmayın."

Lulu ağlamaya başladı.

Betsy arabadan inip garajdan çıktı ve kapıyı arkasından sertçe kapattı.

"Harika." Michael, Lulu'yu araba koltuğundan kurtarıp kucağına aldı.

Evde babasının kucağından inip üst kata, büyük ihtimalle ablasına sataşmaya koştu.

Michael mutfağa gidip kendine bir içki koydu ve tezgâhın yanında içkisini içerken kendini bundan sonra olacıklara hazırlamaya çalıştı. İçkisi bittiğinde bardağını bırakıp üst kata çıktı.

Betsy'nin kapısını çaldı. "Betsy benim, baban. İçeri gelebilir miyim?"

Betsy uzun bir süre bekleyip, "Fark etmez," diye mırıldandı.

Michael'm tiksindiği bir yanıttı bu.

Betsy odasında, pencerenin yanında sırtı babasına dönük olarak plastik atlarını yeniden düzenliyordu. Kaos içinde düzen kurmaya çalışmanın çaresizce bir girişim olduğunu Cornflower'ın ona söylemesine gerek yoktu.

"Acı çekiyor Betsy," dedi Michael.

Betsy kaskatı kesildi. Eli siyah beyaz benekli atın üzerinde dururken parmakları titriyordu. "O eskisi gibi değil."

Michael kızına yaklaşıp elini tuttu ve onu yatağına götürdü, orada yan yana oturdular. "Korkman normal."

"Ama bu onun hatası. Orduyu seçti..."

"Betsy tatlım..."

"Sierra'nın babası annemin hatası olduğunu söylüyor. Ne olursa olsun kadınlar savaş zamanı helikopter kullanmamalıymış. Uçmasaydı bunların hiçbiri olmayacaktı. Onu affetmeyeceğimi söylemiştim... ve affedemiyorum da."

Michael iç geçirdi. "Sierra'nın babası bir boktan haberi olmayan boş herifin teki. Böyle dediğimi de ona söyleyebilirsin."

"Korkuyorum baba."

"Evet," dedi Michael bir kolunu kızının omzuna yaslayarak. "Ben de."

Evden Çok Uzakta

Sonra kapı ardına kadar açıldı. Kızgın bir ifadeyle kaşlarını çatıp Lulu orada duruyordu. "Buradasınız. Benden mi gizleniyordunuz?"

Betsy burnunu çekerek döndü. "Sana kabalık ettiğim için özür dilerim Lulu."

Lulu minik dişlerini ve pembe sakızını göstererek sırıttı. "Biliyorum şapşal," dedi. "Artık *patty-cake* oynayabilir miyiz?"

Yirmi bir



Jolene dün hayatı boyunca çalışmadığı kadar çok çalışmıştı –komando eğitimindeki kadar çok– ama niye? Sandalyede dik oturabilsin, orada olmayan bir bacağı uzatsın, güç bela kimuldayan parmaklarla plastik bir topu tutabilsin diye.

Şimdi trapeze tutunup oturur pozisyona geçmek için uğraşmaktan bitkin düşüp gerilmiş bir halde yatağına uzanmıştı. Ne kadar acınacak bir durumdaydı? Carl'ı Almanya'daki hastaneden aradı ama yanıt veren olmadı. Mesaj bırakıp telefonu kapattı.

Tami dostum neredesin? Neden bu lanet olası işte birlikte değiliz?

Kapısı çaldığında kimin geldiğini biliyordu. Saçı örgülü işkenceci Conny. Gözlerini açmadı.

"Uyumadığını biliyorum," dedi odaya girerek.

Jolene diğer yana döndü. Bunu bile yapmak tek sağlam bacakla çok zordu. Acı verici ve zor bir hareketti. *"Git buradan."*

Conny yatağa yanaştı. *"Bundan kaçamazsın asker kız."*

"Döndüm işte. Neden beni bir tatlıyla ödüllendirip bugün yeterince ilerleme kaydettiğimi kabul etmiyoruz?"

Conny bu söze güldü. Jolene'in zaten gergin sinirlerini iyice altüst eden cesur, gür, kadifemsi bir sestir bu. "Şimdi seni tutup o cılız beyaz kışını yataktan kaldırabilirim."

"Yaparsın."

"Acemi birliğine ve uçuş okuluna giden o kadına ne oldu?"

"Bacağı Almanya'da kaldı ve ona ihtiyacı var."

"Onu geri alamayacak."

Jolene gözlerini adama dikti. "Ben bunu bilmiyorum muyum sanıyorsun?"

"Gitmemi mi istiyorsun Jo?"

"Evet," dedi Jolene neredeyse ağlayarak.

"O halde o yataktan kalk ve benimle birlikte çalış. Sana yardım etmeme izin ver."

Jolene ona baktı. Bakışları korkusunu dile getiriyordu ama gizleyemiyordu. "Bu beni öldürüyor Conny."

Conny nazikçe Jolene'in saçlarının gözlerinden çekince kadın, ağlamadan duramadı. "Biliyorum asker kız. O acıyı biliyorum."

"Nereden biliyorsun?"

"Acı acıdır ve ben de kendi payıma düşeni aldım. Oğlum Elijah öldü. Günün birinde sana onu anlatırım. Çok güzel bir çocuktu, girdiği ortama neşe saçan bir tebessümü vardı. O öldükten sonra içimde büyük bir öfke büyüdü. Dünyam karardı. İçip içip etrafındakilere sataşıyordum. Şey, eminim bundan fazlasını bilmek istemezsin. Kendimi toparlamam uzun zamanımı aldı, karım için de aynı şey söz konusu. İliklerine kadar acı çekmenin ne demek olduğunu çok iyi bilirim. Pes etmeyi de öyle. Doğru olan bu değil."

"Ben bir zamanlar asla pes etmeyen bir kadındım."

"Yine o kadın olabilirsin "

Jolene adamın gözlerindeki şefkate ve anlayışa yüz çevirdi.

"Hadi Jolene," dedi Conny, ona uzanarak. Jolene geri çekilmeyip Conny'nin onu yataktan kaldırıp tekerlekli sandalyeye oturtmasına izin verdi.

Fizik tedavi salonu, bir duvarında pencereler, diğerinde vinil kaplı geniş yataklar dizili büyük ve parlak bir yerdi. Muşamba döşemenin üzerinde birbirine paralel iki sıra gümüş rengi bar vardı. Geri kalan alanda parmaklıklı veya parmaklıksız basamaklar, yoga minderleri, her renk ve büyüklükte egzersiz topları, bir yığın ağırlık, egzersiz bantları ve bir dizi yürüteç ile koltuk değneği vardı.

Conny önce Jolene'e ısınma hareketleri yaptırdı. Jolene parlak mavi yoga minderlerinden birinin üzerinde bir yana yatarak uzandı ve ayağı hâlâ oradaymış gibi mümkün olduğunca gerinip minderin ucuna ulaşmaya çalıştı.

Her hamlede Conny hareket alanını ölçüp onu daha iyisini yapmaya cesaretlendirdi.

"Mümkün olduğunu sanmıyorum," dedi Jolene güçlükle nefes alarak.

"Tabii ki mümkün. Daha çok esne."

Jolene dişlerini gıcırdatıp kesik bacağına ağırsı ona çığlık attırana kadar esnemeye devam etti. Gözlerine ve yüzüne akan ter altındaki minderi kayganlaştırmıştı.

"İki santim daha," dedi Conny.

"Senden nefret ediyorum," dedi Jolene, adamın istediği şeyi yaparak.

"Nefret etmezsen ben işimi yapmış sayılmam," dedi kahkaha atarak. "Güzel," dedi Jolene'in omzunu sıvazlayarak. "Şimdi de mekik çekmeye çalış bakalım."

"Gördüğüm bütün eğitim çavuşlarından betersin. Bunu biliyorsun değil mi?"

"Teşekkür ederim." Jolene mekik çekerken Conny gidip tekerlekli sandalyeyi getirdi ve Jolene'e doğru sürdü. "Tamam. Bu kadar yeter. Otur bakalım."

Jolene tekerlekli sandalyeye nefretle baktı. Saçlarından ter damlıyordu. Ellerini sildiği tişörtünde ıslak lekeler bıraktı.

Conny onu kaldırıp egzersiz koltuğuna oturttu ve tekerlekli sandalyeyi yaklaştırdı. "Sandalyene nasıl oturacağını sana göstereceğim. Frenin şekili olduğundan emin ol. Kaymamak için elini sil ve sağ eline ağırlık vermeyeceğini unutma. Onu yalnızca denge kurmak için kullan. Sana yardım etmeme izin ver Jolene..."

Jolene gergin bir ifadeyle dudaklarını yaladı. "Mekik çekmenin bu kadar zor olacağını kim düşünürdü? Ben maratonlarda koşardım. Sana söyledim mi? Bir defasında..."

"Oyalanıyorsun."

Jolene tekrar gücünü toplayıp çabalamaya devam etti ve bu çabası oturduğu yerden tekerlekli sandalyeye geçmesine ancak yetti. Bu kadar çaba harcamasına söylenerek kendini ileriye atıp sağlam bacağırun üzerinde durdu. Tekrar dengesini kurana kadar sağlam eliyle sandalyeye tutundu. Yine nefes nefese kalmış, terliyordu. Bir de düşmekten korkuyordu. Tabii bu ilk kez olmayacaktı.

Eskiden sol bacağınu kolayca kaldırır, dengede durabilirdi. Şimdi ise dengesi benlik bilinci kadar sallantılıydı.

Abartılı bir dikkatle sağlam ayağının üzerinde dönüp sandalyeye oturdu; bandajlı kesik bacağı gemi direği gibi çıkıntı yapıyordu.

"Başardın," dedi Conny içten bir tebessümle.

On saniye kadar Jolene'in sevinmesine izin verip çalışmaya devam etmek için onu tekrar yoga minderinin üzerine aldı. Tek sağlam bacağıyla yoga minderinin üzerine çökecek gücü kalmadığından

Conny ona yardım etti. "Biraz daha mekik çekeceksin," dedi Conny, Jolene hazır olduğunda. "İki yüz tane."

"İki yüz mü? Sen aklını mı kaçırdın?"

"Benden nefret edeceğini söylemiştim. Sızlanmayı kes de başla."

Jolene uzanıp kollarını geriye alıp kalkmaya çalıştı. "Bir... iki... üç..."

Mekik çekmek için ayaklarından bu kadar destek aldığını daha önce fark etmemişti. Şimdi kalkıp uzanırken dengede olmadığını hissediyordu yalnızca.

"İki yüz Jolene," dedi Conny. "Sakin yavaşlama."

"Lanet olsun sana," dedi Jolene nefes aralarında. Pes etmek üzereydi, bırakmak istiyordu ama ne zaman bırakmayı düşünse çocuklarını, ailesini ve eski benliğine kavuşmayı ne kadar çok istediğini aklına getirip devam ediyordu.

Bitirdiğinde Conny onu odasına götürdü. "Duş almana yardım edecek birini yollayacağım," dedi Jolene'in tekerlek sandalyesini pencerenin yanına götürerek.

"Conny?" dedi adama bakarak.

"Evet?"

"Oğlun için üzüldüm."

Conny ona hüzünlü bir bakış attı. "Ben de senin bacağı için üzüldüm asker kız."

* * *

Sonraki hafta boyunca Jolene gecelerini anılarla boğuşarak, gündüzlerini de rol yaparak geçirdi. Her gün kızlarını arayıp günlerini nasıl geçirdiklerini anlatmalarına izin verdi, geceleriye Almanya'ya arayıp Carl'a Tami'nin durumunu sordu. En çok da çalıştı. Her sa-

bah uyandığında ilk düşüncesi –henüz gerçeği anımsayamadığı o an– *Acaba bugün koşmak için çok mu soğuk*, oluyordu.

Gözlerini açtığıdaysa o soru çoktan uçup gitmiş oluyor, Geçmiş'i oluşturan kaçırılan şanslar yığının arasına atılıyordu.

Şimdi odası karanlık, kapısı kapalıydı. Küçük pencereyi görmesine yetecek ölçüde kafasını çevirdi. Camun dışındaki çıplak bir ağaca, ağacın yosun tutmuş ince uzun dallarına ve azimle dallara tutunan rengârenk yapraklara baktı.

Jolene trapeze tutunup oturma pozisyonuna geçti. Dimdik oturmayı başardığında güçlkle soluyordu. Yine yorulmuştu. Bu kadar kısa bir zaman diliminde bu kadar kas gücü kaybetmiş olması onu şaşırtmıştı.

Bugün geçici protezini takacaktı. Yeni bacağı. Bunun için heyecanlanmak istiyordu ama işin aslı korkuyordu yalnızca. Yeni bacak ayakta durup gezinebileceği, yürüyebileceği, evine, parçalanmış evliliğine, korku dolu çocuklarına ve temelsiz bir yaşama gideceği anlamına geliyordu. Artık bir pilot değildi, asker değildi, gerçek anlamda bir eş değildi. Kimdi peki?

Korkularını biriyle paylaşmak istiyordu ama bu hiç onun tarzı ve bir askere göre bir davranış değildi. Irak'tan eve ne gibi yeni korkular, harap olmuş sinirler, kesik görüntüler getirmiş olursa olsun, hepsiyle tek başına baş etmesi bekleniyordu. Üstelik kelimelerin ne kadar anlamsız olabileceğini daha çocukluğunda öğrenmişti. Michael'la birlikteyken en güzel zamanlarında bile hep geri çekilmiş, cesur görüntüsünün altında aslında ne kadar zarar görmüş olduğunu ona göstermekten korkmuştu. Bu onun gençliğinde, alkoliclerle dolu bir evde öğrendiği bir hileydi. Hiçbir şey söylememek.

O yalnızca Tami'ye bütünüyle açık olabiliyordu.

O yüzden uzanıp gözlerini kapattı ve *Tami*'yi düşünmeye başladı.

Nasılslın uçan kız? Benim sana ihtiyaç duyduğum kadar senin de bana ihtiyacın var mı? Daha önce altüst olduğumu düşüntüyordun ya bir de şimdi gör beni. Kendi aklıma bile güvenemiyorum ve kâbus görmediğim bir gecem yok... Tanrım, seni ne kadar da özledim... uyan...

Jolene iç geçirdi. Korku dolu bir halde ve (itiraf et Jo) kendine acıyarak orada uzanırken rehabilitasyon merkezinin uyanmaya başladığını duydu. Kısa süre sonra bir hastabakıcı elinde kahvaltı tabağıyla Jolene'in odasına geldi, bir diğeri banyoya gitmesine ve duş almasına yardım etti.

Saat dokuzda Michael gelip kapıyı çalmadan içeri girdi.

Jolene ona bakmaya neredeyse korkuyordu; şu anda kendini fazlasıyla savunmasız hissediyordu. "Bugün ifade alacağını sanıyordum."

"Yalnız olmanı istemedim."

Bu sözün ağzından rahatlıkla dökülmesi Jolene'in kalbine ok gibi saplanmıştı. Sanki yine Jolene ve Michael olmuşlardı. *İnanma buna. "Teşekkürler,"* diyebilirdi yalnızca.

Conny kapıyı sertçe tıktatıp odaya girdi. Aralarındaki sessizliği fark etmişse bile buna dair bir şey söylemedi. "Güzel, sen de gelmişsin Michael. Hadi gidelim."

Jolene, Michael'ın önünde sandalyeye oturmaktan rahatsızlık duydu. Her şey ona acınacak derecede zor geliyordu zaten ama Conny'nin ona yardım etmeye niyeti olmadığı da belliydi. O yüzden Jolene parmaklıklara tutunup sol elinden destek alarak kendini kaldırdı ve yatağın kenarına kayıp bacaklarını sarkıttı.

Tek ayağın üzerine inmek hâlâ çok şaşırtıcıydı ama dengesini sağlamaya odaklandı. Michael tekerlekli sandalyeyi ona yaklaştırdı; Jolene kafasını iki yana salladı ve bir adım sıçradı, ardından lastik kaplı kollara tutunup iç geçirerek oturdu. Harcadığı çaba yüzünden yanaklarının ne kadar kızardığını hissedebiliyordu ve güçlkle

soluyordu ama hepsini tek başına yaptığı için az da olsa bir memnuniyet duymuştu.

Conny ona gülümseyip sandalyenin arkasındaki yerine geçti. Üçü birlikte koridoru geçtiler. Jolene buranın ne kadar büyük bir yer olduğunu ilk kez gördü. Sonunda tabelasında *Protez* yazan bir kapıya yöneldiler.

İçerisi Frankenstein'ın laboratuvarını andırıyordu. Tavandan ve duvarlardan her boyutta, renkte ve bileşimde plastik eller, ayaklar, kollar ve bacaklar sarkıyordu.

Kocaman gözlükleriyle ufak tefek Asyalı bir kadın arka odadan geldi. "Bayan Zarkades olmalısın," dedi.

"Bana Jolene diyebilirsiniz. Bu da kocam Michael."

Kadın neşeyle gülümsedi. "Hadi başlayalım."

Sonraki bir saat boyunca kadın işine odaklanarak sessizlik içinde çalıştı. Jolene'in kesik bacağının ölçüsünü alıp plastik alçısını yaptı.

Alçı kururken Michael sorular sormaya başladı. "Neden şu anda ona kalıcı bir bacak değil de geçici bacak takılıyor?"

Asyalı kadın tabak büyüklüğündeki gözlüklerinin arkasından kirpiklerini kırıştırdı. "Kesik bacağın şişi inmeye devam edeceği için oyuk kısmın sürekli değişmesi gerekecek. Bu yöntem hem zamandan hem de paradan kazanmamızı sağlarken, bacağının şişi inerken Jolene'in hareket etmeyi öğrenmesi gibi ek bir avantajı da olacak. Bacağı kullanmak hızlı iyileşmeye yardımcı olur. Duyarlılığını da azaltır." Kadın, Jolene'in güçlüğüle bakabildiği alçıyı dikkatlice alıp arka odaya geçti.

Daha sonra Jolene'in odasına döndüler.

"Yakında yürüyebileceksin," dedi Conny onu yatağa yatırırken.

Jolene yatağın içinde dönüp dik vaziyette otdu ve bacaklarını örttü.

"Fizik tedavi için öğle vakti gelirim," dedi Conny.

"Ne mutlu bana."

Conny'nin patlattığı kaha odadan çıktığı sırada sönmüştü. Şimdi Jolene ve Michael yalnızdı.

"Evet," dedi Jolene. "Cengiz Han beni yine minderlere fırlatıp iki yüz tane mekik çekmemi istemeden önce biraz uyusam iyi olacak."

"Yapabileceğini biliyorsun," dedi Michael. "Senden istediği her şeyi yapabilirsin."

Jolene, bir zamanlar kocasının desteğinin onun için ne kadar önemli olduğunu anımsayarak ona baktı. Eve dönmekten korktuğunu, her konuda içinde nasıl bir belirsizlik olduğunu, ne korkunç kâbuslar gördüğünü ona anlatmak istiyordu. "Geldiğin için teşekkürler Michael. Gelmen gerekmiyordu."

"Geçmişte seni defalarca hayal kırıklığına uğrattım."

"Evet," dedi Jolene kısık bir sesle.

"Telafi etmeme izin ver," dedi Michael.

Jolene bunu, kendini ona tekrar açıp ondan bir şeyler beklediğini düşündü ama düşüncesi bile dehşet vericiydi. Michael onun kalbini çoktan kırmıştı. Ona tekrar güvenmesi nasıl mümkün olabilirdi? Özellikle de şimdi.

Jolene yanıt vermedi.

Michael onu izleyerek uzun bir süre bekledi. Sonra sessiz bir iç çekişle odadan çıktı ve kapıyı arkasından örttü.

Jolene geçici protezinin hazır olacağı günü iple çekiyordu. Sonunda hazırlandığında Conny yüzünde neşeli bir tebessümle onu odaya götürdü. "Hareketlenmeye hazır mısın asker kız?"

"Hazırım," dedi Jolene.

Michael sandalyeyi yatağa yanaştırdığında Jolene eskisinden daha az bir çabayla sandalyeye oturdu.

Koridordan fizik tedavi odasına geldikleri yok boyunca Jolene kendini hem zafere hem de yenilgiye hazırlamıştı. Başarısızlığın onu yutmasına izin vermeyecekti.

Fizik tedavi odasında Conny onu paralel barların olduğu tarafa götürdü.

Jolene bu aletlerin ne kadar korkutucu olabileceğini hiç fark etmemişti. Işıklı barlara bakarken bir hastabakıcı geldi ve elinde protez bir bacakla ona ona baktı.

Ayaklı bir ağaç gövdesini andırıyordu.

"Evet Jolene," dedi Conny ve sandalyesindeki Jolene'in göz hizasında olmak için diz çöktü. "Bugün yürümeyeceksin. Sağ elin yürümeni destekleyecek ölçüde iyileşmedi henüz."

"Belki de hiç iyileşmez."

"İstersen sorunları teker teker ele alalım." Conny büyük bir çorabı andıran bir şeyi Jolene'in kesik bacağına taktı. Ardından ona baktı. "Bugün ayakta duracaksın."

"Senin için söylemesi kolay."

Conny gülümseyip Jolene'in ayağa kalkmasına yardım etti. Jolene ona tutunarak sıçradı ve paralel barlarda uygun pozisyonunu aldı.

Protez bacağı tutan kadın Jolene'in önünde diz çöküp kesik bacağı protezin plastik bir kâseyi andıran tepesine yerleştirdi. Çok rahat, hatta biraz sıkı bir şeydi.

Kadın, "Oldu," deyip geri çekildi.

Conny, Jolene'i daha sıkı kavradı. "İyi misin? Şimdi seni kaldıracam. Yalnızca ayakta durmaya çalış."

Jolene sağlam eliyle tuttuğu sol taraftaki bara kenetlendi. Sağ eliyle tutunabildiği söylenemezdi ama denge sağlamak için parmaklarını metalin üzerine koydu.

Derin bir nefes alıp küt küt atan kalbini sakinleştirmeye çalıştı. Bunun büyük bir anlamı vardı. Eğer ayakta durabilirse yürüyebilir, yürüyebilirse koşabilirdi. Belki yeniden uçmayı bile öğrenebilirdi. *Söyleneni yap Jo. Kalk.*

"Jolene?"

Jolene'in kalbi öyle hızlı atıyordu ki adamın sesini ancak bir süre sonra algılayabildi.

Barların dibinde durmuş ona gülümsüyordu.

Artık onu bırakmıştı. Ne zamandan beri kendi başına duruyordu?

Yavaşça aşağıya baktı.

Ayakta duruyordu. *Ayakta duruyordu.*

Jolene buna inanamadı. Buğulu gözlerle Conny'ye baktı.

"Biliyorum asker kızs."

Jolene denge üzerine çalışarak orada uzunca bir süre durdu. Ellerini barlardan ayırmayı denedi. Bütün ağırlığını protezlerine vermek canını yakıyordu ama umurunda bile değildi.

Sağlam eliyle tekrar barlara tutundu ve sağ bacağına bir adım öne attı.

"Acele ediyorsun Jo, yapma..."

Jolene onu görmezden gelip kendi bildiğini okuyarak devam etti. Kesik bacağına sürüklemesi gerekiyordu. Tüm ağırlığına ve hantallığına rağmen devam etti. *Yürüdü.*

İleriye doğru bir adım daha attı. Oyuğun içinde sivri dişler varmış da etini çiğneyip parçalara ayırıyordu sanki. Ağırlığını o bacağına her verdiğinde ırkılıyordu ve barların ortasına vardığında o

kadar çok terlemişti ki elleri kaydı. "Eldivene ihtiyacım var," dedi nefes alıp verirken.

"Bugünlük bu kadar yeter Jo."

Jolene onu görmezden geldi ve sağlam eliyle bara tutunup sağlam ayağının üzerinde dururken beceriksizce bir adım daha atmaya çalıştı.

Şiddetli ağrı geri geldi.

Odaklan Jo.

Bara sımsıkı tutunan elini hafifçe gevşetti ve sonunda tamamen bıraktı. Tüm ağırlığını proteze verdi, keskin bir bıçak saplanmış gibi kalçasında hissettiği sancıyı görmezden gelip bir adım daha attı. Çok uzun zamanını aldı ama barların sonuna kadar tek başına yürüdü. Ter içinde, kıpkırmızı bir surat ve nefes nefese kalmış bir halde nihayet kafasını kaldırdığında Conny'nin ona gülümseyerek baktığını gördü.

"Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun asker kız?"

Jolene gözlerindeki teri silerken hâlâ güçlkle soluyordu. "Ne anlama geliyormuş?"

"Yakında eve döneceği anlamına geliyor," diye yanıtladı Michael.

Jolene sol tarafa baktığında duvarın dibinde gülümseyerek bekleyen kocasını gördü. Bu tek bakış, dengesinin birazcık değişmesi Jolene'in sendekimsine yetmişti. Sağ tarafında müthiş bir sancı hissetti.

Conny anında anında bitmiş, Jolene yere kapaklanmadan önce onu yakalamıştı. Jolene dilini öyle güçlü ısırdı ki kan tadını hissetti.

"Yorulmuş. Odama gidebilir miyim artık?"

"Elbette." Conny tekerlekli sandalyeye uzandı.

"Yürüyacağım" dedi Jolene.

"Bilemiyorum Jolene. Bu biraz..."

"Yürüyerek." dedi Michael karısının yanına gelerek. Jolene'e bakışları sabittti. "Bana yaslanabilir."

Michael'ın yüzünde eskiden kalma bir tebessüm belirdiğinde, Jolene ondan hâlâ nasıl da derinden etkilendiğini görüp şaşırır. O gülüşü, kocasını ne kadar özlediğini bir anda fark etti.

Michael ona yanaşıp kolunu kansının beline sardı. Elini Jolene'in kalça kemiğine yaslayıp dengede durmasına yardımcı oldu. Jolene kocasının nefesini kendi dudaklarında, yanaklarında hissediyordu.

"Düşmeme izin verme sakın," dedi Jolene.

"Vermem."

Jolene kafasını sallayıp derin bir nefes aldı. Açık kapıya bakıp dışlerini gıcırdattı ve Quasimodo²⁸ gibi ilerlemeye başladı: Adım at, aksa, ayağını sürü; adım at, aksa, ayağını sürü.

Jolene kapıya, kapıdan koridora adımlarını tek tek atarak ilerledi. Odasına geldiğinde bacağının ağrısı dayanılmazdı.

O kadar yorulmuştu ki Michael'ın onu yatağına yatırmasına izin verdi. İkisi de protezi nasıl çıkaracağını bilmediği için çıkarmayıp üzerini örttüler. Jolene orada şişlikler oluştuğunu, kabarcıklar oluşup kanadığını biliyordu ve bakmak için acele etmedi.

"Geri döndün," dedi Michael.

Jolene yeni oluşan şişliklerin acısına kendini öyle kaptırmıştı ki kocasının orada olduğunu unutmuştu. "Ne?"

"Orada teknolojik bacağıyla maratona katılabilecek bir kadın gördüm."

"O kadın gitti Michael," dedi Jolene.

Michael'ın gözlerindeki bakış hüznüldü. Eskiden kim olduklarını ve şimdi kime dönüştüklerini anlatıyordu sanki. "Savaşa gitmeden önce onu sevdiğimi söylemeliydim."

"Evet," dedi Jolene boğuk bir sesle. "İyi olurdu."

28 Victor Hugo'nun 1831'de yazdığı *Notre Dame'in Kamburu* adlı romanda Esmeralda'ya aşık olan çirkin, lambası zılgı, zılgı (c. n.)

Yirmi iki



Jolene terden sınılsıklam bir halde ılık atıp titreyerek uyandı. Kendini yastıkların üzerine bıraktı ve nefes alıp verişini kontrol etmeye çalıştı. Bu kâbuslar onu öldürüyordu. Hiç uyumamaya çalışıyordu ama er veya geç uykuya daldığında kâbuslar onu karanlıkta bekliyordu. Her sabah yorgunluktan bitmiş bir halde uyanıyordu. İlk düşünçesi her zaman *Tami* oluyordu.

Küçük penceresinden dışarıya baktı; tek manzarası buydu artık. Dünyası küçücük bir odadan ve yapraklarını döken bir ağaca bakan bir metrekare boyutunda bir pencereden ibaretti.

Kokpitinde otururken her şeyi görürdü... Şimdiyse tuvalete gitmek için bile yardım istiyordu.

Çok moral bozucuydu. Olumlu olmak için ne kadar çabalarsa çabalasın, hastabakıcı yardımı geldiğinde sinirlenip hırınlaşıyordu.

"Bugün senin için önemli bir günmüş," dedi Gloria adlı kadın ve bir tekerlekli sandalyeyi odaya soktu.

"Evet," dedi Jolene gülümsemeden. "Alçım çıkacak."

"Eve dönüyorsun sanmıştım."

Jolene tekrar düşündü: *Benim neyim var böyle?* "Evet, o da var tabii."

Gloria Jolene'in yataktan kalkıp tekerlekli sandalyeye oturmasına yardım etti. Sürekli bir şeylerden bahseden kadın, söylediklerinin tek kelimesine odaklanamayan Jolene'i tuvalete götürüp külodunu sıyırmasına ve oturağa oturmasına yardım etti.

"Silinmek için yardım ister misin?" diye sordu Gloria, *Yanımda patates de ister misin*, diye sorar gibi bir ses tonuyla. Şen şakrak, neşeli bir sestir bu.

"Hayır ben solağım zaten. Teşekkürler. Birkaç dakika yalnız kalabilir miyim?"

"Elbette." Gloria tuvaletten çıkıp kapıyı kapattı ama bütünüyle değil. İçeriye hafif bir esinti giriyordu.

Jolene'in mesanesini boşaltması uzun zaman aldı. Bugünlerde hiçbir yeri gerektiği gibi çalışmıyordu. İş bittiğinde tam anlamıyla soluksuz kalmıştı. Üstelik daha giyinecek, saçını tarayıp dişlerini fırçalayacaktı. Düşüncesi bile onu yormaya yetmişti.

"Bitirdik mi?" diye sordu Gloria.

"Bitirdim," dedi Jolene kızgınlığını dile getirmemeye çalışarak.

Üzülüyordu. Sebebinin Sigmund Freud'un tahmin etmesi hiç de zor değildi.

Alçısının çıkartılması onu korkutuyordu.

Alçı kolundayken ümit vardı. Koluna bakıp o alçının içindeki sinirlerin onarılıp güçlendiğine inanıyordu. Ama bugün kesin olarak öğrenecekti. İki sağlam eli olan bir kadın mıydı yoksa değil miydi?

Ne kadar küçük düşürücü olursa olsun tekerlekli sandalyesine otururken Gloria'nın yardım etmesine izin verdi.

"Conny birkaç dakika sonra gelip seni alçını çıkartmaya götürecektir. Yatakta mı beklemek istersin?"

"Beni pencerenin kenarına götürebilir misin? Dışarıya bakmak istiyorum."

"Elbette." Gloria, Jolene'i pencerenin kenarına sürdü. "Bugün güzel bir sonbahar günü olacak." Jolene'in omzunu sıvazlayıp gitti. Kapıda duraksayıp döndü. "Ah, neredeyse unuttuyordum. Mu-hasebenden Maudeen Washsmith mektubunu ne yapmamızı sana sormamı istedi."

"Bana bir mektup mu var?"

"Sanırım."

"Ah, şey. Bana getir." Jolene tekrar pencereye döndü.

Dışarıdaki sonbahar mevsimine özgü gökyüzü hafif bulutlu ve soluk yeşildi. Otoparkın ötesindeki devasa sedir ağaçları, arkalarında her ne varsa kapatıyordu. Biraz yakında yaşlı bir kiraz ağacı bir avuç dolusu kararmış yaprağı inatla bırakmıyordu. Jolene izlerken yapraklardan biri kurtulup yere düştü.

"İşte buradasın asker kız. Yatakta oturmak dışında bir şeyler yaptığını görmek güzel."

"Parande atmayı düşünüyordum aslında."

Conny kahkaha attı. "Sen fişek gibisin Jolene, orası kesin."

Jolene'in arkasına geçip onu odadan çıkardı. Koridorlar boyunca bir şeylerden bahsetti; karısının yeni saç modelinden, kızının terfi ettiğinden, sabahları yerinden kalktığı anda sırtının nasıl ağndığından.

"İşte geldik."

Jolene içeri, muayene odasına alındı. Birkaç dakika sonra biri kapısını çaldı. İçeriye kır saçlı, portobello mantarını andıran bir burnu olan tıg gibi, beyaz önlüklü bir adam girdi. Jolene onu görür görmez, hastalarına karşı çok anlayışlı olmadığı fikrine kapıldı.

Adam odaya girip Jolene'in çizelgesine bakarken bir şeyler mırıldandı. Sonra dosyayı bırakıp Jolene'e baktı. "Elinin durumunu görmek için sabırsızlandığına eminim."

Jolene sesini çıkartmadan kafasını salladı.

Adam bir sandalye çekip Jolene'in karşısına oturdu. Birkaç dakika sonra alçı çıkmış, parçalara ayrılmıştı.

Jolene sağ koluna baktığında kolunun ne kadar inceldiğini ve renginin solduğunu görünce şaşırdı. Elinin ters tarafındaki kabank kırmızı yara izini gördü.

Doktor, Jolene'in avuç içine nazikçe dokundu. "Hissediyor musun?"

Jolene kafasını salladı.

"Yumruğunu sıkmaya çalış."

Jolene eline bakıp, *Hadi, hadi, lütfen,* diye düşündü ve parmaklarının yavaş yavaş güçsüzce kıvrıldıklarını gördü.

Jolene rahatlayarak iç geçirdi.

Doktor gülümsedi. "Harika. Kolunu kaldırabilir misin?"

Kaldırabilirdi.

Kaldırabilirdi.

Çeşitli hareket testleri bittiğinde Jolene gülümsüyordu. Randevunun sonunda tekerlekli sandalyesini odadan dışarıya sürdü. Sağ elinin destek sağlaması için çok çaba gerektiriyordu ama başarmıştı.

"İyi görünüyorsun asker kız," dedi Conny, bekleme odasındaki sandalyesinden kalkarak.

Jolene'i odasına sürüp pencerenin yanına yerleştirdi. "Bir saat sonra fizik tedavi. Artık elini de çalıştırabiliriz," dedi Conny. "Ve tabii koltuk değneği kullanmayı öğrenebilirsin."

"Eve dönmeye hazır olduğumu sanmıyorum Conny. Şeye kadar ertelese mi..."

"Neye kadar?"

Jolene adamın anlayışla baktığını fark etmişti. Böyle bir zayıflığı ona gösterdiği için utandı. "Hazır olana kadar," dedi ifadesizce.

"Bugün," dedi Conny kısıp sesle.

O çıktıktan sonra Jolene güneşli güne bakıp Conny'nin bıraktığı topu sıkı. *Başardım Tami.*

Evet, başardım uçan kız.

Jolene o sözleri duyduğuna yemin edebilirdi ama orada kimse yoktu. Pencereden dışarıya baktı. *O sen miydin Tam?* En yakın arkadaşının kilometrelerce uzaktan onunla iletişim kurmanın bir yolunu bulduğu fikrine inanmak istiyordu. Belki de bu Tami'nin uyandığı anlamına geliyordu...

"Bayan Zarkades?"

Jolene arkasına baktı. Bir hademe elinde kapalı bir zarfla kapıda durmuştu.

"Mektubunuzu getirdim."

"Tamam, teşekkürler."

Adam odaya girdi ve iki mektubu Jolene'in yanındaki masaya bıraktı. Jolene şaşkın bir ifadeyle mektuplara baktı. Sonunda paketi alıp üstteki mektubu açtı. Kansaslı birinden gelmişti.

Sevgili Jolene Zarkades,

Topeka Gazette'de hikâyenizi okudum. Bir yabancı olarak size yazdığımı inanamıyorum ama yüreğim suskun kalmaya el vermedi.

Gözlerimi kapayıp sizi düşünüyorum çünkü hislerinizi anlıyorum.

Bacağımı kaybettiğimde on dört yaşındaydım. Yeni çıkan sivilcelerinden, sınavları geçmekten ve ne zaman sutyen takmaya başlayacağını merak etmekten başka kaygısı olmayan sıradan bir kasabalı genç kızdım. Helikopter pilotu ya da ona benzer havalı bir mesleğim yoktu.

Sonra o kelimeyi duydum: Kanser.

Evden Çok Uzakta

Annem benden daha çok ağladı. Benim asıl kaygım farklı görünecek olmamdı. Orduda olduğunuz için eminim siz güçlü bir kadınsınız ama birinin sizi, kendinize karşı nazik olmanız konusunda uyarması gerektiğini düşündüm. Keşke ben de bilseydim. Uzun zamanımı aldı. Hayatın bir daha asla normale dönmeyeceğini sanıyorsunuz ama dönecek. Çok geçmeden kızlarınızla ev işleri veya seçimleri konusunda tartışmaya başlayacaksınız yine. Ama asla bacağınızla ilgili olmayacak!

Tanrı sizi korusun. Siz ve aileniz için küçük bir mum yaktım. Dualarımız sizinle.

Sevgiler,

Mavis Sue Cochran

Topeka, KS

Jolene gözlerini silip mektubu zarfa geri koydu ve diğerini açtı.

Komutanım,

Ben Er Sarah Merrin. Altı ay Irak'ta savaştıktan sonra Walter Reed Askeri Hastanesi'ndeyim.

Ne diyeceğimi, hatta size neden yazdığımı bile bilmiyorum. Sanırım burası sessiz olduğu için ve bir kadın olduğunuz için.

Geçen hafta bacağımı kaybettim. Şu anda diğerini de kaybedebileceğim için endişeliler. Patlama yaralanmalarında enfeksiyon kapma riski çok yüksek ama sanırım bunu biliyorsunuzdur. Uzun bir süre burada kalacağım.

Siz nasıl başardınız? Sanırım bunu bilmek istiyorum. Tekrar yürütebileceğimi, hatta koşabileceğimi söylüyorlar ama ben bunun mümkün olduğunu sanmıyorum ve vücuduma baktığımda gördük-

Kristin Hannah

lerim çok da iç açıcı değil. Soyunduğumda kocamın yakınlarımda gezinmesine dayanamıyorum.

Yazacağınız en ufak moral verici sözün çok faydalı olacağından emin olun.

Sevgiler,

Sarah Merrin

Jolene mektubu tekrar zarfına yerleştirip baktı. Evinden çok uzaktaki hastane yatağında uzanırken, vücudunun hangi kısımlarını sonsuza dek kaybedip hangilerinin kalacağını merak eden Sarah'nun ne hissettiğini biliyordu.

Ama moral vermeye gelince, Jolene'in ona verebileceği bir moral yoktu.

Sarah Merrin'i de yardım edemediği, hayal kırıklığına uğrattığı insanlar listesine ekleyebilirdi yalnızca.

Uzun ve yorucu bir iş gününün ardından o gece Michael ofisten çıkıp rehabilitasyon merkezinin yolunu tuttu. Trafiğin en yoğun olduğu saatte giderken gün içinde görüştüğü jüri danışmanını düşündü. Keller davasında jüri seçimlerine başlanmıştı. Bütün savunma avukatları gibi o da davaların henüz duruşma başlamadan kazanılıp kaybedilebileceğini bilirdi. Jüri üyeleri çok önemliydi. İyi bir insanın, savaşta aklını kaybedebileceğine inanan merhametli ve sağduyulu insanlar bulması gerekiyordu. Davacı taraf psikiyatrik bozukluğun işlenen suça bahaneden başka bir şey olmadığı düşüncesinden ödün vermeyen kişiler bulacaktı muhakkak.

Michael rehabilitasyon merkezine vardığında karanlık çökmüştü. Parlak ışıklar etrafını sardığı anda Keller davasını unutup katırsını düşünmeye başladı.

Bu gece eve dönüyordu. Nihayet.

Artık gerçekten iyileşebileceklerini düşünebilirdi. Dün gece o, kızlar ve annesi evi karısının dönüşüne hazırlamak için saatlerce uğraşmışlardı. Her yeri çiçeklerle donatmış, buzdolabını Jolene'in en sevdiği yiyeceklerle doldurmuşlardı. Annesi bütün gününü kızlarla birlikte mutfakta baklava ve musakka yaparak geçirmişti. Buzlu limonlu kek yapıp üzerini taze orkidelerle süslemişlerdi. Ön veranda üzerinde KAHRAMANIMIZ HOŞ GELDİN! yazılı bir afiş asıp EVE HOŞ GELDİN ANNECİĞİM afişini de mutfağa koymuşlardı.

Betsy, Jolene'in alt kattaki odasını düzenlemek için saatlerini harcadı. Yeni bir yatak ve yorganla uyuduğunda bacağına rahat ettirebilmesi için kelimenin tam anlamıyla düzinelerce yastık almışlardı.

Her şey mükemmeldi.

Rehabilitasyon merkezinde aydınlık koridordan Jolene'in odasına gittiğinde, onu tekerlekli sandalyesinde dışarıyı izlerken buldu.

Profilden bakıldığında her zamanki kadar güzeldi. Yüzündeki yara bereler neredeyse tamamen iyileşmişti. Tek yara izi çenesindeki küçük pembe çizgiydi. Hafifçe kaşlarını çatmış, başparmağının tırnağını kemiriyordu.

"Gergin görünüyorsun," dedi Michael, odaya girerek.

Jolene dönüp kocasını gördüğünde gülümsemedi. "Öyleyim."

Yanıt şaşırtıcıydı. Jolene ne ebeveynleri öldüğünde ne doğum yaptığına ne de savaşa giderken korku veya endişesini göstermemişti. Hepsini gözünün yeşili gibi kendisinin bir parçası olarak kabullenip metanet ve cesaretle karşılamıştı.

Gerçekten de eve gitmek istemiyordu; Michael bunu karısının gözlerinde görüyordu. Onu gerçekten kaybedip kaybetmediğini düşündü.

Michael anlamlı bir şeyler söylemek istediye de Jolene küçücük bir deniz kabuğu gibi öylesine uzak görünüyordu ki Michael cesaret edemedi. "Eve gitme vakti."

"Eve," dedi Jolene, kelimeyi yabancı, biraz da korkutucu bir şeymiş gibi ifade ederek tekrarlardı. "Eşyalarım şu spor çantasının içinde."

Michael kocaman asker yeşili çantayı alıp arabaya götürdü ve Jolene'i almak üzere hemen döndü. Sandalyenin arkasına geçerek onu rehabilitasyon merkezinin dışına götürdü. Otoparkta Michael arabanın kapısını açıp Jolene'e döndü.

Pantolonunun paçası rüzgârsız bir günde aşağıya doğru sarkan bir bayrak gibi kesik bacağından sarmıştı. Michael ona bakıp karısını nasıl kaldıracığını düşündü. Conny bunu ona göstermemiştir. Bacağına dokunabilir miydi, yoksa canını mı yakardı?

Jolene saatlerce eve dönüşünü gözünde canlandırmıştı. Zihninde her şey mükemmel biçimde gelişmişti; kızlar kahkahalar atıyor, o ağlıyor, Mila herkese yemek yapıyordu. Son bir saat boyunca karanlık odadaki sandalyesinde oturmuş, kendine bunu başarabileceğini, eve dönüp eskiden olduğu kadın olabileceğini söylemişti.

Ardından Lexus'un yanına geldiklerinde Michael'ın tereddütünü gördü. Ona dokunmak şöyle dursun, bacağına bakamıyordu bile.

Yolcu koltuğuna tek başına oturmaya kararlı bir şekilde Jolene sandalyenin metal tekerleklerini kavrayıp Michael'ın yanından geçti.

"Jolene bekle..." dedi Michael.

Jolene onu görmezden gelip frene bastı ve arabanın yan tarafına uzandı. Nereye tutunacaktı? Nereye tutunması dengede durmasını kolaylaştırırdı? Bunu Conny'yle çalışmamıştı.

"Görünüşe bakılırsa asker kız her şeyi tek başına yapmaya çalışıyor. Bu konuyu konuştuk sanıyordum."

Conny otoparkta onlara doğru yürürken saç örgüleri de sallanıyordu. Yürürken onları da atkuyruğu şeklinde topladı.

"Selam," dedi Jolene, Conny yanına geldiğinde.

"Benden kaçıyor muydun? Vedalaşmak için bu saate kadar bekledim."

"Vedalaşmıyoruz." Jolene ansızın onu bırakmaktan, kaybettiği her şeyin tüm açıklığıyla su yüzüne çıkacağı evine gitmekten korktuğunu fark etti. Conny'nin yanında çaba sarf etmek yeterliydi; evdeyse beklentiler daha yüksek olacaktı.

"Evet," dedi Conny. "Haftada üç gün görüşeceğiz."

Jolene yukarı kaldırdığı kafasını salladı. Conny onun bir zamanlar olduğu anne, bir zamanlar olduğu kadın olabilmeyi ne kadar istediğini biliyordu. Başarısız olmaktan ne kadar çok korktuğunu da biliyordu. Bu konu üzerine defalarca konuşmuşlardı. Daha doğrusu Conny konuşmuş, Jolene dinlemişti.

Conny, Jolene'in yanında diz çöktü ve bunu yaparken dizleri karşı çıkarcasına çatırdadı. Michael'ın duymaması için kısık bir sesle, "Herkes eve gitmekten korkar," dedi. "Burası güvenlidir."

Jolene'in sol eline uzanıp beyzbol eldivenli eliyle tuttu. "Bundan sonra olacaklar için yeterince güçlü olmadığını söyleme sakın asker kız, çünkü ben senden daha iyi biliyorum. Bu yeni bir başlangıç o kadar."

Bu doğrudu. Jolene yeterince güçlüydü. Ebeveynlerine güvenemeyeceğini anladığı andan itibaren bunun farkındaydı. Kendi kendine bakmayı öğrenmişti. Ebeveynlerinin ölümüyle, Michael'ın onu artık sevmemesiyle, bacağını kaybetmekle, Smitty'nin ölümüyle

baş edebildiyse eve de gidebilirdi... Bebeklerini yeniden sevip kendini yeni baştan kurabilirdi.

Jolene güçlükle yutkundu. "Önümüzdeki hafta bu zamanlarda lakros²⁹ oynayacağım."

Conny sırttı. "İşte benim Jolene'im." Conny onun elini sıvazlayıp ayağa kalktı. "Yarın saat onda. Sakın geç kalma."

"Geç kalmayacak," dedi Michael.

"Michael," dedi Conny. "Kızımızın arabaya binmesine şu şekilde yardım edeceğiz."

Jolene, Conny'nin onu ayağa kaldırmasına izin verip ayaklarının üzerinde durdu ve Conny'nin elinden destek alarak yolcu koltuğuna oturdu. Jolene otururken yarım bacağının çıkıntı yapmasını görmezden gelemedi.

Conny son bir kez omzunu sıvazlayıp kapıyı kapattı.

Şimdi o ve Michael arabada yalnız oturuyordu. Jolene kocasının otoparkta ona dokunması gerektiği andaki bakışlarını anımsamak istemiyordu ama başka ne düşünebilirdi ki?

Eve dönüş yolunda Michael çok az konuştu. Jolene kafasını sallayıp dinlediğine dair sesler çıkartarak pencereden dışarısını izledi.

Manzaranın aşinalığı onu içine çekip o muhteşem dağların gölgesinde paylaştıkları hayatı ona anımsattı; kendi araba yollarına dönüp farlar beyaz çitleri aydınlattığında Jolene, *Eve döndüm*, diye düşündü ve bir an da olsa saf, tatlı ve keyifli bir duygu içini sardı. Bacağını, kocasını, kaybettiği ekibini ve komadaki en yakın arkadaşını unutmuş, döndüğü için ne kadar şanslı olduğunu düşünmüştü. Onun için bu hayatta en değerli olan şeylere hâlâ sahipti: kızlarına. Ve şimdi de nihayet yine anne olabilecekti.

29 Hokeye benzeyen bir çeşit top oyunu. (ç. n.)

Hemen yanı başında Tami'nin evi duruyordu. *Oraya dönmelisin Tam*, dedi hüzünle.

Garaja girdiklerinde güvenlik lambası tüm parlaklığıyla yandı...

Ve ansızın helikopterinde, dönüp Smitty'ye bakıyordu. Tek görebildiği genç adamın göğsündeki kanayan delik ve gözlerindeki ölümcül ifadesizlikti...

"Jo? Jo?"

Jolene tekrar şimdiki zamana döndü ve titrediğini hissetti. Güçlkle yutkunup titremesini bastırmak için ellerini kenetledi. Ön kapıya bir afiş asılmıştı. KAHRAMANIMIZ HOŞ GELDİN!

Kahraman. Kahramanlar ekiplerini de evlerine getirirdi.

Jolene o anda başının dertte olduğunu anladı.

"Jo?"

"Ben iyiyim," dedi Jolene ruhsuzca. "Afiş harika."

"Çok uğraştılar onu yapmak için."

Michael garaja girip arabayı park etti. Tepedeki lamba yandı. Bagajdan Jolene'in tekerlekli sandalyesini çıkarıp yere indirdi ve Jolene'e yaklaştırap arabanın kapısını açtı.

Michael ona bakıp kaşlarını çatı. "İyi misin?"

Hayır, demek istiyordu Jolene ama bunu nasıl söyleyeceğini bilemiyordu. Hem zaten böyle bir şeyi ona söylemezdi. Arabanın kenarına tutundu ve kalçasının üzerinde dönerek bacaklarını dışarıya doğru yönlendirdi. Michael garip hareketlerle ona baktı ve elini Jolene'in bacaklarının altına kaydırıp destek olarak onu tekerlekli sandalyeye oturttu. Karısının vücudunu kontrol edebildiği bir an Jolene düşeceğini sandıysa da sonunda sandalyeye oturdu.

Michael tekerlekli sandalyeyi eve doğru sürdü.

"Eve geldi!" diye ıgık attı Lulu merdivenlerden aşığı koşarak. Mila ile Betsy de peşinden geldi.

"Döndün, döndün!" dedi Lulu dans ederek. "Senin için yaptığımız şeyi gördün mü? Betsy? Hadi onun için yaptığımız şeyi gösterelim. Aç mısın anneciğim?"

Jolene tekerlekli sandalyenin lastik kollarını kavrayıp hızla atan kalbini sakinleştirmeye çalıştı. *Neyi vardı böyle?* Burada olmak istiyordu, hem de vücudunun her hücresiyle, yine de...

"Garip görünüyor," dedi Betsy kollarını birleştirerek. "Nesi var?"

Lulu annesine doğru yürüyüp kafasını salladı. "Yaptığımız şeyleri önemsiyorsun, değil mi anneciğim?"

Jolene gülümsemeye çalıştı. "Elbette Lulu. Her şeyi görmek için sabırsızlanıyorum. Yalnızca..." Jolene etrafına bakındı, eski hayatının kalıntılarını, bir zamanlar önem verdiği ve şu anda umursaymadığı şeylere baktı. Kendini uyuşmuş ve çok uzakta hissediyordu. Gazlı beze sarmalanmış, soluk renkli, tüle benzer kumaşın ardından etrafına bakan, canlıların arasında gezinen bir hayaletti sanki.

Mila ona yaklaşp Jolene'in göz hizasına kadar eğildi. Uzanıp Jolene'in elini sıktı ve, "Eve döndün," dedi.

Jolene'in gözleri dolmaya başladı. "Burada olduğum için mutluyum," dedi gergin bir sesle.

"Arayınız... cabucak yorulduğunu unutmayın," dedi Michael Jolene'in yanına gelerek.

"On dakikada mı?" dedi Betsy.

Jolene etrafını saran eve dönüş heyecanını hissediyordu. Bütün iyi niyetine rağmen onları hayal kırıklığına uğratmıştı. *Odaklan Jo. Beklentilerindeki anne gibi ol. Daha önce olsa ne yapardı?* "Betsy, Lulu, neden beni biraz gezdirmiyorsunuz? Neler yaptığınızı gösterin hadi."

"Neden takma bacağıyla yürümüyorsun?" diye sordu Betsy.

"Conny biraz beklememi söyledi. Zemin engebeli olabilir. Yavaş yavaş başlamalıyım."

"Anlıyorum." Betsy bu söz karşısında hayal kırıklığına uğramıştı. Sebebi en azından normal görünen bir anne istemesiydi şüphesiz. Betsy tekerlekli sandalyenin arkasına geçti; Lulu da yan tarafında durdu. Bir saat boyunca Jolene'i evin içinde gezdirip onun için yaptıkları değişiklikleri gösterdiler; dolaptaki yiyecekleri, tezgâhtaki pastayı, duvardaki aşişi ve eskiden Michael'ın çalışma odası olan yeni yatak odasını.

Saat sekizde Jolene gözlerini güçlükle açık tutabiliyordu. Başı  atlıyordu ve kesik bacağı öyle çok ağnyordu ki Jolene odaklanmakta güçlük çekiyordu. Betsy yanlışlıkla onu iki defa kapıya çarptı.

"Uyuma anne," dedi Lulu. "Sana yeni geceliğini gösteriyorum. Bak!"

"Aman ne de önemli," dedi Betsy. "Hiçbiri umurunda değil.

Jolene kafasını kaldırdı. "Affedersiniz. Umursuyorum. Biraz yorgunum o kadar."

Mila kanepeden kalktı. "Hadi kızlar, üst kata. Yatma vakti geldi."

"Hadi anne," dedi Lulu. "Dişlerimi nasıl fır aladığımı sana göstermek istiyorum."

"Kızlar," dedi Michael. "Anneniz uzun bir gün geçirdi. Artık ona iyi geceler  p c ğ n z  verin."

Lulu ağlamak üzereydi sanki. "Bize hikâye okumaya gelmeyecek mi?"

Betsy gözlerini devirdi. "Tekerlekli sandalye var Lucy."

"Ah," diye somurttu Lulu. "Ben bunu hiç sevmedim."

Jolene kollarını iki yana açtı. "Gel buraya Lucy Lou."

Küçük kızı kucagına tırmandı; canı yanmıştı. Jolene dişlerini sıkarken yüzünü ekşitmesinin tebessüm gibi görünmesini diledi. "Bir gün üst kata çıkabileceğim. Ama şimdilik çıkamıyorum, tamam mı?"

"Ta-mam," dedi Lulu, memnuniyetsizliğini dile getirmek için kelimeyi uzatarak. Betsy iyi geceler diye mırıldanıp odadan çıktı. Mila, Lulu'nun elini tutup onu üst kata çıkardı.

Jolene nefesini dışarı verdi. Yeni yatak odasının açık kapısının önündeydi. Önceki dekorundan geriye kalan tek şey, Michael'ın üzerinde bilgisayarla birlikte pencerenin dibine yerleştirilen üniversiteden kalma eski masasıydı. Odanın içindeki banyo genişletilmişti; kenar süslemeleri henüz değiştirilmediği için boyanmamıştı.

Antika büyük boy bir yatak odanın ortasında yer almıştı. Parlak pembe ve sarı Hawaîi temalı yatak takımı kızların alışverişe çıktığını doğruluyordu. Kaz tüyü yastıklar vardı ve kalın, beyaz bir örtü katlanıp yatağın ayak kısmına konmuştu.

Onu evinde rahat hissettirmek için ne kadar çok çalıştıklarını Jolene görmüş, bundan ötürü sevinç duymak istemişti ama doğrusu tek hissettiği şey yorgunluktu. Henüz birkaç saat olmasına rağmen onları hayal kırıklığına uğratmıştı bile.

Michael'ın yanına geldiğini fark etti. "Kızların sana bu kadar eziyet etmesine izin vermemeliydim," dedi. "Eve döndüğün için çok heyecanlılar."

Jolene yalnızca, "Sorun değil," diyebilirdi. Şu anda tek istediği yalnız kalmaktı. Bu gece başarısız olmuştu. Başarısız.

"Banyoya engellilere yönelik parmaklık ve kulp gibi birkaç şey yerleştirdim."

"Harika. Teşekkür ederim."

Michael çıkıntı yaparak aşağıya doğru sarkan karısının yarım bacağına baktı ve hemen bakışlarını çevirdi. "Yardıma ihtiyacın olursa..."

"Merak etme Michael. Senin görevin yatak odasının kapısında bitiyor. Kendi başımın çaresine bakarım," dedi Jolene sertçe.

"Haksızlık etme Jo."

"Haksızlık mı?" Bu söz Jolene'i kızdırmıştı. "Bunların hepsi haksızlık zaten Michael." Tekerlekli sandalyeyi kavrayıp kocasından uzaklaştı. Kocasına ona ismiyle seslendiğinde banyo kapısına gelmişti. Durdu ve dönüp ona baktı.

"Seninle yatmamı ister misin? Bir şeye ihtiyacın olabilir."

Bir şeye ihtiyacım olabilir. Ne romantik. "Hayır, Michael. Yalnız kalsam daha iyi."

"Belki doğru şekilde ifade edemedim. Belki..."

"İyi geceler Michael," dedi Jolene sertçe ve banyoya girip kapıyı arkasından kapattı.

Bacağına yerleştirirken kendi kendine hayal kırıklığına uğramadığını söyleyip fayans setten destek alarak ayağa kalktı.

Dişlerini fırçalayıp yüzünü yıkaması çok uzun zaman aldı. Öyle yorulmuştu ki konsantrasyonunu ve dengesini kaybetti. Bir defasında neredeyse düşüyordu. Tuvalete baktığında kendini iyice bitkin hissetti. Dişlerini sıkıp Michael'ın yaptırdığı yan parmaklıklara minnet duyarak tek bacağının üzerinde oraya doğru zıpladı. Sağlam eliyle parmaklıklara tutunup oturduktan sonra geç de olsa pantolonunu indirmediğini fark etti. Kumuldayacak hali kalmadığı için bir dakika orada öylece oturdu ve yavaşça kalktı. Pantolonunun fermuarını açıp düşmeden indirmek tahmin ettiğinden daha zordu ama sonunda onu da başarmıştı.

Tuvalete gitmenin bu kadar zor olacağını kim bilirdi? *Evine hoş geldin Jo.*

Oturduğu yerden bluzuyla sutyenini çıkardı ve kızların ona aldığı yere kadar uzanan geceliği giydi. Sonra dikkatlice ayaklarının üzerine kalktı.

Ayağının. Dengesini kaybederek tekrar fayansa tutundu ve lavabonun üzerindeki aynada kendi yansımısını gördü. Temkinli bir ifadeyle bakmak için döndü.

Yüzü üzücü bir şekilde zayıflamış, yanakları çökmüştü. Yaralar ve morluklar iyileşmişti; geçirdiği kazadan kalan tek işaret çenesindeki pembe izdi.

Geçirdiği kaza.

Aynaya her baktığında kazayı mı düşünecekti? Düşünmemesi için bir sebep var mıydı? İç geçirerek döndü. O aynadaki kadını artık tanı mıyordu.

Banyodan çıkması da çok uzun sürdü ve odaya döndüğünde Michael'ın kapıda endişe içinde beklediğini gördü.

Jolene tek başına yatağa girmeye çalışmadan Michael yanına gelip ona yardım etmişti. Jolene yatağa uzanır uzanmaz gerginliğinden kurtulduğunu hissetti. İç geçirerek kendini o yumuşaklığa bıraktı. Michael yastıkları kesik bacağına etrafına dizmesine yardım etti.

"Uyku haplarıyla ağrı kesicilerin şuradaki komodinin üzerinde. Suyun da orada. Acı kırsın diye bir de sandviç getirdim."

Michael, Jolene'in gözüne düşen saçları çekti. .

Jolene kocasının dokunuşuna vücudunun verdiği tepkiden nefret etti. İlk günden beri hep ayrı tepkiyi veriyordu. Şimdi bu kadar yorgunluğuna rağmen vücudu ona doğru çekiliyordu.

Tehlikeli bir şey bu Jo.

"Bizi konuşmamız gerektiğini biliyorsun," dedi Michael sonunda.

Evden Çok Uzakta

“Konuşacak bir şey yok Michael. Ben gitmeden önce söyleyeceğini söyledin sen. Şimdi izin ver de uyuyayım. Çok yorgunum.”

Michael ona öyle uzun bir süre baktı ki Jolene bir şey daha söyleyeceğini sandı. Ama sonunda onu odasında yalnız bırakıp kapıyı arkasından örttü.

Yirmi üç



Jolene çok yorgun olmasına karşın uyuyamadı. Bir sürahi espresso içmişti sanki; vücudu gerilmiş, sinirleri yıpranmıştı. Burası sessizdi, çok sessiz. Havan toplanı düşmüyor, patlamalar olmuyordu; alarm ötmüyor, helikopterler havalanmıyor, insanlar konuşmuyordu. Bu kadar sessizlik olması onu korkutmuştu ve bir sorun vardı belli ki. *Evdeydi.* Artık Irak'ı düşünmemeliydi.

Yeni yatağında, yeni çarşaflarında, yeni odasında yatıyordu ve hisleri ortamla acı verici, ürkütücü düzeyde tezat oluşturunuyordu. Evdeki her tür ses zaten hassas olan dengesini bozuyordu. Her sesle irkiliyor, kalbi küt küt atarak dinlemeye koyuluyordu.

Saate son baktığında üç buçuk olmuştu. Nihayet uykuya daldığında kâbus onu bekliyordu.

Tami! Yön belirtmeliyiz... Smitty... Jamie, Smitty'ye yardım et...

Kalbi küt küt atıp terleyerek uyandı. Saate şöyle bir göz attığında beş buçuğa geldiğini gördü. Örtüleri üzerinden atıp yataktan kalkmaya çalıştı.

O anda anımsadı: Bacağını kaybetmişti. Kafasını eğip baktığında hâlâ şiş, gazlı beze ve bandajlara sarılı olduğunu gördü. Gözlerini kapatıp yastık yığınının üzerine kendini bıraktı ve iç geçirdi. Dün-

yanın başka bir ucunda bir yerlerde en yakın arkadaşı da yatağında yatıyordu...

Dışarıda, yakınlarda bir yerlerde bir çakal uludu. Üst kattaki döşemenin gıcırdadığını, ardından da sifon sesini duydu. Uyumayan tek kişi o değildi.

Yatakta tek başına uzanırken geriye kalan gücünü toplamaya çalıştı. Evdeydi ve bir anneydi. Aylardır ilk defa çocuklarına odaklanabilir, eskisi gibi onlara annelik edebilir, özlemini çektikleri anneleri olabilir. Tami olsa pes ettiği için ona haddini bildirirdi.

Bunu yapabiliirdi. *Yapabiliirdi*. Bugün hayatını ve kendini geri kazanacağı gündü.

Çocuklarına kahvaltı hazırlayıp hoşça kal öpücüğüyle onları uğurladığını hayal etti.

Bu onun bilinçli son düşüncesiydi. Daha sonra anımsadığı şey tekrar uyandığı ve penceresinin ötesindeki dünyanın soluk, gri ve yağmurlu görünümüydü.

Yeni hayatının ilk günü. Yatağında oturdu ve duvara dayalı koltuk değneklerine özlemle baktı. Onları kullanabilmeyi isterdi ama Conny evde kullanmaya henüz hazır olmadığı konusunda onu ısrarla uyarmıştı. Sayısız gizli tehlike vardı. Tekerlekli sandalyesine oturup banyoya gitti. Yine büyük çaba sarf etmesi gerekmişti. Tek ayağının üzerinde denge kurmaya çalışarak dişlerini fırçaladı, yüzünü yıkadı ve sıçrayarak tuvalete oturdu. Giyinip güne hazır olduğunda çoktan yorulmuştu. Tekerlekli sandalyesine yerleştikten sonra oturma odasına gitti ve uzaktan kumandayı buldu.

Televizyonu açıp CNN kanalını ayarladı ve birliklerle ilgili haberleri bekledi.

Michael kucağında neşeyle bir şeyler anlatan lulu'yla alt kata indi.

"Ah, uyanmışsın," dedi Michael. İşe gitmek üzere giyinmişti.

"Beni yere indir!" diye haykırdı Lulu, babasının kucağında kıpırdanarak. Yere ayak basar basmaz Jolene'e koşup yanlışlıkla kesik bacağına çarptı. Canı öyle yanmıştı ki Jolene kendini kontrol edemeden küfretmeye başladı.

Gözleri ardına kadar açılan Lulu olduğu yerde kala kaldı. "Sen kötü bir şey söyledin anneciğim. Babacığım! Annem kötü bir şey söyledi."

"Affedersin," dedi Jolene sertçe.

"Kahvaltıda ne istiyorsunuz bakalım?" diye sordu Michael.

Jolene kocasına baktı. "Kahvaltılarını ben hazırlarım, sonra da okula uğurlarım."

"Çok yorulursun Jo. Biraz ağırdan al. Ben..."

"Lütfen," dedi Jolene ve kendi sesindeki yalvaran tonu duymasına rağmen kontrol edememişti. "Buna ihtiyacım var Michael. Hayatıma eskisi gibi devam etmeliyim. İki kızıma kahvaltı hazırlayabilirim."

Michael ona her an patlayabilecek bir bombaymış gibi bakıyordu. "Eminsen..."

"Neden eminse?" diye sordu Betsy, alt kata indiğinde.

"Anneniz size kahvaltı hazırlayıp okula uğurlamak istiyor," dedi Michael.

"O mu?" dedi Betsy, Jolene'in bunu yapabileceğinden şüphe duyduğunu gizlemeden.

"Bugün kesinlikle özel bir gün," dedi Lulu, olup bitenleri tam olarak kavrayamamış gibi bir ifadeyle. "Captain Crunch."

Betsy homurdandı.

"Emin misin Jo? Çünkü ben de yapabilirim," dedi Michael yeniden.

"Eminim."

"Kızlar bugünlerde servisi yakalayabiliyor. Saatlerini biliyorlar," dedi.

Bir değişiklik daha. İyi bir şeydi. Jolene araba kullanabileceğinden şüpheliydi.

"Tamam. Bugün jüri seçimleri olduğu için günün büyük kısmını mahkemede geçireceğim. Annem bir saat sonra gelip seni fizik tedaviye götürecek. Saat altıya kadar evde olurum."

"Sen hiç altıya kadar evde olmazsın."

"İnsanlar değişir Jo," dedi Michael karısına imalı bir bakış atarak.

"Anneme hoşça kal öpücüğü ver," dedi Lulu, Michael paltonu alırken.

Michael ve Jolene birbirlerine baktılar. Sonra Michael ona yaklaşıp yavaşça eğildi.

Michael'ın öpücüğü kelebek kadar hafifti. Bir erkeğin yaşlı veya ölmekte olan bir kadına vereceği türden bir öpücüktü. Jolene sandalyesinden kocasının evden çıkışını izledi. Arabasını çalıştırdığını duyduğunda kendine geldi. "Evet kızlar. Hemen gidip giyinin. Birazdan kahvaltı hazır olur."

Mutfığa yöneldi ve tekerlekli sandalyeden bakınca mutfağın ne kadar küçük olduğunu fark ederek şaşırdı. Manevra yapabileceği bir alan neredeyse yoktu ve tezgâhlar da çok yüksekti; kolayca ulaşamıyordu onlara.

Kızlar mutfığa dönüp masaya oturduğunda o hâlâ düzeni çözmeye çalışıyordu. Jolene Michael'a bıraktığı takvime baktı. Bugün yulaf lapası ve muz dilimli buğday ekmekli tost yiyeceklerdi.

Sandalyesinden kalkıp tek eliyle tezgâha tutunarak bir tava bulmak için dolabı karıştırdı. Metallerin takırtısı sinirlerini bozmuş, ona silah sesini ve çatırdayan beton sesini anımsatmıştı...

"Yardım ister misin anne?" diye sordu Betsy.

"Hayır," dedi Jolene. "Lanet olası yulaf lapası tenceresini kendim alabilirim."

"Peki, affedersin," dedi Betsy imalı imalı.

"Annem yine kötü bir şey söyledi," dedi Lulu.

Jolene tencereyi bulduktan sonra lavaboya baktı. Muslukla arasında üç metre bile yoktu ama mesafe gözünde çok büyüdü. Tanrım, oraya eskisi gibi yürüyebilmeyi, yemeği hazırlarken kızlarla kahkahalar atmayı nasıl da isterdi.

Şimdi dişlerini sıkıp sandalyeye oturdu ve lavaboya kadar gitti. Orada tekrar ayağa kalkıp suyu açtı, tencereyi musluğun altına tuttu.

Askerin yüzünden kanlar fışkırıyordu. Jolene, "Smitty doktoru çağır. Bu adam daha fazla dayanamayacak..." diye haykırdı.

"Saat yedi elli yedi," dedi Betsy sertçe.

Jolene tekrar şu ana döndü. Irak'ta hastaneye asker taşıma görevinde değildi. Evinin mutfağındaydı. Aşağıya baktı; tencerenin suyu taşmıştı.

"Anne..."

"Biliyorum," dedi Jolene. Suyu kapatıp tencereyi tezgâha koydu. Ayakta tekerlekli sandalyesinin yönünü yeniden ayarladı.

"Babam şimdiye kadar yulaf lapasını hazırlamıştı," diye ekledi Betsy.

Jolene hiç düşünmeden sağ eliyle tencereyi aldı. Her şey bir anda olmuş, tencere elinden kaymıştı ama o ağır çekimde görüyordu: Eline alması, dönmesi, parmaklarının tencereyi taşıyamaması, gevşemeleri, tencerenin düşmesi...

Tıngırdayarak yere vurmuştu.

"Beni su içinde bıraktın!" diye haykırdı Betsy, masadan uzaklaşarak. "Aman Tanrım. Kıyafetimi değiştirmeliyim..." Koşarak mutfaktan çıktı.

Jolene sandalyesine çöktü.

"Her tarafı dağıttın anneciğim," dedi Lulu kaşlarını çatarak. "Yerler göle döndü."

Jolene şaşkın bir halde kalakaldı.

"Anneciğim? Her tarafı dağıttın," dedi Lulu tekrar, bu kez korkmuş bir sesle. "Babamı istiyorum."

"Kimin umurunda?" diye çıkıştı Jolene.

Lulu ağlamaya başladı. "Ben babamı istiyorum ŞİMDİ!"

Betsy üzerinde bir kot pantolon ve kapüşonlu bluzla tekrar alt kata indi. Lulu'yu kucakladı. İkisi birden Jolene'e bakıyordu.

"Evet?" dedi Betsy annesine.

"Evet ne?"

"Neyin var?"

Jolene içindeki ümitsizliğin büyüdüğünü hissetti. Onu kontrol etmek, iyi bir anne olmak istiyordu ama kendini tutamıyordu. Öfke ve huzursuzluk onu ele geçirmişti. "Neyim mi var?" *Görmüyor musun,* diye haykırmamak için kendini zor tuttu.

Dışarıda araba yoluna yanaşan okul servisinin motor sesini ve durduğunu duydular.

Betsy çığlık atıp Lulu'yu sertçe yere bırakınca küçük kız ağlamaya başladı. "Canımı yaktı! Canımı yaktı!"

Betsy mutfak kapısına koşup kapıyı ardına kadar açtı. "Bekle! Bekle!"

Ama çok geçti. Jolene otobüsün uzaklaştığını duydu.

"Geç kaldım," diye haykırdı Betsy tepinerek. "İlk derse *yetişemeyeceğim.* Herkes bana bakacak."

Lulu ağlıyordu. "Ben açım. Babamı istiyorum."

"Evet?" dedi Betsy. "Orada öylece oturacak mısın?"

İşte bu son noktaydı. Jolene sandalyenin tekerleklerini kavrayıp çevirdi. "Bana ne dediğinin farkında mısın? İnan bana okula geç kalmak büyük bir trajedi değil Betsy." Kesik bacağına kaldırdı. Bacak yukarı doğru kasıldı; boş pantolon paçası hafifçe dalgalandı. "Ama bu bir trajedi. Kardeşine kahvaltısını hazırla. Yaya birazdan gelip sizi okula götürür."

"İyi olacağını söylemiştin," diye bağırdı Betsy, yanakları kızarak. "Ama iyi değilsin. Bize bakamıyorsun bile. Neden geri geldin ki?"

"Sen de çok şımarıksın." Jolene tekerlekleri kavracağı gibi onlardan uzaklaştı. Odasına girer girmez kapıyı sertçe kapattı. Ayağa kalkıp yatağa atladı ve homurdanarak uzandı.

En yakın arkadaşını arayıp, *Az önce kızıma bağırdım, o da bana bağırdı. İğrenç bir insan olmadığımı söyle bana... onun şımarıklık yaptığını... iyileşeceğimi söyle...* diye dertleşmek istedi.

Kapalı kapıdan Lulu'nun ağladığını duyabiliyordu. Betsy de onu yatıştırmaya çalışıyordu. Büyük ihtimalle birbirlerine sarılmış, kapalı kapıya bakarken içerideki kadının kim olduğunu düşünüyorlardı. Annelerinin savaştan dönmediğinin farkındalardı. Gerçek anlamda dönmediğinin. Eve gelen kadın onlar kadar kendisine de yabancı bir kadındı.

Babamı istiyorum.

Lulu ne zaman Michael'ın onu sakinleştirmesini beklemişti ki?

Bu da başka bir değişimdi. Jolene'in yokluğunda ailesinin merkezi değişmişti. O önemini yitirip yabancılaşmıştı. Şimdi onları rahatlatıp onlar için çabalayan ebeveyn Michael olmuştu. Güvendikleri ebeveyn oydu artık.

Jolene kapının çaldığını duysa da umursamadı.

Kapı açıldı ve Mila içeri girdi. İşe gitmek üzere kot pantolon, aşırı bol bir kot gömlek giymiş, yeşil kanvas bir önlük takmıştı. Si-

yah saçlarını mavi ve siyah bir bandananın ardına gizlemişti. Yatağa doğru yürüyüp kenarına oturdu. Öne eğilip Jolene'in yüzüne düşen bir tutam saçı çekti. "Bir savaşçı bir tek yenilginin ardından yatak odasına koşup gizlenmez."

"Ben artık savaşçı filan değilim Mila. Bir eş veya anne de değilim. Aslında kim olduğumu bile bilmiyorum."

"Kendine karşı her zaman acımasız oldun Jolene. Kötü bir süreçten geçiyorsun, su dolu tencereyi yere düşürdün, kızlarına bağırdın. Aman ne büyük olay. Michael'in çocukluğunda ben ona her gün bağırırdım."

Jolene kısık sesle, "Ben eskiden onlara bağırılmazdım," derken midesinin kasıldığını hissetti.

"Biliyorum. Aslına bakarsan hiç yaptığın bir şey değil."

"Artık benden korkuyorlar," dedi Jolene iç geçirerek. "Ben bile kendimden korkuyorum."

Mila ona anlayışlı bir tebessümle baktı. "Gittiğinde her şeyin zor olacağını biliyorduk ama döndüğünde ne kadar zor olacağını kimse bize söylemedi. Buna alışmamız gerekiyor. Hepimizin. Sen de kendine biraz izin ver."

"Ben o konuda hiç başarılı olamadım."

"Haklısın. Şimdi kalk ve giyin. Yirmi dakika sonra fizik tedaviye gidiyoruz."

"Bugün gitmeyeceğim. Kendimi iyi hissetmiyorum."

"Gidiyorsun," dedi Mila.

Jolene olay çıkarıp öfkelenmeye çalıştı ama o kadar bitkin düşmüş ve bunalmıştı ki ki boyun eğmekten başka bir şey yapamadı.

Michael günün büyük bölümünü mahkemede, olası jüri üyelerini sorgulayarak geçirdi. Birbiri ardına hepsine detaylı sorular sorup

önyargılarını anlamaya çalıştı. Ara verildiğinde ofisine dönüp açılış konuşması üzerine bir saat kadar çalıştı.

Keller davasında davacının konuşmasının önemli olduğunu biliyordu. Brad cinayetin lanet olası detaylarına değinecek, Emily'nin kocasına ne kadar güvendiğini, onu nasıl sevdiğini ve Keith'in onu kafasından vurduğunu anlatacaktı. Keith'in karısını öldürdüğünü asla inkâr etmediğini üstüne basa basa söyleyecekti. Davayla ilgili adli tıp raporlarını sunacak, jüri üyeleri olayı daha fazla uzatmayı anlamsız bulana kadar olayın detaylarını aktaracaktı. Keith'in hafıza kaybının duruma "elverişli" ve apaçık bir yalan olduğu söylenecekti. Muhtemelen de sözlerini şöyle bitirecekti: "Kim gencecik karısını kafasından vurduğunu unutmak istemez ki? Evet, sayın jüri üyeleri, size kimin unutmak *istemeyeceğini* söyleyeyim." Sonra Emily'nin gözü yaşlı ebeveynlerine dönecekti. "Onlara kızlarının katilinin serbest kalacağını söylemek istemiyorum. Ya siz?"

Michael genellikle açılış konuşmasındaki tüm kanutları çürütür, davanın hem bütününe hem de belli kısımlarına şüphe tohumları ekerdi.

Ancak bu davada Michael önemli bir risk alıyordu. Keith'in karısını öldürdüğü gerçeğini çürütmeyecekti. Jüri üyelerinden, Keith'in bunu neden yaptığını anlamalarını bekleyecekti. Washington Eyaleti'nde kasten adam öldürmek de dahil, işlenen suçun tüm unsurlarıyla kanutlanması eyaletin işiydi. Yani Keith'in karısını kasten öldürmediğini mantıklı biçimde açıklamalıydı.

Kasten.

İşin püf noktası buydu.

Saat beş buçukta arabasını feribota doğru sürüp evin yolunu tuttuğunda bile bunu düşünüyordu. Kendi araba yoluna girdiğinde Jolene'in gününün nasıl geçtiğini merak etti. Bugün Mila gelip okuldan dönen kızlarla ilgilenemeyecekti.

Büyük bir gürültü onu karşıladı.

Evin bütün ışıkları yanıyor, televizyonda uçarı kızların dans ettiği bir film oynuyor, kızları kavgaya ediyordu. Lulu'nun vahşet dolu gözlerinden ıııııııı basmak üzere olduğunu, Betsy'nin de öfkeden çılgına döndüğünü söyleyebilirdi.

Michael'ın içeri girmesiyle birbirlerine bağırmaı kesmiş, babalarına bağırmaı başlamışlardı.

"Hey," dedi Michael ellerini kaldırarak. "Kesin sesinizi."

"Annem artık bizi sevmiyor," dedi Lulu.

"Tam bir baş belasına döndü baba. Kötü bir söz söylediğimin farkındayım ama doğru söylüyorum," dedi Betsy. "Şimdi de odasına girdi ve oradan çıkmıyor. İçeri girdiğimde, 'Şimdi olmaz Betsy,' dedi. Bu sabah için özür bile dilemedi."

"Bu sabah mı? Bu sabah ne oldu?" diye sordu Michael.

"Okula geç kaldık. Otobüsü kaçırdık," dedi Betsy, sabahki olayları anımsamasının etkisiyle sesi çok tiz çıkmıştı.

"Yulaf lapasının suyunu döktü ve kötü bir şey söyledi," diye ekledi Lulu ciddiyetle ve dudakları titremeye başladı. Dokunsalar ağlayacaktı.

"Bakin kızlar, bu konuyu konuşmuştuk. Kolay bir geçiş dönemi olmayacak. Sabırlı olmamız gerektiğini konuşmuştuk, unuttunuz mu?"

"Unutmadık ama onunla da konuşmalısın. Kahvaltıya ve diğer şeylere yardım etmeyi de önerdim ona," dedi Betsy. "Ona bir şey olmuş baba."

Michael Betsy'nin şiddetli öfkesinin ardındaki korkusunu da görmüştü ve onu anlamıştı. Jolene eski Jolene değildi ve kimse ona nasıl davranacağını bilmiyordu. "Her şey düzelecek Betsy."

"Biliyor musun baba? Bu sözü duyduğumda midem bulanıyor artık. Koca bir yalandan başka bir şey değil çünkü."

"O farklı," diye fısıldadı Lulu, ağlamaya başlamıştı artık. "Okuldan döndüğümüzde bizimle konuşmuyor bile."

Michael diz çöküp kollarını açtı. Kızlar ona koşup kendilerini babalarının kollarına bıraktılar. Michael onlara sıkıca sarıldı.

Sonunda geri çekildiklerinde Michael, Betsy'nin gözlerindeki yaşları gördü. "Çok üzgünüm Betsy. Seni incittiğinin farkındayım..."

"Beni de!" dedi Lulu.

"İkinizi de incitiyor," diye düzeltti Michael. "Ama bir yeriniz ağrıdığında veya yaralandığınızda kendinizi ne kadar kötü hissettiğinizi düşünün. Anneniz bacağına kaybetti. Her şeyin normale dönmesi biraz zaman alacak. Sizi buna hazırlamalıydım. Lanet olsun, kendimi de buna hazırlamalıydım."

"Kötü bir şey söyledin," dedi Lulu.

"Uyardığınız için teşekkür ederim, Bayan Kelime Denetçisi."

"Ya hiç düzelmezse?" diye sordu Betsy.

"Düzelecek," diye söz verdi Michael. Sonra her iki kızının yanına birer öpücük kondurdu. "Şimdi git de pizza siparişi ver Betsy."

"Daha kötü bile olabilir," diye mırıldandı Betsy uzaklaşarak.

Michael eski çalışma odasına gitti. Kapıyı hafifçe tıklatıp bir yanıt bekledi. Alamayınca kapıyı araladı.

Oda karanlıktı. Dışarıdan gelen altın sarısı soluk ışık ortamı aydınlatıp Jolene'in elmacık kemiklerine daha keskin bir görünüm vermişti. Yatağın yanında tekerlekli sandalyenin gümüş rengi kolları civa gibi ışıldıyordu. Komodinin üzerinde açılmış bir şarap şişesiyle boş bir bardak duruyordu.

Michael kaşlarını çatarak Jolene'in yatağına gidip yanında durdu. Birlikte geçirdikleri yıllar boyunca Michael onun bir yudumdan fazla içki içtiğini görmemişti. Şişeyi aldı, en azından yarısına kadar içmişti.

Onu uyandırıp bugün olanlarla ve neden şarap içtiğiyle ilgili konuşmak istedi ama uykunun onun için ne kadar değerli olduğunu biliyordu.

Hem zaten Michael'la bu konuda konuşur muydu? Görevden önce, evlilikleri henüz yolunda giderken bile Jolene kötü anılar, başarısızlıklar ya da hayal kırıklıklarından konuşmazdı. Bolca sunduğu aşk dışında duygularını hep kendine saklardı.

Böyle bir duruma düşmelerinde bunun payı vardı. Jolene Michael'a hiç ihtiyaç duymazdı.

Michael kapıyı kapatıp onu yalnız bıraktı.

Akşamı kızlarıyla birlikte yemek yiyip oyun oynayarak ve Discovery Channel'da yunus balıkları üzerine bir belgesel izleyerek geçirdi. Michael onları yatırdığında hâlâ incinmiş, kızgın ve kafaları karıştı.

Ev yeniden sessizliğe gömüldüğünde eşofmanlarını giyip Keller davasında yapacağı konuşma üzerine çalışmaya devam etti. Dava yakın bir tarihteydi ve jüri üyelerinin TSSB'yi anlamalarını ve kendilerini Keith'in yerine koymalarını nasıl sağlayacağını bilmiyordu. İnsanın kanunu donduran bir çığlık evin içinde yankılandığında bu konuyla ilgili bir not düşünüyordu.

Kâğıtları bir kenara fırlatıp odasından çıktı. Alt kattan bir çığlık daha yükseldi.

Michael alt kata koştu ve eski çalışma odasının kapısını açtı.

Jolene uykusunda bağırıyor, öyle bir kıvranıyordu ki çarşafarla örtüler vücuduna dolanmıştı. Yastıklar yere yığılmıştı.

Jolene haykırıyordu. "İmdat! Tami... Seni kaldıramıyorum. Lanet olsun..."

"Jolene!"

"Yön bildirmeliyiz," diye bağırdı, yatağında komodine doğru sürünerek.

"Jo!" Michael elini tuttuğunda Jolene ona şiddetli bir dirsek attı. Michael'ın nefesi kesildi ve bir an kendini koyverdi. Jolene yatağın kenarına doğru sürünmeye devam ediyordu.

Michael düşmesin diye ona doğru bir hamle yapıp karısını tuttu. Jolene gözüne yumruğu patlatınca Michael dengesini kaybetti ve birlikte pat diye yere düştüler.

Jolene nefes nefese kalmış halde uyandı ve kafası karışarak kaşlarını çattı. "Michael?"

Betsy ve Lulu dehşet içinde kapıda duruyordu.

"ONA NE OLDU?" diye haykırdı Betsy.

Jolene titriyordu; Michael onun titrediğini hissediyordu.

"Anneniz bir kâbus gördü kızlar. Bir şey yok."

"Kâbus mu?" Betsy kafasını iki yana salladı. "Sence biz aptal mıyız?"

"Yukarı çıkın," dedi Michael, Jolene'in ayağa kalkmasına yardım ederek. Yanında bir yük treni gibi nefes alıp veriyordu. "Annenizle ben ilgilenirim."

"Senin yanında uyuyabilir miyim?" diye sordu Lulu ablasına. Sesi titriyordu.

"Tabii ki." Betsy, Lulu'nun elini tutup onu götürdü.

Jolene yatağa tırmandı ve öyle sert yaslandı ki yatak başı duvara çarptı. "Affedersin," dedi sarsılmış bir halde.

Michael karısının yanına oturdu.

"Ben... iyi değilim Michael," dedi güçlkle yutkunarak.

Jolene'in yardım istemeye en çok yaklaştığı andı bu. "Biliyorum Jo. Yardım alacağız."

“Sence benim yanımda güvenceler mi?”

Michael ona, *Evet, tabii ki güvenceler*, demek isterdi ama Jolene’in muhtemelen farkında bile olmadığı yumruğun ağrısıyla orada otururken karısının titrediğini hissediyordu. Ve gerçek şuydu ki bu sorunun yanıtını kendisi de bilmiyordu.

Yirmi dört



Ertesi sabah Jolene, Michael'dan önce uyandı. Michael onu oturma odasında buldu. Jolene odanın bir ucuna bir ayna yerleştirmişti ve karşısında yürüyüp eskisi gibi doğal bir yürüyüş tarzı edinmeye gayret ediyordu.

Michael onu kapıdan izlerken yürümeye çalışan Jolene sertçe düşmüş küfrü basmıştı.

Michael onun yanına gitti. "Jo..."

"Kendi başıma yapmalıyım," dedi Jolene dişlerini gıcırdatıp Michael'ın elini iterek. "Yine kendim olmalıyım."

Michael karısının sesindeki çaresizliği duyup gözlerindeki korkuyu görerek geri çekildi. Ayakta durmak için sandalyenin arkasından destek almasını, sendelediğini izlemek acı vericiydi.

Michael orada dururken Jolene üç defa daha düştü. Her defasında sağlam elini yumruk yapmış, sık ve kesik nefes alıp vererek ayağa kalkmıştı. Artık küfredmiyor, ağrılarından bahsetmiyordu ki Michael bacağına nasıl şiddetle ağrdığını biliyordu. Bu kadar çabaladığı için kesik bacağına şişlikler oluştuğunu Conny, Michael'a söylemişti.

"Harikasin," dedi Michael, Jolene'in rahatça geçtiğini ve gözle görülür bir kolaylıkla döndüğünü gördüğünde.

Jolene kocasına gülümsedi ama Michael karısının kendine güvenen duruşunun arkasındaki hüznü görüp irkildi. O düşüşlerin, yürümenin, en basit şeyler için bile yardıma ihtiyaç duymasının ona nelere mal olduğunu gördü. Jolene kaşlarını çatı. "Gözün morarmış."

"Jack Sparrow³⁰ gibi değil mi?"

"Ben mi yaptım?"

"Bilerek yapmadın Jo."

"Affedersin."

"Sorun değil. Dert etme."

"Tamam," dedi Jolene yorgun bir ifadeyle.

Michael onun ne kadar kırılan olduğunu, etrafındakileri incitmekten aslında ne kadar korktuğunu ve kocasına zarar verdiğini anımsamadığını gördü. Kâbuslarıyla ilgili onunla konuşmak istiyordu ama aralarına duvar örerken Michael nasıl bir değerlendirme yapabilirdi? Irak'ta neler yaşadığı hakkında Michael'ın en ufak fikri yoktu. Ne sorabilirdi ki?"

Kızlar koşarak merdivenlerden indi. Jolene'i gördükleri anda durdular ve Betsy, Lulu'yu dürttü.

"Kızlar," dedi Jolene, Michael'ın onu hiç görmediği kadar üzgün bir ifadeyle. "Dün gece için özür dilerim. Kâbus gördüm."

"Babamın gözünü morartan bir kâbus," dedi Betsy sertçe. "Ne oldu sana?"

Jolene iç geçirdi. "İyileşeceğim. İnanın. Yalnızca biraz daha uğraşmalıyım."

"Acıktım," dedi Lulu. "Baba bu sabah bize kahvaltı hazırlayacak mısın?"

30 *Karayip Korsanları*'nda Johnny Depp'in canlandığı kurgusal karakter. (ç. n.)

Michael, Jolene'in bu söze tepki verdiğini gördü. Hayal kırıklığına uğramış, omuzları düşmüştü. Dönüp aksayarak uzaklaşmış, aynı azimle tekrar aynanın karşısına geçmişti.

"Olur," dedi Michael, "hadi kahvaltı edelim." Kızları mutfağa yönlendirip kahvaltılarını hazırladı ve giyinmeleri için peşlerinden üst kata çıktı. "Annenize hoşça kal deyin," dedi kapıya yöneldiklerinde.

Kızlar görev duygusuyla aynı anda, "Hoşça kal anne," dediler. Jolene'e bakmamışlar, Jolene de aynanın karşısında yürüme tarzını geliştirmeye devam etmişti. Michael ikisini birlikte araba yolunun sonuna götürmüş, otobüs gelip onları alıncaya kadar beklemişti. Sonra eve dönmüştü. Jolene'in yanına gittiğinde karısının gözlerindeki hüznü gördü.

"Hey," dedi karısının koluna dokunarak.

"Bu sabah bana iyi davranma," dedi. "Hiç çekemem."

İşte oradaydı: Birbirlerinden ne kadar uzaklaştıklarının anımsatıcısı. Jolene, Michael'ın onu rahatlatmasını istemiyordu. Böylesine dehşet içinde, depresyonda ve kalbi kırıkken bile.

"Hadi Jo. Rehabilitasyon merkezine gitme vakti," dedi sonunda. Düşünebildiği tek şey buydu.

Feribotta Jolene arabadan inmek istemedi. Onlar da sessizlik içinde oturdular. Ta ki Michael ona bakana kadar. "Orası dehşet verici olmalı," dedi nazıkçe ve kendini bir sahtekâr gibi hissetti. O konuda hiçbir fikri yoktu ve ikisi de bunu biliyordu.

"Dehşet verici mi? Eve-t"

"Her an korku içinde miydin?"

Jolene araba camundan dışarıya baktı. "Her an değil. Bunu konuşmak istemiyorum Michael. Artık bir önemi yok."

"Eve döndün Jo," dedi Michael.

Jolene kafasını salladı ama kocasına bakmadı. Seattle'a vardktan sonra da konuşmadı. Araba camından dışarıya bakıp Michael'ın sorularına omuz silkmekle yetindi.

Michael onu indirdiğinde, "Jo? Bu konuyu konuşmamız gerektiğini biliyorsun," dedi.

"Evet," dedi Jolene. "Biliyorum." Konuşma fikri bile onu yorgun düşürmüştü.

Michael onun aksayarak rehabilitasyon merkezine girişini izleyip uzaklaştı. Doğruca ofise gitmek yerine Aurora'ya dönüp Cornflower'ın ofisinin yolunu tuttu.

Orada danışma masasına gidip ağır makyajlı, mor saçlı kızı gördü. "Aramadan geldim ama Chris'i görmeliyim mümkünse. Ben Michael Zarkades."

"Evet," dedi kız, "bir saniye." Ayağa kalkıp koridoru geçti. Bir iki dakika sonra geri geldi. "Sizinle güneşli odada görüşecek. Şu tarafta."

Michael, 1950'lerden kalma bambu mobilyalarla döşeli, çiçek ve yeşilliklerle bezeli, küçük, cam duvarlı odaya girdi. Geniş ahşap döşemesi ve yastıkları çiçekli mobilyasıyla burası ona ebeveynlerinin oturma odasını anımsatmıştı biraz. "Desiderata"nın³¹ çerçevesi sarı posterleri duvara asılmıştı. *Gürültü ve kalabalığın arasından sükûnetle yürü ve sessizliğin içinde nasıl bir huzur olabileceğini anımsa*. Michael gülümsemeden edemedi. Bir zamanlar annesinin yatak odasının duvarında da ayrı poster asılıydı.

"Fazla vaktim yok Michael," dedi Chris, kapıyı arkasından kapatarak. "On dakika içinde bir hastam gelecek. Keith'le mi ilgili? Kâbuslar kötüleşiyor mu?"

Michael minderi çiçek desenli sandalyelerden birine oturdu. "Karım Chris. Çok... farklı. Dün gece birkaç kadeh şarap içmiş. Bu

31 Max Ehrmann tarafından yazılmış spiritüel şiir. (ç. n.)

sana bir şey ifade etmeyebilir ama ebeveynleri alkolikti. Ben Jolene'in birkaç yudumdan fazla içtiğini görmedim hiç. Ve çığlık atarak uyandı."

"Gözünü o mu morarttı?"

"Eli ağırdır. Bir de sesini duymalıydın."

Chris gülümseyerek oturdu. "Anlaşılan bu konu için on dakikadan uzun zamana ihtiyacımız var. Jolene kabul ederse onunla konuşmayı çok isterim."

"Sorunlarını paylaşan tiplerden değildir ama o da değiştiğinin farkında."

"O bir asker Michael ki bu zayıf tarafını göstermek istemeyeceği anlamına geliyor ve uyum sağlamakta güçlük çektiğini kabullenmekte de zorlanacaktır. Bildiğin gibi kâbus ve uyku bozuklukları TSSB'nin en yaygın semptomlarıdır ama savaşta bulunmanın normal reaksiyonlarıdır da aynı zamanda. Birçok durumda bu kâbuslar zaman içinde azalır. Üç ay sonra da aynı semptomların devam ettiğini gördüğümüzde endişelenmemiz gerekir. Ama şu anda karmakarışık duygular yaşıyor. Büyük ihtimalle şu sıralar kaybettiği ekip arkadaşı ve komadaki en yakın arkadaşı için üzülüyor. Helikopterin düşmesinden de büyük ihtimalle kendini sorumlu tutuyor. Ailenizin geri dönüşü olmayan biçimde dağılmasından ve sizi tekrar bir araya toplayacak gücü kendinde bulamamaktan korkuyor. Bütün bunlara bir de bacağına kaybetmesini, muhtemelen işini de yapamayacağını eklediğimizde kriz yaşayan bir kadın bulabiliriz."

"Ona nasıl yardım edebilirim peki?"

"Kendini paramparça olmuş gibi hissediyor," dedi Chris usulca. "Kendini bağımsız ve güçlü biri olarak görürken bir anda olmadığını düşünüyorsun. Kim olduğunu bilmiyorsun. Kâbuslar da ciddi anlamda dehşet verici olabilir."

"Onu gördüm."

"Evde silah olmadığından emin ol."

"Tanrım..."

"İçki içmesini de yakından takip et. Alkol sıkıntılarını alevlendirebilir. En çok da seninle konuşması için uğraş Michael. Onu yargılamadan dinle."

"Jo ve ben sıkıntılarımızdan konuşmakta pek başarılı sayılmayız."

Chris anladığını belirtircesine kafasını salladı. "O halde bunu değiştirmenin tam sırası Michael."

Rehabilitasyon merkezinden eve dönüşte Jolene, Mila'yla konuşmak istedi ama kelimeler bir türlü ağzından çıkmadı. Onu korkuyla izleyen çocuklarının önünde, döşemenin üzerinde çığlıklar atarak gördüğü kâbustan uyandığı dün geceyi tekrar tekrar yaşıyordu. İçi içini yiyordu; gün boyunca sürmüştü. Fizik tedaviye de kolay kolay odaklanamamıştı.

Ne olmuştu ona böyle? Tami'ye her zamankinden fazla ihtiyacı vardı. Bu düşünceyse kendini daha kötü hissetmesinden başka işe yaramadı.

Evin önüne park ettiklerinde Mila ona döndü. "İyi misin Jolene? Çok kötü görünüyorsun."

Jolene ona, *Korkuyorum Mila, bana bir şey oldu*, demek istedi ama yapamadı. Baraj kapağı açılır da korkularının derinliği görünür diye çok korkuyordu. Hayatında ilk defa Jolene gerçekten, sahiden korkuyordu. Irak'tayken hissettiğinden çok korkuyordu.

"Bugünkü egzersizler çok zordu. Şişlikler beni mahvediyor." Jolene yalan söylemekten nefret ederek gergin bir tebessüm takındı.

"Kızlar eve dönene kadar seninle kalmamı ister misin?"

"Hayır. Daha iyiye gidiyorum. Cidden. Biraz uyursam kendimi toparım. Onlar okuldan dönene kadar atıştırmalık bir şeyler hazırlarım. Belki sonra da oyun oynarız."

"Tamam," dedi Mila tereddüt ederek.

Jolene gülümsemeye çalıştı. Kayınvalidesinin yanağına bir öpücük kondurup arabadan indi ve eve girdi. Kapıyı arkasından örttüğünde koltuk değneklerine yaslandı ve tuttuğu nefesini sonunda dışarı verdi.

Bir kadeh şarap içmek istedi. Şarap gergin sınırlarını rahatlatır, ellerinin titremesini durdururdu. Bir tek kadeh. Bir kadehten bir şey olmazdı.

Elleri yine titremeye başladı. Buzdolabına gidip kendine bir kadeh şarap doldurdu ve oturdu. İki kadeh içtikten sonra kendini biraz daha iyi hissetti. İçindeki garip duygu her nasılsa yok olmuştu. Ama korku kaybolmamıştı.

Yardıma ihtiyacı vardı.

Kesinlikle. Bu konuyu düşündü. Çocuklarından daha önemli hiçbir şey yoktu hayatta ve Jolene onları kaybediyordu, kendinden uzaklaştırıp korkutuyordu. Kocasının suratına yumruk atmıştı ve yaptığını unutmuştu. Kimbilir çocuklarına ne yapabilirdi? Telefona gitti. Telefon defterine hızlıca göz attıktan sonra Askeri İşler Departmanı'nı aradı.

"Biriyle konuşmalıyım," dedi resepsiyon görevlisi telefonu açtığında.

"Hangi konuda?"

"Ben bir gaziyim. Yaralandım. Gördüğüm kabuslarla ilgili biriyle konuşmam gerekiyor."

"Bir saniye."

Nefes al Jolene. Kapatma sakın.

"Alo. Yardımcı olabilir miyim?" dedi bir adam çok geçmeden.

"Ah, evet. Umarım olabilirsiniz. Ben Irak'tan dönen bir gaziyim ve bir çeşit uyku bozukluğu yaşıyorum."

"Kendinize veya başkalarına zarar vermekten mi korkuyorsunuz?"

"Ne? Bilinçli olarak mı? Hayır, hayır elbette ama..."

"Bir danışmanla randevu ayarlayabilirim sizin için."

Jolene rahat bir nefes aldı. "Bu harika. Teşekkürler."

"15 Aralık uygun mu?"

"Affedersiniz. 15 Aralık mı dediniz? Ekim ayındayız henüz."

"Evet. Çok yoğunuz. Dönen askerlerin birçoğunun yardımı ihtiyacı var. Ama kendinize zarar vermekten korkuyorsanız..."

Jolene olumlu bir yanıt verse ne olacağını biliyordu. Dosyasına çatlak diye ekleyeceklerdi. "Hayır, teşekkür ederim. Aralık randevusunu da istemiyorum. O zamana kadar kendimi toparlarım eminim." Telefonu kapatıp oturdu.

Var olmayan bacağındaki ağrı geri gelmişti, ayak bileğini burkmuş gibi garip bir ağrıydı bu.

Oturma odasına geçti ve ağrıdan kurtulmaya çalışarak kendini kanepeye bıraktı. Kafa derisi ter içinde kalmıştı. Gözlerini kapattı ve çektiği müthiş acıya rağmen nefes alıp vermeye odaklandı.

Kapı çaldığında düşünceleri de dağıldı. Aniden uyandı. Ne zamandır uyuyordu? Kızlar mı gelmişti? Saate baktı. Saat henüz üçtü. Kalkıp koltuk değneklerine uzandı ve ön kapıya doğru ağır ağır ilerleyip kapıyı açtı.

Elinde bir buket çiçekle Ben Lomand verandada bekliyordu.

"Ben," dedi Jolene, günlerdir ilk kez gülümseyerek. "Seni görmek ne güzel. İçeri gelsene." Onu oturma odasına yönlendirip kanepeye oturdu.

"Seni görmek istedim," dedi adam, Jolene'in yanına oturarak. "Michael bu saatte evde olacağını söyledi."

"Her gün biraz daha iyiye gidiyorum," dedi Jolene.

"Ne güzel."

Jolene güçlü görünmeye çalıştı. "Smitty'nin ailesiyle konuştun mu?"

Ben kafasını salladı. "Cenazede."

"Beni suçluyorlar mı?"

"Tabii ki hayır Jolene. Oğullarının bir kahraman olduğunu ve ülkesine hizmet ederken öldüğünü biliyorlar. Onunla gurur duyuyorlar."

"Ona ulaşmaya çalıştım."

İkisi de söylenecek bir şey olmadığının bilinciyle sustular.

"Jolene," dedi yüzbaşı sonunda, yüzünde acı bir ifade vardı. "Sana bazı haberlerim var."

"Nedir o?"

"Landstuhl'daki Yüzbaşı Sands'den fiziksel profiline dair bilgi aldım. Göreve uygunluk değerlendirmesi için.

Göreve uygunluk değerlendirmesi.

"Öyle mi?" dedi Jolene usulca. Geçen haftalarda olanlar mesleğini unutturmuştu. Uçmayı.

Nasıl unutturdu? "Ve?"

"Sen pilotsun," dedi Ben şefkat dolu bakışlarla. Bazı askerlerin görevlerini tek bacakla sürdürmesi mümkün olabilirdi belki. Ama bir pilot için bu imkânsızdı.

Ben ona bir daha uçamayacağını söyleyecekti. Jolene bir an için gözlerini kapatıp kaybettiği bacağı için hissettiği kadar büyük bir

acı hissetti. "Uçuş kriterlerine uymuyorum artık," dedi. "Tabii ki uymam. Tek bacağım var çünkü."

"Temyiz edebilir, erteleme isteyip rehabilitasyondan sonra görev kriterlerine uyup uymadığının tekrar değerlendirilmesini isteyebilirsiniz."

Jolene ona baktı. "Yine de bir daha uçmama izin vermezler, değil mi?"

Yanıt adamın gözlerindeydi. "Hayır. Uçuş statüsünde olmaz. Ama Hava Kuvvetleri'nde kalabilirsin belki. Emekli olursan da birçok haktan faydalanabilirsin."

"Hak," dedi Jolene yumuşak bir sesle ve ordu, uçmak ve arkadaşlarının olmadığı bir hayatı gözünde canlandırdı... Ama o bir pilottu. *Pilot*. Hava Kuvvetleri'nde kalıp uçmaması nasıl mümkün olabilirdi ki?

Elinde ne kalmıştı?

"Çok üzgünüm Jo."

Jolene kafasını sallayıp gözlerindeki hüznü Ben'in görmesine fırsat vermeden kafasını çevirdi. "Teşekkürler efendim," dedi tok bir sesle.

Ben gittikten sonra Jolene şarap şişesini alıp yatak odasına gitti.

Michael'ın cep telefonu çaldığında feribot Bainbridge Adası'nın iskelesine yanaşıyordu. "Alo?"

"Bay Zarkades? Ben ortaokul müdürü Warner. Korkarım ki Betsy bir olaya karıştı."

Feribot iskeleye çarpıp durdu. Michael arabasını çalıştırdı. "Ne? Olay mı dediniz? Bu ne anlama geliyor?"

"Betsy kavga etmiş."

"Yumruk yumruğa mı demek istiyorsunuz?"

"Evet."

"Hemen geliyorum," dedi Michael telefonu kapatarak. Feribottan inen arabaların peşinden rampayı geçip yola çıktı. Otobanda gaza bastı.

Yirmi dakika sonra ortaokulun önünde durup park etti. İçeride, beyaz parlak duvarlar Bilim Fuarı ve Tarih Günü'ne dair düzinelerce afişle süslenmişti. Müdürün ofisine giderken Betsy'nin kollarını sımsıkı kavuşturup dudaklarını dümdüz bir çizgi gibi bitiştirerek bekleme odasında oturduğunu gördü. Babasını görünce kafasını kaldırmış, gözleri ardına kadar açılmıştı.

"Baba ben..."

Michael kızına elini uzatıp yürümeye devam etti. Danışmada kendini tanıttı ve müdürün odasına yöneldi.

Hoş bakışlı, narin ve güzel Müdür Warner, Michael'ın mor gözünü görünce kaşlarını çatı.

"Bisikletten düştüm," dedi Michael sertçe.

Kadın gülümsedi ama yüzeysel bir gülümsemediydi. "Sizi aramak zorunda kaldığımız için kusura bakmayın. Şu anda ailenizin yaşadığı sıkıntıların bilincindeyiz hepimiz. Lütfen oturun."

Michael oturdu. "Kavga mı etti? Kimle?"

"Sierra Phillips ve Zoe Wimermann. Duyduğuma göre annesiyle ilgili onunla dalga geçmişler. Sierra'nın babası kadınların helikopter kullanma yeteneğine dair bazı yorumlar yapmış ve Zoe de gülerek yanıt vermiş. Betsy de böylece ilk yumruğunu savurmuş."

Michael iç geçirdi. Seth'in onlara neden dişi kurt dediğini anlıyordu. "Bu kızlarla aralarında çok şey geçti. Ayrıca Betsy annesinin dönmesiyle birlikte bazı sıkıntılarla yüz yüze kaldı. Sandığımız gibi yolunda gitmedi bazı şeyler."

"Öğretmenleri son birkaç gündür davranışlarında da değişiklik gördüklerini söyledi. Arkadaşlarına sataşıyor, ödevlerini yapmıyor. Birini görmesini isterseniz okulumuzun danışmanını önerebilirim."

"Teşekkürler Müdür Warner. Gerekli görürsek sizi ararım. Şimdi izin verirsiniz kızımınla konuşmak istiyorum."

Kadın ayağa kalktı. "Elbette. Peki... Jolene nasıl?"

Michael bu soruya ne yanıt vereceğini bilemedi. Her şey yolunda gidiyormuş gibi yapmaktan sıkılmıştı. "İyi değil. Sorun da bu."

"Belki biraz zamana ihtiyacı vardır."

"Evet," dedi Michael. "Bu lafı çok duyuyorum."

Müdür Warner ile ofisten çıkıp şimdi korku ve öfke karışımı inatçı bir ifade takınan Betsy'nin oturduğu tarafa yürüdüler.

"Betsy," dedi müdür, "şimdilik bu konuyu babanla halletmeni istiyorum ama bir daha kavga edersen seni okuldan uzaklaştırırım. Anlıyor musun?"

Betsy somurtkan bir ifadeyle kafasını salladı. Tek kelime etmeden Michael'ın peşinden arabaya yöneldi.

"Dost görünümlü düşman durumu mu?" dedi Michael kapıyı açarak. "Çünkü Sierra'nun sonsuza dek en yakın arkadaşın olacağını sanıyordum."

"Soğukkanlı görünmeye çalışma baba. Çok garip görünüyorsun."

"Bu kızlar senin arkadaşlığını hak etmiyor Betsy."

"Biliyorum," dedi Betsy iç geçirerek. "Onlarla işim bitti."

Michael arabaya bindi. "Ne oldu Betsy?"

Betsy yolcu koltuğuna geçerken babasına baktı. Yüzü kıpkırmızıydı. "Kendimi kaybettim baba. Ne olduğunu anlamadım bile. Ama benim hatam değildi. Her şeyi Zoe başlattı. Önce o bana vurdu."

"Zoe sana neden vurdu peki?"

"Ona fahişе dedim. Ama öyle baba. Gerçekten. Sen hep gerçeğin bir savunma biçimi olduğunu söylemez misin?"

"İyi denemeydi. Bak Betsy. Annen için üzüldüğünü biliyorum ama..."

"Her şey ondan kaynaklanmıyor, biliyorsun."

"Bu olay öyle ama. Annenle ilgili kaba şeyler söylediği için bir kızı yumrukladın. Ama biliyorsun Betsy, sen de ona bazen kaba davranıyorsun. Belki bundan ötürü suçluluk duyuyorsun."

"O giderken sen de ona kaba davranmıştın."

"Evet, haklısın. Ve bu yüzden kendimi çok kötü hissediyorum. Ama etrafımdaki insanları yumruklamıyorum."

"Yüzüme bile bakmıyor, annem yani. Beni artık sevdiğini bile sanmıyorum."

Michael iç geçirdi. İşte gerçek sorun ortaya çıkmıştı. "Biliyorum bebeğim. Annen biraz değişti ve bu da bizim duygularımızı incittiği için etrafına saldırgan davranıyorsun. Anlıyorum, gerçekten. Ama etrafındaki insanları bu yüzden yumruklayamazsın."

Betsy babasına baktı. "Korkuyorum baba," dedi usulca.

"Evet," dedi Michael. "Hepimiz korkuyoruz."

Jolene kapının açıldığını, yatağa doğru yaklaşan ayak seslerini duydu. Michael'ın geldiğini anlamıştı.

Uyuyormuş numarası yaptı. Üç kadeh içki onu yatıştırmış, keder, korku ve öfkesini hafifletmişti. Onu geri isteyen ailesiyle yüzleşecek durumda değildi. Üstelik kaybettiği işiyle ilgili bu dünyada konuşabileceği son kişiydi Michael, çalışmasını hiçbir zaman

istememişti o. Muhtemelen, *İyi*, deyip geçiştirecekti. Bir daha asla Black Hawk uçuramayacağını bilmenin ona ne hissettirdiğini anlaması da mümkün değildi.

Bunu düşünmek bile kendinden nefret etmesine yetiyordu. Tanrı aşkına, Smitty ölmüştü ve Tami çok uzaklardaki bir hastane yatağında yaşam mücadelesi veriyordu. Jolene'in işini kaybetmesiyle ilgili yakınmaya ne hakkı vardı?

"Jolene uyumadığını biliyorum."

Jolene kıınıldamadan uzanmış, ağır ağır nefes alıp vermeye çalışıyordu. Kocasına bakmaya cesaret edemedi, kayıp duygusunun kendini dipsiz, koca bir mağara büyüklüğünde hissettirdiği bu gece yapamazdı bunu.

Sonunda Michael onu yalnız bırakıncaya kadar Jolene gözlerini açmadı.

Yirmi beş



Bir sonraki hafta Jolene ailesinden gizlendi. Bunu yapmak şaşırtıcı derecede kolay olmuştu. Günlerini kendine yetecek duruma geldiği rehabilitasyon merkezinde çalışarak geçiriyor, ardından eve gelip Mila'dan yardım istiyor, odasına kapanıyordu. Şarap ve uyku hapları uyumasını sağlayacak kadar acılarını dindiriyordu. Her gece kapalı kapısının ardından ailesinin konuşmalarını, kahkahalarını, televizyon izlediklerini duyuyordu. Hayatlarına onsuz devam ediyorlardı ve Jolene duyduğu her kahkahayla birlikte karanlığın içine biraz daha gömüldüğünü hissediyordu. Ta ki odasından çıktığını hayal etmekte bile güçlük çektiğini görene kadar.

Yatağında yapayalnız, herkesten ve her şeyden kopmuş halde, pes ettiğinin bilinciyle ama değişecek gücü kendinde bulamadan yatıyordu. Nereye ulaşabilirdi ki? Bu yeni riskli pozisyonda kim ayakta durmasına yardımcı olabilirdi? Çocukları ondan korkuyordu, kendisi de kendinden korkuyordu. Un ufak olmuş, güvenilmez zihninden korkuyordu. Tami ona yardım edemeyecek kadar hastaydı ve bu da Jolene'in günahlarından biriydi. Kazanın kendi hatası olmadığını defalarca kendine söylemiş olmasına rağmen, geceleri suçluluk duygusu yakasına yapışıyor, kemiklerini toplamak için akbabalar gibi bekliyordu. Sık sık Almanya'yı arayıp Carl'la konuşuyordu ama

Carl'ın, Jolene'in duymak istediği ses tonuyla konuşmadığını ikisi de biliyordu. Son zamanlarda konuşmaları da doğallıktan yoksundu ve ümitler tükeniyordu.

Michael da onu korkutuyordu, en çok korkutan oydu zaten. Doğru şeyleri, Jolene'in uzun zamandır duymak istediği sözleri söyleyip duruyordu ama Jolene'i gerçekten sevmiyordu ki. Nasıl sevebilirdi? En iyi zamanlarında onu sevmekten vazgeçmişken, en kötü zamanlarında sevmesi mümkün müydü?

Zayıf bir anında ona inanacak olursa, geriye kalan azıcık gururunu da kaybetmekten korkuyordu.

Her sabah daha iyi olacağına yemin ediyor, her gece kendini odasında uyuyabilmek için uyku hapi alırken buluyordu. Kâbusları da devam ediyordu.

"Bugün benimle birlikte mahkemeye geliyorsun," dedi Michael ekim ayının ortalarında bir sabah. Kapıyı bile çalmadan içeri girmişti.

"Hayır, istemiyorum," dedi Jolene.

Michael komodinin üzerinden boş şarap şişesini aldı. "İstersen yürürsün, istersen ben seni taşıyım."

Jolene yatakta doğruldu. "Yıllardır seninle birlikte mahkemeye gelmedim."

"Bugün geleceksin. Annem kızlarla ilgileneceğini söyledi. Saat yedi kırk feribotuna yetişmeliyiz."

"Ama Conny..."

"O da kabul etti."

Jolene ona baktı. "Peki," dedi sonunda.

Doğal olarak hazırlanması çok uzun zamanını aldı ve işi bittiğinde yatak odasına dönüp boy aynasından kendine baktı.

Uzaktan muhtemelen dikkat çekmezdi. Yaklaşıp yürüyüş şeklini görene kadar o çirkin plastik protez bacağı fark etmek mümkün değildi.

"Güzel görünüyorsun," dedi Michael kapıdan.

Jolene garip bir şekilde sağlam ayağının üzerinde durdu.

Michael onu baştan ayağa süzüp omuzlarından aşağıya inen saçlarına, hafiften tenini gösteren yeşil kayık yaka kazığına ve kayıp uzvunu gizleyen siyah pantolonuna baktı.

"Belki de insan içine çıkmaya hazır değilimdir henüz," dedi.

"Hazırsın. Conny öyle diyor." Michael ona kolunu uzattı. Jolene kocasına tutunup kızlarla Mila'nın beklediği oturma odasına onun yardımıyla dengesini bozmadan ağır ağır yürüdü. Çocuklarının ona nasıl da temkinli baktıklarını görünce Jolene'in yüreği burkuldu.

Mila onun geldiğini görünce ayağa kalktı. "Jolene'in ilaçlarını aldın mı Michael?"

"Her şeyi aldım," dedi Michael.

Mila öne atıldı. Jolene kızların geride durduğunu fark etmişti.

"Bunu yapabilirsin," dedi Mila.

Jolene o an içinde eski hayatına dair tatlı bir özlem duydu. Mila onu yıllar boyunca kaç defa yüreklendirip yanında olmuştu? Betsy'den sonraki kısır yıllarda, *Denemeye devam et, ümitler tükenmez. Bir bebeğiniz daha olacak, biliyorum,* diye tekrar tekrar onu yüreklendiren Mila'ydı. Jolene'in içinde eskilerden kalma kayınvalidesini gururlandırma arzusu yeniden yeşerdi; paramparça ve yırtık pırtık olmuştu ama o duygu *yüreğindeydi* ve kendini iyi hissetmesini sağlıyordu. "Teşekkürler Mila," dedi Jolene boğuk bir sesle.

Ardından yola koyuldular. O ve Michael oturma odasından girişe, oradan da garaja gittiler. Jolene arabaya binmek için biraz çaba harcadı. Lanet olası geçici bacağı hantal ve ağırdu.

Protezini çıkarıp arabanın içinde bacağına masaj yapmak istedi ama o kadar geniş bir alanı yoktu. Feribotta da arabadan inmediler.

Jolene sessizce oturup adanın sahil şeridini izlerken Michael da notlarına göz attı.

Feribot iskeleye yanaştığında Seattle karşılarında duruyordu. Çelik ve pırlantadan bir taş gibi Elliott Koyu'na yerleşmişti. Sabahın bu erken saatinde gül renkli gökyüzü ufukta masmavi suyla birleşmişti. Rainier Dağı tüm zarafetiyle şehrin üstüne oturmuş, lütfedip böyle bir günde kendini göstermişti.

Jolene her şeyin ne kadar güzel ve büyük olduğunu unutmuştu. Buradan, Alaska Yolu boyunca kıvrılarak eski beton viyadükten geçen farları görüyordu.

Lütfen güçlü ol, diye düşündü, kalabalığın içinden geçeceğini, birilerinin ona çarpabileceğini, itilip kakılabileceğini aniden fark ederek.

Üçüncü Bulvar'da Michael mahkeme binasının tam önünde bir yere park etti. Jolene daha sonra arabayı başka bir yere park ettireceğini biliyordu ama kısa mesafe yürümenin Jolene için daha iyi olacağını Michael'ın anlaması hoşuna gitmişti.

Michael, Jolene'in tarafına geçip kapıyı açtı.

Jolene biraz paniğe kapılmıştı.

"Yapabilirsin," dedi Michael sakince ve elini uzattı. Jolene ona kenetlenip kaldırırma indi. Ayağa kalktığında tepesinde bulutlar belirlip etkisiz güneşi engelleyerek birkaç yağmur damlasını kaldırırma göndermişti.

"Koltuk değneklerimi taşıyor mısın?" diye sordu Jolene. "Daha sonra onlara ihtiyacım olabilir."

"Elbette."

Jolene mahkeme binasına doğru uzun ve ağır yürüyüşüne başladı. Bir süre sonra nefes nefese kalmış, terlemişti. Her adımına odaklanıyor, şişliklerin sebep olduğu acıyı görmezden geliyordu.

Yavaş ilerliyordu ve hareketlerinin zarif olduğu söylenemezdi ama başarmıştı işte: Mahkeme binasına tek başına yürüyordu. Michael'ın kolunu tutması yalnızca dengesini korumak içindi.

Taş basamakların başında duraksayıp soluklandı ve kafasını kaldırdı. Beton basamaklar gri gökyüzünde Chichen Itza³² gibi yükseliyordu. "Geç kalacaksan..."

"Beni beklerler," diye yanıtladı Michael hemen.

Bu kez Jolene ona tutunup yukarı doğru adımlarını atarken denge kurmasına yardım etmesine izin verdi. Adım at. Yüksel. İlerle. İndir.

Bunun ne kadar sürdüğünü tam olarak kestiremiyordu -belki de dakikalar sürmüştü- ama ona saatler sürmüş gibi gelmişti. Yine de en sonunda mahkeme salonuna ulaşmayı başarmışlardı. Michael, Jolene'i savunma masasının arkasındaki bir koltuğa oturttu.

"İyi şanslar," dedi Jolene.

Michael ona gülümsedi. "Teşekkürler."

Sonra Michael ondan ayrılıp masayı çevreleyen genç iş arkadaşlarının yanına gitti.

Mahkeme salonu doluydu. Muhabirler dışarıda dolaşıyor, mikrofonları hazırda bekliyordu. Büyük bir davaydı belli ki. Michael'dan bilgi almalıydı.

Gardiyan mahkeme salonuna girdiğinde üniformalı dört denizci de girdi. Uyum içinde hareket ederek sırtları dik ve ciddi bir ifadeyle yan yana Jolene'in yanına oturdular. Jolene ciddi anlamda buna kafa yorana kadar zanlı da salona geldi.

Daha çocuktuk. Yirmi beşinde ya var ya yoktu. Ama Jolene genç adamın görünümünden onun da bir asker olduğunu anladı. Gözlerinden belliydi.

32 Meksika'nın Yucatan Yarımadası'nda yer alan Itza Maya kenti. (ç. n.)

Yargıç da salona girdi ve tokmağını vurup duruşmayı başlattı. Davacı ayağa kalkıp olayı anlatmaya başladı. Trajik bir şekilde yanlış giden bir aşkın, onu seveceğine yemin eden adam tarafından kafasından vurularak öldürülen genç kızın, kana susamışlığın ve öfkenin hikâyesini anlattı. Sıradan bir hikâye olmasına rağmen bir saatten uzun sürmüş, Jolene'in bacağı ağrımaya başlamıştı. Olmayan ayağı zonkluyordu.

Sonunda Michael'ın sırası gelmişti. Ayağa kalkıp jüri üyelerine döndü. Davacının aksine Michael onların karşısında dostça denebilecek kadar rahattı. "Keith Keller bir canı değil. Ona canı demek işin kolayına kaçmak olurdu. Bir caniyi hapse tıkp içimizi rahatlatabiliriz. Keith'in durumuysa daha vahim. Keith bizden biri. O sizin kardeşiniz, oğlunuz, kapı komşunuz." Michael üyelerinin her birine ayrı ayrı baktı. "Weatchee Lisesi'nde yıldız futbol oyuncusuydu. Üniversitedeki ilk yılının ardından hayallerini süsleyen Emily Plotner'la evlendi ve yerel bir lokantada tam zamanlı bir işe girdi. İşverenleri ve çalışma arkadaşları onun ne harika bir çocuk olduğunu size anlatabilirler. Keith hayatının yolunda gittiğine inanıyordu. O ve Emily çocuk yapmayı düşünüyordu."

"Ardından 11 Eylül yaşandı. Eminim saldırıları duyduğunuzda nerede olduğunuzu hepiniz anımsıyorsunuzdur. Keith işteydi. En yakın arkadaşının Uçuş 93'te olduğunu anında öğrendi."

Jolene dikkat kesilmişti.

"Birçoğumuz bir şeyler yapmak istedik o zaman. Keith gerçekten yaptı. Deniz Kuvvetleri'ne katıldı ve Irak'ta savaşılmaya gitti. Orada savaşın en kötü hallerine tanıklık etti. Her gün arkadaşlarının öldürüldüğünü ya da sakatlandığını görüyordu; her gün attığı her adımın son adımı olup olmadığını düşünüyordu. Kendisine gülümseyen kadın ve çocukların bir an sonra havaya uçtuğunu görüyordu. Yol

kenarında patlayan bombanın paramparça ettiği en yakın arkadaşının vücut parçalarını topladı.”

“Keith bir asker. Bunun anlamını bilmezdim ama bilmeliydim- şim çünkü benim karım da asker. Bunun ne anlama geldiğine dair en ufak fikrim olmadan onu savaşa gönderdim.” Michael dönüp Jolene’e baktı. “Hizmetlerinden ötürü onunla gurur duyuyorum.”

Jolene nefesini tuttu. Michael *onunla* konuşuyordu. Bugün buraya gelmesini bu yüzden istemişti. Dinlemesi için.

“Kahramanlar,” dedi Michael yumuşak bir tonla. Birbirlerine baktıkları kalabalık mahkeme salonunda onlardan başka kimse yoktu sanki. “Bizi, hayatımızı korumak adına kendini tehlikeye atan kadınlar ve erkekler bizim kahramanlarımız, askerlerimizdir. Savaşa dair fikriniz ne olursa olsun, onlardan çok şey beklememize rağmen, onlara çok az şey sunduğumuz savaşçılara minnettar olmalıyız.”

Michael yavaş yavaş tekrar jüriye döndü.

Onunla, yalnız onunla ne kadar konuşmuştu? Birkaç saniye mi? Bir dakika mı? Jolene’e sanki bir ömür gibi gelmişti. Bu sözü –seninle gurur duyuyorum– duymayı ne kadardır bekliyordu? Gözyaşları gözünü acıtmaya başladı ve Jolene gözlerini hemen sildi.

“Bir askere güçlü ve cesur olması öğretilir,” dedi Michael, yalnızca Jolene’in duyabileceği duygusal ve boğuk bir ses tonuyla. “Kimseye ihtiyaç duymaması öğretilir. Ama Keith Keller’ın yardıma ihtiyacı vardı. Eve döndüğünde harap bir haldeydi ve her gece kâbuslar görüyordu.” Bu noktada Michael tekrar Jolene’e baktı. Gözlerinde Jolene’in o güne dek hiç görmediği bir anlayış, acımayla ilgisi olmayan bir şefkat vardı. “Kansının tüm girişimlerine rağmen kimsenin ona yardım etmesine izin vermedi. İyi ama hayalini bile kuramadığınız korkularından kurtulması için birine nasıl yardım ederdiniz? Ve bir asker savaştan eve nasıl döner? Ulus olarak kendimize sormamız

gereken bazı sorular var. Keith Keller'ın durumunda da Keith belki karşınızda oturuyor olabilir ama gerçekte o Irak'tan hiç dönmedi..."

Sonraki bir saatte Michael davayı savunma bakış açısıyla ele alıp TSSB, yardım alamaması, Keith'i esir alan öfke ve korkular üzerine yoğunlaştı. "Keith'in arkadaşları ve ailesi onun savaştan değişmiş, zihinsel yönden çıkmış biri olarak döndüğüne tanıklık edebilirler. Askeri İşler Departmanı'ndan yardım istemiş ama savaştan dönen birçok asker gibi o da bir sonuç alamamıştı. Çok acı çekiyordu; kâbuslar görüyor, uyku bozukluğu yaşıyor, geçmişe dönüyordu. Bu semptomları örtbas etmek için içiyordu ve ne yazık ki alkol durumunu daha da şiddetlendirmişti. Buna TSBB deniyor ve psikiyatrik bir bozukluk olarak görülüyor. Böylesine ciddi ifadeli klinik bir isimle adlandırmadan önce de vardı. İç Savaş döneminde buna 'asker kalbi' deniyordu ki bana göre en uygun tanım budur; Birinci Dünya Savaşı'nda 'savaş bunalımı', İkinci Dünya Savaşı'ndaysa 'savaş yorgunluğu' diye anılıyordu. Başka bir deyişle savaş bütün askerleri değiştirir ama bazılarını önemli düzeylerde hasar verir."

"Kendisinden önceki birçok asker gibi Keith de eve sinirli, şiddete eğilimli, aşırı tetikte ve öfkeli dönmüştü. Karısıyla birlikte Pike Place Pazarı'na gittiği o korkunç günde yaşananlar ona savaşı anımsattı. Hem de çok. Bir an nerede olduğunu, kim olduğunu unutup salgıladığı yoğun adrenalinle savaşta aldığı eğitime göre hareket etti. Böylesine kendi benliğinden koptuğu bir anda karısını öldürdü. Peki neden? Bilmiyoruz çünkü Keith de bilmiyor çünkü uzman tanıklar bunu anlamamızı sağlayacaktır."

Michael sözlerini şöyle noktaladı: "Keith Keller o anda karısını öldürmeye karar verecek yetiye sahip değildi. Zihninde o hâlâ Irak'taydı ve eğitimini aldığı şeyi yapıyordu. Niyeti asla Emily'yi öldürmek değildi. Keith'in hapsedilmeye değil, yardım almaya ihtiyacı var. Bizi korumak için savaşa giden bu adamın şimdi *bizim* yardımımıza ihtiyacı var. Ona nasıl sırtımızı dönebiliriz? O korkunç

günde evinde olanlar kesinlikle bir trajdiydi ama cinayet değildi. Teşekkür ederim.”

Jolene sonunda nefesini dışarı verdi. Kocasını onu büyülemiş, heyecanlandırmıştı ve jüri üyelerinin de onun gibi hissettiğinden emindi. Onu izleme biçimlerinden belliydi bu, bir an olsun gözlerini ondan ayırmamışlardı.

Michael yerine oturduğunda Jolene büyüünün bozulduğunu hissederek sert ahşap sandalyesine yaslandı. Michael'ın sözleri, anlayışı onu şaşırtmış, heyecanlandırmıştı. Hem de derinden. Jolene yetişkinlik hayatının bütününe hizmet ederek geçirmesine rağmen, o dünyayı kocasıyla hiçbir zaman paylaşamamıştı. Yalnızlığı, uzaklaşmaları, evliliklerinin bozulmaya gitmesi de o noktada başlamıştı.

Davacı avukat ilk tanığını çağırdı ve sonraki bir saat boyunca Jolene kendini ve Michael'ı unutup kürsüdeki ifadesi dinledi.

Öğlen yargıç onlara izin verdiğinde Jolene protezli olduğunu anımsamakta geç kalarak ayağa kalktı. Yanındaki denizci onu tuttu.

Göz göze geldiler. Adam yere baktı.

“Al Anbar,” dedi Jolene.

Adam kafasını salladı ve koltuk değneklerine uzanıp Jolene'e verdi.

“Teşekkürler,” dedi Jolene. Koltuk değneklerine tutunup insanların onu geçmesine izin vererek sıraya girdi. Bu kalabalıkta dengede durmasını sağlayacak bir şeye ihtiyacı vardı.

Michael koluna dokunduğunda mahkeme salonu neredeyse boşalmıştı. Jolene ona baktı. O anda bir zamanlar kocasına karşı duyduğu aşk ve tutku yeniden yüreğini doldurmuştu. O duyguya karşı gelemediği gibi bastırması da mümkün değildi. “Tüm bunları hangi arada öğrendin?”

"Benim karım savaşa gitti," dedi Michael. "Ve o yokken onu anımsadım. O sözleri senden esirgediğim için özür dilerim. Söylemem gereken daha çok şey vardı. Mektubuma neden yanıt vermediğini anlıyorum ama bana bir şans daha vermeni istiyorum."

"Mektup mu? Ne..."

"Bana bir şans daha verir misin Jo?"

Jolene güçlükle yutkundu. Ne söyleyeceğini bilmesine rağmen sesi çıkmıyordu.

Michael'ın bir arkadaşı gelip kulağına bir şeyler fısıldadı.

Michael kafasını sallayıp Jolene'e, "Keith seninle konuşmak istiyor," dedi.

"Benimle mi? Neden?"

"Ona senden bahsettim. Sanırım sana söylemek istediği bir şey var." Michael onu mahkeme binasının arka tarafındaki bir odaya götürdü. Ayakları ve bilekleri kelepçeli Keith eski ahşap bir masanın önünde oturmuştu. Jolene'in içeri girmesiyle ayağa kalktı ve zincirler tıkrıladı.

O kadar gençti ki. Gözlerindeki acı da Jolene'i içine çekiyordu. Jolene koltuk değneklerini duvara yasladı ve masaya kadarki üç metreyi yürüyüp Keith'in karşısına oturdu. Protezin ağırlığından kurtulduğunda ani bir rahatlama hissetti.

"Komutanım," dedi Keith.

"Bana Jolene diyebilirsin." Jolene onunla tokalaşmak için masanın diğer tarafına uzandı. Keith tereddüt etse de kelepçeli ellerini uzatıp onunla tokalaştı.

"Çoğunlukla Ramadi'deydim," dedi.

Bu kadarı yetmişti. Jolene genç adamın neler yaşadığını anlamıştı. El yapımı bombalar döşenmiş yollarda keşfe çıkmış, her gün insanların -arkadaşlarının- paramparça oluşunu izlemişti. Paketleme

görevine getirilmişti. Jolene kahramanlık görevinde genç adamın kaç arkadaşını taşımıştı kim bilir?

"Sana yardım edebileceğim bir şey var mı?" diye sordu Jolene nazikçe ve öne eğildi.

"Kendine yardım et komutanım. Sana söylemek istediğim şey bu. Kafamızdan neler geçtiğini, düşünmenin bile bazen ne kadar zor, gecelerin ne kadar kötü olduğunu biliyoruz. Emily'ye her şeyi anlatıp ona tutunmalıydım. Bense iyiymişim gibi davrandım. Başa çıkabilirim sandım. Ben bir denizciyim. Ve geldiğim yer belli... Onun gittiği yer de." Genç adam eğildi. "Çocukların var, değil mi?"

Jolene kafasını sallayıp arkasına yaslandı.

"Orada ihtiyaç duyulan kişi olmaktan vazgeç. Seni seven insanlara geri dön. Keşke ben de bunu yapmanın bir yolunu bulabilseydim." Genç adam eğilip sesini kısıtı. "Michael'la konuş. O iyi bir adam. Seni anlamaya çalışır."

Jolene'in bu yaralı adama söyleyeceği çok şey vardı ama bir şekilde bu birkaç kelimeyle o her şeyi ifade etmişti. Bu adam onu anlıyordu: Acısını, korkularını, zayıflığını göstermek istememesini. Orada bu yollardan geçmişti ve bu yüzden de bu noktadaydı.

Asker kalbi.

Daha sonra buna neden TSSB dendiğine şüphe yoktu. Öyleydi gerçekten de. *Eve paramparça bir halde dönebiliriz*, diye düşündü. *Ne kadar güçlü olursak olalım...* Ordu onu buna hazırlamalıydı. Askerler savaşa gitmeden önce her tür eğitimden geçiyordu ama döndüklerinde eğitim çok kısıtlıydı.

Keith ayağa kalktı. Jolene bakıp kolunu kaldırarak onu selamladı. Jolene dehşet içinde gözyaşlarının gözlerine battığını hissetti ve kafasını iki yana salladı. "Ben artık asker değilim."

Keith'in tebessümü yürek parçalayan cinstendi. "Biz hep asker kalacağız Jolene."

* * *

Döndüklerinde ev bomboştu. Mila kızları akşam yemeğine çıkarmıştı ve mutfak masasına, *Saat 8'e kadar döneriz*, diye bir not bırakmıştı.

Jolene aksayarak yatak odasına gidip yatağının kenarına oturdu. Şiddetli ağrılarına rağmen gergin ve sinirliydi. Michael'ın açılış konuşması baştan çıkartıcı ve romantikti ama onun değiştiğine biraz olsun inanmak Jolene'i korkutuyordu. Uzun eve dönüş yolunda o ve Michael çok az konuşmuştu. Michael'ın sorularını dinleyip bir yanıt bulmuştu ama ikisi de dile getirmedikleri kelimelerin yankısını duyuyordu.

Michael yatak odasının kapısını çalıp içeri girdi.

Jolene ona baktı. "Bana bir şeyler oluyor," dedi usulca. Kalbi hızla atıyordu. "Korkuyorum." Olabildiğince dürüsttü, bugüne kadar içini ona açmadığı kadar açmıştı şu an. "Ya ben de Keith gibiysem?"

"Değilsin."

"Nereden biliyorsun?"

Michael ona doğru yürüyüp yanında durdu. Karısının elini avuçlayıp onu ayağa kaldırdı. Bakışları sabitti ve o karanlık bakışlarda Jolene iyisiyle kötüsüyle bütün hayatlarının bulanık bir yansımasını gördü. Michael yavaş yavaş eğilip, "Seni öpeceğim Jolene..." dedi.

Jolene kocasının, onu durdurması için kendisine bir şans verdiğinin farkındaydı ve bir yanı onu itip kendinden uzaklaştırmak, kaçıp kalbinden arta kalanı kurtarmak istiyordu. Ama yapamadı.

Verdiği öpücük Jolene'in anımsadığı, istediği her şeydi. Vücudu ona her zaman verdiği tepkiyle yanıt verdi, bütün ve tam olarak.

Michael geri çekildiğinde, Jolene o öpücükten onun da kendisi kadar etkilendiğini gördü. Nefesi düzensizleşmişti.

"Lütfen bizim için çok geç olmadığını söyle," dedi Michael. Jolene kocasının sesindeki çaresiz yalvarışı duymuştu ve daha önce böyle bir şey duymadığını biliyordu.

"Çok geç değil," dedi Jolene nefes almaya çalıştı. "Ama ben hazır değilim..."

Michael sonunda gülümsedi ve bu onun gülümsemesiydi, yıllar önce Jolene'i baştan çıkaran gülümseme. O gülüşü görmeyeli ne kadar olmuştu? Michael yatağın yanındaki komodine yürüyüp çekmeceyi açtı ve küçük plastik bir torba çıkardı.

Michael küçük torbayı açarken metalin şingirtisini duyan Jolene içinde ne olduğunu anladı. Neden bunu daha önce düşünmemişti? Eşyaları. Künyesini, saatini ve alyansını Almanya'da ona vermişlerdi. Michael torbayı çekmeceye koyup tık sesiyle kapatmadan önce torbanın içinden bir şey çıkardı.

Jolene titrek bir nefes aldı.

Michael yaklaşp karısının sol eline uzandı. Bakışlarını kaçırmadan alyansı tekrar parmağına taktı. "Olacaksın," dedi ve sesindeki kesinlik Jolene'i derinden etkiledi.

Kocasının odadan çıkıp kapıyı arkasından kapatışını izledi. Neredeyse iki defa ona seslenip, *Yanılmışım, hazırım*, diyecekti ama çok korkuyordu.

Aksayarak banyoya gitti ve yatmaya hazırlandı. Kalın yorganların altına girip yastıkları kesik bacağına etrafına yerleştirdi ve gözlerini kapattı. O sade altın yüzük eline unuttuğu bir ağırlık vermişti. Haftalardır ilk defa şarap ve uyku hapına gerek duymadan uykuya daldı. Keith haklıydı. Onun tavsiyesine uymalıydı. *Onu seven insanlara, kocasına ve ailesine dönecekti*. Bunu yapmalıydı. Tanrı aşkına

Evden Çok Uzakta

Irak'a gitmişti, çatışmada helikopter kullanmıştı. Eve dönmek savaşa gitmekten ne kadar zor olabilirdi ki?

Uykuya dalmadan önce aklından son geçen şey, *Yarın yeniden başlıyorum Tami. Tekrar anne olacağım. Nihayet eve dönüyorum, oldu.*

Yirmi altı



Jolene penceresinden süzülen soluk sarı güneş ışıqla uyandı. Işık, komodinin üzerindeki boş şarap şişesiyle bir dizi turuncu ilaç şişesi de dahil odadaki her şeyi aydınlatıyordu. Bugün onların hepsinden vazgeçeceği gündü. Ne uyku hapi yutacak ne de altüst haldeki sinirlerini yatıştırmak için şarap içecekti. Gözlerini kapattı ve detayları düşündü. Kendinden emin bir şekilde yatağından kalkıp mutfağa gidecek, kızlarına kahvaltı hazırlayacaktı. Sonra onları bir kenara çekip açık açık konuşacak, savaşın bir süreliğine zihnini altüst ettiğini, ruhuna zarar verdiğini ama artık hepsiyle başa çıkabileceğini anlatacaktı. Yine anne olabileceğini, onları hep sevdiğini, uyusukluk bütün bedenini ele geçirdiğinde bile sevdiğini söyleyecekti. Belki onu anlamayacaklar, söylediklerine bütünüyle inanmayacaklardı ama bu bir başlangıç olacaktı. O noktadan başlayıp her gün biraz daha iyileşerek, güçlenerek, sevgisini daha özgürce göstererek bunu onlara kanıtlayacaktı. Artık korkmayacaktı.

Jolene yataktan kalkıp koltuk değneklerini aldı ve aksayarak banyoya gitti. Yalnızca on dakika sonra rehabilitasyon merkezine gitmek üzere giyinmiş, protezini takmış olarak mutfağa geçip kahvaltı hazırlamaya koyuldu. Bugün krep yapacaktı, eski günlerdeki gibi.

Buzluktan biraz yabanmersini aldı ve krep hamurunu yaptı. Fırsat buldukça alyansına bakıp gülümsedi. Ümit yine çok yakınındaydı.

Krep hamurunu tavaya dökerken Michael'm geldiğini duydu. Ona yaklaşıp omzuna doğru eğildi. "Krep ha?"

"Barış çağrısı. Bunları yapmaya ayırdığım zamanda kuantum fiziği öğrenebilirdim." Jolene kocasına gülümsedi. Yine eski Michael ve Jolene'e dönüştükleri bir anda Jolene, *Başarabiliriz*, diye düşündü.

"Jo..."

Jolene onun ne söyleyeceğini merak ederek ağzından çıkacak kelimeleri duymak için yaklaştı ama telefon çaldı. Michael gidip yanıt verdi. "Alo?" Muhtemelen ofisten arıyorlardı; kaşlarını çatı, oturdu ve sesini alçaltarak, "Ne zaman?" diye sordu.

Kızlar gürültüyle odaya girdi.

"Annem krep yapıyor!" dedi Lulu ve kreplerin her zamanki gibi göründüklerini görünce çatık kaşları yerini tebessüme bıraktı.

Jolene hafifçe döndüğünde Betsy'nin gözlerini kıstığını gördü. "Tava çok ısınmış," dedi kızı.

"Teşekkürler," dedi Michael telefonu kapatırken.

Jolene gülümsedi. "Michael, Betsy tavanın çok ısındığını söylüyor. O daha doğmadan önce de benim krep yaptığımı söyler misin ona?"

Michael gülümsemeden ona baktı. "Otursan iyi olur Jo."

"Oturmak mı? Neden? Bacağım çok iyi."

"Betsy sen kreplerle ilgilen," dedi Michael.

"Neden ben?" diye sızlandı Betsy. "Neden her şeyi ben yapmak zorundayım?"

Michael sertçe, "Betsy," deyince Jolene kaşlarını çatı.

"Michael?" dedi. "Beni korkutuyorsun."

Michael Jolene'in koluna girip onu yatak odasına yönlendirdi. Jolene yatağa oturup Michael'a baktı.

"Tami," dedi usulca, Jolene'in yanına oturarak. "Dün gece ölmüş."

Jolene nefes alamadı. Michael'ın onu sarıp sakinleştirmeye çalıştığını, sırtını sıvazladığını sanki çok uzaktan izliyordu ama hiçbirini hissetmiyordu.

Yirmi yıldan uzun bir süre Tami hep yanında olmuş, ne zaman kendini zayıf hissetse ona güç vermişti. *Arkadayım uçan kız.*

Ve Seth... annesi olmadan büyüyecekti...

Şiddetle iç geçirip ağlamaya başladı.

"Sakin ol, Jo," dedi Michael, karısının saçını okşayarak.

"Hayır." Jolene aniden vahşileşmişti, yabanileşmişti. "Sakin olamam. En yakın arkadaşım öldü ve bu benim hatam. Benim. O öldü ve ben onu arkamda bıraktım..." Sesi boğuldu. "Kimseyi arkamda bırakmamalıydım."

"Jo..."

"İnsanların her şeyin düzeleceğini söylemesinden bıktım. Düzelmeyecek çünkü. Asla düzelmeyecek."

Bu acıya katlanması mümkün değildi. Onu tüketiyor, içine çekiyordu. Jolene komodine gidip uyku haplarını aldı. Kapağını açıp titreyen avucuna üç tane döktü. "Uyumak işe yarayabilir," dedi tiz bir sesle. "Biraz uyursam kendimi daha iyi hissederim."

Yalandı bu. Kendini daha iyi filan hissetmeyecekti ama gözlerini kapatıp bu kederden uzaklaşmalıydı. Buna dayanamazdı. Artık dayanamazdı; o kadar güçlü değildi. Kalbi her an durabilirdi... Umurunda olur muydu?

Hapları su içmeden yuttu ve yatağına gömülüp ilaçların bir an önce etki etmesini dileyerek kafasını sarkıttı.

Michael ona yaklaşıp onu tekrar kollarının arasına aldı. Jolene hapları içtiği için Michael'ın ona kızdığını, acınacak ve mahvolmuş durumda olduğunu düşündüğünün farkındaydı ama umurunda değildi. Gerçek buydu; bir parçası kopmuştu ve cesaretini kaybetmişti.

Gözyaşlarının arasından Michael'a baktı. "Birlikte yaşlanacaktık. Yaşlı kadınlar olup verandada salıncaklı sandalyelerimizde oturacak, gençlik günlerimizi anacaktık..."

Tami'nin cenazesinin yapıldığı gün Jolene yataktan kalkamadı.

Uyanır uyanmaz da kendine bir kadeh şarap doldurdu. Onu bitirir bitirmez bir kadeh daha doldurup onu da içti. Ama bugün şarap fayda etmiyordu.

Üst kattan gelen düş sesini duydu. Michael uyanmıştı.

Örtüleri üzerinden atıp protez bacağına taktı ve ağır ağır oturma odasına geçti; ahşap döşeme üzerindeki her adımın, her darbenin, her çizginin ve izin farkındaydı. Son birkaç haftada protez bacağıyla inanılmaz bir gelişme göstermiş, artık sürekli takmaya başlamış, hareketleri de iyice güçlenmişti.

Kilimin üzerinde kaymamak için protezini dikkatlice konumlandırıp ilerlemeye devam etti. Basamakları tırmanıyordu. Kavra, kaldır, it, yerleştir, adım at. Her basamak ciddi bir konsantrasyon ve azim gerektiriyordu. Büyük yatak odasına geldiğinde ter içindeydi.

Buraya gelmemeliydi. İkinci kat onun için yasak bölgeydi. Kimse merdivenleri çıkabileceğine ihtimal vermiyordu. Kimse herhangi bir şey yapabileceği konusunda da ona güvenmiyordu. Onları suçlayamazdı.

Aksayarak dolaba gidip panjurlu kapılarını açtı. Kıyafetleri hâlâ oradaydı ve düzgün bir şekilde dizilmişti.

İlk gördüğü üniformasıyla, göğsüne iştirilmiş siyah beresiydi. O ve Tami Irak'ta hemen her gün bu üniformayı giymişti...

Onun yanında elbise üniforması duruyordu: Ceket, diz boyu etek ve beyaz gömlek. Jolene onu alıp yer yer altın rengi süslemeli cekete baktığında içini saran duygu onu şaşırttı.

"Jo?" dedi Michael odaya girerek. Gövdesi çıplaktı ve kalçasından aşağısını havluya sarmıştı; saçlarıysa hâlâ ıslaktı. "Ağlıyorsun," dedi.

"Öyle mi?"

Michael gelip üniformayı ondan aldı. "Aşağıya inmene yardım edeyim. Annem bu saate kadar gelmiş olmalıydı."

"Ben bunu yapamayacağım."

Michael'ın bakışları sabit ve içtendi. "Yapabilirsin." Michael koluna girip odadan merdivenlere giderken dengede durmasına yardımcı oldu. Mila mutfak masasında beklerken kahvesini yudumluyordu.

"Hazırlanmana yardım etmek için geldim," dedi nazikçe.

Jolene kendini bir mısır kabuğu kadar boş ve kurumuş hissediyordu. Kayınvalidesi onu dirseğinden tuttuğunda titriyordu.

Mila duşa girmesine yardım etti. Jolene'in işi bitip büyük ve kalın bir havluya sarındığında Mila onu tuvalete oturttu ve saçlarını tarayıp kuruttu. Kesik bacağı bir beyzbol sopası gibi dikilmiş, hâlâ şiş ve parlak pembe dikiş izleriyle bezenmişti. Mila onu elastik bandajına ustaca sardı.

"Bugün biraz makyaj yapsan fena olmaz, ne dersin? Çok solgun görünüyorsun ve çok da kilo verdin..."

Jolene kafasını salladı ama gerçekten umursamamıştı.

"Otur ve gözlerini kapat."

Jolene gözlerini kapatması istendiğinde kapattı, açması istendiğinde açtı ve dudaklarını büktü. Nasıl görüldüğünü bundan daha az umursayamazdı ama karşı çıkmaya da gücü yoktu.

"İşte oldu. Şimdi seni giydirelim. Al bakalım." Mila, Jolene'in önünde eğilip eteğin bel kısmını açtı.

Jolene sol ayağını kaldırıp açık yerden geçirdi ve kayınvalidesi eteği kesik bacağı doğru kaydırduğunda Jolene dişlerini gıcırdattı. Sonra işini bilircesine kalkıp tekrar oturdu, eteğin fermuarını çekti ve gömleği giymek için kollarını açıp kurdelesini düzeltti.

Mila sürekli havalardan, bahçe işlerinden ve denediği yemek tariflerinden bahsediyordu. Gitmeye hazırlandıkları şey dışında her şeyden. "Tamam. Bu da oldu. Ne diyorsun?"

Jolene eteği kaldırıp protez bacağı taktı. Tuvaletin yanındaki parmaklıklara tutunarak ayağa kalktı. Dikkatle döndü ve kapının arkasındaki aynaya baktı.

Bembeyaz gömleği, koyu renk kurdelesı ve altın rengi süslemeler ve nişanlarla bezeli ceketiyle yine asker olmuştu.

Mezun oluyoruz uçan kız, dik dur...

Mila, Jolene'in koluna girip onu sıkıca tuttu.

Jolene geri çekildi. Şu anda kimse ona dokunamazdı; antika bir porselen gibiydi. Yanlış noktaya yapılacak en ufak baskı sonucu parçalara ayrılabilirdi. Aksayarak oturma odasına geçti. Siyahlar içindeki Michael, Betsy ve Lulu onu orada bekliyordu.

Jolene onlara baktığında olanlarla olabilecekler arasındaki zar örümcek ağı kadar incelmışti. Onlara siyahlar giydiren kendi cenaze töreni de olabilirdi. Onlar da aynı şeyi düşünüyordu; Jolene bunu gözlerinden okuyordu.

Solgun da olsa gülümsemeye çalıştı çünkü ondan beklenen buydu.

Ailesi ona yaklaşıp etrafını sardı. Michael'ın koltuk değnekleriyle tekerlekli sandalyesini çoktan SUV'ye yüklediğini biliyordu. Bugün tek başına yürümeyi ne kadar çok istediğini de biliyordu.

Belki de Jolene'in bütün, yaralanmamış bir asker gibi görünmek istediğini düşünüyordu. Ama gerçek şuydu ki dinginlik içinde yürümek bile canını çok acıtıyordu ve bugün acı çekmek istiyor, ona kucak açıyordu. O gece elinden geleni yaptığının, kendisinin de güç bela kurtulduğunun hastalıklı bir kanıtıydı bu.

Jolene garaja yürüdü. Gerçek anlamda aksıyordu; mahkeme salonuna yaptıkları yolculuk kesik bacağında yeni şişliklere sebep olmuştu.

SUV'nin yolcu koltuğuna garip bir şekilde tırmandı ve protezini diz kısmından kıvrıdı. Biçimsiz ayağındaki çirkin yarım çizmesi arabanın kauçuk paspasına çarpıp orada kaldı.

Ailesine bir şeyler söylemesi gerektiğini biliyordu. Onları iyi olduğuna dair temin edip rahatlatması gerektiğini biliyordu.

Ama iyi değildi ve onlar da bunu biliyordu. Ondan, her an öfkelenmesinden, gözyaşlarına boğulmasından, bağırıp çağırmasından, hatta belki birine vurmasından korkuyorlardı.

Jolene'in umurunda bile değildi. Uyuşukluk geri gelmişti ve bu defa çok da memnundu.

Michael arabayı çalıştırıp garajın kapısını açtı. Kapı arkalarından uğuldayarak tekrar kapandı.

Dışarıda yağmur iplik gibi yağıyordu. Öyle ince ve saydam damlalar ha... 'eydi !'i yağmur yağdığını ancak arabanın tepesinden gelen tıkırtılardan anlıyordunuz. Michael silecekleri açmaya bile yeltenmedi.

Radyoyu açtılar. Hoparlörden *Purple Rain*'in³³ melodisi yükseldi.

Jolene sol tarafa baktığında bir an için o yandan diğerine salırlarken parmaklarını direksiyona tıkratarak avazı çıktığı kadar *pur-ple rain... puuur-ple rain...* diye haykıran Tam'i'yi görür gibi oldu.

33 Prince'in altıncı stüdyo albümü ve 1984 yapımı *Purple Rain* filminin müziği. (ç. n.)

Michael uzanıp radyoyu kapattı. Jolene, kocasının kendisine baktığını, elini bacağına götürüp nazikçe sıkıldığını hissedene kadar ağladığını fark etmemişti.

Jolene ona bakıp, *Bunun üstesinden nasıl geleceğim*, diye düşündü.

Michael bacağını tekrar sıkı.

Jolene kafasını çevirip pencereden dışarıya baktı. Hâlâ koy yollardaydı. Deniz de bugün sakindi ve yeni bir madeni para kadar parlak gümüş rengindeydi. Ön Cadde'ye döndüklerinde gökyüzü aydınlanmıştı. Solgun güneş, pamuksu gri bulut katmanının ardından yüzünü göstermiş, limon rengi ışığını yayıyordu. Bir anda renkler canlandı: Yolun her iki yanındaki yeşil ağaçlar güneşi yutmuş da ışık onların içinden yansıyormuş gibi görünmüştü.

Şehirde trafik çok yoğun.

"Hepsi farlarını yakmış," dedi Michael.

"Ama gece değil ki," dedi Lulu arka koltuktan.

"Tami için," dedi Mila kısık bir sesle.

Jolene kederinin karanlığından sıyrılıp etrafına bakındı. Cenaze arabası üç araba önlerinde ilerliyordu. Arkalarındaysa yüz kadar araba olmalıydı.

Şimdi şehirde gidiyorlardı. Yolun iki tarafındaki insanlar dükkânların önünde gruplar halinde toplanmış, önlerinden geçen cenaze arabasını selamlıyorlardı.

Her yerde bayraklar vardı; direklerde, sokak lambalarında, duvarlarda. Kapı kulplarında, saksılarda, arabaların antenlerinde sarı kurdeleler rüzgârla birlikte dalgalanıyordu. Bağımsızlık Koyu Kitapçısı'nın vitrininde, GÜLE GÜLE TAMI FLYNN. İYİ YOLCULUKLAR yazıyordu.

Birkaç blok sonra şehrin çıkışına vardıklarında, yüzlerce kişi önlerinden geçen cenaze arabasına el sallıyordu.

Sonra kornalar çalmaya başladı. Arabalar yılan gibi mezarlığa doğru kıvrılırken korna sesi senfoniye andınıyordu. Bağımsızlık Koyu'nun üzerindeki tepeye vardınız mı, müthiş bir manzarayla karşı karşıya kaldınız; Sound, şehir, tepesi sivri karla kaplı Olympic Dağları.

Arabayı park ettiklerinde Jolene ailesini endişelendirecek kadar uzun bir süre orada oturdu. Hepsi birden onu soru yağmuruna tutunca Jolene dayanamayıp, "Ben iyiyim," dedi ve iç çekerek arabadan indi.

Aile üyeleri birçoğu üniformalı matem tutan kalabalığın arasına karıştı.

Jolene arkalarından gelen Harley Davidson motosikletlerin boğuk gürlemesini duydu.

Dönmemeliydi ama döndü. Farları yanan arabalar hâlâ akın akın geliyordu. Trafiğin tam ortasında otuz kadar motosiklet uyum içinde hareket ediyordu; motosikletçilerin arkasından Hava Kuvvetleri, ordu ve Amerika bayrakları sarkıyordu. Tam bir bütün oluşturunyorlardı. Jolene motosikletçilerin her yaştan ve üniformalı olduklarını buradan bile görebiliyordu.

Vatansever sürücüler.

Jolene tökezledi; Michael onu tutup destek verdi. Jolene ona gergin bir tebessümle bakıp omuzlarını doğrultarak yürümeye devam etti.

Dönemeci geçtiklerinde Jolene gidecekleri yeri gördü. Sound'a bakan bir toprak parçasının üzerine tünemiş, dört parlak gümüş rengi direğin desteklediği tepesi yeşil bir mezardı. Amerikan bayrağına sarılı tabut hemen altında duruyordu.

Etrafta şimdiden yüz kişi vardı. Arkalarında Hava Kuvvetleri, Birleşik Devletler, ordu bayrakları sıralanmıştı. Bir de Yırtıcı Kuş bayrağı.

Jolene, Michael'a yaslanıp kocasının güçlü kollarını bedeninde hissetmek istedi ama dimdik durup çenesini de hafifçe kaldırdı. Bir daha Amir Kıdemli Subay Zarkades olmayacaktı ve üniformasını küçültecek her tür davranıştan kaçınmalıydı.

Tabutun yanında duran Carl ve Seth'i gördü. İkisi de siyahlar içindeydi, ifadesiz ve karmakarışık görünüyorlardı. Onların da yanında Tami'nin gözyaşları içindeki annesi duruyordu.

Jolene, Seth'in yanına gidip ona sarıldı. Çocuğun gözlerindeki yaşları gördüğünde ağlamamak için var gücüyle kendini kontrol etmeye çalıştı. Nefes alıp verişine odaklanmış, sükûnetini korumak için tüm gücünü harcamıştı.

Ve işte başlıyordu. Michael onu aileye ayrılan açılır sandalyelerden birine yönlendirdi. Onun yanına oturan Seth ve Carl'a bakmak yüreğini parçalıyordu ama çaresizce ikisine birden, *Çok üzgünüm*, demek için yanıp tutuşarak bakışlarını onlara çevirdi. İkisinin de bakışlarında hüznün olmasına rağmen onu suçlayarak bakmıyorlardı. Bu da kendini daha kötü hissetmesine yol açtı.

Bir yerlerde bir gayda çalmaya başladı.

Bu kez Jolene gözlerini kapattı. Enstrümanın yüksek, hüzünlü ezgisini ve arkadan gelen uyumlu ayak seslerini dinlerken askerlerin tepeden tabuta doğru indiklerini tahmin etti.

"Bugün çok özel bir kadını uğurlamak için burada toplandık. Amir Kıdemli Subay Tamara Margaret Flynn..."

Jolene gözlerini açmaya yeltendi.

Tami'nin kilisesinden bir rahip tabutun yanında durmuştu. Kimse böylesine bir kalabalık beklemediği için mikrofonu yoktu ama öyle bir sessizlik çökmüştü ki tek duyabildiğiniz rüzgârın dalgalandığı bayrağın sesiydi. "Ama o bizim Tamara'mız değil, yalnızca Tami'mizdi. Erkeklerle birlikte ağaçlara tırmanıp kumsal boyunca

koşan Tami'miz. Kendine uygun bir iş bulacağından bile şüphe eden annesinin endişelendiği günleri anımsıyorum." Rahip tepeye baktı.

Jolene onun ne gördüğünü biliyordu; yarısından çoğu üniformalı yüzlerce insan. "Ama o işini buldu ve tutkularını göklerde aramasına şaşmadığımı da söylemeliyim. O uçmayı severdi. Bir defasında bana göklerin Tanrı'ya en yakın olabildiği yer olduğunu söylemişti."

Rahip ellerine, ardından tekrar kalabalığa baktı. "Onu kaybettik ve bu iyileşmeyecek bir yara bizim için. Onu uzak topraklarda, birçoğumuzun anlayamayacağı görevini yerine getirirken kaybettik. Onu nasıl bu şekilde kaybedebildiğimizi soruyoruz. Ama biliyoruz işte: O Tami'ydi. Birinin yardımı ihtiyacı varsa ilk o koşardı. Elbette kendini tehlikeye attı. Bizim Tami'miz böyleydi işte."

Jolene yanındaki Seth'ten gelen sesi duydu. Elini ona uzattı ve Seth de o eli sımsıkı tuttu.

"Onun arkadaşları olarak Tami'ye hizmetlerinden ötürü teşekkür ederiz. Bizi korumak için elinden geleni yaptı ve o bir kahraman. Ama bunu zaten biliyorduk, değil mi? Onun kahraman olduğunu uzun zaman öncesinden beri biliyoruz. Ancak cesaretiyle boy ölçüşebilir bir içtenlikle sevdiği Seth'e ve Carl'a onu sakın unutmayın diyorum. Ve gökyüzüne baktığınızda orada, o çok sevdiği mavi bulutların arasında Tanrı'nın yanında olduğunu düşünün. Yas tutmanızı istemezdi." Rahip gökyüzüne baktı ve kısık bir sesle, "Güle güle Tami. Huzur içinde uyu."

Rahip yana çekilince üniformalı askerlerden biri tabutun yanına ilerledi. Asker başka bir askerle birlikte bayrağı tabutun üzerinden alıp dikkatle katladı. Sonra da orada duran Yüzbaşı Ben Lomand'a uzattı. Askerler selam durup bayrağı Ben'e verdi. Ben topuğunun üstünde sertçe dönüp bayrağı Carl'a getirdi.

Jolene, bayrağa uzanan Carl'ın elinin titrediğini gördü.

İki sıra halinde dizilen askerler tüfeklerini gökyüzüne doğrulttu ve ateş ettiler. Yirmi bir tüfekle selamlama. Carl ayağa kalkıp tabuta doğru yürüdü. Uzunca bir süre kafasını öne eğip orada bekledi; ardından tabutun parlak tepesine kırmızı bir gül bıraktı. Peşinden Seth geldi. Tabuta bıraktığı gül kayınca Seth eğilip gülü aldı ve babasının bıraktığı gülün yanına koydu. Tami'nin akrabaları teker teker gelip onunla vedalaştı ve tabutun üzerine bir gül bıraktı.

Sıra Jolene'e geldiğinde yavaşça ayağa kalktı. Bacaklarının onu taşıyacağından şüpheliydi.

"Yapabilirsin," dedi Michael.

Jolene temkinle ilerledi. Çiçeklerle dolu tabuta yaklaştığında durdu ve ellerini uzatıp tabuta dokundu. Elindeki gülün dikenini parmağına battı. *Güle güle uçan kız, seni çok özleyeceğim...*

Gülü diğerlerinin yanına bırakıp tabutun başında toplanan diğer beş askerin yanında durdu. Gaydalar yeniden çalmaya başladı ve Jolene, Hava Kuvvetleri'nden arkadaşları olan askerlerin tabutu taşımalarını izledi. Askerler tabutu mezar çukuruna kadar taşıdılar. Tabutun yanında yürümekle şereflendirilen Jolene aksayarak ilerledi.

Gözyaşları gözlerini perdelemiş, önünü göremiyordu ama ilerlemeye devam ederek ayağının acısına karşı dişlerini sıktı. Düzensiz çim her adımını engellese de o yürümeye devam etti. Sonunda mezarın başına geldiler.

Gaydalar sustu, ortalık sessizliğe gömüldü. Bu ani sessizlikte uğuldayan, pervaneleri dönen, motorları çalışan helikopterler havada duruyordu.

Güle güle Tami. İyi yolculuklar...

Ve bitmişti.

Yirmi yedi



Sonraki hafta boyunca Jolene olabilecek en ince ipliğe tutunuyordu sanki. Kederi öyle dayanılmazdı ki onu tamamen görmezden gelmeye çalıştı. Şarap ve uyku hapi kombinasyonu onu iyice uyuşturuyordu. Haftada üç gün rehabilitasyon merkezine gidiyordu ve iyileşmeye odaklanıyordu ama doğrusu onu da pek umursamıyordu. Evde iki veya üç kadeh şarap içip yatağına kıvrılıyor, örtüleri çenesine kadar çekiyordu. Şanslıysa geceleri uyuyabiliyordu. Diğer zamanlar karanlıkta uyanık ve yapayalnız bir halde en yakın arkadaşını düşünüyordu. Aile üyelerinin bu uyuşuk haline ne kadar kızdığını biliyordu. Betsy kızıyor, Michael üzülüyor, Lulu'nun kafası karışıyordu.

Onları yine hayal kırıklığına uğrattığının farkındaydı ve bazen bunu umursayacak enerjiyi kendinde buluyordu. Çoğu zamansa... görmezden geliyordu. Cadılar Bayramı'nda bile yerinden kalkabilecek durumda değildi. Prensese ve çingene kılığındaki kızlarını uğurlayıp onları hediye toplamaya Mila ve Michael'la yollamıştı.

"Pekâlâ Jolene," dedi Michael kasım ayının başlarında bir sabah. Odaya gelip perdeleri açmış, içeri biraz güneş ışığı girmesine izin vermişti.

Jolene'in başı çatlıyordu. Dün gece şarabı çok mu kaçırmıştı? "Git buradan Michael. Bugün cumartesi. Rehabilitasyon merkezine gitmiyorum."

"Başka bir yere gidiyorsun."

Jolene bitkin bir halde doğrulup oturdu. "Nereye gideceğimi sanıyorsun?"

Michael yana çekildi. Seth yatak odasına girdi. Siyah fitilli kışık bir kadife pantolon ve göğüs cebinde bir mektup olan kısa kollu siyah bir tişörtle baştan ayağa siyahlara bürünmüştü. Saçınıysa ancak Johnny Depp'in çözebileceği samuray topuzu şeklinde geriye doğru toplamıştı. *Benim oğlum tam bir moda düşmanı, ne diyebilirim ki?* Jolene Tamir'in sesini öyle net bir şekilde duymuştu ki nefesi kesildi. Bir an için kollarını göğsünde kavuşturup yüzüne ısıtılı bir tebessüm takınan arkadaşının köşede durduğunu sandı.

"Bayan Z," dedi Seth ileri atılarak.

"Seth," diye fısıldadı Jolene, içine saplanan suçluluk duygusuyla. "Seri görmeye gelmeliydim. Ben yalnızca..."

"Evet," dedi çocuk. "Ben de öyle."

Jolene aniden bastırılan acı dolu sessizliği doldurmak istedi ama yapamadı.

"Dolabı," dedi Seth sonunda.

Jolene, Seth'in ondan ne isteyeceğini biliyordu ama bunu yapamazdı.

"Temizlememizi istediler. Babam nerede olduğunu bile bilmiyor. Benimle karargâha gelip eşyalarını almama yardım eder misin?"

Jolene hayır demek istedi ama onun yerine gözleri yine dolmaya başlarken kafasını salladı. "Elbette Seth. Belki önümüzdeki hafta..."

"Bugün," dedi Michael. "Hep birlikte gideceğiz." Michael yatağa yaklaşıp elini uzattı.

Jolene kocasının kendisine dokunmasından korkarak eline baktı. Şu anda çok kırlıgandı. Ama Tami, Seth'le ilgilenmesini istemişti ve en yakın arkadaşını hayal kırıklığına uğratacak hiçbir şey yapmazdı. Gücünü toplayıp Michael'ın elini tuttu ve onu ayağa kaldırmasına izin verdi. Bir an için kocasının gözlerine baktığında, ona sunduğu ancak Jolene'in almayı başaramadığı gücü gördü. "Hazırlanayım." Seth'e zayıf bir tebessümle baktı.

Banyo aynasında kendine baktı. Yüzü iyileşmişti ama yine de farklı görünüyordu. Daha keskin, daha sertti. Elmacık kemikleri çökmüş yanaklarının üzerinde kemikten bir bombe oluşturmuştu; dudakları çatlayıp solmuştu. Çenesinde de o hafif yara izi duruyordu. "Bunu yapabilirsin."

Elbette yapabilirsin.

Yine Tami'nin sesini duydu. Üstelik o kadar yakından gelmişti ki Jolene dönüp arkasına baktı. Ama kimse yoktu.

Aksayarak duşa gitti. İşi bittiğinde saçını kurutup topladı ve giysi dolabına gitti.

Üniforması tam karşısında duruyordu. Michael onları aşağıya getirmiş olmalıydı. Ama o artık bir asker değildi.

Düşünceler, engel olmasına fırsat kalmadan zihnine üşüşmüştü.

Dişlerini sıktı ve siyah pantolon ve gri bir balıkçı yaka kazak giydi. Oturma odasına döndüğünde Betsy ve Lulu Michael'ın yanında duruyordu. Seth tek başına bir köşede durmuş, kollarını sımsıkı kavuşturmuştu.

"Tamam," dedi Jolene. "Gidelim."

Aksayarak garaja indi ve SUV'nin yolcu koltuğunun kapısını açıp rahat koltuğa yerleşti.

Çocuklar da kısa sürede arka koltuktaki yerlerini almıştı: Seth ve Betsy birlikte oturmuş, Lulu da sol taraflarına geçmişti. Jolene dikiz

aynasından Betsy'nin Seth'in kolunu dürttüğünü gördü. Seth hayretle kulaklıklarını çıkardı. Betsy ona yaklaşıp çocuğun kulağına bir şeyler fısıldadı. Seth ona baktığında gözleri büyüyerek gülümsemişti.

Jolene kafasını çevirip yarundan geçtikleri gri araziye izlemeye koyuldu. Michael arada bir konu açıyordu ama Jolene yanıt vermeye tenezzül etmeyince o da pes etmişti.

Jolene'in tek düşündüğü Tami'ydi. Arkadaşı da şimdi arabada olmalıydı ve müziğin sesini açıp, *Hey uçan kız, bugün Prince mi yoksa Madonna mı dinleyelim*, demeliydi.

Karargâha doğru giderken Jolene şiddetli bir duygu yoğunluğuna kapıldı; özlem, hayal kırıklığı, kayıp.

Hayatının büyük bölümü burada geçmişti. Tami de hep yanı başındaydı.

Hangarın önünde park ettiler. Jolene doğruldu. Zor bir gün olacaktı. Sebebi de yalnızca protezinin üzerinde saatler geçirecek olması değildi. SUV'den inip her iki ayağını düzgünce yere basıp Seth'i beklemek için durdu.

"Lulu'nun tuvalete gitmesi gerekiyormuş," dedi Michael.

Jolene kafasını salladı. "Şuradaki binada. Soldan ilk kapı. Arabadan buluşuruz. Fazla... uzun sürmez."

Michael uzanıp Jolene'in yanağına bir öpücük kondurup "Yapabilirsin Jo," diye fısıldadı.

Jolene kocasının dokunuşuyla ürperdi.

"Ben annem ve Seth'le gideceğim," dedi Betsy kısık sesle.

Seth ona baktı. "Gerçekten mi?"

Betsy ona utangaç bir tebessümle baktı. "Gerçekten."

Jolene, Seth'e yanaşıp elini çocuğun omzuna koydu. "Hazır musun?"

"Bilmiyorum," dedi Seth.

"Demek ikimiz de aynı durumdayız."

Jolene hangara doğru onlara liderlik etti. Oraya en son görevlendirildiğinde gitmişti...

Eşikten geçip helikopterler, kargo uçakları ve oradan oraya koşuşturan insanlarla dolu devasa alana girdiklerinde Jolene duraksadı.

Aslında durmak istememişti. Yalnızca Black Hawk'u görünce yerinden kımıldayamamıştı.

Benim sıram. Bugün sağ koltuk senin, tartışma istemiyorum.

"Jolene?"

Jolene yanındaki çocuğa bakıp solgun ve üzgün halini görünce bir anlığına da olsa kendi kaybını unuttu. *Benim kim olduğumu öğrensin.* "Uçmayı çok severdi," dedi kısık sesle. "Bunu bilmeni isterdi. Uçmayı severdi ama... sen... sen onun bütün hayatıydın Seth. Sana dönmek için ne olsa yapardı eminim." Jolene gülümsemeye çalıştı. "Detone sesiyle şarkılar söylerdi bir de. Bunu biliyor muydun? Yemin ederim o şarkı söylerken köpekler ona eşlik ederdi."

Gözyaşları çocuğun gözlerini ıslıdattı.

Jolene arka kısmı metal kutular ve levhalarla dolu kapısı açık helikoptere tırlandı. Seth'in elini bırakıp o tarafa doğru yürüdü. Aslında niyeti bu değildi, gerçekten bunu yapmak geçmemişti aklından; yalnızca ileri atılıp kokpite baktı.

Kesik bacağı bir anımsatıcı sinyal gibi ağrıdı.

"Hâlâ uçabiliyor musun?" diye sordu Seth, Jolene'in yanına gelerek.

"Black Hawk'la değil," dedi ve bir an her şeyi anımsadı; uçuş okulunu, Tami'yi, mavi bulutların arasında uçmayı, çiçek açan ağaçlara bakmayı. "Ama seviyordum," dedi Seth'ten çok kendine.

Orada ne kadar süre durmuş, geçmişini anarak hem kaybettiği bacağına hem en yakın arkadaşına hem de bir dönemin bitişine üzülmüştü?

"Bir daha uçamayacak mısın?" diye sordu Betsy şaşkın bir sesle.

Jolene yanıt veremedi.

"Annem senin her şeyi yapabileceğini söylerdi," dedi Seth.

Jolene kafasını salladı. Bu birkaç saniye Tami'yi öyle açık bir şekilde hangara getirmişti ki Jolene gardenya özlü şampuanının kokusunu alabiliyordu. "Evet, öyle derdi. Ve bizi burada durmuş, gözyaşı dökerken görse tekneyi kıçımıza basardı."

Seth gözlerini sildi. "Evet."

"Hadi çocuklar." Jolene onu binanın içindeki dolaplara götürdü. Betsy bir adım geriden takip ediyordu.

Jolene daracak koridorlarda aksayarak metal dolaplara yanaştı. 702 numaranın önünde durdu.

"Bu annemin dolabı mıydı?"

Jolene, Betsy'nin yanına geldiğini hissederek kafasını salladı. Bir an tereddüt ettikten sonra kilidi deliğe soktu. Dolabın kapısı klik diye açıldı.

Dolabın dibinde bir çift kum rengi bot, yeşil bir tişört, kask ve gümüş rengi su şişesi vardı. Kenarları kıvrılmış Carl ile Seth'in fotoğrafı duvarın iç kısmına yapıştırılmıştı. Jolene uzanıp eşyaları alarak hepsini bir kenara koydu. Fotoğrafı Seth'e uzattı.

Zarfı da o anda gördü. Bir zarf vardı. Üzerinde *Jolene* yazılı uzun, büyük bir zarftı.

"Sana da yazdığını biliyordum," dedi Seth. Elini cebine götürüp katlı mektubuna dokundu. "Bu onun 'eğer ölürsem' diye yazdığı mektup."

Jolene mektubu alamadı.

"Sence biliyor muydu?" diye sordu Seth, Jolene'e bakarak.

"Hayır," dedi Jolene hemen. "Eve döneceğine inanıyordu. Sen ve baban için dönmeyi çok istiyordu." Jolene nefes aldı. "Onun yerini tutan yacağımı biliyorum Seth ama hayatın boyunca hep yanında olacağım. Her konuda, kızlarla ilgili olsun, ehliyetle ilgili olsun, istediğin her konuda bana gelebilirsin. Her konuda konuşabiliriz. Hazır olduğunda anneni, seni ne kadar çok sevdiğini ve seninle ilgili hayallerini konuşabiliriz. Sana bazı fotoğraflar gösterip hikâyeler anlatacağım."

"Ben hazır olduğumda mı?"

Jolene bunun ne anlama geldiğini anlamıştı. Kendisi de henüz hazır değildi. Biraz güç toplayana, yüreğini paramparça etmeyeceğinden emin olana kadar Tamı'nın veda mektubunu da okuyamayacaktı. Lanet olsun, kim bilir belki de hiç okuyamayacaktı.

Keller davası Seattle merkezde şiddetli bir sulu karın ortasında bitti. Michael istediği jüri bilgisi için mücadele edip sonunda aldı. Davacı taraf suçlamasına ikinci dereceden cinayet ve kasıtsız adam öldürme suçlarını eklemişti ki bu savunma açısından iyiye işaretti. Michael haftalarca tanıklar getirmiş, TSSB'yle ilgili kanıtlar sunmuştu. Keith'in birinci dereceden cinayet işlemek için gerekli amacı kafasında oluşturamayacağını ateşli bir ifadeyle savunmuştu. Tanıklar birbiri ardına Keith'in karısına olan derin ve sürekli sevgisini onaylamıştı. Emily'nin annesi bile Keith'e bir şeyler olduğunu, eve "kafası karmakarışık bir halde döndüğünü", kızının ölümü korkunç bir trajedi olsa da hapis-hanenin bir işe yaramayacağını gördüğünü gözyaşları içinde itiraf etmişti. "Bununla yaşamamız gerekiyor," demişti gözlerini silerek.

Keith'in ifadesiyse savunmanın en büyük kozuydu. Onu kürsüye çıkarmak büyük bir kumardı ama Michael jüri üyelerinin, hikâyeyi

ancak birinci ağızdan dinledikleri takdirde Keith'e inanacaklarını anlamıştı.

Eskiden işlediği bir suç olmadığı, gençliğinde kavgalara karışmadığı veya dükkân soymadığı için bu ifade onu zora sokmayacaktı. O, savaşta akıl sağlığını kaybeden iyi bir çocuktur. Askeri İşler Departmanı'ndan yardım istediğini ve hissettiği çaresizliği anlatmıştı. Gözyaşlarının bilincinde olmasa da karısından bahsederken ağlıyordu. "Irak'a gitmeseydim belki hâlâ o lokantada çalışıyor olurum ve belki şimdiye kadar bir bebeğimiz olurdu. Theresa. Emily kızımıza bu ismi koyacaktı. Bu tür şeyler düşündüğümde mahvoluyorum," dediğinde birçok jüri üyesinin gözleri dolmuştu.

Bütün savunma avukatları gibi Michael da ya çok çabuk ya da yavaş karar verilmesini ümit ediyordu.

Bu defa istediği olmuştu. Jüri tartışmaları sürdükçe sürdü. Michael altı gün boyunca şehre gidip masasının başında oturmuştu. Raporları okuyup tanıkları yönetmiş, davaları incelemişti ama tüm bunları yaparken bekliyordu. İşin en kötü tarafı da evde olmak istemesine rağmen burada olmasıydı.

Tami'nin cenazesinden beri Jolene, Michael'ın hayal bile edemediği bir çaresizliğe düşmüş, onun peşinden gidemediği karanlık bir yere gitmişti. Yeniden uzlaşma sağlamaya dair attıkları o küçük adım –öpücük– Jolene'in kederinin içinde kaybolmuştu. Çok içiyor, uyku hapları alıyor, gün ve gece boyunca uyuyordu. Geceleri çığlık atarak uyamıyordu ama kimsenin onu rahatlatmasına izin vermiyordu. Michael denediğinde Jolene onu itiyor, acı dolu gözlerle ona bakıyordu. Kızlar da bu durumdan etkileniyordu. Lulu annesine ne olduğunu merak ederek uykusunda ağlıyordu.

Michael sabrın sınırındaydı. Jolene'e kederini yaşaması için zaman vermiş, onu rahat bırakmıştı ama onunla birlikte akıntıya kapılmışlardı ve Michael ne yapacağını bilemiyordu.

Dahili hattı çaldı. "Michael? Jüri üyeleri gelmiş."

Michael sekreterine teşekkür edip paltosunu aldı. Birkaç dakika içinde buz gibi yağmurun altında İkinci Bulvar'da yürüyordu. Islak kâğıt parçaları ve kararmış yapraklar ıslak sokaklarda savrulurken pencerelere, otobüs duraklarına ve araba camlarına yapışıyorlardı.

Mahkeme binasına girdiğinde ayağını taş zemine sertçe vurup saçındaki yağmuru savurdu.

Biraz ötede bir grup muhabir toplanmıştı. Muhtemelen devamı gelecekti. Geçen haftalarda CNN ve Fox News davayla ilgili bir haber yapmıştı.

"Michael!"

Ona sesleniyor, el sallıyorlardı.

Michael yalnızca, "Henüz bir yorum yapamam çocuklar," diyecek kadar durdu ve mahkeme salonuna girip savunma masasındaki yerini aldı.

Yerel bir otelde kalıp sonucu bekleyen Keller ailesi de beş dakika sonra geldi.

Gardijan, Keith'i mahkeme salonuna getirdiğinde bütün sandalyeler dolmuştu. Aylarca hapisshanede kalan Keith'in rengi solmuş, yüzü çökmüştü. Ebeveynlerine kısaca sarılmasına izin verildikten sonra Michael'ın yanında yerini aldı.

"Nasılsın?" diye sordu Michael.

Keith omuz silkti. Denizci duruşu kaybolmuştu adeta. Tam bir çocuk gibi görünüyordu, hapisshanedeki hayatı gören ve daha kötüsü yaptıkları yüzünden hapisshane hayatına mahkûm olabilecek bir çocuk.

"Herkes kalsın." Yargıç kürsüdeki yerini aldı.

Jüri üyeleri içeri girdi. Michael yanıtı gözlerinden okumaya çalıştı ama ona bakmıyorlardı, bu iyiye işaret değildi.

"Keller davasında bir sonuca vardınız mı?"

"Vardık," dedi jüri sözcüsü.

"Kararınız nedir?"

Önce davanın ve işlenen suçun hukuk dilinde açıklaması yapıldıktan sonra: "Birinci dereceden cinayet davasında biz jüri üyeleri sanığı suçsuz bulduk," dedi.

Michael derin bir soluk aldı. Arkasında bir uğultu yükselmmişti. İnsanlar kendi aralarında fısıldaşıyordu.

"İkinci dereceden cinayet suçlamasında sanığı suçlu bulduk."

Konuşmalar yükseldi. Yargıç bir kez daha kontrolü ele almaya çalıştı. Michael, Bayan Keller'ın ağladığını duydu.

"Temyiz edeceğiz Keith," dedi Michael çabucak.

Keith ona baktı ve bu kez yaşlanmış görünüyordu. "Hayır, etmeyeceğiz. Bunu hak ediyorum ben Michael. Üstelik birinci dereceden suçlu bulunmadım. İyi iş çıkardın. Onu öldürmek istemediğimi anlamışlar. Benim için önemli olan bu." Döndü ve o anda ebeveynleri ona sarıldı.

Dava üzerinde çalışan arkadaşları Michael'ın yanına gelip birinci dereceden cinayet suçunu bertaraf ettiği için onu tebrik ettiler. Bu davanın Washington'da örnek teşkil edeceğini ve ülke çapında duyulacağını Michael biliyordu. Jüri üyelerinin TSSB'yi anladığının kanıtıydı bu. Keith'in karısını kasıtlı olarak öldürmediğine inanıyorlardı. Adalet ve yasalar arasında bazen ortaya çıkan uçurumun henüz farkında olmayan genç avukatlar için bu dava kutlama demektir. Onlar için bu basit bir kazanç, zorlu bir kavgada kazanılmış bir zaferdir. Teknik kavramlar dışında bu davayı bir daha düşünmeyeceklerdi. Parmaklıkların arkasında oturup kâbuslar gören Keith akıllarına bile gelmeyecekti.

"Hapse girmeyi hak ettim," dedi Keith ona. "Baştan beri böyle söyledim. Belki de sen haklısın, savaş beni darma duman etti ama Emily öldü ve onu ben öldürdüm."

"Öldürmek istemedin ki."

"Önemli olan niyet değil, yaptıklarıdır. Öğitmenim hep söyledi bunu. Biz yaptıklarımızdan ve söylediklerimizden ibaretiz, amaçladıklarımızdan değil. Emily'ye binlerce defa sıkıntı yaşadığımı söylemek istedim ama söylemedim. Keşke ona gerçeği söyleseydim. O zaman belki bir şansımız olurdu. Teşekkürler Michael. Gerçekten."

Sonra gardiyan gelip Keith'i götürdü.

Herkes salondan çıkarken ona teşekkür etti ama Michael onlara ne yanıt vereceğini bilemedi. Keller'ların oğlu için elinden geleni yapmıştı ve bu kadarı bile yeterdi onlar için. Babası, hayaletler savunma avukatlarının lanetidir, derdi ve bu davanın yakasını bırakmayacağını da biliyordu. Keith'i kürsüye çıkarmadan bundan fazlasını yapabilir miydi diye sonsuza dek düşünecekti.

Eve dönüş yolu boyunca duruşmayı zihninde yeniden canlandırıp yapacağı farklı seçimlerin gidişatını kurguladı ve sonuç üzerinde bir etkisi olur muydu diye düşündü. Ardından bir sonraki aşamayı düşünüp cezada indirim yapılmasını nasıl isteyebileceğini tasarlamaya başladı...

Yine de evine girdiğinde hepsi kafasından uçup gitti. Betsy ile Lulu'nun kavga ettiğini hemen anladı. Lulu'nun gözleri kızarıp şişmişti ve Betsy ona bağınyordu.

"O bana ne yapacağımı SÖYLEYEMEZ," diye bağırdı Lulu ve koşarak kendini babasının kollarına attı.

Betsy gözlerini devirip ayaklarını yere vurarak gitti.

Michael bu gece bunu çekemeyecekti. Bu gece hali yoktu. "Annen nerede?" dedi niyet ettiğinden daha sert bir sesle.

Lulu gözyaşlarının arasından ona baktı. "Yatak odasında. Bizden nefret ediyor."

"Onunla konuşmalıyım." Michael, Lulu'yu yere bırakmaya çalıştı ama babasına vantuz gibi yapışarak daha şiddetli ağladı.

"Lanet olsun Lulu..."

"Kötü bir şey s-söyledin."

"Biliyorum. Affedersin." Michael kızının ıslak yanağını öpüp onu inmeye zorladı. "Burada kal," dedi odadan çıkarak. Jolene'in odasına gidip kapıyı açtı.

Jolene saçları darmadağın bir halde yatağında oturmuş, elinden bırakmadığı Tami'nin açılmamış mektubuna bakıyordu.

"Oku onu," dedi Michael sertçe.

Jolene, ona karşı geldi.

Michael komodinin üzerindeki açılmış şarap şişesini gördü. Hiç düşünmeden karısının yanına gidip şişeyi alırken, "Yeter Jo," dedi.

Jolene uzandı. "Yapma..."

"Ne yapmayayım?" diye bağırdı Michael karısına. "Seni artık sevmeyeyim mi? Seni istemeyeyim mi? Koinaya girene kadar içmene göz mü yumayım?"

Jolene, Tami'yi anımsatan kelimeyle irkildi.

Michael karısının gözlerinin yine ifadesiz baktığını gördü. Geri çekilip içindeki o karanlık yere gizleniyordu, Michael'ın girmesine asla izin vermediği o yere. "Yeter," diye bağırdı tekrar. "Sen gitmeden önce çok aşağılıkça davrandım. İtiraf ediyorum. Aşağılık herifin teki gibi davranarak kalbini kırdım ve belki de az daha bizi mahvediyordum. Belki mahvettim bile. Ama değiştim Jo. Ben değiştim ama sen bunu umursamıyormuş gibisin. Beton gibi sert savunma duvarlarına çarpıp durmaktan bıktım usandım artık. Bana hiçbir şey vermiyorsun. Çocuklarına hiçbir şey vermiyorsun. Hiçbir şey.

Ebeveynlerinden bir şey alamamanın ne demek olduğunu sen çok iyi biliyorsun, değil mi Jo? Eğer şimdi ayrılıp bu aileyi parçalarsak bunun sebebi sen olacaksın. Sen! Daha fazla çabalayamam."

Jolene gözyaşlarının arasından ona baktı. "Bunun farkında olmadığımı mı soruyorsun?"

"Bana bir şeyler ver," dedi Michael sesi boğularak. Jolene'in gözyaşları her şeyi anlamasını sağladı, öfkesinin ateşini söndürüp buz kesilmesine ve titremesine sebep oldu. "Elini uzat Jo. Konuş benimle. Yine benim karım ol."

"Olamam."

"O halde... her şey bitti..."

Jolene diğer tarafa dönüp örtüleri üzerine geçirdi.

Michael ne yapacağını bilemez halde orada durmuş, hayatında hissetmediği kadar kaybolmuş ve yapayalnız hissetti. Babasının mezarının başında durmaktan bile kötüydü. O anda iliklerine kadar hissettiği şey, Jolene'in onun karısı olduğuydu.

Arkasında kapının çaldığını duydu. Hiçbir şey söylemedi ama kapı açıldı. Yüzü gözyaşlarıyla ıslanan Lulu orada duruyordu. "Korkuyorum babacığım," dedi.

Michael iç geçirerek kızına gidip onu kollarına aldı. "Bir şey yok Lulu," diye yalan söyledi Michael, Jolene'in odasından çıkıp kapıyı arkasından çıktı.

Yirmi sekiz



Ertesi gün Carl, Tami'yi anmak için aile ve arkadaşlarını davet ettiği bir toplantı düzenleyecekti.

Jolene bütün gün güçsüz ve öfkeliydi. Çocuklarını terslemiş ve küçücük şeylere ağlamıştı. Michael'la tartışması ise onun için son nokta olmuştu. İnatçı bir kararlılıkla duygularını kontrol etmeye çalışırken, şiddetli baş ağrısı gözlerinin arkasını zonklatıyordu. İki kadeh şarap içmesine karşın ellerinin titremesi de geçmemişti. Saat üçte Tami'nin evinde olmalı, yemekleri, tabakları ve diğer malzemeleri düzene sokmalı, her şeyin hazır olup olmadığını kontrol etmeliydi. Böyle bir zamanda en yakın arkadaşının kocası için yerine getirmesi gereken bir görevdi bu.

Ama hiçbir şey yapmaya takati yoktu. İçi öylesine boşalmıştı ki aynaya her baktığında şaşırıyordu. Nasıl olur da damarları solgun yüzüne yansımaz, kemikleri görünmezdi?

Saat yedide Michael yatak odasının kapısını çalıp içeri girdi ve kapıyı arkasından kapattı.

Jolene kot pantolonu, beyaz bluzu ve hâlâ ıslak saçlarıyla yataktaki oturdu. Kocasının bakışlarından, gözlerinin kıpkırmızı ve kan çanağına dönmüş olduğunu anlamıştı.

"Bunu yapmak zorunda değilsin," dedi kocası yorgun bir ifadeyle ama gözlerine bakmamıştı. Jolene onu ne kadar kırdığını, yaraladığını görünce kendinden utandı. Irak'a gitmeden önce kocasına yazdığı mektubu anımsadı. *Seni ilk günümüzden son günümüze kadar sevdim.*

"Yapmalıyım." Jolene sallanarak ayağa kalktı.

Michael hemen karısının yanına gidip kolundan tuttu. Dokunuşu Jolene'e kayıp duygusunu daha derinden hissettirdi. Michael'ın onu öpmesinin üzerinden yalnızca birkaç hafta mı geçmişti? *Olabileceğini* düşünüp ona yeniden âşık olmasının üzerinden. Hepsinin üzerinden çok uzun bir zaman, köprünün altından çok sular geçmişti sanki.

Mila ile kızların beklediği oturma odasına geçtiklerinde Michael, Jolene'in kolunu bırakmamıştı. Mila ve Betsy'nin elinde folyoya sarılı tabakları gören Jolene, *Yemek pişirmeliydim,* diye geçirdi aklından.

Tami'nin yedi katlı sosu... Onu çok severdi.

Jolene tökezleyince Michael onu tuttu. Evden bahçeye çıktılar. Bu soğuk kasım akşamında hava çoktan kararmıştı. Kısa sürede çitlerin üzeri ve yeşil çimler buz tutacaktı.

Michael kapıyı açtı. Bahçedeki çimlerin arasından Flynn'lerin çakıl taşlı araba yolunu geçtiler. Evin önüne düzinelerce araba ve minibüs park etmişti. Pencerelerde ışık yansıyordu.

Partileri severim.

Jolene Tami'nin sesini, boğuk kahkahasını duydu... yoksa sedir ağacının dallarını hışırdatan rüzgârın sesi miydi bu?

Seth onları karşıladı; Jolene kadar şaşkın ve ürkek bir hali vardı. Jolene çocuğun cebindeki zarfı gördü. Bu ona komodininin çekmesesine gizleyip hâlâ okumadığı kendi mektubunu anımsatmıştı. Seth annesinin künyesini boynuna takmıştı.

"Annenin yanında kal," dedi Michael, Betsy'ye. O ve Mila kalabalığın olduğu tarafa gidip getirdikleri yiyecekleri masaya bıraktılar.

"Aman ne hoş," diye mırıldandı Betsy alçak sesle.

Jolene onu güçlükle duydu. Kapının yanında kalmıştı. Konuşmaları, hatta kahkahaları duyuyordu ama hiçbirinin onun işin bir anlamı yoktu. Tami burada olmalıydı. Burası onun eviydi...

Daracak ev insanlarla doluydu, mutfakla yemek odasındaki her yer yiyeceklerle kaplıydı. Hava Kuvvetleri birliğinin büyük bölümü buradaydı. Aman Tanrım, Smitty'nin ailesi de buradaydı. Onlara ne söyleyecekti? Onlar kendisine ne söyleyecekti?

Odanın ortasındaki bir ş valede üniformasıyla kameraya gülümseyip evdekilere el sallayan Tami'nin poster büyüklüğünde bir fotoğrafı duruyordu. Jolene kazadan yalnızca birkaç hafta önce çekmişti o fotoğrafı... *Hadi gerçekten gülümse Tami, hadi...*

Jolene gözlerini kapatıp anımsamamaya çalıştı. *Ona kadar say. Nefes al. Smitty'nin ailesiyle konuşmalı, kayıplarından ötürü üzüntüsünü dille getirip ne kadar yürekli bir oğulları olduğunu söylemeliydi. Hiç acı çekmedi. Duymak isteyecekleri bir söz müydü bu? Oğullarının ne kadar yürekli, komik ya da düşünceli biri olduğunu duymak isterler miydi peki?*

Arkasında bir kapı sertçe kapandı. *Bam!* Jolene  ığlık attı. Bir anda yine Balad'a d r m şt , üssü ateş altındaydı ve bir mermi tam tepesinden geçmişti. Tami'ye gizlenmesini söyleyip kendini yere attı.

Yere  yle hızlı çarptı ki ciğerlerindeki hava başını döndürdü.

Gözlerini açtığında beyaz renkte bir döşeme ve sayısız ayakkabı gördü. Bot değildi bunlar... yerler kum değildi. Duman ya da havan topu kokusu yoktu.

Utançtan midesi bulanana Jolene, Tami'nin evinde yere kapandığını fark etti.

Yüzlerindeki tebessüm bir anda silinip ellerinde biralarıyla etrafını saran aile  yeleri, arkadaşları ve birliğinden askerler endişeyle ona

bakıyordu. Konuşuyorlardı. Jolene'le mi yoksa kendi aralarında mı? Jolene bu kadarını anlamamıştı, sesleri zincirli testere gibi vızıldıyordu. Michael mutfakta, Carl'ın yanında duruyordu. *Crazy for You* adlı şarkı uzak bir odadaki hoparlörden yükseliyordu.

"Aman TANRIM," diye bağırды Betsy, Jolene'den uzaklaşarak. "Sana ne OLDU?"

Jolene kızının utancını gördü. "Affedersin Betsy," diye mınıldandı, ayağa kalkmaya çabalayarak. Titremeye başlamıştı, nefes alamıyordu. Etrafındakilerin ona acıyarak bakmasından nefret etmişti.

Bir şeyler söylemesi, dokunaklı bir mazeret bulması gerektiğini biliyordu ama ne anlamı vardı ki? Arkadaşlarının ona bakış tarzından her şeyi anladıkları, bildikleri belliydi; ne kadar zarar gördüğünü, çöktüğünü, hatta delirdiğini biliyorlardı.

Ön kapıya doğru aksayarak yürüyüp kapıyı açtı ve kendini karanlık geceye teslim etti.

Michael'ın evden, "Jolene bekle," diye seslendiğini duydu.

Jolene kapıyı arkasından sertçe kapatıp çakıl taşlı yoldan evlerini birbirinden ayıran çimenlere doğru yürümeye devam etti.

Michael ona yetiştiğinde Jolene neredeyse eve varmıştı. Michael elini tutup onu durdurmaya çalıştı.

Jolene onu itti. "Beni rahat bırak."

"Jolene..."

"Hiçbir şey söyleme," diye çıkıştı Jolene. Orada dururken kendini kaybediyor, giderek paramparça oluyordu. "Beni rahat bırak."

"Jolene," dedi Michael. "Sana yardım etmeme izin ver."

Jolene kocasının yanından geçip eve girdi ve aksayarak odasına girdi. Kapıyı kapatmak için döndüğünde ters bir hareket yapınca kesik bacağındaki şişlikler zorlandı ve içinde büyüyen öfkesi şiddetle titremesine yol açtı. Protezine bakmaya daha fazla tahammül ede-

mediğinden onları *fırlatıp atmak* için içinde müthiş bir istek uyandı. Dolaba yaslanıp protezi çıkardı ve çığlığı basarak fırlatıp attı. Çirkin plastik bacak, geçen Noel’de Mila’nın onlara hediye ettiği vazoya çarptı ve mavi beyaz renkli güzel Çin proseleni parçalara ayrıldı.

Hiç komik olmamasına, hatta tam tersi olmasına rağmen Jolene kahkahalara boğuldu. *Bak Tam, bacaksızım!*

Dizlerini kırıp oturmak istedi ama yapamadı. Bu da artık yapmadığı şeylerden yalnızca biriydi. Leylek gibi sallanarak orada durmak için bile büyük çaba harcaması gerekmişti.

Buna daha da güçlü bir kahkaha attı. O sırada tuvalete gitmesi gerektiğini fark edip bacağını fırlattığını, tekerlekli sandalyenin orada olmadığını ve koltuk değneklerinin girişte kaldığını anımsadı.

Küfrederek garip bir şekilde sıçrarken mobilyalara tutunarak dengede durmaya çalışıyordu. Banyodaki aynada bir an kendini gördüğünde bakışlarını hemen kaçırdı. Kot pantolonunun düğmesini çözüp pantolonu bileklerine indirirken elleri titriyordu. Tuvalete yeterince yanaşmadığını fark etmekte gecikmişti.

“Lanet olsun.”

Jolene sıçrayarak yaklaştı ve pantolonlu tek bacağının üzerinde durmaya çalışırken dengesini kaybederek bileğini burktu. İki yana sallanırken havlu rafına tutundu ama raf da duvardan kopunca omzunu kavabonun kenarına çarparak yere düştü ve çığlığı kopardı.

Omzu ve bileği zonklarken sersemlemiş bir halde uzandıgı yerden öfkeyle çığlık attı.

Banyo kapısı ardına kadar açıldı. “Jolene?”

“Defol!”

Michael yanına diz çöküp karısının yüzüne dokundu. “Bebeğim,” dedi yumuşak bir sesle. Bu Jolene’in bir zamanlar sevdiği –hâlâ

sevdiği- bir sestı ve o sesin etkisiyle kendini dayanamayacağı kadar yalnız hissetti.

"İyi misin?"

"İyi görünüyor muyum?"

Michael'ın tekrar "Bebeğim," demesi Jolene'in ağlamaya başlamasına yetmişti. *Hıçkırır hıçkırır* hem de. Durmaya çalışıyor, gücünü toplamak için bu anlamsız gözyaşlarından kurtulmak istiyordu.

Michael onu kollarına alıp sıkıca sarılarak saçlarını okşamaya başladı.

Ağlamaya başlayan Jolene bir türlü kendini durduramıyordu. Hıçkırımlarla yıkılmış, bez bebek gibi titriyordu. Burnu akmaya başlamış, nefessiz kalmıştı. Öce Tami için ağlarken, sonrasında ebeveynlerine, hatta çocukluğunda özlemini çekip hiç sahip olamadığı aileye varana kadar bütün kayıpları için ağladı. Smitty için, kaybettiği işi, bacağı, en yakın arkadaşı ve evliliği için ağladı.

Sonunda kendine geldiğinde çok güçsüz kalmıştı ve titriyordu. Geri çekildiğinde Michael'ın da ağladığını gördü.

Michael hafif bir tebessümle ona baktığında Jolene bu tebessüme, kocasına ihtiyacı olduğunu anladı. Diğer her şeyin yalan olduğunu kendine söyledi. "Sanırım tuvalete gitmek istiyorsun."

Bu söz Jolene'i güldürdü. Pantolonu bileklerine, yani *bileğine* kadar inmiş bir halde hayatının sinir krizini geçirmişti. "Aynen."

Michael ayağa kalktı ve Jolene'i kolayca kaldırıp tuvalete oturttu. Ardından tuvalet kâğıdından bir parça kopartıp çok güzel beyaz bir gülümüş gibi karsına uzattı.

Evlilikleri süresince Jolene kocasının yanında belki binlerce defa işemişti ama şimdi bu davranış bile ıstırap verecek kadar samimi görünmüştü gözüne. Şimdi aralarında her ne geçiyorsa, Jolene bunu mahvetmek istemiyordu.

İşi bittiğinde sifonu çekti.

Michael önünde diz çöküp külodunu çekmesine yardım etti.

Jolene kocasının sargılı kesik bacağına baktığını gördüğünde midesine kramp girdi. Birazdan bakışlarını kaçıracaktı...

Michael onun yerine sargıyı açtı ve bir zamanlar çok güzel bir bacak olan çirkin ve yuvarlak kalıntı gözler önüne serildi. Michael eğilip parlak, pembe yara izini öptü.

Kafasını kaldırdığında, Jolene kocasının gözlerindeki sevgiyi gördü. Bunu daha fazla görmezden gelmeye gerek yoktu. Her ne kadar imkânsız gibi görünse de kocası ona yeniden âşık olmuştu. Mahkeme salonundaki o gün de aynı şeyi hissetmişti, değil mi? Farkında olmasına rağmen bu onu korkutuyordu.

"Biliyorsun değil mi?"

Jolene kafasını salladı.

"Tartışma istemiyorum," diye fısıldadı Michael. Sonra onu kaldırıp banyodan çıkardı. Jolene kocasının onu yatağa yatırmasını beklediyse de Michael yürümeye devam edip odadan merdivenlere yönelmişti.

"Beni nereye götürüyorsun?"

"Yatağıma," dedi Michael, karısı kucığında merdivenleri tırmanırken.

Jolene ona kenetlendi. Basamakları tırmandıkları süre boyunca sevişmelerinin neden kötü bir fikir olacağını düşünüp durdu. Doktorlar hazır olduğunda "cinsel aktivitesine devam edebileceğini" söylemişlerdi ama nasıl olacaktı ki?

Dur, henüz hazır değilim, demek istedi ama bu düşünce aklından geçip hayat boyu duyduğu korkuların baskısını üzerinde hissederken aklından geçenlerin doğru olmadığını da biliyordu. Bu adamı ilk gördüğü andan itibaren sevmeye hazırdı. Bunca yıl boyunca bir

hiç değişmemişti. Birbirlerini kırmış, hayal kırıklığına uğratmışlardı ama her şeye rağmen birlikteledir. Jolene'in ona, yaşadığını, yalnız olmadığını, her şeyini kaybetmediğini hissettirmesine ihtiyacı vardı.

Ona yine inanmalıydı; bu onların tek şansıydı. Jolene'in tek şansı. Sevmekten tamamen vazgeçmeği sürece acı çekmekten kendini koruması mümkün değildi ve Jolene onu sevmekten vazgeçemezdi. Denemişti bunu. O aşkı seçmişti; delidolu, şaşırtıcı, tehlikeli. Hasarlı vücudu ve daha da hasarlı kalbiyle de onu istiyordu. Kocasını istiyordu.

Michael yatak odasının kapısını açıp arkasından sertçe kapattı. Yatağa yanaştığında, onu merdivenlerden taşırken harcadığı eforla nefes nefese kalmış bir halde durdu. Jolene bir dokunuşla vücudunu sarsan ve onu tekrar hayata döndüren aynı yoğun tutkuyu kocasının gözlerinde gördü ama o gözlerde korku ve endişe de vardı aynı zamanda. Birlikte yatağa uzandılar.

"Seni seviyorum Jo," dedi basitçe ama böylesine bir ifadenin asla basit olamayacağını ikisi de biliyordu.

"Ben de seni seviyorum Michael," dedi Jolene kırılgan bir sesle. "Hep sevdim."

Michael onu kollarına alıp öptü. Jolene'in vücudu kocasının dokunuşuyla canlandı, kendini ona açtı ve adını sayıklayıp vücudunu onun vücuduna bastırdı. Jolene o güne dek duymadığı bir arzuyla kocasını kendine çekti.

Michael elini karısının bluzunun altına götürüp sutyeninin kopçasını açtı.

Jolene derin bir nefes alırken cesaretini toplamaya çalıştı. Onu, bunun olmasını istiyordu ama aynı zamanda da korkuyordu. Bu yeni vücuduyla sevişmek nasıl olurdu ki? Kocasını onu arzulamaya devam edecek miydi?

Pencereden yansıyan ay ışığı Jolene'in bacaklarını aydınlattı. Şişlik indiği için bacaklarının üst kısmı aynı boyuttaydı. Biri biçimli baldırına ve ayağına kadar gittikçe incelirken diğeri...

Jolene o bacağına nadiren bakıyordu. Şimdi dikkatlice bakarken, Michael'ın da yuvarlak uçlu, Frankenstein'ı andıran dikişli ve hâlâ koyu pembe renkli kesik bacağına baktığını gördü. Lulu haklıydı: O bacak bir futbol topunu andırıyordu.

"Yenilikçi olmalıyız," dedi Jolene.

"Ben yenilikleri severim," diye fısıldadı Michael ve elini karısının kalça kemiğinden bacaklarına doğru gezdirdi. Dokunuşu Jolene'i heyecanlandırdı. Bluzunu çıkarıp kocasını da soydu ve vücudunun her noktasına dokunmasını arzularak üzerine uzandı. Elini kocasının göğsünde gezdirip onu hissederken bir yandan da bu tanıdığı vücudu hatırlıyordu. Çılgınca öpüşüyorlardı. Jolene'in parmakları kocasının boksör külodunun lastiğine kaydı.

Daha önce böylesine keskin ve can yakıcı bir arzu duymuş muydu? Anımsamıyordu ama şimdi hissediyordu, içini bütünüyle sarmıştı.

Michael onun vücudunu kendi vücudunu tanıdığı kadar tanıyor, ona ne zaman ve hangi noktasına dokunacağını, zevk ve acının harmanlandığı o noktaya nasıl taşıyacağını biliyordu. Bazı şeyleri eskisinden biraz farklı yapmaları, zaman zaman Jolene'in kendini yastıklarla destekleme gereği duyması umurlarında değildi. Yana yatıp kocasına kenetlenirken nefesi hızlanıp ağırlaşmış, onu içinde hissetmişti; Jolene yukarı doğru bir kavis yapıp kocasını öptü ve yanakları birbirlerinin gözyaşından ıslandı. Jolene öyle şiddetli bir rahatlama yaşadı ki çığlık attı; sanki bütün vücudu havalanmış, karanlık bir güç onu taşımış, sonra hayatının büyük bölümünü birlikte geçirdiği adamla paylaştığı yumuşak yatağına inmişti. Ardından Jolene terli vücuduyla tükenmiş halde, kocasının kendi yanaklarına

bulaşan gözyaşlarını, tuzlu öpücünü anımsayarak yanak yanağa sarıldıklarında, Michael onu okşamaya devam etmişti.

“Sana bir şey sorabilir miyim?” dedi Michael birbirlerine sarılmış hâlâ ağır ağır nefes alıp verirken.

“Tabii ki.”

“Neden mektubuma yanıt vermedin?”

“Ne mektubu?”

“Sen Irak’tayken, kazadan birkaç gün önce yolladığım mektup.”

Jolene kaşlarını çatı. “Ben oradayken senden mektup almadım. O son hafta çıldırmış gibiydik, sürekli göreve gidiyorduk ve internet bağlantısı sürekli çöküyordu. Eve döndükten sonra e-postalarımı bir kez kontrol ettim; bacağımla ilgili yüzlerce geçmiş olsun mesajı vardı. Onları okuyacak gücüm yoktu. Uzun zamandır bilgisayar bile açmıyorum ki. Ne yazmıştın?”

“Bir şans daha istediğimi.”

Jolene mektubu o zaman, evden çok uzaktayken okumuş olsa, bunun onun için ne anlam ifade edeceğini düşündü. Ona inanır mıydı? “Ben uzaktayken bana nasıl yeniden âşık oldun peki?” diye sordu, vücudunu kocasının vücuduna yapıştırıp çenesini onun omzuna yaslayarak.

Michael kolunu Jolene’in gövdesinin altına kaydırarak onu kendine iyice yanaştırdı. “Babamın ölümünden sonra depresyona girmiştim ve sen hep neşeliydin. ‘Güzel şeyler düşünmek, onun tebessümünü anımsamak’ gibi yapamayacağım tavsiyelerde bulunuyordun sürekli. Doğrusu bu tavsiyeler hiç hoşuma gitmiyordu.” Michael ona baktı. “Mutsuzdum ve bundan seni sorumlu tutmak işin kolayıydı.”

"Kederi başından savabileceğini düşündüm. Ebeveynlerimi kaybettiğimde ben öyle yapmıştı. En azından öyle yaptığımı düşünüyordum. Doğrusu ben kaybetmenin ne demek olduğunu biliyordum ama kederin ne demek olduğunu bilmiyordum. Artık biliyorum." Jolene kocasına bakmak için kafasını çevirdi. "Seni hayal kırıklığına uğrattım."

Michael karısının alınına sevgi dolu bir öpücük kondurdu. "Ben de seni hayal kırıklığına uğrattım."

"Bu kez daha fazla konuşmalıyız," dedi Jolene. "Gerçekten konuşmalıyız."

Michael kafasını salladı. "Irak'ta yaşadıklarını bana anlatmanı istiyorum. Bunu yapabilir misin?"

Jolene'in içgüdüleri *Hayır, bilmek istemezsin*, deyip onu korumalıydı. "Anlatmaya çalışırım. Günlüğümü de okuyabilirsin," dedi. "Ve şu senin tanıdığın doktorla da görüşmeliyim. Bu konuda yardıma ihtiyacım var."

"Bunu aşacaksın Jo. Bugüne dek tanıdığım en güçlü insansın sen."

"Ya Betsy? Beni affetmesi için onu nasıl ikna edeceğim?"

Michael gülümsedi. "Sen çatışmalarda helikopter uçurdun. On iki yaşında öfkeli bir kızla kolayca baş edersin."

"Yine de çatışmaları tercih ederim."

Biri kapılarını çaldığında gülüyorlardı. Çalmaktan çok kapıyı dövüyordu adeta.

Michael yataktan kalkıp pantolonunu aldı ve üzerine geçirdi. Kapıyı açarken fermuarını çekiyordu. "Anne," dedi sırtarak.

"Betsy," dedi Mila. Kafasını kadının omzuna yaslayan Lulu kucagındaydı. "Gitmiş. Hiçbir yerde bulamadık onu."

"Ne demek istiyorsun?" dedi Michael, yerden tişörtünü alıp kafasından geçirirken. "Eminim bahçede ya da yakınlarında bir yerdedir."

"Gitmiş mi?" Jolene örtüyü çıplak göğsüne çekerek oturdu. Michael'ın nasıl bu kadar sakin kalabildiğine şaşırmişti.

Mila, Jolene'e sevgi dolu bir bakış attı. "Tami'nin evindeki... olaydan sonra konuşmalar oldu. İnsanlar senin için endişelendi Jo. Her neyse ben, kendini neden yere attığını soran Lulu'yu sakinleştirmeye çalışıyordum. O sakinleştikten sonra Betsy'yi aradım. Odayı gezinmem uzun zaman aldı. Sorun şu ki o ve Seth ortadan kayboldular. Bakmadığımız yer kalmadı. Carl dehşet içinde."

"Ben evi kontrol edeyim," dedi Michael.

Hemen odadan çıktı. Jolene yataktan kalkıp dolabına gitti. Kot pantolonuyla kazağını bulup mümkün olduğunda çabuk giyindi. Michael Jolene'in proteziyle döndükten sonra merdivenleri indiler. Tutun, aksa, adım at. Tutun, aksa, adım at. Yapma bacağına hantallığı canını hiç bu kadar sıkınamıştı.

Carl sınırları bozulmuş halde onları oturma odasında bekliyordu. Kucağında Lulu'yla Mila da yanında duruyordu.

"Kaçtılar," dedi Carl, Jo'ya. "Konuştuklarını fark ettiğimde, 'Ne güzel, yine arkadaş oldular' diye düşündüm ve bir bira daha almaya gittim. Ne kadar zaman sonra onları aradığımı bilmiyorum. İnsanlar gitmeye başlayınca kadar yokluklarını fark etmedim. Fark etmeliydim oysa."

"Harrison'ların ağacı," dedi Michael. "Betsy'nin geçen defa kaçtığı günü anımsadın mı? Seth onu Harrison'ların iskelesinin yanındaki ağacın dibinde bulmuştu."

Jolene kocasına baktı. "Betsy'nin geçen defa kaçtığı gün mü?"

Michael ağzında bir şeyler geveledi. Carl kafasını salladı ve birlikte yola koyuldular. Jolene verandaya kadar peşlerinden gitti.

Dışarısı karanlık ve soğuktu. Yıldızsız bir geceydi. Parmaklıkların orada durup karanlıkta etrafını görmeye çalıştı. Kucağında Lulu'yla

birlikte Mila da yanına geldi. "Onu bulacağız Jolene," dedi. "Ergenler bu tip şeyler yapar."

Bu tip şeyler, onları neyin beklediğini ancak Tanrı'nın bileceği karanlıkta kaçıp gitmek. Jolene son haftalarda daha iyi bir anne olabilseydi bu soğuk gecede etraflarına bakıp dua etmeyeceklerdi. Lulu'nun küçük hıçkırıklarını duyunca döndü.

"Yine kaçtı," diye inledi Lulu.

Jolene kollarını açarak "Bana gel bebeğim. Gel de annen sana sarılsın," dedi.

Lulu'nun yaşlı gözleri büyüdü. "Gerçekten mi anneciğim?"

Jolene'in sesi çatladı. "Gerçekten."

Lulu kendini öyle sert bir biçimde annesine atmıştı ki Mila tökezledi. Jolene Lulu'yu kucağına alıp ona sımsıkı sarılırken Johnson's Bebek Şampuanıyla vücut sabununun tanıdık kokusunu içine çekti.

Lulu'nun hıçkırıklarını hissederken tek yapabildiği ona sarılıp annesinin kollarında güvende olduğunu ona defalarca söylemek oldu. Sonunda Lulu geri çekildi. Koyu renk gözleri gözyaşlarıyla dolmuştu ve ıslak yanakları cam gibi görünüyordu. "Bizi korkuttun anneciğim."

Jolene, Lulu'nun yüzüne yapışan ıslak saçları çekti. "Biliyorum Kediciğim. Savaş anneni birazcık delirtti. Ama gittikçe iyileşiyorum."

"Söz mü?"

Lulu'nun gözlerindeki güven Jolene'in yıpranmış ruhuna ilaç gibi geldi. Ona söz demek istedi. Önceki günlerde yapması gereken bir şeydi bu, yön değiştirip rol yapmalıydı. Ama sözler kınlgandı, gelecekse daha kınlgan. "Eskisi gibi bir anne olmak için elimden geleni yapacağıma söz veriyorum. Ama bunun için bana yardım etmelisin. Bazen eğer ben... biliyorsun, çılgına dönersem ellerini kaldırıp omuz silkerek 'Benim annem böyle,' demelisin. Bunu yapabilir misin?"

Lulu minik pembe avuçlarını kaldırıp omuz silkerek, "Benim annem böyle," dedi.

"Harika," dedi Jolene, belli belirsiz bir tebessümle.

Ardından Carl ve Michael yolun karşısındaki karanlığın içinden çıkıp araba yolunda onlara doğru ilerlediler. Betsy ile Seth yanlarında değildi.

"Nerede o?" dedi Lulu.

Jolene'in korkusu paniğe dönüştü. Lulu'yu öpüp onu Mila'ya geri verdi. "Onu yatırır mısın Mila? Lütfen."

Mila kafasını sallayıp tekrar kucakladığı küçük kızı eve soktu. Cam kapı arkalarından sertçe kapandı.

Jolene, Michael ve Carl'la verandanın dibinde buluştu.

"Orada yoklardı," dedi Carl. "Oraya gittiklerine dair bir işaret de yoktu." Saatine baktı. "Saat on oldu. Polisi arasak mı?"

Jolene'in içi ürperdi. Betsy gecenin karanlığında bir yerlerde, onun için artık bir şey ifade etmeyen ailesinden, artık güvenemeyeceği annesinden kaçıyordu. Parmaklıklara yaklaşip yolu izlemeye koyuldu. *Geri dön Betsy, sana her şeyi anlatacağım, lütfen...*

Michael, Jolene'in yanına gelip ona sarıldı. Aralarında yaşananlardan önce olsa, omuz silkip kocasından kaçır, artık kendi kontrolünde olmayan bir şeyi kontrol etmeye çalışarak oradan oraya giderdi. Ama şimdi ona yaslanmıştı.

Orada ne kadar süre kalmışlardı? Michael ve Carl'ın tanıdıkları herkesi aramasına, Lulu'yu yatıran Mila'nın mor ve pembe renkli bir şala sarınarak verandaya çıkmasına yetecek kadar. Arkadaşlarla akrabaların Carl'ın evinden çıkıp çitler boyunca dizilmesine yetecek kadar. Onlara doğru yaklaşan polis arabasının kırmızı sarı lambasını görmelerine yetecek kadar.

Jolene renk cümbüşünü gördüğünde şimdi daha da soğuyan havada titreyerek parmaklıklara daha sıkı sarıldı. Uzun zaman önce yaşadığı benzer bir geceyi anımsamıştı. Başka bir verandada yapayalnız durmuş, ebeveynlerinin gidişini izliyordu. İkisini de bir daha görmemişti.

Tami onu eve gönder.

Polis arabası evin önüne yanaşıp durdu. Rengârenk ışıklar söntüp ortalığı karanlığa boğdu.

İki üniformalı polis arabadan indi.

Michael, Jolene'in belini daha sıkı kavradı. Yoksa o da Jolene'in kaza haberini aldığı geceyi mi anımsamıştı? Ben Lomand haberi vermek için gece gelmemiş miydi?

Polislerden yaşça büyük olanı bir not defterini açtı. "Kayıp çocuklar için mi aradınız?"

Kayıp çocuklar.

Jolene parmaklıkları öyle sıkı tutuyordu ki elleri uyuştı. *Düşün Jolene. Betsy'yi tanırırsın sen. Nereye gitmiş olabilir?*

Jolene yarı başında sorulan ve yanıtlanan soruları duydu; tanım, isimler, en sevdikleri yerler, olası kaçma sebebi. Jolene bu sorunun ardından gelen duraksamayı ve Carl'ın kekeleyerek yanıt verdiğini duydu.

"Bu gece Seth'in annesi için bir anma gecesi düzenledik. Irak'ta öldürüldü. Jolene... şey... o anı anımsadı ve kendini kapıya attı. Bu da çocukları... şey... biraz üzdü sanırım. Sonra Seth'in Betsy'ye, 'Fotoğraf anneme benzemiyor bile,' dediğini duydum. Onları son görüşüm oldu bu. Sekiz buçuk ya da dokuzdu sanırım. Emin değilim. İçeride çok şey olup bitiyordu."

Jolene keskin bir bakış attı. "Ne dedin Carl? Seth Tami'yle ilgili ne söyledi?"

"Irak'ta çekildiği fotoğrafı kullandığım için bana kızmıştı. 'Bu benim annem değil. Yüzündeki tebessüm bile ona ait değil,' diye haykırdı. Onu diltlemeliydim, sonra Betsy de, 'Annem döndüğünden beri gülümsemedi,' dedi."

"Nerede olabileceklerini tahmin ediyorum," dedi Jolene.

"Nerede?" diye sordu Carl.

"Son fotoğraflarımızı görmek istiyorlar," dedi Jolene boğazı düğümlenerek. "Annelerini son gördükleri yere gittiler."

"Crab Pot," dedi Michael ve Carl aynı anda.

"Sen git," dedi Carl, Michael'a. "Orada olmamaları ihtimaline karşı ben burada beklerim."

Jolene ve Michael çoktan eve girip arabanın anahtarını alıyordu. Çok geçmeden arabaya binmiş, koy yoluna doğru hareket ediyorlardı. Deniz kıyısı boyunca ikisi de konuşmadı. Bir ara Jolene kocasına dokunma ihtiyacıyla uzanıp elini onun bacağına koydu. "Onlara bir şey olursa..."

"Öyle deme Jolene," diye yalvardı Michael.

Crab Pot'un boş otuparkına park ettiler. İki tek sokak lambası ışığını asfalta yayıyordu.

Michael koşarken, Jolene de aksayarak mümkün olduğunca aceleyle restoranın aralık ön kapısına gitti. Yan taraftaki pencere kırılmıştı. Kırık cam parçaları, ayaklarının altındaki yıpranmış gümüş rengi döşemenin üzerine yayılmıştı.

Hafif ışık karanlık iç kısmı çok az aydınlatıyordu.

Michael'ın yavaşça araladığı kapı direnerek açıldı.

Seth ve Betsy ellerindeki el fenerinin aydınlatığı Polaroid fotoğraflarla duvarın dibinde birbirlerine sarılmışlardı.

Jolene, Seth'in Betsy'ye usulca, "Burada nasıl güldüğünü gördün mü Betsy? Bu onun gülüşü işte."

Jolene rahatlayıp derin bir iç geçirdi ama rahatlaması kısa sürmüştü. Daha en başından çocuklarına doğruyu anlatmalıydı. Savaşın ona zarar verebileceği, onu, herkesi değiştirebileceği konusunda onları uyarmalıydı. Onları kaçınılmaz olandan korumak yalnızca acılarını ve kafa karışıklığını artırmış, böylesine bir yan etki doğurmuştu.

"Hey Betsy," dedi usulca.

Betsy onu görünce yüzünü ekşitti. "Camın parasını öderiz. Merak etmeyin."

"Biz cam için endişelenmedik," dedi Michael.

"Oradan girmem gerekti," dedi Seth, gözlerinden akan yaşlarla. "Hava Kuvvetleri'ndeki herkes onunla ilgili şeyler anlatıyordu. Ben de onu çok özlediğim için dayanamadım. Onu anımsadığım haliyle görmek istedim. Beni anlayabilecek tek kişi Betsy'ydi."

"İyi arkadaşlar böyle günler içindir," dedi Jolene kısık bir sesle.

Betsy güçlükle yutkunarak annesine baktı. Ailesinin Polaroid fotoğrafını uzattı; fotoğraf titriyordu. "O eve hiç dönmedi."

"Buraya gel Betsy," dedi Jolene.

Betsy bu istek karşısında dehşete kapıldı. Seth'in elini sımsıkı tuttu. Bırakırsa rüzgâra kapılıp sürüklenecekti sanki. Bu yıl olanlardan sonra böyle düşünmesi normaldi. Her biri bir hortuma yakalanmış, dönüyordu. Kim bilir nereye ineceklerdi.

"Bak ne diyeceğim," dedi Jolene sonunda. "Seth'i eve bıraktıktan sonra ikimiz konuşacağız."

"Bana yalan söyleyip her şeyin yolunda olduğundan mı bahsedeceksin?" diye sordu Betsy.

"Hayır," dedi Jolene kısık bir sesle. "Artık saña yalan söylemeyeceğim."

Evde her şeyin durulup düzene girmesi bir saatlerini aldı. Jolene ara sıra Keith Keller'ın ona verdiği tavsiyeyi anımsıyordu: *Seni seven insanlara geri dön.* Artık Jolene için bunu yapma vakti gelmişti ve doğrusu azımsanmayacak ölçüde de korkuyordu.

Carl, Seth ve polisler sonunda gittiğinde Jolene koca bir batta-niyeye sarınarak verandanın dibinde oturan Betsy'ye baktı.

"Şimdi konuşalım mı?" diye sordu Jolene kısık bir sesle.

Betsy bu fikirden çok memnun görünmese de kafasını salladı.

Jolene kızının elini tutup onu oturma odasına yönlendirdi. Kanepeye oturunca Betsy elini çekip arkasına yaslanırken Jolene de oturdu. Michael ikisini de öpüp üst kata çıktı.

Jolene kocasının ayak seslerini ve ikinci kattan gelen gıcırtiları duydu.

Kızıyla yalnız kalmıştı.

"Ne söylemek istiyorsun?" dedi Betsy geri çekilerek. Soğuktan yanakları hâlâ kıpkırmızı, bakışlarıysa temkinliydi. Jolene ilk defa küçük pembe küpeleri fark etti.

Kaşlarını çattı. "Kulaklarını mı deldirdin?"

"Ne zaman fark edeceğini merak ediyordum ben de. Sanırım onları görmem için bana bakman gerekiyordu."

"Biliyorum ama..."

"Burada değildin. Ve artık on üç yaşında sayılıyım."

Jolene'in kızıyla geçirmekten yoksun kaldığı zamanın ve şimdi aralarında çıkan sıkıntının şiddetli bir anımsatıcısı olmuştu bu. Jolene'in yokluğunda hayat devam etmişti; Michael ailenin başına geçip onları yönlendirmiş, kararları o vermişti. Jolene her ne sebepten olursa olsun çocuklarını bırakmak istememişti ama bırakmıştı işte. Bir şekilde onları terk etmişti ve Betsy onu affedemiyordu.

"Doğru," dedi Jolene kısık bir sesle. "Burada değildim. Olamadığım için de çok üzülüyorum Betsy."

"Üzülmediğini biliyorum."

"Yine de yetmiyor mu?"

Betsy bakışlarını kaçırdı. "Ben bu konuşmayı yapmak istemiyorum."

"Buraya gel bebeğim," dedi Jolene nazikçe.

Betsy kaskatı bir şekilde kımıldadı.

"Daha yaklaş," dedi Jolene.

Betsy kafasını iki yana salladı.

"Gittim ve... yaralandığım için bana kızgınşın."

Betsy omuz silkti ve "Boş ver," dedi.

Kızının gözlerindeki acıyı görmek korkunç da olsa Jolene bakışlarını kaçırmadı. "Anımsadığın, istediğin anne olmadığımı biliyorum. Bana kızdığını da biliyorum. Bunu hak ettim Betsy. Savaşa gittiğim için değil. Oraya gitmeliydim. Eve döndükten sonra dönüştüğüm kişi yüzünden üzgünüm." Ayağa kalkıp aksamamaya çalışarak uzandı ve Betsy'nin sıcak ve yumuşacık elini tuttu. "Seni korkuttuğum veya utandırdığım için özür dilerim."

Betsy'nin gözleri dolmuştu. "Tami'nin Seth'e yazdığı son mektubu okudum. Sen de bana yazmış mıydın?"

Jolene ona yalan söylemek, *Hayır, elbette yazmadım, ben sizi yalnız bırakmayacağımı biliyordum*, demeyi isterdi ama sorunlarını güzel bir ambalaj kâğıdına sarıp rol kesmeyecekti artık. "Yazdım. Seni, Lulu'yu ve babanızı bırakıp gitmek bugüne dek yaptığım en zor şeydi."

"Ne yazmıştın?"

"Çok fazla söz, hikâye ve tavsiye yazmıştım sanırım. Bensizken ihtiyacın olabilecek her şeyi yazmaya çalıştım. Sana hayatımı, an-

nemle babamı, nasıl bir çocukluk yaşadığımı ve aşkın ve anneliğin beni nasıl değiştirdiğini yazdım. Sizi bırakıp gitmekten korktuğumu anlattım. Gitmeden önce anlatmam gereken şeyleri." Jolene, Betsy'ye baktı. "Seni binlerce farklı şekilde sevdiğimi yazdım."

"Hâlâ seviyor musun?"

Jolene gözlerinin dolduğunu hissetti. Bu sorunun anısının, içinde açtığı yaranın ne kadar zaman kanayacağını merak etti. "Seni sonsuza dek seveceğim Elizabeth Andrea Zarkades. Her şeyi altüst etsem de, seni utandırсам da, sana bağırсам da asla ama *asla* seni sevmekten vazgeçmeyeceğim. Sen benim ilk evladımsın. Seni ilk kucağıma aldığımda..." Jolene'in sesi bu noktada kesildi; gözyaşları akmaya başlamıştı. "Seni öyle çok sevdim ki iliklerime kadar hissettirdim o sevgiyi."

Betsy ona öyle ani bir şekilde sarıldı ki Jolene olduğu yerde sallanıp neredeyse dengesini kaybediyordu ama dengesini tekrar buluncaya kadar kızına kenetlendi. Ona sınıksız sarılıp o sarı saçlarının gençliğe özgü kokusunu içine çekerken Betsy'nin hıçkıklarını hissetti.

Jolene kavgalarının devam edeceğini, birçoğunda bağırış çağırışların olacağını, duyguların incineceğini ve yanlış şeyler söyleneceğini biliyordu ama bunun gibi anları da yaşayacaklardı.

Sonunda Betsy geri çekilip kafasını kaldırdı. Güzel, kalp şeklindeki yüzü gözyaşlarıyla ıslıdıyordu. "Seni seviyorum anne. Dünyalar kadar. Sen giderken bunu söylemeliydin."

Jolene o ana kadar bunun farkında değildi ama duymayı beklediği sözler bunlardı. "Biliyordum bebeğim," dedi kızını kendine çekerek. "Her zaman biliyordum..."

Yirmi dokuz



Psikiyatristin ofisi Aurora Meydanı'nın arkasında, önceki yüz-
yılın ortalarından kalma kutu gibi küçük bir evdi. Michael
evin önünde durup elektrikli bir arabanın yanına park etti.
"Hazır mısın?"

"Doğru yanıtı mı istiyorsun? Hayır."

Michael cesaret verircesine gülümsedi. "Doğru söylediğinden
eminim."

Jolene arabadan indi. Tami'nin cenaze töreninden sonraki hafta
çok büyük bir rahatlama yaşamıştı. Betsy'yle konuşması, Michael'la
ilişkisine devam kararı, Lulu'nun kahkahalarının yeniden başlaması
birleşmiş, Jolene'in benlik duygusunu onarmıştı. Şarabı dökmüş,
uyku haplarını bir kenara atmıştı. Yine de daha kat edeceği çok
uzun bir yol vardı. Michael'ın kollarındayken bile kaybettiği ekibi
ve yanan helikopter için çığlık atarak uyanıyordu. Mutfak, banyo,
arka veranda gibi bir yerdeyken aniden yaşadığı kaybın etkisine ka-
pıldığı zamanlar oluyordu hâlâ. Belki de bu üzüntü onun bir parçası
olacak, ruhunun dokusunda yer edecekti; belki de bu zamana dek
hep oradaydı ve Jolene kendini onu görmekten alıkoymuştu. Tek
bildiği kelime anlamıyla olduğu kadar figüratif olarak da savaştan
nasıl döneceğini, yol üzerinde karşısına çıkan keskin virajın ardından
nasıl yeni bir hayat kuracağını öğrenmesi için ruhunun derinlerine

inmek gerektiğiydi. İçkiyi bıraktığından beri hayat yolunu görmesi daha kolaylaşmıştı.

Evin ana salonunda yaşlıca bir adam onları karşıladı. Uzun, taranmamış kırsakları ve köşeli yüzüyle uzun, sırık gibi bir adamdı. Bol siyah bir pantolon, turuncu terlik ve Grateful Dead tişörtü giymişti. "Merhaba Jolene," dedi. "Sonunda seninle tanıştığıma sevindim."

Doktor bu muydu? "Öyle mi?" diyebilirdi ancak.

Adam içtenlikle gülümsedi. "Ben Chris Cornflower. Anladığım kadarıyla Michael seni uyarlamış."

Michael güldü. "Birini seninle ilk defa tanışmaya hazırlamanın bir yolu yok Chris. Bu başlı başına bir deneyimdir."

"Vietnam'a gittiğini söyledi bana," dedi Jolene.

"Evet. Esir bile düştüm." Adam uzanıp Jolene'in elini sıktı. "Seninle tanıştığıma çok sevindim komutanım."

"Ben artık o kadın değilim."

"İşte işimiz de o noktada başlıyor Jolene, senin şu anda kim olduğunu bulacağız. Ofisime gelmek ister misin?"

Jolene duraksayıp Michael'a baktığında kocası gülümsedi ve kafasıyla onayladı. "Tamam," dedi Jolene de.

Chris'in peşinden arka taraftaki güzel döşenmiş küçük odaya gitti. Orada büyük bir divan olmadığına sevindi. "Ben bunu nasıl yapacağımı bilemiyorum aslında," dedi, psikiyatristin masasına yakın rahat bir koltuğa oturarak.

"Benim biraz deneyimim var," dedi adam ona gülümseyerek. "Birçok yerden başlayabiliriz. Çocukluğundan, Irak'ta yaşadıklarından, en yakın arkadaşından, seni bekleyen sivil hayattan. Öncelikle hangi konuda konuşmak istersen."

Jolene gergin bir kahkaha attı. "Bu şekilde söyleyince bu iş biraz uzun sürecekmış gibi geldi bana."

"Sen istediğin sürece devam edeceğiz Jo. Burada amir sensin. Ben senin askerimim. Sen lidersin, ben seni takip ederim."

Jolene bu konuşmaya dalmaktan korktu. İkisi de bunun farkındaydı ama Jolene korkunun ona rehberlik etmesine çoktan izin vermişse de işe yaramadığını görmüştü. "İnsanlar kayıp bacağını görünce sorunun bundan kaynaklandığını sanıyor. Ama ben ondan fazlasını kaybettim. Bazen kim olmam gerektiği ya da bundan böyle hayatımın neye benzeyeceği hakkında en ufak fikrim olmuyor. Askerlikte başarılıyım. Çözüm bulmayı severim."

"Orduya neden katıldın Jolene?"

"On sekiz yaşındaydım, yapayalnızdım ve beş parasızdım. Bana ait olacağım bir yer sundu."

"Bir aile."

"Evet," dedi duraksadıktan sonra.

"Ama ait olması kolay bir aile, değil mi? Her davranışı ve durumu kurallar belirler. O ailede kalp kırıklıkları ya da incinmiş duygular yoktur. Kim olduğunu ve işini her zaman bilirsin. Sıkıntın olduğunda birlik her zaman yanındadır. Asla yarı yolda bırakılmayacağını bilirsin."

Jolene biraz olsun rahatladığını hissetti. Doktor onu anlıyordu. Belki de sonunda ~~sonunda~~ geçmişindeki acılardan dürüstçe bahsedebilir ve eğer ona anlatılabilirse kim bilir belki Michael'a da anlatabilirdi ve böylece iyileşmeye başlardı. "Sana bir şey sorabilir miyim?"

"Elbette."

"Esir düştüğüne göre çok şey görüp geçirdin demektir. Sıkıntıdan kurtulduğunu nasıl anladın?"

"Harika bir soru. Eve döndükten sonra yıllarca öfke doluydum. Yıllarca. Bir başkasına yardım etmeye hazır olduğumu hissettiğimde iyileşmeye başladığımı anladım."

Jolene bunun nasıl olabileceğini, öfke, keder, üzüntü, suçluluk havuzunda insanın nasıl batacağını ya da en basit haliyle boğulabileceğini biliyordu. Rehabilitasyon merkezindeyken aldığı mektupları anımsadı, özellikle de bacağı kaybeden denizci Sarah'dan geleni. Genç kadının yardım çağrısına kulak asmamıştı. "Ben eskiden insanlara yardım ederdim."

"Yine yardım edebilirsin Jolene."

"Tamam," dedi usulca. "Önce kâbuslardan başlamak istiyorum..."

Aralık ayının ikinci cuması Lulu erkenden uyanıp odasının penceresine koşarak burnunu cam dayadı. "Kar yağmıyor," diye sızlandı.

"Belki de Tanrı Noel Gecesi'ni bekliyordur," dedi Jolene. "Bembeyaz bir Noel harika olmaz mı?"

Lulu pencereden uzaklaşırken minik omuzlarını düşürdü. "Belki okula gitmezdim."

"Ama Lulu sen anaokulunu seviyorsun."

"Evet," dedi küçük kız perişan halde. "Ama bugün seninle gitmek istiyordum."

Jolene küçük kızını kollarına alıp yanaklarını öptü ve poposuna bir şaplak attı. "Giyin bakalım Kedici. Benim güzel ve yeni bacağımı görmek için biraz sabredeceksin. Sürprizler güzeldir, değil mi?"

"Belki de," dedi Lulu, buna inanmadığı her halinden belli olarak.

"Güzel. Hadi şimdi ablanı uyandıralım. Geç kaldığımızda ne kadar huysuzlandığını biliyorsun."

Jolene ile Lulu koridoru geçip Betsy'yi uyandırdılar ve üçü birlikte alt kata indiler.

Bugün kahvaltıda yulaf ezmesi olmalıydı.

"Cap'n Crunch," dedi Lulu sandalyesine tırmanarak. "Çünkü bugün özel bir gün."

Jolene kızlarına gülümsedi. "Biliyor musun Lulu? Bugün gerçekten de özel bir gün."

Michael da darmadağın bir halde ve uykulu gözlerle kızların arkasından mutfığa girdi. Çenesini saran kirli sakalı ona Jolene'in bayıldığı rock yıldızı havasını vermişti yine.

Kocasına bir fincan kahve uzattı.

Michael minnetle kahveyi aldı. "Teşekkürler."

"Yorgun görünüyorsun," dedi Jolene kocasına yaslanarak. Michael da tezgâha yaslanıp fincanı bıraktı ve karısını sıkıca kavrayıp kendine çekti.

"Yorgunum zaten," dedi sırıtarak. "Son zamanlarda uykumu alamıyorum."

"İğrenç," dedi Betsy masadan.

Lulu doğrulup etrafına bakındı. "İğrenç olan ne?"

Jolene kahkaha atıp geri çekilerek çirkin yapay ayağının üzerinde nazıkçe döndü. Kızlara portakal suyu doldurup öğle yemeklerini paketlemeye başladı.

Michael kızlara hoşça kal öpücüğünü verip duş almak için üst kata çıktı. Jolene heyecanını bastırmak için kendini günlük işlere vermeye çalıştı.

Hafta boyunca bugüne dair beklentilerini bastırmaya çalışmıştı. Çok fazla şey istememek, fazla ümitlenmemek için kendini sürekli uyarmıştı ama doğrusu bu sabaha kadar da gayet iyi idare etmişti.

Kızlar aynı anda, "İyi şanslar anneciğim," diyerek sıcacık evlerinden çıkıp ön tarafta bekleyen sarı okul servisine binmek üzere ıslak araba yolunu geçtiler. Jolene verandada durup araç dönemeçten geçene kadar kızların arkasından el sallamıştı.

Michael'ın arkasından geldiğini hissetti. "Hey sen," dedi karısının omuzlarını kavrayıp ensesine bir öpücük kondurarak. "Hazır mısın?" dedi.

Jolene ona bakmak için döndü. "Aylardır hazırım ben."

"O halde gidelim."

Arabaya binip uzaklaştılar. Rehabilitasyon merkezine giden yol boyunca Jolene camdan yağmuru izledi. Umut şu anda kabloları kopmuş bir asansör gibiydi. Onunla birlikte yere çarptığını hissediyordu.

Merkeze vardıklarında Jolene ve Michael lobide Conny'yle buluştu.

"Vay vay vay, o çirkin bacakla bile ne güzel yürüdüğüne bir bak."

"O kadar da kötü olmadığını söylemiştin."

"Yalan söyledim." Conny elini kaldırdı. "Hadi."

Üçü birlikte geniş beyaz koridorlardan protez merkezine doğru ilerledi.

Jolene plastik kokusunu alıyordu. Yapay kollar, bacaklar, eller ve ayaklar duvarlardan sarkıyordu.

"Jolene Zarkades geldi," diye seslendi Conny arka odaya doğru.

Bir dakika sonra Asyalı kadın elinde yapay bir bacakla ön kısıma geldi.

Jolene hayretler içinde bakakaldı. Ayak kısmı topuklu ayakkabı giymeye bile elverişli, güzel ve biçimli bir bacakta bu.

Conny bacağı kadından alıp Jolene'in önüne eğildi. Ağır, hantal geçici bacağı çıkarıp bir kenara attı. Jolene'in bacağı son birkaç ayda çok fazla incelmişti için proteze sığmak için daha kalın bir bandaj yapması gerekiyordu. Conny son bir kat kalana kadar bandajı çözdü ve herhangi bir pürüz kalmadığından emin oldu. Sonra Jolene'in bacağına yeni protezi taktı.

"Vay canına," dedi Jolene kafasını sallayarak. Tabii ki gerçek bir bacak gibi görünmüyordu ama çok benziyordu. Bir adım attığında

protezin hafifliği ve hareketini fazlasıyla kolaylaştırması onu şaşırttı. "Sanki bacağım geri geldi," dedi ıslıklı gözlerle Michael'a bakarak. "Bu bacakla dans bile ederim." Conny'ye döndü. "Koşabilir miyim?"

Conny nazıkçe, "Her şey sırayla Jolene," dedi.

Sonraki bir saatte o Conny'yle birlikte fizik tedavi salonunda çalışırken Michael da ifadelerle ilgili notlarını okuyordu.

Jolene ip atlayabildiğini keşfetti. Çocukluğundan beri ip atlamamıştı ve şimdi kendini durduramıyordu. O kadar çok kahkaha atıyordu ki diğer hastalar muhtemelen kaçığın teki olduğunu düşünmüştü ama Jolene'in umurunda bile değildi.

"Evet, Jolene," dedi Conny nihayet günün sonunda. "Seni tanımak güzeldi."

Jolene boğazının düğümlendiğini hissetti. Her adımında yanında olan bu adama nasıl teşekkür edebilirdi? Neredeyse hiç aksamadan, bacağı ağrımadan ona doğru yürüdü. "Sen beni kurtardın Conny. Sen olmasan..."

"Hepsini sen yaptın asker kız. Sende bir şampiyonun kalbi var." Conny eğilip Jolene'in yanağına bir öpücük kondurdu. "Ben de seni özleyeceğim ama sakın duygusal modlara girme."

"Eskiden duygusal modlara girmezdim," dedi Jolene nemli gözlerle.

"Hayat insanı değiştiriyor kesinlikle."

Jolene onu gereğinden biraz uzun süzerek birliğindeki kadın ve erkeklere benzediğini düşündü. Önemli olan yapılan işti, minnet duymak değil. Jolene son bir defa kafasını sallayıp bakışlarıyla her şeyi anlattı ve Michael'ın elini tutarak dışarı yürüdü.

Yağmurun altında kaybolmuşlar, bastıkları yerdeki suları etrafa sıçratıyorlardı. Jolene kendini bile şaşırtarak kafasını eğdi ve Michael'ın elini bırakmadan arabaya kadar koştu.

Koştı.

Mükemmel bir koşuş değildi elbette. Bacağı gerektiği gibi bükülmemişti ama koşabilmişti. Arabaya vardığında saçlarından yağmur suyu damlıyordu.

"Yeni bacağınızla çok seksi bir koşu yaptınız Bayan Zarkades."

"Eminim herkes bundan isteyecek."

Jolene yeni bacağına bakmaktan kendini alamıyordu; sürekli pantolonunun paçasını kaldırıp ona bakıyordu. Gülümsemekten kendini alamıyordu.

Michael posta kutusunun yanında durup zarfları aldı ve araba yoluna girdi. Garaja park ettiklerinde Jolene kocasına döndü. "Akşam yemeğinde evde olur musun?"

Michael zarfları Jolene'e uzattı. "Daha da erken gelirim belki. Byer'la işim biter bitmez evdeyim. Marinadaki restorana gitmeye ne dersin?"

"Harika." Jolene uzanıp kocasını öptü ve arabadan inip kolayca eve girdi.

İçerisi sessizdi. Jolene kendine bir fincan çay koyup gelen postalara baktı.

Irak'ta bacağını kaybeden Sarah Merrin'den bir mektup daha gelmişti.

Jolene mutfak masasına oturup mektubu açtı.

Komutanım,

Bana neden yanıt yazmadığını anlıyorum. Muhtemelen kendini benim kadar aciz hissediyorsun. Bir umut ışığı olur diye bekliyorum yalnızca. Hah!

Ben hâlâ Walter Reed'deyim. Duvarları boyamayı düşünüyorum. Burada kalacağım süre buna yeter. Diğer bacağımı da kesecekler. Enfeksiyon yüzünden.

Kristin Hannah

Doğrusunu istersen bütün bunları sana neden yazdığımı bilmiyorum.

Sen nasıl başa çıkıyorsun? Sanırım bunu bilmek istiyorum. Günün birinde yine yürüyebileceğimi, hatta kayak bile yapabileceğimi söylüyorlar ama bence zıvalıyorlar. Kocam da buradan kurtulamıyor bir türlü.

Dediğim gibi moral verici bir iki söz beni çok sevindirir.

Sevgiler,

Sarah Merrin

Jolene uzunca bir süre orada oturup mektupta yazılanlara baktı.

Aralık ayının ortasında soğuk ve yağmurlu bir gün Jolene ve Michael, Washington, D.C. uçağına binip üçüncü sıradaki yerlerine oturdular.

Michael konforlu mavi deri koltuğına yerleşip kemerini taktı.

Jolene ona döndü ve küçük oval camdan görevini yapan yer mürettebatını izledi. Michael karısının gergin ifadesinden işini özlediğini anlamıştı: Orduyu, uçmayı, savaştan önce olduğu kadın olmayı özlediğini.

Uzanıp karısının elini kavradı. Jolene son zamanlarda üzülüyordu ama melankolinin kendini gösterdiği buna benzer anlarda kendini ona teslim ediyordu. Doğum gününde Michael'ın hediye ettiği saat bileğini sarmış, taşlı yüzeyi ışığın altında parlıyordu. Altın alyansının sadeliğıyle tezat oluşturmuştu. Michael saati değiştirmeyi önermiş, *Sana o saati almamalıydım, demişti, farklı olduğum zamanlardı, o lanet partiye seninle gitmeliydim, demişti.*

Boş ver, demişti Jolene de gülümseyerek. Artık ikimiz de farklıyız ve bunun için Tanrı'ya şükrediyorum.

Gerçekten de öyleydi. Geçen yıl hepsi değişmişti.

En çok da Jolene. Son birkaç haftada kederini örtbas etmemeyi öğrenmişti, hepsi öğrenmişti. Michael'ın elini sıktı.

Uçak hareket ederken koltuklar hafifçe sallandı. Muhtemelen pilot koltuğuna oturduğu, kaskını takıp uçuş öncesi kontrollerini yaptığı anları anımsamıştı.

Uçak ilerleyip piste doğru gitti. Hızlandı ve kalkışa geçti, gökyüzüne doğru yükseldi... yükseldi...

Camlardan yalnızca masmavi gökyüzü görünüyordu.

"Sana erik ağaçlarından bahsetmiş miydin hiç?" dedi usulca. "Karargâhta havalanırken onları görürdük. Masmavi gökyüzünden aşağıya baktığında belli belirsiz pembe ağaçları görürdük. Çok güzeldi."

Jolene'in sözleri Michael'ın soluğunu kesmişti. Ne kadar da kolay anlatıyordu, sesi ne güzel geliyordu. Bir an sonra, "Kızları babamın mezarına götürmek istiyorum," dedi.

Jolene ona baktı. "Cenazeden sonra hiç oraya gitmedin."

"Sanırım bizim ailede duygularını açmakta zorlanan tek kişi ben değilim."

"Evet." Jolene iç geçirdi. "Tami'nin mektubunu hâlâ okumadım."

"Biliyorum."

Jolene ona yaslandı.

"Bu arada geçen hafta Ben Lomand'la konuştum," dedi Michael.

Jolene ona döndü. "Öyle mi?"

"Noel'e kadar bekleyecektim ama şu an ait olduğun yerdeyiz... ve tekrar uçman konusunda onunla görüştüm. Şık ve yeni bacağıyla uçmaman için herhangi bir sakınca olmadığını söyledi. Belki biraz daha küçük bir helikopter olabilirmiş. Anlamadığım bir süre kelime filan söyledi ve kapattık. Ama seninle çalışmaya istekli. Tabii sen hazır olduğunda. Belki günün birinde bir haber helikopteri uçurabilirsin. Kim bilir?"

"Gerçekten de kim bilir?" Jolene gülümsedi. "Seni seviyorum Michael Zarkades."

Teorik olarak Jolene, Washington D.C.'nin arutlarla dolu bir şehir olduğunu biliyordu. Ülkenin tarihini yansıtan çeşitli yerlerle ilgili kitaplar okumuştı ama kalabalık caddelerine adımuna atana kadar, her birinin diğerine nasıl bağlandığını ve tarihten bir kesit aktardığını yeterince anlamadığını gördü. Nereye baksa –karlı yerlerdeki küçük şeritlere, park banklarındaki tabelalara, beyaz mermer heykellere– bir anı, bir anımsatıcı vardı. Şehrin görünümü onu şaşırtmıştı. Sayısız gökdelenleriyle New York tarzı bir şehir bulacağını sanıyordu. Ama bu şehir Jolene'in ummadığı biçimde gelişmişti; yüksek binalar, gelip geçenlerin kendini minicik hissetmesine yol açan betondan kanyonlar yoktu.

New York büyüklüğüyle caka satan, insanların başarısını turistlerin hayranlıkla izlemesine sebep olan bir şehirdi. Washington D.C. ise insanın büyüklüğünün taş ve çelikle değil, fikir ve alınan kararlarla ölçüldüğünü bilen bir şehirdi.

"Hazır mısın?" diye sordu Michael.

Jolene otel odasının karlar altındaki sessiz caddeye bakan penceresinden uzaklaştı.

Michael'ın arkasında Fransız malı gösterişli bir dolabın üzerinde yaldız çerçeveli bir ayna vardı.

Elbise şeklindeki üniforması, geriye topladığı saçları ve özenle yerleştirilmiş beresiyle kısa süreliğine de olsa yine bir askerdirdi. Göğsünü süsleyen madalya ve nişanlar bir zamanlar kim olduğunu ona anımsatıyordu. Muhtemelen bu üniformayı son giymişiydi. Sağlık sebepleri yüzünden mecburen ordudan emekli oluyordu. Yakında bu üniforma plastik kılıfıyla dolabın arkalarına asılan gelinliği gibi bir anıdan ibaret olacaktı.

Hayatının o bölümü bitmişti. Gelecek, olasılıklarla dolu bir belirsizlik gibi önünde uzanıyordu.

“Jo?”

Jolene gülümsedi. “İyiymi Michael. Sadece biraz garip geliyor o kadar.” Michael’ın ona uzattığı paltosunu giydi.

Constitution Meydanı’nda yürürken Michael’ın elini tutuyordu. Bütün şehir siyah renklerle gölgelerin karıştığı gri ve beyaz renklerindeydi. Karın ağaç dallarını ve bankları örttüğü Constitution Gardens’dan geçtiler.

Bir çıplak ağacın daha yanından geçtikten sonra işte gelmişlerdi: Vietnam Şehitler Anıtı. Bu buz gibi soğuk günde bile siyah granit canlı gibi görünüyor, bu havada dışarıya çıkabilen birkaç ziyaretçinin görüntüsünü yansıtıyordu. Vietnam’da ölen askerlerin isimlerinin kazındığı parlak siyah mezar taşları geniş bir alana yayılmıştı. Jolene eldivenli eliyle uzandı ve parmaklarını önündeki isimlerin üzerinde gezdirdi. Sevdikleri kişiler tarafından duvar boyunca hatıralar, çiçekler ve hediyeler bırakılmıştı.

58.000’den fazla isim vardı.

Michael ona sarılana kadar Jolene ağladığını fark etmemişti. Ona yaslandığında kar tanelerinin yanaklarına ve kirpiklerine düştüğünü belli belirsizce fark etti.

Jolene soğuktan titreyene kadar orada kalmışlardı ama yine de gitmek istemiyordu. “Yazın kızları da buraya getirmek istiyorum.”

“Yazın gelmeleri harika bir fikir,” dedi Michael, “ama artık gidelim. Ellerimi hissetmiyorum.”

Jolene kafasını salladı ve kocasıyla birlikte yürüdü. Biraz uzakta, karşılarında altın rengi ışığın aydınlatığı sedef rengi kar ve bulanıklığın içinde Lincoln Anıtı yükseliyordu. *Kendi içinde bölünmüş bir ev ayakta duramaz.*

Michael bir taksi durdurdu ve hemen bindiler. "Walter Reed'e," dedi eldivenli ellerini birbirine vurarak.

Jolene koltuğa yerleşip camdan beyazlara bürünmüş şehre baktı. Heybetli tıp merkezinin girişinde durduklarında o kadar çok kar yağıyordu ki önünü göremiyordu.

Kalabalık hastaneye adım attığında bir anı tüm şiddetiyle zihnine doldu: Bir sedyenin üzerine sırtüstü uzanmıştı. Tepedeki ışıklara bakarken ağlayıp çığlık atmamaya çalışarak, *Ekibim ne durumda*, diye sormuş, ardından bayılmıştı. Acısı dayanılmazdı, her şey bir anda zihnine üşüştü.

Michael dokunuşuyla ona burada olduğunu, kötü günler geçmişte kaldığını anımsatarak elini sıktı. Jolene kalın yünlü paltosunu çıkardı ve kocasına uzattı.

Bir an için kazandığı madalyalar ve orada geçirdiği yılları temsil eden nişanlarla süslü üniformasıyla yine güçlü ve dimdik ayakta olduğunu hissetti. Etek ona kaybettiği şeyi anımsatsa da önemli değildi; üniforma ona yirmi yılı aşkın bir süre boyunca kim olduğunu anımsatıyordu çünkü. Onu gururla giyiyordu.

"İyi misin?" diye sordu Michael.

Jolene gülümsedi. "İyiyim."

"Seni burada bekleyeyim mi?"

"Olur." Kocasının elini bırakıp danuşmaya gitti ve hemşire ona gerekli bilgileri verdi.

"Akrabası mısınız?" diye sordu hemşire.

"Hayır."

"Sizi bekliyor muydu?"

"Hayır. Sürpriz bir ziyaret. Ama hastaneyi arayıp bu konuda bilgi almıştım."

Hemşire bir süre onu inceleyip kafasını salladı. "326 numaralı oda. Çok şanslısınız. İki gün sonra gidiyor."

Jolene ona teşekkür edip ortopedi bölümündeki 326 numaralı odaya gitti.

Kapı açıldı.

Jolene, bu gibi yerlerin düzenini bilen biri gibi oradan oraya koşuşturarak sağlık çalışanlarının arasından geçti.

Kapıya geldiğinde durup kapıya vurdu.

Odada hastane yatağındaki kadın hafifçe yukarı kaldırılmıştı. Jolene kadının gözlerindeki bakışı tanıyordu: Korku, öfke ve yalnızlık karışımı bir duygu. İnsanın kendini bir hastane odasından daha yalnız hissettiği en fazla bir iki yer vardır. Sevdikleriniz yanınızdayken bile, ne aşkın ne de ailenin kendinizi bir bütün olarak görmenizi sağlayamayacağı ürkütücü ve sizi her şeyden uzaklaştıran gerçekten kaçamazdınız.

Jolene yatağın kenarına gidip orada durdu. "Sarah Merrin?"

"Ondan geriye kalanıyla burada."

Bu kadının, daha doğrusu bu kızın halini görünce Jolene'in içi parçalandı; yirmi yaşından fazla göstermiyordu. Bir zamanlar Sarah'nın bacaklarının bulunduğu boş battaniyeyi gördü. "Her ne kadar kendini öyle hissetmesen de hâlâ Sarah'sın sen. Onu orada bir yerde bırakmış gibi hissediyorsun, değil mi?"

Sarah kafasını kaldırdı.

Tanrım, ne kadar da gençti.

"Seni tanıyor muyum?"

Jolene yatağın kenarından yavaşça uzaklaştı. Çok hafif bir şekilde aksayarak yürürken gerilere gitti ve bir an için o hastane odasındaki yatakta uzanan kadına dönüştü. Genç denizci Leah Sykes gülümseyerek yanına gelmiş, ona umut aşılamaya çalışmıştı. Jolene o zamanlar fazlasıyla kederli olduğundan bunun değerini anlamamıştı ama zaman içinde desteğin ne demek olduğunu öğrenmişti.

Sarah'nın yatağının ucuna gitti.

Sarah Jolene'in protezine, ardından yüzüne baktı.

"Ben Jolene Zarkades. Bana mektup yazmıştın. Hatta iki tane. Buraya gelmem biraz zaman aldığı için kusura bakma. Ben... bir süre depresyondaydım ve çok öfkeliydim."

"Komutanım?"

"Artık yalnızca Jolene'im. Selam Sarah," dedi nazikçe.

Sarah'nun gözleri yaşlarla doldu.

"Ben bir koşucuyum," dedi Jolene yumuşak bir sesle. "Biraz zaman alsa da yine koşacağım. Daha donanımlı yeni bir metal protez siparişi verdim. Fırtına gibi koşacağım."

"Evet, ben de o tür lanet olası sözleri duyuyorum. İnsanlar aslında, 'Neyse ki yalnızca bacaklarını kaybettin. Tanrı'ya şükür daha kötüsü olmadı,' diyor. Kendi bacakları kesilse öyle demezlerdi."

"Bazı şeyleri kaybedeceksin. Bu konuda sana yalan söyleyemem. Ama yeni şeyler de bulacaksın."

Sarah tekrar yastıklarına yaslanıp iç geçirdi. "Teddy bugün geri geliyor. Turunu tamamlıyor ve onu bekleyen şey benim. Ne şanslı çocuk, değil mi? Ona ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Geçen defa... şey, bana bakmadı. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

Jolene bir iki iyimser söz etmekten daha iyisini yapabileceğini biliyordu. Bazı şeylerin anlam kazanması için mücadele etmek gerektiğini öğrenmişti. Başka kimsenin sizin yerinize çıkamayacağı seyahatler vardır. Bu kıza, askere, hayatıyla, yaralarıyla, evliliğiyle nasıl başa çıkacağını söyleyemezdi. Burada olmak, çok iyi bildiği şekilde dimdik durmak ve aylar önce Almanya'da yatağının yanında duran kadını nasıl anımsıyorsa, bu kızın da kendi yolunda ilerlerken Jolene'i anımsamasını ümit etmekten başka yapabileceği bir şey yoktu. "Ben burada duracağım yalnızca, tamam mı?" dedi Sarah'ya. "Yarında olacağım."

"Ben yalnızdım," dedi Sarah çocuk gibi bir sesle.

"Artık yalnız değilsin." Jolene duvardan birkaç santim uzaklaşıp Batı Virginia'da geçen çocukluğu, dokuzuncu sınıftan beri sevdiği adamı ve hayatının geri kalanını tekerlekli sandalyede geçirmekten duyduğu korkuyu anlatan Sarah'yı dinledi.

Jolene çok az konuştu. Genç kızı dinleyip kafasını salladı ve orada öylece durdu. Kalçası ağrımaya başlasa da bir kez olsun oturmadı.

Gece olduğunda Michael'ın gelip kapıyı açtığını gördü.

Michael onun Sarah'nın yanında durduğunu görünce gülümsedi. Aylar önce kocasına yazdığı mektubu, o birkaç basit kelimeyi anımsadı: *Seni ilk günümüzden son günümüze kadar sevdim.* Neden başka bir şey yazmadığına şaşmamak gerekti. Söylenecek başka ne vardı ki?

Jolene'in gerçekten önemli olanı görmesi için savaşa gitmesi ve neredeyse her şeyini kaybetmesi gerekiyormuş.

Seninle gurur duyuyorum, dedi Michael dudak hareketiyle. Bunun üzerine Jolene yıllarca yalnızca kendisine ait olan kalbinin el değmemiş derinliklerinde bir şeylerin açıldığını hissetti.

Gözyaşları gözlerini acıtıp görüşünü engelledi, ta ki bu parlak ve o güne dek odaklanılmamış dünyadaki tek gerçek ve sağlam şey Michael'muş gibi hissedinceye kadar. Jolene gözyaşlarının, yaknaklarına akarken yılların acısını da beraberinde alıp götürdüğünü hissediyordu. Elinin tersiyle onları sildi. Ta ki gözyaşları tamamen kaybolup bir anı olana kadar.

Sonsöz



Yaz mevsimi her zamanki gibi ışık ve beklentiyle gelmişti. Serin ve yağmurlu geçen bir bahar gününün ardından düğmeye basılmış gibi güneş geri geliyordu. Uzun ve sıcak günler Bağımsızlık Koyu'nun çakıl taşlı kıyılarını kavuruyor, zaten yıpranmış iskeleye çimenlerin üzerine oturmuş kırılgan ve gümüşü bir ahşap havası veriyordu. Sahil kuşları birbirlerine sesleniyor, küçük mavi dalgaların üzerinde kanat çırpıp dalıyorlardı.

Jolene küçük verandasındaki bahçe sandalyesine oturmuş, Carl ile Michael'ın Lulu'ya uçurtma uçurmayı öğretmelerini izliyordu. Betsy ve Seth de ellerini havaya kaldırarak arkalarında koşturup duruyorlardı. Mila onların neşeli ve sevgi dolu izleyicileriydi. Kayaların üzerindeki deniz yosunuyla barbekü ızgarasında küle dönmüş kömür kokusu etrafı sarmıştı.

Her birkaç saniyede bir biri: "Bak anne!" diye haykıyor, Jolene gülümseyerek kafasını kaldırıp onlara el sallıyordu. Kumsalda yürüyemeyeceğinden değil. Yeni proteziyle her şeyi yapabiliyordu, koşuyor, ip atlıyor, beş yaşındaki kızının peşinden koşuyordu. Şort bile giyiyor, nadiren sıkıntı duyuyordu.

Burada, onlardan ayrıydı çünkü yapması gereken bir şey vardı... sürekli ertelediği bir şey. Onların yanında yapamazdı ama onlar olmadan da yapabileceğini sanmıyordu.

Lulu'nun kıkırtısı her yeri sardı.

Jolene kucağındaki mektuba uzandı. Elleri titreyerek mektubu alırken en yakın arkadaşının el yazısıyla yazılmış kendi ismini gördü.

Sonunda. Aylar süren terapinin ardından kelimelerin onu paramparça edeceği dönemleri geride bırakmıştı. En azından öyle ümit ediyordu.

Mührü açarken bir an yapışkanın direnciyle karşılaştı ve ardından zarf açıldı. Mektup sade bir dosya kâğıdına yazılmıştı. Jolene gitmeden önceki o son günde asker çantasını hazırlayıp yere bırakan Tami'nin yatağında bağdaş kurduğunu gözünde canlandırabiliyordu. Mektup yazabileceği bir şey bulma umuduyla ortalıkta gezinmiş, mektup kâğıdı almayı unuttuğu için muhtemelen küfredmişti. Tami böyleydi; hayattaki en önemli şeyleri anımsardı ama küçük detaylar her zaman aklından uçup giderdi.

Jo,

Bu mektubu okuyorsan işler umut ettiğim şekilde gitmemiş demektir. Ne komik ki öleceğim hiç aklıma gelmemişti. Birlikte yaşlanacağımızı, verandalarımızda oturup çocuklarımızın büyüdüğünü izlerken bir şekilde genç kalmayı başaracağımızı umuyordum. Umarım sen şimdi oradasındır. Verandadaki sandalyende otururken ocaktaki ateş yanıyordur. Umarım Michael ve Carl da çocuklarla birlikte kumsaldadır. Yanı başındaki sandalyem boş mu?

Jolene kafasını kaldırıp açık gökyüzüne baktı. Bir kartal tepesinde uçup mavi sulara dalmış, gagasında gümüş rengi bir somonla yapıraklarını dökmeyen ağaçların tepesine doğru yükselirken Jolene'in üzerine sularını damlatmıştı.

Lütfen beni ne kadar özlediğine dair sızlanma. Tabii ki özleyeceksin. Her neredeysem ben de seni özliyorum. Ama her şeyi biliyorsun. İlk tanıştığımızdan beri birbirimiz için önemli olan şey-

leri hep biliyorduk, değil mi? Biliyorduk işte. Sanırım arkadaşlığın anlamı bu, arkadaşlar birbirlerinin parçası oluyorlar. Yani sen de beni hep içinde taşıyacaksın.

Aşırı duygusallaşmanın âlemi yok. Eminim ardından koyu dolduracak kadar gözyaşı dökmüşsündür. Biliyorum çünkü ben de senin için ağladım.

Tanrım Jo, her şeye sahip olduk, değil mi? Böylesine güneşli bir günde, ölümümü düşünmem istenirken benim aklımdan geçen bu.

Önemli olan şu: Bebeğime iyi bak. Seth'ime. Adını yazmak bile çok zor geliyor. Lanet olası kalemim titriyor. Beni tanımasını sağla. Beni. Bazı yönlerimi ancak sen ona anlatabilirsin. Saçmasapan esprî anlayışımı, Küçükler Ligi'nde beyzbol atışını yaptığında nasıl ağladığımı, onunla ilgili kurduğum hayalleri anlat ona. Onun için bir anneden fazlası olduğumu anlat; ben onun şampiyonuydum. Bazen çok şiddetli güldüğümde sesimin fok balığı gibi çıktığını söyle. Beni anımsamasına yardımcı ol. Bu senden son isteğim.

Sen de kendine iyi bak. Michael seni seviyor, sen de onu seviyorsun. Umarım ilişkinizi mahvetmezsiniz. Öyle bir şey yaparsanız yakana yapışırım bilesin.

Hayatının ilk zamanlarından beri üzüntüler yaşadığını biliyorum Jo. Nasıl mücadele ettiğini ve kazandığını gördüm. Hep kazandın. Ama şimdi biraz daha zor bir durumda olabilirsin. Belki de bazen olayları olduğu gibi kabullenmek gerekir. Hepimiz zaman zaman sıkıntılar yaşayabiliriz. Ben de şimdi bu mektubu okuduğunu düşünürken üzülüyorum. Ama şimdi aşağıya bakıyorum (Tanrım umarım yerin dibinde değil, göklerdeyimdir) ve uçtuğunu, koştuğunu, hayatını dolu dolu yaşadığını görüyorum.

Cesaretin kırılmasın uçan kız. Çünkü burada bile arkandayım.

Seni seviyorum,

T.

Jolene mektubu katlayıp zarfa koydu. Hayatı boyunca onu yüzlerce defa okuyacağını biliyordu. Ne zaman anımsamak istese.

Kısacık, güzel bir an yanındaki sandalyeye baktığında kafasını geri atarak gülen ve Jolene'in tam olarak anlayamadığı bir şeyler söyleyen Tami'yi gördü.

"Bak anne!" dedi Betsy ona doğru koşarak. "Kumsalda sarı bir kurdele bulduk."

Jolene gülümseyerek ayağa kalktı. Kurdeleyi alıp ipeksi yumuşaklığını hissetti. Tami'nin kurdelelerini düşünmeden edemedi. Smitty'nin de. Ülke çapında ağaçlara asılan bütün kurdeleleri. Onun için sarı her zaman veda rengi olacaktı.

"Anne?" dedi Betsy ona bakarak. "Kumsala gelmeye hazır değil misin artık? Bekliyoruz."

Jolene kurdeleyi alıp hafif esintide dalgalanışını izledi; ardından onu bırakıp masmavi gökyüzüne uçmasını izledi. Güneş ışığı bir an için gözlerini kör edip kumaş parçasını aldı ve uzaklara uçurdu. *Elveda.*

"Hazırım," dedi usulca ve kızının elini tuttu.

Gülümseyerek ailesine katılmak üzere kumsala yürüdü.

Teşekkür



Bu kitabı yazarken yaptığım araştırmalarda kendimi Alis gibi kısaltmalar ve bilmediğim kelimelerle dolu garip ve yabancı bir dünyada buldum. Her gece haberlerde gördüklerim dışında bir askerin hayatına ya da bir ailenin yaptığı fedakârlığa dair çok az şey biliyordum. Bu yolculuğumda çok özel üç kişiyle tanıştım ve onlara sonsuz teşekkürü borç bilirim.

Çavuş Andrew Wanamaker'a başlamamı sağladığı ve beni doğru yönlendirdiği için teşekkürler.

Yazar olduğunu iddia eden bir kadının büyük bölümüne muhtemelen çok güldüğü sorularını yanıtladığı için Yüzbaşı Keith Kosik'e teşekkürler.

Ve Amir Kıdemli Subay 5 Teresa Burgess'a da teşekkür ederim. Geçen yıl boyunca bana verdiğin desteğin ve arkadaşlığın ne kadar anlamlı olduğunu bilemezsin. Yoğun işlerinin arasında bu metinleri tekrar tekrar okumaya zaman ayırdın ve her defasında hikâyeyi geliştirmemi sağladın. Doğrusu yorumların her zaman çok faydalı ve bilgilendirici oldu. Sen birçok yönden tam bir ilham kaynağısın Teresa. Her nasılsa tüm yönlerini dengede tutuyorsun –asker, Black Hawk pilotu, eş ve anne– ve bunu büyük bir erdem ve cesaretle yapıyorsun. Sen ülkemiz için doğru olan şeylere gerçek bir örneksin.